

Grš. Lat. Klasiki.

Ovid-Iljada-Odiseja
-Enejida-

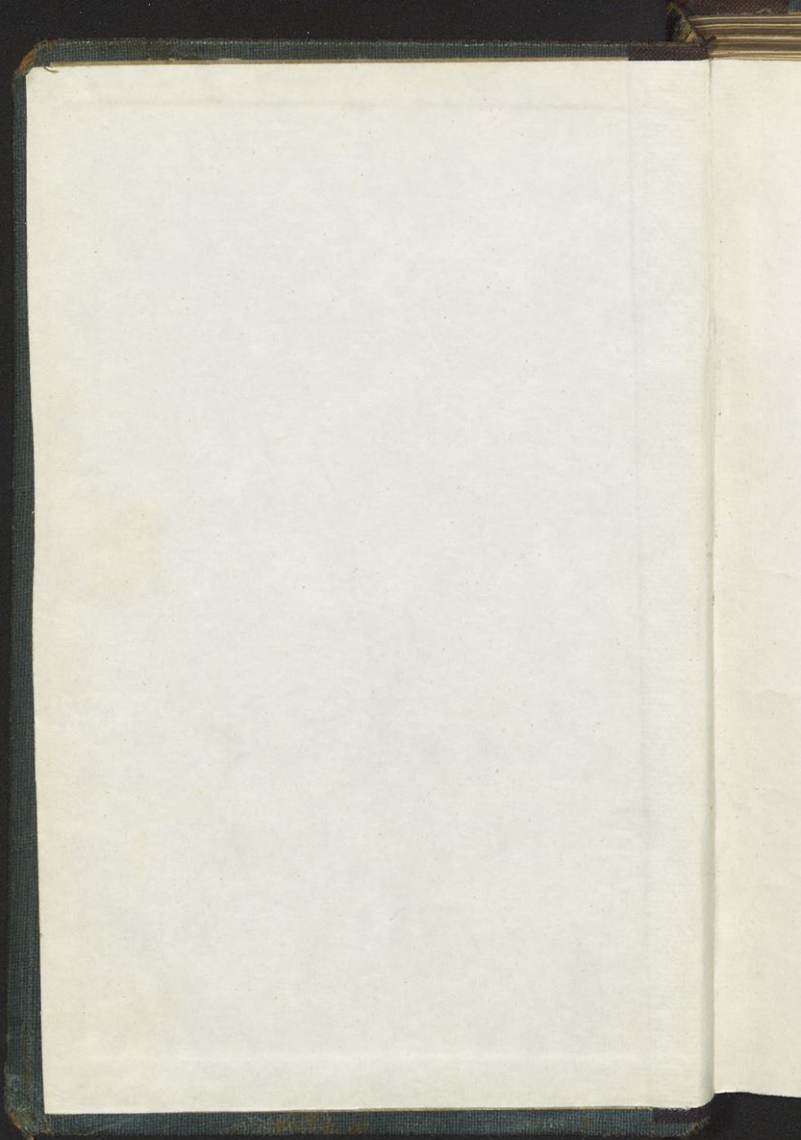

Knjigoveznica

Fl. Pertot

Gorica

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

==
I. ZVEZEK
==

DRUGA IZDAJA.

Lastniške pravice pridržane.

⁹⁹
V Gorici, tisk. G. Juch

1911

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIL BEVK

I. ZVEZER

3.244

85928

PRETVORBE (EX METAMORPHOSEON)

I. S^o EV.

Vsebina Metamorfoz

Opis Kaosa. Vstvarjenje.

Duh moj me sili opevat pretvorjena bitja v telesa :
Mili, bodite Bogovi mi (saj tudi to vaše je delo)
Moje početje podpirajte vi od začetka vseh vekov
Sem do današnjega dne, izvajajte spev vekovečen.

Prej ko nastalo je morje ter zemlja, nebo, ki pokriva,
Bilo v vesoljni naravi obličje je zemlje le eno,
Kojega zvali so kaos, to maso brez vredbe, oblike
Druzega nič kot gromada, nevrejena raznih odlomkov
Bistvo prvotnih tvarin ki v neredu prepiru so bili.
Svetu ni luči sijaja še Titan vsemogočni, delil,
Feb obnovil ni rogov še zlatih z naraščanjem vednim,
Zemlja še tudi visela ni krog in krog z zrakom obdana
Z lastno še težo ni mogla viseča se vzdrževati.
Ni Amfititra krog zemljske oble zdaj rok še stegnila ;
Z zemljo je bilo povsod pomešano morje, ozračje
Čuj nedostopna še zemlja in nepreplavljiv je bil valček.
Zrak še ni imel svetlobe in stvor ne pristojne oblike,
Jedno oviralo drugo je v jednom in istem telesu.

Kajti že v jednom in istem telesu je mrzlo z vročino,
Vlažno pa s suhim in mehko s trdino, pezalno brez teže
Bilo svoj boj je mogočen v obstanek vesoljne narave.
Spor ta ublažil je Bog in boljša narava vplivov.
Ona ločila nebo je od zemlje, od nje vse valovje
In odločila je čisto obnebje, od gostih soparov.
Ko razpršila je to vzešši iz kupov neznanih,
Združila ločence je, po prostoru v mir vzajemni.
Moč ognjevitá brez peze oboka, obnebja v višinah,
Dvigne brž kvišku se in pa zasede najvišjo trdnjavo,
Zemlja gostejša kot ta, tvarine vse nase potegne
Teža jo tlači navzdol in morje okoli stoječe:
Hitro vse skrajne prostore zasede, trdino obkroži.
Maso vredil je in ločil kateri že koli nesmrtnikov.
In je razdeljeno skrožil v ude posamezne spravil
Zemljo obkrožil takoj v obliko je kroga velikega,
Da od vsake strani bi jednako okrožena bila,
Morje potem je razlil, vkažaje deročim valovom,
Zemljo naj le posušè, opljuto z obrežjem obdajo.
Tudi pridjal je studence, ter strašno močvirje, jezera,
Reke po dolu deroče, obdal je z okrožjem bregovja,
Ki so različne po kraju, jih deloma zemlja popije,
Deloma v morje hitè, jih deloma zemlja požira.
Vode namesto se vpirat v brege, se v morje valijo.
Vkazal je polju se širit in dolom ponižat se naglo,
Gozdom se z listjem pokriti in hribom se kvišku uspeti,
Kakor obzorje dvojita dva pasa na desni, na levi se
Strani, jednako peteri že pas je bolj topel kot oni.
Božja previdnost tak z istim številom je težo mejila
Toliko pasov jednako je zemlja prostorna pokrila.
Slednji pa vsled vročine velike še zdaj ni obljuden:

Sneg te visoki pokriva, med njimi postavil vladar je,
Zmerno obnebe tu dol, kjer vroče z mrzloto se menja.
Zrak je nad tem, ki je toliko težji kot ogenj žareči,
Kolikor teža vodovja je lažja, kot teža je zemlje.
Tjekaj oblakom veli in meglam zasesti prostore,
Dalje še gromu ki srca ljudi naj pretresa vspodbudno
Z bliski vetrove ki grom in bobnenje delijo okoli.
Stvarnik pripustil ni tem več vladanja smeri v celoti
Težko se jim je postaviti v bran, ker že bistvo vsak svoje
Vodi v smeri različni, da svet se ne strga obsežni.
Toliko vendar navskrižja je bratov v vednem prepiru,
Veter k vzhodu podal se je k jutranji zarji Nabate
V Perzjo k vznožju hribov, ki jih jutranje solnce zlatilo.
Zahod in kraj ki obseva ga solnce zahoda žareče,
Veter zahoda Zefirju najbližji je v Trintiji vzbruhne
Severni veter strašan in pa drugi tam zemeljski deli
Vklenjen od temnih oblakov obdan on topi se v vodi,
Veter deževni, ki z juga pihlja, da namaka vso zemljo
Brzo razgrnil nad to pa tekoči je eter nezmerni
Peze, ki nima nobene, ne zemlje nobenga sledu.
Komaj še danes mogoče je jim se postaviti v bran,
Komaj vse to omejil je s prav varno ograjo, ko zvezde
Že zasijale so tu, ki dolgo so tlačene bile.
Da ni ostal pa kak kraj brez bitij živčih osamljen.
Zvezde in bitja bogov vsprejele obzorje nebes so,
Val v bivališče dan je bil ribicam lesketajočim,
Zemlja vsprejela je divje zverine, zrak tice poskočne.
Bitje pa večje ča-ti, vsposobno za višje je vzore
Bilo ni tudi še tacega, ki bi vladalo druga.
Vstvarjen bil človek je, li ga vpodobil je stvarnik vesoljstva
S semena božjega, boljšega sveta začetnik vzorni;

Morda ohranila sveža od etra je skrčena zemlja,
Semena v bistvu sorodna nebesnim odličnim prvinam
Mešano to s hudourniki včini je Japeta sinko
Prav po vzvišenem vzoru ves svet vladajočih bogov.
Druge živali vse upognjene zemljo prostorno le zrejo.
Dal je človeku čilejši pogled, naj ga k nebu obrača
Proti višavam z obličjem obrnjen naj zvezde pregleda.
Zemlja še pusta, brez prave podobe - oblike do zdaj,
Se ogrnila z obliko ljudi je do zdaj še neznanih.

Zlata prvotno nastala je doba, ki še brez sodnika,
Ter prostovoljno, brez vsake postave, je pravo gojila.
Kazni strahu še ni bilo, nabitih besed ne pretilnih,
Nisi še čital na ploščah, proseča druhal se ni bala,
Strogi sodnika obraz in varni so bili v krajih.
Smreka posekana prišla še ni dol iz hribov visokih,
V silno valovje, da iskala kraje bi novih svetov.
Niso poznali zemljani še drugo obrežje kot lastno,
Niso obdajali strmi nasipi še mesta cvetoča;
Nihče ni rabil takrat, še tube iz razne kovine,
Še brez vojščakov živeli so narodi v blaženem miru.
Zemlja brez služnosti vsake in nedotakljiva od krampa
Ranjena bila še ni od pluga orala nikacega,
Dala iz sebe je vse prostovoljno, brez vsacega dela;
Bili so vsi zadovoljni, ni silil kdo druge jedače.
Morske, hribovja so črešnje nabirali in pa zobali
Dalje dernulje, robidje viseče na trnjevih vejah,
Želod, ki padal iz vejic kosatih je Jupitra dreva.
Vedna še pomlad porajala s hlidi vse je livade
Veter zahodni rahljaj brez semena vzrastle je cvetke,
Ne še obdelana zemlja rodila je sadja obilno,

Njive še ne razorane so dale broj polnega klasja,
Reke so tekle iz mleka in reke vse nektarja polne.
S hrastja zelenega padal je vedno med zlatorumeni.
Ko pa poslali Saturna so v Tartara tmine prestrašne,
Svet je pod Jupitrom bil in sledila je srebrna doba,
Slabša kot zlato, koristnejša vendar kot zmerna kovina.
Jupiter skrajšal je čas prelepe nekdanje pomladi,
Speljal skoz zimo je, vroče poletje in jesen bogato
Kratko še pomlad, tak leto delivši v štiri glej dobe.
Zrak je prvotno žarel ves vnet vročine, suhote,
Led so zmrznili vetrovi, ki visel povsod je navzdoli.
Ljud naselil se je v hišah in hiše so bile prvotno
Jame in gosto grmovje, ter z ličjem privezane veje.
Prvič, ko žitno se seme je vrglo v brazde po njivah
In se zasulo, se vzdignejo vklenjene male živali.
Tretja za njo pa sledila je bronasta doba-medena.
Stroga v postopanju, bolj uporabna za strašno orožje,
Vendar brez vsakih zločinstev le s trdga železa je
[zadnja
Brž polastilo vse zlo se je dobe preskromne kovine.
Sram in pravica, resnica zbežala prav naglo je dalje,
Prostor zasede zavist, sleparstvo in zlo vsakovrstno
Zasledovanja moči, pohlepnost velika imetja.
Jadra se dajo vetrovom, mornar jih ni poznal še dosti,
Slično podladje, ki dolgo stoje na višini hribovja
Tamkaj plesale, veslale so dolgo na valih neznanih.
Kakor že solnčni svetlobi vetrovom in zraku določil,
Skupno lastnino miritelj je spretni s prav dolgo mejo.
Ni se zahtevalo setve le, in pa pristojne jedače
Z njive bogate, še rili v osrčje so zemlje obsežne:
Skritega kar pomaknili v kraljestvo še tmin so oskrili,

Skrite zaklade in sredstva za zla so kopali iz zemlje
Prišlo je na pozorišče pogubno zlató in železo.
Boj se pričel je z obojim, srditi, ki vse uničuje
Čuj! s krvavečo rokò vihtelo orožje je ostro!
Ropno živelo je vse da gost, ni bil gosta gotov,
Tast ne pred zetom, sobratka ljubezen je bila

[prav redka.

Strastno soprogi pretil je mož ona pa možu enáko;
Bledega strupa mešale so mačehe strašno uporne;
Sin je pred časom vprašal po dobi življenja očeta.
Bila je zmagana tudi otročja ljubezen-devica
Astreja, zadnja nebeških pustila je kraje krvave.
Da bi visoko obnebje bolj varno ne bilo kot zemlja,
Pravi se, da velikani nebes so kraljestvo vtrdili
Ter so gromade hribovja do zvezd naložili v višino.
Vsegamogočni pa oče porušil Olimp je kar z bliskom.
Bliskoma vrgel je Peljona z Ose mal spodaj ležeče.
Z lastno ko težo podsute podobe so spodaj ležale,
Pravi se zemlja namakana s krvjo sinov jej preblagih
Mokra brž gorko je kri oživila, življenje jej dala
In da ostali sledovi spomini rodu bi še dalje,
Isto v podobo človeka pretvori. Potomstvo prekruto.
Višjim pretilo, umore prestrašne je bilo snujoče
In krvoločno se pravi: kar res iz krvi je nastalo.

JUPITRA SKLEP POKONCATI CLOVESKI ROD.

Oče Saturn, ko videl vse to je, z nebesne višine
Zdihnil je, zmisli na tihem se čina, ki ni še razširjen;
Namreč prizora, ki dalo omizje Likaona svojem,
Srca lastil se je srd, ki je Jupitra slave vreden,
Skliče on naglo ves zbor, zamuda težila ni sklicanih.
Pot se je vzvišena zrla na nebu očitno še jasnem:
Rimska jej cesta ime je bliščobna, značilna, prekrasna.
Pot ta za višje bogove do dvora je hiše kraljeve,
Gromodajalca. Ob desni in levi že polnejo krásne
Dvore, menitnih bogov, ki imajo dvokrilna vrata,
Nižja skupina bogov je prebivala v raznih prostorih
Tu nebeščani so vrli postavili svoje penate.
Kraj ta če držno trditi, povedati smem, ne pretiram —
Smelo trdim in smem zvati to dvorec nebes prevelikih.
Višji bogovi sedeli so zbrani v dvoranah mramorja,
Sam je na sedežu in pa naslonjen, na žezlo kosteno,
Trikrat, li štirkokrat, potresel je strašno on glavo kosmato,
Dvignil s tem činom je zemljo in morje in zvezde blesteče.
Ustne srdito odprè, izjavi tako se mogočno:
Nisem bil bolj vznemirjen za vladanje celih svetov
Takrat, ko kačjih nog sleherni brž si osmeli oblastno sto
Rok položiti obnebju, ki bilo že davno mi udano.
Divji sovražnik, če bil je že takrat boril se je vendar
Eden sam rod li uporna, mogočna, sovrstna skupina.
Zdaj pa ko Nerej omamil že skoro vesoljno je zemljo,
Treba uničiti rod človeški prisegam pri rekah;

Ki so pod zemljo, ter v Stigija gajih pod zemljo tečejo
Vse se uporabljalo, rana pa neozdravljiva se mora
Z mečem iztrebiti brž, da del ne okuži se zdravi.
Polubogove imám deželne in Nimfe in Faune;
Dalje Satirne in gozdne bogove, živeče v hribih:
Te ker ne smatramo vredne za višje časti še nebeške,
Vsaj jim pustimo v bivališče zemljo, katero smo dali jim.
Mislite višji bogovi, da bili bi oni vsaj varni,
Ko mi je v bistvu hudobni Likao napravil zaroto,
Meni ki imam, ves blisk v oblasti in vas prav vladam?
Vsi so pričeli nevo jno mrmrati, izzivajo strogo,
Naj se odstrani ga brž in tak je ko besna druhal,
Naj se iztrebi iz Cezarja krvi ime rimsko zahteva.
Strah polastil se je roda človeškega zemlje vesoljne,
Ko zapretil, se je hitri pogin in polom zasnoval.
Vem zanesljivo August, da raklonjenost tebi udanih
Prijala ni, kot ne Jupitru svojih. Ko z glasom z močjo
Vse ukrotil je, molčali so, usta zaprta držali.
Ko se ves vik in pa krik je polegel z resnobo vladarja,
Z novim je Jupiter govorom zopet odstranil molčanje:
Oni je kazen prestal, le sleherno skrb opustite.
Kako zločinstvo, kak srd maščevanja, pojasniti hočem.
Dobe ves zlobni vpliv je prišel do ušes vsem hitro.
Ž željo, da ni vtemeljeno to grem z višine Olimpa,
Brž kakor Bog, pa v človeški podobi preiščem vso zemljo.
Kak broj zločinstev, prestopkov vdobil sem povsod
[je predolgo,
Vse vam našteti: Glas bil je manjši kot pristna resnica.
Menalon sem prekoračil kot strašno zatišje zverine,
Dalje Cileno se smrekovim gozdom Lycea mrzloto.
Šel sem v mesto v bogato palačo Arkadije trinoga,

Ni gostoljubna, a mrak že večerni pripeljal je noč.
Z znaki spoznal sem, da prišel je Bog in ga ljudstvo
[že moli.

Smešil Likaon je prvi molitve udanih roglj'vo,
Kmalu vsklikne: „Jaz hočem z očitnim poskusom spoznati,
Ali tu Bog je, li kak umrjoči, da v dvomih ne bo še
Skušal on spečega me je po noči zavrtno umoriti.
Res mu ugajal poskus: načrt, izvršiti je zloben.
Nezadovoljen pa s tem: odreže vrat še, kozliču, ki
Dali so njemu nekoč, ga bivalci z Molose prikladno
Kuhali tako je še v vodi vreli, vse ude pol mrtve,
Deloma pa še opekeli jih je nad žerjavco žarečo.
Ko pa postavil vse to je na mizo, sem s srdom plamena,
Hišo posul sem vso, na hišne bogove vredne gospoda.
Strah ga obide, zbeži tja na polje prostorno, tihotno,
Tuli in skuša zaman govoriti, od njega dobila ust
Srd je zverina, obrne se brž krvoločno do črede
Zdaj se še vedno raduje, proslavlja vse žrtve krvi.
Cape postalo mu krilo in roke so gole koščene.
V volka pretvori se sled, ohranil je bivše postave.
Sličen je sivkaste barve in besnih obličja potez.
Iste oči mu iskrè, vsa podoba je besnega bitja.
Hiša je vničena, ki zaslužila pogina, ni sama,
Erinis besna vlada zemljo, kot se daleč razteza;
Skoro bi mislil, da skupno sklenili zaroto so zlobe.
Sklenjeno je, naj brž kazni prestane kot kdo jo zaslužil.
Jupitra vkaž odobrili nekteri so brž, se zdražijo vsi,
Besni še bolj je, a drugi z vsikiki so svoje storili.
Boli je kljub temu provzročila zguba človeštva vsem
[skupno

Vse radovedno vprašuje, da kaka oblika v bodoče bo.

Zemlje in kdo na oltarjih bo žrtve kadila zažigal ?
Morda li misli izdati dežele zverinam v ropstvo ?
Kralj vseh mogočnih bogov ves strah vprašalcem odbija —
Ima za drugo le skrb — obljubi potomstvo jim novo,
Čudnega izvora in bivšemu ljudstvu ne bode enako.
Hotel je zemljo vso z bliski in treski takoj pokončati;
Bal se je, da ne zagorel bi eter presveti vsled plama,
Da ne nastal bi požar v obsegu nebesne osi.
Spomni se knjige usodne, ki pravi, da čas bo že prišel
Zemlji in nebu, nebesnemu dvoru požar bo preteč;
S trudom, z umetnostjo, zdelani temelj sveta bo porušen.
Puške, ki roke Ciklopov storile se zopet odstranijo.
Sklene poslati on kazen nasprotno, ter rod ves človeški
S krutim potopom končati in plohe z obnebja izliti.
Hitro v dupline Eolija severne druge vetrove.
Vžene oblake razširjene, kateri ves krog razpršijo;
Veter se južni izžene. Bučeče razgraja in tuli
Strašno obzorje, vse v smolnato črno temoto pokrije.
Brada je težka vsled plohe, od sivih las lije še voda;
Megle na čelu sedijo ter prsa peruti rosijo,
Ko razprostrte oblake je z roko mogočno pritiskal.
Brzo nastane grmenje, z neba pa se ploha vsuje;
June, poslanka, oblečena s pisanim krilom je krasnim,
Vleče vodovje vse nase, a Jris oblake napaja.
K tlom so potlačene setve in upi zaman so vseh trudov,
Trud in pa žrtve so leta že vržene k tlom pokončane.
Jupitra srd zadovoljen ni s sredstvi iz sinjih nebes,
Njega podpira še brat s prestrašno močjo ves črnkast.
Skliče vse reke, ko iste so v dvore vladarja vstopile,
De jim, bodrivši jih z kratkim, a resnim govorom :
„Dolgi besed mi ni treba. Razlijte zdaj vaše že sklade.

Treba je. Jame, dupline odprite, nasip odstranite,
Reke da nase v celotnem obsegu z vso silo vzdržijo.
Vkazal tako je, a one razširijo tok odprtina,
V teku nevgnanem valijo zdaj dalje se v morje globoko.
Sam pa potresal je zemljo z trizobom katera odprla je,
Pota vodovju drhteča, vsled sile potresnih prizorov.
Plane vbeglo vodovje čez polja, planjave prostrane,
Setve, uniči rastline in črede ljudi koprneče,
Hiše in hišne kapele s svetiščem za skupno molitev.
Če pa ostala izjemno je hiša brez vsake poškodbe,
Le vpiraje se zlu, brž strop in oboj jo pokrije.
Stavbe visoke pogreznene skrite v vrtincu so strašnem.
Bilo med zemljo in morjem razlike ni takrat nobene,
Morje postalo je vse, imelo bregov ni obmorskih.
Ta se že vspenja na hribček, a oni sameva le v čolnu,
Vesla držaje še tam, kjer ravno pred kratkim oral je,
Drugi že pluje čez setve in griče potopljene koče;
Vjel je na vrlih brestovja ta ribo veliko, debelo.
Morda slučajno je sidra na trati zeleni obstala,
Hrbtice ladje so sle čez vinograde spodaj ležeče,
Kjer skor nedavno še pasle so vitke se koze na paši.
Morski zdaj spakasti psi, valjajo se tam po livadi,
A Nerejide pod vodo strmijo, zroč gaje in mesta,
Hiše, delfini bivalci so gozdov, hiteč na mladike,
Debla s prestrašno močjo potresajo v srdcu rohnečem.
Volk, je med čredo ovac, on z levi tja plava po vrsti,
Ziblje valovja vse val in tигра še nosi površje
Bliska moč več ne vspeva, mrjascu, jelenu ne hitrost.
Dolgo izkaje trdine, kjer mogel bi se odpočiti
Padel v morje — poskočni je ptiček že kril utrujenih.
Glej, razbrzdanost morjá pokrila je griče okoli.

Novi neznani valovi so pljuskali v gorske vrhove ;
Dele izdatne odnesejo vali deroči v daljave,
Kojim pa val prizanesel je, lakota vse brž uniči.

DEVKALIJON IN PIRA SE RESITA NA PARNASU.

Ločila Focja od trat Etajičnih vso je Eonijo,
Kraj rodoviten, kot tak vspeval je morski okoliž ;
Takrat široka livada vodovja, ki naglo nastalo je,
Tamkaj dviguje se hrib, je strm in ima dva roglja,
Zove Parnas se in vspenja se skor v višavo oblakov.
Ko je Devkaljon še tu — saj drugo je morje požrlo —
S svojo soprogo živeč, pripreljal se tja je v čolnu,
So jo prosile vse Nimfe v Korycičnih jamah, boginje
Hribov in Themis znanilka mogočna preroštva, ki
Čuvala. Boljšega bilo moža ni takrat in prijatelja
Prave, kot on in ne žene, udane Bogu kot je ona.
Jupiter vidi, da vodni močvirji poplavili svet so
In da med toliko tisoč ostal je edini živeči
In da od toliko tisoč, edina je ona živeča.
Nekaznovana oba, častilca vzorna, pobožna,
Dalje pokaže nebesu dežele, deželam pa eter.
Morja srd trajal ni dalje, ko trizob orožje je vrglo
V stran že pomiril vladar je vse morsko vodovje.
Skliče nad morje v višine štrlečega skoljastih ramen,
Temnega Tritona in mu veli, naj zapiha v donečo
Skoljko, da z znakom oddanim prikliče valovje.

Votel rog oni popade, ki ves je zakrivljen navzdoli,
Raste narašča v zavinko v širino, ki tamkaj začenja,
Bog, ko se s sapo napolne sred morske širjave brez-

[mejne,

Z glasom bobni in odmeva obrežje vshoda, zahoda.
Takrat dotakne se rosnatih usten od brade mokrotnih,
Glasno piskaje vrnitev, kot je napovedano bilo.

Čuli strmeči so glas zdaj valovi vsi zemlje in morja,
Brzdal valove v daljavo odmev je glasán in prestrašen,
Morje že ima bregove vse struge v polne potokov,
Padajo naglo vodé in vspenjat se vidi že hribe.

Napne površje se zemlje, narašča že suhe prostore,
Val pojenuje, polagoma kažejo vrhe že gozdi.

V listju ostalo je mešano blato in razna nesnaga.

Svet opustošen, ko zrl Devkaljon je daleč okoli,
Kraje globoke molčeče, osamljene tamkaj stoječe.

Piro tolaži on zdaj, jej pravi solžec se, obupno,

Sestra soproga ti sama živeča ostala mi žena,

Kojo pridružil mi rod je človeški, sorodni in zakon

Družijo naju še tesne vezi in nevarnosti razne;

Ljudstvo dežel sva, vzhoda, zahoda ostala edina.

Rod sva edini, ker drugo vse vzelo je morje srdito.

Upi še naju življenja gotovo vsi niso zadostni,

Nama oblasti vznemirjajo vedno še misli prestrašne.

Kak bi počustila ti se prebritka v poginu brez mene?

Kdo bi potrto tolažil te v bolestitih stračno pekočih?

Jaz bi veruj mi, sledil ti ko tudi požiral bobneči bi

Val, me kot sama že veš, v globino bi mene popoltnil.

O, ko z umetnostjo mojga očeta bi rod obnovil,

Spet in bi zemlji vlil upodobljeno novo življenje.

Rod umrjoči zdaj še obstoji le iz naju edino.

Višjih to bila je volja, ostala vzgled sva ljudjem,
To je govoril ihteč, oba sta sklenila vzajemno,
Z vnemo boginjo prositi izrekov, vplivov božanskih.
Bližata brez se odmora valovom Cephisa zdaj skupno,
Sicer še kalnim, a vendar že tekli po bivši so strugi.
Kô pa z vodo sta glavó, obleko, život poškopila;
Brž se podasta v svetišče boginje presvete, mogočne,
Strop li oboj je bil ves z mahovino obraščen ostudno,
Zraven oltarji so bili v svetišču do zdaj še brez ognja
Ko dotaknila stopnic svetišča se pade brž vsaki
K tlom, poljubivši, drhteče tam kamen ves mrzel stoječi
Vsklikneta: „Ko bi bogovi premagani in omečeni
Bili in srd se bogov že polegel, tak prosim, povej mi,
Temis kako bi nazaj se namestila narodov zguba
Ti dobrotljiva vladarka svetov potopljenih pomagaj!“
Ginjena boginja vendar preroško izjavi; „Zdaj idita
Tjekaj v svetišče, zagrnita glavo, odložita krilo
Vsako, ter matere zemlje kosti še metajta za sabo“.
Dolgo strmeli so vsi, a prva prelomi molčanje
Pira, odreče ukazom boginje ubogati dalje
Valit z lučanjem kosti boji se zdaj materne sence.
Še se ponovno zamislita v temno uganko izreka
Skritega, kterege dal orakel je v razmišljanje
Sin Prometeja pomiri zdaj z mirno besedo Epimeteja
Hčerko, rekoč: „Bistromnost slepi li naj slednjo
Kajti orakelj je dober in krivega vsaj ne svetuje.
Mati velika je zemlja; telesne kosti so kaméni
Zemlje s telesa so zvani, je treba nazaj jih lučati.“
Migljej soproga če tudi osupnil Nitanko je;
Upi ostali so vendar dvomljivi in še nezaupni.
Bila oba nezaupno sta božjim ukazom zelo.

Bode li v škodo vprizoriti vendar poskus napovedani?
Proč se odstranila, glavo zakrivši odvežeta krilo,
Lučata kamenje kot napovedano, zadej za sabo.
Kamenje kdo veroval bi, ko priča ne b'la bi starost?
Kmalu pustivši trdobo, postalo je sčasoma mehko ;
Ter vspodobno, da lahko vpodobi se precej približno,
Vendar ni bil še razvit, kot z mramorja bil je pričeti,
Ni bil zadostno izdelan, jednačil je trpki tvarini.
Del ki bil vlažen ilnát, v meso se prav kmalu
[pretvori

V stas in podobo človeka, postal je že uporabljiv.
Trdo ne more upogniti se v kost se pretvori počasi.
Žila kamena slovela je vedno pod istim imenom.
V kratkem glej času, sprejeli so kamni po višji odredbi
Moško podobo, če lučalo moško jih bitje je samo
Kamni frleči od žene, vsprejeli so žensko obliko.
Tak smo posledno postali mi trdi, za delo naporno
To so dokazi zadostni, da vemo kako smo nastali.

II. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PHAETON.

Dviga na stebrih, se dvor kraljevo vladarja svetlobe,
Svetel zlata je svetlobe in pyropa rdeče žerjavce.
Slonokost s sjajem ogrinjala zgornji oboj je prav častno
Srebrna luč ob vhodu, glej dvojnih vrat je svetila.
Zmagala snov je umetnost. Saj Mulciber pas oceana,
Zemljo vesoljno, obnebje in vse kar se spenja v višinah

Sinjkaste ima bogove val; Tritona grom ki pošilja
Proteja slas vzajemni, Aegéna, ki hrbet strašanski,
Stiska, prijema z orjaško mogočno roko in pa Doris in
Hčerke, ki deloma kot plavajoče okoli se zdijo,
Deloma mirno sedeče, zelene lase si sušijo
Deloma vodi jih riba a vsem ni enako obličje,
Ne neenako, a skoro je tako, kot sestr je pravih.
Moške in mesta in gozde divjačino ima vsa zemlja,
Reke deroče in Nimfe, in druge moči še vplivne.
Gori okoli se vspenja podoba nebes ki bliščijo :
Šest jih ob desni, a šest jih ob levi je strani vhoda
Sinko Klymena ko došel je semkaj po ozki brežini,
Brzo podviže, koraka k obličju očeta udano,
Tukaj od daleč obstane, prenašat ne more več luči.
Purpurni plašč pa ogrinja, tam Feba na knežjem
[prestolu,

Kteri bil po'n smaragdov je, z biseri krasno okinčan,
Dan in pa leta in mesec so stali mu prav ob desnici;
Pomlad mladenško je stala, cvetk venec na vrhu držáje
Tudi poletje, vse nago okinčano, s klasjem ovito,
Stala tam j sen ; natlačeni čebri so, mošta in grozdja
Zima ledena otprla od sivih je glav in lasovja
Solnce na sredi prostora ki vse razmotriva okoli,
Solnce z mladenča očmi, vse vidi in pa opazuje.
S hojo kaj iščeš ? Kaj hočeš ti tukaj še v gozdu
[skalovja

Phaeton. Vredni potomec očetu, ki se ne vtaji !
Oni začenja ; O luč ti brezmejna vsega svetá !
Oče ti Feb dovoliš, da uporabiti smem to ime in
Krivde Klymene ne skriva, zagrinja v pravljic mamilo :
Daj mi zastavo roditelj, da v rod, tvoj se mene všteje

V naših pa srcih vniči vse dvome zadevne prav hitro
Phaeton pravi; in oče odkrije raz glave ves sij in
Blesk še zareči, veli mu, udano zdaj bližje stopiti.
Zdaj ga objame; saj nisi ti vreden, da mene preziraš,
Klimene ti je resnično pravično označil podatke,
Da ti izgine ves dvom, zahtevaj darilo, kot hočeš;
Spolnem ti željo: o bodi ti Stiks mi zdaj priča besede,
Strašne prisege Bogu in našim očem v mrzenje!
Komaj vse to je povedal, voz hoče očeta imeti,
Vsaj za en dan in še zraven krmilo perutnih konjičev.
Obžaloval je pri-ego, že trikrat, li štirkrat potresal je
Glavo žarečo; Beseda mi bila je s tvojo, gotovo
Nepremišljeno reče: Dovolj mi sinko obljube ne
Dati! Priznavam, edino to braniti tebi bi hotel.
Odsvetovati ti smem. Nevarne vse želje so tvoje.
Phaeton, ti preveliko zahtevaš, ker služba ne prija ta
Takim močem in pa dobi mladeniških let nedorastli.
Smrtno si imel usodo, a smrtno ni tvoje stremljenje.
Višje celo kot dopuščeno večnemu uživati je,
Ti brez pomiselka snuješ. Vredi naj si vsak le po
[svoje:

Vendar obstati le nihče ne more na osi žareči,
Res izvzet sem le jaz, Olimpa knez daljnega vrli,
Kteri iz strašne desnice vse bliske in treske pošilja,
Noče voditi te vprege: a kdo se bo z Jupitrom meril?
Strma najprvo je pot, da komaj se gori vspnejo,
Rano konjiči živahni. Že plaši višina obnebja,
Strah in pa groza prešinja me gledati zemljo in morje;
Srce drhti, strahopetno trepeče, skrbi je vse polno.
Strma je konečno pot, potreba vodnika je večšega.
Tista tam doli v valih steguje roke, da ne vsprejme,

Tetis celo se boji, v globino da kam jaz ne padem.
Misli kako trajajoči zagon že obnebje in zvezde
Nase potegne in suče v vrtincu prav naglo okoli.
Jaz pa strmim le navzgor, kljubujem viharju edini,
Zmagam zaprekam vsem, v bran se postavim v vrtincu,
Naj podeli se mi voz kaj meniš? Utegneš gotovo
Proti tečaju drdrati, da os te deroča ne vzame?
Mesta bogov in svetišča bliščeča z bogastvom, imetjem?
Zalezovanja pretijo po poti, postave zverinske!
Če se ti pota držiš, zabredel v zmote ne bodeš;
Treba kljub temu, da greš ob robu tik bika ko srečaš,
Tudi pri Homoneja in žrelu prestrašnega leva,
In pri škorpjonu, ki kremplje zakriva obsežno krvave
Dalje pri groznemu raku ki sključi jih v drugem
[zavinku!]

Nič naj ne misli da konje, ki srčnost imajo ognjeno
V prsih in prhajo z gobca in z nosa prav lahko vkrotiš
Drzno krmiliš jih! komaj trpijo me strašno srditi,
Tilnik protivi se in zoperstavlja vajetom vstrajno.
Vendar ne vsprejmi od mene darila, le kake britkosti
Sinko; varuj se le, zboljšaj ti željo saj čas je prikladen!
Oh ne verjamejo vsi, da rojen s krvi si ti naše,
Hočeš zastavo podam ti, gotovo skrbi jaz zastavo!
Skažem kot oče se s strahom spričujem! Te prosim
Smelo poglej mi v obličje! poglej mi v osrčje predrago
V istem spoznal boš gotovo pozornost, očetovo vnemo!
Slednjič poglej, še okoli bogastva, ki svet ti jih nudi,
Čuj le, izberi si kako blaginjo v nebesih, na zemlji;
V morju. Izprosi si kako blaginjo, odrečem jo nikdar!
Temu, le prosim se mi: odpovej ki se zove še pravno

Kazen kot čast, a ti Phaeton smelo zahtevaj v darilo!
Kaj krog vratu me objemaš, nevedno z priliznjeno roko?
Dvoma ne imej, a prisega velja naj pri Stigičnih valih!
Vse karsikoli želel; naj ti bode pač želja razsodna!
Sol opomine skončá. A psuje jih oni le dalje,
Cilj ima vedno pred sabo, po vozu še dlje hrepeni.
Ko zoperstavljal se Sol in odlašal je kar se je dalo,
Pelje mladenča k visoki zapregi, k ognjenemu daru
Zlata je često podvoz ojesa, so zlata blščeča
Gor na kolesu je venec; vrejene prečke srebrne.
Chrysolit lišpa ves jarm, povrstno so kameni dragi,
Ki zrcaljujejo Feba glej v svitu zarečega bleska.
Phaeton srčen, ko to opazuje, se čudom začudi,
Delom Aurora odpira že purpurna vrata djamantna,
Tudi cvetlični predvor. Ko zarja rudeča vzhaja,
Zginejo zvezde vse z nebes pozorišča in Lucifer,
Vodi vso vojno in zadnji zapušča nebes postojanke.
Oče kot hitro zapazi že zemljo, nebo rudečiti se,
Zginjati lune, polagoma tudi bledeče rogove;
Titan obrzdati konja vsem Horam zdaj nujno ukaže.
Brzo zvrši se povelje, tekalci drdrajo ognjeni,
S sokom Ambrozje ob jaslih vzvišenih dobro nasičeni,
Peljejo semkaj boginje in z uzdo rožljaje vkrote se.
Z oljem presvetim dotakne se oče zdaj sina obličja,
Vrlo vtrdi ga, krepi, da plam bo prenašati mogel.
Z žarki mu venča lasé vsled toge, britkosti kipijo
Vzdihi že iz globočine srca mu in reče sledeče:
Tukaj poslušal bi vsaj opomine, svarila očeta;
Pusti ti deček ostrogo in rabi vspešno vajeti!
Sami letijo; jih zadrževati je delo naporno.
Tudi ne vberi poti skozi pet vsporednih si pasov.

Vije po prečnici pot zakrivljena, prečna še ugodna;
Ktera v pasovih pa treh, tek krši ogiblje okrožja se
Južnega, kakor tud' severne, burne, viharne medvedke:
Tukaj je vožnja; poznaš li natančno sledove kolesa!
Zemlja nebo da vdobijo primerne čvrstilne toplote,
Voz ne ponižaj, pa tudi ne spusti ga kviško v êter.
Greš previsoko požgeš obokani dom nebeščanom.
V kraje; če nižje krmiliš, po sredi le varna je cesta,
Voz da ti brž ne zdrči na desno, kjer vije se kača
Da ne izdrkne ob levi v globino kjer broj je oltarjev,
Smer naj ti bode le ta, vse drugo naj vodi Fortuna,
Ko govorim, se dotakne na žarnih bregovih Hespere
Stebrov glej vlažna že noč provzroči ti lahko zamudo.
To naj že bode! Ko jutranja zarja se vspenja iz tmine
Hitro ti primi zdaj v roko jermene! Če srce je udano
Svet uvažuj uporaben, a voz naj te dalje ne briga:
To še zamoreš na tleh ugodnih in trdnih stoječi,
Prej kot na osi nevešč okorno vsled želje visiš!
Gledati smeš a dopusti bliščavo da zemlji podajam.
Skokoma skoči na voz eterični, čvrsti mladenič,
Vstane veselo z rokò, dotakne se vajat mu danih,
Ter se zahvali očetu, kateri mu dal jih nevoljno je.
Vendar perutni konjiči kot Pyrois, Eous, Aeton
Phlegon četerti, napolnejo zrak z rezgetanjem
Prhajo iskreno plam podkov pa vdarja v zatvorbe.
Ko jih pa Thetis zavrne, spoznala ni sredstev vnuka,
Prostor neskončnih nebes, odpira se, dirjajo dalje,
Zrak še z nogami cebaje teptajo, ozračje se giblje.
Megle stoječe se z mahanjem čilih perut razpršijo
Dirjajo konji v skok, pred vetrom viharnim vzhodnim.
Lahka je bila vsa teža in solnčni upregi neznatna,

Zivo se čutilo ni več jarmove teže navadne.
Kakor brez peze poglej, podladje v valih se ziblje:
Ko pa čvetero uprega zapazi lahkoto brez vsakeršne
Teže, zneбивši se bremena skoči veselo po zraku,
Skače tarnaje kot voz vlekel bi prazen v zabavo.
To pa zapazi uprega, brž plane in skokoma dirja.
Konji ne tečejo dalje po prejšnjem več tiru poskočno
Oni prestraši se, vajet ne more več v brzdi držati,
Ker ni poznal pa poti ni mogel več spretno voditi.
Prvi ogrejejo zdaj ozebli se biki pri vozu,
Skušali glej so zaman v valovih morja se vtopiti,
Kača ki v bližnem ledenem tečaju se je vtaborila;
Prej vsled mrzlotе brez toge strahu ni provzročala bitjem.
K novemu srdu naskoku ogreje se in se napenja.
Da si pobegnil, ves plah, strahopeten tako so dejali,
Boot, kot počasen si bil, tvoj voz te je silil ostati.
Vendar, ko Phaeton revni visoko z obzorja dol gleda.
Kraje globoko, globoko okoli prostrano ležeče,
Bledo obličje je imel kolena so njemu se tresla;
V blesku sijaja, temota ovira mu bistre poglede,
Ko bi očeta konjičev ne bil se nikdar jaz dotaknil!
Vsaj, ko bi lastnega rodane poznal ne vprašal po njemu!
Zvati se Meropsa sin je zadostno! Tako ga odnese;
Sila kot ladjo, če burja spuščeno odnese v stran.
Ako jo krmar bogovom v plen pripusti in obljubam,
Kaj je storiti? Saj mnogo obzorja je pustil, za hrbtom
Vidi prav mnogo reči srcé to in ono pregleda.
Škili naprej, če osoda mu tudi dosego odreka,
Proti zahodu nazaj, zdaj proti vzhodu on gleda.
Kaj bi zdaj vendar počel, vajéti držeč razmišljuje
Tudi imena skakalcev, konjičev je često pozabil.

Plah, strahopeten ogleda prikazni na pisanem nebu,
Zraven postave prestrašne, zre divje zverine različne,
Dvoje škorpjonov tam lahte krvi in zavija v zavinek
Zadej razteza se rep, ščipalnice spredaj vpogiblje,
Prostor dveh znakov nebesnih napolne s telesom celotno.
Spako to vidi mladenič, ki polna potu je in strupa,
Zvija se rane in bod vsiljuje s krivino strupeno.
Skor nezavesten pusti preplašen zdaj pasti jermene.
Padli, štrbunknili v znak so na hrbet, dotikajo tla se;
Dirjajo konji okrog, vkroti jih več zdajci nobeden,
V kraje neznane in puste gredo kot jih žene nagnenje,
Neoziraje na vstavne se sile; vspno se visoko
V eter nad zvezde, vsa konjska oprava zdrči tja v
[puščavo.

Brž čez strašanske višine in strme prepade bežijo,
Padajo in preletijo vse kraje ki blizu so zemlje,
Luno prešine strmenje ko dirjati vidi konjiče,
Bratove skoro v skok, da blisk njih puhti v oblake.
Ogenj objema povrstno kipeče iz zemlje vrhunce;
Zemlje trdina kroji se in soki živil se sušijo:
Travnate bilke bledijo drev škriplje šumlja že vse listje;
Setev je suha že vsa, pristopna zažiganja škodi.
Skromna še mesta z visokim zidovjem vse kmalu
[vkončajo;

Narodov raznih ves rod njih deblo požar pokončuje,
Ter vpepeli. Zagorijo z hribovjem vsi gozdi košati,
Athos in Tauros in Tmolos Oeta plantijo gorijo;
Ida, ki imela je polno deročih studencev, je suha.
Helikon ves še deviški, bodoči ter Haem Eagrijski,
Strašno gori tudi Etna in ogenj podvojeni bruha;
Parnas dvoglavi in Eryks in Cinth in zraven še Othrys,

Rodope, tudi ki konečno nima snega in pa Mimas
Dindyma tudi gori in z Mykalo sovrstni Cithaeron
Tudi mrzlota ne reši te Scythia: je Kaukas v plamenu;
Ossa in Pind in Olimp, ki visoko pred njima se dviga
Alpe prezračne gorijo, oblačne celo Apenine
Phaeton gleda osuplo, kak sleherni del že sveta
Plam se le z dimom vali, ter ne more prenašat vročine
Zrak kot z oboka peči, iz ust mu gori plameneči,
Zraven občuti pekočega voza že mučne vplive,
Koscev pepela in vrženih iskr ne more prestat,
Kroginkrog dima puh vroči dušilni obdaja ga mirno.
Kamor gre, kjer se nahaja, povsod je le tmina nez-
[nosna

Zna nič; konjiči kot tiči po zraku poskočno frlijo
Menijo, kri jim vskipi na površje po žilah živahnih
Pleme Etjopsko čnila je z barvo temotno povsod.
Zdajci postala je Libja peščena in suha; mokroto
Vzela, je Nimfe visečih las plakale krog so vodnja-
[kov in

Jezer. Boocija stoka po Dircu in Argos Amimone čaka,
Slednjič Ephira Pirenide. Strašno valovje razsaja!
Reke ki breg so v daljavo strebile ne vstrajajo stalne
Sred silovitih vrtincev valovja Tanajs hlapeva,
Starček Penej ima glas ves zamolkel Theurantiski Kajk,
Phokis, tok Erymanth s tabo tekoči brž Izmen;
Ksant ki ga dvojni požar je namenjen in rmeni Lykorn;
Tudi veseli Meander ti ki se zakrivljen vračaš;
Dalje še Melas Migdonijski Tenar Eurotas vodovja ki
Poln Babilonski je Euphrat gori in gori še Oront,
Thermodon, Gang tudi Phas in pa Hister prestrašno
[deroči,

Vroč je Alphej, gorijo bregovi Sperhejde povrstno,
V plamu topi se zlato, ki ga Tag iz daljave donša,
S petjem presladkim oživlja poraja ves breg Meonija,
Grejejo tam se labudi v močvirnati reki Kajister
Nil st ahovito vbežal do skrajnih dežele je méjnikov,
Skriva še glavo, ki vedno je skrita sedmero izlivom;
Pusti peščeni izlivi sedmeri brez vode so doli.
Slična osoda suši tudi Ismar in Hebr in Strymen,
Tudi hesperične reke kot Rena in Pad in pa Rodom,
Tibris kateremu moč zagotovljena davno je višja.
Poka vsa zemlja od suše, prodira do Tartara luči,
Kralju podzemlje soprogi njegovi to strah provzročuje.
Morje se krči in stiska; le peska nasip je planjava,
Brezen ki stal je nedavno z vodovjem okoli obdani,
Hribi vskipevajo s tal, množijo Ciklade strešéne.
Iščejo ribe v globinah krepila; ne upajo več se nad
Morsko gladino, Delfin se dviguje v valih zakrivljen.
Spakasti morski psi hrbet stegujejo v valih deročih.
Plavajo vpehani kroginkrog. Pravi se da celo Nerej
Doris in hčerke se skrivajo v divnih različnih duplinah
Trikrat je hotel Neptun iz valov roké potegniti in
Temno obličje, a trikrat ni nesel žerjavce žareče
Telus redilno obdaja pa kroginkrog morja okrožje,
Tam med valovjem morjá studenci okoli so zbrani,
Ki so pozorno se stisnili v mater osrčje pretemno,
Skor do vratu posušeni obraz je, ki vse plemeni
Roko pritisne na čelo, že zdajci s prestrašnim potresom
Vse glej okoli pretrese, zgrudivši se malce v nižino
Taka ko je kot navadno že z glasom zamolknim
[pričela je

„Hočeš če — in če zaslužim zakaj pa odlašáš ti z
[bliskom?]

Ti ki najvišji bogov si? Li umrjem naj z ognja
[vplivom]

S tvojega ognja! v tolažbo mi bode vzročitelj ydarca
Komaj zaslišat iz grla vtegnil sem te le besede!

Usta že davi britkost — poglej še lase krog viseče!
Polno oko je poglej obličje je polno pepela!

Daš mi ti tako zahvalo — za rast in hvaležnost —
za trud za

Mojo zvestobo, da rane jaz ostrega p'uga, da rane
Krampa prenašam ko zmučen trpinčen sem leto za
[leton?]

Listja živini, jedil oskrbim pravočasno ugodnih
Rodu človeškemu vam podarim kadila v darilo,
Če pa trpljenje zaslužil, sem kaj pa je morsko vodovje?

Če pa ne utegnem te ganiti jaz in še lastni tvoj bratec,
Naj te vsaj gane nebó! Oglej si tečaj še vsaki,

Dim od tečajev vali se! Če isti vam ogenj s kazi še,
Hiše porošijo vam se vse! Celo Atlas se trese,

Se prizadeva a komaj na ramah vzdežuje pekočo
Os! Če pa morje dežele in dvor še vladarja izgine,

V kaos se stari pogreznemo skupno! Le reši iz plama
Če kaj ostalo skrbi za zdravje in srečo je drago!

To govorivši; ni mogel več Tel vzdržati vročine
Muk in trpljenja, ni mogel več dlje govoriti, obličje

Vpogne nje ona zemlji ki vdobljena je v globočino,
Oče glej vsegamogočni spričuje nebesne moči,

Tisti ki vez mu podelil, zdrobi se če brž ga ne reši,
Z groznim prizorom zdaj skoči osuplo v najvišjo

[trdnjavo]

Zemljo od tamkaj prostrano z oblaki ogrinja okoli,
Grom tam vzbuja ves blisk in pa tresk razpošilja,
Da bi ogrnil obnebje premalo je imelo oblakov,
Takrat ni mogel z neba poslati več dežja mokrote
Čuj zagrmi že prav glasno ob desni ušesa pa švigne
Bliskoma tresk v vodnika ga vrže z življenja v koles,
Ogenj srditi plapoče s prestrašnim plamenom po konci,
Plaho tarnajo zdaj konji, ter skokoma v stran tja
[zbežijo.

Vtrgajo jermen in jarm z vratov se otrese, odpade.
Brzde ležijo odpadle, je strgana os od ojesa,
Tam so napere koles razdrobljenih, voza razdrtine
Krog raztrešene so : Phaeton ves je ožgan od plamena,
Se je prekucnil na glavo, po zraku je letel prav dolgo ;
Kakor se čestokrat vidi vtrinjati zvezde z obzorja,
Ako resnično ne dado, kljub temu se zdi padajoča.
Daleč od doma v nasprotni deželi nek glavni že tek,
Eridan vsprejme ga, ter mu izpere peneče obličje.
Nimfe večerne pa častno pokopljejo truplo troklano,
Z vdarci še skoro puhteče spominka napis označuje:
„Faeton tukaj počiva, ki voz je očeta krmilil,
Če ga ni vzdržal, a imel je vendar veliko poguma“.
Skril je zdaj oče potrto, z britkostjo obdano obličje;
Ako verujemo kot se trdi, da en dan je bil često brez
Solnčnega sjaja požari edini so dali svetlobo.
Zlo to koristilo vendar je v nekem obziru prirodi

II. SPEV.

Pretvorbe. Ex Metamorphoseon.

KADM VTEMELJITELJ THEBE.

Jupiter, bika varljivo podobo je skoraj odložil.
Da se poznati v okraja Diktajičnih trat on Europi;
Oče ukradenko Kadmu poiskati resno velevala,
Kazen določi, ko iste ne mogel nikjer bi dobiti,
S kraja izgon ljubeznjiv drzovit že v istemu činu,
Ko je prehodil vse kraje, kdo Jupitra najde skrivnosti.
Srda očeta in pa domovine ogiblje izgnani se,
Sin Agenorja gre krog, vpraša pri vedeštvu Feba
Vdano, katero deželo v bivališče hoče izbrati.
Vola boš srečal na polju, odvrne zdaj Feb veličastno,
V jarmu vklenjem ni bil, ni pluga nikdar še vlekel.
Teci pozorno za njim za vodnikom ko vstavi se vpehan,
V travi k počitku, postavi zidovje in zvaj ga Boeocjo
Kadm pa komaj stopivši zdaj v jamo Kastalje studenca,
Glej že zapazi, ko mladostni semkaj koraka počasi,
Nosil na tilniko znaka nobenega službe ni vpregne.
Oni sledivši mu, gleda korake pritiskane z hojo,
Feba začetnika vsake poti pa na tihem proslavlja,
Cefiza brode, Panòpa livade prehodi iskaje,
Vol je obstal in širokooblokano čelo dviguje.
Kvišku visoko rogato, ter z mukanjem zrak je napolnil
Ko se ozira nazaj, zapazi že on spremljevalce
Ki mu sledijo, tak vleže se v travo in stegne vse ude.
Kadm ves ginjem zahvale, poljublja zdaj zemljo mu ptujo

Ter blagoslavlja neznano hribovje, poljublja livado.
Jupitru hoče darove podati; že hlapcem ukaže
Iskati živih studentev, vodovja v škroplenje žrtveno.
Tam je sameval star gozd, od sekire zadet še nikdar.
A jama na sredi, z grmovjem in vrbjem je bila obdana,
Tvorilo nizki oblok je okorno naloženo kamnje,
Bilo zadostno je vode. Zmaj Mársa se skrival je v vrelcu,
Svetel greben mu zlatén, a z oči mu iskri plam

[ognjeni

Truplo vsled strupa otéklo debelo z troklanim jezi-
kom je.

Stali trovrstni zobje so v čeljustih z ostrino po konci.
Ko pa možje, ki na poti so bili iz Tyra gredoči,
Došli v lesovje so gostega gozda uspehani strašno,
Urna v valovje spuščena zabrenka, iz jame pa dolge
Stegne zdaj glavo vijolčasti zmaj, ter sikanje vžiga.
Urne odpadejo z rok, z obličja pa kri mu že teče,
Tresejo udje se vsem, prešinil jih strah je veliki.
Oni poskočno **z**vijaje se v lusknati krožec, obodec
Tvorí se s skoki po vrhu brezmejne zavite obode;
Do polovice v ozračje se lahko prodirno spustivši,
Gleda dol v gozd: v velikosti kot velik in visok je bil,
Ako pa vsega pregledaš, povratnika dva on prekroži
Phoenixi hočejo v bran se podati li v beg se spustiti
Ali če strah jih oviral je; to ali ono izbrati;
Pičiti hoče nektare, a druge z ovitki končati,
Puh pa strupeni, ki z žrela ga prha, omami vse druge
Solnce z višine že skrčilo senco je v krajih različnih.
Sin Agenorja motri, kaj mudi se tovarišem brzo,
Gleda za njimi, a v bran mu je levova glava kosmata.
Sulica z jekla in kopje metalno v orožje mu zluži,

Sredstvo v bran, in pogum veljavnejši kakor vse drugo.
Hitro ko pride tja v gozd, telesa umorjena vidi,
In zmagovalca sovraga motri se stegenim kratom,
Liže boléstne si rane potrlih s krvavim jezikom :
Bom maščevalec li pa spremljemvalec, jaz smrti še
[vaše,

Rekel je, vzdigne srdito nek kamen z desnico pokonci
Velik sicér, a vihti ga s čim večjo vnemo po zraku.
Strašno zidovje z visokostoječimi stolpi drhtelo bi,
Treslo bi v hipu se padca ; a zmaj je ostal še ne-
[ranjen

Luske, prhuti so krila mu, trdno ma kožo temotno,
Trčeni vržek odbije od kože oklop mu branilni.
S srčnostjo iste, ne zmaga zmaj klopja metalnega, tudi
Vrženo ravno tja v levo hrbtišče, kjer začne krvina.
Čuj že obstane, zadrto jekleno ostrino v lakte.
Oni vsled bola potrta na hrbet zdaj glavo zavije,
Rane motreč, on še sulice grize oblesje leseno ;
Soko je gugal in klesal okoli od kože oklop mu
branilni prav čvrsto in krepko.

Komaj ga zdere iz hrbta v kosteh mu ostalo je jeklo
Ko pa k navadnemu srdu pridruži se rana zdaj prejšna
Grlo zateče mu, žile vse polne so toka otekline
Žrelo okuženo, belkasta pena obdaja strupena,
Žrelo že Stigično piha, puh črn zastrupi ves zrak.
Kmalu potem se zavije v brezmejno obsežnemu krogu,
Včasih postavi pokončno se, kakor kak tram v višine ;
Silno se zdaj zaleti, pridrmasti kot kak hudournik,
S prsi se plazi potere vse gozde, ki so mu v oviro.
Malce odstopi Agenorid, in se varuje naskoka,
V leva okrilju, steguje tja ost, zadržuje napeto

Glavo se mu bližajočo, a besni le škriplje, grozivši
Tudi železni držaj, zobovje vse krha z ostrino.
Teči pričela je kri rudeča iz nebne deli,
Trave zelene škropeča kri barva s škroplenjem okoli
Rana je bila lahkotna, ker oni odskočil je strelu
Ranjenju, vrat odtegnivši udarec zadan zadržuje,
Dokler porinil mu ni Agenorid v grlo železa
Ter ga pritisnil globoko, oviral je zvijanja daljno
Hrast in tako mu preboden bil tilnik je z lesom obene m
Krivo postalo drevo je vsled teže zverine neznosne,
Deblo ihtelo prestrašno je, šibano z repa vplivom.
Ko zmagovalec premaganca prostor motri, pregleduje.
Glas on začuje, ne ve odkod da prihaja že isti ;
Čul se odmev je : kaj gledaš potrtega zmaja debelo
Sin Agenorja ? Saj gledali bodo te kmalu kot zmaja.
On trepetaje predolgo, je z barvo že zgubil zavest
Vstaja po konci mu las vsled strašno plašilnih prizorov.
Palas moža pomočnica spustivši z nebes se mu bliža,
Ona vsejati veli mu v zemljo zrahljano zobovje
Kačje, naraščaj da res vzraste bodočega ljudstva.
Oni res vboga že zemlja z ostrino se pluga odpira,
Setev človeško zaseje, po vkazu v brazde zobovje.
Zdajci kdo mislil bi ? začne se ganiti zemljska gruda,
Sulice ost se prikaže najprvo iz brazde razdrte.
Kmalu čeladnate glave, ovite krog z barvanim šopkom,
Kmalu že ramena, prsa in pa obotožene roke.
S tal izkipevá in vzraste že tolpa oklepanih mož.
Kot zagrinjalo glediščno pri slavnostih ako se vzdigne,
Znake pokaže, najprvo odkrije s prizori obličja,
Drugo polagoma vvrščeno v vojnem pohodu, stojijo
Tukaj ter z ного se vstopijo doli na spodnji obrob.

ZBRANI SPEVI

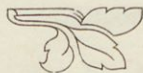
PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

=====
II. ZVEZEK
=====

DRUGA IZDAJA.

Lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. G. Juch

1911

Kadma prestraši že novi sovražnik, orožje popade:
Ne oboroži se! kliče teh eden ki zemlja jih nosi,
Vsklikne med ljudstvom le v skrivne se vojne zarote
[ne mešaj.

Brata, ki zemlja rodila, potrl tako je brž k tlom;
Z mečem drvenim ga lopne in vsmrti ga često še z
[kopjem.

Ta pa, ki smrt mu zadal je, več dlje ne živi in umrje
On in izdihne zrakove vsprejete na slični način.

Srd je enaki obsenčil vso tolpo srdito in kraje

Eden si drugemu rane zadajo, ogreti za umore.

Že je mladina, kateri le kratko življenje je všteto,

Materno zemljo krvavo teptala zdaj s hladnimi prsi

Saj jih ostalo le; pet od katerih je Ehijon eden.

Vrgel je isti na tla orožje kot Titon mu ukazal,

Ter bratoljubno pomirjenje hotel je in brž dosegel.

Ti so ostali tovariši dela Sidonskemu gostu,

Ter je postavil še mestece Phoebe po vedežev svetu

II. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PENTEJ IN BAK.

Liber prikaže se; čujejo slavnostni vsikliki se glasni

Tolpa prihaja; možem se matere, tašče pridružijo,

Nizki visoki se sloji pomikajo k slavnosti redki.

Kakošen srd je, li Marsa „potomstvo, li kačja zalega,

Vas je potrla in s strahom obdala? jim Pentej deja.

Bron če zažvenka ob bron, li zakrivljenih cevi žvenket?
Ali magija? da vas, ki še meč bojeviti nikoli.
Plašil ni, niti trompet, ne vojno orožje katero,
Žensko zdaj vpitje in blaznost ogreta od vinskih bacilov,
Tolpa brez vsega značaja in boben nevredni premaga.
Vas občudujem vi starčki, ker daleč po morju ste došli,
Tiros ste tu vtemeljili, bogove ste tu naselili;
Meni v kreposti ste bližje; mladenči, ki imate orožje za
Palico krepko čelada vam prija kot listnati venec.
Prosim, bodite mi udani, s kateregakoli ste roda!
Da naj vam oni pogum, ki usmrtil jih toliko sam je,
Zmaj vaš praded! ki umrl za jezera je in studence;
Zmagajte vendar že v borbi, obrambi za slavo ki
[prija Vam!

Krepke je čvrste smrtil, iztirajte vi pa strahljivce,
Dedni sijaj da nazaj dobite! Če Thebi obstanek
Dolgi mi dan bil; grmelo lučalno orodje j' v ozidje,
Moštvo rožljalo z železom je, ogenj je vse vničeval!
Tužni bi bili potem; brez krivde bi le milovali,
Britko vsodo in solze bi lile brez srama debele.
Deček in še brez orožja, naj Thebo nam v plen
[pridobi?

Kteri ni vnet še za boj, za konje, orožje in drugo;
Ljubi kajene lasè le z miro in venčanje mehko,
Purpur in pisano krilo, ki polno zlata je bliščobe?
Silil ga bodem izzival ko v stran se odpravite skupno
Proč, da pove mi očeta in službo, katero opravlja!
Ima Akrizij pogum, božanstvo minljivo z sramoto.
Blatiti Bogu Argolje, da zraven vrata zaklepa
Penteja glej, s celoskupno zdaj Thebo že plaši kak
[tujec?

Idite hitro ! tak slugom veli in vodnika zvezajte.
Sem pripeljite ! Povelje podano takoj izvršite !
Njega kaznuje že ded in Atham, sorodniki drugi
Trudijo glej se zaman, vkrotè da ga z raznimi sredstvi,
Britko postane svarilo, še bolj ga razjari prikriti
Srd, vsak polajšek provzročal je škodo izdatnejši večjo.
Videl lijak hudourni sem mirno šumljati z višine,
Nihče oviral ga ni, zdaj v teku ropotno drvečem ;
Ako pa v bran mu kak tram, robovja zasip, je brž teče
Silneje, skočno, bobneče, ropotno ves blaten naprej.
Vračajo glej se krvavi, a kje zaostal je pa Bak ?
Vprašaš gospod. Pa tajili so često kje videti njega.
Tega dejali so, vzeli smo kot spremljevalca in hlapca
Žrtve. Vročijo ga zvezane imel na hrbtu je roke,
Kteri nekoč je častil v Tireni še z ljudstvom bogove.
Pentej ga gleda s srditim osornim pogledom pozorno,
Komaj ko malce mu kazen odloži, vsklikne : „Prokleti
Žrtve si smrti dajal svarilen vzgled boš vsem drugim,
Tvoje povej mi ime ? Kako se pa zovejo starši ?
Dom in zakaj novodobne ti žrtve gojiš, obiskuješ ?
Oni odvrne brez vsega strahu : Aket se jaz zovem ;
Dom je Meonija mi, so stariši moji le revni.
Oče zapustil mi ni imetja in njiv za oranje,
Volnatih ovc in pa črede govede v podporo za delo.
Vkvarjal se je siromak le z vrvico, z trnkam vedno
Ribice glej skakajoče je s trsjem vlačil k obrežju.
Njemu imetje je bila umetnost, učil me je spretnosti :
Sprejmi o sinko ti moj, kar imam, naslednik si, dedič.
Moj je dejal : „Le vsprejmi blaginje a nič mu ni vročil
Razen valov, ki jih smatram edine, za delež očetov.
Kmalu potem, da bi vedno ne čepel na eni skalini,

Krmiti sem se učil z levico sem vesla obračal
Spretno, zapazil deževja sem zvezdo olenijske koze
Tayged Hyado blestečo medvedinjo zrl sem večkrat,
Koče sem videl vetrov, bregovje vkrcanju ugodno.
Ko proti Delu sem jadral, dospel sem v Kijo še časno,
Gibčno skočivši na breg, zasip sem peščeni prehodil.
Ko dokončala je noč, prikaže se zarja žareča,
Vstanem, studenčne vodè donesti velim in pokažem
Pot po ovinkih držečo do valov različnih izvirkov.
Vse kar se vidi, tu vzdramim še spremstvo vrnivši

[se k morju

Plen kakor meni dobil je on na izpraznjenem polju,
Dečka deviške oblike k obrežju zdaj morskemu pelje.
Kakor od vina, li me te omamljen se guglje zdaj oni,
Komaj sledivši mu. Gledal obličje sem lišp in pa hojo ;
Nisem opazil tam nič, kar vtegnilo enkrat bi umreti.
To vse spoznavši, sem rekel tovarišem : Ktero božanstvo
V istem prebiva telesu ne znam, a božanstvo je v njem !
Kdorsitikoli nam milost i kaži in delo ti naše
Brž blagoslovi ! Odpusti pa tam ! a za nas več ne moli !
Diktys vsklíka, ki znal je plezat na rajne najvišje,
Spretno se spuščat je znal, po vrvi prijemši se spušča.
Govor pohvalil je Libyš in Melant predladje čuvaj,
To podtrdil je Alcimed, ki z glasom ubranim veslačem,
Vrejene takte je dajal in slično bodritelj Epopej ;
Druge enako po vrsti slepila je le ropazeljnost
Tega jaz trpel ne bom, da bi peza nam ladjo kvarila,
Smelo trdini še imaje vrhovno oblast v tem obziru,
Branil pri vhodu jaz bom ; nastopa še bolj zdaj srdito
Likabas bil je oduren med vsemi, v pregnanstvo iztiran

Z mesta je Turške zbežal, da kazen dostane umora.
Zgrabi zavrato s pestjo me žilasto, mlado, davivši
On bi me bil prekucnil z brodovja v morje globoko,
Ko bi omamljen viseč ne ostal bil na vrvenem štriku.
Čin odobruje druhal brezbožna a Bak se vzdiguje.
Sam je ko bi ga vpitje iz sladkega spanja zbudilo.
Vinjenost z vodo izgine, ter prsa z zavestjo zmodruje.
Kako je vpitje ? Kaj delate ? pravi povejte mornarji
Kak sem sem jaz prišel tu sem kam mislite mene
[veliti ?

Plah ti ne bodi, moj sin, de Prorej, povej mi ti lukó,
Kamor ti priti želiš na breg te posedemo tje kaj.
Liber jim z ladjo veli prot Naksona bregom krmiliti.
Tam je moj dom ; gostoljubje vam zemlja bo rodna
[delila

Napčno prisegli so vsi pri morju in pa pri božanstvih.
Meni veleli so jadra vtrditi na slikano ladjo.
Bil mi ob desni je kako. Pripenjal sem jaz jadvovino
Ophet vsklikne de ja : „Neumnež kaj ti le počenjaš ?
Vse je rohnelo vpilo,, na stran se ti levo obrni,
Škilili eni so, drugi mi v uho šepete dajali so.
Čudom sem čudil se činu krmarstvo vsprejel je že
[drugi !

Tak sem odtegnil se službi umetnosti dem in zlodejstvu.
Zmerjala tolpa me vsa je neznosno še zraven mrmraje.
Vsklikne Aethaleon : Odvisna od tebe je naša blagajna !
V celem obsegu in zasramovalec zdaj skoči na krmo mi
Delo prevzemši od Naksa krmili nazaj. O Bog varan
Kot da občutil ni slutil prevaro bi, gleda raz
Zadnje zdaj ladijne krme tja v morsko valovje sumeče,
Reče kot kak plakajoč : Mornarji mi niste obljubili

Bregov, li nisem jaz tje odjadrati željo izrazi'.
Vam pa sem kazen zaslužil? Oh kako vi slavo dobite.
Dečka mladenči če varate ste mnogobrojni jaz eden.
Davno sem plakal že: Solzam pa mojim se smeje
[zločinska

Roka, preganja valove z zasukanjem vesl prav naglo.
Zdajci prisezam pri njemu, da pravo jaz tebi vporočim,
Druzega ni mi Boga v bližini kot on je vsevedni
Zvečjo verjetnostjo pravo pustivši v valovih ni stala
Ladja drugače, kot stala bi tam na ladjarnici suhi.
Polni začudenja vesla vihtijo in jadra spustijo
Dol ubežati z močjo podvójeno skušajo naglo,
Vesla glej v vozlih zavirih ovija okoli bršljan,
Spleten krog v jadra čebulaste cvetke pihljaje visijo.
Čelo odkrito je z vencem iz grozdja, ki poln je jagod.
Steblo zeieno vihteč, okrašeno z listjem je trtnim.
Krog in krog njega so tigri in sence malenkostnih risov,
Mrtva telesa naslikanih pardov, v podobah različnih,
Planejo kvišku možje, vse to je provzročila blaznost
Strah a najprvo je nosil plavute temotne Medon;
Tam na telesu potrtem oblokano krivi hrbitšče
Kliče Lykabas mu: „V kaki obliki prečudni ti hodiš?
Ustne široko odpro se, ko ta še svoj govor razvija,
Gobček strdi se, postane luskinat z vtrjeno kožo.
Lybis poganja pa vesla z močjo ki prav trdno so stala;
Gleda kak stisnene zdaj roke so v kratkem prostoru,
Vidi da niso rokè postale so često peruti.
Drugi steguje še rame da vrvi ovite razmota:
Ramen več nima pohabljen truplo se gubi na kupček,
Zdrkne in skoči tja v morsko valovje a repak kot
[srp je,

V zmislu pol lune v rog zakroženi krajci so sključeni.
Skačejo skokoma krog, ter kaplje škrepeče rosijo
Dvigajo zdaj se v valove, potem pa na morja površje
Besni vrtijo se kakor plevoč, telesa se sučejo razkošna
Lučjo, prhajo morsko vodovje z odprtih nosnic.
Davajset jih barka nosila je vendar ostal sem le sam.
Plah in premrajen, bledil sem tresoč se kot šiba,
Komaj telo skrepi mi Bog vzrami me reče mi:
S srca iztrebi ti strah in drži se Dije. Ko dovel očem.

[k njej

Sam na altarjih kadila zažigal sem v Bakovi službi.
Uha prevratu smo udili radi, zdaj Pontej še reče
Da bi z odmorom se daljnim ublažila vendar moč srda,
„Brž odpeljite ga hlapci ga zmučite mukami kruto,
Njemu telo, odpošljite ga k Stigični reki vsodno!“
Brž izpeljan in iztiran od tukaj je Thyren Akot
V čajbo zaprt je pripravljen prestati še smrt. Mu pri-

[pravljajo

Smrtno mučilno železo in plamen žareči in drugo.
Same se vrata zapro, iz rok mu odpadejo naglo
Tak ognanjuje že klic. a ni ga da vtrga verige,
Vendar Echionid vitraja ne ukaže oditi, gre sam;
Petje vršilo se, klic je odmeval preglasni bakantov,
Kakor čil konj, ko odmevanje bojnega klica začuje,
Srčno pogumno vskipi v boj hrepeneč se podati.
Tak bil je Pentej razdražen vsled dolgega vpitja

poskoči

Krik, ki odmeval po zraku je netil le ogenj je srda,
Skoro tam v gozda sredini tam v krogu omejenih gozdov,
Kraj brez dveves je, goljava prostrana okoli razgledna.
Sveto ko tam razmišljuje z pogledom oskrunjenim oni;

Njega najprvo pogleda, nagibov je blaznosti vneti,
Mati najprvo zdaj Týrsa na Penteja tja zavihti,
Pridite ! Jo ta vpije le pridite sestri obe !
Oni mrjasec, ki tava po naših livadah, izziva kri,
Tjekaj krdela leti razganja vse združi zdaj skupno,
Tolpa preganja ga, že obupuje besede izjavi.
Ta obupuje v milejši obliki, svoj govor razvija.
Sam se obsodi in sam navaja vso krivdo prestrašno.
Reši me ! kliče Antonœ matere sestro še zraven
Prosim uljudno, naj gane ti srce Aktaona senca.
Ve o Aktaona ona še nič a odloži prosečega,
Roko rok isti stegniti ne more zdaj k materi svoji ;
Ampak le rane pokaže, odkrivši si ude z obleko.
Mati, on reče, poglej ! Pogleda zatuli Agane.
Vrat ves omamljen zasuka, vihra vse lasovje po zraku ;
Glavo odtrgano s prsti krvavimi prime, vsklikne :
To vrstniki delo to vaše je z zmago naporno dobljeno !
Brzo kot listje dreves, ki mrzlota jesenska zadene
Komaj še slabo vise, odpiha jih veter jesenski
Taki so udje moža, če roka hudobna jih vtrga ;
Z takimi vzgledi navdušeni nove že žrtve častijo
Dajo kadila že nove oltarje Izmane častijo.
Nihče ni zvedel kako kedaj in pa kje kaj častijo.

IV. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PYRAM IN THISBA.

Pyram in Thisba kot vzor bil miadenčev je prvi v
[posnemo

Druga glej, dev krasotica, dežele je jutra slovela,
Vz gledno živela sta v hišah, ki druga pri drugej je
[stala,

Mesto visoko Semiramis z zidom, z opeke vtrdila je.

1 [Bližnji seznanje, korake k ljubavi med njima vredijo.

Sčasoma se je gojila ljubezen; a k skupnemu bivanju

Ljubčkov so bili protivni roditelji tega braniti bi

Vendar ne smeli, ker zmerno enako gojila ljubav sta.

Čustva se vnamejo čutna med njima, nobeden ni vedel

2 [Z migleji, znaki pogovore snidenja vse sta vršila;

Skriva čim bolj se, tem bolj se plam skriti vnema.

Skupni zid, špranjo dobil je povodom zidanja dveh

[stavb,

Zlo nepoznano se vleklo je v vrsti prav dolgih stoletij.

Kaj ne zapazi ljubezen goreča — sta videla prva.

Služilo to je kot pot ljubkovanju in glasom šepeta,

3 Čestokrat T sba tu Pyram tam skupno stoječa ob steni,

Dihanje težko iz ust pojavi se misli si vsaki:

„Stena zavistna! Čemu li stojiš ti ljubljencema v bran?

Oh, nehvaležna pa vsaj ne bodiva, zahvale sva dolžna;

Špranja je sredstvo do uh preprljaznih prodira naj glas.

Češče sedeča, lepo pogovarjala sta se med sabo,

„Nazdar! zdravstuj! sta po noči dejala ob urah počitka,

Poljubovala sta steno, poljubi skoz špranjo so drli
Onkraj. Le jutranja zarja odstranila nočni je ogenj.
Solnce rastline vse rosnate z žarki je brž posušilo :
Skupno že snideta se na navajenem kraju. Mrmraje
Marsikaj skleneta, vzlasti, da v nočni tihoti poskušala
Varati bosta čuvaje in tihoma z doma zbežati. (Anakoluta).
S hiše stopivša, hoteč se izogniti mestu na prosto
Gresta pod milo obnebje, na polje po poti pa skleneta
Snideti skupno ob robu se Nina, tako določila sta.
Skriti hoteč se pod senco drevesa, ki nosno je jabolk
Belih kot sneg, to bil murve je drev ob potoku stoječi.
Sporazumljeno in dan se počasi že koncu nagiblje,
V brezen vodovja zahaja z vodovja pa noč že vshaja.
Zvita ko Thisba pozorno otvori železni zapah,
Svojce varaje izide, obličje vsa plašna zakrije,
K hribčku li k grobu dospevši se vsede pod drev
[dogovorno
Drznost včini ljubezen glej ravno zdaj svinja pride.
Krutega ropa govede že sita peneča steguje
Žrelo, da žejo vgasila bi v valih potoka v bližini.
Ta Babilonsko, ko Thisbo pri luninem svitu zagleda
Daleč, že plaha zbeži se zmuzne v duplino temotno,
Toda bežeči begunki odpade zavesa za hrbtom.
Ko ugasila je svinja žejo tam v valih potoka,
Strga bežeča glej zver brez deklice najdeno ruto,
Ki je slučajno brez nje na tleh razprostrta ležala.
Pyram pozneje izide, videč pa v prahu visokem
Sled prav gotovo zverine zbledi po obličju ves plašen;
Ko pa zagleda obleko vso s krvjo oblito, vsklikne :
„Noč le edina bo žrtvi obe pokončala ljubeči
Najbolj vredna življenja prav dolgega bila je ona

Duša le naša je kriva in jaz sem, oh, tebe vsmrtil!
Pomilovanja vredna, ker vzkazal sem semkaj ti priti
V kraj ta prepoln strahu, zakaj nisem prišel že prvi —
Strgajte levi vi zlobno telo in osrčje požrite
Vedno, ki skupno prebivate tukaj v skalah visečih.
Glej, strahopetnež že i si smrti, prt Thisbe vzame
Znanki je solze, obleki poljube povrstno vrstil.
„Vsprejmi, jej reče, ti tudi hlapenje zdaj naše krvi,
Jeklo, s katerim opasan si v spodnje telo še porine.
Britko umiraje, potegne ga zopet iz rane žareče.
Ležal na hrbtu, na tleh je, curkoma lila je kri.
Ni vsaj drugačen prizor, kot počila cev bi svinčena,
Ter pokažena z pokline pretesne brizgaje bi sikala
Vodni trak, ki se vspenja, prodira skoz zrak v obočje.
Sadje škropljeno s krvjo drevesno vse zgleda kot črno;
S krvjo napojene dela oživlja moč rasti poraja,
Vse korenike in z barvo kot purpur vse jagode kinča.
Čuj ni polegel se strah jej, varati noče ljubimca
Vrne se, išče mladenča z očmi in pa s srcem vnetim,
Hoče povedati njemu, nevarnostim kakim všla je,
Pride v določeni kraj, spozna tu drevo in obliko
Tak negotovo sad drevja včini ter misli li pravi
Dvom jo vznemirja, tresoča zre krčenje udov vdarcev
Ha, brž odstopi obličje bolj belo kot pušpan sloneče,
Ista se trese kot morska gladina, ko veter zapiha
Brez obotavljanja brzo spozna še ljubimca, osupla
Roke nevredne ploskaje z udarci dviguje in puli
Z glave lasovje, objame mu ljubko telo in s solzami
Rane jok maka s krvjo nameša oči poljubuje
Vpira kričeča pogled tja v nježa vsklikuje še dalje
„Pyram, oh kako naklučje je tebe potrlo vzelo?

Daj mi odgovor, saj kliče te Thisba predraga, poslušaj,
Dvigni ležečo in sklonjeno glavo po konci, poglej!
Pyrama Thisbe klic vzdrami pogleda oči za smrt trudne
Ko jo zagleda zatisne jih zopet k počitku, umiraje
Toda spoznala nje krilo je nožnico slonokosteno,
Prazno, brez meča, vsklikne. Glej roka ljubezni ne-
[srečne

Tebe vsmrtila. Tudi zame ta roba v to svrho je močna
Zraven je tudi ljubezen, ki ranjenju moč bo gojila.
Mrtvencu bodem sledila ti smatrana kot vzročilka
Smrti sem včinila čin ker spremljala tebe sem v smrt
Smrt le zamogla te vzeti, ti s smrtjo iztrgan ne boš
Vendar v imenu obeh se vas prosi, vi moji, njègovi
Stariši pomilovani, da ne odrečete njima,
Ktere družila gotova ljubezen je ni jih združila,
Smrtjo pokopati drug poleg družega v skupnem gro-
[bišču

Ti pa črevo, ki z vejami zdaj kriješ telo samo enega
V kratkem bo času pokrivalo žrtve nesrečnežev dveh:
Znamenje smrti ohrani britkosti prinašaj primerno
Sadje spomine prizorov dvakratnega strašnega zla.
To zgovori vši postavi pod prsa že meča ostrino
Ost brž porie v notrajnost, ki gorka umora se bila je
Ganile njo so molitve bogove in stariše zraven
Kar od gromade ostalo je, to pa počiva v urni.

IV. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PERZEJ IN ATLAS.

Plen znameniti pospravlja domov ali kačjega zmaja,
Letel glej Perzej po svežem je zraku s peruti mahaje,
Ko zmagovalec je visel nad Libisko peska pustoto,
Kaplje krvave so padale z glave Gorgonske navzdoli,
Z kačami pisanih barv se je zemlja živahno plodila.
Kraj ta postal je bogat, nevaren vsled kačjega strupa,
Zibljejo njega uporni vetrovi po zraku brezmejnem
Semtertje skor po vzoru vodenih oblakov obočja,
Dol iz višine ozračja motri razprostrte vse kraje
Z urnim frlenjem leti čez vesoljni krog zemljski naglo,
Trikrat je šel čez tečaja in dlje čez ledena povratnika
(Nordpolfahrer)

Plovil je zdaj do vzhoda in zdaj do zahoda tekoče.
Ean skončuje, a noč se bližuje se vstavi v deželi
Atlasa skor ob zahodu on skromnega išče počitka.
Dokler ni Lucifer skical Aurore, Aurora pa solnca.
Tu je bil Jafeta sin nek Atlas, med vsemi zemljani
Imel telesno postavo je strašno in občudovano.
Kraji oddaljeni zemlje in morja podredjeno kralju je
Solnca ki konje težko dihajoče pod morje potaplja
Tisoč ovac in govede približno število je tavalo
V pašnikih njiv in težilo sosednih nikako obližje:
Listje dreves je blestelo kot pristno zlato vse žareče.
Zlato vejovje je — zlato je sadje katero držijo
Onemu Perzej dejá „prijatelj če gane te slava

Roda velikega Jupiter roda mi je začetnik.

Če si motritelj ti činov, oglej si še naša dejanja

Čuj gostoljubnosti prosim in še prenočišča v počitek“.

Spomni se stare prerobke, s Parnasa mu dala jo

[Themis.

„Prišel o Atlas bo čas, drevo ti oropano bode,

Jupitra sin bo imel ves pleni dragocenosti biserov?

Tega boječ se obzidal je Atlas svoj vrt sadonosni

Z zidom neznosnemu zmaju ga vroči v varstvo gotovo.

Ta je odganjal od mej vse tujce pozorno in zvesto

Njemu celo je dejal: „Le odstrani se zmaj da ti Ju-

[piter

Zlo ne zada za vso slavo o vrlih vseh činih zlagano“.

Silo uporablja pretitve poskuša z rokami iztirati

Ker obotavlja se, meša prijetnim besedam izraze

Krepke, šibkejše narave pa kdo bi se meril z Atlantom

Kaka mu moč je? Ljubezen ker našo premalo upoštevaš,

Reče mu, vsprejmi darilo pokaže mu glavo Meduze.

Ko se potem pa ob levi nazaj polagoma vsukne.

Kamen postale njegove kosti so ob strani vsaki,

Ki se povečalo strašno kot so določili bogovi

Zvezdno številno obnebje počiva na glavi njegovi.

V. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PROZERPINE ROP.

Jezero stalo ne daleč od Henne je zidov globoko,
Zvalo se Perg je. imelo vodovje je silno prostorno.
Petja labudov na valih ne čuje več Kaister, kot ono.
Gozd, ki obdaja vso stran, krasi vse vodovje okoli.
Solnčno vročino pa branijo vode in jadr preproge.
V hlad so mladike, cvetlice različne in zemlja vlažna.
Trajala večna pomlad je. Prozerpina v gaju igraje
Trga vijolice, lilije bele po trati cvetoči,
Z vnemo gorečo napolni košare, predpasnik, oprsje.
Ko s pomagalkami naglo tekmuje, hoteč prekositi jih,
Takrat zagleda jo Dis, se zaljubi, jo ukrade, odpelje.
Tak se z ljubimko v beg, mudilo je njemu boginja
Plašna po materi vpije po vrstnicah nam ko pokliče,
Ker je imela ob vrhu razparano krilo, so padle
Cvetke nabrane z odpasanjem krila, dehteče na zemljo.
Blaga nedolžnost, priprost jej dičila mlada je leta
Skromna izguba provzroči devici že bolni težave.
Ropar jahaje povrže, poganja v skok že konjiča.
Zove ga, sivkasto uzdo, čez vrat in čez uzdo potegne,
Trese ga, beg pospešuje, poganja voziček drdraje,
Vleče se v jezeru in po močvirju od žvepla smrdečem.
Palici zvanem v hribovja škrbini, duplini ležečem,
Kjer so Bacchiadi rod, ki je nastal ob ožini Korinta
Zidali mesto z ozidjem v pristaniščih skoz neenakih.
Tam med Cijano Aretuzo Piseje zaliv se nahaja.

Ki vsled vrstečih, štrlečih se roglov prav ozek postaja.
V kraju tem Cjana je bila, vodovje po njej se imenuje,
Najimenitnejša Nimf siciličnih bila je slavnih.
Dvigne, vspne se z vrtinca do zgornjega dela telesa,
Hitro spoznavši boginjo vsklikne: „Zdaj dalje ne idete.
Cere ne moreš ti zet postati, če ona to noče.
Lahko se prosi, a vendar se ropno ne da odpeljati,
Ako jaz malo z velikim primerjati smem, tudi mene
Ljubko me Anapis ljubil, udana sem se poročila,
Bila naprošena sem, ne s silo kot reva omamljena.
Tak modrujoča steguje roke zdaj na kraje različne.
Srda ni držal Saturn več dalje, svaril je še konje,
Žezlo kraljevo, mogočno zabrusi v globino vrtinca,
Z roko, da v zemlje vdrtino do Tartara zvrta globoko
Vstavi vsprejme pa voz sred žrela navzdoli drdraje.
Cjano vžalil je rop, boginje in dejstvo, da prava
Zvirka se njunega je zaničvala, bol tihi prenaša,
V srcu li rano, katere tolažba ne more zaceliti
Več, togoti se v solzah, tuguje se stanjša v vodovje,
Kojih velika boginja je bila. Se videlo ude je
Skoro mehčati, kosti vpogibati, nohtov trdobo ;
Vidno izginjati, prvi topijo in tanjšajo udje se
Čutni, občutni vsega telesa, lasje in pa prsti
Stegna in noge vseh udov pretvorjenje brzo zvrši se
V valih premrzlih. Se ramena, hrbet in strani in prsa
Stanjšajo, zleknejo naglo se v bistri potočik tekoči.
Konečno voda živahno še kri izpodrine rudečo
Vrine v topeče se žile in nič se ne more prijeti,
Mati potrta je hčerko iskala v krajih in morjih
Vseh, a zaman je vprašanje, iskanje prav daleč okoli.
Ona brez vsega počitka opazi ne mokrih lav došle

Zorne Aurore ne Hespere. Ona prižgala na Etui
Smreki goreči, je polno plamena neumorno prenaša
Baklji skoz tmine obsežne. Oživljeni dan, ko napočil je
Zvezde ob zoru zbledivši še hčerko iskala je skrbna
Daleč in daleč od solnčnega vzhoda pa tja do zahoda.
Kot da tarnala boginja je v valih in raznih deželah,
Vse to naštetih bi trajalo dolgo, ne najde se kraja,
Kjer bi ne bila iskala. Brez vspeha se vrne v Sicilijo
Cjano obišče. A ta je spremenjena bila, drugače bi
Znala povedati marsišekaj, a vendar hoteč govoriti
Ust in jezika ni imela, ne sredstev kako se izraziti.
Znamenje dala je vendar očitno že materi znano
Pas nek Perzefone tam na površju valov jej pokaže,
Kteri slučajno jej tamkaj odpadel v vrtinec besneči;
Tega spoznavši tu kakor bi zvedela zdajci o ropu,
Da jej ukradena, ruje lase si in trka z rokami
Prsa. Vsled bolesti strašne zelo prizadea potrta.
Ve še do zdaj ne kje biva nje hčerka, ter zmerja
[vse kraje,

Vse nehvaležne nazivlja, povdarja, da niso vredni
Zemlje zakladov, ne sadja, ne družih številnih dobrot
Vzlasti Trinakrija, kjer je dobila izgube sledove.

Strašno srdita želi vsmrtiti vole in kmete

Njivam, planotam zaupano skriti, a seme skaziti

Vso rodovitnost po svetu, vse zemlje poznane obsežne

Je brez vsacega vspeha, zamorjene v bilkah so setve,

Ptice popikajo semenska zrna na njivi vsejana

Ljuljka, osat in zeljišča spodrivajo žetev pšenično.

Dvigne Elejska Alpheja zdaj glavo iz srebrnih valov,

S čela odstrani lasè za uho jih brska jej reče :

„Matí po svetu vesoljnem iskane ti hčerke, pridelkov

Prosim, pomiri se, srda ne imej do dežele predrage.
Kraj ta zakrivil ni nič, nerad se je ropu odklenil.
Srda ne bruhaj na kraj, ki tebi ni žalosti storil.
Saj nič ne prosim za dom, kot tujka sem prišla jaz

[semkaj,

Pisa domovje je moje, v El di tam imam začetek.
Bivam v Sikaniji tu kot tujka, pa ljubši kot oni
Mi je ta kraj, Aretuza zdaj tukaj zdaj tam jaz prebivam.
Tega imej dobrotljiva. Zakaj sem jaz dom zapustila,
Sem po valovih morja velikega v Ortigjo prišla.
To vse opisati, čakati treba bo ugodnejših časov,
Ko se otreseš skrbi, veselja radosti vžiješ.

Zemlje predor mi je pot, da skočim iz brezna na

[svetlo

Glavo mogočno vspenjam, motreč tu pa tam vse

[prikazni,

Zvezde in sinje obnebje, ker nisem teh vajen prizorov
Ko pa pod zemljo jaz tečem, kjer mrtvih kraljestvo

[domuje,

Tvojo Prozerpino zrem, ki ima pogled nam enaki.
Žalostna in strahopetna je bila, a zdaj je kraljica
Teme, kraljestva najvišjega, vendar soproga mogočna
Njega vladarja, ki vlada oblastno podzemljske kraje".
Mati posluša strmeč je skoz okamela vsa plaha,
Pride omamljena zopet k zavesti po strašnem vdarcu.
Zgine omamljenost, pelje se v vozu zdaj v višje obzorje
Zraka. Tam stavši potrta v obličju, srdita pred Jupitrom
Kuštrasta pravi: „Plakaje sem došla glej semkaj o

[Jupiter

K tebi! Užaljena prosim za moje in tvoje potomstvo.
Ako ljubezen ne tli do mater naj hčerka te gane

Prosim udano imej v skrbéh jo pozorno je naju.
Čila rojenka, naj skrb ti malenkostna vendar ne bodi
Zdajci za rod. Ker dobila se hčerka je s trdom iskana
Zgubljenje-najdenje ako ti zoveš in zraven če veš kje
Biva, to najdenje smatraš. Bom sicer prestala bolezen
Ropa, da vsaj zanesljivo mi zopet povrne ukradeno.
Roparja vredna ni biti soproga, ta hčerka, če tudi
Moja ni več“. Nadaljuje zdaj Jupiter: „Skupne ljubezni
Biser mi dana je s tabo predragi in skrb za to hčerko.
Stvarno, pravično, če stvar razmišljujem, to čin ni žaljenja
Prava ljubav je to oni kot zet ne bo srama provzročil
Nama. Dovolj boginja. Če manjkalo drugo bi koliko
Znači ponos biti Jupitra brat, ker pa drugo je v redu
In mi podredjen je le po vsodi, če imaš pa želje.
Hočeš ločitev — naj vrne Prozerpina gor se v nebesa.
Toda z pogojem, da tamkaj jedil ni okusila z ustmi.
Kajti tako je določeno v trdnih odredbah vseh Parkov.
Djal je, A Cere vstraja če hčerko speljati iz Tartara.
Tega pa ne dovoli še usoda, ker deva je kršila
Post, ker hodeča po skrbno obdelanih vrtilih je vtrgala
Z vpognjenih vej je drevesa sad jablana zreli vzela
Zraven z rumenkaste čase je zrn nabrala debelih
Sedem in z ustmi zgrudila trdino je. Videl
Askala, to je, katerega slavna podzemeljska Nimfa
Je Aheronu ljubimcu v temnih duplinah povila
Djal je. A Cere vstraja, če hčerko speljati iz Tartara.
Videl vse to je, z izdajstvom vrnitev je onemogočil.
Vzdihne kraljica podzemlje svetov in pretvori to pričo
V svetnega ptička nesreče, Fľegetona z vodo skrop-
[ljeno glavo
V kljun in v perje v velike oči. Prizadeti ogrne se

Brzo z peruti, rumenimi tja proti glavi raztočimi
Vsprejme še kremplje zakrivljene komaj pregiblje z

[naporom

Ptiček postane ostuden znanilec in vedež natančni,
Raznih pretečih britkosti, bi sova umrjočim zlovedež
Z znamenji kot ovaduh vsaj zaslužil je kazen pravično,
Ker blebetaje z jezikom, zakrivil je stvarno ločitev
O Aheloidi od kot vam je perje in ptičje nožice,
Ali ne nosite deve obličje? ker spremljale ste
Spretne Sirene Prozerpino v krogu sovrstnic ko trgala,
Brala spomladne je bujno dehteče, cvetoče cvetice?
Ko sta iskale zamán po svetu jo, v krajih različnih
Hteli se vzdramiti morskih valov vso pozornost prav urno;
Z željo dobiti plavute, da ložje bo dvigat se plavat,
Tjekaj nad morsko gladino. Naklonjeni vaši bogovi
Ude so vaše, v peruti pretvorili gledali iste
Še rumeneti da bode pa petje namenjeno ginjati
Vsaki posluh, vam ostala je ustna zgovornost jezika,
Raba vporaba v zameno ostal vam je čujte strmite
Pristni prekrasni deviški obraz in pa glas ves človeški
Jupiter, srednik med bratom, užaljeno sestro potrto
Enakomerno zdelil vam je leto tekoče na delo.
Skupno božanstva kraljestev dveh zdaj je boginja
Toliko mescev je z materjo slično pa tudi z soprogom.
Brzo pretvori nje dušni se vpliv, preobrazi se čudno.
Čelo boginje, ki Diva žalila je svetlo kot solnce,
Ktero nedavno so krili že temni oblaki deževja,
Zarnega solnca sij vspenja z oblakov se prav zma-
[govalno.

VI. SPEV.

Fretvorbe ex Metamorphoseon.

NIOBE.

Lidija cela buči po mestih se širi novica,
Ki po deželi povsod govori o dogodku prečudnem
Predno se Nijoba je vpregla v jarm zakonski,
Ko še v Meonu na Sifilu bivala krasna devica je ;
Vendar svarila ni kazen Arahne družabnice ljudstva,
Da bi se bala nebeških, glasove rabivši le tihe.
Čvrstilo mnogo pogumje. Ne spretnost soproga značilna,
Niti rod njiju kraljestva mogočnega, blišč celoskupen,
Toliko radosti ni jej provzročil, če vse jej dopadlo,
Kakor potomstvo. Najsrečnejša bila je mater Niobe,
Zvana če dopadajenja bi toliko v sebi ne imela.
Kajti Tirezija hčerka, li kanto bodočnost sluteča,
Šla sredi mestnih je ulic od božjega duha vneta,
Vsklikala krog je vpila: „Sem pridite, žene Izmenske
Ter prinesite Latoni in dvojčkoma naše Latone,
Hitro kadila molitev v dar ; krog lasovja ovite !
Še ľavorik to zahteva Latona po meni ! Se uboga ;
Tebe soproge odpravijo se, vse okrašene z listjem,
Svetemu plamu kadila neso in proseče besede.
Bliža se Niobe s tolpo katera jo spremlja uvrščeno,
Dražestna v frigičnem hribu v katero zlato je všito,
Kolikor jeza dopušča, je krasna ; dostatno se giblje,
Koder obliče krasi jo čez ramena skoro viseče.
Polna napuha prevzetno obrača poglede okoli ;
Kaka je blaznost, vsklikne, bogove katere se čuje

Bolj upoštevati kakor pa vidne. Latono, če vi na

[oltarjih

Slavno častite, a meni premanjka kadila potrebnega ?

Mene vpodobil je Tantal, kateri edini k obedu

Neumerjočih je šel; me rodila je hčerka Atlanta

Zvana Plejada Taygeta, nje oče je nosil na tilniku

Nje oče zračni tečaj: Bil Jupitra sin je in Jupitra sinka

Bil je soprog. Mi udano je ljudstvo v Frigije vedno;

Meni udana trdnjava je Kadm; zidišče, mogočno in

[trdno

Ljudstvo ki tamkaj prebiva, z soprogom vladam pre-

vidno !

Kamor se koli ozrem v palači, brezmejno imetje

Se vprizori pogledom ! Jaz sama boginja sem čila,

Sedem hčera prav še imam, cvetočih mladeničev toliko

31 Zetov in snakov ! Se vprašate kaj je Niobe prevzetna ;

Vi si še upate, Koeo neko Latono Titanido

Bolj upoštevati, sicer ne vem jaz čegava rojenka je,

Kot je vsa zemlja velika prostorček jej rojstva od-

[rekla je :

Vaša boginja ni bila sprejeta v nebesih na zemlji !

Niti v vodovju begunka je bila v zemlje obličju !

Dokler jej Del ne namigne in vsklikne sočutno ves

[ginjen.

Tavaš, ti krožiš po svetu, a jaz po vodovju jej reče !

Nestanoviten jej kraj v bivališče Del jej pokloni.

Sina imela je dva, sedmeri del naše blaginje !

Srečna sem, kdo mi zanika in srečna ostanem v bodoče,

Kdo si vsoja dvomiti, bogastvo me je vtrdilo !

45 Večji sem kot da Fortuna utegnila bi škodovati mi !

Če mi odtegne obilno več bode mi ona pustila !

Blagre presega že strah ! Pomislite skrajšat utegne se
Meñi kaj tega kar moja rojenca vladata dobro ;
Vendar ne padem do dvojnega broja Latone nesrečne,
Z celo druhaljo le malo je več saj nerodovitna !
Idite, idite proč od žrtev in lovor raz glave ;
Brž odložite, odložijo dar neskončani ostrne
Z glasom tihotnim častili boginjo so kakor spodobno.
Neumrjoča začuje otožno. Na Cintha najvišjih
Vrhih začne govoriti Latona devojčkoma dvema.
Glejta ! jaz vaju sem mati rodivši vsaj vaju sem srečna,
Samo Junoni se umaknem in drugi boginji nobeni ;
Dvomijo da sem boginja ! Podijo me proč od oltarjev,
Kjer sem od vekov češčena, če se ne ganeta sinka !
To ni edina britkost ! Saj zasramovanje pridjala
Tantala hči je še novo pred svojimi upala smešiti,
Vaju in mene celò čuj nerodovitno me zvavši.
Rekla zločinka tako je z jezikom rotilnim očeta :
Prošenj še hoče pridružiti k tej pripovedki Latona,
Jenjaj ! jej hčerka veli. Oh hitro po zraku letaje
Došla v Kadma sta dvor, z oblaki ogrnjen je dobro.
Ravno prostrano raztezalo polje se je obsežno.
S konji je bilo vse z drdranjem koles poteptano ;
Gruče drobilo je konjsko kopito s svojimi vdarci.
Niobe Amphiona sedem prečvrstih sinov junaških
Skoči na konje, ki barvani bili so s tirisko barvo,
Kritje je vroče vajeti krmilne zlata so bliščale.
Izmen kateri najprvo porodnici materi bolest
Radost prinesel je, v krogu obrnil čvetero kopitni
Tek je, ter brzdal vkrotil je še žrelo peneče
Stokrat gorje mi ! zaupije zdaj r vno v prsa zadeti,
Nosi on strel a z roko umerjočo vajeti zapušča

Zgrudi ob stran se polagoma z desnega zgiba navzdoli.
Sifil ko tula rožlanje začuje. najprvo pobegne,
Teče prav naglo kot krmar ki vaje je deževja,
Vetra pihljaj mu ne vteče nobeden. Leti če tudi strašno,
Neizogibni strel smrti preganja besnečega naglo;
Z grla štrlelo železo prodirno je kakor je bilo;
Ravno na vrat in na grlo v selo je nagnjeno upognjeno.
Zémlijo skropivši s krvjo, deročo kipečo okoli

Phädim nesrečni in z dedom enakega imena Tantal,
Trud ko navadni, sta dneva pozorno lepo omejila,
Sta obrnila pozornost opravičkom mladenškim borilstva.
Že se borita za res, med sabo z zapletenmi udi,
Prsa ob prsih sloné; se sproži tetiva napeta,
Strel brž predere obà ki tesno sta združena bila,
Zdihneta milo obà ter padeta britko na zemljo,

Zvijata se v bolečinah prestrašnih oči obrnivši
Še proti luči izdihneta dušo preblago zdaj s smrtjo.
Alphenor gleda oba in bivši na prsa se močno
Pride in vzdigne obà, objemši zdaj ude že mrzle;
Delo zvršivši se zgrudi ter Feb ga iz Dela zadene,
S temno jeklenko v srce, katero razkosa se v kose.
Skupno zvrši se takrat, da pluča sekira obrne
Z dihanjem kri izkipeva rudeča v ozračje puhteče.
Čuj neostriženi Damasichton ni te zadela ta rana
Prosto. Predere že strel v členovju kolena mu nogo
Gibčno vpogiblje, ko hoče orožje morilno vzeti,
Strel mu že drugi zleti, globoko do grla prodirno
Zópet se vlije mu kri, sikáje visoko se dviga,
Žarkoma ista kipeča dviguje v ozračje se čisto.
Zadnji enako sinov Iljonej zdaj dviguje že kvišku
Roke, vsklikuje proseče: „Nebeški bogovi vsi skupno

Treba prositi ni vseh: Prizanesite! oj prizanesite!
Ginjen na to je bil bog kot strel nevkrutljivi zadeti,
Spuščen lahkotno le ranjenje učini ker ni pregloboko
Vrinil v srce se prodril občutno ni znakov osrčja.

Klici otožni in ljudstva potrto ter solze služabnika,
Materi hitro so oznanjevale britkosti le hiše:

Ona z začudenjem čuje, srdita jezi se še dalje,

Da so se upali višji še toliko vpliva vzdramiti

Amfijon oče imaje že ranjena prsa z železom

On umiraje skončal je že z lučjo britkosti življenja,

Oh kako Nijoba vendar oddaljena zdaj je od Njobe,

Ki prepovedala ljudstvu latvične žrtve oltarje je,

Ko skozi mesto je šla, je glavo pregnila na tilnik

Svojcem nadležna sovražniku je milovanja vredna!

Nagnjena ona na trupla je mrzla brez reda, izbire

Ona poljube, deli, otrokom v slovo prav ginljive.

Vzdignila pa je roke, potem proti nebu sklepaje,

Ti grozovitna srce nasiti Latona z britkostjo

Našo jej reče: Srcè nasiti si z tvoje revo!

Ti poskakuj, ker neso me k grobu sovražna zmagalka!

Rečeva zmagalka zakaj? Ostalo mi več je še rev!

Kakor pa tebi presrečni! Po toliko žrtvah jaz zmagam!

Rekla Niobe je, planša doni iz napetega loka,

Vsi so tresli strahu okoli, le ona je vstrajna.

Zlo jo ohrabri. So stali o vžalosti temni oblaki

Sestre z lasovjem visečim krog bratov njih odrov

[mrtvaških,

Ena pušico izdira, katera prodrila v notrajnost je

Zgrudi na brata obličje se vša onemogla umrje.

Druga se tam prizadeva tolažiti mater potrto;

Hitro vtihne molči za skrivno se rano le triga.

Vteči že hoče, zaman se zdrkne ob sestro stoječe.
Ko pa leži obledi, ta skrije, se ona se trese.
Šest jih je padlo v smrt, na ranah različnih krvave,
Zadnja ostala je še, katero s telesom je mati
S krilom pokrila to pusti edino najmanjšo miti!
Samo najmanjšo od vseh zahtevam vpije le ena!
Ko je prosila zprošena, k tlom zgrudi se osamljena
Tukaj od mrtvih sinov in hčera je obdana,
Vsa je otrpla v britkostih, lasovja več zrak ne vpogiblje,
Bledo obličje je vse potrto na licih otožnih
Zdaj se oko ne obrača več, živega nič ni v podobi;
V ustih z otrplim nebni obokom brbja že jezik,
Žila poneha že biti in vtripljeje daljno deliti.
Vrat se ne upogne več roka ne giblje več v členih,
Noga ne more hoditi, srce in pa jetra so skala.
Vendar še ploha, vrtinec vihar ni odnese jo urno
Tjekaj v domovje. Tam gori visoko na hribu,
Taka pretaka solzice še zdajci je mramor trduh.

LYCIJSKI KMETJE. ŽABE.

Takrat so bali se vsi očitnega srda božanstva,
Žena in zraven še mož zamišljeni vsi so v obrede
Skazali čast so boginji porodnici dvojčkov ginljivih;
Kot se navadno zgodi dogodke ponovno so pravili,
Rekel je eder: od teh, na krasnih livadah Lycije:
„Kmetje pedsvetni so tam kaznjivno, boginjo rotili,
Čin je ta malo poznan, a vendar je le znameniti
Videl močvirni ribnjak in kraj sem jaz tega dogodka,
Kajti starikasti oče šibkoten za daljno potvanje,
Mi je naročil, ukazal govedo od tamkoj priversti,
Dal mi za spremstvo takoj junaka je Licijev roda.
Ko prehodila sva vse, že pašnike daleč okoli;
Sredi jezera je stal, obdan od pepela daritev,
Tam je zastaran oltar, okinčan z zelenjem je trsja.
Tu spremljevalec obstane in milost mi tiho brblja!
Proti jezeru i jaz sem milostne vzdihne pošiljal!
Žrtvenik li je Najadov sem prašal jaz ali pa Fauna?
Ali pa kraja božanstva. A tujec mi dal je v odgovor:
„O ti mladeneč tu ni kaki bog na hribovja oltarjih —
Svojega ona ga zove kateri Juno kraljica
Enkrat ves svet prepove, le Del tavajočo vsprejme
Da jej naprošeni mir, okoli otoka krožeči.
Tamkaj ob palmi sloneča in Palade drevesu zelenem,
Dvojčka Latona povila je proti mačehe volji.
Všla je od tamkaj porodnica, dvojčka na prsih noseča.
Pride v Kimére in Licije kraje, po dolgem naporu,
Trudna ko ravno je solnce livāde že z žarki ogrelo;
Zeja jo muči in liže osušene dele nebesne;

Prsa so vtrujena vsa, vsled sesanja malih otrok ;
V dola nižavi zagleda ribnjak zdaj zelo valoviti.
Kjer so nabirali vitr za pletenje kmetje okoli,
Bičje in ločje ter grbasto trsje rastoče v močvirju.
Bližje pristopi Titanja, poklekne, se vpogne prot zemlji,
Da bi zajela požirek te vode hladilne v krepilo.
Kmečka druhal prepove jej. Odvrne na to brž boginja
Kaj mi vi branite vode? Za skupno uporabo je ista.
Solnca, ne zraka, ne vode ni učinila za se narava
Za izključljivo uporabo. Občinskega skupnega imetja
Bi se poslužila rada in vode zajela v pijačo.
Nočem členovja in udov vtrujenih si očitati,
Ampak si žejo vgasiti. So suha v a usta otrpla
Manjka mokrote za govor mi grla in usta so suha
Glas mi opešal je, komaj že diham, jaz rabim krepila.
Vode požirek bo nektar ! Življenje bi z njo zadobila,
Dali z vodo bi življenje mi, vstrajati čem vam hvaležna
Ginejo naj vas, otroci ročice stegujejo milo.
Res so stegnili roke otroci z naročja oviti.
Kterega bi ne ganile boginje uljudne besede?
Vendar vstrajajo vsi trdovratno braneči vsluge,
Ko ne zbežala bi proč, bi jo sramotili psovali
Ni še zadostno z rokami z nogami skali so zlobni
Vodo jezera in blato valili cebaje, skakaje
Žeja jej mine vsled jeze. Nevredne ne prosi več Koea,
Hčerka in zgubljeni noče besed več v dosego namena.
Roke povzdigne v nebò, pomembeno sodbo izreče :
„Trajen bodite spomin in večno v jezeru živite“.
Kar zapreti jim boginja se tudi je vse izvršilo,
Kmete je to veselilo potapljati ude v vodovje
Dvigati glavo iz vode in plavati tam po površju

Čestokrat solnčih ob bregu se mlake skočiti v valovje
Hladno. Še zdaj blebetavi in grdi jeziki brez srama
Krog in vpitje gojijo če tudi so dol pod vodovjem.
Kvakajo v valih in s kvakanjem zmerjajo in sramotijo.
Glas jim je hripav, vsled zvakačja vrat pa napet in
[oteka

Usta odprta se širijo, hrbet se glave dotika
Hrbet zelenkast je trebuh največji telesa del, belkast,
Mladostno skakljajo žabice v mlaki močvirni kvakaje.

VII. SPEV.

Pretvorbe. Ex Metamorphoseon.

KUGA NA EGINI. MIRMIDONI.

Tlačilo kraje nebo je s strašno temoto v začetku
In je žarečo vročino razpršilo gori v oblake.
Luna, ko štirkrat združivši rogove je krog dovršila.
Štirkrat z pojemanjem krog je vničila zopet razdjala,
Južni vetrovi vsi so pihali s smrtnimi hlidi.
Smelo trdi se da zlò se vrinilo v zvirke je jezer ;
Kač pa na tisoč in tisoč, je lazilo v njivah pustotnih,
S strupom okužile vse, so reke, vodice okoli :
Z bolestjo tic in ovac, psov, vólov in divjih živali
Nagla boleznì se moč spoznala je. Ubogi orač
Gledal je plah in strmeč, kak padajo voli na delu.
Skor kakor mrtvi sred brazd, se zgrudijo k tlom one-
[mogli

Čredi obraščeni z volno, je volna že sama odpadla;
Glej, blebetaje na tla, že padajo trupla potrta.
Zdaj onečeščen od zmag, na bivše časti že pozabi,
Britko zdihuje ob jaslih pripravljen da častno pogine.
Divji zajc več ne besni, na tek se jelén ne zanaša
Tudi medvedi, zdaj več ne tlačijo razne živine,
Vse le boleha okrog. Po gozdih, na njivah, na potih
Mrtva že trupla leže in zrak je okužen vsmrajen.
Djal bom odkrito, da psi jih roparski več ne povohajo,
Ptiči in niti volkovi razpadla so, gnjila provzročila
Skodo z hlapenjem, okuženje širi s daleč okoli.
Kmete nesrečne je kuga morila in begala strašno
Te se vgnezdila v zidiščih velikih je mest in pa krajev.
Dalje žerjavca prestrašna vsled dihanja vedno se več
Jezik kosmat je, vsled strašnega vnetja za krožen, otekel,
Usta vsled žeje, suha odprta so gorkim vetrovom,
Sprideni zrak se zajema skor ust odprtino prenašati.
Težko je vsake poštelje odeje in žrtve ležijo
Nage na tleh in telo se noče shladiti nasprotno;
Vgreje se tlak, ki žareč od sil je vročine telesne.
Ni ga, da zlo omejil bi vznemirja osoda zdravnike
Zlo se vrine podjetniki umetnosti škodo trpijo.
Bližje če kdo se nahaja, skrbeč za bolnika pozorno,
Toliko bližje nahaja se smrti ko zginejo upi,
Vsake rešitve, bolezen prestrašna le s smrtjo skončuje.
Željam udajo se več ne, skrbeč za koristno potrebno,
Nič ni koristnega. Sram je zbežala ležijo na rekah
Tokih, potokih, vodnjakih ležiščih je vse tu prostrano.
Prej kot življenje ugasniti noče tud želja do pitja.
S tem so obteženi vsi, mogoče jim priti ni z vode:
Strašno nesrečnim postelja se studi, da skakajo kvišku

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

====
III. ZVEZEK.
====

DRUGA IZDAJA.

Lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. G. Tsch

1911

Skoke ovira če moč, telesa po zemlji ležijo.
Plahi bežijo, boječ se hišnih bogov in poznanih.
Pogubonosno se zdi že vsakemu lastno domovje
Skrit ker vzrok je, kraj znani deležen vse krivde in
[zla je.

Lahko po potah bi zrl pol mrtve okoli capljati,
Dokler jim stati mogoče je bilo, a drugi plakaje
Bdili so tamkaj na tleh. zvijaje se v zadnjih vzdihih
Iskrile so jim oči in k zvezdam obnebja visečega
Ude držali so, smrt zasači jih umirajoče
Kak mi je bilo takrat, ob srcu pri takih prizorih
Prav nič drugače kot vse, mrzil bi življenje naporno
Kamor ozrl pogled si, je ljudstvo ležalo po zemlji,
Kakor odpade z mladik vse sadje, ko zrelo z vejovja,
Ali iz hrastja želod, ko veje vihar upogiblje.
Proti nam spénja svetišče se, ima stopnice
Dolge, je Jupitra last, kdo žrtev kadil ni donasal
Njemu zaman, kak soprog za soprogo in oče za sina
Molil tu udano, zaupno življenje skončavši prerano,
V rokah držaje posodo kadila brez vsacega vspeha,
Ne še porabljeno v čast in v svrhe puhtilne bogovom.
Kdo ni zaman jim kadil zažigal z gorečo vnemo,
Kolikokrat pripeljani so voli se zgrudili mrtvi
K tlom, nedočakali smrtnega hiba, duhovnik obljuje
Molil je žrtvi, vlivaje še pristnega vina med roge.
Jupitru, zase, za dom in za troje otrok darovaje,
Strašno tuliti sem čul živinče povodom daritev,
Videl kak isto se k tlom je zgrudilo skoro brez hiba,
Hitro oblilo vrat s krvjo je rezilo nabrušeno.
Bolna so čreva zgubila vse zrnake resnice in zraven
Božja svarila; a v čreva se vrinejo strašne bolezni.

Razprostrta se zro zdaj tam pred oltarjem še trupla
Mrtva, da smrt se predočila v bujnih je barvah

[navzočim,

Del se obesi z vrvjo in prežene strah smrti le s smrtjo,
Kličejo še bližajočo usodo iz lastnih nagibov.

Mrtva telesa pokopljejo se brez navadnih obredov,
Duri ne zmagajo žrtev, na zemlji prostrano ležijo.

Zraven visoki gromadi povrstno se vročajo v žrelo.

Že več ne pride v poštev sramota v nikakem obziru,
Tam se za ogenj borè, že bije se boj krog gromade.

Duše hčerk, mater, mladenčev in starčkov okrog

[tavajoče.

Brez milovanja in plakanja ni ga sočutnega srca,

Ni ga prostora za grobe, za ogenj, drvi ne zadosti.

Zroč ves osupel usodo viharo nesreče sem vskliknil

„Jupiter, ako je res, in ni zmišljeno da Azopido

Si zakonito objel te oče veliki ni sram, da

Oče si moj, le nazaj povrni vse moje, pokoplji me

V grob“. Ko začul je besede, brž z bliskom in treskom

Znake ugodne dajoč, vprašalcu tako odgovarja :

„Kar mi daruješ, hvaležno vsprejem v zahvalo obljube“.

Bila slučajno takrat navzoča je Jupitra smreka

Sveta, Dodonskega semena, redke krasote, širokih

Vej tu zagledal sem v dolgem sprevodu jaz mravlje

[ki spravljale

Sadje so, v vrstah prav dolgih, a v gobčkih nosile

[so težo,

Šle so po poti kot v žlebu, vskliknem začudeno ginjen :

„Daj dobrotljivi ti oče mi broj državljanov udanih,

Prazna zidišča napolni!“ Drhtela je smreka visoka,

Dala šumenje ko veter je majal brez boleiv.

Tresli so udje se, las pa vsaki je vstajal po konci.
Vendar poljubil zemljo sem, deblo in bistvene dele.
Nisem pa upov izjavil, a vendar duševno sem upal.
Noč se približa telo je trudno vsled skrbi in naporov,
Sen brž objame in zdelo se mi da stoji ona smreka
Spenja pred mano vejata, košato se kvišku, broj živih
Bitij na vejah se dviga in doli na njive vsiplje
Ljudstvo li vojno, ki polno mu zrna s tvarin raznoterih
Zdelo se hitro, da raste in večje in večje postaja,
S tla dvigujoč se pokončno stoječ brž odstrani vso
[vitkost

Zraven broj nog in pa udov ter temnato barvo odloži,
Ude s človeško podobo obleče, pozornost budeči.
Sen mi je vbežal, čujoč prizora jaz sanj ne uvažujem
Ter pomiljujem, da v višjih bogovih ni več pomoči mi.
V hiši nastalo mrmranje je silno in zdelo se mi je
Zopet, da čujem človeške glasove nevajene sluhu
Smatral vse to sem kot sen a kar nagloma Telamon
[pride;

Reče: „Ti oče boš večje doživel kot upaš, veruješ“.
„Pridi ven“: Šel sem in zrl sem toliko mož, kot v
[sanjah

Snival sem videti take spoznam vse po vrsti stoječe.
Došli so bližje, nazdravili so me kot kralja z veseljem.
Jupitru dal sem oblubo in novim narodom vse mesto,
Njive bivalcev minolih lastnine, zval rod sem Mirmone
Znači ime njih začetek. Podobe oblike si videl.
Prejšni značaj so ohranili in ga imajo še vedno
Varčen je, vstrajen rod, za delo trpežen sposoben
Zna pridobiti si sredstev ohraniti vse pridobljeno.

Starosti ker si enake poguma slede ti v vojno
Veter vzhodni ko bode — ki tebe je semkaj pripeljal
Veter vzhodni ki njega pretvoril — se bode v zahodni.

DAEDAL IN IKAR.

Dädal do Krete srdit, zaradi pregnanstva predolgega,
Rodnega kraja ljubav, mu upe v srcu vžiga.
Bil je od morja obdan. „Naj dežela vodovje zapira me
Vsklikne, nebo milostljivo mi bode gotovo odprto“.
Tam nam življenja bo cilj, stremljenje bo vsako

[skončano !

Minos naj vlada le vse, saj zraka on menda ne vlada“.
Reče in misli obrača do ročnosti neizvedljivih,
Nove postave deli naravi. Vreja si perje,
Spretno začenja z najmanjšimi krajša sledila so daljšini;
Tak so nastale peruti. Enako nareja piščalko
Kmet z ovsenice z cevi neenakih polagoma vrejenih.
Združene zveže jih skrivi v oblok in zasučé na sredi,
Konečno združi jih z voskom, dobijo podobo peruti.
Deček Ikarij je stal v bližini gledaje to delo,
Ne da bi vedel da z lastno nevarnostjo igre zvršuje;
Zdaj z smehljajočim obličjem, dotika se perja, katero
Veter je lahki vpogibal, zdaj vosek rumeni ogreva,
S prsti mehča, čudotvorno očetovo delo ovira.
Ko iznajdljivost skončal je umetnik zdaj lastno telo,
Dvigne na krila in plava v zračnem obzorju veselo.
Sina uči in svari: „Ti dam opomine moj Ikar,
Teci po srednji mi poti, perut da ne bodeš pohabil

Dol ko v nižave letiš, a višje da žar jih ne vgreje.
Plavaj oddaljen ti sredi obeh prav previdno, pozorno.
Heliko Boota ne glej na desni ne meča Oriona
Tamkaj ob levi. Le teci za mano ; mu da navodila
Ter mu obesi peruti na ramena, ki so nevešča

2 Ko ga svari opominja so rosnata starčkova lica
Roka očeta drhti. Poljube on sinu podaja,
Ktere v bodoče v drugič gotovo ne bode ponavljal.
Kvišku se vzdigne, leti v skrbah le za sina sledečega:
Skoro tako kakor ptič, mladiča ko z gnezda izpelje,
V zrak ga svari, opominja na ročnosti zla nedostatke.
Svojem krilâ pregiblje na sinove gleda peruti,
Vidi jih marsikateri, ki z roko tresoč svoj trnk

[premika,

Spretno obrača in ribe lovi, li pastir ko naslonjen
Tamkaj na palco pastirsko, orač ki oralo krmili,
Čudi prikazni se vse, misleč si, da to so bogovi,
Kteri po zraku letijo. Na levi so bili že Sama
Dela in Para ; je stal ob desni Lebint in Kalimne ;
Deček raduje se v teku predrznem z velikim veseljem.
Kmalu voditelja že zapusti se spustivši v višave
Želja nebes ga navduši da v višje obzorje se spušča,
Vosek dehteči zmehčala je žarna moč solnca pekoča.

Perja se vez raztopi odpadejo naglo peruti,
Ramena naga steguje, pogreša krmilnega stroja.
Zraka ne najde zadostnega, ki bi ga držal v ozračju ;
Pade obraz, ki je klical očeta ime, v valovje
Modro in plavo kot zdaj je še zvano po njemu

[v spomin

Oče nesrečni ne več oče Ikarij zdaj reče :
„Ti si Ikarij Ikarij kje vendar naj tebe poiščem ?

Perje zagleda na valih ležeče in isto prekolne
Hitro umetnosti vse; telo pa pokoplje že mrtvo
Zove se zdaj še ta kraj z imenom pokopanca vedno.

KALYDONSKI LOV IN MELEAGARJA SMRT.

Hitro razširil je glas po mestih Tezeja sloveče.
Častno ime, a ves narod Ahaje bogate v nevarnostih
Strašnih je iskal zavetja pri njemu. Njegovo opore
Sprosil zaupno proseč je Kalydon, če tudi imela
Je Meleagra. Povod bil je prošnji merjasec prečudni,
Sluga in pa maščevalec Diane sovražne. Se pravi,
Da je prinesel Enej od polnih pridelkov bogatega
Leta poljskega sadja prvino Cerere Lyeju pa
Vina in zraven še olja Paladje Minervi v dar lepolasi.
Pri poljedelstva boginjah začenshi dospelo češčenje
Je do najvišjih bogov. Trdi se, da samo oltarji
Slavne Diane ostali so prazni, brez vsakih daril.
Jeza se loti bogov. Zločinstvo brez kazni ne bode!
Reče: Naj zovejo le me brez slavno ne bom pa trpela,
Da se me zove brez srda in pa maščevanja! Glej
Tjekaj na trate Eneja za kazen merjasca srditega pošlje.
Bil je ta velik, Epir pač nima volov tako čvrstih
Niti livade in trate Sicilije nimajo manjših.
Ogenj in zraven še kri iskri iz pogledov jim bistrih;
Tilnik je kakor branik, mogočno pokončno se dviga;
Pene mu vroče tekò iz gobca po gibi široki,
Tudi zobovje podobno je indijskim zobom primerno;

Ogenj iz gobca mu prha vejovje okoli požiga.
Setve na tla potepta, ko v bilkah rastoče stojijo, —
Kmetom požanje ves up, ker klasje in sadje potrga.
Čakajo hrami zaman, kleti in pa skednji so prazni.
Lastniki padajo dol, ker polni so zrelega grozdja
Jagode z oljčnatih vej visijo bogato obložene.
Proti živini srdit je, pastirji ne psi več ne morejo
Braniti in vkrotiti govede. Vse ljudstvo narazen
Teče, pobegne, gotovo je samo še v mestnih zidiščih;
Konečno zbere Meleager tolpo mladenčev junaških,
Bila oba Tyndarida, odlična sta v boju s pestjo,
Drugi na konjih in pa Jazon, ki prvo je ladjo iztesal,
Tezej s Pirithoom bil je podoba vzajemnosti srečne,
Dalje Testjada oba, potomca Aphareja, Linkej
Idas in Venej in besni Leukip s kopjem izvežban,
Vrli Akast, Hippotoj in pa Dryas in Phoniks
Ta bil Amyntorja sin je, oba Aktorida in Phyllej.
Ki bil iz Elje poslan je. A Telamon tudi Ahileja.
Oče kateri bogovom jednačil je; Z Pheresom hyantiski
Jolaj junak in prečvrsti Eurycij in Ehjon, kateri
Nedosegljiv bil je v bojih, Naryciski Leleks Panopej
Hylej in Hippak in Nestor, ki bil je še v letih mla-
[denških.

Dalje še tisti, katere Hippokoon s stare Amikle poslal je
Zet Penelope s Parrhazijskim Ankejem in pa preroški
Ampykid in zdaj se gotovi Elkid in Tegejra Lykajskega
Gaja ponos in krasota. Ta zgoraj priveže obleko
S trnom utrdivši jo umetno je bilo lasovje nje vbrano v
Šopke. Tul slonokosteni rožlal jej je na ramenih levih.
Poln orožja je bil, a lok držal je v levi ponosno,
Vse lepotičje kraseče ga bilo v resnici je podobe

Deviške mladenča mladenško pa vse pri devici.
Isto jo časno zapazi junak Kalydonski želi jo
Vendar brez vsake odredbe božanstva je skrivoma
Srkal ljubezni vpliv ter rekel: O srečen bo
Tisti katerega vrednega najde si v zakon življenja“.
Več pa izjaviti tu ne dopušča ne čas, sramožljivost.
Z vnemo gorečnostjo snuje on delo veliko velikega
Boja. Tam v plani začenja nek gozd se razteza čez
Polja obsežna; tu sekalo ni se, razgled se odpira
Dol po planjavi, ko došli možje so raztegnejo mreže
Lovske in snamejo psom vezi in okove raz gobcev.
Del zasleduje stopinje in išče dobiti predmete
Lastne nesreče. Dolina je bila podobna kotlini.
Kamor potoki derò, tja teče povodenj deževja.
Mlaka globoka obraščena z vrbjem je s trsjem z
[grmičjem.

Planil merjasec od tu je v tolpo sovražno poskočno
Ravno tako kakor blisk, ko švigne iz temnih oblakov
Veje se vpognejo k tlom, provzroči lesovje bučanje.
Hitro mladeniči vsi, kričaje v desnici orožje
Hrabro držijo, blišči njih široko železo. A oni zdaj
Plane razžene vse psè kot vsaki nasproti stoji
Besnemu ter lajajoče v stran odganja z udarci.
Dvojčka pa brata še nista visela takrat, kot obnebja.
Zvezde. Prekrasna oba sta jahala čila na konjih,
Belih kot sneg, a vihtela sta v zraku ost sulice svetle.
Z mahanjem gibčnim. Krvi bi prelivanje skoro nastalo,
Če bi ščetinec tja v gozd ne pobegnili košati tja v kraje
Nedostopne za sulice konje v goščavi vejovja.
Telamon njemu sledi v neprevidnosti jako goreči
Padel bi bil na obraz v obrambo so mu korenike

Pelej ko tega povzdigne tak brzo puščico Tegeja
Tja na tetivo položi sproživši strel naglo iz loka,
Ravno pod uhom zverine se vrine, opraska brž kožo
Barva krvavo ščetinje. Se ni vzradostila bolj vspeha,
Strela kot pa Meleager. Kri prvič zapazi tovarišem.
Kri en pokaže dejá: „Junaštva plačilo te čaka,
Moštvo rudeče postaja bodrijo se sami med sabo
Z krikom jim rase pogum streljaje brez vsakega reda.
Množica strelom škoduje ovira strel in zadržuje.
Toda Arkadij ki imel sekiro dvoplatno je v roki:
Besno zdaj proti osodi vsklikuje Včite mladenči se!
Koliko boljši je moško orožje od ženskega! le pri-
trdite

Delu! Ga boče Latonja li z lastnim orožjem branila,
A pokončala ga bo kljub Djane protivov ta roka!
Take napihnen prevzetnež bahaške besede izreče,
Zgrabi z obema rokama dvoplatno sekiro prav naglo,
Stopi na prste se vzdigne predrzneža hitro doteče,
[poskoči.

Besna naskoči žival predrzneža zdaj smrtonosno,
Loti oblastno se tam kjer pot je do smrti najbližja,
V lakotni del mi pošast, zadala dve rani je smrtni.
Ankej zvali se na tla osrčje in čreva krvava
Padajo s toki krvi, da vsa krvaveča je zemlja.
Pirithous, Iksjona sin, zdaj napade sovražnike krute,
Kopje on lovsko je držal v desnici zelo krčevito.
Temu dejal je Egid: Najljubši si del moje duše,
Ljubši si mi kakor sam si dopuščena nama je hrabrost!
V škodo je bila Anceju le čilavost drzna on reče!
Pušico grčasto drenovko z ostjo jekleno kovana,
S tem zavihti, a spuščeni v hipu, da cilj svoj doseže

Listnata veja pa Jupitra hrasta jo je zadržala.
Spustil enako je strel Ezonid, a tega osoda
Naglo odverne v pogubo nedolžnega psička v bližini.
Zletel je spuščen v trebuh ter trebuh in zemljo predere.
Roka Enida imela je vspeh raznolični od pušic,
Spuščenih prva v zemlji obstane, a druga sred hrbta.
Ravno ko oni razsaja z telesom okoli krožeči,
Sikajo pene s krvjó približa se rane vzročitelj,
Raztogoti zdaj sovražnika s srdov bliščeče on kopje
Lovsko zabode globoko v grbo nasproti stoječo.
Skažejo zdaj mu radóst tovariši z vskliknim vpitjem,
Hočejo stiskati roke zmagalcu strmeči pa zrejo;
Divjo to strašno žival, razprostrta na tleh je ležala,
Jo občudujejo se je dotakniti nihče ne upa,
Varno ni okrvavil je vsaki še svoje orožje.
On pa junaško z nogo zdaj stopi na glavo pogubno,
K tlom jo potlači takoj potem pa sledeče izjavi:
Vsprejmi Nonakrija plen ti zdaj osvojitve skončane,
Moja naj slava s teboj, naj bode lepo razdeljena.
(Kar je sovražniku vzel ščetinasto kožo raz hrbta,
Dal jej je zraven glavò z zobovjem trdno oboroženo,
Z darom napravi jej oni presrčno veselje in radost.
Drugi zavistno so zrli, zamolklo mrmranje se čuti
Glasno klicaje in roke dvigaje vpili Testjadi so
Testja sinovi: „Odloži o žena ne smeš se lastiti
Naše ti slave, krasoti ti tvoji preveč ne zaupaj,
Da te dobrotnik ljubezni ves ginjen ne bode zapustil,
Njej pa darilo vzamejo njemu pravico do njega
Ni mavortinski junak prenašal, vsled strašnega srda
Rekel je: „Včite se roparji ptuje časti, kako daleč
Čini oddaljeni so od pretitev“! Zdaj prsa Pleksipa

Strica predere z železom, ko slutil ni take osode.
Tokseja kateri je dvomil, vgibal kaj hoče storiti,
Tuhta li če maščevati se, zbal se osode je brata.
Ni več pomislil glej meč, gorák še od prvega umora,
Zopet ogreje s krvjó. porine v prsa njegova.
Hvalo bogovom donese za sina, zmagalca Alteja
Tja v svetišče nazaj, ko vrnejo trupla se bratov
Mrtvih jejo ko razglasijo o smrti se tužni glasovi,
Ona potrta se bije, z vpitjem zelo duhomornim
Kmalu ihteča vse mesto napolne in solze pretaka,
Krila pozlačena, kmalu zamenja s črnikasto barvo,
Ko je bil zglašen morilec, poneha vse žalovanje,
Solze se vse spremenijo v željeno le maščevanje.
Glavnje poleno je tamkaj ležalo, ko Testja rodivši
Mirno počiva, so brž sestrice ga vrgle na ogenj,
Nitko osodno so vile s pritisnenim palcem in rekle:
„Tebi rojenček enako življenja dolgost podelimo,
Kakor tu lesu“. Boginje odstranijo se, ko izrekle
Spev so vsodni. A mati s plamena zdaj vejo gorečo
Vzame, oblije z vodò jo tekočo, ostal pa je doigo
Ta le v notranjih dvoranah, dosegel da tvojo je starost
Čvrsti mladenič. Izpelje ga mati, ukaže nabrati
Trsk in vejovja gromado napravi, da isto zakuri.
Štirkrat poskuša sedaj, da vejo v plamen vtakne :
Štirkrat skesa se, odneha, se kregajo mati in sestra
Dve ste vlekli srcè na kraje različne narazen.
Čestokrat že zabledi obličje vsled straha pred grehom;
Čestokrat tudi oči, se že rudečijo od jeze.
Kmalu je bilo obličje podobno petilki prizorov
Strašnih, a zopet podobno le taki ki ima sočutje.
Ko divji žareči pa srd je solze že vse posušil,

Najdejo solze se spet. Kakor ladja, katero vetrovi
In pa vetrovom nasprotno stremljenje, le dalje potegne,
Dvojno občuti že moč, obema uboga nestalna.
Ravno tako omaguje Testija, ki ginjena v cestah
Kmalu pomiri ves srd, a zopet ga le ponovi.
Vendar pričenja srcè že sestra dobivati materno,
Sence sorodne krvi z krvjo potolažiti resno,
Matere ora ko krši dolžnosti je ljubljena sestra.
Pogubonosni ko ogenj postaja močnejši srditi
Rekla je: „Moje meso in kri naj gromada vniči!“
Ko pa z brezčutno rokò držala lesovje je vsodno,
Stopi nesrečna pred žrtvenik smrti in reče tako le:
„Ve maščevalne ste tri boginje Eumenide, prosim
Vaš obrnite pogled zdaj tja k maščevanja oltarju
Zlobo kaznujem vstrajam! se smrt naj maščuje se
s smrtjo!

Toraj zločinstvo z zločinstvi in mrlič z mrlič!

Z žalostjo, ki se množi, naj vniči se hiša zločinstva!
Li naj se srečni Enej, raduje zdaj s sinovo zmago?
Testij pa bo brez otrok? Oba žalostinke zapojta.
Bratovski ravnokar vmrli vi duši obdati te moje
Vsluge, ter vsprejmite žrtve mrliške zastavo življenja.
Stokrat gorje mi? Kam tavam? Odpustite bratje
Materi! Roke otrpnejo mi pri podjetju. Zaslužil,
Priznavam, umreti je oni; le smrti vzročitelj ne ugaja mi!
Toraj brez kazni ostane naj živ, zmagovalec uspehov
Sam Kalidonsko kraljestvo, a vi naj ležali bi tukaj
Prah in pepel in pa sence mrzlotne? Resnično
Tega trpeti ne morem. Naj zlobnež pogine naj, vzame
Sabo vse upe očeta; kraljestvo domovje naj pade.
Kje je ves materni čut? In kje so obveznosti starišev?

Kje so težave, katere prenašal sem mescev deset?
Oh ko bi bil ti vničen že z ognjem prvotno, prestal bi!
Živel si z našim darilom, vmrl po naši boš krivdi.
Vsprejmi darilo za tvoje dejanje dvakratno podeli
Enkrat ob rojstvu in kmalu potem ti življenje nazaj!
Ali položi v grob me tja kjer počivajo bratje.
Hočem in vendar ne morem, kaj treba je meni storiti.
Hitro vprizorijo vse se rane mi bratov in tudi
Slika prelite krvi, ljubezen ime moje matere
To omeči mi srce. Nesrečna. Jaz! Zmagali boste
Slabo, pa zmagajte, bratje; če spravna daritev bo
Tista ki vam sem jo zročila sledila vam jaz bodem
[gotovo“.

Reče, z desnico tresočo zdaj glavno smrtilno zavrže
V ogenj. Ta vzdihne, li zdelo se je da vzdihuje
Ko jo objame plam ognjeni s svojo žerjavco žarečo.
Ne da bi slutil, oddaljen Meleager z učinki plamena
Vničen občuti osrčje vse suho z ognjem nevidnim
Vstrajno premaga on vse bolečine velikega ognja.
Se pritožuje, da padel bo častno, umrl brez krvi.
Rane Ankeja on zove presrčne, očeta že starega
Brate in sestrice, ljubke soprogo, on kliče z vzdih
Z zadnjimi zdihljeji ust, tako tudi matere kliče morda.
Raste s plamenom britkost, pojema. Naenkrat oboje
Vgasne, polagoma dihanje v zrak pihljajoči izgine
Zgine polagoma ogenj, pepel pa pokrije vse oglje.

VIII. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

PHILEMON IN BAUCIS.

Bog je vodovja vtihnil. Prizor je prestrašni vse ganil.
Vernike lksija sin osmešil je, kot sramotilec
Živih bogov in pa trmast po svoji uporni naravi.
Rekel je : „O Aheloj, izmišljotinke edino nam praviš,
Misliš bogovi, da naši mogočni so ako nam dajo
In pa vzamejo zopet podobo podeljeno enkrat.“

Vsi so strmeli in govora niso hoteli vdobriti,
Zlasti dejal je pa Leleks, ki zrel je bil v letih razuma ;
„Moč je brezmejna nebesna brez konca in kraja je
[trajna,

Kar so hoteli bogovi, to vse se zvršilo je dobro.

Da pa v dvomiš ne boš, nahaja se v frigičnih hribih,
Hrastič v lipe bljižini, obdan je z zidovjem primerno.
Videl jaz isti sem kraj, poslal me je Pitej v Pelopo
Trate, katere nekoč je oče vladal mogočno.

Blizu močvirje je stalo, ta kraj bil obljuden je dobro ;
Zdaj so tu same vode potapljavcev in vodnih kokoši.

Jupiter prišel je tja nekoč v človeški podobi

Dalje z očetom Atlant, ki nosil je palco klicarsko.

Ko odložijo peruti, podajo se v hišo priprosto ;

Da prenočišče dobé, so trudni vpehani silno.

Hiš jim zaprlo tisoč je vrata z zapahi brezčutno,

Ena jih sprejme pod streho prijazno in prav postrež-
[ljivo.

S slamo je s trsjem pokrita, kjer Baucis pobožna
[ženica

Starka Filemon nje mož starikast sta združena bila
Že od mladosti živela sta skupno, se starala skupno.
Bedo in revo spoznavši, prenašala z mirnim sta srcem.
V hiši domujeta dva, ubogata in ukazujeta.

Ko nebeščani v hišico malo vstopijo, vpognejo

Glavo ter grejo skoz nizka vrata naravnost v sobo.

Starček ukaže na stol jim sesti in se odpočiti,

Klop to pogrnila Baucis postrežna je z platnom
[domačim.

Brž na ognjišču pepel od prejšnega dneva razbrska,
K iskram pa listje žerjavco podtika, zapiha šibkotno;
Plamen vžiga gorivo, vzbuja na razne načine.

Listje osušeno zmes, in hosto drobljeno na kosce,
Semkaj donaša z podstrešja polena in hosto že suho,
Plam zagori to lomivši poklada pod kotlič obešen.

Zelje donaša ki mož je ravno prinesel iz vrta.

Oni dvoroglate vilice vzame, zabode v hrbtišče

Prašičevine okajene gori na tramu viseče.

Sname jo doli in kos odreže ob strani mesnine,

Kuha odrezke v kropu vrelem, da mehki postanejo.

Čas uporabijo čuj v pogovore razne med sabo,

S trstja podzglavje zrahljá, katero na postlji je stal o

Z vrbja imelo nogé ležišče je vdelane trdno.

To sta pokrila z odejo navadno ob praznikih večjih.

Ta pa je bila že revna in stara, cbrdrgnjena dobro,

Nezadovoljno ležišče gotovo vsled nje pa ni bilo.

Sedli bogovi k obedu so. Starka jim streže strahotno,

Hoče pogrniti mizo a noga ni tretja enaka,

Trsko, črepinjo vzame, podloži, vravnava zdaj mizo.

Jagodno juho deviške Minerve, jesenskih dernulj
Ročno na mizo pregrnjeno zdajci prinese prikuho,
Ki so namakane v soku tekočem salate in redkvic,
Sira in jajc opečenih na mehko v pepelu žarečem.
Vse to postavi na mizo v ilnatih trdnih posadah,
Vrč se postavi na mizo s srebra je ednakega zdelan,
Čaše iz bukve lesa izdolbljene in z vozkom preprežene.
Kmalu po kratkem odmoru že pošlje ognjišče jedila,
Vina novejša odstranijo se nato mestijo s starni,
Ki je, služilo v posladek po dobrem priprostem obedu.
Tu so orehi, osušene fige, namešane z datelji,
Jabolka, slive in česplje v široko pletenih košarah.
Grozdje že zrelo nabrano v vinogradu hišnem na trtah,
Sredi nahaja se krog, medu ki je sladek, okusen,
Zraven obrazi prijazni postrežna volja dobrotna.
Zdajci opazita skledica prazna se sama napolne,
Vrček izpraznjeni vinca napolne se sam že od sebe.
Plaha osupla, bojita se, roke stegujeta kvišku,
Prošnje molitve Filemon in Baucis izrekata vdano.
Prosita brž odpuščanja, za jed in za slabo postrežbo.
Goska je bila jedina čuvajka domovja te hiše,
To sta sklenila zaklati in gostom v gostijo podati;
Hitra v letanju vtrudila je kmalu počasna že stora;
(Dolgo je tekala, konečno vendar priteče v zavetje
Gostov nebeških, umor bogovi ustavijo rekši:
„Mi smo bogovi, brezbožne sosede pa bode gotovo
Kazen zaslužena kmalu zadela, vidva pa ostaneta
Prosta nesreče, zapustita vaju domovje ter spremljajta
Nas in podajta se z nami čez strme vrhove hribovja.
Vbogala sta in oprta na palico gresta res dalje,
Pot je naporna vtrudljiva, le s trdom sta prišla do vrha.

3 Daleč sta bila tako kot segne strel loka v daljavo.
Čudom začudita se, ko vidita vničene kraje,
(Drugo v močvirju je vse le hiša je njuju ostala.
Pomilovavši pretužno osodo sosedov se hiša
Stara premajhna za dva pretvori v krasno svetišče.
Stebri se dvigajo tam, tramovje kjer stalo je enkrat;
Streha postala je vsa naenkrat rumena in zlata.
Tlak je bil z mramorja krog in krog dobro vložen,
[uglajen.

4 Rekel potem je Laturn obema prijazno sledeče :
„Starček pravični in žena enako pravična vredna
Vrlega moža, povejta nam kaj pa želita v zahvalo.“
Baucis molči a Filemon bogovom izjavi zdaj mnenje.
„Imava željo postati duhovnika nadzorovati
Vaju svetišče, ker složno sva tukaj na svetu živela,
Isto naj časnó umrjeva groba soproge jaz videti
Nočem in tud' ne želim da bi ona pokopala mene.
5 Željam sledilo je brž potrdilo. Postala čuvaja sta
Hitro svetišča vse dneve življenja na zemlji živeča.
Ko onemogla, potrta od let in pa starosti dolge
Ravno pri svetih stopnicah sta stala, se pomenkovala,
Kak sta skrbela za kraj; Filemona vidi Baucida
Obzeleneti in stari Filemon Baucido enako.
Ko čez obličje obeh vršiček se vspenjal je kvišku
Istostačasno oba v pozdrav si dejala z besedo :
„Bodi mi zdrav o soprog! obličje pokrije zelenje,
Vedno še kažejo tam bivalci od Fimbrije reke.
Prostor sosedne ljudi iz dveh ki teles so nastali
Resnicoljubni povedali starčki smo to le dogodbo,
Saj ni vzroka slepiti. Jaz videl sem vence viseče

Tamkaj na vejah mladikah pridjal sem še druge ter
[rekel
„Ljubčki bogov so pobožni častijo, se ker so častili.“

X. SPEV.

Pretvorbe. Ex Metamorphoseon.

ORFEJ IN EURYDICE.

Skozi obočje vesoljno z zafrana, že s plaščem ogrnjen,
Gre Himenej že po zraku, do mrzlih Cikonov bregov,
Kliče brez vspeha zaman, ga skrbni Orfej.

Oni prikaže se brž; besed pa ne rabi slovesnih,
Nima pogledov veselih, ne slutnj bodočnosti srečne.
Báklja, katero drži, le šušlja tam po solznatem dimu,
Vedno brez gibanja tli vsakega ogenj žareči.

Strašnejši kot pojasnilo, je bil pa vspeh znameniti,
Ravno poročenko spremljal, Najadov je broj tje po trati,
Piči na peto jo gož, zastrupljena od zoba je umrla.

Objokoval v višine nebes Rodopejski soprogo je
Pevec, prav dolgo, a zdaj da poskušal bi senco hladilno,
Upa skoz Tenara vrata do Stiksa vsodnega priti.

Skozi pokópancev brojna ozračja krdela, z višine se
Bliža Perzefoni, zraven še mi'o prepeva in vsklika
Sile moči ste svetov in prostora pod zemljo,
Vsprejmite vse nas in sleherno vstvarjeno bitje, rojeno!
Ako pustite resnico izjaviti, ne da se lepša dlje

Zlo in razširja, saj stopil jaz nisem tu doli, da zrl bi
Tartara tmine grdobno pošast, da Meduze bi vklenil:
Trikrat zalaja po žrtvah in kačah tako hrepeneča,
Vzrok, da sem prišel sopróga je kajti stopivši na kočo
Vlila in pihnila strupa je v rano ji skrajšala leta.
Hotel trpeti kot mož sem zmagal je vendar le Amor.
Dobro prav dobro pozna se Boga gori v vzvišenih krajih
Ali poznate ga spodaj? Ne vem, a verujem gotovo.
Ako ne vara glas ropa, ki čestokrat bil je opevan.
Amor vas združil na kraju miru je in groze prestrašne.

[Pri

Kaosu sinjem, molčečim v tihoti kraljestva brez mej!

Rešite, prosim Euridice, vendar pospešite vsodo!

Vse vam je padlo po kratkem odmoru li prej ali slej,

Tjekaj drvimo vsi do enega in istega kraja,

Tjekaj strmimo naš dom nahaja se tamkaj še zadnji

Vládате roda človeškega trajno kraljestvo najbolj.

Tó, ko postarano z leti in zrelo, postane vam pravno

Last in posestvo; za dar pa zahtevam vžitek nekdanji

Ako vsoda odreče poročencev dar mi, dobrotni kot

Sklenil, povrniti se več nikdar! Veselite obojih se

Smrti! Tako govorečega, sstrunami spev spremljajočega

Duše brez krvi so le milovale. Ni čakal več Tantal

Valov bežečih. Iksjona kolo se ustavljalo vedno je;

V teku prodirnem in pikali niso več jeter tam

Ptički Belidi, posode so v miru pustili; ti Sisyp

Sédelna mramornem kamnu si. Pravi se, prvič da takrat

Sólze močile so lica, Eumenidov spev jih omehčal je.

Niti kraljeva soproga, a niti ki vlada podzemlje.

Njemu, ki prosi, braniti ne more; Euridiko skliče.

V senci tam novoumrlih je bila, počasi koraka vsled

Rane. Vdobil Rodopéjski Orfej jo z pozivom, oči naj Nikdar nazaj ne obrne, da vbegne z doline Averno ; Kajti drugače se dar prepreči bodoči in vniči.

Vspno se po stezi, v tihotni tišini navkreber držeči, Strma je, temna, meglena, prepréžena s sivo temoto ; Niso še bili več daleč od kraja in zemlje površja.

Zdajci v skrbah, da zastane in željen pogledati vendar Prav ljubeznjivo obrne oči in pogleda nazaj.

Brzo se zgrudi nazaj in stegnivši roke se boreč, Da se ne vjame nesrečna lovi se po zraku bežečem.

V drugič vmiráje, ni vendar tožila o svojem soprogu. Káj bi tožila kot to, da je bila ljubljena ? Dejala mu Zadnjič : Zdravstvuj, je v slovo, kar je komaj zaslišal.

Zgrudi se zopet le tjekaj od kamor je prišla.

Skor nič drugače ni strmel Orfej vsled smrti soproge.

Ki podvojena, kot tisti ki gledal je plaho vratove tri — Psa, in bil poln strahu je, ker imel okove je isti.

Strah ga prej nóče zapustiti, kakor narava od prej, Kó se prikazal je kamen že skozi prodirno telo ;

Olen, ki krivdo prevzemši ni htel biti kriv in deležen, Leta nesrečna zaupala v lastni si stas in vdana ti

Srca, so kameni, ktere studenčnata Ida donaša.

Čuj zdaj prosečega niti hočetega le zadržuje še Brodnik na brodu. Že sedem dni tam žalujoč on sedi,

Ravno na bregu ihteč je brez vzakih krepil, le bol srca Reve, britkosti in solze so bile v jedilno mu tolažbo.

Zve, da bogovi podzemlje so kruti poda se v hribovje Rhodope in pa na Hem, ki ga severni veter vznemirja.

Jelen strašanski je bil razprostrt in se senčil v senci, Lastno glavò je okrival v vejami košatni rogovi.

Kakor zlatò so bliščali rogovi viseči strmeči po

Zgibi, a vratni trakovi vihrali po nežnoobčutnem so
Vratu in srebrna toka z jermenom vtrjena stala že
Skor je nad čelom, imáje približno enáko že starost.
Uha obója krasilo krog senc je broj broj biserov zlatih,
Ta brez strahu in boječnosti vso je strašljivost odložil,
Često obiskal je hiše, vpognil za gladenje čutno je vrat.
Čestokrat prišel slučajno v roke nepoznane je
Vendar med drugimi bil je najlepši ti Cejskega ljudstva
Ljub in prijeten o Cipar bil jelen je tebi. Saj vodil si
Njega na pašo, na vodo, k studentu in spletal mu
Pisane cvetke okol si rogov in krmilil kot jezdec na
Hrbtu sedeč obračaje vajeti, kot purpur bliščeči in
Semtertje lahko si gobček vpogljivi pregibal jahaje.
Vroče je bilo vsled dneva, pripekalo solnce je žarno;
Strašna vročina pritiskala lakte je rakove krive.
Truden vleže se jelen z telesom na travnato zemljo,
Dihal tako je hladilno pihljánje košatih dreves.
Fant nepreviden zvan Cipar, opazi za ščipnatim drogom,
Umirajočega skoro videč vsled rane neznosne,
Sklene, da hoče umreti. Kako ga Feb ljubko tolaži,
Ložje primernejši, da bi prenašal svoj bôl ga svari.
Tak opominja ga, deček ihti in izprosi kot zadnji mu
Dar od bogov, da bi imel britkosti pred sabo.
Jok mu je solze in kri v britkosti neskončni vtrinjal,
V barvo zelenkasto udje polagoma se spremene.
Ravno viseli lasje črez čelo so belosneženo.
Kodri postali so sršavi in so štrleli po koncu;
Z vrha gor v zvezdno obnebje se vspenjali zroči.
Britko potrto zdihuje pa Bog; o ti deček miluješ
Pomiloval boš še druge, tovariš boš ti vseh trpečih.

CYPARIS.

Jelen strašán ki bil Nimfam posvečen, je imel rogovje
Krog razprostrto; pokrival z vejami rogato je glavo.
Kakor zlató so blesteli rogovi po gibi viseči
Njemu krasila vrat, je vrvica kamenjev dragih.
S krasnim jermenom vtrjena kapsula mu je visela
Skoro nad čelom imaje približno prav slično že starost;
Uha oboja krog senc je broj biserov zlatih krasilo.
Ta odloživši strašljivost, boječnost mu že prirojeno
Hiše obiskal je rad in vrat vpogibal je kvantam;
Da so ga gladili božali ako mu tudi neznani,
Ko jim je prišel v roke premnogokrat v raznih pri-
likah.

Vendar med drug' mi Cejskega ljudstva prekrasni ti Cípar,
Bil je ta jelen posebno prijeten priljubljen ti vedno,
Njega na pašo na vodo k studencu si vodil udano.
Brž si plepletel rogove mu s cvetkami barv raznoličnih
Si ga krmilil sedeč na hrbtu obračaje kot jezdec,
Z uzdo bliščečo si gočček vpogibal mu semtertje gibčno.
Vroče je bilo sred dneva pripekalo solnce je žarno,
Rakovi lakti vpognjeni krivi so bili pekoči.
Truden vleže se jelen s telesom na travnato zemljo,
Dihal hladilno pihlanje košatih dreves da je v sebe.
S spičastim kopjem pa lovskim zadel ga je Cipar in
[ranil,

Ko ga je vidil umirati deček vsled rane prestrašne
Začne ihteti in pa tugovati želi zdaj umreti
Sam. Glej bodril ga je Feb, v tolažbo naj se že pomiri
Ložje prenašati bol, svari opominja ga stvarno.

Deček ihteči je dar izprosil od milih bogov,
Da bi britkosti in bôl ohranil v svojem spominu,
Solze pretakal je britke da udje so vsi otrpneli,
Ko je zastala vsa kri, bledijo opešani udje;
Barvo takoj spremene zelenkasti so in upadli.
Ravno tako vsi lasje po belkastem čelu viseči,
Vršavi kodri postali so kvišku prot nebu štrleči
Britko zdihuje zdaj bog o deček premili ki druge
Sam pomiluješ sočutno si sam milovanja vreden.

XI. SPEV.

Pretvorbe ex Metamorphoseon.

ORFEJA SMRT.

Tracije vedež Orfej je s spevom enakim drevesa,
Divje živali in skale sloveče že zase dobil;
Mlade C'konske, ki prsa so skrivale s kožo živalsko
Strašno napete, prevzetne zagledajo zdajci Orfeja,
Z vrha višine ki speve je brenkal na strune doneče.
Ena teh kodrastih las tja po zraku šopirno visečih
Kopje zavrže zabrusi tja v vedeža ustne Apola
Zobčesto z listjem ovito, provzroči mu madež brez
[rane.
Drugih orožje metalno je kamen, kateri izpuščen
V zraku očaran od gosli glašu zdaj pred noge mu
[padé,
Kot odpuščanja bi hotel prositi za grdo početje.

Boj nepremišljen pa traja še dalje z naskokom vdruž-
[nost

Neha, kraljuje Ezinja srdita boginja kot Furja
Petje bi vblažilo in pa vkrotilo vse strele različne.
Vpitje, prestrašno pojema takoj Berecin tiska Flavta
Ploskanje rok in bahansko tulenje prevpije glasove.
Vrženi kameni vsi od pevca krvi so rudeči.

Prve Menade, Bahantinje, ptičice brojne in kače
Divjih živali goščavo od pevca glasov presenečenih
Slávo Orfeja podrò. Od tukaj z rokami krvavimi grejo
Proti Orfeju v gneči, kot tiči po dneva če sovo
Vidijo mimo leteti. Ravno tako pripodijo

Zdaj se Bahantinje, planejo brž na Orfeja kot
Psi ob naskoku jelena če je na strani oboji
Tam na bojišču v gledišču jelen kot pripravljena žrtev.
Vedeža naglo poiščejo palice tyrsa z zelenjem
Listjem zato ne pripravljene mečejo v njega
Zemlske gruče, mladike drevesne in trde kremene
Da ne premanjkalo kopij metalnih bi njihnemu srdu ;
Vozne živali z oralom vrinjenim zemljo zorajo
Tudi nedaleč razkopljejo setev še z trudom velikim ;
Njivo obdelajo trdno. Ko tolpo žensk besnih zagledajo,
Hitro vbežijo pustivši orodje različno pri miru.

Vse razmetane po trati ležijo sekire in krampi
Brane pretežke in druge priprave. Togotne pokradbe
Vse so in bile srdite preteče z rogovi poklali so
Hočejo vedeža siloma zdaj umoriti, ter njega kateri
Prvič takrat govori, zaman so vse prošnje njegove.
Z glasom ne more jih več omečiti in pregovoriti
Strastno umorè ga zločinsko. Tak dušo izdihne v

[ozročje

Hitro skoz usta, katere umele so skale prestrašne,
Divje živali pri Jupitra vsodbi v pričo duhov.
Tebe, o Orfej, miljujejo tički potrti, živali,
Divje kremenj pretrdni in gozdi, ki spev tvoj so čuli,
Nimfe drevesno ko listje so svoje otresle z vejovja
Tebe miljujejo res, trdi se, da polnejo reke
S svojimi solzami struge bregove Najadov Dryjadov
Črno lasovje jim doli viseče. Orféja že udje
Zdajci ležijo po tleh, nastlani in pa razprostrti
Glavo vsprejmeš o Hebr in Cyro enako o čudež
Ravno po reki gredoč so gosli prav milo donele.
Znano ni meni mrmranje katero je jezik mrmral
Žalostno pesem v breg otožni odmev ki je dajal
Že je priplaval v morje in tok domovinski pustivši,
Tu polaste se bregov zdaj Sezbe in dalje Mekrymne.
Kača prestrašna se stegne v peščeno obrežje do glave
In na lasovje viseče. A tu je že zopet Feb (Apolon)
Pičenja brani poskus včini da ista otrpne,
V kamen se hitro strdi nje žrelo odprto stoječe
Je okamnelo ko zevalo ravno je hlastno pihaje.
Orfeja senca zahaja pod zemlje površje na kraje,
Ktere je videl že prej spoznal jih je zopet prav dobro.
Gaje pregledal je vse pobožnih ter najde Errydiko
Lastno soprogo ginljivo objame z rokami premilo.
Tu se sprehajata vkuč, vsporedno korake druživši,
Zdajci koraka za njo zdaj, Orfej pa prvi koraka,
Tu pred soprogo naprej ter gleda pozorno na njo
Da mu jo nihče zdaj več ne bode kam drugam od-
[peljal.
Vendar brez kazni Sijaj, to noče pustiti zločinstvo,
Strašno tuguje ves bol o zgubi preroka svetišča ;

Zveže v gozdu takoj vse matere, žene Edonov
Baku udanih ljudi, ki zrle so tako zlodejstvo,
Vse s koreninami vkup in sicer za prste na nogah
Kakor vsaka nekoč Orfeju je hitro sledila.
Vse te rategne in ost tja v zemljo posili prodirno,
(Vsaka poskusi takoj ko bila na tleh je zvezana)
Kakor če ptiček v past nastavljeno nogo zavije,
Ktero je ptičar pretkán prav skrivoma tjekaj postavil,
Vidi cvrčec da je ujet, s peruti še bije in maha.
Trese se zanjke in past pregiblje lomasti okrog.
Slično poskusi takoj že vsaka zvezanih zbežati,
Poskusi vrše se zamán, držijo jo glej korenine
Stiskajo jo pretrdno ob vsakem poskusu vbega
Išče ko prstov in noge in nohtov že hitro opazi,
Kak se vrašča že les v meče različne in bitke
Stegna ko tiplje okrog lesovje le bije z desnico :
Prsa postala so les, prav trdni in ramena tudi,
Roke raztegnene so že skoro mladikam enake,
Tak si v prizorih gotov da varal se nisi zatrdno.

MIDAS.

Bak zadovoljen ni s tem še nikakor, vse polje pustivši
Z boljšim številom privržencev Tymol vinograd obišče
Paktola trate, bregovje ni imelo še takrat, zlata,
Vsled dragocenosti peska je bil pa ta kraj znamenit.
Tega obiskale često Bahinje, Satire so v spremstvu
Silena ni; Ta vsled starosti, vinca se zibal počasi je
V pjanosti starčka so Frigije kmetje vjeli, zvezali
Z venci na glavi ga peljejo k Frigije kralju Midu :
Kterega Orphej iz Trakje je slavnosti nočne učil
Z Eumolpom Kekropskim. Isti spoznavši tovarša zaveze
Došlega gosta veselo vsprejme, z gostijo proslavlja
Z praznikom večnim, ki trajal pet dni in noči je
[povrstno]

Jutranja zvezda prignala ednajstič je zvezdic kerdelò,
Kralj ko veselo se tje kaj na Cydisko polje poda
Silen gojencu mladostnemu zopet povrne nazaj.
Temu dal Bog je veseli dan, vrnil se zopet je učitelj
Radostno sme si darilo izbrati v obziru potrebnem
Ta uporabiti mislil darove je zlobno in reče;
„Včini rumeno zlato, kar se bodem dotaknil s telesom!
Želji brž pritrdi a izdá mu darilo pogubno,
Liber pa zraven žaluje, da boljšega ni kaj izprosil.
Proč se odstrani junak Berecinski nesreče vesel je,
Dano besedo poskuša se vsega dotakne okoli
Komaj veruje še sebi ko smreka prav nizkega debela
Svetlo zeleno mladiko odlomi, mladika je bila

Zlata. Vzdigne zdaj kamen od tla, ki se sveti blesteče
[kok

Pristno zlato ko dotakne se gruče je kupček zlata.
Žitu ko je dozorelo bodeče zdaj klasje potrga ;
Zlata glej bila je žetev. Ko sadje potrga z dreves se so
Jabolka zdela so se kot darila Hesperidskih Nimf.
Če se dotakne visokih podbojev kdo v prstom prav
[rahlo,

Skoro kot ogenj svetijo podboji se ako opral si
V čistih valovih roké še Danae val vara rudečkast od
Rok. In komaj srce mu vse upe prešine, zlateno je
Vse. Že pripravijo mize služabniki skrbni veselemu
Polne so slastnih mesnin pečenega poljskega sadja.
Ko se pa z lastno rokó on dotakne le žitnega klasja
Sveto darilo otrpne, ko hotel meso je razklati
Često z zobmi pločevina rumena zaškriplje v zobovju.
Trtni sok stvarnika samo dobroto nameša on z vodo
Kakor tekoče zlató se razlilo je doli po grlu.

Zdaj pa ostrašilo zlo novodobno je bogat a reven
Hoče blaginji vbežati, izprošeno vse le sovraži,
Kar pridobil je ga več ne nasiti, žge žeja mu grlo
Suho, zlatò osovraženo muči ga le po zaslužku.
Roke in ramena svetla pot nébu obupno dviguje,
Milost izkaži ti oče Lenaj ! Le odpusti ! Grešili smo !
Vsklikne odpusti mi in pa nesrečo odvzemi od mene !
Bog preprijazni ko Bon svojo krivdo spozna se obtoži
Bak Ta vse prečastno darilo zdaj reši in sklep raz-

[veljavi
Dan ne ostane ti Celež zlata ki izprošeno slabo,
Hitro podaj se gor k reki nedaleč od Sarda mogoč-
[nega ;

Hodi čez hriba strmine, naproti tekočim valovom.
Vkrepi po pravi jo poti, izvirek da pravi ti najdeš.
Vrelec ko najdeš peneči, kateri izvira z nočjo
Glavo vtakni v vodovje s telesom operi ves madež.
Midas kralj stopi k valovju glasom po ukazu povelja
[vplivi zlata

Bárvajo réko, s telesa človeškega tečejo v vóde,
Zdajci poglej ze od semena žile postarane trdne,
Trata otpne in gruče že to so o ljudi zlaten omokrot.

BAT.

Delij je taval okrog v Elisu in po mesinskih
Tratah, iskaje živine z kožuhom pastirskim ogrnjen.
V desni pa čvrsto držal gorjačo je oljkinu gozdno,
V levi pastirsko piščalko, cevi je ta sedem imela.
Misli ljubavne goječ, vedri se piščalko syringo,
Krave med tem se trdi, zbežale so njemu v Pyloko,
Polje. To videl je sin atlantiske Maje sloveče,
V gozdu jih skriva skrbno, ko spretnostjo jih je od-
[peljal (izvabil).

Za to tativino ni znal prav nihče kot starček poznani,
Bival osamljen je tam so Bata ga zvali sosedje.
V pašnikih gozdnih po tratah livadah je čuval bogatega
Neleja čredo, čuvaj bil konjev je razne govede.
Tega boječ se na stran pozove ga, ter ga poprosi:
„Ako te vpraša kedo si videl li čredo zanikaj,
Da ne ovadiš me ti, za vslogo vsprejmo to kravo

Belo plemenov vzor. Podari mu jo prav z veseljem.“
Tujec odvrne potem: „Le mirno odidi ne bój se!
Kamen ovadil bi prej kot jaz vprizorjeno ropstvo.
Kamen pokaže v znak, da hoče molčati previdno.
Toda navidezno gre, a vrne se zopet Merkurij,
Jupitra slavljeni sin podobo in glas spremenivši.
Reče: „Si videl li kmet ti morda živinčeta ktera
Tukaj po poti hoditi, te prosim ne skrivaj tatvine,
Kravo ti brejo bom dal v plačilo za vsa pojasnila.“
Starček v zadrega ko zdaj plačilo podvojeno vidi
Reče: Za hribom dobiš ti čredo, za hribom je bila.
S smehom odvrne zdaj Bog: Izdal si brezvestnež ti
[mene ?

Mene si meni izdal ? Brž prsa zdajalca pretvori
V kremen pretrdni ostal znamec je skušanca znači.

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

=====
IV. ZVEZEK.
=====

DRUGA IZDAJA.

Lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. G. Juch

1911

CEJKS IN HALCJONE,

Z luke so skoro všli in veter je pihal v vrvi :
Tja proti boku mornar je vesla viseča vpognil,
Rajno postavi pošev in jadra raztegne široko,
Ter jih vetrovom izda, da pihali s silo so vanje.
Manj ali več kakor pol, je morja že kilj razr'al :
Daleč vsaki je breg, ko morje se začne beliti.
Semkaj pluskaje z močjo, Eur vedno močnejši prihaja,
Rajne spustite mi, dol z višine jadr drevesa !
Vsklikne zdaj hitro pilot in jadra krog kolov ovite,
Tu ukazuje vihar, protivi se vedno povelju
In ni pustilo besed, več slišati morje besneče.
Tu vtrdijo strani, ta vkrađe še vesla vetrovom ;
Tu se vstvarja izliva valovje se v morskó valovje,
Grozno razsaja vihar, vetrovi okoli bučijo.
V boju z vetrovi so vsi, da z breznov srditost se dviga.
Ladje voditelj že sam obupal je in pa priznava,
Da on vsega ne zna, ne vkazati ne prepovedati ;
Ko to prestrašno teži klubuje umetnosti, skušnosti.
Ljudstva vpitje doni in škripljejo vrvi na ladji,
Val se zaganja v val pretresa grmenje ves eter.
Spenja se kviško naval in zdi se da morje srdito :
Sili k obnebjú navzgor, da gane s škropljenjem oblake,
Pesek rumeni prši z globine vseh breznov notranjih.
Sili k obnebjú navzgor zaganja se s strašnim naporom.
Barvan kot pesek je ves in črn kot stigični val.
Zopet ponikne se dol in belo peneče odmeva.
Ravno tako se krmili v viharjih trahiniška ladja.

Zdajci visoko se vspne, kot hribov visokih vrhovi,
Dol v globine se zdi, da zre Aheronta globoko :
Zdajci pomika se dol v valovja krvine viseče,
Dviga z globine vrtincev se zdi proti nebu strmeča.
Čestokrat v boku brenči, ko pluskajo vali rohneči,
Skoro nič manj ne zvéni, kot oven železni,
Kadar trdnjavo razpadeno votlo hrumeče naskoči.
Kakor srditi kak lev, moči podvoji ob naskoku,
Tak ko narašča že val z vetrovi zaganja se v ladjo.
Pluska že v njene strani in višje nad njo že štrbunkne,
Kilji se majajo vsi oluščen okritja že vosek.
Zeva poklina povsod, odpira dotoke vodovju,
Glej že z oblakov prši z odprtih vliva se dež,
Zdi se da sinje nebo se z morja valovi združuje
In da v višine nebes, naval se iz breznov dviguje.
Jadra premočil je dež in skupno z nebeškim vodovjem,
Meša vodovje morja še eter ne kaže več zvezdic.
Slepo zdaj noč že vihar prežene s prestrašno temoto.
Bliskov bliščeči sijaj, preganja temote z jasnenjem ;
Gromov bobneči vdar razsiplje že morje vrelo.
V ladje prostore zdaj val, poskoči napolne praznote.
Kakor srditi vojak, ki se odlikuje med moštvom,
Ko že vprizoril naskok je v mestno prav trdno trdnjavo,
Konečno up zadobi, osrči ga slavodobitje,
Vendar zidovje dobi od tisoč gotovo le eden.
Tak se dviguje valovje bobneče v višine nad bokom,
Dviga s srdito močjo, kipeči se val na površje
In ne odjenja nikdar, utrujeni ladji slediti ;
Nego se vrine v okop na ladjo si že osvojeno.
Tresejo v mestu se vsi, ko kopljejo edni od zunaj.
Drugi lastijo se že zidovja mestnega znotraj.

Spretnost ne učini tu nič, že pada pogum in pa srčnost,
Kolikor pride valov, že toliko smrti se bliža.

Plaka tu eden strmi in srečnim vse žrtve prišteva,
Ktere pokriva že grob, obljube ta nebu pošilja;

Dviga zaman gor roke, v višave nevidnih nebes,

Prosi obrambe moči; ta misli na brate očete,

Ta pa na ženo otroke, karkoli je vsaki zapustil.

Cejks se spominja Halcjone, iz ust se njegovih razlega,

Samo Halcjone ime, po eni on sami tuguje.

Radostno tjekaj on zre, rad videl domače bi kraje

Ter bi s pogledi motril nazadnje še lastno domovje.

Kje se nahaja ne zna vrtinci so morja razburkani,

V tmine oblakov nebo oblačno se hitro zakrije,

Da se podvojena zdi podoba in slika ponočna.

Jadrnik poka, hršči vsled skokov deževnih vrtincev,

Poka krmilo trdnò in že zmagonosno dviguje

Val se na valih oblokanih, kjer pričakuje že plenov.

Skoro lahkotneje nič kot Athos li Pinda hribovje,

Vrgel štrbunknil bi kdo v morsko valovje odprto.

Poči od zgoraj navzdol ter s težo in sunkom pre-

strašnim,

Ladjo takoj potopi. Del moštva pogrezne se z njo

Z vrtinca privlačno močjo, ne pride več k bivši osodi

Prav krčevito so drugi držali se ladij stranice,

Ceyks ki je žezlo imel, steguje roke po tramovih.

Kliče proseč pomoči, očeta sorodnike druge.

Kliče oh! kliče zaman. A čestokrat v ustih plavača,

Glas po Halcjoni doni. On misli na njo in jo zove,

Da pred Halcjone očmi, telo naj valovi mu vmijejo.

Mrtvo tako on želi pokopljejo pa naj prijatelji,

Kadar še plava ime on kliče v valovih Halcjone.

Toda v šumenju valov, zgubijo se mili glasovi,
Poči ter se razkropi, da valček mu glavo zakrije.
Lucifer v tmine pokrit, prikaže se ves nepoznan ;
Ker pa ni mogel to noč z Olimpa višave zbežati,
S tmino oblakov takoj obličje je svoje zagrnil.
Eola hčerka do zdaj, ni znala britkosti nobene
Šteje povrstno noči in možu pripravlja obleko,
Ktero oblekel on bo ? in katero bo sama nosila ?
Strašno se zdaj veseli in komaj že čaka vrnitve,
Višje častila je vse, kadila jim vedno zažiga,
Vendar častila je bolj Junona prekrasno svetišče.
Ona k darilniku gre, za moža ki več ga ne vidi
Prosi da zdrav bi ostal, domov da se kmalu povrne.
Moli zaupno lepo, da druge bi rajši ne imel
Vendar od toliko želj, le ta se je njej izpolnila.
Prošenj zdaj več ne trpi, boginja za mrtvega drugih,
Da pa odstranjenje rok od svojih oltarjev pospeši
Reče : O Irida ti znanilka si mojih vkažov.
Zvesta le teci v dvor, kjer spanje domuje, da pošlje
Sanje Halcioni, da da v podobi odsotne Cejkse,
Da vse resnično izve, karkoli se je dogodilo.
Reče Inus in s krilom vseh barv ogrne se Irida dobro.
Ko na obnebu obod oblokani je prehodila,
Gre po ukazu na dom, v skalovje kraljevo skrivnostno.
Blizo pri Cimrih je tam votlina globoka v skalovje,
V hribu domuje pa bog, ki spanje pošilja in sanje.
Zjutraj, opoldne, zvečer nikdar ne doseže prostora
Z žarki blestečimi Feb. Iz dna izhlapeva megleni
Pih duhomorni zelò in mráčenje tu je temotno,
Ptiček nobeden ni tam z škrlatno grebenim obličjem,
Da bi Auroro znanil in z lajanjem psiček nobeden

Nočne ne moti tihote in obiskovalcev do dvora,
Tudi živina, zverjad, šumenje vejovja ne moti,
Govor človeški se tam ne čuje, kjer mir je tihota.
Lete izvira potok iz vznožja skalovja prodira,
Tiho mrmraje šumlja, po kremenih valček vsodni.
Vspevajo krog odprtine cvetice dehteče od moka,
Broj raznoličnih zeljišč, omamljenja mleko skrivnostno.
Noč izsesava iz njih škropeča vse rosnate kraje,
Tu ni škripanja vrat in tu ni mogočnih zapahov.
Hiša odprta je vedno in nima čuvaja na pragu,
V dvora votlini stoji, ležišče na Ebena tminah.
Pernica sivkastih barv pokrita je s sivo odejo,
Tamkaj raztegnen je bog, vtrujene ude vtrjuje ;
Toda krog njega podob nahaja različnih se mnogo.
Zračnih broj sanj je okrog, kot žitnega klasja na njivi,
Ali kot listja dreves in peska na morskem obrežju.
V jamo stopivši, z rokò devica vse sanje odganja,
Sveto domovje lepo sijaj oblačila osvetluje.
Komaj otvori oči ter pogleda nemoteni Bog,
Zopet in zopet zaspi, se z brado dotika oprsja.
Strese se zopet navzdol na ramena nizko lotneča
Toda spoznavši kaj če vpraša o Irida reče :
Spanje ti bitij si mir o spanje prijetno bogovom !
Duhu si blaženi mir, preganjaš skrbi in pa srca
Dneva dogodke motriš, za delo vtrjuješ vse ude !
Sanje priplavi ti sem v posnemanja pravi obliki,
V Trahin Herkulični brž k Halcjoni v kraljevi podobi.
Ladje razbitja prizor, pokažejo naj prav natančno
To je glej June vkaz. Ko Irida vse je zvršila,
Hitro odstrani se proč prestajati skoro ne more,
Spanju ko butne v nogò že čuti vznemirjenje udov.

Teče in naglo zbeži, po poti nazaj v obnebj.
Oče pokliče takoj v kerdeli rojencev ogromni,
Semkaj umetnika brž, da podobe v sanjah posnema.
Spretnější ni je moči vpodobiti način govorjenja.
Vzame obleko seboj, uporabne besede od njega,
On se prikaže takò v podobi človeške narave.
Ta je v podobi zverine, li tiča, li kače zakrivljene;
Ikelos zovejo njega bogovi, ljudje pa Phobetora.
Biva pač tretji še tam, ki ima različne darove
Je duhoviti fant v kraje kamenje vodovje.
V trame z lahkoto se vrine, kar duša pogreša vprizori
Svoje obličje tako vladarjem in kraljem po noči.
Kažejo drugi tedaj pa mamijo ljudstvo priprosto,
Gre mimo starih vseh pa v krogu sobratov tam zbranih,
Morfeja da izvrši ukaz Taumantiske Iride,
Spanje izbere. Potem sen zopet je lahko vtujen,
Z glavo se tja zavalj, se skrivši na rahlo podzglavje.
Oni po noči zbeži, brezšumno peruti dvigaje,
Hitro po temi leteč do mesta Hemonije pride.
Tamkaj peruti odloži in Ceyksa podobo obleče
Vzame podobo in stas enako tako kot mu lastna
Bled in celotno potrť, mrliču je skoro enaki,
Brada njegova se zdi mokrotna od valov oprana.
Sila mokrota z lasovja soproga je curkoma naglo.
Vpognjena je nad ležiščem, potrta tuguje z obličjem
Vsklikne li Ceyksa poznaš ti Ceyksa revna soproga?
Mi je pretvorila smrt obličje? Poglej ne poznaš!
Vsaj si dobila nazaj ti senco moža za moža!
Niso koristile glej Halcjona mi tvoje obljube!
Mrtev sem, ne domišljaj si v vrsti živečih, da bivam

Tamkaj na morju dobil egejskemu našo je ladjo,
Južni oblakov vihar v vrtincih jo suče razbije.
Ustne pa moje takoj vodovje je slano zalilo,
Naj te ne mami nikdo, znanilec dvomljiv in sumljiv.
Tudi ne slušaj nestalno razširjenih plitvih povestic,
Sam ti dogodke povem, osodo potopljenca britko.
Vstani ter solze pretakaj in žalostno krilo obleči,
Toraj ne pusti, da grem v Tartara tmine brez stokov.
Morfej pridruži svoj glas, dozdeval se njej je soproga
Zdel se je kakor ihteč kot prave bi solze pretakal.
Kretal z rokami tako je kot Ceyks je imel navada,
Solzna vzdihne Halcjone tresoča steguje v spanju.
Roke ter išče moža, ozračje objema ginljivo.
Vstavi se kam pa hitiš? Počakaj da ideva skupaj!
Lastni vznemiri jo glas prizor jo omami soproga
Vstane in gleda okrog, li on je katerega ravno
Zrla je dali so luč služabniki semkaj pozvani.
Ko ga ne najde nikjer, potrta je vsa in otožna,
Z roko si bije glavó, obleko na prsih si trga,
Rani si prsa potem, lase si iz glave poruje.
A oskrbnici veli, ko vpraša po srda vzrokih.
Ni več Halcjone nikjer! oh ni je več reče: Umrla
S Ceyksom je! Upanje plitvo mamilo zbežalo je hitro!
Oh z ladjelomom poginil je! Vidila in pa spoznala
Jaz sem obličje njegovo hoteč ga vzdržati sem stegnila
Roke. A senca je bila glej senca resnična soproga,
Sicer ni imel prizor navadnih potez več obličja.
To lesketalo ni več v prejšnjemu sjaju žareče.
Bil je odgrnjen in bled, lasovje še vedno mokrotno,
Zrla nesrečnica sem, moža milovanja vredna!
Tukaj v prizoru je stal, li najdejo še se sledovi.

Tega boječ se takrat kar slutila v duhu sem ravno.
Sem ga prosila, nikar slediti viharju brez mene :
Ko v ladjelom si odšel vmirati jaz sem prosila,
Da bi odpeljal še mene družabnico tvojo predrago !
Rada bi bila sledila, brez tebe življenja bi dnevvov
Jaz ne imela in smrt bi naju ločila ne bila !
Daleč od tebe pa zdaj umiram, na valih tu ljutih ;
Morje požira brez tebe me ! Ako bi morala dalje
Borno živeti, še bolj srdita kot morje postanem.
Ko bi se trebalo dlje boriti se meni z britkostjo !
Bila ne bodem več boja, predragi te ne zapustim !
Tebi ostanem naj jaz spremljevalka prezvesta ! Če krila
Urna ne bode oba, naj združi pa naju že črka ;
Če se ne bodo kosti, ime naj dotika se imena.
Več reči bolj prepove k vsaki besedi pridruži
Vdarc se jaz britko ihtim in vzdihni iz srca kipijo.
Zjutraj na rano je šla ; morsko obrežje široko,
Da bi še vidila kraj, kjer gledala ga je odhajati.
Ko se mudila je tam, oh tukaj je vrvi odvezal !
Tukaj dobila poljub sem ravno ko on je odhajal !
Ko si predoči vse to, pogleda na morsko gladino.
Zdajci v daljavi valov tekočih zagleda še nekaj.
To pa je kakor telo. Ostane v dvomih in čaka
To, ko pritiral je val če tudi še precej oddaljen ;
Zdi se jej vendar telo človeško, enake oblike.
Tu postoji in motri, vgiblje, kaj to bi le bilo.
Gane se ne, da spozna, prizor ladjeloma jo brzo
Kot da pretakala solz obilno bi reče : „Ti revček
Kterisikoli gorje ti soprogi enako ! A truplo
Pride počasi v bližino in bolj ko ga še ogleduje ;
Zginjajo vedno še bolj jej misli enake iz glave.

Val ga pritira na breg, spoznala je znano obličje,
Gleda in bil je soprog. Res on je! ginljivo vsklikne,
Usta, obleko, lase zdaj trga steguje ihteča
Proti Ceyksu roke. Soprog si se vrnil mi dragi!
Tak si se vrnil nazaj? O revček mi dragi vsklikne.
Brani vodovje nasip, umetno narejeno jezo.
V blaži morja in najprvo viharje vtrudi valov.
Tukaj že val vskipi o moč čudotvorna! se spenja
S krili že bije zdaj zrak, dehteči lepo pihljajoči
Tič milovanja vredni nad valčki jih že razprostrla
V teku ko svojem frli, otožno potrto in plaho
Ustnice dajo odmev, ko s kljunčkom hlepeče doneče
Ko se telesa dotakne otrplo je bilo brez krvi
Zdaj se krog udov predragih ovje s pomlajenim opli-
[vom ovije
Njemu dajala zamam, poljube je v ustne že trde
Ali je čutil to Ceyks spregibanjem valov li glavo
Skušal vzdigniti vsi to dvomijo on pa je čutil,
Konečno vendar oba le vsprejmeta tiča podobo,
Z višjih vplivno močjò je vspevala zdajci ljubezen.
Trajala združenja vez je vedno v ptičjem zarodu,
Bodo poročenci vsi roditelji imenovani.
Zimskega časa pa sedem prav mirnih dni v teku
Tiho Halcjone vali nad vodo v gnezdu visečem.
Vožnja gotova je zdaj, Eòl zabranuje vetrovom
Beg obvaruje naval, skrbeči za morsko tihoto.

XI. SPEV.

Pretvorbe. Ex Metamorphoseon.

FAMA ALEGORIJE.

Sredi svetov pa je kraj med zemljo in morjem razsežen
In med nebesnimi kraji, kjer mejnik trdelne je zemlje,
Tam se odpira pogled, kje kaj, kako daleč že sega.
Vsaki glas pride polagoma vendar do votlih ušes.

Fama, vlada ta kraj, nje dom je trdnjava velika,
Brezštevilnih vhodov, tisoč odprtih ima dom.

Prag ob vhodu zaprt, nikomur ni z močnim zapahom.
Noč in pa dan je odprt nje dom iz bobneče kovine,
Močno odmeva se glas brončena ponavlja kar sliši.

Vendar vpitja tam ni, šumenje je rahlo v valih,
Kakor se čuje od daleč iz ploskanja morskih valov,
Glas je podoben bobnenju, ko Jupiter stresa oblake
Črne in grom se okrog razlega z hruščenjem pre-
[strašnim.

Tamkaj vlada le krik. Že pride, izide vesela
Tulpa druhal čuj izmišljene deloma prave novosti
Krožijo vedno okrog z besedičenjem čestokrat podlim.
Plitva napolne jim snov vsa usta odprta, posest ta
Širi še dalje, v krogih skupinah izmišljenost dalje še
[veča.

Ta le poslušaj, pridene pa zopet kaj novega zraven.
Tu lahkovernost, tu zmota je skor brez pomiselkov
[vsakih

Plitvo veselje, britkost, strahopetnost in hitra vstaja,
Neosnovane govore vrstijo činitelji razni.

Kar se na nebu vrši, v morju vse sama že vidi,
Celo obzorje motri na zemlji in svet preiskuje.

AHIL IN CYKN.

Ta je povedala z vojno, da tolpe velike se bližajo
Ladje že grške, sovražnik prihaja nepričakovano.
Kajti Trojani ves breg varujejo izkrcanje branijo.
Padel boš Protesilaj, ti s sulico Hektorja prvi
Ranjen je, vsojeno to, in vojna pričeta bo stala
Žrtev Danajskih že broj in Hektor spoznan je vsled
[smrti.

Niso spoznali pa tisti iz Frigje Ahajcev, premore kaj
Prava vsled skromno prelite krvi. Zrudečilo Sigeje
Se je obrežje, že sin zdaj Cykn Neptuna daruje
Smrti mož tisoč, Ahil leti že na vozu ponosno.
S treskom vse sulice k tlem Peljaške zavrže vse tolpe
V vojskinih trumah li Cykna, li Hektorja išče, naporno
Cykna napade. Se z Hektorjem vojna odloži v deseto
Leto. K sovražniku voz obrne rotivši se strašno,
Konje, ki imeli so v jarmu vklonjene trde vratove
Dalje z rokami vihteč bliščeče orožje je rekel :
Ti pa mladenič imej, kdorkoli si v smrti tolažbo !
Bodi v spomin ti. Ahilej Hemonjski te je umoril.“
Samo do tu Acadid: Sledila jn sulica silna.
Sulica cilja če tudi zgrešila, ni vendar opravil
Skoro ničesar ker ost ostrina sfrlela spuščena

S topim udarcem mu zmlinčila samo nekoliko prs je.
„Sin ti boginje“ deja, poznali smo prej te po glasu;
Čudiš se toraj, da rana nam zdaj še oddaljena je
(Čudil se sam je). Ne ta, ki ga zreš ti š čelado od griv
Temno rumeno, ne teža levice, le votlo zaščitje
Vspeva. V pomoč lepoticja in lišpa sem iskal vse to
Mars tudi s tega le vzroka orožje v roko vzame.
Če bi odstranil ugodnost odkritja, neranjen odšel bom.
Nič ne pomaga Nerejide sin biti, ampak le rojstvo od
Tistega, kateri Nereja in hčerko in morje vlada.“
Reče tako in brž strel zažene ki bil je v obleki,
Ščita tje v Acacida. Raztrga kovino volovskih koz
Hrbtnih povrstno devet, a v deseti vdrtni obstane.
To pa otrese junak, zaluča že vnovič zdaj z roko
Krepko tresoči se strel, ostalo brez ran je telo.
Tretji ni vtegnil več strel opraskati, raniti Cykna
Skoro odkritega, žrtvi puščenega in osamljenega.
Skor nič drugače kot bik se je togodil on srditi
V cirkusu rut iskajoč, rudečih, dražil le zabavnih,
Ki pa se ognejo sunkom vdarcem v prostoru zaprtem
On ogleduje, spuščeno iz sulice, če je železo?
Držaj ga strelišča vzdržuje: „Tak šibka mi roka“ je
[pravi
„Čvrste imela moči je, prej jih je zdaj že zgubila?
Bil sem gotovo krepak, razdjal sem zidovje Syrnezje,
Ali ko Tenedos in pa letoniško Thebo napolnil sem
Z njihno krvjo in ko Kajk rudeč je bil krvenih tokov,
Tekel in Telaf dvakrat občutil učinke je sulice
Moje. Kjer toliko vsmrtenih kupov naredil sem davno;
Videl sem stati v gromadah na bregu jih često v vrstah“.
Moja desnica je bila mi vedno ostane še krepka.

On je govoril takó kot činom bi prejšnim ne upal,
Sulico vrže v nasproti stoječega Menota, močno
Rodu Sicijskega zlomi oklep mu in spodaj ležeča
Prsa. Glej vmirajočemu, kateri je zemljo težil in jo
Z glavo udarcoma butal, izruje iz gorke zdaj rane
Isti še strel in dejá: „To roka je sulica s katero
Zmago dobili smo mi jo rabil bom ravno za njega,
Sličnega prosim vspeha. To reče poišče si Cykna
Ni se pa varala, sulica brizga krog ramenov levih
Neizogibna od tu, odvrne se kakor s skalovja,
Toda brez vspeha, zaman je radost veselje prerano
Rane nobene ni, kri, je bila Menota tekoča.
Skoči potem iz voza, srdito in glasno vpije,
Z mečem bliščečim poišče sovražnika snuje spopad,
Sčit in čelado vzré prevrtano z brušenim mečem
Poškodovano je že železo na trdem telesu.
Ból pa ne more zdaj več prenašati, meč on odtrga
Trikrat, li štirkokrat možu z močjo po obrazu vdari
Z mečem, držajem ga vžge po sencih. Sledi mu še dalje,
Vpehancu noče pustiti počitka. Se silno prestraši
Kamen spodtiklej ovira korake često po poti,
Cykna zdaj vrže Ahil čez njega tja vznak prav srdito.
S silno močjo ga telebi in brcne vznak in potere
K tlom in še s ščitom, kolenom mu prva pritiska ga
[morno.

Stisne trakove čelade, ki vtrjene ravno pod brado
Tlačijo sapnik, zapirajo sapo življenja poti mu.
Ter se pripravi kako oropal bi še premagalca
Vidi orožje puščeno. Pretvoril Bog morja telo je
V belega ptička, ime to njemu je vedno ostalo.

SMRT AHILA.

Bog, ki s trizobom vse pomorske krmili valove
V duhu jezi se telo, da sina pretvorjeno vidi
V ptico, za to vskipi sovraštvo mu brž do Ahila.
Bruha z osrčja ves srd srditi in pa nespravljivi
Bitka morilna, pa ta je trajala leto deseto,
Konečno Sminthu veli, ki bil je ostrizen sledeče :
„Meni najljubši sinov si, brata si z mano zidove
Troje postavljaj zaman ihtiš, ko že vidiš gradove,
Kterim vsojen razpad, porušenje v kratkem je času,
Plakaš ti morda zato, ker tisoč jih mnogo je padlo,
Mož, ki so branili trdno zidovje v stiskah, napadih
Stopa li morda ni treba vseh šteti pred tebe že,
Hektorja senca, kateri se hrabro boril je za Pergam?
Besni, srditi in bolj krvoločni kot boj še živi,
Videl bo ko ga dobim, ko moč mu trizoba pokažem
Čutil bo britko. Dopusčen, ker ni več sovražni spo-
[padek

Rani ga s puščico, ko se ne bode zavedal a skrivno“.
Deliški zdaj pritrdi oblubi storiti, odneha
Z lastnim in stričevim srdom zakrit se v oblakih pri-
[kaže

K tolpi Ilijaški, (tamkaj) opazi pa Parisa v vojni krvavi
Streljat Argive pa smatra Boga se oblastno, rekoč :
„Prosim kaj zgubljaš puščice streljaje to ljudstvo ?
Ako ljubezen in skrb do tvojih ti imaš obrni
Z bojem se brž do Arhivov maščuj se za brate vpadle“.
Reče pokaže tedaj Pelida, ki z mečem telesa

Tolp je Trojanov že k tlom, potrl obrne zdaj nega
Lok in desnico vihteč mu strel je zadal smrtonosni
Prijava starčka po Hektorja smrti je to veselilo,
Ti zmagovalec, Ahil si velik mogočen in hrabri,
Toda premagan ti boš od roparja grške soproge,
Ako ti bilo namenjeno pasti je z žensko v boju,
Kaj bi bil raje ti sam pod bojno veliko poginil.

AJAKS IN ULIKS.

Ko so vsedli se vsi, je ljudstvo v zboru le stalo,
Vstane pa hitro Ajaks, lastnik on sedmeregga ščita.
Srda vkrotilo srce ni, gleda zlovoljno zamišljen
Tja na Sigejični breg, brodovje na bregu stoječe ;
Roke stegnivši dejá : „Borim se, o Jupiter vsklikne
Tukaj za našo le stvar, Uliks pa se meri, zdaj z mano !
Ni obotavljal se oni vbežati pred Hektorja jezo,
Plam sem prenašal le sam, odganjal ga proč od bro-
[dovja.

Bolj je gotovo z besedo vpodobljeno se bojevati,
Kakor pa s prosto rokò. Ni lahko mi tega trditi,
Onemu pa izvršiti. In kolikor v bojnem vrvenji
Moja malenkost zamore, i oni z močjo govorjénja.
Treba Pelasgi mi ni, naštevati mojih vam činov
Vidili sami ste vse, Uliks naj našteje vse svoje,
Čine zvršene brez prič, le tminam ponočnim so znani.
Smelo trdim, da zahteva plačilo še precej veliko
Toda zmanjšuje sijaj, mu on ki tekmuje ob strani.
Ajaksa nič ne napihne, če treba je kaj pridobiti,

Oni plačilo dobil je zdajci že glasom razsodbe,
Ako premagan pa bo soborilec bo vendar označen.
Hrabrost, če moja se čini sumljiva, sem vendar le

[slaven

Vzlasti vsled rojstva stanu, Telemona sinko sem vrli,
Troje sem se polasti, za časa Herkula junaka,
Z Jazonom in z pagazejično ladjo v Kolke sem

[došel.

Njemu bil oče Eak je, tmine molčeče je vladal,
Tam kjer skalovje veliko Eolida Sifila tlači.
Eaka Jupiter brž za lastnega sina spoznava,
In ga prišteva med rod od Jupitra Ajaks je tretji.
O vi Ahivi! dobe pradedje naj vendar ne spora
V zvezi so meni z Ahilom velikim, zelo blagodušnim.
Brat bil je meni junak in bratovski delež zahtevam
Kaj hče pa Sifeza sin, jednak mu je v sporih in

[spletkah,

S ptujimi imeni on rod še Eaka hoče slepiti?
Toraj naj se prepove orožje mi ker sem podal se
V vojsko? brez vsega poziva, če nihče ni mene po-

[zivljal

Prednost naj ta zadobi, ki zadnji je rabil orožje.
Vslužbenje v vojsko mrzi odvrča od sebe previdno,
Dokler ni vendar Naupljad še bolj duhovit kakor oni
Zvito prevaro odkril, vporneža silil k orožje?
Naj li vzame sedaj orožje najbolje ker hotel
Prej ni imel skrbi, nobenega si osvojiti?
Naj brez časti in daril prijateljskih toraj ostanem
Ker sem ponudil se brž nevarnostim in pa nezgodam?
Naj bo brezumje resnično ali dozdevno skovano!
Ko bi zdražitelj nikdar zločinstva ne prišel bil v Frigijo,

On svetoval je le zlò! Na semna samotno obrežje
Peaza ljubljeni sin, bi nam v očítek ne došel!
Kteri se kakor trdè zdaj skrivaš po gozdnih duplinah
Kamenje ganeš ihteč, privoščiš vse Laertjadu
Kar je zaslužil zamán ne prosiš nesmrtnikov večnih!
Zdaj pa je oni ki z nami se družil je v boje krvave,
Že onemogel, potrť, izmučen od glada bolezni,
Mehko oblači se prav živeč le od ptičev. Puščice
Ki so namenjene Troji, žrtvuje le ptičev streljanju.
Oni še čilo živi ker spremljal Uliksa ni v vojska.
Rad zaostal Palamed, nesrečni bi bil še med svojci,
Živel bi vsaj brez očitka, da umrl je sicer prerano.
Oni brezumja takoj se spomne, odkritega zlobno
Grkov izdal da je stvar, obdolženje opravičuje
Hitro pokaže zlatò, katero je prej že pokopal.
Vzel je Ahivom vso moč, s pregnanstvom in tudi z
[umorom.

Tak se Uliks je boril, srdit in zelo bojaželjen!
Skoro je res prekosil v zgovornosti Nestorja samega;
On me prepričal ne bo, da zlobno je tako početje
Nestorja se iznebiti. Ko glasno Uliksa je klical,
Starost, in ranjeni konj so bili vzroki zamude
Čudom ob priliki tej prijatelji so ga izdali.
Da pa izmišljenja vsa jaz nisem skoval in iztuhtal,
Znano Tedidu je to, ki čestokrat ga je ozmerjal
Ter je prijatelju beg očital tresočemu javno.
S pravim pogledom stvari motrijo človeške bogovi.
Rabi on zdaj pomoči, katero je vedno odklanjal,
Kakor zapustil je vse je tudi od vseh zdaj zapuščen.
To le pravilo v znak, postavil je sebi v krmilo;
Kliče prijatelje vse drhtečega videl sem stati

Trese se plah od strahu, blede in se trese pred smrtjo.
Primem za ščit in pokril na tleh sem ležečega hitro,
Rešim življenje obupancu skromno le slavo je imel.
Ako vstrajaš v boju, dopusti da tja se podamo;
Spravi sovražnika sem ti z rano in s strahom v zavetje!
Skrij se prav hitro za ščit, pod istim bojuj se ti z
[mano!]

Da boš ti slavo dobil. Ko rešil sem njega, kateremu
Rane odrekle so moč, da mogel bi stati na nogah
Vbežal je naglo kot piš ov'rala ni ga več rana.
Hektor nahaja se tu, bogove on pelje na vojsko;
Kamor on plane Uliks ne vstrašiš se ti pač edini
Čvrstim, krepkejšim on strah provzroči s predrznim
[nastopom!]

Tega sem ko veselil se uspehov prelivanja krvi je,
Naglo potrl jaz k tlom nek kamen ga vrgel je vznak,
Ko je zahteval sam boj ponudim se njemu v to svrho;
Vi ste Ahivi ihteč osodo mi ugodno sprosili;
Vaše molitve so uspeh imele so bile vse vslišane.
Boja izid je bil tak, da oni ni mene premagal!
Ogenj Trojanci nesò, železo in meč in še Jupitra
Proti brodovju Danajcev! kjer bival govornik Uliks je?
Branil sem ladij tisoč, jaz s prsi v upih vrnitve!
Dajte za ladje vse, orožja mi še v razpolago,
Ako povedati smem resnico, bo večji jim slava
Kakor za mene in čast bo naša vzajemna sloveča.
Išče orožja Ajaks, Ajaksa ne išče orožje.
Činom primerja Itak, naj Resa Dolona junaka,
Prijava Helena vjel s presveto Palado je ropno!
Ni se zvršilo prav nič tam brez Dijomeda junaka.
Ako pa nudite vi orožje tak skromnim zaslugam,

Le razdelite in del Dijomeda bodi največji!
Kaj Itačanu bo to? ki čin izvršil je le skrivoma,
Neoborožen slepil in varal je svoje sovražnike!
Saj je čelade sijaj, ki žarke zlatene krog meče,
Zalezovanja odkril izdavši vse skrite v zatišju.
Glava dulihišna ni še teže enake nosila,
Pod Ahileja čelado. Oklopje Pelida je težko,
Vzlasti za ramena, ki so nevešča za boje krvave;
Prijal ne bode pač ščit, če tudi je spretno izdelan
Strahopetni levici naj tudi za krepko drži.
Kaj ti zahtevaš daril predrznih in tebe slabečih,
Ako ti istih poda Ahivisko ljudstvo udano,
Bode vzrokov dovelj, da vse ti povrstno premagaš,
Tebi ostane le beg, v tem geslu edino vse zмагаš,
Toda počasen bo beg, ker vlačiš ti težo sijaja.
Nedotakljiv naj bo ščit, ki bojev se je izogibal,
Mojga predrl je strel, naslednika kliče v zameno,
Kaj je še treba besed? Z dejanjem se skušajmo
[stvarno!

Vrže orožje možá še čvrstega v tolpe sovražne,
Vi prinesite ga brž in z njim donašalca krasite!
Tistega ki sem donese in to karkoli prinese!
Sin Telamona skončal je, zadnjim besedam sledilo,
Ljudstva mrmranje in blišč je daleč okoli hrumeče;
Dokler ni vstopil Laert, junak bojeviti predrzni
Ter je oči ki so v tla obrnjene k knezu obrnil,
K govoru usta odprè, milobne besede izreka.
Moje ko želje vspeh, imele bi z vašimi bile
O vi Pelazgi, potem ne trebalo ljutih bi bojev,
Imel orožje Ahil bi tvoje enako mi tebe!
To zabranjuje pa vam in meni prebitka osoda,

Z roko brisaje oči kot solze bi bile iz njih ;
Kdo bi pa brzo sledil velikemu zdaj Ahileju !
Kakor le on da sledil, Ahil je Danajcem pogumno !
Temu ne bode v prid, da topoglav je kot se kaže.
Da vam Ahivi v korist služila je vsaj topoglavost,
Moja predrznost če smem, predrzno jo jaz imenovati,
Ki se uporabljala zdaj, za vas za gospoda je vedno,
Ta brez zavisti naj bo dobrin naj nikdo ne zanika.
Nihče naj jih ne taji, ker to je pravično in modro,
Rod in pradedje vse kar nismo storili mi sami,
Komaj jaz last to našo imenujem resnično in pa po
[pravico,

Kajti ker Ajaks trdil, da Jupitra on je vnuk
Našega tudi rodù, le Jupiter sam je začetnik
Nas pa stopinje le tri od onega ločijo stvarno.
Meni je oče Laert, a temu Arcezij in Jupiter,
Nihče z dežele ni všel prežanjan na kaki način,
Tudi cileniski Bog v drugo mi služil je plemstvo
Vzlasti po materi bog, zastopan pri dveh je rojencih
Ne ker sem bolj plemenit po matere rodu visokem,
Niti zato ker mi oče nedolžen je bratove krvi,
Jaz le orožja želim ; pretuhtajte stvar po zaslugah !
Da iz obzira ker brat je bil Telamona Pelej,
Ajaksu to ni v zaslugo in niso vplivi sorodstva,
Čednosti samo sijaj, se išče v bojnem obzorju !
Ako se vpraša po bližnjem sorodstvu in dedičih
[pravnih :

„Tukaj je oče Pelej in Pir je pa rojeni sinko.
Kje se nahaja Ajaks ? Li v Pithjo ? li v Pyr je odšel.
Teukr v bližini ni manj, soroden Ahileju v vrsti.
Če jih zahteva in če vzame naj toraj orožje ?

Samo vsled činov tedaj nahajajo se razprtije,
Mnogo sem več izvršil, kot moje trditve trdijo
Meni to lahko se zdi, tok časa mi bodi krmilo.
Dobrovedoča naprej smrt sina Nerejska mati
Brž z nepoznano ga nošo ogrne, pokrije in varalo
Krilo slepilo je vse, celo Ajaksa in druge.
Jaz v lepotiče sem žensko zamešal orožje različno,
Kar je imelo namen, moža duhovitost vzdramiti,
Vendar ovrigel junak deviških ni proč oblačil,
Ko sem pa njemu dejal, ki nosil je ščit in pa sulico
Pergam, oj sinko ti moj! ohranjen ki bil je propada
Kaj zakasnuješ pogin, zadati Ti Troji mogočni?
Močnega sem odposlal za čine, dejanja mogočne,
Čini njegovi vsi, dejanja so moja zvršena.
S sulico Telepha k tlom sem vrgel, premaganca
[zdravil.

Moje junaštvo je to, da Thebe so padle vporne,
Meni verujte vzel sem Tened in Chryzo in Kylo
Mesta mogočna in Skir. Verujte mi z mojo desnico
Padlo zidovje je vse Lirnezije in se zdrobilo.
Drugo da pa zamolčim, poskrbel sem tudi potrebno
Hektorja je umoril, da padel je Hektor vsled mene.
Naj se orožje vroči mu ki bo odkril Ahileja;
Kar sem jaz živemu dal, naj mrtvi mi zopet povrne.
Kakor je enega ból Danajce vse skupno prešinil,
Ladij pa skoro tisoč, je polnilo Aulis eubojično,
Čakalo se je dovelj, da veter v brodovje bi pihal,
Bilo pa vse je zaman. Osodni izreki prestrogi
Tirjali so Agamemnonu hčerko nedolžno Dijani.
Branil je oče ihteč, svarivši nesmrtnika resno
V kralja osebi je bil še oče zastopan obupni,

Odprem z besedo srce mu ljudstva blaginje predočim.
Tamkaj priznavam jaz sam Agamemnon naj mi odpusti,
Stvar sem težavno zvršil pred nekim pristranskim
[sodnikom.

Ganila tega korist je ljudstva in brata vzajemno,
Da si je slavo in čast s prelivanjem krvi oskrbel.
K materi bodem poslan, to niso osrčili varali,
So jo na razni način. Če Telamon tjekaj bi došel,
Jadra ne imela bi zdaj ugodnega vetra za vožnjo.
V Ilijske dvore sem šel, pogumni predrzni poslanec;
Videl sem Kurijo Troje velike v njo sem vstopil.
Polna je bila tedaj, še moštva. Nevstrašeno stvarno
Grško zadevo zvršil sem glasom vkaza, naročbe.
Parida tožim nazaj ter plen in Heleno zahtevam,
Komaj so o Menelaj kar tebi prav dobro je znano
Roko od zla odvrnili. Ta dan je bil prvi nevarnosti
Skupne. Bi trajalo res predolgo naštevati čine,
Koje zvršil sem v korist za časa vseh bojev težavnih.
Hitro po boj h prvotnih ostali sovražniki dolgo,
V varnosti samih zidišč prilike za boje ni bilo;
Bili očitni smo boj mi homaj v leto desetem
Kaj si pa delal med tem ti boje edino ki snuješ?
Druzega skoro ti nič ne umeš kot bojov vrvenje
Dobrega kaj si zvršil? Po meni ko ti pozveduješ
Vprašaš po činih prežim v ozadju jaz skrit na sovraga.
Snujem zvijače, obdal sem jarke z okopom okoli;
Dajem tovaršem pogum, bodreč jih naj vstrajajo v boju
Zraven jih pridno učim živil vporabljenje vspešno
Dalje na kaki način je treba se oborožiti.
Idem z vzgledom naprej, kot kaže prikladno potreba.
Glej, ti na Jupitra ukaz kot varan v sanjski podobi,

Skrb odstraniti veli za vojno že ravno pričeto.
Oni povelje takoj z vzroki lepo v temeljuje.
Ajaks bi tega ne smel pustiti! Porušenje Iljona!
On naj zahteva veli! Po možnosti naj se bojuje!
Onih zakaj ne vzdrži, ki hočejo tja se podati?
Zgrabi orožje naj brž! V posnemanje tolpi z vzgledom!
Dati bi moral vzgled, da množica bi mu sledila!
To bi bahaču od več, ne bilo zakaj je pobegnil?
Videl sem mene je sram, ko ti si sramotno vbežal!
Rekel takoj sem svareč: „Kaj delate tu srahopetci?
Kako brezumje vas tira tovariši, da ste vi Trojo,
Skoro dobljeno iz rok pustili? Kaj boste prinesli
V letu desetem domov, kot samo blamažo, sramoto?
S takim govorom me bôl navdušil je, da sem odrinil
Tolpo brodovju in pa domotožju sem hitro odtegnil.
Skupaj je sklical Atrid preplašen drhteče sodruge
Upal ni Telomonid, besedice ziniti dalje.
Tersit se vpal je brž z osorno in resko besedo,
Kralje napasti, sokriv sem bil prizadevanja vsega.
Vstanem, pogumno bodrim tovariše obupajoče
S sklici pozivi pričel kreposti sem v srcih gojiti.
Oni karkoli storil od takrat to delo je moje
Trudov napornih je plod, odvrnil begunce sem časno.
Konečno kdo te želi in hvali iz vrste Danajcev?
Z mano delil je Tedid rad čine ter njemu ugajam;
Mene je oni dobil Ulikso tovariša zvestega.
Nekaj je vendar že to, da sem tisočerih edini
Kterega z vrste je zbral Diomed pristaša je pravega
Tirala ni me osoda, kljub temu brez vsakih predsodkov,
Šel sem v tminah noči v nevarnostih strašno velikih.
Frigija, Dolona k tlom portl sem, ki se je upal

Ki tako umoril potem ko izdal je okolnosti,
Zvedel načrte sem vse, zvijačne ukrepe Trojanov.
Ni mi ostajalo nič več vedeti, izpraševati;
Lahko bi vrnil domov se venčan s vso slavo pristojno,
Nezadovoljen še s tem šotore sem Resa obiskal,
V lastnem šotoru vbil, sem njega in pa spremljevalce.
Ko se zgodilo je to, sem brž zmagonosno odrinil,
Sedel sem častno na voz, odšel sem v znanjem sprevodu.
Zdaj mi orožje pa ttstega, ktereга konje sovražnik
Je kot plačilo za noč zahteval odrekate, Ajaks
Bil naj bi bolj zaslužljiv! Licijskega kneza Sarpeda
Moj jih potrti je meč, predrl sem v boju krvavem
Kèrana Jphita sina in Chotonuja tudi Alabastra;
Halja Akandra, Prytana in tudi Noemona;
Kajti prebitko jaz smrt, zadal sem Chersidamu Thoonu,
Tudi nesrečnežem vam Enòmu in tudi Charopsi;
Drugi sloveči še manj pod Iljona zidom so padli,
Ranjeni z mojo rokoj Someščani jaz imam obilno
Ran prizadetih povsod, častitjevih že po prostoru.
Ako besedam pa vi ne verujete semkaj pogledjte!
Strga obleko z roko, raz prs zatrjuje navdušeno
„Prva vi vidite tu za vaše zadeve trpeča,
Kapljice vendar krvi prelil Telamon ni nobene
Ude on nosi brez ran. Pa kaj nam pomaga če pravi;
Kak da orožje za bran donašal brodovju Pelazgon je,
Proti Trojancem in Zenu. Trdim da je nosil orožje?
Ni moj namen pa dejanj zanikati častnih hudobno.
Da se ne bode lastil zasluge le sam vzajemne
Malce da bode časti i vam soborilcem pripustil!
Aktorid zgнал je nazaj gotovo Trojance od ladij,
Kojim pretil je požar z branitelji vsemi pogubni.

Tudi da upal je sam se meriti s Hektorja močjo,
Mislil je zabil je kralja vodnikov in mene celotno.
On deveteri v službi, je prednosti imel z osodo!
Kak vi junaki vspeh, imeli so vsi vaši boji?
Hektor odstrani se proč, brez ran je brez vsake po-
[škodbe,

Meni je strašno gorje! Trpljenje veliko me sili,
Da se spominjam jaz dne, ko padel Ahil je junaški!
Nepremagljivi branik Danajcev. Ne solze, britkosti
Niso ovirali več telesa iz zemlje pobrati!
Čujte na ramenih dem odnesli so truplo Ahila.
Vzeli orožje so to, katero sem želel nositi!
Imam jaz svojstva moči za težo jednako vsposobna;
V meni še bije srce, ki ceniti zna vse zasluge,
Odlikovanja vsa. Vporabila mati za sina je
Hoje in prošnje zares, nebeške darove, umetnosti
Strašne bojevnik surov, da vzame brez vsega sočutja
Ščita vzornih podob ne pozna oceana, ne krajev,
Zvezdic z visokim obnebjem, Plejadov, Hyjadov,
[Medved.

Ki ne zahaja nikdar različnih ne mest več bliščečih
Meča Oriona. Zdaj pa hoče orožje imeti,
Ktero ne ume reči obdožil je mene, da v vojni
Službi sem vbežal, začel prepozno opravke vršiti.
Ali ne čuti Ahileja srčnega da ponižuje?
Hlinstvo če zove se z zlo, oba se pa hliniva zlobno.
Kazen če zove odmòr, jaz došel sem prej kakor oni.
Žene mudila ljubav je mene a matere njega.
Njim bil začetek je dan, a vam le nasledek!
Nerodoviten ostanem, ne morem odstraniti očitanj
Se ne bojim če tudi ne morem braniti vzpešno,

Bistri Uliksa ga um, dobil je a ne pa Ajaksa.
Da blebetaje z osornim jezikom me psoval je osorno
Vas sramotil je grdò, očital vam čine je grde.
Kaj je nevместno zelò, da sem Palameda (obsodil)
[zatožil.

Vam pa li služi v čast, da njega ste brž obsodili?
Ni zagovarjal Naupljad velikega zla in očitnega.
Tudi vi niste zatožb poslušali, razmišljevali.
Vidili vi ste vse to saj bilo na dnevnem je redu
Biti zatožen vsaj nisem zalужil, da Peaza sina
Lemn Vulkanjski že ima. Dejanja vi vaša že sami
Opravičujete ker ste soglasno z vsklikom trdili.
Nočem tajiti nikdar, nasvete sem dajal mu ugodne
Vojsk in napornih poti, naj pridno ogiblje se vedno;
Ljubi naj blaženi mir, da zljajša si reve britkosti.
Meni ubogal je brž in zdaj še veselo živi.
Dobromisleči rasvet je bil poln prijateljstva, sreče,
Vspešen, ker vedeži hočejo da osvoji se on Troje
Tega mi ne naročite bo bolje, če daste ukaze
Sinu Telamona znal vsled jeze boleznì vtolažiti
Bode z besedo moža zvijačno ga bode izvabil v
[svrhe

Prej šel bo Simois nazaj, prej Ida bo stala brez listja:
Prej bo Ahajec pomoč naklonil Trojanom potrebno;
Kakor za vašo bi stvar počival jaz in bistrourmje
Ajaksa bilo v korist Danajcem bi vedno
Vi grozovit Filoklet tovarišem kralju in meni
Tudi če nisi naklonjen. Preklinjaš rotiš če me silno
Ako v srditosti in krvoločnosti tudi zahtevaš,
Toke krvi da bi lili iz žil mi vstal naj bi dalje;
Jaz le v tvoji oblasti in ti pa v moji enaka!

Tvojega saj sem vjel dardanskega vedeža zvito
Ko sem določbe bogov in Troje osodo razkrinkal
Skriti ko Palade znak sem frigične tolpe sovražne
Zopet junaško dobil. In z mano se Ajaks je meril
Kajti osoda brez nje odrekla je Trojo vzeti!
Kje je junaški Ajaks. In kje so prevzetne besede
Čvrstega moža, zakaj bojiš se? Zakaj pa Uliks
Upa še iti skoz straže ponočne na straži bedeče
Z meči srditimi upa napasti zidovje Trojancev
Zravem stoječi še grad, na strašni višini najvišji
Vzeti svetišču boginjo oropano semkaj donesti
Skozi sovražno druhal. Če tega bi ne izvršil
Sin Telamona, zaman v levici bi kopje obračal,
Zmago sem Troje dobil. V tisti sem noči mogočno
Pergam premagal tedaj sem silil da brž se je vdalo
Nam ti Titida končaj z mrmranjem obličjem pokaži
Mojim tovarišem vsem v dokaz da dobil je plačilo
Ti ko donašal si ščit za krepko brodovje Danajcev
Bil nisi vendar ti sam, te spremljala tolpa je razna
Meni pa eden če sam ne znal bi, da mora bajevnik.
Vedno razumnega vbogati biti podredjen ukazom
In da plačilo ne prija edino močem silovitim;
Skòro bori se le sam in zraven Ajaks še razumni,
Euripil slično krepak in sin Andremona junaški;
Ni se pogrešalo tu Jdomeneja Merjana Krečana
Niti vzornih Atridov. Ti krepki so z roko in niso
V boju za mano in spretnosti moji niso slabejši
Tebi desnica koristna je v boju a glavi je mojega
[treba vodila.
Moč ti je dana brez uma na srcu je meri bodočnost
Znaš bojevati se spretno čas bojev Atrid določuje.

Ti si s telesom močnejši jaz prednosti imam duha
Kolikor tisti ki ladjo pozorno krmili je višji krmilniku
Kolikor večji voditelj je kakor vojak v tolikor tebe presegav
Nič manj v telesu človeka razum ni močnejš od roke
Tvori navadno vso moč ki ima snovi vodilne
Dajte vladarji takoj, čuvajem vi vašim plačila
Dajte za trude in skrb mi let mnogoterih v kterih,
Živel sem poln nemirov, priznanje mi to v odškodnino
Dolžno mi vsaj za zasluge, Skončani so vsi že napori;
Ovirajoče osodne določbe odstranil sem hitro,
Ko sem dosegel, da Prijam visoki se lahko vzame
Sem si ga že osvojil. Pri upih vseh naših vzajemnih,
Dalje pri Troje zidovju, ki ima razpasti in pa pri bogovih,
Ktere sovražniku vzel sem prosim zaupno. če kaj še
[ostane

Treba zvršiti Pozor! Orožje oddati pa tem če ne meni
Zdajci pokaže na sliko Minerve, ki polna osod je
Kneginje tolpa je vsa že ginjena. Kar se pa tiče
Kaj vse doseže zgovornost vspeh dokazuje Modrosti.
Nosil orožje je čverstega moža, a tisti ki se zoper stavil
On ki je Hektorja sam, ki železa in ognju in Jupitru
Se je protivil ne more se zdajci v jezi vkriti-
Bôl je potrl moža katrega nič ni vkrotilo.

Prime in zgrabi za meč, ter vsklikne: „Vsaj to je
[zdaj moje“.

Ali zahteva Uliks zdaj zase še to Uporabiti.
Hočem krvavi jaz meč ki čestokrato bil je škropljen
Skrvjo Frigičanov z umorom lastnika bo zdaj krvavil
Nihče Ajaksa ne zmaga le Ajaks premaga se samega
Reče v oprsje ki ran je mnogo že britkih dobilo,
Tja ker železju se pot odprla je jeklo zabrusi.

Niso zamogle roke zdaj meča izpuliti iz rane :
Zgine Herzilija z zvezdo iz zemlje v zračno obzorje,
Z znano roko je seboj vstanovnik iz Rima odpelje.
Menja s telesom ime jej še prejšno, jo Horo nazivlja
Koja boginja Kvirinu je zdajci pridružena stalno.

SMRT AHILA.

Bog, ki s trizobom vse pomorske krmili valove
V duhu jezi se telo, da sina pretvorjenó vidi
V ptico, zató vskipi sovraštvo mu brž do Ahila.
Bruha z osrčja ves srd srditi in pa nespravljivi
Bitka morilna, pa ta je trajala leto deseto,
Konečno Sminthu veli, ki bil je ostrižen sledeče :
„Meni najljubši sinov si, brata si z mano zidove
Troje postavljaj zaman ihtiš, ko že vidiš gradove,
Kterim vsojen razpad, porušenje v kratkem je času,
Plakaš ti morda zato, ker tisoč jih mnogo je padlo,
Mož, ki so branili trdno zidovje v stiskah, napadih
Stopa li morda ni treba vseh šteti pred tebe že
Hektorja senca, kateri se hrabro boril je za Pergam?
Besni, srditi in bolj krvoločni kot boj še živi,
Videl bo ko ga dobim, ker moč mu trizoba pokažem
Čutil bo britko. Dopuščen, ker ni več sovražni spopadok
Rani ga s puščico, ko se ne bode zavedal a skrivno“.
Deliški zdaj pritrđi obljubi storiti, odneha
Z lastnim in stričevim srdom zakrit se v oblakih prikaze
K tolpi Ilijaški, tamkaj opazi pa Parisa v vojni krvavi
Streljat Argive pa smatra Boga se oblastno, rekoč :
„Prosim kaj zgubljajš puščice streljaje to ljudstvo ?

Ako ljubezen in skrb do tvojih ti imaš obrni
Z bojem se brž do Arkidov maščuj se za brate vpadle".
Reče pokaže tedaj Pelida, ki z mečem telesa
Tolp je Trojanov že k tlom, potrl obrne zdaj nega
Lok in desnico vihteč mu strel je zadal smrtonosni
Prijava starčka po Hektorja smrti je to veselilo,
Ti zmagovalec, Ahil si velik mogočen in hrabri
Toda premagan ti boš od roparja grške soproge,
Ako bi bilo namenjeno pasti je z žensko v boju,
Kaj bi bil raje ti sam pod bojno veliko poginil.
Skoči potem iz voza, srdito in glasno vpije,
Z mečem bliščečim poišče sovražnika snuje spopad,
Ščit in čelado vzré prevrtano z brušenim mečem
Poškodovano je že železo na trdem telesu.
Bôl pa ne more zdaj več prenašati, meč on odtrga
Trikrat, li štirkat možu z močjo po obrazu vdari
Z mečem, držajem ga vžge po sencih. Sledi mu še dalje,
Vpehancu noče pustiti počitka. Se silno prestraši
Kamen spodtiklej ovira korake često po poti,
Cykna zdaj vrže Ahil čez njegna tja vznah prav srdito.
S silno močjo ga telebi in brcne vznah in potere
K tlom in še s ščitom, kolenom mu prva pritiska
[ga morno.

Stisne trakove čelade, ki vtrjene ravno pod brado
Tlačijo sapnik, zopirajo sapo življenja poti mu.
Ter se pripravi, kako oropal bi še premagalca
Vidi orožje puščeno. Pretvoril Bog morja telo je
V belega ptička, ime to njemu je vedno ostalo.

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

==
V. ZVEZEK.
==

DRUGA IZDAJA.

Vse lastniške pravice pridržane.

Lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. G. Juch

1911

PRETVORBE (EX METAMORPHOSEON)

XIV SPEV.

APOTEOZA ENEJA.

Hrabrost Eneja posilila vse je bogove in Juno,
Enkrat skončati prepír, ki trajal že precej je dolgo ;
Ko je kraljestvo rastočega Julia vtemeljeno bilo,
Bil Cithereje junak, je zrel za nebeško kraljestvo.
Vendar bogove proseč ovije očetu se slednjič
Krog vratu mu rekoč, z udano otroško ljubeznijo :
Nisi ti bil mi pretrd oj oče ob času nikakem,
Mojemu Eneju ded njegov si, podeli božanstvo,
Skromno če tudi, če sploh podeliš mu. Zadosti je videti
Enkrat kraljestvo neljubo in iti čez Stiksovo reko.
Vsi potrdili so to, bogovi še kralja soproga
Isto kimaje prizna, z veselim obrazom trdeča
Oče odvrne potem : „Nebeških ste vredni zakladov,
Ti, ki me prosiš in ta, za ktereга prosiš, le vsprejmi
Hčerka, karkoli želiš. Raduje se laskavo njemu,
Bodi hvaležna srčno, vetrovi z golobjo vprego
Peljejo njo tja na breg Lavrente, prikrito pod trsjem
Z reke valovi že gre, Numicij tja v morje široko,
Temu izmiti vse zlo Eneja ukaže pogubno,

In naj v teku tihotnem odnese v morje prostrano.
Venere ukazom rogljati čuj brž zadosti in odstrani
Z vali, z umivanjem, z drgnenjem, kar bi Eneju vtegnilo
Biti pogubnega smrtnega. Boljši le del se protivi
Mati mazili telo - z dišavo nebeško, prijetno,
Maže z Ambrozjo obraz namešano z nektarjem sladkim.
Tak ga vsposobi v Boga in ljudstvo ga zove Kvirina
Nudi ga kakor Boga, slavijo ga v svetiščih, oltarjih.

ROMUL IN HERZILIJA.

Vojna je vladala moč, Amulja krivičnega daleč,
Bližja Avsonje je vlast in starček Amulij z vnukom.
Vsprejme kraljestvo takoj vtrdijo na praznik Palilje
Mestna zidišča se vsa. Sabinski očetje in Lacij
Bili prehrabri so boj, Torpeja izdihne potrta
Dušo preblago, ko pot odpre se do daljne trdnjave.
V kazen zadeta takoj je s ščitom prodirnim globoko.
Oni iz Kure od tam, zadržujejo prav po vzgledu
Raznih molčečih volkov, le v ustih glasove, napadajo,
Često telesa, ki sem jih premagal, iskaje dospeti
Vendar še tje do vrat, katere zaprl je Iljad,
Ene Saturnija brž odprla je sama pozorno,
Ne da škripanje duri, posilijo tesni tečaji,
Venus, edina vzrè, da vpadli zapahi so vhoda,
Ta je gotovo takrat pripravljena bila zapreti
Iste, če tudi nikdar dovoljeno bilo ni zrecno
Dejstev in činov bogov na kaki način predrugečiti.
Jana svetišču okraj pridruženi tega je potok

Mrzli namakal, takrat Najadi Avsonje zasedejo,
Teh pomoči je prosila in Nimfam ni bilo mogoče,
Željam bogov opravičenim več kljubovati, izvabile
Vodne so toke voda in reke studence iz zemlje,
Janus svetišča vhod ni bil nedostopen še takrat,
Tudi zapiral ni val nikakih še potov daljavam.
Žvepla predrzno v bogati vodovja studenec so djali,
S smolo se žile voda globokoležečih zažgali.
S takimi sredstvi v dno se temeljno raznih izvirkov,
Vrinjal gorkote vpliv vodovje ki ravnokar strašno
Z trpko toploto vseh alpskih potokov borilo se kruto
Ognju pekočemu zdaj gotovo ne moreš vbežati.
Vdasta stežaja oba se hitro z ognjenim škroplenjem,
Z novim studencem vhod, se divjim Sabincem zaprl je
Dokler bo Mars še vihtel orožje. Ker Romul prišel je
Boj kot prvak in rimljanska vsa zemlja je krita s
[Sabinskimi.

Mrtvenci, z žrtvami, meč je tolpe njegove prekruti,
Zmešal, kri zeta z krvjo očanca se sklene, vsaj končno.
Zopet s pomirjenjem boj naj smatra se kot dokon-
[čani,

Tacij naj bo sovladar in bitka naj vendar poneha.

Tacij je bil umorjen oboji zdaj narod vladaš

Romul enakopravično. Čelado odloži očeta

Htro bogov in ljudi z besedami Mars je odvrnil :

„Oče nastopil je čas, kraljestvo je rimsko vtrjeno,

Z temelji prave moči, ulada se zdaj neodvisno,

Meni da se zadosti in mojemu zraven nečaku

Glasom podanih obljub nebesom se mora zročiti ;

Zemlji ukraden je bil so znane mi dobro besede

Vzeti da hočeš v nebo ti enega. Naj se izpolne

Vsegamogočni je dal dovoljenje, ogrnil obočje
Z tmino oblakov že svet, pretresa ves z gromom
[in bliskom.

Ko pa Gravidij vzre, izvestno že znake skončanja,
Hitro na sulico vprt poskoči na čvrste konjiče,
Tlačilo jih vdarce dajoč v ozračje odpelje se drzno.
Kmalu vrh hriba je stal vrh hriba ki zvan, je Pallatí,
Iljada vzame seboj ker hotel je ravno oditivzame
Pravo kraljevo nazaj Kviritincem vrniti v zahvalo.
Brž se razlije telo v zraku pretankem vmrljivo,
Kakor se krogla stopi, svinčena spuščena v pušice.
Krasna češčenja bolj vredna postava nastopi je taka
Kakor je slika Kvirina, kateri ogrnjen je v Trabejo.
Ko še soproga ihti po z zgublencu plaka, Irini
Juno kraljeva veli, naj z mavrico gre dol k Herziliji,
Vdovi sporoči vkaz naj v zmislu sledečem približno :
„O ti gospa ! ki ves svet Latincev, te častno pro-
[slavlja,

Bila sloveči si lišp, prej vredna moža veleuma,
Zdajci soproga skrbna Kvirina, prav britka ustavi
Jok in ne plakaj bridkò, če videti hočeš soproga,
Gaj ti obišči z menoj, ze'en je na hribu Kvirina
Romula kralja krasi svetišče obdan je ves z senco.
Iris uboga se k tlom spustivši Herziljo po ukazu,
Nagovori zdaj tako z nastopno besedo prijazno.
Resno odvrne oči zdaj komaj dviguje v višave :
„Ni mi boginja mogoče povedati, kdo da si ti ;
Res je gotovo, boginja si, pelji me pravi, pokaži
Brž mi soproga obraz ; Če to mi usoda nakloni,
Njega videča nebo nebeško bom videti mislila“.
Brzo z Taumautisko gre, on devo na Romula hribček,

Glej, vtrinjajoča na tla, se zvezda že z bliskom hribček,
Sij nje blesteči je čarobno vplival spremembo krasivši,
[obzorje

Z zvedo Herzilija brž izgine v zračno obnebe
Tlačilo jih je oje hvavo a vdarja poganja
Z bičem jim vdarce dajoč v ozračje odpelje se drzno

Vstanovitelj jo Rima seboj je z roko že znano odpeljal.
Menja s telesom ime jej, prejšno jo Horo nazivlja,
Ista boginja je vsa Kvirinu sovrstno pridružena.

PRETVORBE (EX METAMOPHOSEON)

XV SPEV.

NAVKI PITAGORA.

Vse je tekoče okrog, prizor se spreminja vsaki.
Časi glej minejo vsi, kot reke deroče tečejo,
Reka obstati ne more, ne ura ki naglo brž zgine.
Val se za valom podi, kot val ki prihaja potisnjen;
Prejšnega zopet nazaj odriva potiska v ozadje.
Časi bežijo takó sledivši si zopet kot novi.
Ker je pred nami bilò, za nami se zdaj že nahaja,
Kar še ni bilo pa bó, trenutki se vsi obnovijo.
Vidiš prestrašne noči, ko prostor so ves prehodile,
Bližajo dnevni se vse bliščeči že solnca sijaj,
Nočnim ki tminam sledi in radostno bitja oživlja,
Barve enake več ni, na nebu ko vse že k počitku,

Trudno se vleglo je tja in luna bliščeča nastopa.
Z belim konjičem zlati, Palantija luči znanilka,
Febu obnebje lepo. Sčit božji je zémlje obok,
Rano se dviga rudeč, ko spenja iz robov se zemlje
Bel je v višinah poti, ker v etru zrcali se modro,
Ter se ogiblje že tal dotikanja stika pozorno.
Ista ne more nikdar ponočne Dijane podoba
Biti in vedno rastoča, je manjša nje pristna oblika,
Kakor naslednja je večja kot zemljski krog.
Kajti ne vidiš razločno, da leto je deljeno v štiri
Dele različne, po vrsti posnema vse dobe življenja,
Dobe življenja ljudi. Vse solnčno ljubko je, prijetno
Teku življenja enači. Jz sokov poraja se skupno
Trava brez vsakih moči, je šibka, a z upi tolaži
Kmete. Potem pa začanja vse cvesti povrstno po
[njivah

Raznih prekrasnih cvetic, a moči se ne vidi še v
[bitju.

Krepko je leto še bolj, pretvori se pomlad v poletje,
Že je mladeneč krepak, ga dobe življenja čvrstijo
In bogatejši še bolj ter bolj ognjevitost in čilo.
Neposredno sledi pa jesen, mladost ko poneha,
Vročča je, zrela in mila stoječa v sredini ponosno.
Ravno med starčkom mladenčcem ima že sivo lasovje.
Kmala nastopi s tresočim korakom že zima prestrašna,
Ta se nahaja brez las, li ima lasovje vse belo.

APOTEOZA CEZARJA.

V našem svetišču kot, Bog, sprejet bil je tuji vzajemno.
Cezar bil v mestu je Bog. Odličnega v boju in miru
Boji skončani v slovesnih sprevodih kot čini mirovni,
Odlikovanja vsklikna so v zvezde junaka slavila.

Vrlo proslavljal ga sin, po zmagah je bojih med
[ljudstvom,

Cezar izvršil je broj različnih dejanj plodonosnih.
Večji ga čin ne slavi, kot ta da postal mu je oče.
Res je veljak kot vzor, vkrotiti podjarmiti čete,
Brojne Britance ki tam so bili ob morskih obalah ;
Skozi vodovje tekočega Nila po sedmihi ztokih
Peljal je ladje, vkrotil Numidje je uporneže strašne,
Juba Ciniphia in Pont Mitridu prevzetno udani,
Ljudstvu Kvirina dobil vse to je in mnogo še družega,
Polno zaslužil je zmag proslavljal jih vendar najmlajši
Sina vzor da rodil junaka je hrabrega silno ?

S tega oblastjo bogovi človeštvo ste vi blagrovali,
Da ni umerjoči postal po rodu vsem drugim enaki
Moral postati je Bog. Enéja krasotna vzorna
Mati videča vse to, prizor je še zrla prebritki
Snuje da zdajci se smrt vladarju z orožja vrvenjem.
Strašno potrta medli ni de srečujočim bogovom :

„Glejte vi s kakim naporom in zalezovanjem velikim,
Kak se zavratno preti potuhnjeno blagi osebi,
Ktera ostala mi je edina od Julia Dardanija.

Naj me še vedno skrbi vznemirjajo, tarejo nove,
Mene ki meč Kalydonski Tiđida prehudo je ranil,
Zdaj vznemirja me strah ozidje nebranjene Troje

Ktero potrta vsa zrem, jaz bodisi sina po morju
Jadrati venomer krog, po potah nevarnih in krivih;
Bodisi tih obiskati sedeže boj bojevati,
Turnom li z Juno še več da prav se resnično izjavim?
Kaj se spominjam izgub, ki rod so moj hrabri zadele?
Strah ki vznemirja ga zdaj ne dopušča mu družih
[spominov.

Evo pogledjte vi tu, že brusijo meči se ostri.
Te zadržujte in zlo, zabranite vdano vas prosim,
S smrtjo duhovnika vsaj ne vgasite Veste plamena.
Take besede zaman, zgovoraja zdaj Venus vsa plaha,
Proti obnebu drhti, ter gane najvišje bogove.
Isti če tudi nikdar ne morejo vkrepov vničiti,
Nespremenljivih sestrà veličastnih so z-znaki britkosti,
Broj dopustili spoznati. Se pravi rožlanje orožja
Da se je čulo krepkò, iz črnih oblakov, z obneba
Strašne trompete doneči rogovi na nebu so značili
Polno strahu in gorja. Britkostni prizor tudi solnca
Dajal le blede sijaj je, zemljskim krajem okoli,
Baklje plamtele so često v sredini pod modrim ob-
[nebjem,
Lile so plohe in dež je čestokrat kapljal krvavi.
Lucifer bil je teman, obličje mu temno škropljeno,
Škropljen bil lunin je voz z krvavimi znaki in madeži.
Tisočkrat z znaki gorja vpila je Stikova sova.
Slonokost polna je solz, se čulo je petje iz gajev,
Vpitje in polno pretil donelo iz raznih je krajev.
Žrtev in spravnih daril ni znakov ugodnih več najti.
Vstaje velike se čas že bliža, to znači osrčje.
Mrzlica tudi preti prebodena glava se najde,
V drobju. Razlega se psov le lajanje tamkaj po trgu,

V mestu enako krog hiš in tudi okoli svetišča,
Sence molčeče okrog so drhte in plašile mesto,
Ljudstva pa skritih nesreč vsod bližajočih se skrivno
Ni pa označil kak Bog. Nosili so meče v posvečene
Kraje v svetišča seboj. Nobeden več prostor v mestu,
Ni tak prikladen zločinstvom prestrašnim umorom kot
[kurja.

Bije Citherea zdaj z obema rokama se v prsa,
Strašno pa skriti želi v oblake zdaj svojega sina,
Kamor bil rešen nekoč je Paris pred krutim Atridom,
Tjekaj Enej je všel Dijomeda ostremu meču.
Jupiter ji pa veli: „Zamoreš odvrniti hčerka
Sama vsodo to proč. V hišo ti pojdi sestic
Tamkaj blagajne posn vdelane trdno ti najdeš,
Te iz železa in bronca so vtrjene nerazrušljive.
Treska z obnebja srditega bliska in tudi poloma,
Ni se jimi bati nikdar. Tam trojega roda osode,
Skrite v železu dobiš vse bisere in pa demante.
Sam sem jih videl v spomin sem zapisal razne belježke.
Hočem povedati vse bodočnost ne bo ti neznana.
Ta, pa za kterga skrbiš, Ejtherea, svoj čas je dopolnil,
Mnogo preživel je let, katere dolžan je bil zemlji.
Da se napoti kot Bog v nebo in da bode v svetisčih
Slavljen, pospešil boš sam in sinko mu lastni,
Dedič imena je sam, da pezo mu vročeno rosi,
Našega bode duka, za boje vsled očetomora
Kot maščevalec krepak zlodejstvo, da strogo kaznuje.
On je poskrbel za mir oblegani Mutini trajni,
Pharsala čvrsti okraj občutil njegovo je vodstvo.
Zopet Philipi s krvjo, napojena bo o Emanthiji
Kraju, veliko ime premagano bo v Sikulskih

Valih soproga pa bo egiptijska padla gotovo
Vojvoda rimskega, čuj zakonski ni zvezi zaupala.
Saj je pretila zaman, da naš kapitolij bo služen
Njunenu Kanopu. Kaj naštevam naj kraje barbarske,
Ljudstva, ki se ob straneh nahajajo zdaj Oceana?
Vse kar poljuditi svet, zamore bo njena lastnina.
Tudi obsežno morjé, mu bode podložno udano.
Kraji ko mir zadobè, pozornost duha on obrne,
Hitro do pravnih svari kot pravični postanodajalec,
Bode postave (udobne) snoval in z lastnim vzgledom,
[vedenjem]

Nravstveno stanje vredil z ozirom na čase bodoče
Kteri še priti v pošteu utegnejo sinu iz zakona
Pravega dal bo ukaz, ime in skrbi naj vsprejme.
Ko pa dosegel starost, on pyliških let bo kot starček,
Takrat dosegel nebes bo sedeže gor nad zvezdanu.
Ti pa včini medtem, da duša telesa vmorjenega,
Zvezda postane nekoč in Julij božji, s svetišča
Zrl bo naš kapitol in forum tako veličasten“.
Komaj bil govor skončan je, v sredi senata prostora,
Venus dobrotna stoji, nevidna iz Cezarja ududov,
Dušo vzame takoj, z telesa; zdaj ločeni več ne do-
[pušča,

Da ta v zraku sprši nad zvezde seboj jo odnese.
Z isto ko kvišku leti, ognjeno, blestečo zagleda,
Ko iz oprsja vsplamti. naravnost v zračne višine.
Gori nad luno zleti, za sabo pa v teku pustivši,
Plam ki žareč in repat, sveti se kot, zvezda nebesna.
Sina ko čine motri, priznava, da večjih veljai sa
Kakor pa njeni, zato raduje se, da jo je zmagal.
Svoje če on prepove, proslavljati čine različne

Bolj kot očetove glas, ki prost neodvisen je vplivov;
Vendar vsiljuje se mu proti volji v točki edini.
Atrej v dejanjih časti, nahaja se za Agamemnonom
Tezej Egeja, Ahil prekosi pa Peleja v dejanjih.
Konečno vzglede podám, primerne Saturn je manjši,
Kakor pa Jupiter. Dvor še obnebja je Jupitra božjega
Last, on vladar je svetov kraljestva trozvezne oblike
Svet je Augustova last. Vladar in pa oče je vsaki
„O vi bogoči, tovarši Eneja, pred katerem še ogenj,
Meček morilni zbeži, bogovi domači in ti o Kvirin,
Kot vtemeljitelj si mesta, Gradivij, si oče resnični kvirni.
Vesta, penati slavè cezarski te, z Vesto cezarsko
Feb, kakor hišni si Bog vzvišeni Jupiter, kateri
Vladaš Tarpejski dvor in drugi vi pevcu pristuje,
Da označuje i vac dolžnost mu je sveta vas prosim:
— Pozni naj bo oni dan, poznejši kot moje življenje
Sega naj, bo oni dan-ko glava Augusta ki zemljo
Vladal zapustil v nebo ko Bog preseli se mogočni
On naj bo blag, milostljiv, odsoten bogovom najvišjim.

EPILOG. PESNIK O DELU.

Zdajci sem delo zvršil, ga Jupitra srd in pa ogenj,
Niti kak meč, li starost ne bode vničiti mogla.
Tisti naj pride le dan, ki ima oblast do telesa?
Čas naj življenja skončá ko njemu že bode prikladno:
Z delom se boljšim pa bom, jaz dvignil nad zvezdne
[višave,
Bom neminljiv in ime bo trajno mi neizbrisljivo,

Kamor še sega vpliv Rimljanstvu pridobljenih krajev,
Nepremagljiv in čitljiv, jaz bom vekovečen med ljuds-
Ancsscora [tvom,
Še bo odmeval moj glas če pesniki slutijo pravo.

Jamque opus exegi, quod nec lovis ira nec ignis
Nec poterit ferrum nec edax abolere vetustas.
Cum volet, illa dies, quae nil nisi corporis huius
Ius habet, incerti spatium mihi finiat aevi :
Parte tamen meliore mei super alta perennis
Astra ferar, nomenque erit indelebile nostrum.
Quaeque patet domitis Romana potentia terris
Ore legar populi perque omnia saecula fama,
Siquid habent veri vatum praesagia vivam.

II EX FASTORUM LIBRIS.

POSVETITEV CEZARJU GERMANIKU.

Hočem opevati čase iz dobe Rimljanske, z vzroki,
Zvezde vzhoda že vse — zvezde zahodne zemljè.
Z milim pogledom to stvar, vsprejmi o Cezar Germanik.
Ladja boječa leti — vodi krmili vso pot
Skromni če dar je časti, neguj ga ti ga ne zavrzi,
Bližaj se, bodi udán — vspehom je le posvečen.
Spomnil se bodeš presvetih navad, ki so v starih analih,
Tam zabelježen je dan — kake zasluge je imel.
Najdel boš tam tudi naše domače vse praznike pisane;
Često očeta boš bral — često še dede ti zval.

Orožje naj Cezarja drugi opevajo, jaz bom oltarje,
Zraven pa dneve še vse — ki jih je svetim prištel
Tedaj prikimaj še meni ki tvoje zasluge proslavljam
Zraven plašljivi ves strah — iztrebi iz mojga srcà :
Skaži se mi milostljiv opevu vpliv da podeliš,
Kakor ti gledaš stoji — ali upada moj duh.
List se že trese, podvreči se mora on knezovi sodbi,
Samemu kalju Bogu — kot se je čtivo poslal ;
Kajti občutili smo plodonosnost izvežbanih ust,
Plašne obdolžence vse — ko je z orožjem podil.
Samo notvanj pritisk ko se naši umetnosti vda,
Kak valovito drve — otiski pojavi duha.
Če dopuščeno krmili ti pevec še pevčeva vesla,
Srečen da leta bo tebo — vodstvo mu tvoje bollek.

PRVI IANUAR.

Leto presrečno, Germanik, poglej oznanuje ti Janus,
Prvi si vrščen v spev — moj si pervenec postal.
Janus dvoglavi, tekočega tihega leta izvirek,
Gledaš ti izmed bogov — hrbet, ti vedno še sam,
Knezom ob strani ti stoj, z naporom in trudom vzdr-
[žujejo
Zemlji tu mir brez skrbi — morju potrebni pokoj ;
Stoj ti očetom in ljudstvu Kvirina pogumno ob strani
Odpri svetišču sijaj — z migljejem tvojim vsaj.
Dan je napočil ugoden. — Odprite vi srca in jezik,
Treba je zbranih besed — treba poslavljam dan.
Prosta prepira naj bodo vsa uha in prosta še krega ;

Brojni a zlobni ti ljud — delo odloži ti vse.
Vidiš. kak eter sveti se, vsled plama dehtečega žarno.
Sad je cilise drsklja — tam na oltarjih goreč ?
S svojmi sijajem zadene že plamen svetišče vse zlato.
Lučka že gor dregeta — proti višinam neba.
V čistih oblekah v trdnjavo Tarpejsko v višine le gre,
Ljud tudi istih je barv — praznik udano slavi.
Novi se fasci vrše, — bliščijo že novi škrlati ;
Slonokost ima svoj sij — peza ga nova tišči.
Junci nevešči za delo upognejo udarcem vrat,
Pašnik Paliska jim bil — v pašo je s trato živil.
Jupiter s svojega dvora vesoljni ko svet razmotriva,
Druzega nič kot okraj — Rimski vedri mu pogled.
Bodi pozdravljen ti dan, veselja se vrni še srečnejši,
Vedno ti k ljudstvu nazaj — kteremu čast vsa velja.

EVANDER HERKUL IN KAK.

Ko se osrčil je duh, — z besedo premišljeno matere
Z ladjo prepluje ves val, — ko je v Hesperjo odšel.
Že na povelje premudre Karmete prot reki vozari,
On le krmili naprej — Tuscije val že vzrè ;
Zrla ta reka je kraj, Terentiski brod ga obdaja
Vidi puščavo le koč, — pusto je skoro povsod.
Stala v ozadju je ladje, z lasovjem visečim okoli
In zadržuje z rokò — vstavlja krmarju le tok.
Svoje steguje roke, tja k desnemu bregu v daljavo,
Trikrat vdari z nogò — ob pod ki je s smrekovih
[podnic ;

Komaj Evander vzdrži s trudno jo svojo rokò.
Reče bogovi potem — bodite mi zdravi vseh krajev,
Zemlja zdravstvuj tudi ti, dala boš nebu bogove,
Reke, potoki ste lišp, sveta gostoljubnega vedno,
Nimfe ve častne ste kras, — gajev Najadov ste zbor!
Bodeva jaz in moj sin v odnošajih ugodnih vas zrla,
Vedno naj bode ta breg, — srečni stik blaženih nog!
Morda se varam, postanejo hribi ti strašno zidovje,
Tirjal od tega bo svet — kraja vreditev postav?
Temu hribovju ves svet bo prilično enkrat obljubljen.
Kdo pa bi toraj verjel — kraj ta da poln vsod?
Pridejo hitro na breg, Dardanije, ladje že nove,
Žena bo zopét vzrok — novi da boj se prične.
Pallas, mi dragi vnuk pogubno orožje kaj jemlješ?
Vzemi! saj bodeš vbit, — skromni ne bo te potrl.
Troja premagana res, a boš gmagovala zazdrta:
Ko bo posip razvalin — zopet sovragu v dom.
Pergam Neptuna v plamen zažgite in pa vpepelite!
Manj li je vzvišen pepel, — kakor vesoljni ta svet?
Kmalu pobožni Enej, svetišča bo nova vpeljal,
Vesta le vspejmi takoj; Iljona zopet v boga.
Prišel ugodni bo čas ko vas ni pa zemljo bo branil.
Bog ki je češčen bo sam dar in pa žrtve vršil.
Bramba pri hiši Avgusta, domovju bo vedno ostala.
Dom ta vajeti imel, vladal kraljestvo bo sam,
Vnuk njegov kot Bogà rojenec bo tudi odklonil.
Z duhom bo sinjih nebes, breme očeta vzdržal,
Kakor bom češčen nekoč, na trajno stojecih oltarjih,
Julja Avgusta tedaj novo kraljestvo naj bo.
Prorokovanja tako, do naših skör časov vršivši,
Jezik vstavi takoj, govor še ni bil skončan.

Z ladje prognani zdaj gre kraje zagleda on Lacja :
Srečen je vendar tak mož tu je v prognanstvu živel !
Dolgo ni trajalo, več, že nove so hiše nastale,
V hribih Avzonje nikdò, večji ni bil kot Arkad.
Tjekaj zdaj žene junak, takoj čredo critejsko,
Cesto prehodi junak, kij (bok) v rokah imaje edino.
Ko mu Tegeje je dom, postrežbo ugodno ponudil,
Bikov v čredi ni vseh, — zmanjkala sta mu oba.
Išče in išče povsod, na sled pa tatvini ne pride :
Kak je vlekel seboj — v jamo prostorno goved,
Kak aventinskim v strah bil gozdom je daleč okoli ?
Zlo to vznemirjalo vse — tuji domeči tu rod.
Strašni obraz in moči, primerne telesu je imela
Zmaja prav krepko telo, — Mulciber mu je očak :
Strašno obsežna duplina, mu služila je v stanovanje,
Našle to divje zveri — komaj so sredi livad.
Bile nad durmi kosti nabite so roke človeške.
Bel je bil često ves pod, — samih človeških kosti ?
Jupitra rejenec gre ko slabo je čuval govedo :
Vkradene zdajci prično, — kak rujovenje doni :
Rekel je čujem sklik ni šel sem sledivši glasovam,
Pride zmagalec skoz gozd, — ravno do jame vrat.
Oni zasul je vhod, z nasipam zidovja razdjanega :
Komaj deset bi vpreg — delo odstranilo v kraj :
Z rameni oni se vpre, stalo na njem je nebò
S sunkom omaja takoj, — delo se ziblje vsled sil.
Ko se posuje zasip, eter pretresa ropot
Kak že pričenja svoj boj, z desnico nasproti vihtečo.
Kamenje rabi za bran, lučanje debl in vej,
Ker ni dosežen namen, očeta uporablja umetno
Bluva prestrašni plamén, — z ust in še tuli grdò.

Kolikorkrat on strašno, zaprha bi mislil da Typhoe
Diha kot bruhal bi blisk — z Etne ognjenika plam.
Alcid mu pride naprot, kij trikrat li štirkrat po vrsti,
Urno zabrusi v o'raz, tja v nasprotnika stran.
Oni se zvrne po tleh in kri se cedi mu iz ust,
Umirajoč zdaj že tla, — s prsi potrto tepta.
Enega bika v dar, daruje zmagalec ti Jupiter,
Ter je povabil Evander v kraje še zraven ves ljud,
Zida potem si oltar, največji se ta imenuje,
Mesta dobil je okraj, — brž od govede ime.
Vendar pa ne zamolči Evandrova mati bližaje,
Čas ko zadostno se svet — s Herkulom je veselil,
Prerokovalka presrečna živela kot ona bogovona,
Zdajci boginja ima, — dan ki je v mescu zvan Jan.

PRAZNIK MIRU.

Pesem nas sama peljala k oltarju miru je in sloge
Mesec tekoči skonča — zdaj manjkata le še dva dni.
Aktijsko listje krasi, ti venča, lasovje na glavi
Bodi navzoča nam Páks — mila ostani nam tu!
Ako sovražnikov manjka, povodov do zmage nam
[manjka;
Knezom v slavo boš ti, — oh v večjo kot bil ji ves
[boj.
Ima orožje vojak, orožje naj v mejah vzdržuje,
Naj se trompeta glasi — pohod ko bode pričel.
Zemlje začetek in konec potomcev, Eneja se plaši;

Ako se Rima kak kraj — bal ni naj ljubi ga zdaj.
Dajte kadila duhovni na plamen oltarjev miru,
Belo živinče naj v žrtev — Pade ker celo ima kri
Trajni da hiša bo mir, gojila ohranila udano,
To le prosite bogov — cilj so podanih obljub.

ARION.

Morje Ariona ktero ne zna in ne ve nič o njem?
S spevom tekoče krotil — vedno je čiste vode;
Čestokrat volka, ki jagnje podil je, on z glavo od-
[vračal,
Jagnje podil ko je volk — česče je vstavilo tek;
Čestokrat, zajci in psi počivali v senci so eni,
Zraven medvedinje tam — levinja bdi že sred skal.
Vrana jezična pri ptičku Palade brez boja sedela je,
Skupno golob ni kragulj — združeno bivala sta.
Cinthija strmel je Arion preglasni nad tvojim načrtom,
Kakor delil bi jih brat — njemu na razni način.
Slava Arijona vzdramila često je mesta Sikulov,
Bil je avzonijski breg — ginjen od lire vnet.
Vrnivši domov se, od tukaj je Arijon stopil v ladjo,
Sabo je nosil, zaklad, — ki ga mu dal je razum.
Morda bojiš se nesrečni, neznosnih ti vetrov in valov,
Morje je varno ti bolj, — kakor pa lastni tvoj čoln.
Kajti krmilar že vstopil je tjekaj z nasajenim mečem
Tolpa zarotna je — vsa z roko orožje vihteč.
Zase kaj hočeš ti z mečem mornar, le krmili ti ladjo?
Več naj orožje ne to — prsti že tvoji držè!

Oni brezstrašno je rekel proseč: „Smrti jaz nočem
[vračati

Lira naj meni se, da — godbo da zopet gojim“.

Vse dovole, se smejiijo odlogu. On sprejme pa venec

Kteri predragi moj Feb — kinčat, zamore tvoj glas

On je oblekel zdaj haljo, vso barvano s tirskim
[škrlatom

Dvakrat pa s palcem je bil s struno da dala bi glas,
Kakor labod, če od pernate strele od daleč

V belo je sence zadet, — poje na britki način,

Skoči potem brž okinčan v sredino valovja morja

Višnjevo ladij škropi, — plúskanje morskih valóv.

Pravi se kar pa verjetnost presega delfin se ponudi

Z hrbtom upognjenim glej — novo je težo imel.

Oni na njima sedeč in pa gosli držeč še zapoje.

Brž potolažil je spev — vode vesoljne morjá

Čine pobožne motrijo bogovi, delfina pa vzame

Jupiter v dvore nebes — zvezd mu izroči devet.

POGIN 306 FABJEV.

Jdove dneve puhtè oltarji domačega Fauna,

Tam, kjer preseka otok — ločeni val vseh vodà

To je bil tudi nek dan, na tratah vejentiskih padlo

Fabjev je skoro tristo — v boju in zraven še šest,

Hiša edina moči in breme je mesta sprejela,

Združene skoro rokè — dano-orožje vihte.

Čvrsti bojevnikmi vsi, z šotora le enega vrejo,

Vsaki pa svojstva imà — vodja poslati še čest.

Pot skozi desni vhod, karmentiskih vrat je najbližja.
Ti pa kdorkoli že si, — zli znak te le tja ne pusti,
Pravi se, Fabjev tristo po poti tej drlo je v vrsti;
Krivde je prost ta vhod, — slab ima vendar pomèn.
Prišli v dotiko z deročo Kremero so, naglo stopaje,
Moten in zimski je bil, — takrat vodovja ves tok,
Šotor postavijo z golimi meči in vešči v boju,
Skozi Tirencev ves — roj sami na vojsko gredò;
Prav nič drgače kot z gor, bi libiskih levi drvili,
Kot bi napadli ovac, — čredo sred bujnih livad.
Narazen grejo sovražniki, rane so v krbet dobili,
Kraj je okoli rudeč — s Tuskov krvjo je oblit.
Padli so padli večkrat, jim dano ni bilo več zmagati
Priti v boju do zmag. — Snujejo skrito napad
Tamkaj je bila ravnina, do hribov in gozdov segaje,
Vse to primerno je prav, — skriti pogumno zverjad.
Malo — jih skriva še plan, z govedo osamljeno
[tamkaj]

Tolpa ostala bedi, — skrita po gajih skrbnò.
Kakor naraste potok, bučeči po dežja nalivih,
Ali ko taja sneg — ko ga zefir omeši,
Hitro po strugi drvi, vodovja ne vstavlja ob bregih,
Fabji napolnejo dol — s svojimi tolkami čet,
Tse karkoli vzro, k — tlom brez strahu, brž potrò.
Kam plemeniti greš rod, sovražniku več ne zaupaš!
Plemstvo priprosto le boj — orožja se strašnega peg?
Zvito podleže pogum sovragi na polje letijo.
Ki je odprto povsod — kraj brž zasede vsak.
Kaj naj pa vendar začnò premaloštevilni prot tolpi?
Kaj jim ostalo je zdaj — v togi nadlogi nesreč?
Kakor merjasec, v gozdih Lavrentiskih goni zverine,

Z gobcem ognjenim takoj — strga poskočne vse pse,
Kmalu pogine še sam pomira tak ljud tu brez kazni.
Ranijo se med seboj, — z roko uporno trdnò ;
Fabje vse v boj je poslal, en dan je provzročil poraz
V boju okusili zlo so, dan ko je tolpo, žrtve möril.
Vendar, da Herkula rod, ostane skrbeli so rodno
Kot je verjetno zato bila božanskih je skrb.
Nešedorasen in ne še sposoben za bojno orožje,
Deček iz Fabjev rodu bil je osamljen puščen,
Namreč da Maksim nekoč zamogel si rojen ti biti,
Da obnoviti že vlast je omogočil odmor.

ROMUL IN KVIRIN.

Dan je nastopni še prost, Kvirinu je tretji posvečen.
Tisti ki imel to ime — zval se je Romul poprèj,
Kuris se morda je sulica zvala pri starih Sabincih,
Šel od orožja je Bog — bojov, v zvezdni sijaj
Naj so Kviriti že svojemu kralju ime to podali ?
Kajti Rimljanom v moč — jmi je pridružil ves svet.
Nova zidišča ko videl je oče, ves čil, bojeviti,
Romul skončal je kak boj — z mečem je žrtve vršil.
„Jupiter Rimsko oblastvo še ima zadostno vpliva,
Treba mu smelo še ni — mojega sina opor.
Sina očetu ti vrni. Odpadel če tudi je eden,
Ta naj še ki mi ostal, — zase za Rena velja,
Eden pa bode, ki v sinji nebesni obok ga boš dvigal
Kot si ti meni dejal — zvršen bo Jupitra sklep,
Jupiter kimnil je ; kimanje strašni potres vprizori

Tresla tečaja se dva — Atlas obrne nebo.
Tukaj je kraj, ta kaprijsko močvirje so stari ga zvali
Romul si morda dajal, — tvojim postave že tam.
Solnce se skrilo, oblaki prepregli so sivo obnebje,
Plohi podoben izliv, — dež strahovito je lil
Tamkaj grmi in ves veter dvoji se naprej vsled bliskov,
Z vprego očeta glej — kralj — k zvezdam gor zdirja
[v beg.
Žalost! očetje so prišli do slutnje vmora le krive,
Morda ostal bi bil sam — skrit se v srcih ljudi,
Julij Prokul, iz Albe je Longe ždaj prišel naproti.
Lune bil žarni je sij, — trebalo lune vsaj ni;
Tresel ob desni se plot vsled s kočnega brzega gi-
[banja,
Vstavi ost naglo korák, — štrli mu po konci vsák las.
Krasen, s trabejo okinčan, nadzemljski, kažc se Romul
Sredi poti postoji, — četi tu zbrani veli:
„Čujte Kviriti! Povelje vam dam žalovati ne dalje,
Naj ne pretaka se solz, — čast mi božanstva zkruneč,
Tolpa pobožna, kadil naj donaša Kvirinu dar spravní,
V čislih naj imajo boj, — rodne umetnosti vse“.
Tak govorivši je zginil v zračne višine pogledom,
Ta pa brž skliče ves ljud — in jim tolmači ukaz.
Zval je po njemu ta hrib svetišča Bogu so z zidali
Strogo v določenih dneh — praznike slavlja še ded.

TERMINALJA

Noč ko skončala bo, prične Boga naj češčenje na-
[vadno.

Loči on mejo livad' — z mejniki vse omeji.

Termin, kot kamen, li kol, če zakópan si v njivi
[globoko,

Stari poslavlja te Bog — daje božanstva ti čast.

Venčata mejna posestnika dva te na razne načine,

Venca podasta ti dva — mlinca doneseta dva.

Tam se postavi oltar, kmetica donese zdaj ogenj.

V roki črepinjo držeč — ognja, žerjavce vmes“,

Starček nasekal je drv, polen in pa trsk nagromadil:

On je vporabil ves trud — hosto naloži pri tleh.

Plam je zapihal na lubu košari široki podobnem,

Deček tam zraven stoječ — v roki košaro drži,

Sadje ko vrgel je trikrat v žerjavco plamtečo žarečo.

Hčerka še mlada, pa med — v krogih okoli deli,

Z jagnet zaklanih keryjó potrešen bo termin občinski,

Tudi odklanja ne več — svinje dojske daru.

Zbira soseščina ljud, praznuje da redko slovesnost,

Hvalnice že pevajoč — Termin le tebi v čast.

Narode, mesta, kraljestva mogočna ti trdno mejiš,

Vladal za njive prepir — vedni brez tebe bi le,

Nisi ti hlepen časti, ne daš podkupiti se z zlatom

Polje ki zročeno ti — braniš postavno naprej.

Če Thereantiski svet zadevo bil označil

Tam na gromadi orožja Othriad bi čitan ne bil

Koliko žrtev krvi — posvetil je on za domovje

Kaj se zgodilo ko že obnovil kapitol se je zopet

Tolpa bogov je všla — Jupitru vrnila kraj
Termin kot stari trdè v svetišču dobil se je samo
Z Jupitrom tam je ostal — z Jupitrom sedež imá
Luknjico streha svetišča že zdajci na vrhu ima.
Vide! da zvezd bi sijaj — a družega skoro pa nič,
Zibanja prostega Termin od tega več časa ti nimaš,
Prosim ostani le tam — kamor si bil ti postavljen.
Nič ne dopusti ti vslilju sosedá, kateri kaj prosi,
Jupitru da se ne zdiš — bolj da človeka ljubiš
Ako te plug ali kramp premaga vsklikni mogočno:
Njiva njegova je tà — ona pač tvoja je last.“
Pot se nahaja ki ljudsvo v lavrentijske kraje vpelje:
Čreva ovac prenapolna so volne tam zre darovati
Kamen šesteri v vrst — venkaj iz mesta seštet,
Narodom drugim se kraj je dal prav gotovo omejen,
Rimski mogočni okraj — isti je kakor svetá.

OSVOJITEV GABIJE.

Zadnje gospostvo čez Rimsko kraljestvo je imel
[Tarkvinij,
Mož to krivičnež je bil, — spreten v orožju za boj.
Mesta nektera dobil je, a druga je često vničil.
Gabjo na zviti način — si pridobil je v last,
Kajti najmlajši od treh, Superba bil sin je očiten.
Sredi temotne noči — v šotor sovražni je šel.
Meče ko deli so v stran jim deja: „Le vsmrtite ga
Bratje želijo to vsi — oče je vedno srdit!
On mi je z šibo prestrasno že čestokrat hrbet mesaril“

To da zamogel trdit — moral je vdarce dobit.
Luna sijala je, zrlí mladenča so, meče poskriliso
Hrbet razgoljen in nag — kazal vdarcev je znak.
Plakali zraven so tudi proseč ga, naj z njimi gre v
[vojsko.]

Zvit kot je bil pritrdi, — varal nevedneže je
Ko se ohrabri mogočen postane pozove očeta
Da bi pokazal mu pot — kak bi Gabijo dobil
Dobro obdelani vrt dehtečih cvetic je bil blizu.
Zemljo dvojil je potok — vodni šumeval je tok
Tam je Tarkvinij vsa skrita povelja dobival,
Palico vzame v rokè, — liljam poseka glavè.
Ko se poslanec povrne pove, da so lilje potrte.
Reče premišljeno sin — Vkaz jaz očeta poznam.“
Čuj brez odmora, načelniki mesta se vsi pomorijo.
Prazna zidišča so vsa, — dana voditeljem v last.

MATRIMONIALIA,

Ako je vedežem dano, zaslišati skrivne nésmrtnikov
Govore kakor gre glas, — potem me o tem ti obešti,
Usposoben Gravidij si prav, opravke ti možke vršiti,
Smelo te prosim povej, — Zakaj pa matrone tvoj
[praznik
Vedno častijo. „Dejal sem Mavor, mi dal je odgovor,
Dal je čelado na stran — ščit še v rokah drži :
„Bog, ki orožje gojim, naprošen bom mir zasnovati,
Moje korake v šotor — novi bom jaz obrnil.
Nič me ne žali začetek. I tamkaj me čaka veselje,

Nič naj Minerva ne de, — sama da tukaj vse ve.
Pevec vplivni vseh dni, latinskih poslušaj ti mene,
Kar pa ti koli želiš, — v srcu ohrani vse to.
Skromen bil Rim je nekoč, še v svojem prvotnem
[začetku,
V malem pa bil je zaup, — v meji ugodnejši čas.
Stalo je trdno zidišče, a tesno za ljudstva bodoča,
Vprašal za kraljevi dvor — ti mojega sina najmlajšega.
Z bičja li ločja dobiš, — kočico tamkaj tesno.
Zibelj je stala za sen presladki na bilkah prav
[skromnih,
Vendar je prišel do zvezd, s tega ležišča vesel.
Jmel že takrat Rimljan ime je, ki večje je bilo,
Vendar soproge in 'mel, — tasta nobenega več ;
Zete, sosesčina vsa potrebne je zaničevala,
Malo sem vere dobil. — kakor začetnik rodu.
Nijm škodovalo je to, da v hlevih so le stanovali,
Ovce so pasli, oral — le malo jim bilo je v last.
Spolno se družil še ptič, divjačina vsaka kot kača
Svoje le išče, želi, — plodi se glasom želja.
Narodom slana je vez — noče nobena moža.
To me težilo, duha sem Romul ti dal od očeta.
„Vse ti z orožjem dobiš, — s prošnjami že dokončaj
Kons ti vse drugo pove, priredi mu Romul kak
[praznik
Kaj se zgodilo takrat, slavnost ko njemu vršiš.
Eur je srdit in vsi, katere britkost je zadela,
Tast je z orožjem pričel, zetu on boj napove.
Skoro oropanci ime so tudi že matere imeli,
Bil med sorodniki boj, se dolgo je in pa strašno.
Zdajci zberò se gospe v posvečenem June svetišču,

Snaha tam moja takò — zbranim deja ni veli:
„Vi odpeljani tako, saj to nami je skoro enako
Biti ne smeno mi več v naši ljubezni brezčutni;
Bojne tu vrste stoje, za kako naj prosimo stranko.
Tu se nahaja soprog, oče pa tam ima meč,
Zdaj je vprašanje li hočemo biti vdove, sirote
Hočem vam dati nasvet, — jaz ljubeznjiv in krepak.
Dajala jme je nasvet. Vbogajo, las si vredijo,
Z žalostnim krilom potem, — krijejo svoje telo.
Vrste stoje že za boj, za smrt so pripravljene tudi,
Imel označiti rog — znake je ravno za boj
Ko odpeljane vstopè potem med očete soproge
V rokah otroke drže, dragi najljubši zaklad.
Ko so dospeli z lasmi razbrskanmi ravno sred polja,
Vpognejo zbrani vsi hitro kolena do tal,
Kot bi čutili, roke otroci s prijetnim vpitjem
K starim segnjejo tja; milo klicaje na glas,
Kdor je le mogel, ihteč, je deda poklical zarpno.
Kdor je le mogel vpit — bil je prisiljen čutit.
Pade orožje možem in jeza poneha naenkrat,
Tasti podajo roke, zetom in ti jih drže.
Hčerke objemajo brž, nazdravijo jih duhovito,
Tast glej vnuka drži, s ščitom ga prime sladko.
Matere Ebaliske vse od takrat vzajemno slavijo,
Prvi pomembeni dan mojih značilnih Kalend.

ANNA PERENA.

Ane Perene je dan, ob Idovih časih prazničnih,
Tyber od tvojih bregov — daleč oddaljen ni več.
Ljudstvo se zbira vkup po tratah livadah zelenih,
S svojo družabnico vsak — tankaj na travi leži.
Del je pod milim obnebjazu, a utice drugi prirejajo,
Drugi iz vejic pletò, — listnat prijetni šotor.
Drugi iz trsja mladik, iz palic za stebre sposobnih,
Kole zabivajo v tla, — krog pa razpno oblačil.
Vroči, redeči so vsi, od vina od solnca opekli,
Toliko prosijo let — kolikor spili so čaš.
Kakšnega v trumi dobiš, ki Nestorja spraznilje leta,
Drugi, sloveč je vsled čaš — bil je Sibijli enak.
Peli ubrano so vsi, v glediščih so se naučili,
S petjem, z besedo, roke — semtertje stegajo vprek.
Vsi se veselo vrte — krog vrča glej v plesnih zabavah
Kak ji vihrajo lasje deva ko se zavrti,
Guglejo se vračajoč — v posmeh so drukali zabavni.
Srečni, presrečni se zde, tolpa jih glede strmi,
Srečal sem take nekoč, značilni pohod naj omenim.
Starka je vlekla moža, — pjana sta bila oba.
Kdo ta boginja molči, glas ljudstva jo ne imenuje,
Temeljem sklepa stvari jaz zamolčati ne smem.
Dide nesrečne vnel, je plam ognjevit ljubezni,
Tjekaj k gromadi hiti, — s smrejo da se pokori.
Bil je primešan pepel, na grobu na mramorja plošči,
Čital se kratki je spev mrtve je krasni odmev.
„Smrti vzrok in pa meč, podal mi je Enej zavestno,
Dido je padla z roko sama zvršivši umor.“

Hitro v kraljestvo privrò Numidi, je bilo brez brambe,
Mavr nemudoma Jarb, dóma se brž polasti,
Svest si nekdanjih sramot, zdaj vendar vsklikne veselo:
„Njo ki sem večkrat spodil, zdajci v oblasti imam“.
Tirci se brž poslovè, gredo po nagibih zmešnjave,
Kakor bučele rojè, kadar kraljice ni več.
Trikrat je skeden sprejel, že žito za mlatvo vrejeno,
Trikrat napolnil se mošt, v votle je trdne kadi,
Ana spojena ihti od hiše zapušča že dom.
Sestrin, a prej ji še dà, — dar ki pristuje le nji.
Mehki nasrebal pepel, mazil se je mešanih z solzami,
Sprejme iz temonov brž zmes iz lasovja vmes.
Trikrat „nazdar“ še veli in trikrat pepela donese,
K ustnimga tlači se zdi sestra nahaja se v njem.
Čolnič, tovarše dobi za beg, zdaj odrine z vetrovi
Mesto še gleda motri — sestrino delo je to.
Prav rodovitni otok Melyta, Kosyre je delež.
Kraj ta oplahne nek val Libije rodne morja.
Tjekaj prav naglo, hiti, v gostoljubje kraljice zaupa,
Tamkaj je vladal nek Bat, kralj v zakladih bogat.
Ta ko zaslišal obeh, usodo je sestr vsklikne:
„Reven če tudi je kraj, tvoja naj bode pa last“.
Dar gostoljubja ki bil do konca vseh dni ji tekočih;
Bal se je vendar zelo — strašno Pigmaljona moč.
Dvakrat zvršilo že tek, je solnce ko leto nastopi,
V letu pa treljewu, kraj novi se je določil.
Brat nje zahteva izgon, de kralj ki orožje sovraži,
„Nismo za boje nikdar, reši naj tebe brž beg“,
Kakor dežano, zbeži a ladjo — vetrovom zroči,
Trd bolj kot vsako morje, — neizprosljiv bil je brat.
Pri ribjerodnemu valu, kjer Kratis je kraj krameniti,

Kamero zove ga ljud, — kateri je tamkaj doma.
Vožnja je bila do tja namenjena, skoro ne dalje,
Kakor zalučana v zrak, — prača spuščena zleti.
Vesla vpadejo glej jih zrak premetuje okoli,
„Z vesli prerezajte val, — rekel je vrli krmar“.
Trudijo vsi se zaman, z vrvjo potegniti vesla,
Ladja zadene v vihar, — južni jo veter vrti,
Trudil zaman se krmar je, v morja valovje zabrede,
Zgine pogledom tako — nagloma iz pred očíj.
Val se dviguje, peni, zelaj morje, iz spodnje globine,
Siva je spretnost premaga, krmilar ne sprejme več
[vodstva

Ladje, li išče povsod — vplivnih moči še obljub.
V valih razburkanih v krog, vrti feničanka se zgnana,
Mokre zakriva oči, — s krilom katero drži.
Zdaj še le Dido zares sestra presrečno imenuje
Drugo vsako tako — ako tu tlači zemljo.
Veter glej tira strašan tja ladjo ob brege Lavrente,
Ko so vsi prišli na kraj, — mirno je zgine brž proč.

ANNA PERENNA.

Kaj je v Lacij prišla? v kraje neznanih dežel?
Eneji tuhta za sè, veli mu Ahat zdaj sledeče:
„Ana je“. Vzdigne obraz glasno nje zove ime.
Kam naj sirota zbeži? kateri brlog naj poišče?
Kaj naj začne pred očmi sestre osodo ima.
Vidi tresoče junak Cythereje reče ji tužno,
Plaka vznemirja spomin Eliza mi tvoja naenkrat:

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

=====
VI. ZVEZEK.
=====

DRUGA IZDAJA.

Vse lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. Q, Juch

1912

ANNA PERENNE.

(Dalje.)

Kaj je v Lacij prišla? v kraje neznanih dežel;
Eneji tuhta za se, veli mu Ahat zdaj sledeče:
„Ana je.“ Vzdigne obraz — glasno nje zove ime.
Kam naj sirota zbeži? Kateri brlog naj poišče?
Kaj naj začne pred očmi — sestre osodo ima?
Vidi tresočo junak Eythereje reče ji tužno,
Plaka, vznemirja spomin — Eliza mi tvoja naenkrat.
Ana pri kraju večkrat, tem čula si praviti javno,
Da mi podan bo v last — glasom ugodnih osod.
„Tebi bogovom vsem in pa spremljevalcem prisegam,
Kteri so došli v ta kraj. — mojo počasnost mržè;
Me ni vznemirila smrt njih strah bil odstranjen je
[skoro
Meni je stokrat gorje! — bila je strašno trdnà.
Vidila sem ne povej na prsih jaz rane nevredne,
Ko sem v Tartara dom — ravno oditi jaz htel. —
Ti pa, če došla si k nam, na naše obrežje premišljeno,
Ali kraljestva ima ugodnosti mojega Bog.
Jaz sem popolnoma svest si tebi, da mnogo Eliza
Hvale dolžan sem ti vse, vredna vsled tebe si mi.“
Ko je tako govoril, verjela je njemu poslušno.
Nji ni ostal drugi up, — blodnjo odkrije vso.
Ko je v hišo prišla, ogrnjena v Tirske obleke,

Začne Enej govori, druga pa tolpa molči:
Modri nagiblje vzrok, soproga Lavinje me tebi,
To pripročim nje del — vničil je nek ladjelom.
S Tyra doma je, v last imela kraljestvo je bregov
Libije; prosim imej — njo kot sestrico neguj,
Vse obljubuje Lavinja, a v srcu molčaje le skriva
Neizvedljivo britkost in jezo prikriva skrbno.
Mnogo ko vidi daril, kateri očem se ponujajo,
Zdelo se mi je takrat, da mnogo še dačo skrivnò,
Vedela ona ni prav kaj treba storiti mrzi jih,
Zalezovanja želi, išče jih hoče le smrt;
Bila je noč in se zdi, da Dido pred posteljo sestre
Tamkaj stoji, krvavi — ima v neredu lasè,
Vteci ne čakaj! veli ji, pusti domovje nevarno,
Kadar še to govori, — veter pred vratmi šumlja;
Vstane iz okenj spusti navzdol se na trato na polje.
Hitro ohrabri jo strah, — srce prešinja pogum
Krilo razpaše, leti, — kadar volkove je čul,
Njo je Numicij rogat potegnìl v valovja vrvenje,
Skrije v prestrašni jo val, — skrita ostane ves čas,
Išče Sidonka medtem, povsod se po tratah livadah,
Z glasnim vpitjem hršči, — znak in pa sled zre še nog.
Pride zdaj tudi na breg, na bregu sledovi so bili,
Noga vedoča kroti, tiho šumenje voda.
Zdi se da sama veli: Numicja sem sladkega Nimfa,
Skrita sem vedno v vodah, Ana Perenne sem jaz.
Jedli veselo so tam, tavale okrog po livadah,
Z vinom obilnim so dan — zraven slovili spomin
Prišla do ušes mi je stvar, katero z nastopnim raz-
[ložim:
Tudi zadeva ta ni neverjetni pojav li izmišljen

Niso tribuni takrat, še ščitili starega ljudstva,
Ktero vbežalo na vrh je svetega hriba potrto,
Kmalu živila pošla so, ktera seboj so prinesli,
Zmanjkal potrebni je sad — uporabljev za ljudi.
Tamkaj živela gospa je, Ana predmestja Boville
Revna je bila zelò, — a pridna in drugim za vzgled,
Z trakom prav lehkim lasè je sive privezane imela.
Ona s tresočo roko, — ljudske kolače stori
Te razdelila med ljudi je rano a čestokrat z dimom.
Ljudstvu v zalogo je ta — bila je res dobrobit,
Ko se povrnil je mir, dajo Pereni spomin
Ker onemoglim vsem — dajala ona je moč.

LIBERALIA.

Tretji dan hitro po Idih, posvečen je bil samo Baku.
Bodi naklonjen o Bak, — pevce tvoj praznik slavi.
Speva je tega vsa smer vzroke navesti posamne,
Starka pozivlja ljudi, ter jim kolače deli
Liber, pred tvojim še rojstvom so bili oltarji brez
[slave,

Trava zelena povsod — mrz'a ognjišča goji.
Ko si premagal ti Gang in kraje vzhoda, se pravi,
Vse si pervenstvo nazaj — Jupiter zopet podal,
Cimet in polno dišav najprvo na žrtvenik del si,
Dalje osrčja volov, — žrtve različne goved.
Žvertno litje ime dobilo je od vstanovitelja,
Ker si na žrtvenik del — tega v spravo nasul.
Žrtve dajo se Bogu, on sladki sen rad vsprejema,

Bak ta iznajdel je med, — slast to podaja ljudem.
Prišel od Hebra nekoč, peščenega on od Satirje,
Šale brez hvale nikdar, — naša ne vzbuja povest.
Že se je skoro prišlo do Rodope Pange cvetoče,
Spremljevalcev roke, — vzdramijo neki ropot.
Tiči se tudi zbero, privabi jih strašno vpitje;
Branca provzroči ropot — tudi bečele sledè.
Liber medtem ko roje, zapre jih v drevesno duplino,
S tem je on hvalo dobil, sladkega znajdbo medu.
Ko so okusili slaj — Satiri in plešasti starček,
Skrbno preišče ves gaj, — da bi satovje dobil.
Kteri takoj zasledi bučanje, šumenje v topolu,
Vosek še zraven vzrè, — skriva pa najdenje to.
On sam na hrbtu sedi, osliča k topolu priveže,
Zdaj ob topola ga lub — trdno priveže za les.
Srleza počasi navzgor, držeč se košatega debla,
Hlastno preišče ves drev, — med da bi skriti dobil.
Tisoč sršenov privrè, opikajo z zelom mu plešo,
Skvarijo brž mu obraz — ploščnati nos rudeči.
Pade počasi vznak, kopito oslovsko ga vdari;
Hitro Satiri teko v pomoč mu smejijo se starcu,
Ker je že imel obraz otekkel in kruljevo hodi.
Smeje se njemu sam Bog svetuje mu blatne ovitke.
Vboga nasvetom, obraz drgne in spira z zemljo.
Skriti ni vendar vzrok, zakaj da ženica vgnete;
S Tirzom oživel je ples — ženski da se zavrti.
Vprašaš po vzrokih čemu da starka počenja to delo?
Starost ta vino želi, — slasten je Bakovi dar.
Oče vživa pa med na gorkih pogačah namazan,
Mi izumitelju med, — radi podamo sladak.
Kaj je z bršljanom tako obdana? Bršljan je prijeten,

Baku jaz hočem sedaj stvarno povedati vse.
Snaha ko dečka lovi, so niske nimfe povrstno,
Listje vložili okrog — zibke kot divnati lišp.
Zdajci ostane še to, zakaj se je Bak ti žareči.
Dečkom delila takrat — tega priprosta vsem.
Bodisi ker kot otrok mladenič si vedno upoštevan,
Dobo ker srednje gojiš — ta med obema tiči.
Ali zato ker si oče, očetje ti dajo zaklade
In se izročijo vsi — skrbi in tvoji moči
Ali zato ker si Liber, se prosta enako obleka
Zove po tebi tako, — prosti življenja še tek;
Ali ker stari z vnemo so vso poljedelstvo gojili,
Delo senator vršil — v kraju očeta je njiv,
Konzul je fasce držal, pri plugu zakrivljenem večkrat,
Bilo očitjanja ni — žuljeve imeti roke;
Ljudstvo z dežele prišlo je k igram v mesto veselo,
Ni jih pripeljal nagib, — ampak le čast do bogov.
Vin izumitelj imel je igre ob dnevih določenih,
Ktere z boginje deli, — z bakljenosečo (Ceres) ves
[čas;
Da pa zamogel je zbor novinca slovesno vpeljati,
Zdel se vročitve je dan, — togi nalašč kot izbran.
Nagni mi oče glavo prijetno rogove mirovne
Mojemu duhu ti daj — veslam primerno še smer.
Liberalia: — „Anesscora et labora“. —

QUINQUATRUS MAIORES.

Dan je edini vmes, potem se praznuje Minerve,
Praznik ta dan ima ime — venča ga ravno pet dni.
Prvi ta prost je krvi, spopad ni dovoljen z orožjem:
Praznik, ta ima izvor, — rojstvo Minerve slaveč.
Drugi in trije naslednji slavijo se v gladkemu teku;
Dečki in deve sedaj, molite k Palladi zaupno.
Kdor se Palladi vda, — spreten bo res in učen.
Volno deklice skubè, če Pallas se spravno pomiri,
Preslico brž izvršè — delo jim gre brž odrok,
Ona pri statvah uči, osnutek lepo izvršiti,
Delo z glavnikom zgosti — tanko krasno vredí.
Madeže ki z oblačil, ti poškodovanih odstraniš.
Njo le v čislih imej — kotel za volno ki daš.
Nihče nadplatov vezi, vravnati ne more pravilno
Spretnost če Tyhja imà — ako Palladi ni prav.
Če se vsled gibčnosti rok, primerja s Epejom že
[starim
Bode še le pomankljiv — Pallas če se stogoti.
Vi ki odganjate v stran, vse Feba bolezní prav spretno,
Malo od vašega v dar — žrtvujete vi vaši boginji.
Tolpa prevarana zdaj, učitelje vas vsled plačila
Ne upošteva tako — nove gojence dajoč.
Ti pa ki dleto vihtiš in z barvami tablo vžigaš
Ti pa ki spretno roko — skale vsposobiš za sklad.
Ona boginja je del, tisočerihi gotovo i petja;
Ako zaslužim naj bo — mile še mojim rečem.
Mille dea est operum. Certe dea carminis illa est.
Si mereor, studiis adsit amica meis!

PROZERPINE ROP.

S skalami tremi štrilil, trinakriski svet je tja v morje,
Njemu je dala ime — lega ugodna nalašč.
Cere prijeten je dom, mest ima polno okoli;
Henna med vsemi najbolj — ima obdelani svet.
Hladna Arctuzza pozvala je matere višjih nesmrtnikov.
Tudi boginja glej las — zlatih k obedu je šla.
Hčerko, so spremljale kakor navadno, deklice odbrane,
Bosa po tratah okrog — tava in kroži lepó.
Kraj se nahaja v dolini košati, mokrotno je škropljen,
Vlažen vsled samih voda — katere derejo navzdol.
Tamkaj je vspevalo trav, prav toliko kolikor ima
Sama narava rastlik, — tlom so cvetice v kras.
Ko jih zagleda veli: „Sem pridite, ve spremljevalke,
V nedro vložite cvetic — semkaj stopite naprej.“
Plen brez koristi, vedril je srca deviška prekrasna,
Pridnost vnema vse, — da se ne čuti težkoč.
Koše ta polne iz vrb, vpognjenih prav izpletene,
Ona le išče cvetic — ta pa vijoličen šop,
Z nohti na prstih ta makovo glavo potiplje in piha,
Ona opersje krasi; — ta jih v nedra vali;
Ona le išče cvetic, a ta pa nabira vijolic,
Z nohti na prstu glavo — makovo tiplje še ta.
Ene vedriš Hijacint, Amarant zadržuješ ti druge,
Thymiam so ljubili ti, — Kassjo in deteljo ti.
Največ so trgali rož in mnoga cvetlic raznoličnih;
Sama pa trga safran — belkastih krasnih cvetlic.
Trga in trga naprej, tovaršic ne sledi ji nobena.
Skoro osamljena bdi, — nihče ni v spremstvu pri nji.

Ko jo zagleda pa stric, (Pluto) odstrani jo brž in
[odpelje,

Konji jo temni nesó — hitro v kraljestva sijaj.

Ona še vsklika veli: „Odpeljejo mati zdaj mene“,

Blaga raztrga takoj, krila potrta raz prs;

Disu odpira medtem uhod ve; konjiči nevajeni

Niso utegnili več — dneva prenašati sij.

Zbor tovaršic jej veli; imele cvetic so nabranih:

„Pridi Perzefona zdaj — tvoja darila so tu“.

Toda pozvane molči, hribovje okoli žaluje,

Strašno v skrbeh si z roko — prsa odkrita bijó.

Ceres potrta od rev je zdajci v Henno vstopila —

Vsklikne medtem in veli — „Reva sem kje si mi hči?“

Vkrade omamljena zdaj se, kakor smo slišali stvarno

Trejcje Menade beže, — kvišku štrle jim lasje,

Kakor le krava ječi, ko tele dojivki se vzame,

Išče po gaju povsod — zarod boginja takó.

Vzdihov ne more krotiti, brzo koraka in teče,

Henna sred tvojih livad — tek je pričela odrok.

Tamkaj nadplatov sledi, spoznavši deklice, zagleda

Vidi potlačil da tla — stas ji je često poznan.

Morda bi bil to ji dan najzadnji vseh blodenj pre-

[britkih,

Svinje ko znakov sledov — ne bi razbrskale brž.

Že z Leontinom naprej in z reko Amenano teče

K tvojemu bregu Acis, — ki travoroden stojiš,

Gre ob Cyani naprej, ob Anape rahlih izvirkih,

Tudi ob Geli hiti, — tok nje srdito drvi.

Že je Ortigjo nazaj pusttla, Megarco tudi,

Dalje Puntagije kraj, — kjer je symethiski vai;

V jamo kiklopov ki vsa okajena je od ognjišča,

V kraj ki srpat je, ime Drepanca često je zvan.
V Himero, Didyme, Agrigent, Tauromen, Metero
To rodovitni je kraj, pašnik za sveto govedo
Prišla od tod je tja v Taps, Kamerino, v Tempe,
[Helorje

Tjekaj kjer vedno Eryks, — tvori Zefiru vhod.
Že je Pelerjo potem, Litybejo in Pachin shodila,
Skrajne vrhove je tri, — kraja dežele okrog.
Kamor že stopi, povsod vse kraje z britkostjo napolne,
Kakor če ptiček ihteč — Itys zgubljeno lovi.
Kliče „Perzefono“ zdaj potem pa še „hčerko“ vspo-
[redno.

Čestokrat kliče na glas, — eno, li drugo ime.
Zdajci Perzefona več ni slišala Cere ne hčerka.
Matere vsako ime, — večkrat se čuje odmev,
Vedno še kliče veli, pastirja če vidi li kmeta:
„Znate li deva je šla, — tukaj po poti in kam?“
Barvane so vse stvari, že krije temota svetove,
Vse le okoli molči, — vtihnili so tudi psi.
Etna visoko stoji, nad breznom Typhoe prestrašne;
Kadar ta plamen puhti, — zemlja v bližini gori;
Tamkaj dve smreki prižge svetilka daljavam sveteči.
Ravno zato se podà — baklja ob Cere dneih.
Jama duplina je tam, vpodobljena s kamenov krivih
Kraj ni dostopen ljudem, — niti zverini okrog.
Ko so dospeli že tja, je vpregla obuzdane zmaje
Ravno pred voz in morja — vale obkroži odrok.
Sirtom tako je všla in tebi Charybda zanklajska,
Slično Nizajiskim psom, — zmajem za vsak ladjelom;
Morju je Adrije všla, korintskemu morju deljenemu,
Prišla tako na tvoj breg — k Atiskim krajem je zdaj,

Tu je sedela najprvo, potrta na kamnem mrzlem
„Žalosti kamen“ še zdaj — zove ga vsaki Kekrop
Vstraja pod nebom več dni zaporedoma in se ne
[gane,

Lune prenaša sijaj — litje deževja in ploh.
Sleherni kraj tu osod je polni kar Eleuzin zove se,
Ceri je kraj posvečen, Celeja trata poprej.
Nosil je ravno domov, jagode in pa želode;
Ktere je stresel z grmov, — zraven še les za plamen.
Hčerka je gnala domov, dve kozi iz pašnikov hriba,
Mali bolehal je sin v zibki potrto ležeč.
„Mati!“ ji deva veli — boginja se gane z imenom
„Kaj si brez spremstva ti tu v kraju pustinj se na-
[hajaš!“

Starček obstane, tišči ga peza in tlači, poprosi
Njo, naj v kočico gre, — polna če tudi je rev.
Vendar odkloni takoj; predstavi ženico pokrito.
Da mu v odgovor veli, — ko jo vznemirja trdo:
„Hodi brez vsakih ovir vstrajaj ti oče mi vedno!
Vkradena meni je hči. — Mila osoda ti bolj,
Reče, že polna je solz, bogovi ne plakajo radi —
Rosnata kapljica solz — kane ji ravno sred prs.
Plakala čutno oba sta, starček in zraven devica;
Starček pravični deja, — to v pojasnilo veli:
„Naj ti bo rešena hči, katero za ukradeno smatraš,
Vstani zdaj, ne zasramuj — kočine strehe dlje več.“
„Pelje“ boginja veli, me neznan ti način je vspehov.“
Vstane, raz kamena brž — starčku vesela sledi.
Pravi bolnik spremljevalki, kako da mu sinko boleha,
Spati ne more, ker bol — tare ga vedno čumi.
Ko če k Penatom oditi, nabira po tratah sadike

Maka, ki vzbuja le sen, — tla so ga polna povsod.
Ko ga nabira odrok, pozabi, pokusi to seme;
S tem je nasitila glad — mučni nadležni zelo.
Ko je z začetkom noči skončala postiti se dalje,
Mistiki kroženje zvezd — za časa obeda ustavijo.
Ko se prestopi čez prag, britkosti že vidi veliko;
Upov rešitve ni več, — dečku množil se je bôl.
Mater pozdravi potem, ime Metanira je imela,
Dečkove ustne na to k njenim pritisne sladko,
Zginila brž je bledost moči pri telesu opazi;
Ustne nebeške, sijaj — tvorijo novih moči.
Hiša vesela je zdaj, so radi vsi oče in mati,
Zraven raduje se hči, — trije so tvorili dom.
Siratko z mlekom za jed postavijo v tečno krepilo
Sadja in polno medu, — v skledah je polno satu,
Ceres jedil se vzdrži da makove tebi vonjave
Z mlekom ti to podeli, — deček da sladko zaspiš.
Pol je minilo noči, je ura presladkih počitkov,
Vzame jo zdaj Triptolem — v svoje naročje lahko,
Trikrat jo boža z roko, izreke tri ona navede;
Take izreke da glas — smrtnikov nihče jih zna,
Dečku pokrije teló z pepelom ki tli na ognjišču,
Da bi odstranil ogenj — težo človeško zdaj proč.
Mati se zdajci zbudi, iz spanja vsklikne vsa plašna:
„Kaj pa ti delaš?“ telò — hitro iz ognja zvali.
Boginja zdaj ji veli: „Nisi in zlobna si ti,
Z materno tvojo skrbjo — dar brezpliven je moj;
Sicer ostane umerjoč, oral in sejal bo pa prvi,
On bo plačilo dobil, — trud ves povrne mu svet.“
Reče tako se odstrani v oblake na zmajevem vozu,
Ceres prav urno drči, — z zmajevim vozom gre proč.

Sunjon je pustil nazaj, zaliv pirejiški tudi,
Ravno tako tudi breg, — ki je ob desni kipel.
Pride v egejsko morje, tu vidi Cyklade v skupinah,
Ona prepodi vode — jonijski ikarijski val.
Pride potem v Helespont' obsežni skoz Azije mesta,
Tava visoko tu pot — v kraje različnih strani.
Zdajci k Arabcem, Jndjanom jih vidi ko zbirajo miro.
Libija tukaj leži — Meroe pusti okraj
Pride k Hesperijon k Renu, k Rodanu, k Padu,
K tebi o Tiber nekoč — oče boš močnih voda.
Kam me odpeljejo zdaj? Brez konca, bi lahko naštela
Kraje, dežele, ves svet je Ceres preromala skoro.
Tava na nebu okrog se z zvezdami že pogovarja,
Ki pri tečajih stoje, — mrzlih, ledenih zelo
Daleč so proč do morja: „Parchasiske zvezde, vi

[lahko

Veste spoznate reči, — v morje ne greste nikdar

Hčerko Perzephono zdaj pokažite materi tužni!“

Reče tako in veli — Helice hitro ji de :

„Prosta zlodejstev je noč. Le solnce vprašaj o ropu,
Deve saj vidi sijaj, kar se po dnevu godi.“

Solnce zdaj reče, veli: „Ne trudi zaman, se brez
[vspehov

Njo ki ti iščeš ima — z Jupitra bratom vlast.“

Dolgo tuguje s seboj, gromovniku konečno reče;

Poln je znakov obraz — rev in različnih nadlog.

„Ako zatrdno ti znaš, Prozerpine rojstvo,

Mora imeti na pol — skrb in sočutje do te.

Ko sem obkrožile svet, mi znani so čini krivice,

Ropar vživa zdaj sad — plačo zločinstva in zla.

Ni zaslužila v moža Perzefona zdajci morilca,

Ali da meni kak tast, — da se na taki način.
Hujšega, kaj bi prestala ko Gyges bi bil zmagovalec,
Kakor jaz zdajci trpim — vlast ko ti imaš nebes.
Vendar brez kazni naj bo, brez maščevanja jaz čem,
Sama trpeti nazaj, — dati jo mora in čin
Prejšni takoj poravnati. A Jupiter jo potolaži
In opraviči, da čin — ta je rodila ljubav.
„Tudi nemaren ni svak za nas, plemeniti jaz nisem,“
Dvor moj v nebesih stoji — drugi vodovje ima
Ta pa podzemljski svet. Če srce ti ni vpoglj vo
In si že sklenil vezi trdnó — rušiti zakonski jarm,
Hočem poskušati zdaj, če trezna je ona ostala;
Ako pa vstrajala ni — žena mu bo pod zemljó.
Palco klicarsko nesoč, peruti njegove vzame,
Teče v Tartara kraj — odzvavši pozivu se stvarno,
Hitro začuden pove — kar je tak trdnega zrl.
„Vkrađena, reče je post, takoj prelomila vzemši
Z zrnami tremi neki lub — jablan so puniskih kras.“
Mati skrbeča pa rev nič manj ni občutila kakor
Rop bi zvršil se sedaj — komaj pomiri se ta.
Reče ni torej nebò pripravljeno nam v bivališče
Vkaže v tenariski dol — mene naj tudi vsprejmò.
To bi zvršila, pogoj ko Jupiter ne bi postavil,
Mescev v nebesih da šest — ona Prozerpina bo.
Ceres zdaj vendar dobi pogum in pa jasno obličje,
Žitne si vence krog las, — dene klasovje združi.
Žetev bogata zori, po njivah zapuščenih silno,
Komaj imetje držal, — skeden na kupih je vse.

VTEMELJITEV RIMA SMRT REMA.

Brat Numitorja prestal je kazen, vsa tolpa pastirjem
Bila je vdana takrat — dvojčkoma dvema trdnò.
Kmete združivši vkup zidovje postaviti mislita;
Kdo bo vladar od obeh — v dvomih ostal je načrt.
„Treba ni bojev, dejal je Romul, so pač zanesljivi
Tiči poskusiva zdaj — z tiči znanilo osod.“

Vgajal obema je sklep ta, vrh Palatina košatega
Gre, dočim drugi se brž — vrh Aventina vspne.
Tičev šest videl je Rem; a dvakrat po šest Rom v
[vrsti.

Sklep je obstal in dobil — Romul je mesto v oblast.
Vgoden izbere se dan, označi se s plugom zidišče.
Pale slovesnost je tu, — z njo se zdaj delo prične.
Jama se skoplje v tla, globina se s sadjem napolne,
Zemljo iz bližnjih livad, — vkoplje se brž za osip;
Jarek se polne z zemljó, — darilnik se tjekaj postavi,
Že na ognjišču gori — ogenj pripravljen za dar.

V plug li oralo potem, on belkasto kravo vpreže,
Z belosneženim tedaj — volom vlekla je plug.
Kralja bil govor je ta: „Vtemeljitelju mesta pomagaj
Jupiter, oče in Mars — Vesta ti mati odrok!
Kolikor sme se i vas bogovi vpoštevati, dajte,
Da se to delo zvrši — z vašo vplivno močjo;
Trajnost obstane in moč vladarju svetov naj prav
[dolgo,

Jutra večera naj kraj, — vshod in zahod motri.
Milo je prosil že dal je Jupiter z gromom ob česni,
Njemu v vodilo nek znak, — poslal s tečaja je blisk.

Temelj postavijo brž meščani veseli vsled znaka.

V kratkem zidišče stoji, — novo se spenja navzgor.

„Delo to vodi nek Celer“, katerega Romul pozval je
Tvoja naj vodi to skrb — Celer mu resno veli:

„Nihče ne sme pa čez zid; čez jarek vstopiti odmeri
[označen;

Z plugom mu dana je smer — vporneže čaka naj
[smrt.“

Tega ni vedel pa Rem, on smeši nizkotno zidišče

Reče rogljivo: „Kaj ljud — s takim bo zidom gotov?“

Skoči čez mejnik, a lopne ga Celer s polenom po
[glavi

Kmalu leži on na tleh, — ranjen in ves krvaveč.

Kralj ko novico izve, natihoma solze pretaka,

Rano potrto motri — skrito jo v srcu drži.

Ncče ihteti, vzgled ohrani le v srcu in reče:

„Tak naj se upa sovrag, — iti kateri čez zid.“

On je poskrbel pogreb, a skrivati solz ne utegne,

Ves je potrtn in ihteč, — s tem se odkrije ljubav,

Mrtvemu zadnje dajoč poljube na krsti zdaj reče:

„Ljubi mi brat le zdravstvuj — vzet si mi bil ne-
[vedè;

Zdajci mazili telò, ki imelo je biti zažgano;

Isto učini Fanstul, — Acca enako z lasmi.

Objokovalo mladeniča skupno je ljudstvo vzajemno,

Konečno vsujejo plam — v kup ki je zložen s polen.

Mesto se spenja navzgor, kdo kateremu takrat ver-
[jel bi?

Z nogo oblasti nekoč, — polno dobilo bo zmag.

Vladaj vse in pod Cezarjem močnim vstrajaj ti vedno,

Čestokrat tudi imej — več jih iz tega rodu.

DOBRE STARE NAVADE, SEGE, OBICAJI.

„Sive češčenje glavè, je bilo nekoč upoštevano
Starčka zgrbančen obraz, — vrednost veliko je imel.
Marsa so delo vodili mladeniči, bitke junaške.
Vsaki je imel svoj kraj, — bil je namesto bogov.
Starčki šibkejši od njih, nesposobni za rabo orožja,
Dómu so bili v pomoč, — svete vodilne dajoč.
Kurija starim edino je bila odprta še vedno,
Starosti mile imè — bilo je vzeto v senat.
Starosta dajal je ljudstvu pravico po trdnih postavah,
Bilo je vrejeno vse — v svrhu dobitve časti.
Sredi mladeničev gre. a ne da bi bili nevoljni,
Ti, ko pa sredi je šel, — če spremljevalca je imel.
Kdo sramožljivih besed se upal je ziniti takrat?
Ko je bil starček navzoč — Grajo je dala starost.
Romul je videl vse to in zval je duhove očete,
Vodstvo vseh glavnih zadev, — v mestu je prijalo njim.

MERKURJU.

Bližaj, Antlanta vnuk se, katerega ena Plejadov
Dala v Arkadij nekoč — Jupitru rojstva je sad,
V miru in v boju je bil razsodnik pri višjih in tudi
Nižjih bogovih in pot — z lahko podvizaš nogo,
Z igro si lyre vesel in tudi vesel si na tekmah,
Kjer si se mojster učil, — kretanja vzvišeno moč,
Tebi očetje nekoč svetišče so k cirkusu djali.

Ravno ob idih ta dan — praznik je tvoj znamenit.
Kdor se izjavi blago da svoje vse hoče prodati
Prosi s kadilom lepo, — da mu dobiček podaš.
Blizu kapinskih vrat Merkurja studenec se najde;
Če se verjetno to zdi — boginja zakriva ta vir.
Tjekaj trgovec z obleko prepasano čisto koraka,
Kotlič v rokah drži — polnega nese on proč.
Lovorjev zmoči on šop in vse poškropi on z mladiko,
Mokro okoli, okrog — novo vodovje povsod
Tudi njegove lasje škropi on z mladiko mokrotno,
Z glasom varljivim veli — kot je bil vaju glasno
Bivšega časa operi prisege mi reče uljudno:
„Madež operi besed, — zlobnih iz prejšnjih mi dni“,
Bodisi da sem pozval, za pričo jaz tebe, da sklical
Bi se na Jupitra moč — z upom da čul to ne bo,
Bodisi da sem boga, boginjo katero prevaral,
Brzl vetrovi takoj — besede naj podle odpihajo!
Naj ga bodoči mi dan prisega dovoljena bode
Naj se nebeški nikar — ne brigajo več za moj govor.
Daj mi dobička in daj vžitno mi radost dobička
[„ancsscora

Meni da bode v korist — kupca če sem omočil
Takemu ki to želi Merkur iz višine se smeje
Misli da vkradel je sam raznih Ortygje goved.
Talia Mercurius poscentem ridet ab alto
Se memor Ortygias suripuisse boves.

KALISTO.

Jupiter, ko je ves svet prehodil, že truden od etra,
Dev krasotico vzrè na tratah Arkadje nonakrijskih;
Vname srcè se do nje oskubljeno volno rahljati
Dela pa bilo ni nje oskubljena volno rahljati;
Niti spreminjati las vsled noše in družih obzirov;
Krila zaponka drži, a kodre trak belosnežni
Tesno na glavi tišči, v krasilo je devi ponosno,
Vzemši zdaj kopje, zdaj lok in tul, kot trabantinja,
[Febe;

Bilo boginje nikdar v višavah Menalskih ni take.
Vendar vsa sreča zbeži, osoda je vsaka minljiva!
Solnčna vprega je šla čez poldne v prostorih obnebja,
Ko je stopila v gozd, kateri ni še bil osekán.
Sprožila naglo je lok, iz ramen pa tulec je snela,
Vleže se zdajci na tla, ki bila so s travo nastlana,
Z tilnikom krila je tul pomalen za časa počitka.
Jupiter trudno videč, brez vsakega varstva nadzorstva,
Takrat on reče, veli, soproga mi hoda ne najde;
Ako sled tudi dobi bo klicanje nje neizdatno!
On se pokaže sedaj v podobi in noši Dijane:
Deve si, spremstva veli, ti mojega res spremljevalka,
Kje si vprizorila lov? Iz trate osupla se vzdigne,
Tebi, vladarka pozdrav, udani poklon ti izjavim!
Saj te jaz čislam, še bolj kot Jupitra tudi se čuje!
S smehom jo sliši vesel, z poljubi osiplje jo tiho,
Ne po navadi devic, občutno ne pa poželjivo.
Pripoveduje kako in v kakem lesovju je bila;
Kak je lovila zveri, zadržuje jo sila nevidna;

Se posvetuje, takoj bori in vojskuje se krepko,
Kot dopuste ji moči devici prekrasni in mladi.
Ko bi Saturna ti hči vse zrla bi bila brdkejša,
Sicer se krepko bori, katera pa žena zamore
Jupitru kateri bogov bi vspešno v bran se postavil.
Prav zmagoslavno pa zdaj gre Jupiter v etra višine,
Ona sovraži ta kraj, grmovje, skalovje, gozdovje.
Skoro stopivši ne ve, kje tul je, kje pušice brze?
Kje na vejovju se lok nahaja osupla pozabi?
Diktema bliža se glej je v spremstvu veselega zbora,
Ravno čez Menal nazaj, ponosna je lovskih uspehov,
Ko jo zagleda veli, poklicana se obotavlja;
Kak se Kalisto boji, misleč da je Jupiter v devi.
Ko spremljevalke pa vzre ji Nimfe se brž potolaži,
Vidi da ni tu prevar; ter vstopi v vrsto sovrstnic
Kak jej je vendar težko, z obličjem da zla ne raz-
[krinka!]

Komaj od tal že pogled dviguje, ne gre kot navadno,
Prva s krdela naprej ob strani boginje mogočna.
Ona ves čas le molči; zalije ji sram rudečica.
Ko bi device ne bila spoznala Dijana po znakih
Tisoč bi krivdo takoj; saj Nimfe jo vendar spoznajo.
Hitro gromovnika glej, občuti soproga razmerja,
Toda odloži za čas ugodnejši vse maščevanje,
V kratkem je zginil že rok; dobi tekmovalka Arkada,
To je Junoni srce užalilo strašno prebritko.
Polna poguma ga zre in gleda rojenca srdito
Tega! prešestnica, de je manjkalo tebi po vrhu,
Da si dobila še sad, užaljenje bilo je strašno.
Rojstvo rojenca, v nečast soprogu je mojemu vedno!
Boš pokorila to zlo! Predrzo pohabila bom ti

Stas, ker mi ugajaš tako ti sebi in našemu možu
Zgrabi za čelo, za čop, jo vrže z obličjem na zemljo.
Vzdigne ponižno roke, skrivijo se v krempljate tace;
Rabi namesto jih nog, a z žrelom širo koodprtine
Bil je pohabljen obraz, katerega čislal je Jupiter.
Ganile, da ne srca bi prošnje nje ali besede,
Vzame ji konečno dar govora, le srda nevolja
Glas, ki je poln pretil, se čuje hrščati iz grla.
Ki oznanuje le bol, potrto njo britko osoda,
K nebu in k zvezdam roke kot bile so zdajci dviguje
Jupitra zvati ne sme nehvaležnega vendar ga misli.
V gozdu samotnem večkrat počivati več se ne upa.
Bliža se hiši, kjer dom imela nekoč je in njive!
Lastne! Podijo zdaj psi po strmih jo skalah poklinah!
Čestokrat plaka beži, prej lovka boji se zdaj lovcev.
Češče ko vidi zveri, se skriva pozabi še sebe;
In pred medvedom drhti, medvedinja sama potrta.
Plaha boječ se volkov, če volk je bil tudi nje oče.
Arkas, prikaže se sin, a pónal likanske matere,
Skoro več ni, ker je bil osoten let celih petnajst.
Ko je zverino lovil, izgrabil si je dol v pozorišče,
S prejo opasan v vozlih prehodi vse gozde erymantiske
Mati zapazi to brž. Ko ona Arkada zagleda,
Vtihne in brž postoji, spoznavši ga njemu enači.
Oni se vstraši, drhti. Spoznal je ni, njega ko gleda,
Venomer ima oči obrnjene samo v njega.
Ko ga pozivlja naj k nji približa se, hoče že v prsa
Smrtni zadati ji strel, a vsegamogočni jo brani;
Njo in umora zločin; v viharju jo vzdigne v ozračje
Tja jo pripne na nebó, kjer zvezda blesteča postane.

V srdi se Juno napne, ko zre tekmovalko nad zve-
[zdami

Se lesketati, brž gre k Oceanu, in k Tetidi sivi
V strašno globino morjá, od tam so bogove ganili.
Zdajci o vzrokih poti izprašana da pojasnila.

Vi me vprašate, kaj sem došla iz etera sedežev,
Sama kraljica bogov? Namesto je mene že druga,
Vlada v nebesih! Jaz bom lažnjivka naj zvana če
[ne bi

Videli mojo britkost na nebu v zvezdnih sijajih,
Kadar temota ves svet pokrije, prizor označuje,
Bôl moj tam konec osi, ob robu tečaja kjer vije
V kratkem prostoru se okrog zunanji najzadnji okoli.
Kaj je še, da se boje užaliti June potrte,

Ter se pred jezo tresò, užaljenke ktera koristi.

Moja neskončna je moč velike reči sem storiia!

Nisem hotela da bo kak človek boginja je zdajci!

Strogo kaznujem zločin, jaz temeljev višjih vplivov.

Kazni zločincem delim, z velikim vplivom mu danim!

Naj se povrne ji stas, oblika živali naj zgine;

Jnaha hčerki storil Fronidi iz Arga tako je.

Zvezdo, katera stoji na nebu v plačilo pohotnosti,

Zžene, da v valih morja, vlačuga ne najde kopeli.

Hitro boginje morja pritrdijo vbogljivo ukrepu,

Hčerka Saturna zbeži v vozičku tja v modro ozračje.

IO – ARG – SIRINKS.

Tamkaj v Tesaliji gaj, obdan je od gozdov prav strmih;
Tempej se zove ta dol, po kateremu z vali penečimi,
Penej se vije krasno, iz Pinda vznožja izvira,
Vodopad tvori strašan, puh švrka z vodenih soparov,
Vrhe dreves on škropi z bučanjem bobnenjem šu-
[menjem.

Daleč prestrašno doni, omami daljavo okoli,
Tukaj je sedež in dom dvorane boga so vodovja,
V jami skaline sedi in daje valovom postave.
Kraja vodovje drvi tja, zbira se v vednemu dvomu
Li naj tolažbo deli, očetu li srečno voščilo,
Sperk ki s topoli obdan, Epinej nemirni Apida,
Dalje še krotki Amfirz in Eas in drugi bogovi.
Rek, ko jim truden je tek od blodenj se v morje iz-
[teka.

Jnah zgrešil pa je sam, globoko v strugi je skriti,
Ubogi je s solzami val rosi in žaluje po hčerki,
Jo kot zgubljeni. Ne ve li živa se zdaj še nahaja;
Ali že v senco je šla, nikjer jo dobiti ne more,
Misli da ni več nikjer, boji se najhujših posledic.
Jupiter zrl je še, vračajoče od reke ji reče:
„Deva ki vredna zeló si Jupitra in boš osrečila,
S svojo ljubeznjo koga, le pridi te prosim v senco
Gaja, ki res je krasan, odkaže ji senčnati prostor,“
Solnčni so žarki takrat, pripekali ravno o poldne,
Ako se sama bojiš, ti iti v šotore živalske
Pelje te lahko kak Bog tja v gaja skrivnostno temoto
Ne kaki nižjih bogov, ki nahaja v zadnjih se vrstah

Ampak ki žrelo drži, neba sam v roki mogočni,
On ki pošilja vsak blisk, z nebesnih višin na vse
[kraje.]

Vendar ne vbeži! Zbeži. Že Lerna zapušča livade,
Pašnike, polja in plan Lirkeje ki broj ima drevja,
Ko že zagrnil je Bog, vse trate okoli s temoto,
S temnim oblakom in beg zadržal je njo sramotivši.
Juno pogleda tedaj na kraje in čudom se čudi,
Megle, da vničile noč temotno so v solnčnem sijaju:
Tudi zapazi takoj, da megla od reke ne pride,
Niti od puhov zemlje, z močvirjev li družih vzrokov
Kje se nahaja nje mož, gledaje okrog razmišljuje.
Znano ji bilo je zlo, nezvestneža češče zasači.
Ko ga v nebesih ne vzre, deja: „Li se varam jaz
[morda]

Ali sem varana“, brž iz vetra višin se na zemljo,
Hitro spusti in sprši, vso meglo z besedo narazen.
Slutil soprog je obisk, zato inahivisko devo
Jupiter brž spremeni v pododo prav belkaste krave.
Tudi kot krava krasna je (Jo). Nehote najde jo Juno
Kravi podobe krasno in vpraša navidezno dalje,
Komu pristuje? Od kod je prišla? iz črede katere?!
Jupiter laže in de, iz zemlje je prišla kar sama,
S tem razgovor konča in prikladno s kakem lastniku.
Juno Saturnija de, podari jo meni v darilo
Kaj je storiti sedaj? Ljubimko izdati je strašno!
Ne jo izdati, še bolj sumljivo je in pa pereče.
Tukaj svetuje mu sram a tam odsvetuje ljubezen;
Zmagala sram je ljubav, a ko bi to skromno darilo
Sestri soprogi se brž odvrnilo bi se ne zdelo,
Krava da pravi ni dar, li krava ni prava veljavna.

Ko tekmovalko dobi, boginja še zdaj ne odneha,
Bati se oh se boji le Jupitra, zraven pa plena,
Dokler jo Argu ne da Arestorja sinu v varstvo.
Glavo pa imel je Arg, z očmi tisočermi obdano,
Dvoje imele pokoj so druge svetijo na straži.
Kamorsekoli ozre, zagleda on vedno le Jo:
Vidi le njo pred očmi, njo tudi obrnjen zagleda.
Pase naj hoče ves dan; ko skrije se solnce za gore,
Takrat jo zopet zapre, krog tilnika vez ji priveže.
Listje drevesno le je, nesrečnica in pa zelišča
Grenka uživa, na tla se vleže namesto v posteljo
Mehko zrahljano lepo in pije le kalno vodovje.
Ko bi proseče roke, hotela prot Argu povzdigniti
Nima nobenih več rok, da bi jih tja k Argu stegnila,
Ko vsiljuje se jok, rujojenje iz ust se le čuje
Vstraši se britko ihti, ko lastne začuje glasove.
Zdajci ko pride na breg, kjer igre je večkrat igrala
Tjekaj na Inaha breg, ko novo rogovje zagleda,
V valih se vstraši zeló pred sabo osupla pobegne.
Nihče Najadov jo več, spoznati ne mora ne Inah
Vendar očetu sledi, sledi tudi ljubkim sesticam.
Šopek ji Inah poda, zelišč in natrgane trave,
Istega v gležnju drži, poljubi zdaj roko očeta,
A zadržuje ne solz, besede ko bi pa sledile,
Htela bi res pomoči, ime in osoda bi izdala.
Toda namesto besed je črko v pesek vdolbila,
Ta mu odkrila takoj pretvorbo zdaj nje je telesa.
„Oh jaz nesrečnež!“ veli zdaj Inah, viseč ob rogovih
Krave, tuleče zelo in beli vrat ji objame
Klic on obnavlja „gorje!“ Moj otrok preljubi te iščem

Britko po travah povsod, sem hčerka te skrbno jaz
[iskal“.

Ko te pa nisem dobil, je bol bil še manjši kot zdajci,
Kakor je ista sedaj ko tebe preblaga sem najdel.

Ti na vse to le molčiš in z mukanjem daš mi od-
[govor.

Vzdih kipe iz srca mi, skrbeč sem za tvojo možnost,
Zeta najprvo želim od tebe potem pa vnuka!

Zdajci od črede je mož določen ti, s čredo še sinko.
S smrtjo ne morem jaz bôl dokončati k nesreči ne-
[smrtni

Bog sem jaz; smrtne vrata zaprta nam z večnosti
V zopetno večnost, le bôl, britkosti, nadloge odpira.

Ko je tako govoril, odstrani ga Arg mnogooki,
Materi ukradeno hčer na pašnike druge odpelje;

Sam pa izbere si kraj, na vrhu visokemu hriba,
Tamkaj sedeči on zre na kraje različne okraja.

Jupiter mogel ni dlje, več gledati Jo britkosti,
Lastnega sina pozval je Plejada je tega rodila;

Njemu ukaže, veli naj Arg zavratno vbije.

Peto s peruti vtrdi, gorjačo v desnico vzame,

Trden klobuk kot pokrov, na glavo položi povrhu.

Ko je pa Jupitera sin vse to že poskerbel počasi,

Z dvora nebes izpusti na zemljo peruti, gorjačo

Vrže on mahoma v stran, le palico v rokah drŕaje;

Hodi in goni pastir po pašah tja koze prignane,

Poje in piska glasno v piščalko prav spretno vrejeno.

Čarobno glas je donel Junone čuvaju vzklikne:

„Arg ti kdorkoli si, znaj, da lahko počivaš na skali“.

Malce vsaj tukaj z menoj; nikjer ne dobiš ti ugod-
[nejši

Paše za tvojo goved, pastirjem je senca prijetna.
Sedel Atlanski Bog (Merkur) je pri njemu v pogo-
[vorih raznih,
Prav razvedrilnih je dan brž minil, s piščalko piskaje;
Hoče čuvaja oči za spanje vsposobiti sladko,
Oni protivi zaman zaspancu se nastopajočemu,
Ko je omamljen že del oči, je čuječi še drugi.
Vpraša ga tudi, kakó pastirska piščalka se znajdla;
Smelo se pravi, trdi iznajdba, da je najnovejša.
Bog še navaja potem, a v hribih Arkadje samotne
Bila je Hamadrijad nonakriskih Nimfa slopeča;
Zvale so Nimfe Syrinko jo. Večkrat s satiri s bogovi
Šalila se je nalašč in burke je z njimi gojila,
Skazala večkrat je čut Ortigje boginji je z lovom,
Dalje z devištvom, še prav imela je kakor Dijana.
Skoro na taki način se smatrala je kot Latonja
[(Dijana),
Lok je imela z rogov, z zlatà je bil Diani narejen.
Mamila vse je takó. Z hribov se vračaje Lykeje,
Pana slučajno vzrè; ta imel je venec krog glave,
S smrekovih bil je mladik in reče sledeče besede:
„Samo ostalo je to, navesti še vse govorjenje
Prošnje, da Nimfa Boga je vse sramotila zadostno,
Da skoz puščave leteč je prišla do reke tekoče
Ladona ki je peščen. Ko tek nje ovirajo vali,
Sestre poprosi valove naj njo spremenijo s pretvorbo.
Pan ko je iste lovil, misleč da Siringo ugrabi,
V rokah ostal mu je trnk, namesto cvetoče je Nimfe.
Ko pa zdihuje nek glas, začuli vetrovi so v trsju
Milodoneči šepet in tiho otožno šumenje,
Umetnost glasu je Boga (Pana) očarala in razvedrila.

Vskliknil na to je še Pan: „Ta glas naj bo zveza
[med nama!“

Združenje ločja mladik, ohranilo deve ime je.

Ko pa je hotel Merkur, povedati to je opazil,

Veke da Arga je sen premagal in sladko zazibal;

Hitro on glas zadrži, omamljenje še vtrjuje.

S šibo čarovno oči dotakne se že onemoglih

In kimajočemu vdarc zdaj z mečem srpatim podeli,

Tam kjer se glava drži vratu krvavečega vrže

Zdajci s skaline navzdol skalovje s krvjo poskropivši.

Tukaj samevaš ti Arg, počivaš je luč ugasnila,

Ktera je tebi povsod svetila in druge temnila.

Juno vsprejela je te, peruti je tica krasila

Z dragimi biseri rep je zraven lepo okrasila.

Hitro vname srce nje teče srdita kot besna

Strašni vprizori prizor, očem in pa duši vlačuge

Blaznosti zelo vsadi v nje prsa jo v beg zapodivši

Skozi vse kraje sveta zvršila je to maščevanje.

Nil ti ostal si še sam kot zadnji za strašne britkosti,

Ko se pa tega dotakne, se zgrudi na tla, na kolena

Pade na bregu vznak, že tilnik drhteči dviguje

Kar še zamore stori, obraz proti nebu povzdigne.

Strašno zdihuje, ihti, mrmraje okara trdobo

Jupitra, konec trpljenja proseča. A oni ovije svoje

Roke krog hrbta soproge, jo prosi to kazen skončati.

Brzdaj v bodoče ti strah, nikdar ti ne bode provzročil

Reče več teh bolečin: Za „pričo pozivlja vodovje.

Sprava boginje skonča se ona dobila je zopet

Dlaka odpade ji proč, rogovi so manjši in manjši;

Skrči okrožje oči, še goltanec postal je človeški,

Ramena in pa roke pomlajene so in cvetoče;

Parklji se brž razdvoje v petero vzraščениh prstov.
Kravjih več nima sledov le belkasto polt in obliko.
Nimfa zdaj v službi dveh nog je prav zadovoljna in
[varčna,

Vstane zdaj se pa boji govoriti, da ne bi tulila.
Plaka zdaj zopet prične, govorjenje navadno človeško.
Zdajci je v časti bogov, obdaja jo truma velika,
Broj svečeninij stoji ji vedno ob strani v službi.

LUDI CEREALES.

(Žitne igre.)

Žitne so igre sledile. Ni treba podatkov vzrokom:
Boginje zvan je vsak dar — svoje zasluge ima.
Prvi ljudje so imeli v jedilo zelišča zelena.
Dala jih zemlja, je vsem — pluga ni rabil nikdo.
Travo zeleno so s trat potrgali, z žita pa klasje,
Nežnega listja in vrh. — služil v navadno je jed.
Mnogo pozneje želod nastal je za rabo vsakdanjo,
Dobro je bilo drevo — hrano je dalo povsod,
Ceres za boljšo še jed, pripravi človeka zamenja
Kmaiu potem že želod — s hrano koristnejšo bolj.
Ta le govedi veli, naj tilnik svoj v jarem vklene;
Zemlja v brazdi vzrè, — prvič zdaj solnca sijaj.
V čislih je bilo jeklo, železo ni bilo se znano, je bilo
[še skrito

To je imelo namen, — skrito ostati vselej.
Ceres raduje se, mir če traja, prosite vi kmetje
Mir da porajal bo kraj — miren da bode vladar.
Pira boginji v dar vi dajte in solnatih zrn,

Zrn različnih, kadil, — vsujte na stari oltar.
Ako kadila pa ni — zažgite vi baklje ovite,
Malo Cereri je dost, — ako iz čistih je rok.
Nože od bika vi proč, držite duhovni s predpasom
Bik naj le orje naprej, — svinjo darujte v dar,
Tilniku ki je za jarm sekira naj le prizanese,
On naj še dalje živi — tudi naj tu še na tleh.

EUROPA.

Ravno ozračje Merkur, mahaje s peruti premiri.
Jupiter kliče ga v stran, ljubezni vzroke skrivaje :
Mojih ukazov, ti sin, izvršitelj prezvesti on reče,
Brez mi odmora podaj, se doli v navadnemu teku;
Kjer se vspenja nek kraj, gor k Maji v višine nebesne
Ta kot Sidonija slavi, ljudje ga tako imenujejo;
Tjekaj se naglo podaj, tam pase goveda se kralja,
V travi hribovja nekje, jo ženi do morja obalov.
Rekel je oni tako; goveda izgnana iz hribov
Gre do pustotnih bregov, kjer hčerka mogočnega
[kralja

Igre mladostne igra, obdana je v krogu dev tirskih.
Saj se ne strinjata vkup, ne moreta bivati skupaj,
Vladanja vpliv in ljubav : zapušča on žezla veljavo
Večnih mogočni vladar, troplamni žar v rokah držaje,
Migljej njegov že vez svet, še zemlje osrčje pretrresa
Brž se ogrne grdo, pridruži govedi se tuli,
Rasti prekrasnih zelišč prehodi vse trate livade.
Bele je barve kot sneg kateri še ni bil pohojen,

Ni ga še pih omečil prehodi vse trate livade,
Bele barve kot sneg kateri še ni bil pohojen
Ni ga še pih omečil kak južnega vetra ugodni
Žilav je imel vrat; pod gibo viseče pa vime.
Malo rogovje je res, vpodobljeno spretnejši kakor
Vmetne ga roke store, da lepši je kakor vsak biser.
Čelo nikdar ne preti ni strašno njegovo oko
Sama milota obraz obdaja. Afenorja hčerka
Čudom se čudi strmi boječa se vsake dotike
S cvetkami skuša potem se bližati ustnim blestečim.
Rad ljubeznjivi je Bog, za slast pa pohotnosti večje
Roko poljubi srečno, in komaj prenaša zavitek
Zdaj jo pogleda leti po trati zeleni skakaje;
Belozneženo telo raztegne po morskemu pesku.
Mine polagoma strah, podari jej prsa da pleska
Z roko deviško jih zdaj, potem pa ponudi rogove
Da se jih venča krasi. Že upa se deva uzorna,
Biku če tudi nevešča sedeti ponosno na hrbtu.
Plazi tihotno se Bog od kraja in suhih obalov,
Zmoči varljivi korak najprvo v sprednjih valovih;
Dalje in dalje potem, odnese svoj plen v sredino
Morja. V obupu, le zre nazaj tja v bregove peščene,
Ima v desnici še rog, z levico drži se pa hrbta;
Krila vihrajo okrog, ko vetriček jih vpogiblje.
Musae Nimphaeque opus amore hoc typis mandavi.
Accipe Dido munus, dedicatum memoriae perenni;
Vivam tu mecum eris Theiopeia decus viventium.
Ancssc — ora — et — labora!
Accipe — gratias age — redde rationem — tolle —
[lege.

ZBRANI SPEVI

PRESTAVIL

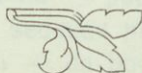
PROSTO PO OVIDJU

BLAZIJ BEVK

=====
VII. ZVEZEK.
=====

DRUGA IZDAJA.

Vse lastniške pravice pridržane.

V Gorici, tisk. G. Juch

1912

JUPITER PISTOR.

Cincta premebantur trucibus Capitolia Gallis;
Bil je obdan Kapitol od Galov zdivjanih okoli;
Dolgo obleganje glad — mučni provzroči ljudem.
Ko se bogovi k kraljevemu tronu pozovejo reče
Jupiter Marsu veli: „Záčni“ de oni takoj:
Sicer neznana povsem, osoda in sreča je mojih,
Vendar ihteči, za bol — dušni zdaj nima besed
Ako zahtevaš, da sram z nesrečo pridružen opišem.
Rim je sovražnik vzel, — kateri je došel iz Alp.
Mestu oblastvo svetov obljubljeno bilo je davno,
Jupiter hotel je to — bode naj mestom vzor!
Že je vkrotilo sosede etruskisko tudi orožje,
V toku nahaja se up — proč je odstranjeno vse.
Vidimo starčke, nekoč vpoštevane, čislane, slavne
V stkanih oblekah na tla — padajo žrtve sive.
Il'ske Veste zalog, iz sedežev proč se odnese;
Mislijo namreč vsi, tu — da bogovi živè.
Če vpoštevajo dvor, v katerem, vi bivate zdajci,
In da je mnogo svetišče, — padlo z obleganjem brž,
Zvedeli vi bi potem da v službi bogov ni več sredstev
In da kadila vpliv, — zgubljen je skoro zaman;
Ko bi nastala priložnost za boje odkrite. Orožje
Zgrabili vsi bi potem, — hrabro če tudi brez zmag!

Tolpa barbarska sedaj, vse tiste brez sredstev živ-
[ljenskih:

Plahih se smrti boječ, — ki so v zatišju hrihov.

Venera reče potem Kvirin odgovarja v ornatu,

Vesta enako veli — mnogo za Latij svoj.

Jupiter zdajci veli: „Vsa skrb za zidovje naj bode

Skupna, premagana zdaj — Galja naj se pokori.

Učini, da žito ki manjka, se tu v obilnosti najde,

Tvojega doma nikdar, — Vesta ne pusti v nemar.

Kar se še žita dobi, naj stroji ga zmeljejo votli,

Kar ga je padlo iz rok, — tega je ogenj vtrdil.“

To je veleval, Saturniška deva ukazu je brata.

Brž pritrdila takrat. — bilo je že polnoči,

Delo naporno voditelje vtrudi in k spanju zaziblje;

Jupiter zdaj jim veli, — z ustmi velevala kar če:

„Vzdignite se in zaklad, sred tolpe sovražne vrzite,

Tega oddati najbolj — sami se branite zdaj.

Spanje prešlo je, dvom jih vznemirja, da vprašajo
[zdaj;

Kteri jim dan je zaklad, — ktereга naj izročè.

Ceres se zdela je, to so vrgli, Ceralia darila

Vrženo glej zabrenči — lopne čelade in ščit,

Da bi premagal jih glad, ta misel jim zgine sovražnik

Bil je odstranjen oltar, — krasni se Jupitru da.

METEL RESI PALADIJ.

Moemia Dardanides super nova fecerat llus

Ravno Dardanec je Il, zidišče prav trdno postavil,

Imel je polno še Il, — v Aziji zakladov zlata,

Skoči tako se trdi, podoba nebeške Minerve
Gori na strme vrhe, — iliskih krajev in mest.
Skerbe' sem videti to svetišče in kraje sem gledal.
Tempel ostal pa je tam, — Pallas imela je Rim.
Vprašan je Smintej in dal v košatemu gaju, v temoti,
Skoro v odgovor je to, — z glasom donečim iz ust
„Zdajci boginjo nebes, ohranite rešite mesto,
Kraja ta bode vlast, — zvesto vzela seboj“.
Saj to varuje zdaj Il v visokemu dvoru zaprto,
Ima je njeni čuvaj — Laomedonovi ded.
Slabo za Prijama časa, je bila ohranjena sama;
Htela je biti tako, sklep — nje premagal je kras.
Li je Adrastovi sin, li Uliks vsposoben za zgago,
Ali je Enej ta kip, vzel — negotov je zločin.
Last je Rimljanska, in Vesta ki v luči s'jaju,
Vidi pozorno vse ta hrani varuje krepko.
Oh! kak boje se očetje, za časa ko Vesta je v
[plamu,
Strašno gori zdaj nje dom, — kmalu bi bil jo zasul.
Ogenj presveti plamti, tam z ognjem zločinstva šopirno.
Z ognjem presvetim plamen — neposvečen menjuje
[se stalno.
Plakale so vse služabnice, las jim na glavi je zmeden,
Vničil že skoro je strah, — skupno telesne moči.
Plané po konci Metel, preglasno zdaj reče navzočim:
„Pridite semkaj v pomoč, — plakanje nima moči,
V rokah deviških naprej, zastavo osode nosite,
Ta ki ni delež obljub, — zbriše se samo z roko!
Jaz sem nesrečni deja! obotavljati vam se ni treba?
Ti le odlašajo še — kleknejo plahi na tla.
Vodo zajema nekoč in roke po konci dvigaje,

Vsklika: „V svetišče bom šel, — kamor ne sme kaki
[mož,
Ako pa to je zločin, naj kazni ne krivda zadene
Če jaz umrjem naj Rim — svoboden bode in prost“.
Rekel tako je in plane, Boginja vpoštevaj dejanje,
Pontifiks ji podeli — v službi prestveto prostost.

EX TRISTUM LIBRIS.

Molitev.

Di maris et caeli (quid enim nisi vota supersunt?)
Morja obnebja bogovi kar meni ostane želja še,
Ladje porušene zdaj — udov ne ločite proč;
Tudi Vas prosim sedaj, ne pridružite srdi se Cezarja!
Čestokrat, kadar kak Bog — tlači, da drugim pomoč.
Mulciber Troji, a Troja Apolu junaško klubuje;
Teukre le Venus goji, — Pallas sovražno preti.
Eneji Saturna mrzil je, pri Turnu v bližini stoječi;
Z Venere bil pomočjo, — on je gotov in krepak.
Čestokrat skoro srdit, Uliksa previdnega Neptun
Tiral je, stricu tedaj — vzame Minerva ga brž.
Da nam božanstvo stoji, ob stoku če tudi smo daleč
Kdo bo zabranil če Bog — drugi na nas je srdit.
Skoro jaz zgubljam zaman, besed nekoristnih nesrečni,
Ustne ki to govore, val — pluskajoči škropi,
Moje besede pa jug prestrašni odganja v daljave,
Noče da moje kipe, — prošnje k bogovom nebes.
Isti vetrovi nesó, brez škode ne bodem le ene,
Jadra molitve ne vem, — kam je namenjen njih tek

Oh jaz nesrečnež navzgor se spenja vodovja hribovja!
Kmalu bi mislil do zvezd, — hočejo priti v stik!
Kak se nizkotno spuste doline v morje razklano!
Že bi se mislilo zdaj — s Tartarom došle so v stik.
Kamorsekoli ozre, ni družega kakor le morje,
Zrak je z oblaki obdan, val pa obdaja morjè;
Tam med obema buči, — v vrtincih razsaja
Morski val. Niti ne ve, — komu poslušen bi bil.
Eur je zajemal moči, od solnčnega vzhoda rudečega,
Kmalu zapiha Zefir, — pošlje ga pozni večer,
Zdaj od medvedinje suhe že burja razsaja mrzlotna,
Zdajci premaga nas kot — z juga sovrag pridrvi.
Glej negotov je krmar, ne najde več begu izhoda;
Kako ukrenil bi smer — spretno z nesrečo slepi.
Skoro poginejo vsi, ni upov rešitve nobene;
Ko govorim in bedim, val — mi obraz že škropi,
Moje življenje bo val zadušil zaman so vse prošnje,
Val smrtnonosni že vre — v usta, da nas usmrti,
Žalilo revno soprogo je moje pregnanstvo prestrašno;
Samo edino le to, — ona občuti od rev.
Ona ne ve, da morje neizmerno telo premetuje;
Ona ne ve, da vihar — meni že s smrtjo preti.
Dobro da nisem seboj na ladjo jo pustil stopiti,
Smrti da dvojne prestal — nisem nesrečnež takrat.
Zdajci, če tudi poginem, ker prosta nevarnost vseh je,
Bode življenja mi pol — vendar ostalo nazaj.
Kak se oblaki svetijo vsled hitrega ognja žareči,
Pokanje zdajci doni — sem od nebeške osi!
Dilje stranic od valov, dobivajo sunke lahkotne,
Ravno tako kakor zid, — kadar ga stroji vtrde.
Val ki se semkaj vali, valovje premaga po vrsti;

Se po deveti podi, — prej kot enajsta je tu.
Smrti se jaz ne bojim, način milovanja je vreden.
Proč z ladjelomom sedaj, — smrt naj mi bode v dar
Saj je v tolažbo, če pade se glasom osode, li z
[mečem,

Če umrjoče teló — zgrudi na trda se tla.
Čakati groba katerega smo priporočali svojim,
Nekaj je, vendar da v jed — nismo mi ribam morjā.
Mislite stvarno, da take jaz smrti vreden, pač nisem
Saj se ne peljem jaz sam — žrtvam nedolžnim zakaj
Kazen bo moja v kvar? — Bogovi nebes in vodovja,
Vam je v varstvo morje, — vstavite zdaj vaš vpliv,
Prosim pustite mi vsaj življenje, da nesem do krajev,
To mi je Cezarja srd — mili naklonil v dar!
Hočete, da jaz vse zlo zaslužen kazni prestanem;
Krivda je moja za smrt — preskromna čem za vod-
[nikom.

Ako bi mene poslal tja do Stikovih valov še Cezar,
K temu bi on pomoči — Vaše ne rabil nikdar.
Moč mu je dana v svrhe, življenja mi on ne zavida
Kar mi je on podelil, — to mi vzame nazaj.
Vi ki gotovo kot mislim, ste prosti vsakih zločinov,
Vi zadovoljni ste zdaj — z našo nesrečo pavsod.

SLOVO OD RIMA.

Cum subit illius tristissima noctis imago,
Kadar pred dušo noči mi stopi prebritka podoba,
Takrat ko mestu prebit, — glavnem sem zadnje jaz
[dni;

Ko se spominjam noči, ko mnogo blaginj sem zapustil,
Solze iz mojih oči — kanejo zdajci na tla.
Že se prebližal je dan, ko Cezar mi meje Avsonje
Brž zapustiti veli, — ter me iz krajev spodi.
Časa jaz nisem imel, a niti odpotovanja spretnosti,
Trdo postane srce — ravno vsled dolgih zamud.
Nisem jaz imel skrbi, da sužnjega, li spremljevalca
Zbral bi, pregnanstva oblek, — družega in kaj zlata.
Bil sem omamljen tako, kot od Jupitra bliska zadeti
Kteri živi in ne ve, — skoro prav nič od reči.
Ko pa odstrani oblak, britkostne pojave iz duše,
Misli sem zopet izbral, — zadnjikrat, zdajci v slovo.
Svojim prijateljem rečem, potrjim vsied moje osode,
Malo ostalo do slej, — meni je udanih srčno.
Ljuba soproga drži ihtečega, sama plaka je,
Toki deroči zdaj solz, — kapljajo nama iz lic.
Ločena hčerka od naju, je bila na libiskem bregu,
Znano pa bilo ni nji, — kaj da se z mano zvrši.
Kamorsekoli ozreš, zdihovanje, ihtenje opaziš,
V sobi je taki prizor, — kakor bi bil kak pogreb.
Žena in mož in služabniki so vsled pogreba potrti,
V hiši s solzami polit — skoro že vzaki je kot.
Ako pri malih rečeh, vzglede velike porabim,
Tak je bil Troje obraz, — ko so oblegali njo.
Že so glasovi ljudi in psov se pomirili skoro,
Luna konjiče noči, — čvrsto podi le navzgor;
K nji zdaj giedaje, od nje Kapitol pogledujem od strani,
Ki je bil domu zaman — združen osupla dejam:
„O vi bogovi, darujte vi v sedežih skoro sosednih,
O vi svetišča, nikdar — zrl ne bom Vas z očmi,
O vi bogovi, ki v mestu Kvirina visokem stanujete,

Vam naj velja moj pozdrav, — blagi vse čase naprej.
Tudi če primem za ščit, prepozno ko ranjen sem silno;
Vendar odložite meni pregnanstvo od jeze zadevne.
Prosim nebeškemu možu povejte, da zmota ne vara,
Da ne bo mislil zločin — mali teži me prestop.
Ako, kar veste on ve, ki kaznen je meni odredil,
Rečem pred Bogom ne bom — vendar nesrečen otrok.“
S temi molitvami glej, sem prosil nadzemljiska bitja,
Zraven soproga ihteč, glas — ji obstane v molk.
Ona je bila z lasmi še v kodrih, s tresočimi ustmi,
V pričo domačih bogov — pride z ognjiščem v stik.
Mnogo izjavi besed do nasprotnih Penatov premilih,
Nimajo učinka, zaman — plaka, miluje moža.
Časa odlok se je skrčil in noč že nastopa k zamudi;
Medved parrharski sedaj, — krog se osi zavrti.
Kaj raj storim siromak? Zadržuje ljubav me do doma,
Zadnja je bila ta noč, — ko mi zaukazan je beg.
Čestokrat jaz sem dejal, ko kdo je podvizal le dalje,
Kam ti podvižeš hitiš? — Kam se tako ti mudi?
Kam in od kod je tvoj hod, a varal sem često se
[zraven,
Samega sebe, da čas — meni odmeril bi pot.
Trikrat sem stopil na prag, a trlkrat nazaj sem poklican;
Noga se brani naprej, — z duhom imaje obzir.
Čestokrat že sem nazdar izrekel, vrnivši se zopet,
Mnogo pripomnem rekoč, — dal ko bi zadnji poljub.
Čestokrat iste dajoč ukaze, sem varal lè sebe,
Zopet pogledam nazaj, — z milim očesom zaklad.
Konečno vendar velim, zakaj jaz podvižem, v Scitje.
Kraje jaz grem zapustim — Rim, to obeh je odlok.
Živemu meni zabrani soproga živeča še vedno

Dom in domovje, ljudi, — ude prezveste ljubke;
Vas o tovariše ktere sem ljubil prav bratsko udane,
Srca ki družila vez — Tezeja zvestih vrlin!
Dokler mi še dopuščeno, vas bodem objemal, ker
[moram
Nikdar ne bodem več smel, — ura mi vsaka je v prid.
Zdaj brez odmora pustim neskončne besede govora,
Zadnjič objemam vse, — ljubi kar tukaj moj duh.
Ravno ko to govorim in plakamo že je obnebje
Svetlo, nesrečam v znak — jutranja zvezda brli.
Strgan bom v kose tako, kot ude zapustil bi svoje
Zdi se telesa da del, — skoro odločen je proč.
Take občutil je Met, takrat bolečine, ko stizan,
Bil je na razne strani, — konji izdali so čin. (Konji
[izdajo odhod.)
Zdajci pa nastane krik, zdihovalje vpitje mi dragih,
Prsa razgoljena glej, — roke otožne bijo.
Zdaj se soproga drži, ramen ločivšega tužno,
Ko že stočilo se solz — mnogo je, britko dejá:
„Iti ne moreš ti proč, ker šla bova skupno po svetu,
Hočem v pregnanstvo vse dni — tvoja soproga ti bom.
Zame je strebljena pot, me sprejmejo zemljski kraji,
Pezo le skromno z menoj — ladja tekoča dobi,
Cezarja srd ti veli domovje premilo pustiti.
To le ostane ljubav — Cezar mi bode ljubav.“
To le poskusi, poprej poslušala ravno je isto;
Zmaga obzir komaj se vendar uda, — jo korist.
Grem, to sprevod, držeči do groba a brez je pogreba,
Raskav in grbav obraz, — mažejo prašni lasje.
Ona tukoj v nezavest se zgrudi na tla vsled britkosti,

Z temi tako se trdi, — skoro pol mrtva leži.
Vstane, imela lase od zemlje je blata vse prašne,
Z udi vstane od tla — mrzla se trese strašno,
Sebe miluje potem, vse hišne bogove puščene;
Čestokrat kliče ime — vzetega ropno moža.
Nič manj ne plaka ihti, kot hčerke li moje bi zrla,
Kje na gromadi telo — v plamu kot žrtev v teh.
Htela je umreti in s tem zgubiti vse mišljenje s smrtjo,
Jo zadržuje obzir, — samo do mene v močeh;
Ona naj dalje živi osode določbe so take
Toraj naj ona živi — njemu naj bode v pomoč.

VIHAR.

Tingitur oceano custos Erymanthidos ursae,
V morju se spušča čuvaj medvedinje Erimatiske,
Šiba valovje morja — z zvezdo veliko strašno
Jonisko morje sedaj; prejadramo ne iz nagibov,
Strah nas včvrsti strašan, — drzni postajamo bolj.
Jaz sem nesrečen, morje viharji razburjajo silni,
Z valov osrčja vali, — pesek droban se navzgor.
Pluska v višine kot hrib, ob ladijnem delu od spredaj,
Bijē podobe bogov val — pluskajoči navzgor!
Poka tramovje iz smrek, rožlajo verige napete;
Kilj se ves trese ihti, — ravno vsled naših nadlog.
Plah že postaja mornar, blede strahopetni prestrašno,
Ladji premagan sledi, — krmiti več jo ne zna.
Kakor če jezdec moči več nima, da uzde bi vzdržal,
Nič ne koristi mu več — konj jo v oblasti ima;

Ravno tako zdaj krmar, valovja navalom izroči
Ladjo, da ista zgreši — pot in odkazano smer.
Ako ne pošlje Eol spremenjenih vetrov naproti,
Skoro zabreden v kraj — kamor bi iti ne smel.
Daleč Jljirjo ob levi pustivši, zagledam Italjo,
Dal se je meni ukaz — beg in izgon je moj del.
Prosim naj veter konča iskati dežel prepovedanlh,
Z mano enako i on — naj se Bogu pokori.
Ravno ko to govorim, ter voščim boječ se vrnitve,
S strašno srdito močjo — pluska val v razne strani.
Zdaj prizanesite vsaj bogovi vi modremu morju,
Usmilite mene se vi — Jupiter meni preti.
Dušo utrujeno brž, izstrgajte smrti prekruti,
Ako rešitve je čas — njemu pretil je pogin.

OPRAVIČENJE.

Predgovor k pretvorbam.

Si quis habet nostris similes in imagine vultus,
Meni če sličen obraz, v podobi kateri nahajaš,
Vzemi iz mojih lasov — Baka bršljanovo vez.
Znaki enaki so kras, ki diči le pesnike čvrste
Mojim zadevam nikdar — venec ne prija svečan.
Skrivaš ker to ti povem, zapomni vse to si prav dobro;
Saj me na prstu imaš — vedno me nosiš seboj,
Mojo podobo v zlato obrobljeno imaš rudečo,
Mili pregnanca obraz — zreš kot zamoreš le ti.
Kadar to gledaš ti pride na misel in rečeš potrta :
„Kak je oddaljen zelo, — Nazon v pregnanstvu trpi!“

Tvoja zvestoba mi ugaja večja podoba so pesmi
Moje, jih čitaj želim — kakoršnekoli se zde;
Spevi različnih pretvorb, podobe človeške znanijo
Delo gospoda naprej — beg je prekinil drzan.
Te in pa družih še broj, zažgal sem povodom ločitve,
V ogenj sem vrgel ves kup — spisov različnih tvarin.
Kot je Tesjada zažgala na tršju še lastnega sina,
Boljša kot mati se zdi, — sestra je bila zares;
Ravno tako sem zagnal jaz knjige nedolžne,
Lastno meso, da sežge — kruta gromada ga brž
Bodisi ker sem sovražil vse muze kot lastne zločine,
Ali ker pesmi le stvor — bile v razvoju so še.
Niso vničene vse, ohranjene so kot jaz mislim,
Mislim da hrani prepis — se v mnogih izvodih raz-
[ličnih,

Zdajci jaz prosim, naj dalje živijo, čitatelj ne trati
Časa naj name misleč — čestokrat se veseli.
Potrpežljivo jih bral nobeden ne hode z unemo,
Ako se dobro ne zna, — zadnjih da manjka jim rok.
Z nakla je delo izšlo nedovršeno je skoro oddano
Piliti moral bi spev, — da bi veljavo dobil;
Hvale ne maram obzir imejte čitatelji vrli. (Ancsscora)
Hvaljen čitatelj le bom, — ako ne bom ti kvarljiv.
Sprejmi med drugimi vrst ti šest, ki na prvi so strani
Knjige, zatrdno če veš, — da vso prikladnost goje.
„Kdorsitikoli, ki v stik si z knjigami prišel lastniku
Vzetih, naj prostor jim da — vsaj starodavni naš Rim,
Sodil da knjige boš prav, pomisli, da ni on zdajatelj.
Javnosti jih je pogreb — kakor vkradene zdal.
Kar se pa tiče napak neopiljenih, spevov v celoti,
Ko bi popravljati smel — prav bi poprave zvršil.

BOLAN IN SIROMAK.

Haec mea si casu miraris, epistula quare

Alterius digitis scripta sit: aeger eram.

Ako ti morda strmiš, zakaj da je z drugimi prsti

Pisan prisotni ta list, — bil sem potrť in bolan

Bivam v krajih deŹele neznane brez sredstev vsakih
Čestokrat skoro ne vem, — kaj mi bo sluŹilo v jed.

Lahko veruješ kako je meni ob srcu, ko bivam

Med Sauromati le sam — tukaj med Geti sem plah?

Zraka ne morem prenašati, nisem privajen tej vodi

Meni ne ugaja ta kraj, — skoro ne vem jaz zakaj.

Ni mi udoben ta dom, jedil ni pristojnih bolniških

Tukaj nobenega ni, — lajšal da meni bi zlo.

Ni ga prijatelja, ki bi tolaŹil me z raznimi sredstvi,

Da bi pregnal mi dolgčas, — pravil mi razne reči.

Truden in skoro potrť, samevam med ljudstvom v
[tujini,

V krajih trpinec sedaj — nimam karkoli Źelim.

Pride na misel mi vse premagaš soproga mi razne

Misli, prizore duha, — srce te iŹče vse dni.

Z tabo lepo govorim in glas moj te kliče, nazdravlja

Ni je v vrsti noči, — dneva brez tebe tu ni.

Pravijo često trde, da blodim na razne načine,

Ker izgovarjam ime — tvoje brez vsakih opazk.

Ko se Źe skrči nebo in jezik bo siuŹbe odrekel,

Vinca jaz bodem krepil, — kapljic dobival zdravil,

Ako bo takrat kedo sporočil da Źena je prišla,

Up mi do tebe bo dal — vzrok do Źivljenja moči.

Jaz negotov sem Źivljenja, ti morda pa tamkaj veselo

Dneve v radosti živiš, — nič ko o meni ne veš!
Tega ne učiniš trditi, predraga sem trdno prepričan,
Časa brez mene ti tok — žalosten je in grenak.
Vendar ko bodo osode že leta preteka v določbah
In se približal mi bo — konec življenja strašan,
Naj mi še vzorni bogovi pred smrjo naklonijo milost,
Da bom doma pokopan, — kjer očetnjave je kraj.
Bodisi, da se podaljša mi kazen do smrtnih trenutkov,
Bodisi da pa skonča — smrt to pregnanstvo bitko,
Prej bi bil lahko skončal, presrečne življenja mi dneve
Zdaj sem življenje dobil, — umrjem da jaz v pre-
[gnanstvu!

Kaj naj umrjem sedaj, oddaljen na bregu samotnem,
Bitka ostane mi smrt — kraj še bitkejši stori!
Moje ne bode telo na postelji vničeno umrlo,
Nihče prisoten ne bo, — da bi mrliča izdal!
Takrat ne bode moj duh za kratek čas več odgovarjal,
Ženi ko bo na obraz — lila obilnost mi solz!
Tudi ne bodem dajal ukazov več, roka prijazna
Meni ne bode oči — trudnih zatisnila več;
Aupak brez vsega pogreba, brez slave spominske bo
[zemlja

Tuja barbarska glavo — vzela k počitku tja v grob!
Ko boš to čula srce vznemirjeno bode, potrto
Bila s tresočo roko — prsa boš meni v spomin?
Ali ne bodeš ti rok zaman stegovala v te kraje,
Klicala bodeš zaman — tvojega moža ime?
Vendar, ne trgaj, ti lic, lasovja ne brskaj v bitkosti;
Vedi življenja takrat — konec je bil že zadan,
Ko sem zapustil svoj dom, misli, da takrat sem umiral,
Prva težavna res smrt, — bila je zame takrat.

Zdaj če zamoreš vzorna soproga, a tega ne moreš.
Kolikor tebi mogoče je, lajšaj ves bol ti s trpljenjem,
Trdo ohrani srce — nima moči brez vrlin.
Naj bi s telesom moj duh enako umrl še časno,
Del da nobeden ne všel, — hlastni gromadi bi izdan;
Kajti če vzvišeni duh, tja v sinje ozračje odrine,
Smrti če prost je izrek — starca iz Same je res
Bo po sarmatiski senci rimljanski še taval okoli,
In bo kot tujec ostal — v krogu neznanih mu duš.
Prosim te le posreduj, da shranijo v srcu se malem
Moje razpadle kosti, — mrlič ne bodem pregan.
Tu naj ne bode ovir, ubitega brata pokoplje
Sestra Thebanka v grob — kralj je prepoved izdal.
Z listjem zagrni kosti in praha amoma primešaj,
Vse to zakopaj v tla — tja na predmestja okraj
Verze v mramor vdolbi na grobu z debelimi črkami,
Potnik hiteči, da bral — bode vdobni napis:
„Kteri jaz tukaj ležim, sem pesnik premile ljubezni,
Nazo je meni ime — vmrl sem jaz vsled darov.
Tebi pa mimo ki greš če ljubil si, ne bode ti težko
Reči počiva mehko — tukaj naj Nazona kost.
To je zadosten napis; ker večji in daljši spomini
Trajni se v knjigah vrste — pisani meni v spomin;
Ti podelijo trdim zatrdno če tudi provzročile
Škodo so pesniku v čast — v čase ugodnejših dob.
Ti pa mrliču daruj mrliške darila in vence
Vlažne in mokre vsled solz, — žalosti iskren izraz.
Ogenj če tudi telo vpepelil je občutil pepel bo
Znakov pobožnih vpliv, — geslo ljubavnih vezi
Rad bi ti pisal še več — glas je obmolknil, potrt
Jezik je skoro že suh — nimata diktatov moči.

Spremeni od mene izrek, je morda že zadni izrečem,
Rečem v slovo ti zdravstvuj — on ki pošilja ne zna.

SVARILO.

O mihi care quidem semper, sed tempore duro.
O ti prijatelj ki zvest si bil mi že v časih prebritkih,
Bil si ti meni udan — sreča ko proč je odšla;
Ako veruješ prijatelju, ktereга skušnjo modrijo
Živi prav skromno, le sam — proč od velikih imen.
Živi le sam in varuj odličnih se kar je mogoče;
Z dvora visokega blisk — strogi ti vedno preti.
Kajti če tudi mogotci koristijo tebi je bolje,
Da ne koristijo nič — škodo če lahko store.
Čolnič izpuščen zbeži, vetrovom viharnim po zimi,
Mnogo več daje skrbi — jader širokih vpliv.
Vidiš, da skorjica lahka na vodah visokih še plava,
Težo mogočno pa brž — v valih morja potopi.
Ako svarilec jaz sam bi bil opominjam že preje,
Morda bi zdajci že bil — v glavnemu mestu svetov.
Dokler sem živel s teboj mi vetrček vgodni je pihal,
Čolnič je dalje veslal — v mirno stoječih vodah.
Ako se zdrsne komu na planem, kar je pa težavno,
Pade, da hipoma s tla — vzdigne se lahko takoj;
Kadar pa s strehe visoke Elpenor je padel nesrečni
Kralju kot senca tedaj — šibka naproti on gre.
Kaj se zgodilo da Dadal s peruti gotovo je mahal
Ikar da sinjim vodam — dal je primerno ime?
Skoro gotovo ker ta visoko, a oni je nizko

Letel, imela perut — lastnih pač nista oba
Meni varuj, da živi le dobro, kdor skrito sameva,
Vsaki naj vstraja le sam — svoji osodi udan.
Eumed ne bil bi ostal siromak, če bi sinko prevzetni,
Konjev Ahila ne bil — zase lepo pridobil.
Merops bi sina ne zrl spremenjega v pla nen zareči
Hčerko pa vsako v drevo, — Phaeton če bi bil ded.
Ti visokosti se boj, le krči načrte življenja.
Ti visokosti se boj in razkošnosti, skrči le jadra
Raznih načrtov vseh dni, — vreden ti nisi spodtik.
Prija življenja ti tek prav mirno na zemlji vršiti,
Naj ti osode sijaj — zadostnih dni podeli,
Da, ti privoščim jaz to, zaslužiš z miloto, dobroto;
Kakor z zvestobo, saj to — meni si ti ukazoval.
Videl sem tebe ihteti, vsled moje osode britkostne,
Kakor verjetno se zdi, se kazala je na obrazu;
Videl sem tvoje solze, oblile so moje obličje,
Tiste sem takrat vžil — s tvojimi zvoki potrft.
Zdaj zagovarjaš pregnanca kot prvi prijatelj z vnemo,
Lajšaš mi bôi od drugod — jaz ne dobim pomoči
Vstrajaj brez jeze in leta vesela zadostno vživaj
Skromno, prijateljev vez — pridruži si v milo tolažbo
Ljubi Nazona ime katero pregnano ni bilo
Drugo vse ima morje — scitisko hrani gorje.

PERILLI.

Vade salutatum subito prerarata Perillam,
Sitfera, sermonis fida ministra mei.
Brzo, mi pisani list Perilo pozdraviti teči,

Si pospešitelj zadev, — mojih znanilec reče.
Najdeš jo morda pri mamici mili sedečo, igraje;
Ali jo smelo dobiš — tam pri Peridah (muzah) svoj
[čas.
Vsako početje pusti, ko zve, da si prišel bo vprašala.
Kaj te privedlo je sem, — kaj uganjam počenjam
[odsoten?

Smelo povej ji, da tukaj živim kot ne prija živeti,
Mi dolgočasno je tu, — nič ne olajša moj bol
K Muzi sem zopet odšel, če tudi mi je škodovala,
Rabim merilo besed — verzov sledi vsposed.
Reči ji: „Kaj še strmiš po splošnem strmenju in
[poješ?

Ali navdušeni spev — poješ na rodni način?
Kajti narava osoda ti dala je nprav sramožljivo
Redkih premnogo darov — lastnost in čilost duha.
To do Pegasida vod, najprvo sem spremljal, da vendar,
Žila bogatih voda — trpko nikdar ne izmre;
To sem opazil najprvo jaz v nežni mladosti, device
Bil sem kot oče vodnik — hčerki vzorni vsekdar.
Ako ostane ogenj ti v prsih še vedno goreči
Lezbe, premagala bo — sama pesnikinja čin.
Toda bojim se zelo, osoda bi te zadržala
In da postal bi tvoj duh — len in potrť vsled rev
Mojih in dokler sem smel, sem večkrat jaz čial
[pozorno

Ali ko ti si slavil bil sam povod sramotilk.
Mojih te kazni vzgled učinil je morda nadležno,
Ker so mi pesmice zlo — škodo zadale strašno
Strah brž odstrani takoj, Perilla da žena ne ostane,
Niti kak mož od poti, — da ga tvoj spev ne znori,

Spretno odstrani nagib k lenobi, povrni nazaj se
K vrlim umetnostim zdaj — k spevom presvetlm zares;
Krasno obličje nekoč, ogrdi se po letih premnogih
Grbav, starikast obraz — poln bo raskavih peg,
Starost nadležna z roko zagradi krasotno podobo,
Pride brez šuma k ljudem — tiho koraka odrok.
Ako poreče kedò: „Prekrasna je bila“ občutila
Samo boš, bôl in pa stok — zrcalo znači ti laž.
Zmerno je tvoje imetje, če tudi si večjega vredna.
Misli si da tvoj je zaklad — skoro bogastvu enak;
Sreča ponuja to komur že hoče in zopet vzame,
Kmalu postane ta lr — ki bil nedavno je Krez.
Kaj naj naštevam podrobnosti? Saj neminljivega ni-
[mamo
Tukaj mi nič kot srcà — in pa blaginje duha.
Tu brez domovja in vas ter hiše več nimam nobene
Proč so mi vzeli vse, — kar so zamogli takrat;
Le bistroumje me spremlja in to me oživlja z veseljem,
Cezar do tega moči — nima to moja je last.
Naj to življenje skonča mi z mečem kdorkoli že hoče,
Slava mi bode v ponos — Erazu še po smrti sloveč;
Dokler bo Rim bojeviti še zrl raz homcev sedmerih
Kot zmagovalec ta kraj, — čitan bom veno'emer.
Ti če stremljenja uporaba presrečna te tudi nazdravlja,
Vteči gromadi vselej — dokler se nudi ti čas.

DAPHNA.

Ljubil najprvo je Feb penejsko Dafno vzorno,
Bila Peneja je hči, cvetoča še v dobi življenja,
Vsoda ogrela ga ni le jeza Kupide srdite,
Delij Apolon, ponosen že prej vsled zmage nad kačo
[je videl

Kak je tetivo napel in z lokom pomiril naravnost,
Kaj ti bo deček povej, koristilo močno orožje?
Mu osramočen veli, to prija le ramenom mojim,
Ranim vsako zverijad in zraven sovražnika smrtno,
Pythona sem jaz že k tlom potrl v številnimi streli.
Njega ki podkev tišči s trebuhom prestrašnim stru-
[penim,

Baklja če tvoja ti plane ljubezni prečutne vname,
Bodi mi skoro gotov brez moje to slavo gojiti
Venere sin pa veli: „Tvoj lok o ti Feb že zadene,
Moji pa tebe v stran; kot vse kar živi ti presežeš,
Ravno tako tvoja čast pred mojo na zemlji izgine.“
Amor zdaj reče in zrak s peruti raztegnenmi bije.
Pride in brž obstoji, na glavi košati Parnasa,
Pušici vzame zdaj dve iz tula, ki bil je odložen.
Slični različnih stvari, ta zganja, ta vživa ljubezen.
Ta ki jo vžiga je zlat, blestečo ost ima in ostro,
Ta ki podi jo je top, le svinec pod cevko imaje.
Tega odposlal je Bog penejski Nimfi mogočni,
Onega vrže skoz kost Apolonu v mozek notranji.
Eden zaljubi se brž, ljubimca ogiblje se drugi,
Samo lesovje in lov, ter plen še odpade nje srca.
Mnogi snubili so njo mrzila je ona snubače,

Gozdov pustote prešla je plaho pred možem tarnaje.

Amor ne briga jo, Him in ne zaročitev katera.

Čestokrat oče je djal: „Vnuka otrok mi podeli.“

Krasni svoj mili obraz, rudečica ognja pobarva,

Zdajci okoli vratu očetu ovije se ljubko.

Oče podeli mi dar, devica ostati vse čase

Reče Dijani nekoč je Jupiter prošnjo vslišal.“

Vstregel je oni ji sploh, a tebi milina ovira

Željo spolniti, i stas krasan ti že to zabranjuje.

Ljubi jo iskreno Feb, združitev on z Dafno le hoče

Kar pa on upa, želi ga lastni orakelj le brani,

Kakor po žetvi sežge stržišče še tamkaj po njivah,

Kakor plot vname požar, ko potnik se z bakljo pri-
[bliža,

Ali ob zoru jo v stran zavrže, ko več jo ne rabi;

Ravno tako tudi Bog vsplamtel je kot ogenj in plamen,

Z upi srce si krepí, ljubezen goji on brezskrbno.

Nepočesane lase, on gleda po zraku viseče,

Vsklika kak tvorile kras bi iste sčesane vrejene?

Vidi da njune oči, kot zvezdice so leskajoče,

Usta prekrasna on zre pogled pa mu nezadostuje

Prste proslavlja roke nje ramena skrbno odkrita;

Skrito se lepši mu zdi kot vetra pih ona vteče.

Nič se ne zmeni hiti, ta oni tekoči zakliče:

Nimfa penejska me čuj vstavi se, prosim uljudno!

Čakaj, božanka me, stoj! Pred volkom tak jagne
[pobegne,

Slično košuta leti predom, golobč levk pred orlom,

Vsi da sovragu v teko, sledim ti z vzroki ljubimstva.

Jaz sem nesrečen, gorjè, da vendar ne padeš, ne

[raniš

Nog si skakaje čez trn, da bolov ne bom provzročitelj;
Kraj je osoren in pust, ne teci ne leti tak naglo.
Jenjaj, te prosim lepo odnehal bom tebe poditi!
Vprašaj najprvo komu ugajaš! Jaz nisem iz hribov
Tudi jaz nisem pastir ki pase govedo in ovce
Saj ti gotovo ne veš, pred kom ti podvižeš, bežis,
Ravno zato pa bežiš. Deželo jaz Delfijsko vladam,
Klar in pa Tened je moj in mesto Patare še glavno.
Jupiter me je rodil, kar bilo je, je in pa bode,
Jaz prerokujem velim in strune zabrenkajo pesem.
Spretno zadene moj strel in spretnejši pušica ena
Ktera v mirno srce mi rane globoke zadaja.
Znajdel sem zdravljenja moč, svet zove me odrešenika
Ozdravljajočih zelišč, ubogajo mene vplivi.
Škoda da vendar ljubav, zelišče nikako ne zdravi
Sredstva katera vsem koristijo mojstru ne marajo.“
Mnogo povedati če a Dafna preplašna vteče,
Sredi pusti ga b sed med govorom še nekončanim,
Brdka se čini mu zdaj, vetrovi so ude odkrili,
Veter zapihal je hud vihrajo nje krila prekrasna,
Ravno ob prsa, lasje šumljajo ob vetrčku zadej,
Ljubkost krasoto nje beg povečal je v meri obilni.
Dalje ni mogel zdaj več, nesmrtni mladenič prenašati,
Da ljubkoval bi zastonj že teža spodbuja ga Amor,
Devi ljubljenki sledi, koraka prav hitro stopaje;
Kakor bi gališki pes zagledal na prostem kje zajca,
Oni podviže za plen, a ta nameruje rešitev,
Vsaki trenutek se zdi, da njega doteče in zgrabi
Gobček steguje moli, ko skokoma dirja in teče
Drugi je v dvomih, da brž ga v jame in zgrabi prav
[strastno,

Skoro se zdi mu jetnik a vteče napadu poskočno
Taka sta deva in Bog ta v upu je ona pa v strahu.
Zasledovalec leti za njo ima Amorja krila,
Vedno hitreje on gre, tekmuje — ne da si pokoja,
Že plapajoče lase, čez tilnik viseče on piha.
Zginjajo že ji moči, utrujena je kot od dela,
Gleda tja v Peneja val, vsa plaha od dolgega bega,
Oče mi daj pomoči če imaš božanske dotoke.
Zemlja razkroji se tam, kjer tebi najbolj sem dopadla.
Ali pretvori ta stas vžaljenje ki provzročuje.
Komaj molitev skonča, prešine otrpnenje ude
Prsa ovije brž lub, lasje spremenijo se v listje,
Roke so kakor veje in noge so iz korenine,
Vrh jej ogrne obraz obstane ji samo krasota.
Ljubil pretvorjeni stas je Feb v obliki drevesa,
Ko je za deblo prijel z desnico občuti, da srce
Ravno pod lubjem drhti, ko veje kot ude objame
Lesu poljube deli, a les pred poljubi se zgiblje.
Bog pa na to ji deja: „Ker moja soproga ne moreš
Biti, vsaj bodi drevo ti moje, na zemlji ovijaj
Gosli lase in pa tul, naj lovorji vedno krasijo!
Vojvodom Rimskim boš, lišp ko bodo glasovi šumeli.
Ko zmagoslavja se klic, razlegal nekoč bo okoli
Zrl bo vse kapitol, sprevide in slavnosti razne;
Ti pa kot zvesti čuvaj Augustinovih dvorov ostani
Trdno pri vratih kot bran, hrast tam na sredi varuj
Kot je mladeniška glava z lasovjem mi vedno pre-
[krasno
Stalno ti listnati kinč, naj bode prečastno krasilo

Plen tako je skončal, a lovor ki ravno poganjal
Veje mladike je vrh kot glavo v zahvalo vpogibal.

PYTHON.

Druge rodila stvari je zemlja v različnih oblikah,
Sama od sebe, ko žar je solnca ogrel tekočino
Ki je ostala kot sled in blato vlažnih močvirjev,
Ko je napihnil pritisk vročine, že semena razna,
Začnejo kmalu iz tal poganjati kal plodonosno.
Kakor v osiřju so tlela obliko različno dobijo.
Ravnotako je, ko Nil sedmeroiztočni zapustil
Njiv je obsežnih poplav in vali se vganejo v strugo,
Staro in blato potem žar solnca pekoči ogreje
Kmetje tam najdejo broj različnih živali oraje
Njive med temi vzró različne v prvotnih izvorih,
V hipu ko ravno prično začenjati in se razvijati.
Mnoge v razvitku tedaj so udov in v istem telesu,
Najde se čestokrat del še pristno robate tvarine;
Kajti ko pravo že zmes vročina inob vlaga dijo,
Splodijo se iz obeh tvarin, vse razvija se stvarno.
Voda če ogenj mrzi, gorkota vlažna vse vniči;
Mladi zalegi lepo ugodna je sloga razdružena.
Ko je s povodnjo že svet in z blatom ogrnjena zemlja,
Solnca pekoči žar, pih ozračja, ogreje tvarine;

Broj brezštevilnih stvari nastane v prvotnih oblikah,
Deloma jih obnovi še v novih prizorih različnih.
Sicer hotela ta ni, a tebe je Python rodila
Novim ljudem si v strah, ti bila o kača izredna:
Tolik je bil tvoj obseg v prostoru hribovja obsežnem,
Saj je Apolu do zdaj orožje do srn, jelenov,
Rabil edino morii s pušicami tisoč in tisoč,
Ter jih preganjal, podil čez sivo skalovje hribovja.
Skoro nabasan že tul je spraznil vsled strelav obilnih,
Z ran je strupenih že kri, kar curkoma lila okoli,
Čina da slavo pa čas vničiti ne bi vtegnil,
Brž tekrovaja je tek za pithiske igre vpeljal,
Zvane so bile takò po kače imenu vstreljene.
Vsaki mladenič dobil je venec v zmago dobitja,
Hrastov v plačilo za boj s pestjo za letanje in vožnje.
Vencov z bršljana takrat ni bilo v navadi Apolon
Odlikovancev krasil je glave z različnimi venci
Raznih zelišč in dreves, spodbujal je s tem tekmovalce.

VRAN IN VRANA (KORONIS).

Želji bogovi morjà so vsi zadostili. Zdaj Juno
Čvrsto se vzdigne gor v zrak na vozu katerega vlekli
Pisani pavi, seboj so, bili po smrti so Argosa
Pisani, kakor ti vran, dobil ki peruti si črne
Belkast si prej pa ti bil, bolj bel kot snežnike.

Srebrnobil bil nekoč, ta tič je in perje enako,
Srebrnobelo tako enačil golobom je belim,
Grši ni bil kot gosi, ki z glasom čuječim so imele
Braniti ves kapitol kot vodo ljubeči labudi.
Jezik provzročil je zlò, po krivdi zgovornosti strastne
Barvo je zgubil nekoč postala je beli nasprotna.
Lepše hemonijskih žen v Tesaliji pač se ne najde,
Kot je Koronida, vzor je bila Larisank cvetočih,
Tebi, dopadla o Feb, gotovo je toliko časa,
Dokler jo dičil značaj, čistosti je in sramožljivosti.
Toda Apolona tič zapazi prešestva njo hibo,
Krivdo da skrito izvè takoj nesprosljivi znanilec
Teče k gospodu naprej, obvesti da ga pravočasno.
Sraka zgovorna sledi mu nagloma, da poizvedla
Vse bi ko, vzroke dozna pritrdi in mu reče ginljivo
„Ne zaničuj ti svaril, po pravi ti poti ne hodiš,
Kaj sem jaz bila nekoč, kaj zdaj sem postala pomisli,
Sama zvestoba vzrok je moji sedanjí nesreči.
Erihtonja nekoč rojenca zaprla je Palas,
V zbičja spleteni zaborj trem sestram deviškim Kekropa
Konečno to izroči, s pogojem skrivnosti ne zreti.
V listju topola košatega zrla sem njihno namero,
Kaj da z zakladom store, katero so v varstvo sprejele,
Vročeno čuvali dve ste Pandrosa zraven še Herza;
Toda Aglaura veli strahopetnima stvar to pogledati,
Vozle odveže z rokò in vidi otroka v zaboju,
Zraven čepel je nek zmaj zaviti v krožec predolgi.
Nujno vladarko ò tem, obvestila sem prav izvestno,
Kmalu dobila plačilo ovadbe sem, jaz čuj sledeče.
Ljubček Minerve nekoč sem zgubil jaz njeno obrambo,
Zdajci pognan sem v stran za nočnimi tiči samevam.

Moja osoda, vzgled, svarilo bodrilno je ticam,
Da ne podajo nikdar v nevarnosti se pogovorov.
Neprestovoljno in ne brez ponudbe je mene izbrala,
V svrhe kot lastnega ptiča K Paladi ti zdi se lahko.
Sam bož prepričal če tudi srdita je, vendar ne bode
Dejstev vtajila nikdar. Rodil me je v fokinskem kroju
Sam Koronej, jaz povem ti znano resnico in dejstvo,
Bila kraljeva sem hči snubili so mene snubači
Razni, mogočni, a stas provzročil je meni nesrečo.
Ko sem na bregu morja, sprehajala se prav počasno
Kakor navadno morja vladar me zagleda ob kraju
Hitro občuti ljubav, s prošnjami ko nič ne opravi,
Niti z besedo priliznjeno, z raznimi sredstvi uporabil je
Silo mi naglo sledil. Zbežala sem, breg zapustivši,
Trudim se skoro zaman po mehchemu pesku vbežati
Vsa onemogla tedaj, bogove ljudi jaz pokličem
Nudijo da mi pomoč, a nihče umerjočih ni slišal,
Deva devici pomoč prinese in jo potolaži.
Roke jaz dvignem v nebo, mi brž počernijo peruti,
Z ramen zaženem potem, obleko jo perje obrase.
Krilo postalo takoj je s perja, zabodeno v kožo,
Prsa ko naga z roko potipati hočem navadno;
Vidim da nimam več rok, ne prs več odkritih in
[nagih.
Hočem leteti, a nog ni pesek več držal kot preje,
Trdno se vzdignem od tal, frleča po zraku v višinah
Dana Minervi tako Minervi sem za spremljevalko.
Kaj mi koristi vse to, če sedež moj častni zasede,
Če je Nyktimena tíc postala vsled strašnih zločinov.
Nisi li morda ti čul obveščeu od koga slučajno,
Da je očeta šotor Nyktimena osramotila?

Ona je sicer zdaj tič, a v svesti si krivde prestrašne
Se le ogiblje sveta pogledov, svetlobe in skriva
V tmini sramoto in zlo z ozračja jo ptički podijo;
Tak besediči naprej, a vran ji zdaj reče sledeče:
„Vsi opomini le zlo, naj tebi donesejo hudo
Kajti sovražim, mrzim jaz migleje plitve vsake
On ne prekine poti Apolu gospodu naznani.
Lavorjev venec takoj odpade ljubečemu, ko je oznanil
Zlo in osupli zločin in Bog je brž zgubil poglede
Barvo in zraven še glav prijetni ko srce vsled srda.
Strašno goreče drhti, vzame navadno orožje,
Hitro zakrivljeni lok nategne prevrta pušico
Prsa njej, ktera večkrat sedela ob njega je strani.
Zdajci zadeto je strel, prebodel, vzdihne globoko.
Naglo potegne ga s prs telesa vse ude oblije
Kri prav rudeča veli zdaj ona. Prav rada pokoro
Tebi opravi o Feb, a prej poroditi, da umrjeva.
Dva in pa eden vkup. Življenje tako je prelila,
Smrti mrzlota teló prešine, ko dušo izdihne
Pozno prepozno drhti ljubeči vsled kazni prestrašne,
Samega sebe mrzi in čuti da jezen postaja,
Tiča sovraži, ki zlo odkril mu je vzroke britkosti,
Da je britkostno začul v to svrho sovraži pušico,
Roko in zraven še lok, da umor se je kruti izvršil.
Mrtvo objeti on če, uporablja vsa sredstva zdravilstva,
Vendar vse je zaman, osodi pomoč nakloniti.
Ko že gromado vzre, ki mrtve bo ude zažgala;
Zdihljej mu šine iz prs, globoki obličje nesmrtnih
Biti oblito ne sme s solzami. Tako kakor mati (krava)
Ako teletu sesalcu ob desnem ušesu zdrobilo
Sence bi kladva vdar, medtem ko bi vidila sama

Prsa ko jej poškropi z vonjavo objame jo ljubko.
Zadnjo ji skaže še čast katera takoj je pristuje,
Topel nikakor ni Feb, da zarod njegov znameniti
Bi spremenil se v pepel strga s plamenov zdaj sina.
Z mater naročja takoj ga vleče v duplino Chirona
Vranu pa zdaj prepove med belimi ptiči prebivati,
Kteri je čakal daril v pohvalo za prave ovadbe.

AGLAUR.

Vzdigne visoko Merkur se gori v ozračje s peruti,
Zrl po zraku frleč, na trate Munyhje je vedno.
Gledal Minerve je kraj in vrtov nasade Lyceja.
Nesle slučajno takrat, nedolžne device darila
Glasom so starih navad v okinčanih koših na glavi
Tja v okrašeni dvor Minerve Palade mogočne.
Ko se je vračala Bog krilati jo urno zapazi,
V teku naravnost naprej on noče obrne se zopet
Kroži v krvini okrog. Saj ravno tako kot sokol,
Ptič najhitrejši, ko vzrè osrčja mesnine živali
Ki so namenjene v dar boječ se duhovnikov zbranih
Tam pri darilniku krog se suče v krogu okoli.
Ves je obupan in plah, ne upa več dalje frleti
Cilj on obkroži želja s peruti mahaje krog žrtev
Slično v atiski dvor Merkur jo ubere po zraku,
Naglo in gibčno frli, prekroži ozračja višine.
Kolikor Lucifer bolj kot zvezde sveti se na nebu,
Kolikor luna svetlejša je kakor pa Lucifer svetli,
Tak veličastneje bolj kot deve vse Hirza koraka

Bila je kinč in ponos spreveda prazničnega vsega
In spremljevalka vsem. Vsled njune krasote osupne,
Vstraši se Jupitra sin Merkur ko je visel v zraku,
Tlela je v njemu ljubav, kot svinec katerega vrže
Prača prav hitro leti, ogreje se v zraku frleči
Ogenj potem zadobi v oblakih ki ni bil mu lasten.
Menja Merkur zdaj svoj tek z obnebja na zemljo
[poskoči;

Nič se on ne spremeni, ker svest si je svoje lepote
Ako je tudi brez graje, poviša jo vendar še skrbno
Sčese si gladko lasè, obleko iz plet si obleče;
Krasno da žameta lišp in zlatih veznin se opazi,
Palico v desni drži, s katero priganjal odganjal
Spanje je ta se sveti enako podplati na peti
Znotraj palača je tri prav skrite imela sobane;
Slonokostenih je plošč iu družih nabitih vse polno,
Pandros je bival v desni, Aglaur pa na levi in Herza
V srednji je bivala ta. A tista ki je stanovala
V levi, Merkurja prihod je prva zapazila hitro,
Upa se vprašat Boga po imenu, po vzrokih prihoda.
Dal jej odgovor vnuk je Atlasa in pa Plepne;
„Jaz sem ki nosim skoz zrak ukaze očeta moj oče
Jupiter sam je močan, z prihodi nikakor ne varam,
Prosim, vstrajaj ti zvest, sestrici in mojemu rodu,
Strine mi ne zaničuj imena ki tebi pristuje.
Herza prihoda vzrok je mojega semk-j. Te prosim
[neguj

Mojo presrčno ljubav. Z očmi ga pogleda Aglaur,
Z katerimi zrla nekoč skrivnosti je skrite Minerve
Hoče za vslugo zlata, zahteva obilno ga zdajci,
Zraven še hoče medtem domovje, da kmalu zapusti.

ODISEJA

Prosto po Homerju

PRESTAVIL

BLAZIJ BEUK

KURAT

=====
I. Zvezek
=====

Lastniške pravice pridržane

V Gorici, tisk. Seitz
1911.

ODISEJA.

(iz gršč.).

I. SPEV.

Bogov zborovanje
Telemah in snubači.

Muza povej mi dejanja moža, ki je mnogo pretrpel
Ki daleč okoli je taval, ko Trojo, trdnjavo razdjal,
Mnogo on videl je mest in ljudi, navad se naučil
Šeg raznoličnih. Na morju prestal on nadlog je veliko,
V dušno rešenje, in za pospešenje vrnitve sodrugov.
Rešil prijateljev ni več, če tudi si je prizadeval;
Kajti pripravljali sebi pogubo z zlodejstvi so sami:
Norci, ki klali govedo visokega kralja so solnca;
Bog v to svrho odtegnil jim dan je presrečne vrnitve.
Daj le povej nam nekoliko tega, Kronidova hčerka.
Drugi vojaki, ki se bojevali pred Trojo, ušli so
Vojni nemirni, pogubnemu morju, srditim valovom.
Njega (Odiseja), kateri hrepênel po domu, soprogi,
[je srčno,

Je zadržala na pustem otoku boginja Kalipsa.
V neki duplini je skritega htela za moža imeti:
Ko pa je leto minilo u teku okroglega solnca,
Kar zatrdili bogovi, da v Itako spet se povrne;
Ni pa dovršil junak še življenja poti prenapornih
Niti pri svojih, in to žalostilo je druge bogove,
Razven Pozejdona, ki je preganjal zeló Odiseja,

Dokler ni vrnil nazaj, v domovino se svojo predrago.
Ko je Pozejdon odšel, v goste k Etíjopom vabljen;
Narod Etjópski razdvojen je bil na dva dela različna,
Proti ushodu se ráztezajoči in proti zahodu

Ti so donašali žrtev mu juncev in jaret udano.

Tu pri bogatem obedu sedél je. V dvorani pa zbrani pri
Zenu so bili vsi drugi bogovi Olimpskega doma.

Oče ljudi in bogov je začél govoriti med njimi,

Spómne se Ajgista namreč, ki bil je brez vsakoršne

[graje

Tega ubil je Orést, Agamemnona sin znameniti.

Zmisli na njega se zdaj ter bogovom on reče v zboru :

„Tožbe obdolženja imajo smrtniki zoper bogove.“

Zlo vse prihaja, upijejo, samo od nas; a kljub temu
Norci pripravljajo sebi le bedo in britko nadlogo.

Proti usodi poročil Ajgíst je soprogo Atrida

Kterega vbil je, ko vračal sé isti zmagavno domov je

Težke je sodbe si svest bil! Mi smo ga dolgo svarili,

Njemu poslali smo Hermeja, res zmagovalca čuječega,

„Naj ga ne vbije, soproge naj ne poroči smo mu rekli

Ker maščeval se bo Atridov sinko Orest, ko doraste.

Skoro gotovo zahteval mladenič bo delež očetov.“

Hermej mu to svetoval je po našem ukazu, naj vboga.

Hotel ni Ajgist nbogati, bôl naj dosledno prenaša!

Čuj, bistrooka Atena je njemu tako le dejala:

„Oče naš, Kronid vladar vladajočih številnih je kraljev,

Kazen zaslužil je on, izdajalec; zato pa je padel.

Naj bi še padel vsakteri. ki čine zvršuje enake!

Bôl Odiseja junaka mi vendar vso dušo pretresa,

Toliko časa oddaljen od svojih že on koprne,

Tam na otoku samotnem tuguje, krog njega je morje.

Neka boginja prebiva šopirno na istem otoku,

Atlasa hči, izvedljivca, kateri pozna vsa temotna
Bredzna morja in postavlja vse stebre se v zrak dvi-
[gajoče,

Celo razdaljo visokih nebes in pa zemlje ločeče.
Hčerka Atlantova zvana Kalipsa pa le zadržuje
Tamkaj trpina, laskaje se njemu s presladko besedo,
Itake da bi pozabil, domovja. Odisej pa vedno
Le hrepeni še po domu, da videl puhteči bi dim
Spenjat v višine se sinje nad krasno domače hribovje.
Pótlej pa naj le umrje ! Ne gane li to te Olimpčan?
Nimaš sočutja, usmiljenja več ti do žrtve trpeče ?

Ali ti ni Odisej pri ladjah pred Trojo že često.
Žrtev bogatih darov daroval u spravno daritev ?

Kaj ga ti črtiš sedaj in preziraš, o Zen vsemogočni ?“
Dal jej odgovor sledeči Kronid je, oblakov zbiralec :

„Dete ti ljubko, kaj govorile so ustnice tvoje ?
Kak Odiseja božanskega vendar bi smel pozabiti ?

Njega ki smrtnike vse prekosil je v modrosti veliki,
Ter doprinaša bogate darove bogovom obilno

Nam neumerjočim bivalcem nebeških planjav.
Samo Pozejdon preganja ga, kateri vso zemljo objema

S srdom in pa z maščevanjem prestrašnim, ker v sili
[oslépil

Hrusta orjaškega je Polifema, kateri se dvigal,
Spenjal mogočno se kakor sam bog. Mu mati bila je

Nimfa Toosa kot Porkyna hčerka, vladarja vodovja.
Zemlje tresitelj Pozeidon ne misli junaka usmrtiti,

Ampak pregnati ga iz domovine tja v kraje neznane.
V zboru se hočemo posvetovati o pregnanca vrnitvi

Jezo in srd bruhajoči opustil Pozejdon bo kmalu.
Nič ne opravi, če vpira se nam neumerjočim bogovom

Sam, če bojuje se z raznimi sredstvi in se zoperstavlja.“

Zenu dejala je višnjevooka zdaj hčerka *Atena*.
Oče naš, Kronid, kateri vladar vladajočih je kraljev,
Ako je ljubo božanskim bogovom. da vrne domov se
Zopet Odisej, kot sklenjeno bilo je v sklepih izbornih.
Hitro pošljimo božanskega sela Hermeja na ôtok.
Daljni v Ogigjo, sporočit boginji bogov lepolasi,
Trdni ta sklep in odredbo vrnitve i za Odiseja.
Hočem tja v Itako iti osebno k njegovemu sinu.
Ter ga navdušiti hrabro z pogumon in čilo močjo,
Da v zborovanje on skliče Ahajce, veleč jim zatrdno,
Ne več zahajati v hišo le v svrho predrzne razkošnosti,
Ktera zahteva le črede ovac in govede rogate
Žrtev: Poslati ga hočem v Šparto in v Pyl tja peščeni
Da pozveduje po svojem očetu, če zve kaj o njem.
S tem pridobil si bo slavo in pa spoštovanje zemljanov".
To zgovorivši priveže pod ного si krasne opanke,
Kakor z ambrozje, z zlatá, so nosile je tja po vodovju
In čez ozemlje brezmejno, kot piš se je naglo podila.
Sulico močno zagrabi, imela špičasto ostrino je,
Silno, mogočno, izborno junake z njo trla je k tlom, ko
Hčerke gromovnika srd se je vzdignil srdito prot njim.
Naglo kot piš je letela iz vrhov Olimpa navzdol,
V Itaki mestu ostala je ravno pred Odiseja dvorom;
Skoro na pragu dvorišča in kopje je v roki držala
Mentu podobna je kralju sosednih junaških Tafijev.
Našla prevzetne snubače sedeče je še na dvorišču,
Kamenčkov igro igraje, po deski jih še premikaje,
So razprostrti po kožah govede, ki so jo zaklali.
Semtertja tekali klicarji, sluge v opravkih so vedno;
Oni so mešali vino u vrčih in čašah tam z vodo,
Prali z luknjátimi gobami ti so pogrnjene mize.
So jih postavili v vrsto, meso so pa rezali tretji.

Telemah vidi najprvo Ateno bogovom podobno;
Sedel je namreč v vrsti snubačev, a s srcem potrjim,
Gledal je v duhu zamišljen, očeta podobo preblago,
Tuhta, naj oče se vrne snubače, da spravi od hiše;
Venčan in žezlo vihteč naj opravljal bi svoje imetje.
To premišluje, sedeč pri njih, kar zagleda boginjo.
Teče prav hitro k dvoriščnim vratam, nevoljen v srcu;
Tujca, ki toliko časa pri vratih sameva in čaka,
Prime za desno ga roko, medeno mu sulico vzame,
Nagovorivši prijazno mu reče krilate besede :

„Tujec veselje in rádost, naš gost si ti dobro nam došli,
Ko okrepčaš se z jedilom, povej nam kaj hočeš imeti.“
To zgovorivši koraka naprej a za njim gre Atena.
Ko sta dospela v prostorno palačo; postavi on kopje
V shrambo uglajeno krasno, ki stala ob stebru nabita,
Tam je slonelo Odiseja mnogo še kopij različnih.
Palado pelje tja k tronu, na s prtom pregrnjeni sedež.
Krasni, umetni; jej sesti veli, pod nogami ima pod-
[nožnik.

On se pa zraven usede na krasni slonilnik, oddaljen pri
Mizici mali je proč od snubačev, da njega ne moti
Vrišč in pa šum pogovorov, vršeč se za časa obeda,
Da mu ne skvarijo teka oholi snubači z omizja;
Zraven, da utegne izvedeti kaj o odsotnem očetu.
Služkinja vode prinese v prekrasno pozlačenem vrču
Na medenici srebrni za umivanje gostovih rok;
Hišnica skrbna zdaj kruha, mesa še v obilju prinese
In raznovrstnih jedil iz založenih shramb in zakladov.
Došel služabnik je s skledo mesnin in pečenk raz-
[noterih,

Zlate kozarce in kupe razložil je v vrsti na mizo,
Klicar postrežni je jima nalival pa sladkega vinca.

Vstopijo zdaj se predrzni snubači v hišo. Po vrsti se Vsedejo tja na stolice in pa naslanjače prekrasne. Klicarji vlivali vodo so z vrčev na njune roke, Dekle prinesle košare so polne pogač in potic. Kupe s pijačo do vrha postrežniki so napolnili. Roke stegujejo le po obedu, v splošno veselje. Ko poželjenje po jedi pijači je bilo vtolaženo, Novo si dušno zabavo omislijo zbrani snubači. Petje in ples izberó si v posladek obeda povrhu. Phemiju harfo lepo upodobljeno klicar ponudi, Ki je bil zvežban v petju in bolj znamenit kakor drugi. Silili so ga snubači, zagode, zapoje naj milo. Strune potiplje, zabrenka jim pesmico milo donečo. Telemah k Pallas Ateni upogne zdaj glavo pozorno, Reče jej tiho, da nič ne opazijo gostje v bližini: „Ljubljeni gost, mi gotovo oprostiš, kar smelo navedem: Svirajo gosli in petje glasi se, se lahko zabavajo Z igro in s petjem tam zbrani, brezplačno gosti se, [dobro

Z imetjem mojega danes očeta so židane volje; Gnijejo morda njegove kosti že na kakem obrežju Morja valovi v vrtincih podijo jih kroginkrog vedno. Ko bi odsotnega videli, vračat se zopet domov V Itako rodno, bi rajši imeli vsi hitre noge kot pa Polno zakladov, obilno zlata in prekrasnih oblek! Toda ne vrne se več, mu usojeno bilo je umreti, Splavali upi po vodi so čakanje je, brez vspešno; Ptujcev tolažbe so plitve, da vrne še enkrat nazaj se. Žalbog, da dan presrečne vrnitve za vselej je zgubljen! Prosim učini to vslugo, sporoči mi pristno resnico. Kdo, iz katerega naroda si? Kje ti mesto je rodno? V kakošni ladji prijadral si, kak so mornarju te spravili

Kako ? Prišel gotovo ti nisi le peš iz daljave ?
Vse mi resnično razloži, da vedel bom ali današnji
Častni obisk tvoj je prvi, li bil si že gost ti očeta.
Mojega, hišo je našo obiskalo mnogo junakov,
Kajti se shajal je z vsemi in znal je vse pogostiti.“
Višnjevooka ta Zenova hčerka Atena tako je dejala :
„Hočem izvestno ti in po pravici jaz vse razložiti.
Ment sem jaz, Anhialov sin ali Tafijev kraljič mogočni.
Vrlo jaz vladam moj narod, kateri le veslanje ljubi.
Z ladjo sem prišel jaz v spremstvu mornarjev po morju
[širokem

K ptujemu ljudstvu, katerega govor jaz skoraj ne umem
Baker v Temezi jaz zamenjujem z železom, bliščečim.
Ladja je moja zdaj zunaj še mesta, na prostem obrežiju,
V Rejtre zalivu ob vznožju košate in senčnate Neje.
Dolgo prištevamo se gostoljubnim še z dobe očetov,
Idi le tja in poprašaj Laerta junaka že sivega,
Kteri pa v mesto zdaj več ne prihaja, sameva v samoti,
Britko tuguje in pa obupuje, pozabljen od vseh je,
Starka mu streže, jedil in pijač mu vsakdanjih donaša,
Ko z rodovitnih vinogradov često se upehan že vrača,
Kjer je po dnevu prebival : Potrt je že, ves omaguje.
Prišel sem, ker se mi pravilo je, da se vrnil tvoj oče je
Zopet domov ; a bogovi mu branijo morda vrnitev. Jaz
Mislim, da ni še umrl na zemlji junaški Odisej,
Skoro gotovo nahaja na kakem se morskem otoku,
Kjer ga imájo ujetega divji ljudje, ne pustivši
Iti mu proč, zadržujejo s silo ga tamkaj ostati.
Prorokovati ti hočem, kot meni bogovi vdihnili ;
Saj se gotovo zgodilo že bode tako, je verjetno :
Vedež jaz nisem nobeden, razlagati tekov ne znam :
Dolgo oddaljen ne bode Odisej od svojega doma,

Skušal se bode vrniti, če tudi vkovan v okove,
Saj je prebrisan. Obvesti me vendar, povej mi zaupno
Si li Odisejev sin ti, ker čudno si njemu podoben
V glavi, v obrazu, na čelu in v raznih potezah obličja
Bila pogosto sva skupaj, še prej ko odšel je od doma,
V vrsti Ahajskih junakov pred Trojo. Od takrat
Nisva se vidila več in preteklo je mnogo že časa,
Viđel jaz nisem več njega a niti on mene kedaj “
Hitro razumni Telemah na to je dejal še sledeče:
Prav radovoljen prijatelj — resnico ti čem razodeti.
Mati mi pravi, da sin sem njegov, a ne znam jaz zatrdno
Nihče ne more pač vedeti sam, vseh podrobnosti

[rojstva

Sin bi bil rajši jaz sreče moža, ki živi tu le skromno,
Starost visoko dočaka, z imetjem ukrene potrebno,
Smrtnikov vseh kot se pravi, bil oče moj žrtev nesreče.
To v pojasnilo ti bodi na tvoje vprašanje zadevno
Višnjevooka ta Zenova hčerka Atena zdaj pravi:

„Vendar bogovi ne bodo izbrisali hišnega imena, ker
Ker Penelopeja je v tebi prevrlega sina dobila!

Vendar povej mi, naznani zdaj pristno gotovo resnico!
Kaka gostija je tu, tovaršja? Li svatovščino imaš?
Kako pojedino? To ni podobno nobeni gostiji!

Gostje prevzetno se vedejo in razbrzdano v dvorani,
Strastno rojijo in krog kolovratijo. Pameten človek
Z mržnjo to ravsanje, kavsanje vedno le gleda, po sluša.“
Telemah vzorni mladenič mu dal je sledeči odgovor:
„Tujec, ker vprašaš me in prenatančno ti vse poz-

[veduješ,

Hiša ta morala biti nekdam imovita je strašno,
In spoštovana, ko bival je on še na ljubljennem domu
Zdaj so drugače sklenili bogovi, mnenje njih spremenili,

Ker počernili moža so, uzornega skoro prvaka !
Oh miloval bi očetove smrti tako ne potrto,
Ko bi bil padel s tovariši v Troje, deželi poznani,
Ali v prijateljskem naročju ko so skončali vso bitko.
Ljudstvo Ahajsko postavilo bi mu spomin znameniti,
Sina dosledno unuki bi daljni slavili s proslavo.
Tak pa le harpij podivjanih je žrtev pozabljena ropa;
Zginil naenkrat je, ne da bi videl ga kdo ali slišal.
Glas in sledove zapustil mi bol je in strašno nadlogo !
Zdaj ne milujem le njega — pripravljajo meni bogovi
Večje britkosti nadloge in toge brez konca in kraja.
Vsi plemeniti mladenči in knezi okrog po otokih,
V Sami, v Dulihju, v Itaki skalnati in po Zahintu
Snubijo zdaj mojo mater, hoteč jo imeti za ženo
Ona ne more se še odločiti in pa odpovedati
Strašni možnostmi le isto zvršiti. Čuj snedeži grdi so
Skoro požrli že delež imetja ! Snubači brezvestni
Hočejo konечно mene jednako v kratkem požreti.“
S srdom in bolom tegotnim dejala je Pallas Atena.
„Res potrebuješ očeta, kateri odsoten je dolgo,
Roko njegovo, da bi kaznovala snubače nesramne !
Ko bi prikazal se zdajci na vratih dvorane prekrasne,
Ves oborožen s čelado in s ščitom in sulico dvojno,
Kakoršen bil je tedaj, ko sem prvič ga videl v hiši,
Ko se povrnil z Ephyre od Ila je Mermera sina
V hiši se naši zabaval s pijačo krepivši si ude !
Tjekaj odjadral Odisej bil v ladjah je brzotekočih,
Kjer vekomornih zelišč, da dobil bi za razne uporabe,
Pušicam dobrokovanim bi osti namazal, zastrupil.
Ilos ni hotel jih dati, nesmrtnikov srda boječ se.
Oče moj dal mu je strupa, ker ljubil iskreno je njega.
Ko bi prikazal se oče snubačem v taki obliki,

Britka bi bila ženitev, jim smrt jako hitra in kratka!
To pa odvisno od sklepa mogočnih božanskih bogov je!
Li se povrne domov, maščevanje li resno zasnuje.
Tebi svetujem pa stvarno, da brž odsloviš vse snubače.
Dobro ohrani to v srcu in govor še dlje razmišljuj.
Jutri junaške Ahajce vse k zboru uljudno pokliči
Vsem v zborovanju velevalj za priče bogove pokliči,
Vrnejo naj se nemudoma zopet domov vsi snubači.
Materi zraven svetuj, omožiti se v zmislu znamenja.
V hišo očeta bogatega. Naj vrne se rajši nazaj
Tam ženitnina naj bo kot spodobi se ljubljenim hčerkam
Ženinu naj se izroči s darovi zelo okrašena.
Brž se po svetu odpravi in pozveduj po očetu.
Morda ti smrtni kdo kaj pove ali Zen razodene
Potom poslanca, ki ti ga on pošlje ned vožnjo z vovico.
Prvo podaj se v Pil in uprašaj tam starca Nestorja,
V Šparto k Menelaju idi' ki prišel je zadnji domov,
Kar je Ahajskih junakov, ki bili so hrabri v boju.
Ako izveš da živi še tvoj oče se vrni domov,
Če se godi ti krivica, potrpi vsaj eno še leto.
Če pa izveš da ga ni več med živimi in je umrl.
Vrni se brž v domovino preljubljeno zopet, postavi
Njemu spomenik, daruj mu potrebne darove bogate,
Ko izvršil in storil boš vse to, premišluj pa že dalje,
Vendar previdno in modro razsodi, ter vpelji z zvijačo,
Kak bi pobil, vso druhal ti razkošno snubačev v palači.
Biti ne smeš več otročji, ker velik si že in dorasel.
Nisi še slišal o slavi, katero dobil si Orest je
Od vsemogočnih umoril je zvijačno Ajgista,
Ki svoječasno nevsmiljeno mu umoril je očeta?
Dragi, si velik, močan po zunanji postavi upošteván,
Drži možato se, da boš še slavljen pri poznih potomcih

K ladji k svojim tovarišem hočem jaz zopet oditi,
Morda nevoljni že čakajo, da se povrnem v kratkem,
Skrbi sam zase in k srcu si vzemi vse moje besede.“
Telemah vzorni mladeneč zahvali se gostu za svete :
„Res govoriš mi prijatelj z ljubeznijo, srčno udano,
Oče zamore le sina bodriti s tolažbo enako,
Prosim pomudi le malce se tukaj če tudi podvizaš.
Ljubi okopaj se dobro. da srcu podaš še krepčavo,
K ladjam povrneš z veselim se srcem, nesoč še darila
Častno seboj dragocenst prekrasno, ki njeno veljavo
V trajni spomin kot prijatelj prijatelju slavo izreka
Visnjevooka Atena ta Zenova hčerka sledeče je rekla :
„Ne zadržuj me več dalje, ker nujni so moji opravki.
Dar ki ga s srcem namenil si dati, podaj mi ga hitro.
Kadar se vrnem, pa nesem domov ga kot, biser predragi,
Zraven vsprejmi še dar dragocenosti zdaj ti od mene.“
Zenova hčerka tako govorila je urno skočivši kot
Ptiček letela je v modre višine, mladenča srce pa
Čvrsto navduši s pogumom, z močjo, da se spominja
[očeta

Živo še bolj, nego prej, kar občutil je kmalu v srcu
Strašno čudeč se, opazil vpliv je božanske moči. Zdaj
Vrne k snubačem se zopet božanski mladenič veselo.
V pričo njih pel znameniti je pevec, molčaje sedeli so,
Vsi poslušaje zveneče glasove. Opeval je glasno,
Britko, Ahajcev vrnitev iz Troje po sklepih Atene,
Penelopa Jkarija hčerka začuje nebeško,
Vbrane čarobne glasove, ko bdela je v gornjem
[nastropju.

Hitro poda se u spremstvu devic dveh tja dol v
[stanovanje

Pajčolan tanki raz glave viseč jej ovijal je lica, na

Strani nje vsaki je stala ugledna in brdka devica.
Zdajci s solzami v očeh se obrne tja k pevcu, mu reče;
Femij znamenitih saj milo donečih je pesmic premnogo:
Čini ljudi in bogov, ki proslavljajo v pevskih se krogih
Eno uberi, zapoj jo v prisotnosti mož, ki so tukaj
Vince, vsakteri molče ko bo pil. Ne muči me s spevom
Kteri potrto in ravno srce mi vznemirja prodirno,
Kajti gorje me zadelo je nejzrekljivo umorno,
Ker objokujem soproga, kateri je bil med Argivi
Često povsod znamenit, in proslavljen, ne morem ga

[pozabiti

Telemah moder mladeneč, dejal je na to še sledeče:
„Mati čemu zabranjuješ ti pevcu preljubemu peti,
S spevi vedriti nas, kot mu prihaja iz srca globine?
Pevcev ni treba dolžiti, bogovi so krivi vsega,
Vzlasti pa Zen, ki osod je deljivec vsakteremu vendar.
On podeli kot se zljubi mu kolikor hoče vsakteri.
Ter navdušuje vse mojstre umetnosti, ved in pa znanja.
Treba ni tebi jeziti se, bolj če opeva Danajce,
Spev najnovejši dobiva veljavo pohvalo povsod,
Kjer razmotrivajo zbrani, umetnosti čarobno snov.
Dušo junaško učvrsti, da bode poslušala rada,
Ni li Odiseju se ponesrečil dan srečne vrnitve iz
Troje, saj tamkaj poginila brojna je četa junakov,
Idi domov in izvrši, pozorno vsa opravila.
Statve, kolovrat, vreteno, vse suče naj vrno se k delu.
Pridno vrste naj se dekle! Saj govor pristuje le meni,
Kteri oblastvo sem v hiši, posameznim dan navodila.
Mati povrne strmeča, zamišljeno zopet se v sobe,
In premišlja v srcu, kak modro govoril je sinko.
Toda ko pride do vrha, z devicama začne ihteti,
Ter obžaluje izgubo, moža Odiseja potrto,

Dokler jej blaga Atena, očij ne zatisne z zaspancem,
V senčni dvorani rohneli, so dalje snubači veseli.

Telemah vrli mladenič, razsoden je zbranim dejal,
Matere ljubi snubači, predrzni ste in pa prevzetni.
Zdajci gostije se le veselite pustivši vrvenje
Srca prešinja le radost, ko čujejo petje ubrano.
Pevce če kateri kot ta, le nebeške glasove posnema,
Jutre se hočemo zbrati, na trgu na sedežih naših,
Da vam očitno in dobrohoteče potrebno svetujem.
Hišo takoj sapustiti, gostije dajalcev iščite,
Z lastnim gostite se blagoimetjem, okoli hodite,
Če vam ugaja zapravlјati imetje le enega moža
Ne, da vas kazni zasači in ne da bi kaj mu vrnil,
Le nadaljujte! A prosil nebeške bogove bom vdano,
Zen bo ukrenil potrebno, da čine zlodejstev kaznuje.
V naši palači brez vsega, vračila vas kazni zadene.
Ko je govoril tako, so si grizili ustne sedeči
Vsi so strmeli, čudili se govoru tega mladenča.
Eupejt Antinoa sin mu podal je sledeči odgovor:

O ti Telemah saj tebe učijo gotovo bogovi.
V zboru da upaš tako, ti navdušeno res govoriti!
Kronij mogočni otoka vladarstvo ti lahko poveri
Itake z morjem obdane, ki preja po rojstva že tebi.
Telemah vzorni mladenič, odvrnil na to je sledeče:
Antinoj boš ti li neni zameril, če nekaj ti rečem:
Rad bi vladarstvo sprejel, ko bi hotel le Zen mi je dati
Morda pa misliš, da to je na svetu najhujša zadeva.
Slabo gotovo ni vladati ljudstvo če hiša kraljeva
Hitro napolne z zakladi, še čislan vladar je na zemlji.
Sicer pa biva še mnogo, tu knezov na Itaki morski.

Mladi in stari mladenči, in starčki vladanja željni.
Eden teh bodi vladar, če Odisej božanski je umrl!
Jaz pa ohranim vladarstvo, domovja ki meni pristuje,
Hiše in hlapcev imetja in vsega kar last je Odiseja.
Eurimah Polibov sin, mu odvrne v sledečih besedah.
Telemah kdo bode Itake, kralj določe že bogovi,
Svoje imetje imej ti, ga nihče po sili ne vzame
Zdaj mi povej, kdo bil oni je gost in od kot, da je prišel
Ti li prinesel je kake novice, o tvojem očetu.
Ali je prišel sem morda poslovno, po kakih opravkih,
Hitro je zginil, ni hotel počakati, da ga spoznajo,
Zdel po obrazu možak se je, pameten in pa razsoden
Telemah pravi, domov mi ne bode nikdare več očta
Vedeževalcem jaz več ne verujem, ki vpraša jih mati
Gost pa dotični po katerem, me vprašaš je Ment

[ljubeznjivi

Tafijev kralj je. Tako je govoril, Telemah, prav dobro
Póznal boginjo je. Peti, plesati pričeli so židane
Volje snubači, da rajanje trajalo je do večera,
Dokler ne umaknejo utrujeni se že k počitku v postelje
Telemah šel je v spalnico, tam pa je tuhtal vsestransko,
Pot, katero mu naročila je božanska Atena.

ODISEJA.

II. SPEV.

Itačani zborujejo
Telemah odpotuje.

Rano ob zoru ko začne se svitati jutranja zarja,
Vzdigne iz svoje postelje se Telemáh sin Odiseja
Se je oblekel, obul, ter opasal si meč je krog ledij
Krasne sandale priveže si spodaj na noge prelepe.
Šel je okrašen iz spalnice bogu podoben v obličju,
Klicarjem ukazal je klicati, v zbor dolgolase Ahajce,
Glasno so vpili in hipoma bili so zbrani v vrsto.
Ko so se zbrali, pa vvrščeni v gnečo napotil se sam je
V zbor sredi ljudstva, držaje on kopje medeno v roci,
Spremljala sta ga dva psička skakaje pokončno krog

[njega,

Čezenj razlila Atena je blesk čudotvorne milobe
Korakajočega žarno obsenči, je ljudstvo strmelo
Sedel na prostor očetov je, starčki se umikajo njemu
Vzdigne najprvo junak se, kateri bil zvan je Egiptij.
Sključen od starosti zveden v stvareh tisočeri izborni
Šel z Odisejem junaškim Anfil je, mu sinko ljubljene
Tjekaj pred Trojo odpeljal se v ladjah prostornih
Čvrsto pogumno; a njega prestrašni je kiklop Polifem
V jami razkosal in hlastno pohrustal pri zadnjem obedu
Imel je zraven ti druge sinove: Eurynom bil en je
V vrsti snubačev, dva druga imetje sta oskerbovala mu
Žalosten vendar spomin žalostil ga je vedno vsled

Sina, solzeč se naj starček brž vzdigne se v zboru
[in pravi:
Zdaj Itačanje poslušajte mene kar bodem povedal,
Mi zborovanja in seje še nismo imeli nikake od
Takrat ko črvsti Odisej je ladje prot Troji odpeljal.
Kdo od starejših in kdo izmej mlajših in kaj ga nagnilo
Slišal je morda kak glas, ki prihaja o vojski sovražni
Se bližajoči, da hitro sporoči, nam kar je on zvedel.
Prvi. Li hoče predlagati, kaj še v dežele blaginjo,
Telemah razveselil se besed tolažilnih je ugodnih

Vzdigne se s svojega sedeža in hrepeni govoriti
Stopil sred zbora je z žezlom, ki Pejsenor mu ga
[ponudi.

V roko, kot klicar predrzni, zelo duhovnit u nasvetih.
Se obrnivši najprvo tja k starim tako le jim reče:
Blagi ti starček oddaljen ni mož, ki vas sklical je semkaj;
Jaz sem vas sklical ves narod, ker tlači me stiska zdaj
[dvojna:

Čul nisem nič še o vojni sovražno se nam bližajoči.
Da bi obvestil o dejstvih vas ktera so važna v zadevah;
Tudi ne da bi predlagal, vam novega kaj za blaginje
Splošne, vspodbudila lastna me stiška je hišne nesreče
Dvojne po vrsti. Najprvo sem zgubil očeta, moj biser,
Vašega kralja, ki vladal vas vse je zelo ljubeznjivo;
Zdaj me zadelo še hujše je zlo, vničuječ mi vso hišo,
Kmalu preti jej pogin in imetje bo moje razdjano.

Čuj vsiljujejo materi moji snubači se razni,
Plemski sinovi kot biseri zali, demanti blesteči,
Branijo iti se v hišo očeta Ikarja naravnost.
Hčerko ki dal bi z zakladi le onemu samemu v zakon,
Kteri bi zdel se najljubši mu in prikupljiv po obličju.

Dan za dan rajši zahajajo v hišo in koljejo vole,
Ovce in koze tam žrejo, in pijejo, imetje se krči.
Skoro nesramno, zakladnice praznijo manjka moža jim
Kakoršen bil je Odisej nesreče je vedno odvrčal
Mi jih krotiti več dalje ne moremo, smo brez vpliva
Nimamo skoro moči več poguma in sredstev zadostnih
Jaz odvrnila bi jih, ko bi imela bi za zadosti moči
To je neznosno, saj usiljevanje presega vse meje
Vprek in vprek uničuje moj dom zaporedoma manjša se
Vendar spoznajte že sami snubači vi enkrat krivico,
Bodi vas sram zarad narodov, ki so sosedni in bojte se
Jeze bogov, ki maščujejo vsako zločinstvo prav strogo,
Da vas ne bodo dobili v zlodejstvih, v kaznivih
[dejanjih.

Prosim rotim vas pri Zenu prijatelji moji predragi,
Dalje pri Zenu olimpskemu in pri Temidi boginji,
Ljudstvo sklicuje on v zbore, jih zopet zapušča

[prikladno,

Stojte, zadovoljite, se da muči me bitka nadloga.
Vam li je storil moj Oče, Odisej kedaj že krivico.
Da me v zahvalo tako žalostite, preganjate vedno.
Kaj jo še dražite vedno? Saj meni bi bilo še boljše, če
Zvijete meni imetje in čredo bogato iz rok.
V takem slučaju saj upati smem jaz nekoč povračila,
Toliko časa hodili po mestu, bi mi le proseči
Naše le zahtevajoč, da se konečno vse nam povrne.
Neozdravljivi le bol ste zadali vi duši potrti
Tak je govoril razjarjen, ob tla je zagnal svoje žezlo
Solze točivši in ganil k sočutju je vse zborovalce.
Krog in krog tiho sedeli so vsi a ni upal se nihče
V bran se postaviti zdajci Telemaha vrlemu govoru
Rekel mu Eupejt Antinoja sin je sledeče v odgovor

Sirokoustnež, Telemah, predrzneš se ti sramotiti,
Obrekovati nas? Rad bi napravil nam ti še sramoto,
Nič niso krivi snubači ker vsega je kriva le mati,
Polno zvijač je pretkanih posebno pa v ženskih vseh
[krogih

Hrabre Ahajce za nos, da vodila je, jih sramotivši,
Upanje vsakemu daje, obeta zdaj temu zdaj onemu,
Jim poročila pošilja, a v srcu drugače vse misli.
To le med drugimi zmisli si vendar predrzno zvijačo
Tkati začela je v sobici velik prt in pa prekrasen
Našemu zboru dejala je, vrli mladenči, snubači,
Kteri me ljubite resno po smrti Odiseja, čakajte
Dalje z ženitvijo, dokler ne stkem jaz očetu Laertu
Prta mrtvaškega, da mi predivo ne bode ostalo
Brez uporabe namenjeno, v svrhe pogrebne junaku,
Ko ga sen smrtni zazibal ob uri temotni bo v večnost,
Da me Ahajke ne bodo več grajale in sramotile,
Češ, da brez prta leži, pridobil, ki je vendar veliko.
Tak je zvijačno dejala, ter ganila srca je vseh,
Dan za dnem vedno tkala pri statvah le prt je mrtvaški
Platno k stkalo, o razdrla po noči pri lune je svitu.
Leta tri varala nas je tako le mamivši Ahajce,
V letu četrtem ko z lune spremembo potekel je čas,
Nam razodela je ženska nektera skrivnost, to zvijačo.
Našli smo ono, ko je razdirala tkanino natkano,
Skoro prisiljena morala delo je svoje skončati.
To odgovarjamo tebi Telemah vsi zbrani snubači,
Zvedel da bodeš v srcu, Ahajci naj zvejo enako
Mater odpošlji na rojstveni dom in povej jej izrečno,
Naj omoži se le z onim, ki ji ugaja, katerega
Oče jej zbere. Če pa nameruje nas dalje še varati,
Nas plemenite Ahajske, mladenče sinove roditeljev
[vrlih,

Ter radovati darov se katere jej dala Atena
S spretnostjo duha, da dalje še krpa tkanino
[prečudno,

Ter poseduje znajdljivo zvijačo katere poznala ni
Hčerka nobena vse grške dežele v časih minulih;
Niti Alkmene, ne Tyro, ne krasna Mykene poznana
Sploh Penelopi znajdljivi enaka ni biia nobena,
V svojstvih razuma, osreči naj vendar jo znajdba
[pereča

Toliko časa pa bodo sinovi Ahajski imetje ti
Žrli še, dokler bo Penelopeja ustrajala dalje
V sklepu, ki dali so jej ga bogovi nesmrtni v srce.
Slavo veliko si sploh pridobiva razsipa blaginje
Tvojega imetja bogatega, prej ne odidemo vendar,
Proč nego z vrste Ahajcev si zbrala je sebi soproga,

Telemah vzoren mladeneč dejal je na to pa sledeče:
„Antinoj saj nemogoče je meni jo s silo poditi
Ki me rodila, zredila, moj oče je živ ali mrtev na
Tujem. Še zadoščenje bi moral podati Ikarju ki
Matere ne odpodi. Togotil bi gotovo nje oče se,
Silno sledila bi kazni mi božja in nje maščevanje.
Mati bežeča iz hiše bi klicala meni Erinje.
Grajali bi me ljudje, oh ne morem jaz tega storiti!
Ako se čutite užaljeni v srcu, zaradi opazke,
Idite v hiše, poiščite novih gostijodajalcev si.
Lastno zapravljajte imetje, hodite od hiše do hiše,
Ako se zdi vam prikladnejše rajše pojedati imetje
Jednega moža in brez povračila, le jejte in pijte,
Prosil jaz bodem pa večne bogove, da meni pomagajo,
Morda bo končno Zen vam pomagal, da škoda
[povrne se:

Brez maščevanja zadelo bi zlo vas v naši palači.
Telemah to je govoril, že pošlje mu znamenje Zen,
Orla z gorovja vrhov, priletela sta dva kakor veter.
Plavala lahko začetkoma sta se kroživši po zraku,
Sta razprostrla peruti in drug blizu drugega šla sta.
Sred zborovanja preglasnega, sta se vertela okrog.
Močno s peroti mahaje sta krožila venomer krog.
Zrla sta srpo na vse in pustila sta jim pogubljenje,
Spraskata s kremplji si lica, vrat in pa glavo ponosno
Vzdignila sta se spustivši čez Itako, tje se nad mestom,
Ljudstvo je gledalo in pa strmelo, ter vprašalo tiča:
Kaj to pomeni? Pomen pa usodni so razmišljevali.
Sivi junak Halitérs pa med njimi začne govoriti:
Mastorja sin najvplivnejši bil je v tovarišev krogih,
Vzlete letalne razlagal je zraven bodoče reči.

Z glasom modrosti se vzdigne med ljudstvom začne
[govoriti:

„Čujte me Itake vrli možjé, poslušajte moj govor!
Zlasti zadene snubače prav živo oznanjenje moje,
Strašna in britka osoda preti jim se bliža jim naglo.
Dolgo ne bode odsoten Odisej od ljubljencev svojih.
Bliža se že smrtonosno pripravlja jim strašno pogubo,
Marsikdo drugi dejal je, bo zgubil tu svoje življenje.
Nam prebivalcem vse Itake tudi nesreča preti,
Tuhtajmo vendar kako, omejimo mi strastne snubače.
Brzdajmo naj se le sami to bode gotovo najbolje,
V prid jim v prospeh. To vam rečem, kot vedež

[preškušán

Zdaj prokovanje se moje spolnuje Odiseju često
Kar sem mu pravil ko v ladjah odhajal je že proti

[Troji,

Kar sem Odiseju pravil ko spremljan je v Trojo odšel.

Čakaš, da tvojo bi hišo lepo še z darovi krasil
Smelo trdim in povem ti, zgodilo se bode nastopno ;
Kljub tvojih skušenj še dražiš mladenča z zvijačno

[besedo,

On da izbruhne brž v besnih pojavih le sebi v škodo
V stiske in reve globoko, zabrede ne bode sposoben
Nič izvršiti, ovirali bodo snubači ga strašno,

Ti pa, o starček, boš težko užaljen pokoro dostal,
Ktero ti damo, da obžaloval jo boš v duši globoko.
Toda Telemah poslušaj, pred drugimi moj le nasvet.
Mater posili vrniti domov se v očeta domovje.

Tam naj napravi se jej ženitnina bogata, darove
Ženina naj vzradosti kakor prija sploh ljubljene hčerki.
Prej ne odnehajo čvrsti gotovo Ahajcev sinovi,
Dražiti Penelopejo, bojimo se česte nobenega,
Niti Telemaha če je zgovoren in pa prikupljiv,
Ne upoštevamo migljejev tvojih po vetru si blodil,
Nam si do skrajnosti že osovražen vsled tvojih

[pretitev,

Naše razkošne pojedine trajajo zopet naj dalje,
V hiši ne bode miru, če Ahajcem se ona ne izjavi
V svadbe zadevi in mi čakajoči v bodoče kot prej,
Hočemo še tekmovati za ceno nikamor oditi.

Rekel razumni Telemah, mladenič jim zdaj je sledeče :
Eurimah, čuj le poslušajte mene veseli snubači,
Nočem vas dalje prositi in z vami o tem govoriti.
To že vedo vsi bogovi in tudi razsodni Ahajci.
Brze mi ladje podajte in zraven še dvajset veslarjev,
Z mano za spremstvo, da bodo odjadrili hitro po

[morju.

Hočem podati se v Pil in v Šparto, poiskati očeta,
Da povprašaje izvem o roditelju mojem potrebno.

Li mi kateri umerjočih pove, li mi Zen razodene.
Mnogo zadevnih novic, ki se širijo daleč okoli
Čujem, da oče moj živ je še in se povrne domov.
Vstrajati hočem udano kljub rev in težav še eno leto.
Ako pa zvem, da je umrl, med živimi več se ne najde
Vrnem se zopet domov, tja na ljubi mi rodni otôk.
Njemu spominek napravim, darujem mu žrtev bogatih.
Kot se spodobi mu, mater ob priliki pa poročim.
Reče mladenič tako, se usede a vzdigne se Mentor
Stari prijatelj Odiseja ki bil brez graje je vsake.
Njemu je odhajajoči izročil v varstvo vso hišo.
Glas je modrosti med ljudstvom povzdignil in rekel

[sledeče :

Zdaj Itaćanje poslušajte mene kar bodem govoril.
Nihče vladarjev, ki nosijo žezla naj se ne trudi,
Biti naklonjen, usmiljen, pravičen in pa dobrotljiv;
Ampak surov, ter oduren, osoren in krut čez vse mere.
Nihče se več ne spominja božanskega zdaj Odiseja.
Oče bil dober, usmiljen vladar je podložnikom svojim.
Narod nobeden se več ne spominja njegovih dobrot
Jaz ne zamerim snubačem, jedino ki žrejo njegovo
Lastno imetje in zlobno misleče krivice vršijo;
Samo podajo v nevarnost se, zapravljajo-i Odiseja
Krasno imetje, v nesrečo drvijo, če mislijo da se
Hrabri junače domov več ne vrne, da rajajo lahko
Skóro nevoljen na ljudstvo sem vse, ki le tiho posluša,
Maloštevilnih snubačev, da vendar ne more vkrotiti,
Taka krdela slušalcev ki vneto posluša besede.
Reče Lejokrit mu sin Euenoja ki v vrsti snubačev
Silno predrzen je. Mentor si tepec neumen, bahač
Kaj si govoril ti ljudstvo zdraživši, naj nas ukroti,
Težek je boj mnogoterih z ljudmi ki gostijo se mastno.

Sam če junak bi Odisej iz Itake prišel snubače
S silo s palače preganjati, ko se z imetjem gostijo,
Bi se soproga, če tudi tuguje, prihoda gotovo ne
Razveselila! Zadela bi njega brž britka osoda,
Ko bi se z mnogimi moral boriti! Govoril si slabo
V boju poginil bi sam, s sobojevniki vsemi po vrsti.
Vendar razidimo zdaj se prav hitro na delo vsak svoje.
Mentor in Haliterz hišna prijatelja stara pripravita
Naj vse potrebno Telemahu za potovanje, ker bila sta
Vedno iz starih že časov Odiseju udana prijatelja.
Mislim jaz, da on ne pojde na pot več v Itako daljno.
Rajši po svojem očetu bo pozvedoval le od tukaj,
Rekel snubač je, razpustil nato je potem zborovanje
Vsi razprše se, po svojih opravkih je tekel vsaki,
Šli so snubači zdaj proti Odiseja hrabrega hiši.
Telemah pa je ob strani korakal do morskega brega.
Z morsko si vodo umil je roke, in je prosil Ateno.
Čuj me ti Bog ki si včeraj prikazal se našemu domu
Ter si mi ukazal peljati se v ladjah po morju širokem,
Pozvedovati vprašati mi po odsotnem očetu,
Glej nebeščan zadržujejo sami Ahajci vse to mi,
Vzlasti snubači, kateri so polni zlodejstev, krivic!“
Rekel tako je proseč in približa se njemu Atena,
Mentorju skoro podobna, po stasu obličju in glasu.
Nagovorivši prijazno ga, reče krilate besede mu:
„Ti se v bodoče mladenič, obnašaj ne več straho-
[petno!

Srčen in vstrajen ti bodi, da pot ti ne bode zastonj.
Visokodušnost si podedoval kot že delež očetov
Saj kakor oni si čvrst in močan v dejanjih besedah
Nihče ne bode poti ti oviral in te sramotil!
Ako pa nisi njegov in ne Penelopeje rojenec

V dvomih sem li boš zamogel podjetje ti to izvršiti
Malo otrok je po čednostih skoro očetu podobnih
Saj po večini slabejši so, malo prav malo je boljših
Ker se v bodeče ne bodeš plašljivo obnašal in vedel
In te Odiseja spremljala bode modrost in krepost
Lahko se upa, da bodeš vse delo ti prav dovršil
Naj te početje vrvenje snubačav več dalje ne briga
Norci so kateri pravičnosti in pa modrosti ne znajo
Oni ne čutijo smrti, se jim bližajoče osode
Črne, katera po vrsti preti jih zadaviti umorno
Nič naj te več ne ovira od potvanja, le se ohrabri
Mentor očeta sem tvojega stari prijatelj Odiseja
Brzo ti ladjo jaz čem poskrbeti, te spremljati vedno
Hodi ti zopet domov in ostani le v družbi snubačev ;
Pila jedila za pot si pripravi, a jaz bom veslarje
Zbiral, nabiral bom jaz prostovoljce po celi deželi
Mnogo je ladij na Itake bregih tam novih pri starih
Hočem od vseh ti izbrati tam ladjo primerno in lepo
Hitro pripravimo jo, da odjadra po morju oprtem
Kronija hčerka Atenaj dejala mu je v zbranih besedah :
Telemah ni se več dlje obotavljal zaslišal boginje je
Glas, napotil se je s srcem potrtem takoj proti domu,
Tamkaj je našel že tolpo odbrano prevzedeih snubačev.
Drli se kozo, debelega prasca so ravno smodili
Antinoj njemu naproti priteče, ga zgrabi za roko

Prav zaničljivo ga nagovori se smeja mu reče :
„Sirokoustni Telemah miruj in ne jezi se dalje
Nič se ne brigaj za slabe dejanja za razne besede,
Z nami tu jej in pa pij kot poprej bom poskerbel da
Bodo potrebno za ladjo, veslarje Ahajci preskrbni
Pil da božanstveni kmalu dosežeš in pa pozvednješ

Cesto pozorno o tvojem očetu karkoli potrebno
Telemah, ki bil prebrisan mladeneč je rekel nastopno :
„O ti Antinoj, mogoče ni meni posedati z vami,
V vrsti prevzetnežev tu pri obedu molčaje sedeti
Ali ni to že dovelj vi snubači, da toliko časa
Žrli predrago ste moje imetje, ker bil sem še majhen
Zdaj sem dorastel, sem čil in krepak ter razsoden
[zadosti.

Oskerboval, da bom moje vse sam in uprašal še druge,
Nočem jaz tega početja, zlorabe več gledati mirno.
Ko vsplamti mi pogum z maščevanjem bom skušal
Usmrtiti vas. Li se podam jaz Pyl li ostanem v
Itaki tukaj. Podati se hočem jaz v ladjah na pot od
Mojega sklepa me nič ne odvrne. V oblasti še nimam
Ladij, veslarjev in to se mi zdi še gotovo najboljši!
Rekši to, roko je svojo izpulil z Antinoja roke
Pridno pripravljali v dvoru gostije snubači so zbrani,
Njega pa so sramotili z zasmehom na razne načine.
Čujte med tolpo začel je rohneti predrzni mladenič :
Telemah je zasnoval prav resnobno že naše umorjenje,
S Pile peščene pripelje mogočno pomoč ali s Sparte!
S strašno vnémo vpeljuje vse to in se morda podal bo
Tjekaj v Ephyro, da kupi morilnega strupa za žrtve
Prav smrtonosno bi mešal ga z vinom in vsi smo
[zgubljeni.

Z nóva pričel je prevzetni predrzni mladenič svoj
[govor :

Ali ne bode mogoče, da vožnjó z življenjem bo plačal ?
Daleč od svojcev tarnaje poginil bi kot Odisej.
S tem nam provzroči še večje skrbi in pa dela obilno,
Morali mi bi ogromno imetje med sabo deliti,
Hišo pa materi in nje soprogu takoj odstopiti.

Telemah stopi v prostorno zakladnico svojga očeta
Kjer je na kupih ležalo srebro in zlato, medenina
V skrinjah obleka in mnogodišečega olja v sodih,
Stali po vrsti so sodi še starega sladkega vina
V katerih je shranjena pristna božanska pijača krepilna.
Bili ob steni so vvrščeni, če se povrne Odisej
Zopet domov in skončajo njegove neskone nadloge
Z dema zapahoma vrata kleti so zabita pozorno
Skrbna postrežnica noč ni dan bdila je v onem
[prostoru.

Neka Eurikleja Opsova hčerka Pejsenorja sina
Zdajci pokliče jo Telemah v hlet in jej reče nastopno :
„Mamka natoči najšlajšega vinca mi vrčev dvanajst,
Hitro za tistim ki hraniš ga za Odiseja junaka
Ko se bo vrnil domov in ubežal osodi nemili ;
Vrče pa moraš ti z veho zabiti in dobro zamašiti.
Dalje te prosim v mehove nasuj mi še dvajset bo-
[kalov

Moke, ki dobro bo zmleta in deni vse to mi na kup,
Moraš vse to mi na skrivnem storiti in sama le vedeti
Pridem zvečer po blago, da ga spravim na ladjo na
[skrivnem

Ko se že mati k počitku podala bo v spalnico njuno
Pozvedovati po svojem očetu grem v Pil in v Šparto
Brž oskrbnica je stara ihtela ko čuje besede,
Glasno zaupije besede krilate izreče potrta :
„Ljubljene sinko, kaj srce vznemirjajo misli ti take ?
Kam ti pa hočeš oditi od doma v svetovne daljave
Daleč od doma izdihniti dušo med tolpo divjakov,
Zasledovali te bodo prekruti zavrtni morilci !
Da te umorijo z zvijačo in plen med seboj razdelijo.
Tukaj ostani pri svojih uživaj blaginje tu z nami

Kam se mudi ti po morju v reve, nadloge okoli.“
Telemah precej prebrisan mladenič zdaj reče sledeče :
„Bodi vtolažena mati! Brez vpliva bogov jaz ne sklepam
Toda prisezi mi zdajci, da materi nič ne porečeš,
Prej ko nastopil dan bode najrajši li tudi dvanajsti
Ter me pogrešala bode spoznavši, da jaz sem odsoten,
Da pokvarila ne bode s pretakanjem solz si obličja.
Starka prisegla je sveto prisego ter vse poskrbela je
V ilnate vrče nalila najslajšega vina je polno
Moke, ki zmleta prav drobno v mehove nasula je

[zraven

Telemah pa se poda v tovaršijo snubačev, v dvorano ;
Novega nekaj iznajdla je Pallas Atena božanska :
Pride v podobi Telemaha, kroži okoli po mestu
Govorila z vsakim je možem katerega sreča
Moštvu vkaže, veli naj se zbere zvečer vse pri ladjah.
Phronija sina, Nojemona vrlega prosi uljudno,
Krepko naj ladjo posodi jej, zdaj za veslalno uporabo.
Solnce zašlo je, temota zakrila že vse je poti :
Ko je boginja pripravila vse kar potrebno je bilo,
Ladjo potegne v valovje, v njo spravi orodje veslarsko,
V kraju zaliva potrebno ukrene. Pogumni tovariši
Stali so zbrani okrog, a boginja svarila je vsakega,
Novega nekaj omisli si Pallas Atena božanska :
Proti Odiseja dvoru poda se prav naglo tekoča,
S sladkim zaspancem omamila tu je vse zbrana
Pjance očara, kozarci jim padejo naglo iz rok ;
Se opotekajo trudni skož mesto gredoči domov,
Niso več mogli sedeti, zaspanec jim oči zapiral je.
Vzdignejo zdaj se in šli so počivat vsak na svoj dom.
Telemah zdajci pokliče božansko Pallas Ateno
Ven iz dvoran, epalače, ki bila je zidana krasno,

Zopet se je spremenila Atena in bila podobna je Mentorju često po glasu in stasu kakor v obnašanju: Zdaj so sedeli na klopi veslarski tovariši zbrani, Ona pozove Telemaha, vrejeno vse je za potvanje. Idimo! de zdaj, na ladje in več ne odlašajmo dalje! To zgovorivši, hitela naprej je brž Pallas Atena, On pa sledil je bogignje korakom. Ko k ladji dospeli so Tjekaj na morsko obrežje, tovariše zbrane dobijo. Začne med njimi Telemah mogočni tako govoriti: Pridite ljubljenci z mano, da pila, jedila vzamete Živež je skupno pripravljen ves v hiši. Na sumu

[nikogar

Mati ne bode imela, ne dekl, katerim vse skrito je. To je govoril in tekel naprej je; sledili so njemu. Kakor vodniku prinesli so vse v obrobljene ladje, Kot jim ukazal je ljubljeni sin Odiseja božanskega. Telemah stopi v ladjo ga spremlja Atena prijazna. Vsede se ista k boginji v bližino krmila od zadej. Telemah vsede se drugi vrvi so razmotali hitro. Vstopijo v ladjo potem in se vsedejo tja na klopi, Veter jim pošlje še Pallas Atena, napenjal je jadra Morsko valovje šumelo je lahko ob vetra pihlanju, Ljube drugove svaril opominjal je vrli Telemah, Hitro vrediti orodje ubogali brž so povelju. Smrekovi jambor vtrdijo, postavjo v poda sredini ga Dvignejo kvišku privežejo trdno okoli vrvi Jadra zdaj bela nategnejo, ladja odpluje v valovje.

TELEMAH V PIPE.

III SPEV.

Zdajci glej vzdigne se solnce z žarečega svojga rib-
[njaka

Proti medenim nebesom da bode svetilo bogovom
In umrjočim ljudjem bivajočim na zemlji življenja
Glej jadrajoči so došli že v dobro obdelani Pilej
V Neleja mesto. Možje darovali ob morskem obrežju so
V žrtev Pozejdonu višnjevolasemu juncev so črnih
Bilo devet je klopij, petsto jih sedelo na vsaki je
Vsaka njih juncev devet je imela vrstah devetih.

Drobje pokusili vsi so a ledja zažgali Bogu so,
Ko so na suho prijadrali, jadra so doli spustili
Ladjo lepo iztesano privezali so na obrežje.

Tudi Telemah zdaj stopi iz ladje, ga vodi Atena
Zdaj bistrooka boginja ta Zenova hčerka mu reče:
„Treba ni bati Telemah se tebi zdaj kake zapreke,
Saj si zategadel šel ti na pot da poiščeš očeta,
Kje, da ti zemlja ga krije in kaka osoda pretužna
Ga doletela je. Vstani! Podaj se zdaj k Nestorju
Da bomo videli kaj nasvetuje ti srce niegovo.

Moraš lepo ga prositi, da vso ti odkrije resnico,
Lagal ne bode, ker on je razumen razsoden in pameten.“
Jej odgovoril Telemah, razsoden mladenič tako je:
„Mentor kako naj jaz grem in kako naj že milo po-
[prosim?

Saj sem neskušan v govorih pametnih dobro vrejenih,
Zraven sramujem, bojim se mladenič starejše vprašati,
Višnjevooka Atena ta Zenova hčerku veli mu:

Nekaj boš vedel po pameti skromni a drugo ti
Bode božanstvo že prav svetovalo mladenič. Saj
Nisi ustvarjen in vzgojen brez vpliva vladarskih moči.“
Rekši to šla je brž Pallas Atena ošabno pred njim
On je korakal zamišljen za njo, za boginjo hitečo
Prišla do zbora sta Piljev, kjer Nestor je sedel s sinovi
Hitro pripravljali so mu prijatelji dobro kosilo,
Spekli meso so, na ražnje nabodli so tolsto pečenko ;
Ko so zagledali gosta, pritekli so v tolpah naproti,
So mu podali roke in prosili ga naj se usede.
Pejzistrad Nestorjev sin jima prišel je prvi naproti
(So mu podali roki in prosili ga naj se usede)
Pejzistrad, Prime za roki ju tja posadivši za mizo
[na kože.

Bile debelovolnne so zgrnjene v tlaku pesčenem
Tja med očeta ljubljenega in pa Trazimeda brata
Kose mesa jim predložil je zraven še sladkega vinca
V zlati ga čaši ponudi mu z roke pa segne mu v roko ;
Pallas Ateni božanstveni hčerki prekrasni on reče :
Moli zdaj ptujec k Pozejdonu kateri poveljnik je morja,
Kajti dobil si nas tukaj vse zbrane pri svetem obedu.
Ali si glasom navade, daritve vse druge opravil ?
Temu ponudi ti rujnega vinca ki srce vedri
V pitno daritev. Nesmrtnikom bode on rad daroval,
Saj potrebujemo tudi zemljani mi milost bogov.
On je najmlajši, približno skor mojih je v starosti let
Zlato glej čašo pristuje najprvo mi tebi vročiti.
Tak je govoril ponudi jej čašo dehtečega vinca
Uvseelila Atena se zdaj je mladenča razsodnega
Ker jej najprvo je čašo zlateno ponudil uljudno
Mnogo molila k vladarju je morja Pozejdonu vneto
Čuj me Pozejdon ki zemljo objemaš nas vsaj ne zavrzi

ODISEJA

Prosto po Homerju

PRESTAVIL

BLAZIJ BEUK

KURAT

==
II. Zvezek
==

Lastniške pravice pridržane

10

V Gorici, tisk. Seitz
1911.

ODISEJA.

(iz gršč).

III SPEV.

(dalje)

Telemah v Pilu.

Naših pobožnih molitev usliši nas kar poželimo!
Nestorju slavo in moč podeli njegovim sinovom;
Tudi potem razveseli vse druge može ki z Pyle so
Prišli le v svrho prekrasne daritve z bogatim plačilom!
Mene, Telemaha pusti oditi domov, kot zvršitelja
Tega vsled česar sva prišla sem v ladjah ki plavajo
[hitro !

Tak je prosila in prošnje je sama lepo izvršila,
Krasno dvočašo Telemahu uljudno na to brž ponudi,
Ravno tako je zdaj molil Odiseja sinko ljubljeni.
Ko vse meso so opekli, pečenko raz ražnjev ločili,
Hitro obvestili vse, obed so prekrasni zvršili.
Ko poželjenje po jedi pijači je bilo vtolaženo,
Nestor ju stari, ki konje je brzdal vpraša zvedljivo :
„Zdaj se spodobi še bolj, da goste se ptuje popraša,
Kdo da so, ko so se dobro najedli in se razvedrili.
Ptujci povejte mi kdo ste vi in od kod da ste
[prišli ?

Imate kake opravke, li tira ošoda vas semtertje

Često brez cilja po morskih valovih kot roparje strašne
Ki so v življenja nevarnosti narodom škodo nesoči?
Telemah dal kot razumni mladenič je ta le odgovor:
„Srčno; Atena ulila pogum mu je sama v dušo,
Da o očetu bi zvedel kaj ker je že davno odsoten,
Zraven da slavo si in spoštovanje ljudi pridobi.
Nestor ti Neleja sin si slava velika Ahajcev
Vprašaš, odkod da smo prišli; ti hočem jaz vse raz-
[ložiti.

Nismo sem došli iz ljudskih opravkov, si dobro
[zapomni
Ampak zasebni nagibi so nas napotili iz Itake,
Rad bi kaj zvedel o slavi Odiseja, kateri je enkrat
S tabo v boju pomagal razdijati še Trojo mogočno.
Čuli o drugih borilcih pri Iljonu že smo novice,
Kak so povrstno vse padale žrtve v smrtino žrelo;
Njega osodo je Kronija sin že s temoto ogrnil.
Nihče ne zna nam povedati, kje da on dušo je zdihtil;
Li je umrl na suhem, li vničén od roke je zlobne,
Li ga požrlo je morsko valovje viharo, bučeče?
Tu na kolenih klečeč, ponižno te prosim podatkov,
Da razodeneš prebitko osodo njegove mi smrti;
Bodisi da si ga videl ti sam li kaj zvedel o njem si.
Kajti gorje! za trpljenje le mati je njega rodila!
Ne prizanašaj mi pa iz sočutja, povej mi resnico;
Zvesto zaupno povej mi, karkoli si morda ti videl.
Prosim, rotim te, če oče moj vrli Odisej z besedo,
Ali z dejanjem ti kaj je obljubil li željo izrazil,
Tam v Ahajski deželi, Ahajci ko vsi ste trpeli
Spomni se vsega, da meni resnico poveš razodeneš!
Konjebrzdalec mu Nestor zdaj dal je sledeči odgovor:
„Ker me spominjaš še britkih dogodkov, katere prestali.

Čvrsti in neupogljivi Ahajci smo v Troje deželi ;
Tavamo plen iskajoči na ladjah v valovih okrog,
Kamor nas peljal Ahilej smo Prijama mesto oblegli,
Tam je življenje skončalo premnogo Ahajskih boj-
[nikov !

Ajant je tam, ki Areju podoben in tam je Ahilej ;
Patrokel njemu podoben nesmrtnikom skoro enak je ;
Ljubljeni sin moj Antiloh je tam bil, junak še predrzni
Čvrst in živahen za boje, letanje med vsemi Ahajci
Bil je ! Prestali smo mnogo trpljenja, nadlog in težav !
Kteri umerjočih si upa naštetih vse naše trpljenje ?
Pet li šest let zaporedoma ko bi ostala vprašaje,
Vedno Ahajce o mojih nadlogah, bi se naveličala
Vrnila bi v domovino se tvojo brez vspeha nazaj.
Let smo devet mi provzročali vedno gorje le Trojancem
Bojne zvijače uporabili vse smo ; sin Kronija komaj,
Naše je delo zvršil. Ga ni bilo v vojskinih vrstah,
Z onim se nihče ni mogel več meriti v spretnosti ; kajti
Čvrsti Odisej zvijače je boja vse stvarno pretuhtal,
Oče tvoj, ako si roda njegovega res ti potomec
Strah me prešine v prizoru. Še govor mu čisto jednači
Skoro je res neverjetno podobno da mož govori
Nikdar se ni pripetilo v sejah in pa zborovanjih.
Da govorila drugače bi jaz in Odisej uzorni
Enega mišljenja bila sva spretna oba v splošno Ahajcev,
Ko smo razrušili Prijama močno, mogočno trdnjavo,
V ladje smo naše stopili a bog razdelil je Ahajce
Zen se je v duhu odločil za tužno Argejev vrnitev,
Niso pa bili prebrisani, niti pravični zadosti ;
Britka osoda vsled tega zadela je mnogo junakov
Višnjevooka ta Zenova hčerka je to provzročila,
Kajti užgala je spor, prepir med sinovoma Atreja.

Sklicala ker sta Ahajce da se posvetujejo skupno ;
Ne po vspredu kot prijalo ravno ob solnčnem zahodu ;
Prišli sinovi Ahajcev so, vinjeni vsi k zborovanju.
Tam razložili so vzroke, zakaj da so sklicali ljudstvo.
Vojni Ahajcev je dal Menelaj prav važne nasvete,
Naj se odpeljejo v ladjah domov tja po morski gladini,
Ni Agamemnonu ugajalo ; rad bi pridržal še dalje
Ljudstvo še tam, da bi žrtve presvete darov darovalo,
S temi da jeza prestrašna Atene se vže potolaži.
Vedel bedak ni, da ista ne da se že več vtolažiti !
Jeza se večnih bogov ne da vtolažiti naenkrat.
Stala oba sta v nasprotju si, ostre besede menjavši ;
Skupno se vzdignejo zdajci Ahajci z oklopjem, z
[orožjem

Vik in pa krik so povzdignili se razdvojivši v stranki,
Zen je pripravljaj Ahajcem gorje za neredno vedenje.
Šli smo prav zgodaj na ladje na morske presvete
[valove

Spravili tja smo imetje in ženske s prelepim opasom.
A polovica je druga ostala na morskem obrežju
Pri Agamemnonu Atreja sinu pastirju narodov.
Mi smo stopili v ladje in proč smo odjadrati hitro,
Bog pa je morja obsežno gladino razgrnil pred nami.
Prišli smo v Tened kjer brž darovali smo večnim
[bogovom,

Le hrepeneči po domu ni hotel pa Zen odobriti ;
Željno vrnitev poslal je srditi nam zopet razpore.
Jedni obrnejo ladje nazaj z bojevitim Odisejem
Ki bil načelnik je čete velike, katero je vodil,
Da Agamemnonu Atreja sinu vslugo storijo.
Z moštvom sem mojim na ladjah odšel ki sledilo mi
[udano

Vbežal sem naglo sluteč, zli duh da pogubo mi
[snuje.

Tideja sin je enako ubežal, bodrivši tovariše svoje.
Nam Menelaj se približa, ki rjavo je kodrastih las,
Posvetovanje ko imeli smo v Lesbi zaradi vrnitve :
Ali domov naj odrinemo po bregovitemu Chiju
Zraven slovečega Psyrje, otoka ob levi ostane da
Chios li hočemo spodaj pri vznožju viharnega Mima.
Mi smo prosili boga, naj znamenja pošlje očitna ;
Ta nam poslal je vkažaje naj gremo po morju v
[Eubejo,

Naglo če hočemo še ubežati poginu prestrašnemu
Veter ugoden šumljaje zapihal je v jadra vseh ladij ;
Naglo kot ribice plavale ladje so hitro v Gerajest
Tukaj sažgali smo ledij volovskih v zahvalo za vožnjo
Srečno skončano po morju viharinem in silno nevarnem.
Zdajci napočil četrti je dan ko Dijomed je sinko
Tideja došel tja v Arg s tovariši svojimi vsemi,
Nadaljeval sem v Pyl svojo pot ni odjenjal pihljati
Veter ugodni, katerega nam nebeščan je poslal.
Prišel tako sem nazaj, moj ljubljeni otrok, ne znam
Kteri Ahajcev umrli so, kateri še dalje živijo.
Kolikor zvedel sem v moji palači prav mirno sedeč,
Čem ti povedati kot se spodobi prav nič ne zakrivam.
Srečno dospeli so vsi Mirmidonci zelo bojaželjni,
Vodil jih sin je Ahileja, vrli Philoktet sin Peja
Idomenej je enako tovariše peljal v Kreto
Da se povrnil je Atreja sin ste že čuli v daljavi
Kak mu pripravil je Aigist nenadoma smrt že pre-
[strašno.

Toda z prestrašnim ga je maščevanjem zadel pokoril !
Krasno umorjenemu sina potomca je tu zapustiti

Tak maščeval se je oni nad Ajgistom grdim morilcem, Kteri umoril mu očeta je vrlega! Skaži se vrednega, Da te poznejši unuki proslavljali bodo špostljivo, Kajti ti velik bedak si z nastopom vedenjem bil vedno. Telemah pameten in pa prebrisan mladeneč je rekel : „Nestor, ti Neleja sin, ti slava velika Ahajcev, Strašno je oni vršil maščevanje in daleč v Ahaji Slava njegova donela bo, spev najpoznejših vnukov. Naj bi podali i meni bogovi vpliv in pa moč, Da bi zamogel srditih snubačev prdrznost vkrotiti. Kteri iz tuhtali so kljubovaje mi mrzkost prestrašno ! Toda mojmu očetu in meni odrekli bogovi so, Srečo enako. Ne kaže zdaj družega, kakor trpeti!“ Konjebzdalec mu Nestor na to je odgovor podal : „Ker me spominjaš ti takih reči in o tem govoriš; Pravi se, da se je zbirala tolpa smubačev krog matere, Mnogo nevšečnosti so ti storili, zelo kjubovaje. Reci podvržeš se li prostovoljno drugače sovražila Bodo te ljudstva okraja uneta od božjih vplivov Komu je znano, li oni ne pride kot zla maščevalec, Sam ali morda še v spremstvu različnih Ahajcev po-
[gumonih.

Ali tako te ljubila je, Pallas Atena božanska, Kakor skrbela nekoč za Odiseja slavnega vedno je v Troje deželi, kjer mi smo Ahajci premnogo trpeli ; Znal še jaz nisem, kak znajo duhovi ljubiti presrčno, Ljubčka ljubila je Pallas Atena božanska nebeška ! Če te ljubila je vdano presrčno le zate skrbeča : Svóobodno misli poročne odstranjo lahko predrzneži!“ Telemah vzoren prèbrisan mladeneč je rekel sledeče : „Starček predragi, jaz dvomim, da to bi kedaj se spolnilo; Kajti prestrašno ! Preveč si povedal ! Strmeti je treba !

Nikdar bi to ne zvršilo se, niti na božje zahteve.“
Višnjevooka boginja Atena odvrne pa njemu:
„Telemah kaka beseda zbežala iz tvojih je usten?
Lahko, če hoče kak Bog, še z daljave vmerjočega reši!
Rajši prestal bi še mnogo britkosti, nadlog in težav
Prej ko podal bi na dom se, vrniteve dan razmišljovati,
Kot pa vrnivši se umreti na lastnem ognjšču prerano,
Kakor je oni umrl ga zdala zta Ajgist in žena.
Splošne kar tiče osode se iste bogovi ne morejo
Več odvrniti ljubljencem, ko ura približa se vsodna
Žrtev zahteva če Moira in smrtino žrelo odpira.“
Njej pa odvrne razsodni mladeneč Telemah sledeče:
„Ne besediči več dalje o Mentor tugujemo britko
Oni ne vrne nikdar se domov več nesmrtniki davno
Že zarotili so njemu pogin in pa smrtno osodo.
Nekaj pa hočem še družega Nestorja stvarno poprašati,
Njega ki poln pravičnosti je in modrosti med ljudstvom
Pravi se, da je vladal tri dobe človeštva po vrsti;
Z žezlom, stoji on pred mano kot slika bogov nev-
[merljivih.

Nestor ti Neleja sin le oznani mi pristno resnico!
Kak da umrl je Atreja sin, Agamemnom junak?
Kje Menelaji je bil? In kako zvijačo vporabil
Ajgist morilec je, v svrho vsmrtitve močnejšega móža?
Ni bil li morda v Ahajskemu Argu Menelaj, li taval,
Krožil med ljudstvom je oni predrzno da umor izvrši?“
Konjebzdalec mu Nestor na to odgovoril je to le:
„Rad ti jaz hočem moj sinko povedati pristno resnico,
Lahko vrpizoriš si v duhu kako se vse to je zgodilo,
Rekla je Zenova hčerka in oni so vbogali vsi.
Klicarji vlivali vodo na roko so kakor spodobno;
Kelhe napolnili vse so mladenči s pijačo do vrha,

Ter so delili okoli napolnjene čaše na desno.
Žgali jezike so in darovali stoje so še vina.
Ko so daritev skončali in se zadostno napili,
Vstane Atena, enako, Telemah, v božanski podobi,
Hočeta se odstraniti podati se k ladjam prostornim.
Nestor jim te prepove s pretilno osorno besedo :
„Zen vsaj zabrani naj to in vsi neumerjoči bogovi,
Da bi se zdajci od mene podali vi k ladjam tja brzim,
Kot da bi bil jaz capin, li berač, zanemarjen ki nima
Plaščev veliko in mehke odeje v primerno ležišče,
Zase, za goste, obiske prijateljem v raznih posetih !
Imam obilno jaz plaščev, odej raznoličnih prekrasnih !
Nikdar ne bom dovolil junaku Odiseja sinu,
Dokler živim več na ladjinem krovu počivat, v kalubi !
Bodo ostali potem še otroci v hiši na domu,
Gosta da sprejmejo in pogostijo ki dom moj obišče !“
Odgovorila je višnjevooka Zena Atena :

„Blagi ti starček, govoril si dobro vsaj Telemah vbogal
Tebe prav rad kot spodobno ta ide naj s tabo v

[palačo,

Tvojo naj tam odpočije, Moram oditi jaz k ladjam,
Naše prijatelje da okrepčam, vse potrebno vredim.
Kaj ti od vseh ki so v ladji sem jaz že edini postaran ;
Drugi mladenči pa spremljajo nas iz ljubezni edino,
Skupno vsi iz Telemaha vrlega dobe cvetoče.
Hočem počivati v temno zakroženih ladjah po noči,
Jutre za rano pa hočem oditi k Kavkónom, da tamkaj
Bodem potirjal nek dolg, ki malenkosten ni in pa nov.
Tega pa gosta prijatelja tvojega pošljem v Šparto,
V vozu prelepem napreženem z brzimi konji prav
[spretno.“

To govorila je višnjevooka hči Zenova. Hitro nek

Orel priplava; strmeti pričel je ves zbor se čuditi
Splošno začudenje strmel je starček še Nestor,
Prime Telemaha rahlo za roko de ja mu prijazno :
„Ljubček jaz upam, da ti strahopeten gotovo ne bodeš;
Čuvajo te že v mladosti bogovi vplivni mogočni!
Tvoj spremljevalec bil drugi ni nihče kot Zenova
[hčerka,

Ta zmagoslavna Atena ljubila je tvojga očeta,
Čislala bolj ga je nego vse druge Ahajce udane!
Bodi vladarka nam mila in venčaj nas s slavo bliščečo,
Mene in moje otroke in mojo predrago soprogo!
Eno ti letno živinče jaz čem darovati, brez madežno,
Z čelom širokim, ki vpreženo bilo še ni v kak jarm,
Žrtev to hočem ti dati, rogove vse z zlatom obdati :
Ko je govoril proseče vsliši ga Pallas Atena.
In pa še starček gerenski, Nestor konjebzdalec
Zeta sinove odpeljal v prekrasno je svojo palačo.
Vsi so se vsedli po vrsti na krasne prestole in sedeže.
Starček nalival jim z nova je še balzamina v kelih
Vinca presladkega; starega let že ednajst jim izbere
Brž oskrbnica, ter z vešnikom piljko odvrta pozorno,
Tega prinešal je starček in molil za čaša daritve je
Mnogo, k božanotveni hčerki z svetloblestečim
[izvezkom.

Ko so skončali daritev in so se napili zadostno,
Šli so domov, da bi vživali sladki in blaženi mir.
Konjebzdalec pa Nestor veli, naj počiva v palači
Telemah sin Odiseja junaški v zveneči dvorani
V njega bližini Pejzistrad junak je počival presladko,
Ki neporočen od sinov v Nestorja hiši ostal je.
Spaval je sam v notrajnosti krasne visoke palače,
Zakonsko posteljo krasila kraljica je svojga soproga.

Ko je vzhajala zarja in solnce je kraje zlatilo,
Dvignil z ležišča se konjebrzdalec je Nestor junaški,
Ven se poda in vsede na kamenje se oklesano,
Belo bliščeče kot olje pred vhodom visokim palače.
Tja na ta kamen posedati hodil je Nelej modri,
Kteri nesmrtnikom bil je enák vsled modrih nasvetov.
Mrtev nahajal se je že pod zemljo v senci kraljestva,
Nestor zdaj sedel je tamkaj, kot Grkov čuvaj plemeniti
Palico držal je v rokah. Okoli očeta zberejo se
Hitro s posameznih sob še Ehephron, Stratij in Pozej,
Aret junaški, Trasymed božanki in šesti vseh bratov
Pejzistrad tudi pritekel je k Nestorju urno tekoč.
Zdajci posedejo zraven očeta, Telemaha krasnega
Konjebrzdalec glej Nestor pričel je tako govoriti.
„Hitro, preljubi otroci, izpolnite meni to željo,
Da pred vsemi bogovi Atene jaz milost dobim,
Ktera se vidna pokaže pri slavnem obedu Posejdona!
Eden naj ide na polje, krava brž pride k daritvi.
Sem naj pripelje pastir, jo ki skrb za govedo goji,
Eden naj ide k junaka Telemaha ladji, tovariše
Skliče njegove naj, dva le pustivši da tam nadzorujeta
Spretnega mojstra zlatarja Laerta pozove naj drugi,
Z zlatom bliščečim da bode rogove goveje okinčal.
Drugi pa tu ostanite vsi skupno in deklam vkazajte,
Tečno kosilo pripravijo naj v palači visoki,
Sedeže, les in pa svežo naj vodo pripravijo rano.“
Rekel tako je marljivo leteli so vsi po opravkih.
Krava iz pašnika pride, priyatli Telemaha grejo iz
Ladij stesanih umetno: je prišel že mojster zlatarski,
Imel kovaško strokovno orodje umetnik je v rokah,
Kladvo in naklo ter klešče, zlato da vpodobi prav
[spretno.

Prišla k slovesnosti sveti je Pallas Atena božanska
Nestor glej konjebrzdalec izroči mu pristno zlato !
Mojster rogove goveje živali okoli ovije,
Da se z darilom bliščenim boginja je razveselila.
Stratijon vodil je kravo z rogovi in Ehefron vrli,
Aretos vodo donašal v okrašeni je medenici,
V levi držaje košaro napolnjeno s svetim ječmenom.
Stal je Trasymed junaški s sekiro nabrušeno v roki,
Kravo da vbije. Posodo pa držal je Perzej za kri.
Oče umije najprvo roke si, potrese ječmena,
Molil k Ateni je udano metaje v plamen lasovje.
Ko odmolili natresli ječmena okoli so svetega,
Čvrsti Trasymed junak zdaj bližje pristopi, udari
Z ostro sekiro preseka brž tilnika žile se zgrudi
Krava v pesek. Potrto zdaj molijo stokajo vsi
Hčere, device soproga častitljeva Nestorja zraven
Dalje Eurydika prva vseh Klymena hčerk prav po-
[božno.

Kravjo zdaj glavo vzdignejo zbrani možje gor od tal
Vbije Pejzistrad, voditelj jo judstva in curkona lije
Kri zdaj na zemljo in duh je zapustil potrte koščice.
Žrtev razklali so, zrezali kot običajno so bedra,
S kosci posamezne ude krvave potem so odkrili.
Starček zažge tih na lesni gromadi, škropivši jih z
[vinom ;

Ko so mladenči pa bedra zažgali, okusili čreva,
Drobno seklaajo vse drugo na raženj obešejo zmes
Špičasti drog (bodak) zavrtijo z pozornostjo pečejo
[kose.

Toda mladenča Telemaha zdaj Polykasta okoplje,
Bila prekrasna je Nestorja hčerka najmlajša, čvetoča,
Ko ga okoplje in z oljem mazili, ogrne ga s plaščem

Krasnim in s suknjo, ter stopi s kopeli nesmrtnim
[podoben,
Gre in se vsede tja k Nestorju skrbnemu ljudstva
[pastirju.

Ko so opekli meso in raz raženjev že odložili,
Vsedejo se tja k obedu. Mladenči zajemali s kelhov so
Vino katero posameznim so razdelili po vrsti
V čašah pozlačenih. Želje po jedi pijači zadostno ko
So vkrotili, govoril gereniški starček je Nestor
Konjebzdalec. Podvizajte ljubi otroci in grivastih
Čvrstih mi konjev podajte, vprežite mi jih brž k vozu.
Da se Telemaha pot že pospeši, potrebno ukrene!
To je góvoril in čuli sinovi so ubogali radi.
Hišnica v voz dragocenih različnih jedil še naloži,
Kruha in rujnega vinca, živil še božanstvenih kraljev
Telemah zdajci vstopi na voz bil umetno izdelan je.
Sede zravn njega zdaj Nestor, Pejzistrata sinko junaški,
Kteri je narode vodil in držal je v rokah vajeti;
Z bičem vihteč je poganjal in konji so radi leteli
Doli po planem v visokoobdelani Pyl zapustivši.
Skokoma šli so in jarm za vratom so tresli ves dan.
Ko se je solnce nagnilo in se je pričelo mračiti,
Tmine pokrile poti so, že bližajo v mesto se Fere.
V dvoru tam bival Dioklej je sinko Orzilohov vrli,
Ta gostoljubno vsprejel potujoča oba, prenočil
Rano ob zoru ko solnce zlatilo je strme vrhove.
Ko je zapreženo bilo, stopila na voz sta prekrasni,
Peljeta se skoz dvoriščna vrata po lopi zveneči.
Z bičem vihteč je poganjal in konji so dirjali dalje
Sta se odvedla po polju cvetočem med žitnimi njivani
Vožnja skončala je proti večeru sta prišla v mesto.
Že se je solnce nagnilo in tmine poti so pokrile.

ODISEJA.

IV. SPEV.

Telemah v Šparti.
Zarota snubačev.

Prišli do mesta so Lakedajmona velikega v dolu,
Šli so naravnost v grad Menelaja ki venčan s častjo je.
Tu praznoval Menelaj je svatbo veselo s prijatliji
Vrlega sina in hčerke ljubljene brez graje vsake.
To Hermijono prekrasno, omožil je on z Neoptolemom,
Kajti obljudil že v Troji je isto podati mu v zakon;
In izvršili bogovi nebeški so isto poroko.

Zdaj odposlal mu jo s konji, vozovi je častno v
[spremstvu

Tja v Mirmidoncev vladarja preljubljeno mesto sloveče.
Sina oženil z bogato Spartanko je, z hčerko Alektorja
Zvan Megapent mu bil zadnji rojenec je s sužnje
[zaroda,

Kajti Heleni bogovi več niso dajali otrok,
Ko je Hermjono povita, podobno zelo Afroditi.
V dvoru visokoobokanem so praznovali gostije,
Zbrani sosedje, prijatelji bili so vsi Menelaja.
Pevce nek božji pa brenkal na harfo je speve doneče,
Spremljala spev sta plesalca na sredi okrog se vrtivši
Radostno bilo veselje živahna je bila zabava.
Konje držala pri vratih visoke palače sta dva,
Telemah zraven še Nestorjev sinko v dvorcu Menelaja.
Zdajci poškoči ven sluga Eteon, ki ptujce ogleda

Teče v dvorane njun prihod sporočit in kralja ob-
[vestit.

Vpraša kaj treba vkreniti, ter reče krilate besede :
„Ptujca dva zunaj stojita, božanski junak Menelaj,
Dva po številu, kot Kronja sta skoro sinova v podobi!
Brza naj konja mi sprežemo ali odpošljemo dalje ;
Da jih vsprejme kdo drugi, kateri goji gostoljubje.
A nejevoljno zavrne ga on Menelaj zlatolasi :
Bil nisi nikdar bedak, Eteon ti Boetha sinko ;
Zdaj blebetaš po otročje in blodiš tak čudne reči !
Mnogo sva dobrega vžila, po hišah na poti iz Troje ;
Predno sva prišla domov. V bodoče nas Zen naj
[varuje

Zopet v pomankanja silah ! Izprezi ti svobodno konja,
Ptujca privedi k omizju, kosila da se vdeležita !
Tak se glasil je ukaz in nemudoma teče po sobah,
Oni služabnike skliče, da grejo pomagati urno.
Ko so ispregli iz jarmov, konjiča peneča in trudna,
So jih peljali v štalو privezali so jih brž k jaslom,
Ovsa nasuli so v žlebe, namešali zmes so z ječmenom,
Voz potegniti pod lopo so tjekaj v suhoto prostorno,
Gosta peljali v dvorane so krasne bliščeče sijaja,
Ogledovala strmeča sta dvore božanskega kralja.
Solčni kot žarski in lune svetloba leskeče ves sjaj,
Dvor Menelaja visoki, kralja časti in imetja.
Ko nju srcé se nasitilo često s pogledi čarobe,
Sta okopala se v banjih prekrasno lepo vglajénih.
Ko okopala sta se in namazala s tolstim se oljem,
S svetlovolnenim se plaščem ogrneta po običajih ;
Šla sta k obedu sedela sta pri Menelaju vladarju.
Vode pa služkinja jima donese za umivanje rok, se
Glej oskrbnica se bliža in kruha na mizo donaša,

Zraven še mnogo jedil iz bogato založenih shramb.
Dalje deljivec prinese v skledah vsake vrste jedače,
Čaše zlatene postavi pred nje za uporabo pijač

Roke obema poda Menelaj prijazno rekoč :

„Jejta in pita ter se veselita kot ljubo je vama in drago,
Ko se z jedjo okrepčata vaj hočemo vprašati stvarno
Kdo sta ? odkod sta ? Gotovo propadlega nista rodu,
Smelo rodu sta kraljevega, ktereга dičijo žezla.“

Neplemenito gotovo ni vajino rojstvo na zemlji !

Tak govorivši, ponudi hrbitišča brž tolsto pečenko,
Gostoma prav od govede v proslavo junaku zaklane.
Hitro stegnili roke so pričenshi z izbornim jedilom.

Ko hrepenenje vtolaži se jima po jedi pijači,
Telemah glavo upogne tja k Nestorja blagemu sinu,
Tiho deja mu, da niso ga čuli omizja sosedje :

„Vendar poglej Nestorid, si mojega srca ljubljeneč,
Srčni prijatelj Pejzistrad, kako je dvorana bliščeča !
Medi zlata in srebra janitarja in slonove kosti,
Tak se od znotraj dvorana olimpskega boga blešči !

Neizrekljivi zakladi ! S pogledi osuplo strmim !

Govor začul Menelaj zlatolasi je kakor izvršen,
Zdaj se do tujcev obrne, izreče krilate besede :

„Ljuba sinova, naj z Zenom se smrtnikov nihče ne
[meri ;

Točno že traja neskončnega dvor in zakladi njegovi !
Brojno britkosti prestal sem, ko blodil sem dolgo
[okoli.

Moje imetje prinesel po osmih sem letih na ladjah
Domov ; sem bil v Cipru, v Fenicji, v Egiptu v krajih
[različnih

Tam pri Etjopih, Sidoncih, Erembih sem bil v Libiji,
Libija to je dežela prekrasna, rogati že jančki

Tam se rodijo in jareta imajo ovce vse trikrat na
Leto. Ovčarjem in da gospodarjem ne zmanjka nikdar,
Sira, mesa ni pa sladkega mleka, ker molzne so krave.
Krožil okrog po deželah sem, blagoimetje gromadil.
Skrivoma vbil mi v Mikenah, nekdo je zavratno med

[tem

Prav po zvijači hudobnice žene, Agamemnona brata.
Radostno toraj ne morem imetja se jaz veseliti!
Čula sta praviti to že gotovo od vaših očetov,
Krasno domovje in polno zakladov sem često zapravlil,
Dom znameniti z obilnim imetjem sem skoro vničil.
Mnogo, premnogo sem trpel, bi bil zadovoljen s

[tretjino

Vsega imetja ko vendar živeli bi vsaj še junaki,
S kterimi sem se pred Trojo boril prav junaško, po-

[gumno.

Od konjerodnih Argivov oddaljene žrtve ležijo!
Vse objokujem in pa pomiljujen ter solze pretakam
Čestokrat v hiši očeta sedeč, sem vse to jaz pretuhtal.
Kmalu že mine nasičenje rev in težav in nadlog,
Vendar če tudi tugujem, potrj sem in se žalostim,
Nič mi življenja tako ne greni, Kakor blagi spomin
Izmej Ahajcev pa nihče ni toliko trpel kot Odisej!
Njemu osoda nesrečo zadala je, meni pa bôl
Nihče ne ve li je živ še ostal, li kje mrtev počiva.
Morda žalujejo stari Laert in pa zvesta Penelopa
Britko po njem in pa Telemah sinko mu zadnj ro-
[jenec!

Ganile te le besede Telemahu srce so čutno,
Rosnate solze so kanile njemu iz bistrh oči;
S plaščem škrlatnim, z obema rokama oči si zakrije
A Menelaj zapazi spozna brž Odiseja sina.

Ter premišljuje in tuhta kako iz zagate bi prišel,
Li nagovoril bi sam ga, li čakal, da dà se spozati.
Ko premišljuje tako jo stopila iz svoje visoke;
Lepodišeče dvorane kraljca Helena prekrasna po
Stasu, lepoti podobna boginji Artemidi bila je.
Obkroževale so krasne jo služkinje skoro po vrsti.
Adrasta lep naslanjač jej prinese, pred njo ga postavi;
Alkipa istega z mehko volneno preprogo pregrne.
Filo prinese jej srebrn košek tebandske kraljice darilo,
Kterega dala nekoč je Alkandra, soproga Polyba ju-
[naka ki je

Bival je v Tebi v Egiptovskem mestu ki broj ma
[zakladov.

Ta Menelaju poklonil je banje srebrne v dar,
Kotla trinožna dva zlatih talentov deset dvagocenih.
Dala Heleni Alkandra je mnogo prekrasnih daril,
Zlato vretence v košari ki bila podolgasta okrožju,
V srébrni z zlatom obrobljeni in prelepo okroženi.
Pridna služabnica Pylo, postavi pred njo jo napol-
[njeno

Z prejo najtanjšo v klopčkih, na njej je ležalo vretence
Zlato z vijolčasto volno ovito okoli prav fino.

Sedla kraljica je tja v naslanjač ter dejala soprogu je :
Vemo li, o Menelaj božanski, katerega roda sta
Gosta. katera sta nas počastila z obiskom ?

Li je resnično, verjetno kar meni se zdajci dozdeva ?
Tukaj na svetu še nisem jaz vidila nikdar človeka, ne
Moža, ne žene ; podobnega tak Odiseju, kot tega
Brdkega tukaj mladenča strmim in se čudim prestrašno
Njej Menelaj zlatolasi podal je odgovor sledeči :
Meni dozdeva enako se žena kot tebi prečudno.
Imel jednake roke in jednake noge je junak,

Take poglede oči in pa glavo z lasovjem nastlano.
Živo spominjam se še plemenitega jaz Odisja,
Kanile solze z očij so mu ko se vže spomne trpina,
S plaščem bagrenim škrlatnim ogrnil je svoje oblčje.
Pejzistrad Nestorjev sin spregovoril potem je sledeče:
Atreja sin, Menelaj, ljudstva božanski voditelj,
Ta je resnično Odiseja sin kot dozdeva se tebi.
On je ponižen, se zdi nedostojno s teboj govoriti mu,
Kajti on prišel je danes le prvič v tvoj dvor veličastni,
Govor božanski tvoj radost veselje je naših počutkov,
Mene poslal je ž njim Nestor moj oče, on konjebzdalec,
Da sem vodnik mu, ker iskreno želel je videti tebe,
Hoče se posvetovati s teboj o njegovem očetu;
Kteri odsoten je dolgo sin mnogo vsled tega trpi.
Kajti doma je zapuščen brez prave prijateljske brambe.
Kakor Telemah! Oddaljen mu oče je, nihče se ne gane,
Da bi odvrnil britkost mu ter zljajšal mu vse koprnjenje.
Njemu dejal je na to Menelaj zlatolasi sledeče:
„O vi bogovi, li gost, moj je sin mi prijatelja zvestega,
Ki bojeval je vsled mene broj bojev vročih in hudih!
Upal sem odlikovati ga javno pred drugimi Grki,
Ako Olimpčan ugodno vrnitev bi nama naklonil!
Mesto in hišo v Argu sem mislil mu dati v darilo
Ter ga z njegovim imetjem iz Itake osvoboditi.
Sinu in ljudstvu njegovemu hotel sem mestice dati,
Šparti obmejno, ki zdaj je pod mojim vrhovnim
[poveljem.

Čestokrat bi se prijateljski obiskovali med sabo,
Nihče bi naju ne ločil v naju preblaženi slogi,
Predno bi jednega naju ugrabila smrtna morilka!
Sreče pa take privoščil ni meni nekdo izmed bogov,
Kteri je onemu samemu revčku uropal vrnitev!

Tak je govoril in ganil je vse do solz duhomornih.
Argos miluje Helena, velikega Kronida hčerka,
Telemah plaka prebitko in Atreja sinko Menelaj.
Tudi Pejzistrad ni mogel več solz zadržavati dalje;
Kajti spominjal se živo je brata Antiloha svojega,
Kterega jutranje zarje je sinko bliščeči umoril.
Tega spominjal se zdajci je živo v krilatih besedah:
„Atreja sin Menelaji razsoden prebrisan junak
Starček te Nestor je hvalil, ob vsaki priliki govora
Ko smo v palači očeta se čestokrat zbirali skupno.
Tebi za to je mogoče, ubogaj me zdaj ti natančno
Solze za časa večerje, ovirajo radost vsako.
Jutri bo čas pogovarjati se o dogodkih zvršenih
Sicer ne grajam nikakor, da smrtnika se objokuje,
Kteri je mrtev ko ga potrla je smrtna osoda.
To je edina še čast ki zamoreno skazati mrtvim,
Da si ostrižemo las in pa lica z solzami rosimo.
Zgubil življenje moj brat je, najslabši on ni bil Argivov!
Znano je tebi prav dobro, jaz videl ga nisem nikoli
Pravi se da on Antiloh v spretnosti bil je junak,
On prekosil je vse druge, v hitrosti srčnosti bojni.“
Njemu odgovor je dal, Menelaj zlatolasi sledeči:
„Ljubček, ti prav govoriš kot zamore razumnik edini
Prav govoriti in delati če tudi visoke je starosti.
Ti govoriš kakor sin ki vreden je svojga očeta.
Lahko spozna se potomec, rojenec moža, če ga
[Kronid

Z blagri nebeškimi je okrasil že pri rojstvu, poroki.
Kakor je Nestorja z blagri obsipal v dnevih življenja
V hiši se zdaj on raduje, ugodne in starosti mirne.
V radost so njemu sinovi, ker sulice spretno vihtijo,
Vtihnajo naj žalostinke pretakanje solz naj poneha,

Z nova začnimo gostijo in z vodo si roke umimo !
Jutri bo čas pogovorov in pojasnil medsebojnih
Da si olajšava jaz in Telemah v srca potrta.
Rekel tako je Asphaljon, oblije jim z vodo roke.
Sluga ki vslužben je bil v Menelaja palači krasotni.
Vsi pritrdivši nasvetu pričeli so jesti in piti,
Novega nekaj omisli si Kronida hčerka preblaga :
Modra Helena je vrgla v vrč iz katerega pili so
Vino, zelišče li sredstvo ki moč čudotvorno poraja, da
Toge, nesreče življenja pozabimo v naših britkostih.
Kdor to pijačo dišečo povžije, ne more voč jokati
Solz ne pretakati, ko bi mu oče in mati umrla ta
Dan če meč pokončal bi mu brata li sina v navzoč-

[nosti

To čudotvorno zelišče je Zenova hčerka imela,
Od Polidamne Egipčanke je isto Helena dobila.
Mnogo zdravilnih, strupenih snovi in želišč je v Egiptu.
Tam je vsakteri zdravnik in razume zdravilstvo iz

[vrstno

Bolje kot drugi ljudje prekosi strokovnjake različne.
So Egipčanje vsi Pajeona potomci prebrisani,
Pili so vsi to pijačo postali so židane volje.

Z nova pričela z besedo prijazno je zdaj govoriti :
„Atrida sin Menelaj, božanski, vi ljubi vinovi
Vrlih in čvrstih mož ; Zen res pošilja zdaj temu zdaj

[onemu,

Dóbre in slábe darove on vlada oblastno, mogočno
Vživajte vendar jedila pogovorov se veseleč
Hočem v zabavo povedati kaj razvedrilnega vam.
Vsega ne morem povedati in pa opisati zbranim,
Vzlasti ne činov junaških, katere Odisej prestal je ;
Eno nevarnost vam hočem odkriti, katero bojevnik

Hrabri prestal je v deželi Trojanski ob stiski Ahajcev.
Lastno telo ko prekruto je zbičal, ogrnjen le s plahto
Gre kakor suženj v mesto sovražnih mož ves pre-
[drugačen.

Kot siromak se je zdél kost v šotoru Ahajcev dru-
[gačen

Zmuzne z obleko raztrgano v mesto se Trojo mogočno
Niso spoznali junaka, pretvari sem prišla na sled
Vprašam ga marsikaj zvito izogne se on odgovorom,
Ko zatrdila sem njemu da hočem molčati vstrajno;
Meni edino povedal je kaj namerujejo Grki.

Z ostrim orožjem ko mnogo Trojanov je že pomoril,
Vrne se zopet k Argivom, donese jim mnogo novosti
Glasno so vsklikale in tugovala Trojanske zdaj ženske;
Radost gojila sem v srcu, vrnitev sem srčno želela,
Zopet v domovje ihteča, sem objokovala nadlogo,
Ktero provzročila mi Afrodita je me izpeljavši, da
Ločena tukaj od hčerke, soproga na ptujem samevam.
Dal jej odgovor na to, Menelaj plavolasi je hitro:
Vse je resnično Helena preljuba kar ti si povedala,
Mišljenje in pa kreposti junaških mož jaz mnogoterih
Modrih, previdnih sem opazovala hodeča po svetu.

Visokodušnega kot Odiseja junaškega, čvrstega,
Nisem še vidila vsi se podajo k počitku čez noč.
Brž Menelaj za rano, vprašal je svojega gosta
Kaki opravi o Telemah vrli privedli so tebe v kraje?
Da si čez morje široko ti prišel v Lakedajmon
Tvoje in tvojega ljustva sporoči mi pristno resnico!
Telemah vrli mladenič povedal na to je sledeče:
„Prišel sem k tebi, da zvem kaj o tvojem odsotnem

[očetu

Moja izkorišča se hiša, dvor že razpada in njive.

Moje domovje možje vznemirjajo se, koljejo ovce in
Koze rogato govedo, snubači so matere sitni “
Bližam se danes proseč, da poveš mi osodo očeta,
Li si ga morda kje videl, li zvedel si kaj ti o njem?
Oh! v bolečinah rodila ga mati je, le za trpljenje!
Vendar ne hlini se, prizanašaj mi le iz sočutja!
Smelo povej mi, kaj videle tvoje oči so kjerkoli.
Te zarotim, da poveš mi če oče moj blagi Odisej,
Željo katero izjavil z besedo je ali dejanjem,
Troje deželi kjer stiska Ahajce vas tlačila je!
Vsega se zdajci spominjaj, resnico mi vso razodeni!
Poln nevolje dejá Menelaj zlatolasi sledeče :
O vi bogovi v ležišče junaka so hteli se vleči
Ti strahopetci naduti! Glej kakor košuta, mladiče
V močnega leva ležišče položi, potem se odstrani,
Da se napase po gorah dolinah prirodnih, a vrne se,
Lev ter raztrga mladiče in njo s krvoločnim naskokom.
Zen ti Atena in Febos Apolo še Odisej če vrne se
Zopet domov bi provzročil prevzetnim zlotvorcem

[poraz.

Ko bi on prišel močan med snubače kot takrat na
[Lezbu,

Ko se boril z Filomelidom je ter ga butnil ob tla,
Da so Ahajci se vsi veselili pač grenka snubitev in
Skrajšala njih bi življenje smrt nagla in pa neprevi-
[dna.

Kar me ti vprašaš in prosiš, to hočem brez vsakih
[ovinkov

Brzo povedati, ne da bi varal te s kako lažjo ;
Resnicoljubni kar starček mi morski je prerokoval,
Nočem zakrivati, hočem z besedo ti vse razodeti.
Zadrževali nesmrtniki so me v Egiptu nazaj,

Da si sem iskreno želel, domov se vrniti prav hitro ;
Niso pustili me, ker sem opustil daritev jim dati,
Kajti bogovi so hteli, da svesti smo vedno ukazov.
Božjih. Otok nek stoji na razburkanem morju bobnečem,
Ravno ob Nila izlivu, ga zovejo Pharoz bivalci :
Daleč od reke je toliko, ladje da tjekaj dospejo
Dan hoda, ako pritiska veter ugoden v vesla.
Tamkaj je luka gotova, navadno mornarji zajemajo
Tu pitne vode, da dalje po morskih valovih hitijo.
Dvajset dni tukaj bogovi so zadržavali mene,
Veter ugoden ni hotel, dežele zapihati v ladje,
Da bi po morski gladini pospešil odpeljal nas dalje.
Že nam pohajal je živež, upadal vsem je pogum,
Vsem je pretil že pogum boginja se usmili pa mene.
Zdajci *Idótea*, starčka pomorskega Proteja hčerka,
Mene ugleda samotnega s srcem ki polno sočutja.
Drugi drugovi pa taval so po obrežju, loveč
Ribe, da si potolažijo z lovom želodce prav gladne.
Trnke krive so spuščali v morje okoli otoka.
Meni bližaje se, reče z prijazno ginljivo besedo mi
Kaj zadržuje te tujec še tu na samotnem otoku ?
Kaj obotavljaš se, vstrajaš namenoma v revah brit-
[kosti ?

In pa samevaš na pustem otoku ? Ne najdeš iz hoda,
Da bi nadlogi vbežal, tovarišem tvojim pobegil ?
Rekla tako je, podal sem odgovor prav brž jej na-
[stopen :

Kterisikoli boginj, odkrito jaz tebi povem,
Da radovoljno jaz tukaj ne vstrajam ; gotovo grešil sem
Ter sem razžalil bogove, bivalce olimpskih višav.
Vendar povej mi ker vsegavedoči bogovi nebes so !
Kteri nesmtnikov tu me drži, mi vrnitev ovira ?

Kak naj odjadram po morju širokem domov, li brez
[sredstev?

Tak sem govoril, boginja visoka pa de mi v odgovor:
Rada, o tujec ti hočem resnico jaz pristno odkriti.
Sem na obrežje pomorsko, nek starček vsevedni
[prihaja,

Protej je, bog Egipčanski temotne globine pozna
Morja, Pozejdona svesti podložnik moj oče je isti.
Če bi ga mogel zasačiti zvito; ti bode povedal
Vse kar potrebno v zadevi vrnitve v obziru še sred-
[stev za

Pot in kako naj se vrneš domov. Še pove ti ljubljene
Zena kaj slabega, dobrega se pripetilo doma je od
Kar popotuješ po daljnih nevarnih ti potah v ptujini.
Rekla tako je, sem dal jej odgovor jo zopetno vpra-
[šam.

Prosim povej mi zvijačo, s katero jaz starčka zasačim.
Da mi ne vteče, ko mene zagleda in slutenj ne ugame?
Težko človeku umerjočemu je tekrovati z bogovi!
Z morske globine prikaže boginja se, s štirimi kožami,
Nas je oblekla v nje in varala s tem je očeta.
Vsakemu v pesku ležišče iz trebi sedeča nas čaka,
V vrsto postavi nas vsakoga s kožo ogrne boginja.
Rekel tako sem, boginja visoka mi da ta odgovor:
„Rada ti hočem veš ptujec resnico jaz pristno odkriti.
Ravno o poldne ko solnce na nebu visoko stoji,
Starček prihaja iz válov, počivat v obrežne pečine,
Hlidi zefirja pihljajo ga, pene ga morske hladijo.
Vleže v duplino hladilno se, ko ge zaspanec omami,
Morski psi vzdigajo se ter poležejo spat se v bregove!
Krožijo v tolpah krog njega ko zlezli so z valov
[vodovja,

Klatijo krog se bregov in razširjajo morske smradove,
Tjekaj te hočem peljati, ko jutro že novo napoči
In te vvrstiti izberi tovariše tri si najboljše ;

Toda najprvo zapomni zvijače si morskega starca,
Mojga očeta ko pride morske preštevava on pse vse :
Ko v petorice jih šteje in opazuje ležečo,
Vleže potem se mej nje, da sen ga k počitku zaziblje.
V morskih psov kožo oblečeni bdite med pasjo kerdelo,
Kadar zapazite, da je zadremal ga zgrabite trdno
Silo in moč pokazajte ko skušal bo vam ubežati !

Čarovnik htel preobraziti bode se v razne podobe,
Z to kar na zemlji, v vodi, v podobo ognjenih pla-
[menov,

Trdno držite ga, ne izpustite ga, dokler se vtrujen
Ne spremenil bo vam v prejšno podobo v kateru z
[počitka se

Vlegel je takrat začel govoriti bo z Vami uljudno.
Ti pa odjenjaj z močjo in oprosti brž morskega starca,
Vrli junak ga vprašaj kateri bogov se huduje
Kak bi se vrnil domov okolnosti vse bo označil.
Tak je dejala in skoči boginja morsko valovje,
Šel sem jaz k ladjam, ki stale so tam na peščenem
[obrežju ;

Prihajajočega dušo vznemirjalo mnogo je misli.
Ko pa dospel sem do ladij in zraven do morskih
[bregov,

Meni gostije pripravijo noč se ambrozje približa
Vtaborili smo se na morskem obrežiu srditem
Sveto ko jutro napoči in zarjo razgrne žarečo,
Šel sem ob bregu morja k nebeščanom sem molil veliko.
Trije tovariši meni sledili so hrabri in močni,
Brzo pogrezne se morsko osrčje globoko Idóteja.

Pas je so kože strašansko smrdele, opitanih psov!
Skoro bi bili poginili, če ni nam dala boginja
Vohati lepe dišeče ambrožje ki smrad odstranjuje.
Čakali celo smo jutro tu mirnega srce osodo
Kar se prikažejo v tolpah psi morski za njimi pa
[starček;

Vležejo glej se v vrstah ob bregu šumečega morja,
Starček obkroži opitano čredo katero sešteje
Vštel je v število še nas in ni mislil na kako prevaro,
Vleže sred nje se k počitkn, mi skočimo planimo
[nanj

Z vpitjem zgrabimo starčka, držimo ga trdno z ro-
[kami.

Kar spremeni se v grivatega leva, potem pa v parda,
Dalje v divjega prasca, pozneje v vodo tekočo,
Konečno vzrastel v visoko drevo je v oblake rastoče
Mi smo trdno in krepko držali ne več gr spustivši,
Slednjič nasiti se vseh preobrazb in mi reče prjazno:
„Atrid povoj mi kateri bogov si omislil je s tako
[zvijačo

Da si ti mene premagal? Povej mi kaj toraj želiš?
Rekel tako je; odgovor podal sem mu kmalu sledeči:
Starček že veš ti, zakaj se predrzneš še vprašati
[mene?

Toliko časa da tu na otoku počivam, samevam,
Ne da dobil bi izhoda v težavah, britkostih nadlogah.
Dobro, te prosim, povej mi bogovi vedo vso resnico!
Kdo zadržuje, ovira mi potvanje daljno zvršiti?
Kak jaz dospel bi v domovje po morju kjer plavajo
[ribe?

Vprašal sem, starček mi dal je brž to le v odgovor:
Ti darovati bi moral še Zenu nesmrtnim bogovom,

Prej ko bi stopil na ladjo, hitreje da dom tvoj do-
[sežeš

Ter se odpelješ po morju osoda sklenila je svojcev,
Videl da ti prej ne boš domovja, ne hiše prekrasne,
Dokler ne vrneš nazaj k Egipta vodovju se zopet
In ne daruješ bogovom nebeškim ti žrtev presvetih.
Srd njih ublaži, potem ti bogovi naklonjeni bodo,
Da se odpelješ domov ko srčno želel si si dolgo,
Starček tako je dejal. Srcé mi je bilo potrto
Ker mi povelje je dal, v Egipet odjadрати hitro
Vožnjo nevarno in dolgo po morja valovih pričeti.
Kmalu ohrabil sem se in njemu sem rekel sledeče :
Starček božanstveni, hočem zvršiti karkoli velelaš,
Toda naznani, povej o Danajcih mi pristno resnico:
Ali so prišli domov prijatelji moji iz Troje,
Ktere sva Nestor in jaz povodom odkoda pustila ?
Ali poginil je morda kateri na ladjah v valovih
Ali v oljemu prijateljev boje ko srečno skončal je.
Rekel tako sem odgovor mi dal je tako mi rekoč :
Kaj me vprašaš in pa pozveduješ ti Atrja sinko ?
Vedeti treba ni vsega ti misli vsaj mojih ne izzivaj!
Dolgo bi solz se ne vzdržal ko zvedel bi kaj se zgo-
[dilo je ;

Kar se načelnikov tiše Ahajcev le dva sta umrla
Starček tako je govoril. Srcé mi je bilo potrto :
Sedel ihteč sem na bregu morja, nisem želel več dalje
Gledati solnca svetlobe v krogu sovrstnikov živih.
Ko potolažil srce sem, jaz plakanjem in pa valjanjem,
Morska boginja odkrita deja mi brez vsake prevare :
„Dalje ne plakaj ti Atreja sin le vzdrži se solz
Zboljšati ni več mogoče ničesar ! Poskusi previdno
Hitro podaj se na pot da se prideš v domovje pre-
[ljubo

Živega najdeš še njega, Orest če ga ni še vsmrtil
V takem slučaju prideš ti morda k pogrebne obredu.
To govorivši, vtrdil mi srce preblago je v prsih,
Bil če sem tudi otožen, potrť vsled obljub preve-
[selih.

Sem nagovororil ga vendar in rekel krilate besede:
Znana osoda mi mož je Povej mi kak zovese tretje,
Kteri živeč zadržan je na morju širokem, li morda,
[umrl

Britkel novice ne smeš zamolčati mi v takem slučaju!
Rod bi posebno izvedel se to če to sem tudi potrť
Rekel sem to in in nenandoma dal ni je oni odgovor:
Lučko Laerta je oni ki v Itake biva domovju.

Solze pretakati tam na otoku sem videl ga britke,
V hiši Kalipse ta Nimfa ga siloma le zadržuje,
Toda zamán hrepeni on po rodne otoku užaljen;
Ladij on nima, veslarjev da lahko odjadril bi dalje,
Tje po široko zakrivljeni morski gladini.

Zena ljubljene Menelaji, ni bila osoda ti dana,
V konjerodnema Argu dočakati smrti prenagle;
Ampak bogovi speljali nekoč so te k zemlje tečajem,
V kraje Elizje kjer biva junak Radamant znameniti
Ljud osrečuje tam mirno življenje vzajemno tekoče:
Tam ni snega in viharjev neviht in ne dezja nalivov;
Vetrič krepilan tihotno pihlja tam poraja livade,
Njega pošilja Ocean v hladilo krepilo ljudjem:
Ker ti Heleno imaš in te Zen te kot zeta proslavlja.
Rekla tako jo skočivši tja v morsko srdito valovje,
Jaz pa odšel sem brž k ladjam z junaki tovariši

[mojomi,

Dušo vznemirjalo mojo je misli broj čudnih različnih.
Ko pa dospeli do ladij smo tjekaj na morsko obrežje,

Tečno večerjo pripravimo. Noč se ambrozje bližuje;
In vtaborili smo se ob morskih bregovih sumečih
Ko se razgrne pa novooživljenja jutranja zarja,
Ladjo najprvo smo vsi potegnili v presveto valovje,
Jambor smo vzdignili brž, smo razpeli razmotali jadra,
V ladje stopivši se vsedemo hitro na klopi prostorne,
V vrstah sedeli smo z vesli pa bili smo silno valovje.
Šel sem v Egiptet kjer reka nebeška okraje poraja,
Tja se peljavši prinesel sem žrtev presvetih bogovom
Ko potolažil sem srd nesmrtnih bogov vladajočih,
Grobe Agamemnonu zgradil v trajni spomin sem po-
[tomcem.

Ko sem dovršil vse to odpeljemo mi se brž dalje,
V godne vetrove so nam, naklonili bogovi nesmrtni
Hitro odvedejo nas v domovje. Te prosim ostani.
Tukaj v moji palači ednajsti dvanajsti, da mine.
Dan te odpošljem domov darujem darila ti razna :
Čul Menelaj je klicar, v bojih mladenča smejaše,
Prime Telemaha roko in reče prijazne besede :
Ti plemenite krvi si, moj sinko spričuje tvoj govor !
Rad in z veseljem zamenjam darila ti, to že zamorem !
Vseh dragocenih zakladov, ki shranjeni v moji so hiši,
Hočem ti dati darilo prekrasno in pa imenitno :
Z zlatim obrobkom obrobljeni vrč neko delo Hefajsta !
Krasno umetno izdelano to da mi Sidonjski je kralj,
Edini ta biser predragi, v palači ko me je gostil
Ravno povodom vrnitve na dom ta dar ti darujem.
Pomenkovala tako med sabo sta se v zabavo.
Kuharji šli so v hišo božanskega kralja povrstno,
Ovce in koze peljali so, rujnega vinca donesli.
Tudi okračene žene, pečenke na mizo neséjo.
Vse tekmovalo okrog je pripraviti dobro gostijo.

Pred Odiseja palačo hrumeli snubači so razni,
Plašče želežne ter kopje metali igranje so v dvor,
Tam na okrašenem podu šopirno so se veselili.
Antinoj Curimah nista še danes izjemno hotela,
Z igro pečati se, mirno sedela sta v vrsti snubačev.
Najemon, Fremija sin, se približa zdaj jima ter reče:
Nagovorivši Antinoja sina Eupejteja milo:

Vesta kedaj se povrne Selemah zopet iz Pila?

Ali vam znano je ali pa skrito Antinoj predragi

Ali se Telemah kmalu povrne iz Pile peščene?

Moja je ladja in rabil bi zdajci jo sam za uporabo;

Da se odpeljem po Elskih livadah, kjer pase se tamkaj

Mojih dvanajset kobil, ki imajo gobčke še mlade:

Jedno bi rad odpeljál vsposobil oi brž jo za delo.

Reče: tako jim strmeli snubači so, da dovršil je

Potvanje on v nelejiski Pyl: kjer nahaja se mislili

So le pri čredi, na kaki pristavi, v vrsti paštirjev

[ovčarskih.

Eupejt Antinoja sin mu je dal zdaj sledeči odgovor:

Prosim povej mi resnico, kedaj je odšel on? Kateri

Spremljali so ga tovariši prosti prisiljeni hlapci?

Kak dovršil je vse to, mi vovej da bom vedel zatrdno.

Dalje povej mi odkrito, da zvedel jaz bodem potrebno;

Ali mladenič vporabljal je silo, da tebi od tegne:

Ladjo černikasto ali si dal mu jo često naprošen?

Fronij Nojemona sinko, mu rekel na to je sledeče:

Sam sem mu dal jo! Kaj vkrenil bi drugi v slučaju

[enakem,

Ko bi s potrtem ga srcem, pozivljál in prosil kak mož.

Bilo težavno, pretrdo bi prošnjo odreči enako!

Bili mladenči so čvrsti in krepki izmed našega ljudstva,

Ki so ga spremljali; Mentor je bil za vodnika vzorni,

ODISEJA

Prosto po Homerju

PRESTAVIL

BLAZIJ BEUK

III. Zvezek

Lastniške pravice pridržane

90

V Gorici, tisk. Seitz
1911.

ODISEJA.

(iz gršč).

IV SPEV.

(dalje)

Ali kak bog. ki je njemu podoben enake postave.
Čudno se zdi mi le to; da Mentorja videl sem včeraj
Tu in vkrcal se takrat je v Pilo na potovanje!
Rekel Nojemon tako je, podavši se v hišo očeta.
Toda obema srce je v duši oholi drhtelo.
Igre pustijo snubači, se vsedejo hitro na stole.
Eupejt Antinoja sin zborujočim takó je dejal zbo-
[rujočim
Srd on je bruhal žareči; vsled črnega žolča otečejo
Prsa mu in iz očij so izkreli, plameni žareči;
Delo veliko umetno je Telemah res dovršil
Potvanja! smo mislili da nikdar ne bode zvršil;
Kdo bi si mogel kaj takega vendar omisliti zlobno;
Fantič predrzni, pripravil si ladjo je zbral in drugove,
Čvrste, odjadral je nam v zasmeh in pogubo oznanil!
Predno nam mogel je pa škodovati ga Zen že uniči!
Evo! le dajte mi ladjo in dvajset veslarjev prijatelji!
Potnika hočem jaz zasledovati, ko vrne domov se
V Itake krasnem zalivu, kjer Samos ločuje hribovje;
Upam; da mi ne uide vsa vožnja mu bode britkostna!
Rekel je in odobrili njegove besede so glasno,
Penelopeji ni dolgo prikrita ostala nakana,

Zvitih snubačev ki v dušah hinavskih se je vtaborila.
Medon obvestil je njo, kot klicar je slišal vse sklepe,
Kar so snubači sklenili v hiši s pogovori raznimi.
Hitro po dvoru je tekel, sporočil kraljici je svoji;
Ko že prestopil je prag vpraša ga Ponelopeja.

„Klicar, povej mi čemú te pozvali so drzni snubači!
Da Odiseja velikega deklam bi morda ukazal,
Se odpočiti od del pripraviti jim brž kosilo?
Naj bi predrzni snubači se vendar nikdar več ne

[zbrali,

Ampak naj zadnjo gostijo prav zadnjo! vžijejo danes!
Vsaki dan zbrani v skupinah ste žrli imetje veliko,
Dobrobit in pa blaginje Telemaha. Čuli li niste,
Kakor otroci od vaših očetov kako že Odisej,
Z ljudstvom je shajal ni žalil z besedo dejanjem ni-
[kogar.

Kot sramotili navadno mogočni vladarji so ljstvo
Jedne preganjali so, a drugim so vse dovolili
Slepo in pa svojeglavno Odisej nikdar ni postopal;
Mišljenje vaše hudobno goje nehvaležne častijo,
Mnogo dobrot ste prejeli a vendar ste le trdovratni!
Njej odgovoril na to razumni je Medon junaški:
Ko bi to bilo največje gorje o kraljica preblaga!
Toda še večji in strašnejši zlo so gojili snubači,
Kronij Zen naj zabrani! Telemaha tvojega z mečem,
So vsmrtili hoteli, ko se povrne domov.

On pozveduje pozorno po svojem očetu v Pilu
Dalje še v Lakedajmonu in v krajih različnih po svetu.
Rekel tako je Penelopi srce kolena tresò se.
Dolgo ni mogla več ziniti, kake besede; oči
Solze rosile so, sapa zastane, on z glasom pojema.
Konečno pride k zavesti, ohrabri se reče nastopno:

Klicar, povej mi zakaj odšel je moj sinko na tuje !
Kaj ga je gnalo, da sedel na ladje je on jadrajoče ;
Kakor na konjih moške prekoračijio strašno vodovje ?
Hoče li, naj se med ljudstvom izbriše ime še njegovo.
Njej odgovoril na to, je Mentoa razumni vzorni :
Kneginja skoro ne vem, li nebeških ga kdo je napeljal,
Ali zbudrilo ga lastno srce je se v Pyl odpeljati,
Da poizve o očeta vrnitvi, li smrti podatke.
To zgovorivši, brž teče po sobah Odiseja naglo.
Strah je prešinil kraljico ; sedeti ni mogla na stolu.
Zgrudi na prag se blesteče dvorane, tuguje ihteča ;
Služkinje zveste ihte le okoli nje vse so potrte ;
Mlade in stare, ki v hiši so stregle jej in poslovale.
Penelopeja prebratko ihteča začne govoriti :
O vi preljubi, iz vrste ženâ, ki na svetu živijo,
Z mano vzrastle, izbrali bogovi so me za trpljenje !
Čvrstega jaz sem soproga najprvo zgubila, junaka,
Kterega dičile razne kreposti so v krogu Danajcev,
Vzor bil junaštva je v Argu, Grškem proslavljen

[v bojh

Ljubega sina so vzeli viharji, orkani mi silni ;
Nisem jaz čula ničesar o vožnji, ki se je zvršila !
Deve nesrečne brezčutne, zakaj me pa niste zbudile,
Opozorile in sklicale, ko je odhajal od tukaj.
Ko bi opazila bila, da misli na tuje oditi
Smelo od sklepa bi bila ga sama jaz brž odvrnila !
Ali bi mrtvo zapustil me tukaj v hiši domači !
Solja, služabnika zvestega, meni pokličite hitro,
Tega mi oče je dal, ko prišla sem v to le domovje.
Vse to pove naj mu starček, že najde kak svet v iz-

[kušanem

Srcu, naj k ljudstvu poda se, ki hoče uničiti skoro

Lastni in rod Odiseja junaka božanskoga iz pozorišča.
Spregovorila je stara Evrikleja oskrbnica zvesta :
Drago mi dete, jaz hočem povedati tebi resnico,
Ako me ubiješ, iz hiše spodiš jaz ne morem molčati !
Vedela vse sem ! Glej dala jedil sem mu sladkega
[vinca.

Vse sem potrebno pripravila mu za to potovanje,
Morala sem mu priseči, da tebi ničesar ne javim,
Celih dvanajset dni, predno ga sama ne bodeš po-
[grešala.

Ti potolaži se, idi v gorenje prostore in moli.
Krasno obličje naj solze ne habijo, zdaj se okopaj,
Čisto obleko obleci v dvoranh ostani ti tvojih.
Moli k Paladi Ateni, da smrti ti sina varuje,
Starčka potrtega pusti pri miru ne žali ga več
Seme je Arkezijadoc bogovom božanskim sovražno;
Njemu ostane se kdo palača in trate bo vladal !
Rekem tako je vtolažila brž je kraljice ihtenje,
Ona se čisto okoplje, obleko si novo obleče
Z deklami šla je v gorenje prostore okinčane krazno.

ODISEJA.

V SPEV.

Kalipsa odpusti Odiseja.
Odiseju se razbije ladja.

Rožnato jutro ležišče Tithona je kmalu pustilo
Ter je prineslo bogovom sijaj in ljudjem umrjočim,
Toda bogovi sedeli so zbrani še v zboru in z njimi;
Sedel gromovnik je Zen, ki reči vse vlada na svetu.
Spomne Atena se rev in nadlog Odiseja v tujini,
Ki ga Kalipsa drži in dejá zdaj bogovom v zboru :
Oče ti Zen in vsi drugi božanski bogovi nesmrtni,
Naj se v bodoče ne trudi nobeden vladarjev z

[žezlom,

Biti naklonjen ter milost deliti in pravo braniti ;
Sam naj jezi togoti se on v duši britkostno potrti !
Nihče ne spomni se več Odiseja, ki je bogovom
Čisto podoben od narodov, ktere je vladal z unemo !
Ampak osamljen leži na otoku in bôlest ga tare,
V hiši boginje Kalipse, ki s silo ga le pridržuje ;
Želje goji on zamán, domovje preljubu še videti :
Na razpolago on nima ni ladij, ni mož več za spem-

[stvo,

Da bi odpeljal se daleč po morju širokem srditem.
Zdaj so sklenili celó, umoriti njegovega sina.
Če se povrne domov ; pozveduje on zdaj po očetu
V Pylu božanskemu. v Lakedajmonu velikemu.
Njej odgovoril na to, zbiralatelj oblakov je Kronij :
„Kaj govorile otrok ljubljene so ustnice tvoje ?

Nisi ti morda nasvet omislil v tvojem si srcu,
Da se Odisej povrne in pa maščevanje zasnuje?
Kar se Telemaha tiče, le spretno ga vodi kot znaš:
Da se na rodno obrežje on vrne brez vsake poškodbe,
In da snubači zaman, prijadrajo zopet u ladjah.“
Rekel tako je in Hermeju sinu dejal je sledeče:
„Hermej znanilec ti mojih zapovedi, Nimfi oznani
Ti krasokodri bogov izvršene naklepe presvete
Kar se vrnitve trpina Odiseja tiče! Naj vrne
Sam se od tukaj brez spremstva bogov in ljudi um-
[rjočih,

V plavu zabitem naj v revah britkostih že dvajseti
[dan

Pride do Šerije krajev zelo rodovitnih bogatih,
V srečno deželo Fejakov bogovom po rodu sorodnih!
Čislali bodo ga ti, kot nesmrtnika skoro božanskega,
V ladji ga bodo potem odpeljali v domovje predrago
Obdarovanega z rudo in z zlatom s krasoto obleke,
Z brojno skupino zakladov kot bi jih Odisej nikdar,
S Troje ne bil bi donesel v slučaju ugodne vrnitve!
S plenom vračaje se. Vendar osoda mu je naklonila,
Vrnit se k svojcem v obokani dom in na trate očeta!“
Kronij dejal je tako, uboga ga Hermej poslani:
Brez ugovora priveže na nogje si zlate potplate,
Nosijo ga kakor veter čez daljne dežele in morja,
S palico bajno zelo čudotvorno s katero vspava,
Bdeče ljudi a iz sladkega spanja vzbuja vse speče.
Zdaj kakor ptič zlatokrili po čistemu zraku zleti,
Nad Pijerijo obstane, ne z etra spustivši nad morje
Plava kot galeb pomorski ko ribe lovi v valovih;
A se s perstmi dotika prestrasnih razburkanih válov.
Krožil Hermej je takó po morja obsežni gladini.

Ko pá dospel na otok Ogigje je zdaj čudoviti,
Morje zeleno pustivši zdaj stopi na suho obrežje,
Gre proti jami visoki kjer domovala je Nimfa
Lepolasa Kalipsa doma se je ravno mudila.
Ogenj strašán plapajoč se spenjal je ravno z ognjišča,
Duh ni vonjavo dehtečo razširjalo daleč okoli,
Ceder citron je gorivo ki s plamom je švigalo kvišku.
Pela z ubranim je glasom pletenje vršila je s cevko.
Zlato. Krog jame se je razprostiral pa gozdič zeleni,
Jelše, topoli, dišeče ciprese so rastle v njemu.
Ptički so gnezdili tam, imeli so krila široka,
Skakali in ščebetali po drevja so vejah košatih,
Jastrebi, sove, kragulji in dolgojezične se vrane,
Morske letale okrog obrežja so iskale plen.
Jamo, votlino ovijala bujno rastoča je trta
Polna najlepšega grozdja visečega z vitic košatih.
Bistri studenci izvirali štirje so srebrnočisto,
Vodo vili so eden tik družega semtertje med travnato

[bilko

Sredi zelenja zelišča bršljana in raznih vijolic.
Bog kak nesmrtnik ko mimo je šel se je vstavil

[pozorno

Ter razmotrival čarobo krasoto je divne narave ;
Razmišljevaje živahnost prizorov se je veselil,
Ko se je Hermej nagledal vstopi v jamno prostorno.
Njega spoznala je orž boginja Kalipsa uzvišena :
Saj neumerjoči bogovi obličja nikdar ne zgrešijo
Proč. Odiseja prekrasnega vendar doma ne dobi ; na
Morskem obrežju sedeč je plakal in solze pretakal.
Tamkaj navadno s potrtem je srcem jokaje, stokaje,
Sedel, sameval in tuhtal veliko je morsko puščavo.
Došlemu hitro ponudi kraljca nek sedež prekrasni,

Lep in bliščeč naslanjač, tja posede ga prav ljubez-
[njivo.

„Kaj si posetil o Bog ti mogočni me z palico zlato
Hermej častitljevi in ljubeznjivi? Drugače me nisi
Nikdar obiskal, povej mi, kaj hočeš, ti bom podelila,
Ako v moji je moči, mogoče reči če zahtevaš.

Pridi le bližje, da bodem te vsaj pogostila.“

Rekla tako je Kalipsa in mizico polno ambrozje
Predenj postavi, prinese mu rdečega nektarja hitro.

Jedel in pil je zadostno prečvrsti Argozmagavec
Ko pokrečal se je Hermej z jedilom in pilom živahno
Začne božanski boginji Kalipsi tako govoriti:

„Prašaš boginja me ti, zakaj sem te danes obiskal?

Hočem povedati vse ti kakor zahtevaš povrstno.

Sem potovati mi Zen ukazal je z ostrim poveljem!

Kdo popotuje sploh rad po slanem morskem vodovju
Skozi valovje neskončno? Ne vidi nikākih se mest,

Kjer bi z darovi in žrtvami lahko bogove častili!

Toda nobeden nebeških se noče protiviti Zenu.

Blizki in groma bogu, boje se vsi žaliti njega.

Tukaj pri tebi prebiva nesrečni nesrečnežev vseh,

Ki so se trudili Prijama mesto razdjati devet

Lét, a v desetem odšli so domov vsi z Iljono plenom

A stogotili Ateno z zlodej-tvi so in pa krivicami,

Sredi valov jih zasači boginja z viharjev nevihto.

Čvrsti tovariši vsi so v žrelu vodovja utonili;

Rešil le on se je sam z viharjev in valov iztiran.

Zdajci ukaže ti bog, takoj odpustiš da Odiseja.

Ni mu sojeno bilo umreti tu daleč od svojih;

Usoda velevala tako, prijatelje zopet da vidi,

Krasno domovje in hišo ter trate livade očeta.

Strašno preštraši boginja Kalipsa pri teh se besédah

Njemu je rekla osuplo krilate pretužne besede :
„Kruti zavistnega srca pred vsemi ste vi o bogovi !
Vsaki boginji zavidate zbrati vi tukaj na svetu
V javno močitev moža umrljivega kakor soproga.
Jutranja zarja ko vzela je Oriona ste togotili se
Toliko časa bogovi nesmrtniki, da ga v Orgigji
Rešila vendar je smrti Odiseja, ko za Pozejdon
Ko mu tovariše vse pokončal je mu ladjo razbivši
Skor onemoglega pahnil na nje je samotni otok.
Stregla ves čas mu je skrbno zanj vedno kot mati
Od Odiseja prav težko se loči, a vendar ga hoče
Brž odpustiti, če Zen to zahteva odločno z ukazom.
Nima pa ladij, ne drugov, pomagati hoče mu s svetom
Dobrim, da varno pripelje se zopet v domačo deželo.
Njej odgovoril na to prečvrsti je Argozmagavec :

„Prosim odpošlji od tu ga in boj se ti Kronja velikega,
Da te srditi ne bode preganjal dlje s srdom še večjim!
Hermej še enkrat zabiča jej strogo zadevno povelje,
Rekši tako je odšel brž proti Olimpa višavam !
Hitro Kalipsa hitela k Odiseju visokodušnemu je,
Takrat ko Nimfa presveta Kronija voljo slušaje,
Sedel na morskem obrežju Odisej je milo plaka je,
Sladko žvljenje so spremljale solze in želje
Vrti zopet domov se, ker dolgo ne ugaja mu Nimfa.
On je počival po noči u njeni obokani lopi,
Toda po dnevi na skalah na huibčic peščenih in
[trdih,

Srce potrto tolažil je z jokom in stokom naporno,
Strašno pustoto morja z solzami v očeh pregleduje.
Zdajci približa se njemu krasotna boginja rekoč :
„Revček ne bodi otožen, ne smeš togavati, turnati,
Saj sem pripravljena brž te, kamor želiš, izpustiti.

Plav ti široki oskrbi z drevesnih si debl visokih,
Trame s kovino vse združi in dilje mogočno utrdi,
Da te odnesejo varno po morskih valovih temotnih.
Čem oskarbeti ti kruha in vode in rdečega vinca,
Ki bo vedrilo srce, da lakote trpel ne bodeš;
Bom zagrnila te v krila in vetre ugodne poslala;
Da brez nevarnosti vsake domovje ti zopet dosežeš,
Akó bogovi pustijo, ki bivajo v sinjih nebesih
Višji si ti kakor jaz v modrosti in pa velikosti.“

Ko je tako govorila vstraši trpin se Odisej.

Nagovori jo tako v zmislu besed čuj krilatih :

Druzega kaj ti je v mislih, kot moje preljubo domovje,
Ker mi svetuješ naj grem na morje brezmejno

[u brodu;

Strašno valovje prejadram naj z ladjo unetno stesano
Gnana od božjih vetrov na morje skončati te vožnje!
Brez tvoje volje presvete, boginja, se nočem vsesti
Več na brodovje brez svete prisega, da mi ne ško-
[duješ !

Rekel tako je, nasmehne se njemu boginja Kalipsa,
Z roko ga boža in gladi, mu reče prijazne besede :
„Ti si resnično, kot sokol si neutrudljivo previden :
Zvito pretkano je vse karkoli si meni govoril !

Zemlja pokažje naj sinje obnelje tam gori viseče,
Stigične reke in temnega Hada studenci v globini ;
To je najhujša in pa najsvetejša prisega bogovom :
Nič da jaz slabega ne namerujem, kar tebi v pogubo !
Mislim tako, govorim, kot bi iskala sebi nasvete,
Ko bi nahajala v sličnih okolnostih se in težavah !
Kajti ne mislim drugače, ne nosim železnega srca
V prsih, jaz iman srce, vneto sočutja ljubezni !

Rekla tako je, odide naprej brž boginja Kalipsa,

Zdajci korakoma on je sledil brž boginji leteči.
Ko sta dospela v vctlino obokano ona, ljubljeneec.
Vsede se tukaj junak, kjer sedel je Hermej poslani.
Vsakovrstnih jedil in pijač mu donaša presveta
Ninfa, ki vživajo tukaj ljudje umrjoči na zemlji
Sede nasproti Odiseju, ki je bogovom enak,
Sladke ambrozje in nektarja so jej donašale dekle
Jedli in pili izborno so ter se gostili z obedom
Govor razvijati začne slovita boginja Kalipsa.

„Ti iznajdljivi Odisej si dobro izvežban bojevnik!
Ali me hočeš takoj zapustiti in zopet oditi
Tja v domovino preljubo? Naj srečno ti bo potovanje,
Ako bi znalo srce, kak britka te čaka osoda
Čakajo tebe težave bridkosti na poti v domovje;
Rad bi ostal še ti tukaj, v tolpi duplini z menoj,
Kakor nesmrtnik in večnomlad bog, a bode prepozno
Ako soprogo že videti hočeš po njej hrepeneči!
Slabša jaz nisem od nje, to smem jaz gotovo trditi,
Kar se že tiče omike, oblike in rasti! Kak smirtnico
Sploh je mogoče primirjati stasu krasoti nesmrtnic?“
Njej odgovoril na to je znajdljivi junaški Odisej:
„Prosim zato se ne jezi častitljeva moja boginja,
Vem da izgine postava uzvišenost Penelopeje
Često pred tvojim prekrasnim nastopom, milin si ti

[polna

Ona umrljiva je, ti stražnega si z večno mladostjo.
Iskreno vendar želim hrepnim dan za dnevom prav

[srčno

Iti domov in pa gledati dan mi presrečne vrnitve.
Ako preganja kak Bog me pomorski, tak hočem trpeti;
Vprsih vtrjeno meje srce je že dlje ga trpljenje!
Kajti doživel sem mnogo, pretrpel sem tudi obilno“

Morskih in vojnih strahov, tudi to se zamore zgoditi!
Rekel takó je, zahaja že solnce nástopajo tmine.

Ko se ga rano vzbudila je jutranja zarja prezlata
Čuj se Odisej obleče se z plaščem in z suknjo ogrne,
Nimfa zdaj srebrnobarvano krilo obleče ki stkanó je
[fino,

Pas si priveže krog kolkov okrašen z vezanjem pre-
[zlatim ;

Glavo si venča pa z trlom. Oskrbi Odiseja za pot-
[vanje.

Močno sekiro mu vroči skovano iz trdine železa,
Spodaj in zgoraj nabrušeno vtrjeno in pa nasajeno
Prav s toporiščem iz oljke, sekiro mu zraven še vroči
Pelje k obrežju otoka ga tjekaj k košatim drevesam
Mnogo je bilo pa že osušenih, za vožnjo morju
Jako vsposobnih Pokaže mu prostor dreves prav
[visokih ;

Vrne domov se v votlino boginja Kalipsa slovita.
On pa nasekal je drevja, vse delo prav hitro skon-
[čavši.

Dvajset posekal je smrek, obtesavši jih gladko po meri
Sveder donese boginja visoka Kalipsa mu zraven.
Vrtal in vrtal tramove je, sklepe prikradne nareja,
Z žeblji oklepi brod z jamborom veslom združuje,
[vtrjuje.

Pot je vtrdil v velikosti ladje široke, tovarne,
Kot ladjedelstva za plovstvo bi mojster jo pravi na-
[redil,

Pravno tako je ves plav Odisej najdljivi iztesal.
S kolji, količki vtrdil je vse podnice krog in krog
[spretno,

Jambor postavi na sredi in kole veslarske za vesla.

Skrbel je še za krmarjenje važno, da bode krmilil.
Zdajci valovom u bran, oplete stranice vse z vrbjem,
Za jadrovino podari Kalipsa mu rjuhe, prestrala.
Jadra si vreže, raztegne, vredivši jih spretno umetno;
Konečno zveže še jambor z vrvmi ter razrenja že vesla.
Plav ali brod pa pusti zdaj v morsko valovje presveto.
Dan ko četrti nastopi, skončano je bile vse delo.
Peti dan ga odpusti boginja Kalipsa po morju,
Ko ga okoplje, obleče ga z novo obleko dehtečo,
Ter mu napolnila ladjo z mehovi je sladkega vinca,
Enega z vodo a spleteni koš mu napolni z jedili.
Dalje povzroči, da veter ugoden zapiha v ladjo.
Sede h krmilu, krmili, odjadra umetno v valovje
Mórsko. Čuječe oko ne zatisne mu sen, se ozira
Vedno v Plejade, na Boota, Orjona in zvezdno ob-
[nebe.

Čvrsto je veslal Odisej po vodnem površju v daljave,
Dni sedemnajset že jadra z naporu po morski gladini.
Dan osemnajsti prikaže se njemu že gozdno hribovje,
Kraja Fejakov, otoka Skerje tja hotel je priti.
Sivo gorovje se zdelo je njemu, kot morsko zaščitje,
Vračal se zdaj je domov z Etijópe krajev Pozejdon.
Vgledal od daleč z gorovja Solimov je zdaj Odiseja,
Kteri po morju je jadral, vračaje v domovje se svoje.
Njega sovražil z globine srca je, togoten postave
Glavo zdaj čmeren potrese, vsklikne osuplo ves ganjen:
„Oh! nebeščani, nesmrtni bogovi sklenili drugače so
O Odiseja osodi, v Etjopji, ko jaz sem se mudil!
Glej že se bliža deželi Fejakov presvetem cilju,
Konca težav in trpljenja, kot vsojeno njemu je bilo.
Še ga jaz bodem preganjal, nezgod mu obilno pošiljal.
Rekši to zbere brž črne oblake in morje razburka,

S strašnim trizobom z oblaki on zemljo obnebj
[ogrne,
Skliče vetrove z globin, šumijo, bučijo neznosno.
Sprimejo sever in jug se zraven še zdoleč in krivec.
Tresejo se Odiseju junaku zdaj srca, kolena;
Vzdihne globoko potrto in oplašen vzvišenadušno.
Stokrat gorje mi! Kaj bodem doživel na vodni pustinji!
Kamor pogledam, le temno valovje. Bojim se, boginja
Prorokovala mi vso je resnico, da spremljale bodo
Mene po poti v domovje prestrašne nezgode britkosti!
Vse se spolnuje! kak strašno obnebj z oblaki pre-

[pregel je
Zen in razburil srdito valovje je morsko. Viharji
Kruto bučeče bolneče valove dvigujejo mečejo
Zdaj proti nebu, zaganjajo v ladjo, pogrezajo v morje!
Britka usoda preti mi pogin zasnovano zaroto!
Trikrat li štirkokrat so srečni, ki padli pred Trojo so
[častno!

So pokopani na častnem bojšču za slavo Atridov,
So se borili junaško! Zakaj nisem umrel jaz z njimi
Ko me v vrvenju Trojancev obdale, so sulice smrtne!
Častno bi bil pokopan, Ahajci bi slavomi peli!
Zdaj mi bo treba pa umreti še smrti nečastne v va-
[lovih!

Rekel tako je; valovje zažene se v brodga zakroži,
V vrtincu ga suče v daljavo ga pahne krmila, iztega
[mu

Z rok, glej polomi mu jambor raztrže mu jadra vihar
grozoviti

Veter viharji zavrže drog jadra razpeta v valovje.
Dolgo stremil in se trudil naporno je zdaj potopljenec.
Da iz besnečih valov se izruje nazaj na površje.

Sile napenja, moči z veliko težavo se vzdigne,
Vidi svoj brod a teži ga obleka, darilo Kalipse.
Vendar zažene se nanj, iz ustic prhaje vodovje
Slano ki teklo po glavi mu curkoma lilo je v usta.
Broda pozabil ni v kritičnem, stašno obupnem kon-
[fliktu,

Skozi valovja sdito zaganja za njim in skoši,
Nami da reši on smrti preteče in reši življenje.
Brod mu podijo viharji, valovi po morju razburkanem
Semtertja, kakor vetrovi jesenski osat premetujejo
Kroginkrog mečejo in pa vrtijo v vrtincih viharnih.
Ravno tako so v krog vetrovi Odiseja tirali.
Zdajci ga jug je vročil severnim vetrovom mogočnim,
Zdajci vzhodni zahodnim, da igre igrali v valovju
Zdajci, so ko se reši na brod. Leukotea njega zagleda
Zdajci je hčerika Kadma krasotna Ino poznana
Deklica imela je glas. zveneč in melodično ubrani.
Ona v valovih morja je živela slavo božanstev.
Usmili se ljubko moža, ki taval je v krog u vrtincih,
Ona priskoči kot vodna kokoška z globine vodovja,
Sede na brod k Odiseju in reče mu z milo besedo:
„Revček Pozejdona zemljotresitelja razžalil si britko
Bôl ti pošilja na bôl provzroča srdit ti britkosti?
Ugonobil te ne bode, če tudi tekmuje, se trudi
Z raznimi sredstvi! Le stori kar tebi vелеvam saj
[moker,

Žarneten zdiš se mi mož. Obleko ti sleci in skoči v
[vodovje,
Brod pripustivši viharjem, sam plavaj do kraja Fe-
[jakov,

Tamkaj te čaka rešitev, ne boj se pa smrti nezgode!
Beli paket moj vzemi, zavij se z njim kroginkrog dobro!

Smrtne strahove odstrani pogumno ti plavaj le dalje!
Kadar pa prideš na kraj, zavrzi čez hrbet zavoj
Daleč od brega v morje, nazaj se, za njim ne oglej.
Rekši to, da mu paket, spusti se v morje in zgine,
Slično kot vodna kokoška pogoltejo vali jo hitro.
Božji Odisej trpin, premišljuje osodo in tuhta
Kaj mu je treba storiti visoko še dušno zdihuje
Strašno je meni gorje! bojim se zdaj nove nesreče,
Lahko nesmrtnikov kdo, me z novo prevaro zdaj skuša!
Nočem ubogati svetom; sem ravno zagledal deželo,
Kraj, kjer rešitev, me čaka, kot ona mi je zatrdila.
Hočem vstrajati dalje, to čini se meni najboljše!
Kajti tramovi še skupaj držijo, vezi so še trdne,
Tukaj ostanem osode te čakam še z dušo trpečo.
Morski viharji ko bodo porušili brod mi kompaktno,
Plavati hočem takrat, ko sila mi bode pretila:
Ravno ko to meditira, globoko ves ginjen u srcu;
Pošlje Pozejdon mu zemijetrestelj viharne navale.
Planejo nanj in ga tirajo semterje z brodom v vrtinčih;
Hipoma ladjo razbije vihar mu zdroбивši jo v kosce,
Skoči Odisej na tram, ki je plaval na morja površju;
Sedel na njem je kot jezdec na konju ko jaha po
[dolu.

Vrže obleko zdaj proč, darilo slovite Kalipse,
Prsa ogrne s paketom, katerega dala mu Ino je.
Skoči v morje in plava sam dalje po ukazu boginje,
Da bi se rešil z obupnega stanja ter prišel na suho,
Drznega plavarja vidi Pozejdon, pokima mu z glavo.
Reče: Za danes videš še smrti, le plavaj ob morju,
Ko si že toliko zla, britkosti, nadlog mi prestal.
Da boš dosegel ti kraj, ljudi ki jih Zen osrečuje!
Upam pozabil ne boš, strahu in pa dne ti nikoli!

Rekši požene konjiča grivatega v Egam v domovje,
Novega nekaj sklenila je Zenova hčerka Atena.
Drugim vetrovom ukaže lepo mirovati, počivati.
Brž vkrotivši njih tir so utihnili vsi zaporedona.
Severju ukaže pa briti, razsajati krog Odiseja,
Da bi hitreje priplaval v deželo Fejakov veslarjev;
Stem da hitreje si reši življenje po trudih naporih.
Severni veter že bril je dva dni, dve noči brez odmora,
Plaval v valovih je dalje ves čas koperneč in ihteč.
Tretjega dne ko zasije pa jutranja zarja prezlata,
Veter utihne in morje se umiri z modrino obnebja
Morje tihotno blišči se bregovje zazre že v bližini.
Vidi pred sabo obrežje otoka Skerije Fejakov
Ljubko otrokom tako ozdravljenje jim je očeta,
Kterega trl je kal skeleče bolezni prav dolgo.
Ležal od zlobnih duhov, izmučen je in ves potrť;
Njemu v veliko radost ozdravijo njega bogovi:
Razveseli ga pogled dežele, košatega gozda,
Da bi dosegel še to se trudi z rokami, z nogami.
Zdajci v daljal kot glas odmeva se vendar začuje,
Votlo bobneje morja, ki pljuska v strmina skalovja,
Strašno ob bregu buči, klepenje valov grozovitih,
Pene iz morskih valov brizgáje v strmina skalovja,
Strašno ob bregu buči, klepnje valov grozovitih,
Pene iz morskih vatov brizgáje v strmino letijo.
Tu ni zaliva nikjer, ki ladje bi v varstvo sprejela,
Samo skalovje trdno obdaja obrežje okoli.
Strašno kolena srce trepeče Odiseju plaho;
Visokodušno potrť, vzdihne trpin strahopetno.
Stokrat je meni gorjè! Pokazal mi Zen je deželo,
Kraja ne vidim nikjer, le viharo in besno vodovje,

Krog je brez vsake poti iz morskih valov strahovitih,
Zobčaste samo kleči, stermin in besno vrvenje,
Le grozoviti vrtinci in skalnati gladki prepadi.
Morje globoko na vzdol, v katero spustiti se vendar
Varno ni da bi potem poiskal ugodnejših krajev.
Ko bi priplazil se tja, zažene srdito me val,
V strmo zobovje skalin bi me razdrobilo v kose.
Ravani in tavam okrog, obrežja še dalje brezupno,
Da bi na kaki način pristanišče najdel ugodno
Kjer bi izstopil na kraj iskaje ležišča v počitek.
Dálje bojim se orkan, da z nova me tje ne potisne
Kjer bi otožno ihteč, z ribami taval po morju!
Zdražil nesmrtnikov kdo bi brezna pošasti prot meni
Iz Amfitritine tolpe prestrašne! Mi znamo je dobro
Da mi mogočni obrežja tresitelj le z jezo preti!
Misli ko take srce mu vznemirjajo čestokrat britko,
Vrže šumeči ga val v obrežje zelo skalovito.
Koža bi se mu opraskala, udje bi se polomili,
Dušo ko Pallas Atena mogočna ne bi včvrstila.
Urno zagrabi junak z obema rokama skalovje,
In krčevito se tiščal je dokler valovje ni mirno.
Vbežal za zdaj je osodi. Valovje se zopet povrne,
S silo ga zopet odtrga zabrusi ga v morje svetovno.
Kot se odtrga polyp od lege prav trudno stoječe;
Kremen in pesek visi na udih vejato obsežnih:
Tak na skalovju ostala od rok je odtergana koža.
Morskih valov ga kipenje je zopet zagnalo v brezen.
Proti osodi trpin skončal bi bil svoje življenje,
Ako bi Palas Atena ne udihnila dobrih mu misli.
Siloma on se zažene s slapovja penečih vrtinčev,
Plava okoli otoka in pride tja do pristanišča,
Išče na kaki način dobiti obrežja pripravnega.

Slednjič že pride do kraja, kjer reka se zliva v morje,
Obrežje je bilo brez skal, prav nizko in varno ve-
[trov.

Moč je božanstva spoznal in molil je v srcu takó :
„Čuj me preljubi vladar, vsliši me bog ljubeznjivo!
Reši me ti iz valov pred jezo Pozejdona strašno!
Sveti ljubljeni ljudje, so tudi nesmrtnim bogovom,
Prosijo ko pomoči v stiski nadlogi in sili!

Vijem pred tvojo se roko, klečeč na kolenih te pro-
[sim!

Vsmili se mene vladar, v tvojo pomoč jaz zaupam!
Molil tako je, Vkrotil je bog vse besneče va-
[lovje,

Vode pomiri, tihota nastane ga reči prijazno
Tjekaj na plitvo bregovje. Poklekne, raztegne roke,
Onemogočilo njega valovje je skoro celotno :
Ves je bil vpehan in pa onemogel iz ust, iz nosa
Se mu izlivala slana je voda, katere je moral
Toliko piti glasu in pa dihanja nima že več.
Zdaj omedlel je napor, so ga ugano bili prestrašni.
Dihati ko je začel in srcu ko duh se povrne,
Zdajci odkrije raz prs premočeni zavoj boginje,
Vrže ga hipoma proč, tja v reke valovje prav slamo.
Val ga je toka valil do ime, katere pobere
Vzame ga z roko iz vode. Junak zdaj izstopi in reke
Vleže se v ločje zemljo poljubi in hoče zaspati,
Vzdihne zdaj božji trpin in duši vzvišeni reče :
Revčku gorje mi, kaj vedno trpim im pa kaj bom
[doživel!

Ako pri toku jaz mrlemu tu prenočim in ostanem,
Zeblo bi me in pa rosnata megla bi me oslabela,
Ter onemoglega vničila bi in pa često potrla;

Mrzla pihljala bi sapa iz reke ob solčnem vshodu !
Vstanem in splezam v gozd košati iskat prenočišča si,
V gosto grmovje, da tam zadremal bi ako do-

[pušča

Mraz ni utrujenost, da me zaziblje sen sladki k po-

[čitku.

Oh a utegnil bi plen postati tam divje zverine !
Misel ta zdela dvomljivcu se vendar je vgodna,
Iti nemudoma v gozd, na hribček razgleden ob rodi.
Ta bil obraščen je ves obdan ves z zelenjem okoli,
Grma sta bila tu dva, med oljkana dvema izbere
Vgodni ležišča si kraj sem veter in dež ni prihajal
Solčni ni mogel sem sij, v ta kraj prepleni zaračči.
Tudi deževje nikdar pršilo v goščavo ni gosto ;
Spleteno le iz vejovja. V to luknjo se splazi Odisej,
Tu si postelje z rokami ležišče, visoko, široko
Listja pokrivalo tla je mnogo da dva ali trije
Lahko bi skrilo se tam če zimski viharji pretijo,
Ako bi tudi vihar, razsajal in vse vznemirjal.
Radostno gledal v ta kraj, je božji trpin Odisej,
Vleže k počitku se tja v kup šumljajočega listja.
Kakor zakrije požar na polju kmet s sivtm pepolom ;
V kraju, ki daleč je proč kjer nihče sosedov ne biva,
Iskro tam ognja vžgé, da plam se v daljavo ne širi :
Skril se je v listju junak. Oči mu Atena zatisne
Kmalu zaziblje Morfej, ga v spanje krepilno in
[sladko,

Da je pozabil gorjé, katero je mogel prestati.

VI. SPEV.

Tamkaj drnohal od spanja in dela premagan Odisej je,
Toda Atena je šla, v okraje Fejaških možakov
Ti stanovali naj prej so v Hypereneje livadah.
Blizu kiklopov oholih oropali so jih mogočni,
Navzist ki skoro bogovom podoben jo je odpeljal
Proti Šeriji, kjer se naselila je proč od zvedljivih.
S trdnim zidovjem obdala je mesto ter hiše,
Dalje postavi bogovom svetišče med ljudstvo pa
[njive,

Trate, livade lepo razdeli, blagostanje napravi.
Tamkaj umrl je knez, počiva že v Hadu kraljestva;
Alkinoj mu je sladil modrost so bogovi mu dali.
V njega palačo poda se višnjevooka Atena,
V mislih imela vrnitev Odiseja je plemenitega.
V spalnico vmetno narejeno hipoma se napoti,
Nauzika, tamkaj je spala devica nesmrtnim podobna,
V rasti po stasu, krasoti prav dražestna, polna mi-
[line.

Deklici spali ste dve, pri durnih podbojih sladkó,
Vrata so bila zatvorjena s trdnim zapahom močno.
Ona se dvigne kot vetrček naglo k ležišču device,
Nagne se jej čez glavó, rekoč ji prijazne besede,
Dimovi hčerki je bila podobna po stasu približno.
Li tovaršici preljubi igranja z njo starosti iste.
Njej se po stasu podobna prikaže boginja ji reče:
Ljubi otrok, kak nemarna si pač ti deklica Navzikaja!
Tvoje obleke ležè ti blatne v omarah zaprte!
Bliža poroke se dan! Ti moraš imeti kaj krasnega
Zase, za vrstnice vse, ki bodo te k ženinu spremljale!

Z lepo obleko dobi se vglad spoštovanje pri ljud-
[stvu ;

Tega veseli so vsi stariši oče in mati.

Toraj podvizaj vstati in idi obleko oprati !

Hočem te spremljati in ti pomagati preje skončati,
Deva ne bodeš ti dolgo ostala več skrbna devica.

Najplemejnitejši snubijo tebe mladeniči ljudstva

Cele dežele Fejaške ker ti si rodu imenitnega

Prosi očeta v voz naj vpreže ti mezge za vožnjo,

Da naložijo pasove obleke, prekrasne odeje.

Tudi za tebe je ugodnejši, da se popelješ z vprego ;

Kakor hoditi le peš perišče je daleč od mesta.

Plavooka Atena li Zenova to je dejala,

Šla je k bogovom v Olimp, ki dom je nesmrtnikov
[vecen,

Tam ne razsaja vihar, deževje ne pada nikoli,

Padanje ni tam snežink, je kraj brez zametov snega

Jasno je vedno nebó razlito z sijajem bleščecim :

Večno se tam veseli, božanstvenih truma nesmrtnikov

Tju posvarivši dekle se vrnila je zdaj boginja,

Zlato že jutro je tu, zbudi se devica iz spanja.

Čudom se čudi zelo zdaj sanjam katere je imela.

Vstane v hišo brž gre, sporočit očetu in materi,

Najde v hiši oba sedela je mati pri ognju

Dekle so predle krog nje prekrasno volno škrlatno ;

Oče odhaja v zbor ga kličejo vrli Fejaki.

Stopi Navzikaja tja očetu preljubemu reče :

Oče napreži mi voz, učini mi to le vslugo,

Peljem obleko jaz prat' na vozu z vprego domačo,

V s hrambah vsa prašna leži odpeljem perilo k po-
[toku.

Tebi spodobi se tudi hoditi v čistih oblekah,

Kadar zahajaš v zbor, z prvaki Fejakov sedeti,
Imaš v hiši še pet odrasčenih sinov ti ljubih,
Teh sta oženjena dva, ostali so v dobi mladostni.
Ko se podajo na ples, oblečejo čedno obleko
Vse to le moja je skrb, za hišo in hišne bivalce.
Rekla deklica je to, sramuje se dlje govoriti,
Noče omeniti nič o svoji poroki očetu
Vendar uganil je vse, kar htela je njemu povedati :
Jaz ne odrekam ti mezg, ne drugega kar potrebuješ.
Idi, zaprežejo voz, naj hlapci sposobni za delo,
Hitro kolesni naj voz pripravijo s pletenim košom.
Rekel tako je in brž ga vbogajo hlapci poslušni,
V dvoru priprežejo voz, ki ima kolesa tekoča.
Vprežejo mezge lepo priklenejo jih tja k ojesu,
A Navzikaja nosila obleke je sama iz sobe,
Vse dragocene naloži na krasni voziček vrejeno.
Mati napolne zaboj ji sladkih jedil vsakovrstnih,
Ko zelenjadi, pečenke in sladkega vinca v mehovih.
Deklica sede na voz, vesela odpelje perilo,
Zdaj v steklenici še zlati poda jej dišečega olja.
Da bo kopeli pomaže se ona in služkinje njene,
Vzela v roke je bič Navzikaja in zraven vajeti ;
Mezge zagnavši v skok drdrali so hitro po cesti,
Glej odpeljali so vse, perilo, deklico in dekle.
Šle na perišče so z njo, obleko oprati, sušiti,
Ko so tja prišli na breg že toka deročega silno
Kjer so perišča in toki vodovja prekrasni obilni.
Dekle izprežejo voz in mezge se proč od ojesa,
V detelji sladki jih pasti pustijo ob reki bregovja,
Kos so za kosom znosili v jame tja temne vodene,
Vodo brodivši capljajo, tekmujejo druga pri drugi.
Ko so oprali vse in madeže vse odstranili,

Zgrnejo v vrsti perilo ob gorkemu morskemu bregu
Kjer je že valček izpral, obrežje z kremenim uglajeno.
Ko se okopljejo vse namažejo z oljem še sebe,
Vsedejo se brž k obedu ob bregu zelenem vodovja,
Tam čakajoče sijaj da solnčni pošuši perilo.
Ko okrepča Naozikaja se z deklami vsemi zadostno.
Biti začele so žogo veselo skakati po bregu'
Pesem veselo zapoje kraljičina glasno ubrano.
Je kakor lova boginja skoz Erijmanta grmovje
Ali Toygeta vičine s tulom in lokom hiti,
Strelja merjasce in hitre jelene se veseleča ;
Nimfe igrajo krog nje, bivalke različnega polja,
Zenove hčerke, prekrasne zelo se raduje se detha ;
Kajti najprvo glavo in krasno obličje povzdigne,
Da se prav lahko spoznati ker spremljajo spremstvo.
Deva visoko cvetoča pred vsemi se dviga ponosno.
Konečno pa se odpravlja vrniti veselo domov se
Mezge zapreže takoj, perilo vse suho naloži ;
Plavooka Atena Zenova hčerka omisli,
Kak bi Odisej vstal, da ljubo bi devo zagledal,
Da ga popelje v mesto Fejaških mož odličnjakov.
Glej Navzikaja je zdaj zagnala v deklico bližino ;
A ne zadene v njo le pade v globino prepada,
Deklice vpijejo in zakrokočejo vzbudi Odisej se.
Le ogleduje krog sebe, začudeno vzdihne in pravi :
„V kako deželo in k kakemu ljudstvu sem prišel,
[gorje mi !

Roparji li nečloveški so ali barbari hudobni ;
Ali služabniki božji prijatelji so gostoljubia ?
Ženske sem slišal glasove, krohot, kakor Nimf raz-
[noličnih,
Ktere prebivajo tamkaj na strmih hribovja skalinah,

In ob potokih voda, livad obraščenih s travo !
Ali v bližini ljudi že morda sem jaz govorečih ?
Pojdem, prepičam se sam kaj vendar se je pripetilo !
Rekši to, zrije skoz gosto grmovje Odisej božji.
Gosto vejovje s pestjó potlači izhod si ugladi,
Hodi okrog kakor lev, ki poln moči je in srčnosti ;
Skozi deževje vihar oči mu v glavi iskrijo.
Bliža govedi se plah, sledivši za njimi pozorno,
Ovce jelene podi, bežeče po gozdu s hitrostjo,
Da si nasitil je glad ; priklati se tud' na dvorišča,
V svesti da vendar vлови živine če skromno za hrano.
Ravno tako naš junak, gre v zbor lepolasih devičic
Ves je razcapan in nag nadloga ga žene britkost.
Strašen se devam je zdel, umazan in blaten od

[morja ;

Jedne sem druge tje vse prestrašene zbežijo za
[hribček.

Le Navzikaja stoji, ne zgane se z mesta in čaka,
Da jej Atena pogum, vso udom strahoto vzame.
Čaka ga tamkaj, stoji Odisej ni znal kaj storiti,
Vedel ni, li bi objel devici presrčni kolena,
Li nagovoril bi jo od daleč z presladko besedo,
Da bi mu dala oblek, pokazala pot mu v mesto.
Misel čim mu ta najboljša, da smoter doseže,
Da bi poprosil jo sam od daleč s prijazno besedo
Vstrašiti vtegne se vsa, kolena ko nji bi objemal.
Žačne priliznjeno zdaj govoriti, rekoč jej približno :
Prosim, vzvišena li si boginja, devica katera !
Ali si morda boginja li ena od tistih ki vladajo
Sinje nebo ; se mi zdiš kot hčerka Kronida velikega,
Ti Artemidi podobna si v stazu velika in dražestna !
Ali si kaka umerjočih, ki tukaj na svetu živijo ;

Trikrat je srečen tvoj oče in mati je tvoja preblaga
Trikrat so blaženi bratje! Veselje prešinja jih najsko
Tvojo krasoto ko zrò videči prekrasno rastlinco,
Tu se porajät sred zemljskih biserov v dnevih živ-
[ljenja.

Nihče ne more pretuhtat mladenča navdušenje čutno!
Ki te popelje na dom nevesto lepo okrašeno,
Takega nisem še videl človeka na zemlji obsežni
Móža ne žene! Strmim in gledam osuplo okoli!
V Delu sem videl nekđaj, ob Fojbos Apola altarju,
Palme rojenca, vzorne vzvišene rasti, prekrasne
Prišel sem čestokrat tja, kjer ljudstva je bilo veliko;
Bil sem še v daljnejših krajih gorja sem občutil veliko.
Gledal sem gledal napeto v mnogih skrbah in na-
[dlogah!

Njega sem gledal ljubkò drevò to ni z zemlje iz
[rastlo.

Tek občudujem sedaj spošljivo strmim in se tresem,
Da se dotaknem kolen! Siromak sem o deva veliki,
Včeraj že dvajset je dni minolo, ko všel sem vo-
[dovju;

Toliko časa me val je tiral po besnem vo-
[dovju,

Sem od Ogigje otokov. Zabrusil me zlobnež je semkaj
Tukaj enako trpim! Le čakam še konec trpljenja,
So mi bogovi še več namenili tukaj na zemlji,
Vsmili se mene preblaga! Najprvo sem tebe zagledal,
Po neizmernem trpljenju, ljudi ne poznam tu nobenih
Mesta, dežele, ne krajev obljudenih zemlje sosednje.
Pot mi pokaži v mesto, poskrbi mi kako obleko,
Da se ogrnjem rjuho v kateri je bilo perilo!

Česar srce poželi, naj dado pa tebi bogovi,
Hišo in zraven možà, naj spremlja te blagoslov božji!
Lepšega boljšega tu na svetu ne najde nobeden,
Kakor če žena in mož v ljubezni presveti živita,
Mirno vladata dom; sovražnike to žalosti,
Rádost prijateljem vsem provzroča veliko veselje!
Liljenoročna devica mu dala na to je odgovor:
Tujec ne zdiš se mi slab in nisi bedakom podoben.
Prišel si v našo deželo ter v mesto ne bodeš po-
[grešal.

Čedne obleke stvari katerih pogrešaš obilno,
Vsega dobiš kar prosilec tu sme po pravice dobiti.
Mesto ti čem pokazati, ime ti povedati naroda.
Bivajo v mestu Fejaki in zemljo lepo obdeljujo.
Visokodušnega kralja Alkinoja jaz sem pa hčerka.
Dana očetu je moč, vladati ljudstvo udano.
Rekši tako, je poklicala brž lepolase služabnice:
Vstavite se jim veli zakaj ste zbežale od tukaj
Menite ve, da namen ga zlobni je semkaj pripeljal?
Taki še zdaj ne živi in rojen ne bode nikoli,
Ki bi prinesel v deželo Fejakov le samo sovraštvo,
Slogo da rušil bi mir, ker koncem sveta mi živimo,
Skoro osamljeni ljubčki bogov tu ob morskih valovih,
Nimamo zveze nobene z nikomor, samevamo sami.
Potnik zgrešil je le pot, usoda ga sem je donesla,
Treba je njemu postreči, saj Zenovi vsi smo enako;
Tujci berači in mili darovi so revežu dragi.
Pridite, služkinje, možu ve dajte zdaj jesti in piti;
Zraven ga še okopajte v potoku kjer veter ne piha,
Reče molčale so vse, a druga je drugo bodrila,
Čuj še Odiseja brž odpeljejo k morskemu bregu,
Kot Navzikaja veli, Alkinoja hčerka prekrasna;

Dajo zdaj njemu še plajšč in suknjo v pokritje dos-
[tojno.

Z oljem mazili potem se tolstim iz zlate posode,
Njemu velijo še zdaj naj v valih se reke okoplje
Devam pa zdajci veli, Odisej bogovom enaki :
Vstopite malce tja v stran ve deve, da sam se obrišem
Z ramen operem še sol, se z oljem mazilim dišečim,
Kajti že dolgo imel jaz nisem krepila enakega
Kopal se vendar nikdar ne bom več v vaši prisot-
[nosti

Kajti meme skoro je sram, deklic krasoličnih in zalih.
Reče, odstranijo proč se zopet k kraljicini svoji
Morsko opere si sol, sam božji trpin raz telesa,
Ki mu pokrivala hrbet, život in ramena dolga,
Pene obriše raz glave in tolsto vodovje odstrani.
Ko se je dobro okopal in z oljem lepo pomazilil,
Se je oblekel v obleko ki mu jo dala kraljična.
Tak pomladi ga Atena, ta Kronida hčerka prijazna
V taki opravi, miloti, krasoti je višji in lepši,
Bujne mladeniške rasti z okrašeno kodrasto glavo.
Kodri zaručeni so, na glavi kot lilje cvetoče.
Kakor ovije mož z zlatom prav finim srebrne izdelke.
Ko ga je Pallas Atena umetnosti razne zučila.
Ravno tako mu boginja zdaj glavo in ramena venča,
Šel je na morsko obrežje, ves ginjen in poln krasote.
Ginjena zdaj ogleduje kraljičina stas Odiseja,
Čudom se čudi in de spremljevalkam ostalim sledeče
Čujte me, ve beloročne deklice, karkoli vam rečem !
Tega moža ne preganjajo vendar bogovi nebeški
Vsi, saj gotovo je bil mu jeden naklonjen v dobroti,
Ker ga privedel je v krasno deželo Fejakov prijaznih !
Mož se mi zdel je poprej, neznaten a zdaj je podoben ;

Skoro nesmrtnim bogovom ki bivajo v sinjih nebesih
Takega ko bi moža dobila v deželi v soproga,
Deklice dajte jedila in pila mu da se ojači!

Rekla tako je, jo vbogajo deklince hitro poslušne!

Tujcu neso zdaj na breg jedila, pijače zadostne.

S slastjo je jedel in pil, tam božji trpin Odisej,

Jedel je zmerno in pil, pogrešal krepilne je hrane.

Novega nekaj omisli si liljenoročna devica:

Hitro naloži na voz, oprano perilo in suho,

Mezge napreže takoj, imele so močne podkove

Tujca prijazno bodri, mu reče zdaj dobrohoteča.

Idi, ti ptujec v mesto! Te hočem na dom moj peljati,

V mojga očeta junaka, palačo, slovečo in krasno;

Tamkaj boš videl prvake Fejakov vzorne posebno.

Stori karkoli velim, ne zdiš se mi ti pač nevkreten.

Z nami ti hodi po poti črez travnike polja cvetoča.

Z mojimi deklami peš ti hodi za vpreženim vozom,

Tamkaj na strani zaliv je z ozkim vhodom prirejen,

Lajdje enako stesane tam ožijo pot in počivajo,

Tam se nahaja še trg z Pozejdona krasnim svetiš-

[čem,

Ta s kamenitim je tlakom vtrjen in spretno okinčan.

Delajo in pa prodajajo vrvi se tu, jadrovina,

Vesla in drugo primirno orodje za ladje uporabo

Kajti Fejaki ne ukvarjajo mnogo se z tulom in

[lokom,

Ampak jedino za jamborje, vesla in ladje stesane,

Z brzimi ladjami jadrajo oni po morju širokem.

Toraj poslušaj, ker nočem, da brusijo svoje jezike

Razni ljudje bi spodtikali smelo se lahko vsled

[spremstva!

Lahko vas sreča kedò iz slojeva nižjega ljudstva,

Rekel bi, kdo je ta tujec ki gre z Navzikajo v sprem-
[stvu ?

Velik je mož in pa lep oh kje ga je vendar dobila ?
Ta bo gotovo soprogo, dobila ga ona je sama.

Li ga pobrala je z ladje katero je val in vihar
Semkaj z daljave odnesel ? Ker tacega ni v bližini.
Ali je prišel kak bog ko vslišal nje srčne je želje
Prišel je morda z nebes, da časno pri njej bi pre-
[bival ?

Bolje bi bilo, če šla na ptuje ga sama izbrati,
Kajti Fejaški snubači sinovi vzornega plemstva
Zdiyo se ji premalenkostni ! Tak bi ugibalo ljudstvo,
To bi mi bilo v sramoto prot blagru in pa dostoja-
[stvu.

Tako početje jaz grajam v zmislu enakem kot drugi,
Starišev ako ljubav bi plačala jaz z nepokorščino,
Se pridruživši možem pred javno očitno poroko.

Tujec, poslušaj me ti, karkoli ti zdaj jaz svetujem ;
Ako želiš da te oče res v tvoje domovje odpelje,
Blizu poti tja je stopal, Ateni je isti posvečen.

Tamkaj izvira studenec, zelene livade namaka,
Tam je sezidal svoj dom, moj oče z obsežnini vrti,
Daleč od mesta je, čuj kot klicarja glas se razlega.
V senco ti bode nek bog, tam čakaj, da pridemo v
[mesto

In da dospemo v domovje očeta lastnika imetja.
Lahko boš spoznal nas dom, otrok ti pokaže ga
[kteri.

Niso na isti način Fejakov palače zidane,
Dom Alkinoja blesti junaka pred drugimi vsemi.
Ko na dvorišče ti prideš, prehodi dvorane povrstno,
Stopi v hišo objemi kolene tam materi moji

ODISEJA

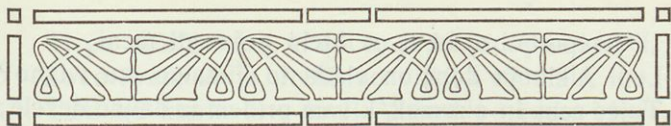
Prosto po Homerju

PRESTAVIL
BLAZIJ BEUK

=====
IV. Zvezek
=====

Lastniške pravice pridržane

V Gorici, tisk. Seitz
1912.

ODISEJA.

VII SPEV.

Odisej pride k Alkinoju.

Molil tako je Odisej, prekrasni, božanski trpinec.
V mesto Navzikaja šla je, konje pognavši prav naglo.
Vendar v prekrasni ko dvor očeta je srečno dospela,
Vstavi pri vratih takoj se. Pridejo bratje okoli,
So po podobi vsi nesmrtnikom skoro enaki;
Mezge izprežejo brž, raz vozov perilo različno,
Hitro v shrambe znesò. A hišna zdaj Eurymeduza,
Ogenj potrebni vžgè. Nekoč pripeljali mornarji
Njo so v Epejzo v dar, zvolivši jo kralju Alkinoju,
Kteri češčen kakor bog, slovel je pri ljudstvu Fejaškem;
Ta Navzikajo lepo zredila je njemu v palači.
Ko je že ogenj gorel, kosilo zdaj brzo pripravi.
Toda Odisej poda se v mesto in Pallas Atena,
Z gosto zagrne meglò ljubimca, skrbeča za njega:
Da bi Fejakov kedo ne pikal ga z ostro besedo,
Žalil ga in sramotil vprašaje ga raznih podatkov.
Ko pa tja v mesto dospel, Fejakov je silno prijazno,
Brž bistrooka že hči mu Zenova pride naproti.
Vrček v roki drži v podobi je krasne deklice
Stala pri njem je zdaj jej reče prijazni Odisej :

„Dete preljubo, bi ti ne htelo pokazati meni
Lepi Alkinoja dom, on vlada to ljudstvo mu vdano?
Tujec sem in siromak, k vam pridem iz daljne dežele;
Iz Apje sem krajev doma, potujem sam mnogo že časa;
Ter ne poznam tu ljudi, ki mesto in kraj ta imajo.“
Njemu zdaj Zenova hči, Atena, sledeče odvrne:
„Rada pokažem ti dom očeta, njegovo imetje,
Kamor ti hočeš naprej v bližini tu biva moj oče.
Idi prav hitro z menoj, te hočem jaz tjekaj peljati;
A ne oziraj se krog, z nikomur mi nič ne govori.
Ti prebivalci, mi znaj, prijazni pač niso ti tujcem,
Tudi jih ne pogoste, če pridejo trudni z daljave.
Imajo mnogo skrbi za vožnje prav hitre po morju,
Kajti Pozejdon jim dal je spretnost podjetnost, v vožnjah;
Ladje njih hitro letè, kot tiči njih misli so nagle.“
Pallas Atena tako skrbeča je tujca učila
Hitro koraka naprej za njo pa podviže Odisej.
Njega opazil nikdo, Fejakov ni v plovstvu slovečih,
Ko pa skoz mesto je šel, ne pusti lepolasa Atena
Da sramotil bi ga kdo, ogrne ga s črno temoto,
Skrije mu skrbno glavò, neguje in brani ljubimca
Občudoval je on trg prostorni in pa pristanišče,
Ladje in kraje za zbor zidovje z visokimi stolpi,
Strašna trdnjava navzgor, se spenja kot čudež v višine!
Ko sta dospela domov, na dvoru se deva vstavi,
Zenova rekla je hči, ta višnjevooka Atena:
Tujec! tu vidiš zdaj dvor, kaj semkaj si ti se namenil?
Čuj plemenitniki vsi, pri dobri večerji so zbrani;
Vstopi pogumno naprej, ne boj se ničesar v krogu!
V družbi veseli so zdaj, gostijo se gostje različni,
Možu pogumnemu glej posreči se vse po naključbi,
Tudi če pride do tod od krajev oddaljenih silno.

Ti pa poišči takoj kraljico, premilo vladarko;
Zove Areta se ta, rodili so vrli jo starši,
Tisti od katerih sam kralj Alkinoj po rodu izhaja.
Navzitooj bil je sin Pozejdona zemljestresalca
In naj krasnejše vseh dev imenoma Periboeje
Eurymedonova hči najmlajšega in blagodušnega.
Ta pa je vladal poprej velikane li hruste mogočne;
Pahnil pa sebe in ljud je zlobni v nesrečo, pogubo.
Hčerko posilil je Bog, da Navzithooj je vzrastel,
Vzorni Fejakov vladar, katerega ljudstvo je čislalo.
Navzikooj je imel Alkinoja in Reksenorja,
Vmrl je ta brez sinov Apolonov lok ga je ranil,
Novoporočeni, hčer edino v palači Areto,
Bratovo Alkinoj vzel za svojo je blago soprogo.
S srčno ljubeznijo vsi Areto so ljubko ljubili,
Alkinoj zdaj je vladar, otroci njegovi so pridni,
Ljudstvo jej vdano, je spoh jo čislajo vse kot boginjo
Vse jo pozdravja lepo, po ulicah ko se sprehaja.
Ta je imela razum, prav spretno vladati ljudstvo,
Spore pomirila mož je modro, previdno vse sama.
Tujec če vlada ti ta, boš srečen in pa zadovoljen,
Zrl prijateljev broj boš srečno domov se vrnivši!“
Tak govorila je hči, ta Zenova krasna Atena,
In proti morju nazaj zletela je dražestna, mila.
Hitro čez morje je šla iz Šerije ljubljenih gajev,
Da k Marathonu prišla je v ulice dolge Atene,
V krasni Erehteja dom. "Odisej gre zdajci v palačo,
Krasno Alkinoja tja ko tuhtal je mnogo v srcu,
Prej ko je stopil na prag, pregledal visoke je dvore.
Kakor žar solnca žareč in kakor sijaj blede lune,
Tak se Alkinoja dom svetil je v sijajnemu blišču.
Dvigale so ob stranéh se bronaste stene visoke,

Skoro do praga, a krov je bil ves iz plavega jekla.
Vrata so često z zlata zapirala vse so prostore,
Stebri so bili s srebrà sloneči na bronastih temeljih,
Venec srebern in zlat, obroč na vratih enako.
Stali ob strani so psi, umetno Hefajstovo delo,
Ktere vpodobil je sam z razumom in duhom velikim,
Stražili vdano so dvor kot stražniki čvrsti ob strani.
Stali prežeči so tam, a ne se staraje nesmrtni.
Bile stolice povsod v dvorinah so vse pregrnjene,
Stole preproge okrog so krile prav lične veznine,
Delo je vmetno z veznin, to žene so same storile.
Sedež so bili nekaj Fejaških visokih vladarjev,
Ko pri kraljevih pojedinah jedli in pili so skupaj,
In se gostili ves dan, so bili prav židane volje.
Zali mladeniči krog so bili prekrasnih oltarjev,
Baklje goreče držeč, svetivši vsem gostom prijazno.
Ko so pri nočnih pojedinah se veselili razkošno,
Pedeset služkinj je tam služilo na dvoru kraljevem;
Žito so zrnale te, a druge so tkale in pletle,
Predle so prejo trdno, vretena so urno vrtele,
Platno natkano lepo svetilo se je kakor olje.
Saj so Fejaki mornarji izvežbani vrlo učeni,
Ter to umevali prav krmiliti vse brzoladje.
Ženske so bile tako v umetnosti tkanja odlične,
Saj jih učila nekoč, Atena je nodroskrbeča,
Z duhom razuma obleko res čudežno prav vkrojiti.
Zunaj pred dvorom se vrt raztezal je skrbno obdelan,
Z zidom lepo ograjen, ves poln različnega sadja.
Listnati vrhi dreves štrleli ponosno so k nebu,
Polni prav sočnatih hrušk, oliv in zelenih granatov,
Pisanih jabolk in fig je bilo vse polno na drevju,
Vedno rodovski le sad, prav slasten okusen in tečen.

Drevje po letu, po zimi je z sadeži vedno vspelo,
Kajti v deželi pihljaj je vetrček gorki zahodni.
Hruške na hruškah rudè, na jablanih jabolka rdeča,
Grozd se pri grozdu drži in figa pri figi vspeva.
Polje z goščavo je trt, obdano in prav rodovitno.
Grozdi na trtah suše se v vrtov obsežni planjavi,
Trgajo grozdje, mastè za časa vesele trgatve.
Vrste so polne gredic, dišečih cvetlic raznoličnih,
Jagode tam se zorè na vrtnih gredicah vspevaje,
Polne dišečih zelišč med cvetkami tisoč se najde.
Tudi studenca sta dva, se vijeta tiho po vrtu;
Ta za kraljevi je dvor, a drugi za hišne, sosede
Tamkaj meščani vodò zajemali so za uporabo,
Tak okrasili so dom Alkinoja skrbi bogovi.
Dolgo Odisej strmeč, motril je kras divnih prizorov.
Ko pa že v srcu vse to pretuhtal je stvarno in modro,
Hitel čez prag je v dvor v domovje bliščeče in krasno.
Najdel Fejake je vse vzvišene kneze, vladarje.
Argezmagalcu takoj so rujnega vinca nalili;
In se spomnivši miru, nazadnje so mu darovali,
Hitro božanski trpin, Odisej dvorano prehodi,
Z meglo okoli obdan, Atena ga je ogrnila,
Najde Alkinoja koj in krásno soprogo Areto.
Zdajci kraljice kolen Odisej se rahlo dotahne;
Svečta temota sprši raz glave na kraje različne.
V dvoru obmolknejo vsi, kò tujca zagledajo v družbi,
Zrli strmeč so okrog Odisej poprosi uljudno.
„O ti Areta, si hči Reksenorja slična bogovom,
Tujec udano želim, naj tebi soprogi in gostom
Dado bogovi zdaj čast, ti srečo, življenje obilno!
Vam in pa vašim otrokom v hiši med ljudstvom udanim.
Vsmilite mene še vi, pošljite me v sveto domovje,

Kajti le tavam okrog, od doma že dalje odsoten,
Vrevah težavah trpim, po svetu se klatim okoli!“
Rekši to sede v pepel na ognjišču pri ognju;
Vsi so molčali okrog, ko grel se je tujec nesrečnež.
Konečno vstane junak Ehenoj Fejakov starosta,
Zveden zgovoren možak, ki znal zgodovino je časa.
Isti povzdigne svoj glas, modrostno bodri poslušalce.
To ni spodobno moj kralj, nasprotno je vsem običajem,
Da na ognjišču sedel in čepel v pepelu bi tujec.
Tiho so zdaj vsi možje in čakajo tvojga povelja.
Tvojih vplivnih besed, da tujca vzdignejo rahlo.
Idi, vzdigni takoj zdaj tujca, da k nam se prisede;
Brž ga posede na stol, a klicarjem zraven stoječim,
Vina prinesiti veli gromovniku da se daruje
Zenu zaščitniku sveh Kronidu posebno nezrečnih.“
Hitro oskrbnica da naj tujcu primerno večerjo.
Čvrsti ko zdaj Alkinoj začuje junaka besede;
Prime znajdljivega brž Odiseja rahlo za roko,
Vzdigne s pepela odpelje ga tja na stolico pripravljeno!
Kraj mu odkaže kjer bil prej sinko njegov je najdražji,
Hrabri Laodamant, katerega srčno je ljubil.
V vrču za umivanje rok, mu služkinja vode prinese.
Predenj postavi jedil, na mizo donša jih skrbno,
Vreže mu kruha zdaj kos, z jedili mu streže pozorno.
Božji Odisej trpin je jedel in pil prav zadostno,
Klicarju pa Alkinoj mogočni ukaže sledeče:
Vina ti Pontinooj nalivaj in vrč še napolni,
Gostom kozarce okrog, izlijemo dar da mi Zenu,
On je zaščitnik ljudi, ko spili so in darovali,
Alkinoj moštvu veli, z besedo v temeljeno zbrano:
„Čujte voditelji vi Fejaški in vsi oskrbniki,
Čujte vse to vam povem, ker srce mi v prsih trepeče.

Zdaj po večerji domov odidite, se odpočite.
Hočem vas več starašin povabiti jutro v posvete;
Tujca da mi pogostimo, darujemo zravam bogovom,
Da določimo potem kako ga v domovje odpošljemo,
Varno da pot izvrši ter spremestvo mu varno podamo,
Da bo vžival radost oddaljen od vaše dežele.
Zlega da njemu se nič na poti ne bo pripetilo,
Ko se bo vračal domov. A tam naj ga čaka osoda,
Kakor sestrice so nit življenja mu predle ob rojstvu.
Morda je prišel z nebes nesmrtnikov kdo vekovečnih,
V vidni podobi se nam prikažejo včasih mogočni,
Mišljenje drugo o nas gojijo resnično bogovi!
Kadar v slovesnem sijaju nazdravljamo mi jih z darovi;
Z nami v vrsti sede in jejo pri našem obedu.
Čestokrat pa se zgodi, ko tujca popotnika vidijo,
Ti se poskrijejo brž, ker smo jim bližnji sorodni,
Kakor so diviji Kiklopje iz neukrotljivi gigantje.
Njemu odgovor je dal znajdljivi Odisej božanski:
Tega ne misli nikar, saj nisem bogovom podoben!
Ti so v nebesih doma, Olimpa višav oblastniki,
Ne po obliki in rasti, enak sem ljudjem vmrjočim.
Najbolj nesrečnega vseh zemljanov gotovo poznate;
Reven sem in siromak primerjati z njem se neumljivo!
Znal bi povedali več trpljenje še večje navesti,
Kteri bogov je nasvet, zadal moji duši potrti!
Prosim pustite vi zdaj, da jem in pa pijem še malce,
Če sem pa reven potrt, nesramnega bolj se ne najde,
Kakor ostudni je glad ki resno obupnika sili,
Da se spominja jedil, pijače potrebnih vžitkov;
Globokočutno prerese vso dušo nesrečnemu možu,
Tak sem vznemirjen in plah, porednež pa vedno zahteva,
Novih jedil in pijač, pozabim pri tem vse trpljenje.

Dokler popolnoma glad ukročen ni in pa pomirjen.
Kar mi obljubil je kralj, to jutre za rano zvršite
Ter me pošljite domov, nesrečneža želje vvažujte!
Leta in leta srce razjeda mi že hrepenenje,
Da bom že videl enkrat soprogo, imetje in hlapce!
Želji Odiseja brž plemenitniki so ugodili,
Ter so sklenili na dom, poslati ga glasom zahteve.
Ko darovali so dar, pijače in pili zadostno;
Vsaki je šel na svoj dom, počivati v trujem k počitku.
V dvoru ostal je le sam Odisej božanski sedeči;
Zraven je sedel še kralj kraljica Areta soproga.“
Dekle pospravljale v kraj opravo omizja so skrbno.
Zdajci Areta prične ta liljenoročna vladarka;
Kajti spoznala je plašč in suknjo prekrasno obleko,
Ktero kraljica nekoč je stkala z devicami svojimi;
Hitro ga nagovori, mu reče krilate besede:
Morem te tujec jaz zdaj, izprašati raznih podatkov,
Kdo si? Od kod si prišel? Kdo dal ti je to le obleko?
Nisi li morda trdil, vihar da te sem je donesel?
Odgovori Odisej najdljivi božanski ji reče:
Težko, kraljica zelo navajati moje je reve,
Ti razvrstiti ves bôl ki meni je bil prizadeti.
Dali bogovi nebes so meni trpljenje različno.
Vendar navesti ti čem, kar vprašaš zdaj stvarno izvestno.
Daleč na morju otok Ogigja stoji prav samotni,
Kjer le Atlantova hči, zvijačna Kalipsa domuje,
Je lepolasa zelò, a strašna boginja v podobi
Z njo ne občuje kak Bog, človeka nobenega nima,
Mene nesrečneža glej, peljala je v lastno domovje;
Ko mi na morju vihar je ladjo razbil in uničil,
Moji tovariši vsi so se potopili v valovju.
Ladje porušene kilj objel sem in plaval po morju.

Taval okoli deset sem dni, a glej v noči deseti
Peljejo me nebeščani v Ogigljjo kjer biva Kalipsa
Je lepolasa zeló, a strašna prestrašna boginja,
Vsprejme me in pogosti zivljenje mi zopet je dala,
Mi obetaje nesmrtnost, če hotel pri nji bi ostati,
Zraven še trajno mladost, cvetočo in čilo živalnost.
Vendar ni mogla srca za se pridobiti za stalno.
Sedem ostal sem tam let plakaje in solze točivši,
Z solzami močil solzeč obleko ambrozje sem vedno,
Ktero mi dala je v dar. Ko leto že osmo skončuje,
Mi nasvetnje, domov peljati se kakor ukazal
Kronij je odredil srce se je njej omečilo.
Ko me z otoka spusti, na plavih privezanih trdno,
Vina in raznih jedil mi dala je potom odhoda;
Z jelom in pilom z obleko me še obdaruje bogato.
Veter ugoden potem za mano je varno postala,
Ko pa že dni sedemnajet vodovje sem gledal nezmerno
V silni razdalji oglej zagledal sem dan osemnajsti,
Vaše dežele okraj prizori me brž razvedrijo!
Toda nesrečnež trpin Pozejdona jeza me zgrabi!
Zemljetrsetelja bôl zadene me mnogo britkosti,
Zraven razbil mi vihar je ladjo na morskih valovih
Bilo mogoče ni več na plavu krmiliti dalje;
Besni viharjev vpliv mi potvanje daljno vstavi,
Ladjo vrtenec vrti, vihar jo razbije besneči.
Rešil sem često se nag, plavaje dospel sem k bregovju
Kamor sinoči dospel sem truden, vpehan zadostno;
Tja na otok na vihar pritiral je s krutim valovjem
Skoro pogoltnil me val, je v strašnih vrtincih vodovja
Ko me zabrusil je v stran v obrežja prestrašno skalovje,
Toda vbežal nazaj, sem p'aval naporno do toka.
Tu sem obrežje dobil, ugodno ožino nizkotno,

Bilo je skoro brez skal, vetrovom nikakor dostopno.
Ves onemogel na kraj sem prišel ko se zvečerilo.
Božjega toka sem breg zapustil in zlezel v grmovje,
V suho sem listje zaril se jaz z dušo globoko potrto.
Sladki zapustil me sen je skoro ob solnčnem zahodu,
Mirno prespal sem vso noč, do zora, do ranega jutra.
Tam na obrežju morja, zapazil sem deve igrati,
Hčerke ti blage in njo, katera bogovom enači.
Njo sem poprosil lepo, uzornega mišljenja devo,
Vedla se ona je res dostojno mladeniški dobi:
Kajti mladost je norost, nespametna čestokrat silno.
Dala je meni jedil in sladkega vinca v krepilo,
Me okopavši čisto, obleko mi je darovala.
To sem povedal potr, resnično ti vse kot je bilo,
Njemu dejal Alkinoj na to je sledeče v odgovor:
„Vendar v slučaju tem ni previdno postopala hčerka
Moja, nje bila dolžnost je pomagat ti hitro.
Te pripeljati v naš dvor sem v spremstvu deklic

[krasoličnih,

Karati moram je vže, zakaj te ni brž pripeljala,
Semkaj v ljubljeni dvor, iskati krepil in nasvetov,
Hitro na to mu podal, Odisej je govor prav mili:
Prosim, vzdrži se kralj, ne karaj mi vrle ti hčerke!
Saj mi dejala takrat, je služkinjam naglo slediti:
Jaz sem se branil in bal, da tebe ne žalil bi oče,
Sram me je bilo zeló in bal sem se tvojega srda.
Nagle smo jeze ljudje, zavistni drug drugemu tukaj!
Njemu na to Alkinoj je dal brž sledeči odgovor:
Nisem po nravi jaz tak, da bi se jezil brez potrebe.
Saj je spodobnost povsod najboljša v vsaki zadevi.
Naj bi pač oče mi Zen, Atena in Fojbos Apolon,
Storil' da mišljenja mož kot ti si vzornih značaje,

Snubil pač mojo bi hčer, za zeta ga radostno sprejemem,
Hišo in hčerko ti dam, imetje če češ tu ostati.
Nočem, da hotel bi kdo Fejakov te zadrževati,
To ne dopade Bogu! Odpošljem te jutre če hočeš,
V tvoje domovje in dam ti ladjo veslarjev obilno.
Ti boš počival medtem in v morski tihoti zasnival.
Lahko se bode voziti po morski gladini široki,
Prideš v kratkem domov, kjer zrl boš hišo, očeta;
Boš se prepričal že sam, izvrstne imamo veslarje.
Če je oddaljen tvoj dom, kot sama Eobeja je daleč
Pravijo naši ljudje, da kraj ta je precej oddaljen;
Ko Radamanta nekoč so k Tithiju v spremstvu peljali,
K temu šel na poset, brez trudov, naporov posebnih;
So žrtovali en dan, trdivši se z vožnjo težavno.
Lahko prepričaš se sam, kako so izvežbani dobro
Čvrsti ve-larji so to, mladeniči moji mornarji!
Ladje po morju hite, kot čolni veslarski ugodni.
Rekel tako je vse čul je božji trpinec Odisej.
Ginjen ves začne potem pobožno moliti v zahvalo:
Oče dopusti ti Zen Alkinoj da bode izpolnil
Kakor obljubil je slava mu večna naj bode donela,
Jaz pa se vrnem domov želim to že iskreno davno.
Pomenkovala tako, med sabo sta se prav dolgo.
Liljenoročna takoj vladarka deklicam ukaže,
Gostu v dvorani lepo zrahljati posteljo postlati;
Zgrnejo polno preprog, podzglavja prav mehka vložijo,
Dajo volnenih odej naj njemu in kar potrebuje.
Dekle po sobah hite, svetilko v rokah držaje,
Kar je potrebnega brž pripravijo in vredijo,
Ptujcu velijo podaj k počitku se v mehko ležišče.
Rekle so dekle tako, želiyo mu ugodnost počitka.
Tujca pokličejo zdaj, da se poslovijo in odrine.

VIII SPEV.

Odisej pri Fejaki:

Zgodaj ko jutranji zor je kraje porajal okoli,
Vstane z ležišča takoj Alkinoj on v slavi mogočni.
Vzdigne se še Odisej božanstveni, mest pridobitelj,
Pelje k Fejakom v zbor, junaka prekrasnega silno,
Alkinoj tjekaj na trg, kjer čakali so ga že zbrani.
Vsede se tja na klopi, uglajene so, kamenite,
Pallas Atena pa gre, po mestu od hiše do hiše;
Skoro podobna je vsa Alkinoja klicarju v stasu;
Ima v mislih le to, domov odpeljati Odiseja,
Hodi pozorno okrog, spodbuja vzorne prvake.
Pridete, reče vi v zbor, vladarji Fejakov razsodni,
Prošnjo da čujete vsi, mladeniča na poti v domovje,
Kteri je prišel na dom, Alkinoja modrega rano,
Semkaj čez morje ves plah nesmrtnikom skoro enači.
Lično krasno govori; a srce mu v prsih trepeče.
Hitro zasedeni vsi so sedeži bili na trgu,
Ljudstva iz raznih stanov zbero se v obilnem številu.
Občudovali so vsi tam sina Laerta v zboru
Saj mu razlila ves sij je Pallas Atena božanska,
Čudno miloto in kras na glavo, na ramena, pleča,
Velik, krepak se je zdel, bil čvrste je rasti mladenške
Tak se Fejakom prikupil z marljivim je vzglednim vede
njem,
Vzvišen, častitljev, je bil, prav spreten zmagalec v bojih.
Skušali so ga povsod, priljubil se vsem je v zboru.
Zbrani se v vrstah tišče, Alkinoj začne govoriti:
Tujec ki došel je sam, nahaja se v naši sredini,

Ni mi zadostno še znan, od kod da je došel ta revček.
Došel ne vem prav odkod od vzhoda-zahoda prihaja!
Srčno želi on domov, potuje iz daljne tujine:
Hoče zdaj iti domov, le čaka določb še odhoda.
Vkrenimo mi kaj za pot, po stari poznani navadi.
Daleč, oj daleč, zašel je sem k nam od vzhoda zahoda.
Prosi odhoda določb in hoče odriniti dalje,
Rešimo po običajnih navadah še to vprašanje.
Tujec nobeden iskaje zavetja pri meni ni čakal
Dolgo, da ne bi dobil pomoči in pa sredstev potrebnih.
Ladjo mi hočemo zdaj spustiti v morje presveto,
Treba mladeničev je dva in pedeset k temu podjetju,
Spretno da vse izvrše, pokazali moč so že večkrat
Ko ste na vaših klopih že vesla trdno vtrdili;
Hitro stopite v kraj, na dvoru se našem krepčajte,
Zraven za vožnjo jedil, pijač vzemite zadostnih.
To je, mladeniči, ukaz, katerega jaz vam veleвам,
Vi pa veljavni možje, z menoj se podajte v dvorano,
Da pogostimo lepo, še tujca sedaj pred odhodom
Naj ne odreče vslog mi nihče potrebnih storiti!
Dalje Demodoka brž, mi pevca k zabavi pozvajte;
Saj mu dodelil je Bog dar petja, da vse kratkočasi,
Kakor veleва srce bo glasno nam strune zabrenkal.
Rekši tako je odšel. kralj s plemiči proti domovju.
Klicar koraka naprej, božanskega pevca pokliče.
Dva in pedeset vkup se zbralo je vrlih mladenčev,
Kot, je bil kraljev ukaz, že grejo do bregov vodovja,
Da prirede za odplov potrebno po kraljevem ukazu.
Ko so do ladje prišli, na bregu je stala čakaje,
Pahnejo naglo jo tja v vodovje peneče, sumeče;
Jadra pripnejo na vrh zdaj usnatih stebrov visokih.
Vse kot je modro in prav, že vesla pripnejo bliščeča,

Jambore hitro vtrde in brza so jadra razpeli,
Ter napotè se potem v dvorano Fejakov vladarja.
Gostov odličnih že broj, se zbira v prekrasni dvorani
Starši, mladeniči glej, zbero se povrstno v prostorih.
Tolpi Alkinoj veli, zaklati še dvajset ovčič,
Osem prav belkastih svinj dva tolsta domača volička.
Kožo odstranjo proč in spečejo gostom pečenko.
Tečne gostije obed krepil je povabljenca razne.
Zdajci že pride klicar, in milega pevca pripelje,
Muze zaupnika glej, mu dobro in slabo je dala,
Vzemši mu čili pogled, dar dala mu petja je sladkega
Spremljal ga Pontinoj je klicar v dvorano prekrasno,
Ter posadil ga na stol ob stebru tja v vrsto gostačev,
Harfo na žebelj je djal, ki bil je nad glavo pripravljen.
Vedel mu roko je tja, da mogel pozneje bi najti
Harfo, če rabil bi jo sviraje gostačem v zabavo.
Klicar postavil je mizo in kruha posodo pred njega;
Čašico vinca, da pil bi kadar bi se mu zljubilo.
Bilo je polno jedil, s slastjo so vžili gostijo.
Ko poželjenje v krotè, po jedi pijači zadostno,
Muza zdaj pevcu veli, naj hvalo junakov opeva.
Pesem je živo vbral, prot nebu je slava donela,
Slavnih junakov dveh spor Odiseja in Ahileja:
Kak sta Pelida nekoč se sprla si nasprotovaje,
Ko pri obedu bogov se zravsata skavsata, resno.
Strašno se je veselil poglavar Agamenenon v srcu,
Ker sta Ahajca v laseh najboljša, se zmerjata hudo.
Febos Apolon ves znak označil je prerokovaje,
V Pytij, kadar je prag prestopil že on kameniti,
Bilo začetek nezgod je isto vsem Grkom, Trojancem,
Kakor veleval je sklep božanskega Zena mogočnega.
Demodok pevec je čin preslavni opeval ginljivo.

Toda Odisej z rokò čez glavo plašč naglo potegne,
Ter si pokrije obraz, Fejaki, da solz bi ne zrl.
Božji ko pevec skonča, Odisej oči si obriše,
Z glave potegnil je plašč, kozarec v rokah držaje;
Vina nalil je v dar bogovom, v zahvalo mogočni.
A ko je zopet začel, opevati zdaj nagovorjen,
Kot so mu ravno takrat plemenitniki nasvetovali,
Pesmi se prav veseleč prelepih in milodonečih,
Zopet pokrije obraz Odisej in solze pretaka.
Gostom enako je skril, vse solze deroče po licah;
Tujca potrto britkost je zrl le Alkinoj sami,
Kteri v bližini je čul, vzdihne globoko čuteče.
Kralj govoriti začne preljubemu ljudstvu velevala:
Čujte vodniki me vi, in svétniki, ki ste razsodni,
Nas je nasitil obed, nam srca je harfa vedrila.
Zdajci na prosto le ven, poskusimo v bojnih se igrati;
Gost, da vrnivši domov se, znal bo povedati svojcem,
Kak nadkriljujemo vse mi narode v spretnostih raznih.
Vzlasti pa v boju s pestmi, v borenju, skakanju, letanju.
Rekši tako je odšel, sledili so njemu Fejaki:
Gostje so vstali takoj, odšli so na trg z svojim kraljem.
Klicar obesil je tja na žebelj že harfo donečo,
Šel je pozorno pred njim, po poti kot šlo je občinstvo
Gledat boriteljev broj in igr različnih kerdelo.
Mnogo privrelo na trg, je ljudstva z velikim kričanjem,
Polno mladeničev tam plemenitkov bilo je zbranih.
Skušajo prvi se glej, kraljevi sinovi v tekanju,
Halji, Laodamant in Klitonej zadnji je zmagal
Vstali po konci potem so Ahnonej, Okjal, Elater,
Nantaj in tudi Primnej Anhjal, Eretnej in drugi,
Pontej in Anabesin, Prorej, Thon čvrsti junaki,
Amfijal Tektona sin, Polinej in Euryal hrabri;

Bojnemu bogu enak, ki mnogo je ljudstva premagal,
Prišel je Naubolid sam, po rasti podobi najlepši.
Vzdignejo trije potem se Alkinoja vrli sinovi;
Halij, Laodamant in Klitonej hrabri bojevnik.
Skušajo v hitrosti nog med sabo potem tekmovati.
Bil je odmerjen jim tek, od cilja zleteli so hkrati,
Po tekališču letè zaprašenem kar se je dalo.
Čujte prehitel je vsè junak siloviti Klitonej.
Kolikor mula dobi pred bikom prostora v oranju,
Tak je pohitel junak, s tekalci pred drugimi k cilju.
Skušali spretnost so vsi, tekmovaje med sabo po vrsti,
Vendar zmagalec je bil pred drugimi Euryal čvrsti.
Ko so borilci srce že z igrami razveselili,
Rekel Alkinoja sin Laodom je vsem zborujočim.
Vprašajte tujca mi zdaj prijatelji dragi, če igro
Bojno razume in zna zamore se odlikovati.
On je postavno razvit, poglejte mu bedri, koleni,
Prsa in močne roke, ter žilati tilnik premočni.
Ima zadostno moči, če tudi potrj je v nezgodah.
Morda potrtil ga bôl je raznih nadlog in britkosti,
Znano ni meni gorja bolj strašnega kakor je morje,
More skončati moža in krepkega vgonobiti
Čvrst če je čil in krepak, naj bode on tudi mogočen.
Euryal reče na to: „Le idi ti k možu, pokliči
Njega zdaj semkaj na boj! Na to je spodbujal veljaka
Laodamant, prav lepo z prijazno besedo Odiseja.
Toge da bode pregnal skuša on v bojnih se igrah,
Dolgo ne bode več tu, sprevodniki ladje že čakajo.
Ko je Alkinoja sin to čul in zaslišal pozorno,
Stopi on v sredo ljudi in reče Odiseju dalje:
Moraš enako se, ti mi v bojih poskušati danes,
Če si se tega učil in bojno vrvenje izkusil.

Tukaj nič bolj ne krasi, življenje človeka za zemlji,
Kakor je rok in pa ples vzvišana moč in veljava.
Toraj poskušaj enkrat, britkost ti iz srca odstrani.
Tvoja ne bode več pot zdaj trajala dolgo do konca,
Ladja že v morje je šla, tovariši čakajo tamkaj.

Njemu najdljivi deja Odisej sledeče besede:

Kaj me vi tirate v boj Laodam tako sramotečeče?

Tare bôl meni srce bolj kakor vsi boji krvavi.

Mnogo sem rev že prestal, bolesti sem mnogo pretrpel,
V zboru jaz vašem sedim, tu sredi veljakov prvakov,
Kralja in narod proseč, da dajo mi raznega spremstva.
Hočem oditi domov, kjer čakajo mene že znanci,
Curyal reče tako žaljive zbadljive besede:

Te ne primerjam možu, katerih je mnogo med možni!

Ti strokovnjaki, veščaki so igr, voditelji spretni,

Raznih trgovcev okrog, mornarjev in drugih podjetij;

Morda voditelj si ti kupčijstva za velik dobiček.

Vendar podoben ne zdiš, se meni kot kaki borilec.

Srpo pogleda ga zdaj, ne modri odvrne boritelj.

Tujec osoren se zdiš, vpornež ne znaš govoriti.

Tudi bogovi darov, ne dajo vsacemu sličnih

Vsem umerjočim ljudjem, modrost govorjenja zadostno.

Marsikdo majhen je mož, božanstvo pa diči mu govor.

Venča s krasoto mu Bog; ubrano lepo govorjenje.

Zrejo le njega vsi gotovo odločno zadene,

Gladek, sladák je govor, ter prepričevalen živahen;

Njega vpošteva ves zbor, zamaknjeni so poslušalci;

Kadar po mestu on gre, ljudje občudujejo njega

Gledajo ga kot, Boga. A drugi podoben po stasu

Često nesmrtnikom je v njegovi podobi, milobi;

Malc je v tebi in sodi Glej takemu ti si podoben

Polne besede milin glej stas ti krasán je, vgleden!

Saj bi ne mogel kedo, krasnejši podobe storiti,
Vendar ostal tvoj razum je prazen in nevrejen!
Zdražil si v prsih srcé, mi razne počutke še zraven
Nisi govoril ti prav! Novinec jaz nisem v igrah
Bojnih, kot ti blebetaš med prvrmi bil si jaz menim,
Ko sem bil v cvetu še let, sem svojim očem vse zaupal.
Zdaj sem poražen, potrť po raznih nezgodah in revah;
Kajti pretrpel sem zla v viharnih jaz bojih veliko,
V strašnih valovih morja, trpljenje sem bitko jaz imel.
Zdaj če sem tudi potrť, se hočem poškusati v igrah
Tvoje besede peko me strašno si vžalil ti mene.
Rekši to sgrabil je brž, železno ploščico največjo,
Najdebelejšo od vseh in težko vseh onih v vrsti,
Z kterimi so se takrat, Fejaki lepo radostili.
To zavrtil je okrog, zavrgel jo, padla je daleč,
Tjekaj čez znamenja vsa zafrčal je kamen visoko,
Zdajci Fejaki prično, se k zemlji vpogibati nujno,
Ladje voditelji čuj ko kamen je frčal po zraku
Daleč čez znamenja tja je letel zalučan iz roke.
Devala znamenja vsa, Atena podobna Fejakom,
Kakor mladeničev šli so kameni reče Odiseju:
Slepec bi vsaki spoznal in znamenje tvoje potipal,
Tujec tak daleč leži, od družih oddaljen je vidno.
Bodi ti toraj gotov, saj zmagodobitje je tvoje!
Nihče Fejakov ne bo te v igri gotovo dotekel!
Zmagal si vse prekosil, ter igre do konca doigral.
Reče boginja tako, a on se raduje presrčno.
Čvrsti Odisej trpin, da najdel je vendar prijatelja;
Dobrega tukaj med ljustvom, Fejakom pa reče nastopno;
„Lučajte kamenje tja kot mečem jih jaz prav pogumno!
Hvalo ti demo mi gost, verujemo tvojim besedam!
Ker smo vverjeni vsi, da ti ne bahaš se okoli,

Vendar pokazati moč, vpliv, dostojanstvo junakom
Naj te v bodoče nikdo ne graja več v takih zadevah,
Vzlasti če ima razum, ker pametno znaš govoriti.
Konečno vendar še čuj, da moje besede junakom
Bodeš povedati znal o naših vrlinah, zaslugah!
Ko boš veselo doma, že sedel pri ženi, otrocih,
Naših se spominjajoč kreposti in činov vzornih.
Vrii mladeniči zdaj tekmuje vi z mano v igrah!
Ploščo jaz vržem potem še drugo in daljne sledijo!
Svobodno pridite sem, se skušajte z mano junaki!
Žalili mene poprej s pestjo ste, z rokami, nogami,
Igr se jaz ne bojim, mož vsaki Fejaški naj pride!
Merim jaz z vsakim se rad, izjemši le z Laodamanton.
Moj pogostitelj! vzor kdo z njim se bo meril v tujini!
Z možem uljudnim boril se, zvest gostoljubne gostije.
Tujec zabit, je bedak brez vrednodnosti vsake veljave,
Ako prijatelja v boj pozivlja on v ptuji deželi.
Ko ga prijel, pogostil, mu dal še daril je obilno,
Nočem nikogar od vas odbiti in pa zaničevati!
Čem upoštevati moč, poskušati z raznimi sredstvi,
Da si sem zveden zelò v vseh igrah bojevnih zadostno;
Vendar napenjati lok najbolje jaz znam in razumem,
Ko bi še toliko mož streljalo z menoj v poskušnjo.
Svojega v tolpi moža, zadel bi gotovo s pušico,
Tudi bojevnikov broj če bilo bi v vrsti po vrsti;
Zraven in spuščali strel v sovražnike ki so srditi.
Enega moža poznam, le ta prekosil me je v loku,
Ta *Filoktet* je, nek Grk, premagal je mene v boju.
Ko smo Ahajci pred Trojo v metanju se vadili resno,
Druge premagam ljudi, vsc strelce na zemlje površju,
Smrtnike kateri jedo, kruh v potu obraza in truda.
Meriti nočem se več z junaki iz časov minolih,

Z Eurytom ne in z Aeraklom, z nesmrtniki ti so se merii
V loka vrtenji odšel je Curit prav naglo je umrl,
Starosti žrtev ni bil Apolo ga v srdu je vstrelil.
Kajti porednež ga sam izzival je z lokom do spora,
Kopje zavržem v stran, tak daleč kot komaj kak drugi.
Pušico vrže tja v tir, zažene jo daleč v razdaljo,
V letanju me prekosi pa lahko kdo drugi med vami;
Kajti viharo morje me je oslabeledo zadostno.
Terpel vsposedno več dni, brez jela in pila sem v ladji;
Udom je zginjala moč, opešal sem in onemogel.
Rekši to vsi le molče, osuplo strmijo in zrejo;
Konečno v tane se kralj Alkinoj začne govoriti.
Hvalo ti demo mi gost, verujemo tvojim besedam
Ker smo vverjeni vsi, da ti ne bahaš se okoli;
Vendar pokazati, vpliv, dostojanstvo kreposti junakov,
Naj te v bodoče nikdo ne graja več v takih zadevah;
Vzlasti če ima razum ker pametno znaš govoriti.
Končeno vendar še čuj, ti moje besede junakom,
Da boš povedati znal o naših vrlinah, zaslugah!
Ko boš veselo doma že sedel pri ženi, otrocih
Naših se spominjajoč kreposti in činov vzornih;
Kakor vpodobil nas Zen od časov očetov je slavnih.
Hvale ne iščemo mi v borenju s pestjo in letanju
Brzi tekalci smo vsi veslarji prav dobri in spretni.
Ljubimo godbo, obed in plesne zabave ginljive,
Lišp le menjujemo, kinč in gorke kopeli počitek.
Vzdignite hitro se vi najboljši plesalci plesajte,
Da bo povedati gost kaj znal o umetnosti vaši!
Čvrsto Fejaki naprej, zaplešite brž po navadi;
Tujec vrnivši domov se bode obvestil rojake;
Bode opisal ves tek plesanja, krmiljenje ladje!
Ide naj hitro kdo tja, opiše naj harfo donečo,

Za Demodoka leži sedaj v mojem ležišču vgodno.
Reče junak Alkinoj in tekel je klicar v dvorano :
Kralju ter harfo vzel donečo in prav svirajočo,
Zbranih redarjev devet plešišče je v redu držalo ;
Ktere izvolil je ljud, da igre so nadzorovali.
Krasno plešišče je brž premirilo in vredilo.
Prišel je klicar takoj, donesel je harfo donečo,
Za Demodoka nazaj je storil v sredo mladeničev,
Čvrstim cvetočim za ples in rajati vsi so pričeli.
Občudovati začel Odisej je gibčnost plesalcev,
Privzdigovaje noge so poskokovali junaško,
Harfa je pela lepo, zvenelo prekrasno je petje,
Aresa pelje ljubav in pa Afrodite junaške.
Snov iz življenja je vzel, nesmrtnih bogov, vekovitih
Kak se združila oba, na dvoru sta se veličastnem
Skrivoma. Mnogo je Bog podaril in ognjevladarja
Posteljo onečastil. A hitro donese novico
Helij, ki zrl oba v objemnih je skrivnih v dvorami.
Govor bolestni Hefajst, začul je in teče pod dimnik
Demodok pevec je pel tako čudovito in milo.
Srčno se je veselil zdaj petja Odisej predragi ;
Mične je pesmi opel, z življenja nesmrtnikov dragih.
Z njim se Fejaki vsi voditelj ladij radujejo.
Laodamant tu je kralj kot svojemu sinu vказal,
Z Halijem vbere naj ples, ker nihče se drugi ne upa.
Meriti z njima se zdaj. Le eden je vrgel še žogo,
Is kro je spretno Polyp naredil iz volne škrlatne.
In se pripogne vznak, visoko že proti oblakom.
Predno dotakne se tal jo drugi že v skoku vjame.
Drugi od zemlje takoj odskoči visoko po koncu,
Ter ga vjame hitro še preden se zemlje dotakne ;
Ko so pa žogo v zrak zabrusiti skušali daleč,

Zemljo toplaje so ples viseče pričeli visoko srdito.
Menjali so položaj, a drugi mladeniči krožili
Vedno v krogu naprej s preglasnim bučanjem okoli.
Zdajci Odisej enak, tekmuje pogumno in reče :
Slavni Alkinoj junak ti kralj si mogočni in velik !
Vzornih plesalcev se ti lepo veseliš tu na svetu.
Slavo ti vedno trdiš pogled mi strmenje provzroča !
Takrat Alkinoj vladar se srčno raduje v mislih.
Hitro možem je dejal, ki jadra so srčno ljubili.
Čujte me on je dejal, Fejaški vodniki premodri,
Pameten mož se mi zdi, ta tujec ki v naši je sredi ;
Saj se spodobi daril, da damo mi odhajajočemu,
Kajti med ljudstvom dvanajst je knezov voditeljev čvrstih
Kteri pravičnost vrše in meni so udani ponižno.
Dajmo mu vsaki en plašč in suknjo po vrhu v darilo,
Zraven še eden talent, ki bode z zlata dragocenega.
Tujcu to hočemo vse v spominek preblagi podati,
Da se bo ginjem vesel, k večerji v zabavo vsedel.
Spravo naj včini Euryal z besedo z primernim darilom
Glasno Fejaki so vsi besedam lepo pritrdili,
Sluge poslali domov po zbrane darove so urno ;
Euryal pa je vstal sledeči odgovor podavši :
Alkinoj vzvišeni kralj ! Ti gosta si žalil, jaz hočem.
Njega pomiriti zdaj, takò kot mi resno velelaš.
Glej darovati mu hočem, jaz bronasti meček z ročajem,
S srebnim s same kosti, je slonova nožnica trdna ;
Nova je, vglajena prav gotovo je mnogo vredna.
Rekši tako mu podà meč srebni, res dragoceni.
Nagovori ga in de krilate mu ljubke besede :
Zdrav si mi otec in gost ! Užaljenko če sem izustil
Naj jo viharji neso prav daleč v kake puščave !
Njemu na to Odisej znajdljivi besede iz reče.

Ljubček mi bodi vesel, bogovi te vsi radostijo,
Naj bi ne rabil nikdar več meča katerega meni
V spravno besedo si dal, v spominek veselih dogodkov.
Meček srebrn in grbast, obesi na rame široko
Solnce je ravno zašlo, ko prišli so krajni darovi
V kraljevi dvor jih nesò na dom Alkinoja vladarja,
Tja pred kraljico vleže prečastna in draga darilu.
Množica s kraljem je šla povrstno v spremstvu okoli,
Brž plemenitniki stol zasedli so vsaki v dvorani,
Kralj Alkinoj je dejal, zdaj svoji Areti predragi:
Pridi, kraljica oblek donesi mi brž dragocenih,
Zraven vzemi moj plašč oprani in suknjo še trdno.
Kotel medeni na plam položi, da bode zavrela
Voda in se okopal bo tujec zadostno in čedno,
Ko bo darila že vsa ogledal Fejakov radostno,
Bode gotovo obed z velikim veseljem vžival;
Pesmi doneče bo rad poslušal se v družbi zabavljaj,
Hočem posodo mu to z zlata darovati v spominek.
Zenu in drugim bogovom, da bode darila nalival,
On se bo mene in vas z veseljem spominjal odsoten.
Rekel tako je in brž Areta je deklam velela:
Lonec naj poln vodè postavijo tjekaj k plamenu,
Hitro naj dobrih polen na ogenj naložijo suhih,
Da bo zagorel plamen in voda bo hitro zavrela.
Tujcu poda še zavoj kraljica pa naglo z dvorane,
Polno napolne jedil zlata in oblek raznoličnih;
Suknjo in zraven še plašč pridene v zavojček prav skrbno
Nagovori ga lepo z besedami kakor sledijo:
„Sam si oglej ti pokrov in zapri zavojček prav trdno
Da ne oropa te kdo, ko bodeš domov se vračal,
Ko boš počival sladko in mirno v notrajnosti ladje.
Ko je Odisej to čul, trpin veličastni in skrbni,

Skrbno zapre zdaj zaboj in vozal zmotan naredi.
Kakor od Kirke nekoč se bil naučil je nakčil je pozorno.
Služkinje so mu kopel pripravile gorko in toplo,
V banjo poskoči kopel ga gorka je prav včvrstila
Saj se ni kopal nikdar, od kar je zapustil Kalipso,
Kjer se skrbelo je zanj tako kot za same bogove
Ko se okopal je ves z dišečim ga oljem mazilijo.
Dekle mu plajšč prinesò in suknjo, da v njo se ogrne
Že Navzikaja stoji, zdaj zunaj v divni krasoti;
Ravno pri vratih lepo obokanih dvorov prezalih.
Vsa občuduje tako Odiseja v divni krasoti,
Nagovori ga lepo mu reče krilate besede:
Vrlo zdravstvuj mi ti gost, ko vrneš se v svoje domovje,
Včasih spominjaj se me sem rešila tebi življenje.
Ginjen na to je dejal Odisej zdaj s srcem ginljivim:
„O Navzikaja ti hči, vladarja Fejakov si brdka,
Ko bi dopustil zdaj Hero soprog gromoviti,
Da se povrnem domov, tedaj bi se tebe spominjal
Kakor boginjo vsak dan te molil častil bom hvaležno
Rešila blaga deklica si meni življenje naporno,
Reče tako in na stran se kralja mogočnega vsede.
Ravno delivši meso so mešali vino obeda.
Klicar je prišel takoj in slepega pevca pripeljal,
On Demodoka na stol posedel sred gostov je vrlih.
Svinskega tolstega kos je hrbta odrezal, namignil
Klicarju, ker mu dejal. Naj da to Demadoku znamenje
Moje hvaležnosti kos je masten in tečen zadostno.
Klicar ponudi meso Demodoku naj ga obere.
S srcem hvaležnim sprejel, je pevec podano darilo.
Rad bi hvaležnosti znak mu skazal če tudi žalujem.
Radostno pevca ljudje zemljani vsprejmejo radi.
In mu skazujejo čast, katera pristuje veljakom.

Muza ga pesmi uči visoke in pevca varuje.
Tak je Odisej dejal in klicar Demodoku nudi
Vzel je z veseljem junak in z radostim srcem vsprejme.
Roke steguje vesel in čaka obeda prijazno.
Slast do jedil in pijač so skoro nasitili dobra
Zdajci Odisej dejal najdljivi je še Demodoku :
Demodok moje srce, te čisla pred vsemi zemljani.
Zenova včila te hči je muza in zraven Apolon !
Grških junakov krasno opevaš ti vsodo junaško,
Kak so Ahajci ves čas trudili se in bojevali
Kakor bi videl in čul dogodke vse sam pozorišča,
Pojdi le dalje opoj lesenega konja ti najdbo,
Z Pallas Atene močjo sezidal je Epeji konja,
Kak ga potem Odisej je spravil z zvijačo v mesto.
Iljon razdjal je potem, so vse oborožene čete,
Če mi opoješ še to tak krasno in pa veličastno ;
Hočem potem jaz ljudjem povedati tvoje junaštvo,
Da milostljivi ti Bog dal petja je krasnega dar.
Reče in hitro prične navdihujem pevec opevati,
Volno Ahajcev kako odpljula je ladjah otrobljenih,
Ko se zapalil šotor je tolpo Odisej pripeljal.
Ta je sedela okrog povsod od Trojancev obdana
Ravno v trebuhu konja so v Iljon trdnjavo prinesli,
Moštvo Trojani hitro okoli konjica sovražniki.
Šli so s posveti okrog, različne gojili so misli ;
Trojega mnenja so bili hoteli, nekteri so stabo ;
Z jeklom razklati takoj jo drugi seboj potegniti.
Vrh skalovitih trdnjav, zvaliti jo in razdrobiti,
V pravne darove bogov, jo drugi hote posvetiti.
Zadnjih nasvet obveljal je, moral se je izvršiti
Vsoda določi pogin, ko Troja bi konja vsprejela,
Ki narejen je z lesa v njem bili so Grki poskriti

Iljonu zlo in pa smrt so Grki v njem zasnovali.
Silni Ahajci kako so mesto vzeli opelje
Planili ko z odprtin trebuha so konja s prevaro,
Pelje kak tukaj in tam trdnjavo so kako razdijali.
Kak je Odisej bežal, na dom Deiphoba junaka,
On ki bogovom enak je z Menelaom Atrija sinom
Poln poguma, moči podaja se v boje prestrašne;
Vendar z Atene močjo premagal je vse zmagovalce.
Demodok to je opel. Odiséja ganijo solze,
Ginjen je zdihnul skrivaj in solze z očij si je brisal.
Žena zaplaka takoj, k soproga preljubemu plane,
Zgrudi pred mestom se k tlom, boreč se pred ljudstvom
[pogumno,
Da bi odvrnil strašan dogodek od mesta mladine.
Njega se vidi kako se smrtjo bori in tuguje;
K njemu vsa plaha hiti, ter glasno drhti in tuguje
Hrbet in ramena glej jej bijejo kruti sovragi.
Zvežejo jo prav trdno, jo tirajo k delu in bolu,
Vrevah prestrašnih zveno jej lica cvetoča in zala.
Alkinoj tujca britkost je zrl pozorno in plaho,
Zraven je njega sedel, poslušal vzdihne globoke.
Zbranim zdaj gostom dejal je, kralj ves zamišljen
Naj Demodok kmalu skonča, ne poje on vsem le veselje;
Kajti ne čujejo spev vsi radi in pa dopadljivo.
Kar še posedamo tu in pevec božanstveni poje,
Ni še ponehal naš gost, vbirati le žalostinke,
Dušo mu tare britkost srce mu razjeda le bol,
Toraj naj peti skonča, da bomo se vsi veselili,
Kajti le gostu na čast, pripravljeno je razvedrilo.
To mi želimo vsi saj to že zahteva omika,
Pripravljeno gostu v čast je vse razvedrilo lišp ladij;
Broj raznovrstnih daril z katerimi ga okrasimo.

Ljub in pa drag kakor brat nam tujec je ko se nam bliža,
Ako občutno srce le malce je in pa dovzetno ;
Skrivati vendar ne smeš zvijačno kar bodem te prašal,
Vse po pravici povej, tako, že zahteva omika.
Kako je tvoje ime ? Kako te zovejo stariši ?
Mesta meščani okrog bivajoči v bližini in drugi ?
Nihče vmerjočih tu ni na zemlji brez kacega imena,
Bogat in pa siromak, ko lučko je dneva zagledal.
Vsaki dobi že imé, ko mati je njega rodila,
Tvojo deželo povej mi rojstno ti mesto ljubljeno ?
Ako te čejo domov odvesti že moji Fejaki,
Ladje naj naših ljudi pilotov ne rabijo dalje,
Kajti že same vedo mož misli in volje različne.
Znana zatrdno so jim vsa mesta in kraji različni,
Sleherno ljudstvo drvi po morskih valovih prav hitro,
Megla ogrinja jih noč Se bati ni treba da morje,
Bi jih viharo zelo požrlo in poškodovalo.
Pravil mi oče nekoč je, Navzistse zval je preblagi,
Da nas Pozejdon srdit je zemlje tresitelj okregal,
Ker brez nevarnosti tja smo vsakega radi spremili.
Ta bi bil treščil nekoč, ladjo obsežno Fejakov
V morja razburkani val, ker bila je s spremstvom bogata,
Mesto bi bil pa obdal z hribovjem velikim okoli.
Starček tako je dejal in prerokoval je oblastno,
Ali bi Bog dopustil, izvršil srce določujo
Kratko nam pripoveduj, po kakih deželah si taval?
Kaki dobil si tam ljud, odnošaje in mesta različna.
Divje brez vsakih postav, barbarske brez vsake omike.
Ki so česčenje Bogov ljubili in pa gostoljubnost
Zraven mi tudi povej, kaj misliš, kaj bitko žaluješ
Ako Ahajcev in Iljona bitko osodo poslušáš ?
To je provzročil v poraz ljudjem neumrjočih nasvet

Da bi vnukom ta spev slovél jim v bodočih še črnih.
Padel je morda kedò ti v boju sorodnikov dragih
Kteri najbližji krvi in roda so našega bil.
Ali prijatelj junak udanega dobrega srca
Kajti resnično večkrat prijatelj je zvesti razumni
Boljši kot vsaki le brat, telesni po krvi sorodni

IX. SPEV.

Njemu znajdljivi na to Odisej sledeče izjavi :
Alkinoj vrli junak, vladar in pa kralj si mogočem,
Radost občuti srce, poslušati petje ubrano,
Vzlasti če pevec kot ta, nebeške glasove posnema.
Skoro gotovo ne znam, pojavov jaz lepših v življenju,
Kakor če ljustvo slavi, kak praznik z veseljem kje ubrano,
In če po hišah okrog poslušajo vvrščeni gostje
Pevca ginljevega glas, pri mizah pregrnjenih krasno,
Če se pečenke mesa uživajo in vinec naliva.
Z vrčev nalival tečaj vino in polnil kozarce,
Goste vedrivši tako v presladko pijačo okoli.
Moje to zove srce največje veselje v življenju !
Tebi ugaja že zdaj vprašati mene po usodi,
Da miloval bom še bolj usodo in revščino svojo.
Kaj ti najprvo povem naj, kaj naj ti zadnje razložim?
Kajti premnogo gorja bogovi so mi naklonili !
Prvo povedati čem, kako se imenujem ; da znate,
Hočem ostati vas gost, če groze mi dan prizanese,
Sin sem Laertov poznan Odisej, junak po zvijačah
Včislil me ljudstvo ima ; neba se dotika mi slava.
Itaka solnčna moj dom je ; dviga ponosno se rogočno
Svoje prot nebu vrhe, nek gozdnati Neriton s šumom ;
Zraven otokov leži, nedaleč oddaljen vsaksebi
Same Dulihjon Zahint. Sred morja, vrh strašne trdnjave,
Proti vzhodu stoji tam Itaka moje domove,
Kršno je vendar može je čile in čvrste rodilo.
Slajšega kakor moj dom se nič tu na svetu ne najde!
Če se na tujem živi, imetje in dom poseduje.

Često med tujci, od svojcev zapuščen in ločen!
Mene držala nekoč boginja Kalipsa je skritega
V strašni duplini. želeč v soproga me res pridobiti;
Ravno tako me potem je Kirka Eejska držala
V dvoru bogatem nekdanj, hoteč se z menoj poročiti:
Se ji posrečilo ni, pa mojega srca dobiti.
Vendar milejšega ni, kot dom je in stariši vrli,
Ako drugod imaš dom in tudi imetja obilno,
Če pa si ločem od teh, katere ti svojcem prištevaš!
Mojo vrnitev le čuj! ti hočem zdaj stvarno opisati,
Blodil odkar sem odšel iz Troje sem vedno po svetu,
Kakor n klonil mi Zen gromovnik je v svoji osodi.
Ko sem iz Troje odšel, zanesel me veter je strašni
Ravno v Kikonov okraj, ki Izmar se zove po imenu.
Mesto sem tamkaj razdjal, pobil sem vse moštvo po vrsti.
Žene in drugi ves plen, smo bratski med sabo delili.
Sem opominjal, svaril prijatelje maglo oditi;
A obveljal ni moj sklep, nespametnih vkrep le tovaršev.
Jeli in pili so tam na morskih obalah požrešno,
Klali so koze, ovce, govedo rogato po vrsti.
Vbegli Kikoni medtem, kriče se druživši s sosedi
Brojni so vreli prot nam prav mnogoštevilni krepkejši
Vajeni bili z vozov, li peš se boriti vstrajno,
Teh kakor listja in trav, je vse mrgolelo okoli
Vsi oboroženi k nam so rano hrumeli.
Kazen nas božja in zlo, nesrečneže hitro zasači.
Tamkaj pri ladjah pričel se boj presrditi je biti,
Hrabrno orožje vihteč, ves dan smo se mi vojskovali;
Z boja v boje smo šli, kak švigale strele ognjene.
Zdel se je jutranji zor, ob solnca vzhodu je bilo,
Četam sovražnim naskok vprizorimo strašen vseskozi
Branili smo se z močjo, Kikonom številnim v moči.

ILJADA

PROSTO PO HOMERJU Z UPORABO
RAZNIH PREVODOV IN PRIPOMOČKOV

PRESTAVIL

B. BEUK

KURAT

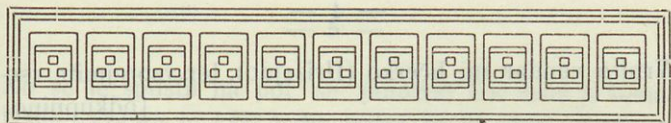
I. Zvezek

Vse pravice pridržane.

V Gorici 1911.

Tisk. Giov. Paternolli.

ILJADA I. SPEV.

AHILEJEVA JEZA.

(Iz gršč.)

Srd ti opevaj, boginja, Pelejada Ahila.

Neizrekljivo gorje je provzročil Ahajcem srditi,

Hrabrih broj duš je junaških sinov že on Hadu vročil,

V plen pripustivši jih psom in pa roparskim pticam
[okoli.

Zenova volja tako je dopolnjena bila: dosledno

Z dnem, ko razprla zdvojila sta Atreja sin se odločno,

Ljudstva vladar in Ahil plemeniti vzorni prvak.

Kdo zasejal med bogove prepir in razpor je sovražni?

Lete in Zeusa sin. Ki je kralja mrzil je poslal.

Kugo ostudno v vojno; in padale žrtve so ljudstva:

Chryseja, ker mu razžalil duhovnik je Atreja sin.

On se približal je ladjam Aháje, da osvobodil bi si

Hčérko, zato je donesel brezmejni neskončni odkup,

Lovorjev kinč je izvrstnega vrlega Febos Apola,

Palico zlato in prosil Ahajce je združene vse,

Atreja vzlasti pred vsemi, ker narodov, bil je voditelj,

„Atreja sin pa v orožju žareči vsi drugi Ahajci,

Vam podelili bogovi Olipskih višin so bivalci,

Prijama mesto (Hrizo) razdjati, domov se veselo vrniti.

Vrnite vendar mi hčerko (Hrizejdo), ter vsprejmite vso
[odkupnino,

Častno pred Zenom, li sinom Apola ki daleč zadene.“

Vsklikoma vojna celotna Ahajcev zatrdno veli,

Bati duhovna se, njega častiti, odkupnino vsprejeti.

To Agamemnonu, Atreja sinu pa skoro ne ugaja :

Ta ga sramotno spodi in veli mu pretilne besede :

„Da te pri ladjah prostornih, o starček nikdar ne za-
[sačim,

Tam obotavljat se, ali ozirat se zopet v bodočnost !

Komaj pomagala palica bi ti, li lovor božanski !

One ne rešim jaz, dokler nekoč ne povrne se starost,

Tam glej v palači mi Argosa, daleč od rojstnega doma,

Bo mi služila kot tkalka, opravljala hišna bo dela !

Pojdi ! ne draži me, da se povrneš še čilj in vesel.“

Oni to reče : Prestraši se starček, uboga besedam,

Šel je molčeč na obrežje šumečega, sinjega morja ;

Sam ko počasi zdaj tjekaj koraka, zaupno prav moli

Svojemu Bogu Apolonu kodraste Lete glej sinu :

„Bog, ti me vsliši, ki s srebrnim lokom še Hrizo mi
[čuvaš,

Killo presveto in Tened še vladaš mogočno uzorno,

Smintej. Če res sem ti zidal svetišče prijetno kedaj,

Stegna če tolsta kedaj sem zažigal ti volov in koz ;

Prosim te, vsliši mi prošnjo nestrpno, mi vse hrepe-
[nenje :

„S tvojim orožjem poplačaj Ahajcem vse solze ti moje !“

Vsklikal tako je in molil, da čul ga je Febos Apolon ;

Hitro z Olimpa višine pridirja razjarjen on v srcu,

Imel na ramenih lok je in tul, strelotok ves zatvorjen.

Pušice glasno rožljale srditemu so okrog ramen

Ko se je spustil na pot se pomikal kot črna je tema
Dalje. Potem je kraj ladje sedeč že izpuščal puščice;
Strašni odmev je zvenél iz srebrnega loka v daljavo.
Mezge najprvo zadel je in psice prav naglo poskočne:
Britki strel zdaj proti njim obrnivši, da padale v tol-
[pah so,

Ognji mrliški goreli v gromadah so zdaj brez odmora.
Bógove pušice padale v vojno so dni že devet.

Dan pa deseti, pozval je Ahilej ves narod na zbor,
Kakor mu liljenoročna je Hera velela z nasvetom;
Kajti skrbela za narod Danajski je, kateri pomira.
Ko so se zbrali že polnoštevilo za zbor, da je gneča;
Pride še čvrsti tekalec Ahilej začne govoriti:

„Atrid jaz mislim, da treba vrniti domov se bo zopet po
Poti brez vspeha, da smrti prekruti vbežimo še časno;
Hkrati potrla je vojska in kuga nam mnogo Ahajcev.
Vedeža vendar povprašajte, kateri daruje darove,
Ali pa sanje razklada, saj sanje od Zena so tudi;
To naj pove nam, zakaj se razsrdil tako je Apolon:
Li ga zjezile obljube zastane, li žrtve nežgane so;
Morda zahteva on jaret, kozličkov dišavo izbrano
Z žrtvami on se pomiri in stiske nam kuge odvrne.“
To zgovorivši je sedel. Pa vzdignil se zdaj je Kalhant
Zvan Testorid bil je v vrsti prerokov sloveč, zname-
[nit

Kaj je, kaj bilo, kaj bode, spoznal je on ves položaj,
Kteri je spremljal pred Trojo vse ladje Danajcev po-
[zorno

V duhu preroštva, da Febos Apolon mu vse odobril je:
Dobromisleče prišel govoriti je v zboru sledeče:
„Ti mi velelaš Ahilej, naj srd Apolónov razložim,
Bodem govoril, prisezi mi vendar z obljubo, zvestobo,

Da mi pomagal vstrežljivo z besedo, z dejanjem boš
[vedno.

Kajti prav lahko razsrdim moža, ki z vplivom zdaj vlada,
Narode Grške in njemu pokorni Ahajci so vsi.

Saj še močnejši je kralj če ujezi šibkejšemu se.

Jezo če tudi še skrito nekoliko dni zadržuje ;

Vendar le kuha še srd, maščevanje mu v srcu še tli,

Dokler se konečno vendar ne vmiri in čin izvrši.

Dobro pomisli ! Zategadelj bodeš me li varoval ?“

Njemu dejal Ahilej brzonogi je prav vspodbudno.

„Le prerokuj o Kalhant, razodevaj ti voljo bogov,

Kakor spoznal si jo, pri Apolónu prisegam zatrdno

Zena ljubljencu, katéremu ti si Kalhant razodel,

Grkom vse sklepe ukaze mogočnih olimpskih bogov,

Dokler bom živel na zemlji in gledal še solčno svet-

[lobo, naj

Nihče pri ladjah prostornih se te nedotakne hudobno,

Kar jih je Grkov okoli ! Če zoveš celo Agamemnona,

Kteri ponaša se kot najmogočnejši Grških junakov !“

Svobodno zdaj je pričel govoriti prerok ki brez graje

„Ni ga zjezila zamuda obljub in pa žrtve nežgane ;

Srd Agamemnon vžgal je, razžalil je on svečenika,

Kteremu hčerke ni hotel vrniti, odkupnin ne vzeti ;

Bog vam poslal je nadloge, jih bode še dalje pošiljal.

Oni ne bode odtegnil več roke prestrašne od kuge,

Če bistrooke vi hčerke ne daste učetu kot prija,

Zopet nazaj in še proste in brez odkupnine in žrtve če

Sežgete tamkaj na Hrizi, to morda bi spravo doseglo.

Rekši to oni se vsede in zopet se dvigne zdaj Atreja :

Sin Agamemnon mogočni vladar ves potr in nemiren,

Srce je plaho otekalo v srdu mu črno postalo ;

Iskrile dalje oči so mu svetlo kot ogenj žareči.
Grdo pogledal Kalhanta je in nagovoril osorno :
„Vedež nesrečni mi nisi povedal še dobrega kaj !
Ljubo ti vedno je zlo in nesrečo znaniti ljudem !
Prerokoval nisi dobrega ti še nikdar li skončal !
Zdaj oznanuješ Ahajcem še tukaj izreke bogov,
Bog, da zategadel boli pošilja gorje in vse drugo,
Ker odkupnine prekrasne za Hrizeja hčerko Hrizejdo,
Nisem jaz hotel vsprejeti, a vedi, da imel doma bi jo
Rajši in čislam jo bolj kot zaročenko to Kytmemnestro.
Ki mi udana je izza mladosti, od nje ni slabejša
Po duhovitosti, časti, obliki in delih umetnih.
Vendar jo hočem vrniti nazaj, če je bolje že to
Rajši živeti to ljudstvo bi videl, kot pa koprniti,
Toda pripravite častno darilo mi drugo, da Grkov
Vendar jedini brez njega ne bodem, saj to ni spodobno !
Vidite toraj darila se mojega jaz iznebim.“
Čuj odgovoril je njemu predrzni tekalec Ahilej :
Atreja sin si častitljev a lakomnik ti si izmej vseh,
„Kako darilo zahtevaš od blagega ljudstva Ahajcev ?
Nimamo blagoimetja na kupih blaga ne daril ?
Vse razdelili med sabo smo, kar smo dobili v mestih :
Ni več spodobno posiliti ljudstva, da skupaj prinese ;
Plen, ki zazdeljen je bil, da si zbereš ti drugo darilo.
Devo izpusti in vrni Bogu jo zdaj zopet nazaj,
Te odškodujemo trikrat, li štirkat in večkrat, če Zen
Troje nam trdo zidovje podreti, razdjati pomaga ;
Da se poruši mogočno zidišče obzidanga mesta.“
Njemu dejal Agamemnom, knez narodov vrli tako je :
„Čvrst in močan si, Bogu skor podoben, Ahilej mo-
[gočni,

Hlini se dalje več ne, ker prevariš, prepričaš me ne!
Hočeš imeti ti častno darilo, a jaz da bom sam
Sedel osamljen, oropan tu z prazno roko in brez
[njega?

Ti mi veliš, naj jo vrnem nazaj. Naj že bode, če dajo
Drugo primerno darilo mi toliko vredno Ahajci;
Ktero bo prijalo mojemu srcu še v polni namestek!
Če ga ne dajo, pa pridem, ter vzamem jo sam kot
[prikladno,

Naj si bo tvoje, Aljanta, Odiseja, ali kogaržekoli,
Vzamem jo s silo, jezil se bo morda zelo prizadeti!
Čas bo o tem govoriti pozneje umestnejši, vgoden
V morsko valovje presveto spustite vi sivkasto ladjo
Polnoštevilno zberite veslače, denite na njo
Žrtev peljite tja devo Hrizejdo zelo krasnolično;
Brž odpeljite prvakov voditelj naj ladji bo eden:
Idomenej Ajant, Odisej ali pa Ahilej,
Ti ki najhujši in krut si boritelj v vrsti dveh mož!
Žrtvijo to, da pomiriš srditost Boga in duhov.“
Temno po strani pogleda tekalec ga brzi Ahilej
Ter mu odvrne: „Nesramnež, sebičnež motreč le ugod-
[nost!

Prosim kako naj posluša te voljno še kdo med Ahaj-
[cev,
Bodi da treba kam iti, s sovražniki v boj se spustiti?
Nisem sem prišel zaradi Trojancev, ki spretni v stre-
[ljanju so,

Niso zakrivili meni ničesar kar boj provzročuje.
Niso mi vkradli, odgnali volov ali konjev živine;
Saj upostošili niso mi polja tam v Ftiji prav rodni,
Sadja mi niso skazili, sveta je še mnogo tam vmes,
Senčno grmovje, gozdovje in morsko šumeče valovje,

Mož ti nesramnik, mi prišli s teboj smo, da se ve-
[seliš;

Da zadoščenje mi tebi in pa Menelaju dobimo!

Ti se seveda ne brigaš zato, še groziš mi očitno!

S silo da vzameš mi častno darilo za katero se toliko
Trudil sem, dali sinovi Ahajcev so to mi v spomin,
Nikdar darila jednakega jaz ne dobim kakor ti!

Kolikokrat razdjano je mestece kako Trojanov;

Vendar v vervenju viharnega boja je skrb še največa,
V mojem področju, delitve izid pa je tak, da dobiš ti
Večje darilo, a jaz zadovoljen le z malim se vračam
K ladjam, ko sem se že vpehal, vtrudil v boji vihar-
[nem.

Vrnem domov se v Ftijo sedaj in ne mislim na drugo,
Z ladjami, ki so obokane zdaj namerujem domov;

Nočem bogastva, mogočnosti več ti gromaditi dalje!“

Njemu na to odgovoril je ljudstva vladar Agamemnon:

Beži, če srce te vleče! Te prosil gotovo ne bodem,

Da bi ti tukaj ostajal vsled mene, pri meni ostanejo

Drugi, posebno pa Zen, ki je moder. Saj ti najsov-
[ražnejši

Si mi od kraljev, ker ljub ti prepir je in boj in pa
[bitke!

Če pa močnejši si, Bog ti podelil moči je kreposti!

S svojimi ladjami idi domov in pa s svojci, da vladal
[tam

Boš Mirmidonce prav mirno. Za te se ne brigam, ne
[maram,

Tvoja togota ne gane me dobro zapomni si grožnjo.

Hrizeju hčerko odpošljem nazaj še jaz predno s tovariši

Lastnimi, z ladjo, a pojdem v tvoj šotor, odvedem
[Brizejdo ti

Ki krasolična je, častno darilo, da zvedel boš koliko, Jaz sem močnejši od tebe v bodoče se bode ogibal“ Drugi se meriti z mano, mi pljuske v obličje soliti. Oni dejal je tako žalostil se Ahilej je v prsih, Vtripalo vgibalo mu je srce, ko potegnil iz nožnice Meč izza boka, ter vbil Agamemnona Atrida k tlem Tiho li jezo zatrl bi, srce pomiril nemirno. Ko je že v duhu tako premišljal v občutkih srca, Meč potegniti iz nožnice hoče, a prišla Atena v tem Hipu z neba je, poslala jo Hera je liljenoročna Ki je skrbeča ljubila enako oba prizadeta. K njemu pristopi, od zadej prijemši za zlate lase ga, Njemu odkrije se, drugi zapazil jo nihče še ni. Vstraši Ahilej se, glej obrnivši se Pallas Ateno spozna; Strašno zaiskril pogled z bistrookih oči jej plamteč je, Oni pričel govoriti krilate besede je urno. „Hčerka ti Zena li Egestresalca, zakaj si prišla? Sem Agamemnona Atrija sina zreti prevzelnost; Smelo povem ti, in to se gotovo zvrši, da pogine on. Kmalu v ošabnosti nevkontljivi bo plačal življenje.“

Zena glej višnjevooka Atenina hčerka deja:

„Prišla z neba sem, pomirim da srd tvoj če bodeš po-
[slušen,

Kajti poslala me Hera je liljenoročna boginja, Vaju oba ljubi iskreno in je skrbeča za naju.“

Nehaj prepir se, pomiri in meča še ven ne potegni, Če ga z besedami zmerjaš in žališ na razne načine: Jaz ti povem, da vresničilo to se gotovo že bode; Trikrat boš toliko krasnih daril ti nekoč še dobil, Vsled vse sramote le vzdrži se naju poslušaj do-
[sledno.“

Brž jej odvrne prečvrsti tekalec Ahilej zamišljen.
Vajni ukaz moram slušati, da sem si jako razjarjen,
Kajti kdor sluša ukaze Bogov, ga uslišijo radi.“
Rekši to, z žilavo roko porine srebrni držaj,
Zopet tja v nožnico in ne ovrže ukaza boginje.
Ona odšla pa nazaj je v Olimp, gori k drugim bogo-

[vom

Tja v gromovitega Zena palačo, kjer prav duhovito,
Vendar že z nova pričel Pelejid je žaljivke razsipat ;
Prot Agamemnonu vpiti, ker jeza mu ni ohladila se
„Grdi si pjanček, oči imaš pasje, srce pa jelena !
Nikdar ne upaš se z ljudstvom v boj oborožiti hlabro,
Niti spustiti se v posvetovanje s prvaki Ahajcev,
Ali si upal se v srcu, to zdi se nevarno ti smrtno ;
Mnogo je lajši v velikem boju Ahajcev jemati darove,
Onemu, ki ti ugovarjati upa z ugovori raznimi.
Ljudstva si ti požiratelj ! Zatrl si revne rodove !
Ali si morda res zadnjič ti danes tak zloben postal ?
Toda dejam ti in sveto prisegam prisego pri palici,
Ktera poganjala listja in vejic ne bode nikdar več ;
Ker zapustila že enkrat za vselej je deblo na gorah ;
Nikdar ne bode več obzelenela, ker jeklo oluščilo
Lubje jej skorjo in listje je ; nosijo zdaj jo Ahajci
V roki in sodijo, Kronjon jim dal je že svojo postavo ;
To za trdilo ti bodi res vzvišeno in merodajno !
Stalno Ahilej pogreša se v krogu Ahajskih sinov,
Dalje ti iščeš zaman, če se tudi jeziš zdaj rešitve,
Planejo v tolpe če umorne in tamkaj umrejo ;
V dušo ti vraščena jeza globoko je, ki te vznemirja
Da ti Danajcev najboljšega nisi dostojno častil !“
To je Ahilej govoril in vrgel je palico v tla
Ki okovana je z zlatimi žebli ; potem pa se vsede.

Vstal je Atrid Agamemnon srdito se pa razjezil.
Vzdignil se Nestor je, sladkobesedni govornik od Pile.
Tekla iz ust mu beseda sladkejša kot med je vsaki.
Njemu poginila dva sta rodova ljudi govorečih,
Z njimi ki rojeni, vzgojeni bili jednako so v Pilu;
Vladal sedaj je že tretjemu rodu pozorno mogočno.
Dobromisleče pričel govoriti je zbranemu zboru:
„Žalost velika vznemirja zdaj grško deželo gorje!
Pač veselil bi se Prijam in Prijama zbrani sinovi,
Tudi vsem drngim Trojancem bi radost iz srca plam-
[tela,

Ako bi zvedeli, da se prepirata vodno med sabo,
Vidva, ki v zborih in bojih sta prva med vsemi Ahajci.
Čujta! Poslušajta, saj sta pač mlajša od mene oba!
Kajti že prej sem se družil z močnejšimi nego ste vi,
Vendar potem me prezirali niso in pa sramotili!
Takih mož videl jaz nisem in težko jih tudi zagle-
[dam,

Kot je Peyrithoos bil in pa Dryas, ki narode vlada,
Kenej tudi Eksadij junak, Polypej bogovom enaki
Ali kot Tezeji Egeja sin, ki bogovom jednači.
Bili so ti najmočnejši med vsemi zemljani na zemlji,
Vničenje strašno povsod so z velikim vspehom vršili.
Glejte, bil bojni tovariš sem onim, ki s Pyla so došli,
Daleč iz Apjev dežele; poklicali mene so sami;
Boj siloviti oblastno sem bil. Pa zamogel ni nihče, od
Takrat živečih človeških rodov, pač premagati one.
Vendar so čuli nasvet moj, poslušali radi besede.
Prosim, vi tudi ubogajte, boljši je slušati svet.
Kot si mogočen vpliven mu vendar ne vzemi deklice;
Pusti mu, kar so mu dali v zahvalo Ahajci že enkrat;
O Pelejid, ne vzdigni oholo se ti zoper kralja,

Kajti ni imel jednake časti še nikdar tu vladar,
Žezlo če nosi on Zen če proslavlja ga z vedno častjo.
Ako močnejši in božje si matere, sin veličasten;
On je še vendar močnejši, ker mnogim narodom po-
[veljnik je.

Pusti zdaj Atreja sin, ti ves srd; ker Ahileja hočem
Sam jaz prositi, srce mu krotiti, glej njega ki bran je
Ljudstvu Ahajskemu v boju pogubnem kateri se bije.“

Zdaj odgovoril mu je Agamemnon, knez narodov raz-
[nih:

„Starček, resnično govoril besede si često spodobne.
Nadkriljevati pa hočo ta mož in vladati vse;
Hoče vsem zapovedvati, ter v vojni postave dajati,
Marsikdo jih ne razume, razumel jih bode pozneje,
Ako mu dali bogovi so streljanja spretnost vzorno!
Dali zato so prostost mu sramote označiti tudi?“
Segel mu je pa v besedo Ahilej in ta je dejal:
Da strahopetnež, ničevce bi moral se smatrati smelo,
Ako bi v vsem se udal in ponižal, karkoli mi rečeš!
Svobodno to ti zahtevaš od družih; nikakor od mene.
Nekaj povem ti pa družega, kar si ti dobro zapomni.
Jaz zastran deve ne bodem z rokami boril se več
[dalje,

Niti s teboj in ne z drugim; ste dali jo, mi jo vze-
[mite.

Kar se pa sploh še nahaja zdaj družega tamkaj pri
[ladjah,

Tega ne vzameš gotovo ničesar. če volja ni moja.
Daj le poskusi, da videli bodo navzoči ti tukaj,
Kak bo curkljala kri črna po sulici moji mogočni!“
Se prepiraje z žaljivkami ugovarjaje si strastno,

Zbor zapustila oba sta, pri ladjah Ahajskih naenkrat.
Šel je Ahilej s tovariši tjekaj k šotoru in k ladjam.
S Patroklom ali Menotija sinom s sovrstniki raznimi.
Vendar Atrid Agamemnon, zdaj ladjo že v morje spusti;
Dvajset veslarjev odbral je in žrtev položi na njo;
In lepotično ter rožnato hčerko Hrigejdo vkreca;
Ladji voditelj izvoljen je bil pa premodri Odisej.
To izvršivši odjadrili kmalu po vodnih so cestah.
Atreja sin pa veli naj se spravijo zdaj vsi Ahajci;
Madeže brž so oprali in vrgli so v morje oskrumbo,
In darovali Apolonu pravne so žrtve popolne,
Juncev in koz še prav čvrstih na bregu peščenem v
[samoti.

Kvišku puhtela dišava je, dim se je dvigal prot nebu.
Polno opravkov so imeli v vojski vsi. Agamemnon
Vendar ne jenja, kar prej Ahileju osorno pretil je;
Skliče Taltybija hitro Eurybata še posvari,
Klicarji bili služabniki njemu so zvestopostrežni.
„Idita v šotor Pelida Ahileja pa primite uljudno za
Roke Brizejido rožnatih lic, pripeljite jo sem.
Če bi ne dal je, grem tje s spremljevalci, odpeljem jo
[sam,

Z mnogimi tja se prikažem, prestrašil pa bode prizor.“
Oni dejal je, spustivši ju strogo povelje dajoč.
Jako nerada pa šla sta ob pustega morja obrežju,
Do Mirmidonov šotorov in ladij ko prišla sta srečno.
Njega pa najdlji v šotoru so tamkaj pri ladjah sedeti;
Razveselil se ni njega Ahilej, ko ga tamkaj zagleda.
Kralja boječ se, časteč ga osupla sta bila oba,
Nista se upala kaj govoriti in vprašati kaj.
Njuno zadrego spoznal je Ahilej, ter ju nagovoril:
„Zdrava bodita mi klicarja Zena, ljudi sta poslanca!

Bližje stopita, saj nista nič kriva, temveč Agamemnon,
On je edini, ki vaju poslal je zaradi Hrizejde.

Patrokel devo pripelji ti ven in izroči jo njima
Da jo odvedeta. Vidva bodita mi priči pri blaženih
Višjih bogovih, ljudeh umrjočih, pri kralju sovražnem:
Bodo Ahajci me potrebovali v bodoče pa zopet,
Da jim odvrnem sramotno pogubo, ne bode to moja
Krivda, če čakali bodo zaman, Agamemnon bo kriv,
Kajti zaslepljen je, v duhu divja zdaj naprej, zdaj
[nazaj,

Da bi pri ladjah vtrdil če mogoče še vojno Ahajcev.“

Oni dejal je, a Patrokel slušal je ljubga prijatelja,
In iz šotora pripelje Brizejdo mu prav lepotično;
Jima vročivši jo, da jo odpeljeta vendar nerada
Šla je za njima deklica. Ahilej plakaje se vsede,
On odstranivši se loči od ljubih prijateljev dragih,
Sede k obrežju morja in pa gleda zdaj temno vodovje.
K materi svoji zdaj moli, steguje zaupno roke:

„Mati, ker ti si rodila za malo me časa na svetu,
Zen previsoki podeliti moral bi vendar mi čast
Zen gromoviti! Pa hotel me vendar ni odlikovati!
Atreja sin me razžalil je, kralj Agamemnon mogočni,
Moje darilo obdržal je, katero je siloma vzel!“
Rekel tako je solzeč se, da čula ga mati božanska je,
Ki v globočinah morja je pri sivem očetu sedela.
Kamor oblak se zdaj vzdigne iz morja, prisedla je k
[njemu

Solze deroče so lile po licah njej v njega bližini,
Božala ga je prav rahlo z roko in dejala sledeče mu:
„Dete ti moje, kaj plakaš? Kaj dušo tako žalosti?
Reci, ne skrivaj ničesar, da vedela bova oba.“

Vzdihne globoko Ahilej tekalec prav nagli slovel je
Mati, saj veš, kaj bi pravil ti dalje reči in razkladal?
Šli smo v Tebo nekoč, glej v Etjona mesto presveto,
In razdejavši jo, vlekli zaklade smo brš v šotor.
Plen ves sinovi prečvrstih Ahajcev so prav razdelili,
Rožnato hčerko Brizejdo so zbrali pa kralju Atridu.
Hrizej duhovnik pa Febos Apola je prišel pozneje
K ladjam prav brzim Ahajcev, ki so oboroženi dobro,
Hčerko odkupit si, je odkupnino bogato prinesel,
Lóvorjev spretnega Febas Apolona kinč je držal na
Palici zlati; a prosil je glasno prav milo Ahajce,
Najbolj Atrida oba, poglavarja glej narodov vseh.
Pritrjevala besedam je vojna Ahajcev celotna,
Da svečenik se spoštuje in vsprejmejo vsi se darovi.
Le Agamemnonu ugajalo to ni, Atridu v sreč;
Temveč odgnal ga sramotno je in mu zabičal osorno.
Vrnil se starec razjarjen je, molil je k svojemu Bogu.
Vslíši ga zdajci Apolon; ki ljubil jo njega zeló.
Strelo pogubno in smrtno poslal je; narodi Ahajcev
Zmirali tolpe so, švigale strele bogov tja z Danajcev
Vojno obsežno. Zdaj vedež vsevedni jim v kratkem
[razloži

Voljo bogov v pretezah umljivih nasvet Apolona.
Tekel sem prvi, da zopet pomirim v spravo Boga.
Zgrabi pa srd Agamemnona, hitro se vzdigne rekoč
Strašno mi je zagrozil, kar se ravno mi zdaj je spol-
[nilo.

Peljejo zdaj že veseli Ahajski sinovi v ladjali
Zopet Hrizejdo domov, vladarju sinove neso
Klicarji devo Brizejdo odvedli so mu iz šotorov,
Častno darilo Ahajcev, katero so dali mi v dar.
Brani vsaj ti če zamoreš, pomagaj zdaj vrlemu sinu!

Idi v Olimp in poprosi tam Zena udano, zaupno,
Če si kedaj mu veselje storila, z besedo, z dejanjem.
Večkrat sem slišal v očetovem dvoru te samo ihteti,
Praviti, kak si temotno oblačnemu Kronju nekoč,
Bol in sramotno pogubo odvrnila, ko so hoteli
Njega zvezati vsi drugi nebeški duhovi sramotno,
Hera Pozejdon jednako in Palas Atena v vrsti.
Ti prihitela, boginja, v pomoč si, ga rešila spon si,
Gor v visoki Olimp si pozvala storogega zmaja,
Zovejo v nebu Brijarja ga, Ajgaona tukaj;
Odlikoval se resnično z močjo je pred svojim očetom.
Sedel je k Zenu, ponašal na svojo se moč je oholo.
Brzo prestrašijo vsi se Bogovi, boječ se zvezati.
Zena, le spomni na to ga, prisedi tje k njemu, objemi
Njemu koleni, ter prosi ga, naj bo Trojancem v o-
[brambo,
Grke zatira naj in pa zažene do morja, v šotore,
Naj pokonča jih, da bodo že siti vsi enkrat vladarja,
Svojo zaslepljenost zdaj Agamemnon Atrid naj spo-
[znava
Da ni častil on junaka najboljšega izmed Ahajcev!“

Odgovorila je Tetida, solze prebritke je lila :
„Meni gorje je ! O dete zakaž sem te vendar zredila !
Ti si nesrečni rojenec ! da sedel bi vendar pri ladjah
[in
Vedno brez solz, žalovanja, užaljenja, ki je mučilno
Srečno veselo če ti je že vsojeno kratko živeti !
Beden, nesrečen postal si tako ti prav rano na svetu !
Tebe povila, zvolila v palači sem britki osodi !
Toda tolaži se. Sama k Olimpu sneženemu pojdem
Zenu povem pa vse to, če me bode uslišal mogočnež.

Ti pa pri ladjah, ki naglo letijo po morju, ostani,
Dalje še jezi Ahajce, sedeč vzdržuj se popolnoma
[boja.

Zen je šel zopet k obedu k prevrlim Etijopom včeraj
K valom oceana; so ga spremili bogovi udani.

Toda dvanajstega dne povrne nazaj na Olimp se
K Kronija hiši brončeni podam se prav naglo leteča,
Ter mu objamem kolena in upam, da bode me vslišal.“

To govorivši odšla je boginja, a njega pustila

Tam je jezečega v duhu se ravno vsled deve prekrasne,
Kojo so s silo ugrabili mu in proč odpeljali.

Prišel Odisej zdaj je v Hrizo in devo Hrizejdo,
Spremljal jo k svetemu žrtveniku sprave in jo izročil,

Došli ko ravno k prostorom globoko zelenih bregov so
Snamejo jadra in peljejo v ladjo jo temno in črno;

S hrano ob jambor naslonijo in jo povlečejo z vrvjo
Ladjo porinejo dalje s krmilom, da stalno obstane,

Vržejo sidro v morje, na bregu pritrdijo vrvi
Stopijo v valno obrežje vodovja na suho zemljo,

Žrtev izkrcajo vzornemu Febos Apolonu v dar

Tudi Hrizejda izstopi iz ladij po morju tekočih.

Pelje jo naglo k oltarju zdaj modri in spretni Odisej,
V roke očeta jo vroči in reče besede mu take:

„Hrizej poslal me tedaj Agamemnon je ljudstva vladar,
Hčerko da Tebi privedem in žrtve jaz Febu darujem,

Srd da vladarja vkrotim, potolažim z ubranimi sred-
[stvi,

Koji povzročil je Grkom neznosno prestrašno gorje.“

Rekši to, zroči mu devo, a oče z veseljem jo sprejme,
Ljubljeno hčerko, ki težko jo čakal. Vredili so tudi

Žrtve prekrasne v spravo in krasno prirejen oltar;

Umivši roke si, so vzeli ječmena še svetega zraven:

„Usliši me Bog srebroloki, ki čuvaš ti mestice Hrizo
Kilo in Tened ti vladaš mogočno bivalcem v prospeli!
Kakor si vslišal me čestokrat, ko sem te prosil udano,
Čast, ko si meni podelil, Ahajcem zadavši poraz;
Toraj usliši me zdaj in izpolni mi željo ti zopet:

Grkom odvrni že enkrat nečastno sramotno pogubo.“
Tak je govoril in molil, da njega je uslišal Apolon.
Ko so zmolili, ječmena so svetega tjekaj nasuli;
Glej, darovali Bogu so živali, zaklali kot žrtve,
Vrat jim zasuknili so, jih ubili, jim kožo odrli,
Stegna odločili so, jih ovili so z mastjo debelo
Dvakrat okoli, pokrili so ude s seklanimi kosci.
Zdaj na gromadi jih starec zažgá, poškopivši jih z
[vinom;

Tolste ko kose Bogu so zažgali, so čreva pojedli,
Drugo razsekali so in na raženj lepo nasadili
Spekli previdno vse to so in skupno pojedli.
Ko odpočili od dela so, bil je pripravljen obed;
Jedli in pili, plesali, so se veselili z obedom.
Ko hrepenenje po jedi, pijači je bilo vkročeno;
Vrče mladenči napolnijo zopet do vrha s pijačo,
Vstran obrnivši se zopet, začnejo si čaše deliti.
Oni ves dan so prepevali pesmi prélepe Bogu,
V slávo. Ubrano zapeli so čvrsti možaki Ahajci,
Moč so slavili mogočnega, slišal z veselim je srcem.
Ko pa je solnce zašlo in približal večerni se mrak je;
Spat so plegli se tamkaj na morskem obrežju pri
[vrvih.

Ko se prikazala rožnata zarja je zopet prav rano,
Jadrati zopet domov so k oddaljeni vojni Ahajcev.
Febos Apolon e skrbel, da veter ugoden je pihal;

Jambor so vzdignili, jadra napeli so, kar se je dalo.
Veter pritiskal pihljaje sred jader je, val pa škrlatni
Pljúskal v podladje je, ladja je pljula po morski mo-
[drini

Vode prepljula je pot zapustivši za sabo s sledovi,
Ko pa dospeli so k dalekosežni že vojni Ahajcev,
Ladjo črnikasto so potegnili na suho obrežje,
V prodnati pesek, a spodaj tramovje podložijo urno;
Zdaj po šotorih in ladjah so se razkropili okoli.
Sedel Ahilej tja k ladjam je mirno in kuhal je jezo,
Brzi tekalec, sloveč Pelejid; ki bil čislan je mnogo,
Ni več zahajal v zbore, kjer slavljenje mož se vrši,
Nikdar zahajal ni v boje več. Srce pa bol mu je griz-
[la,

Da je ostal on, zahteval je vojno vpitje in vrišč,
Ko je napočilo jutro dvanajsto od dneva; vrnili
So se v Olimp vsi bogovi, ki trajajo vedno mogočno
Skupno; glej Zen jih je peljal. Pa Tetis skrbeča po-
[zabila

Ni naročil svojega sina, temveč na vse zgodaj ob zoru
Vzdignila iz morskih valov se, ko zarja žareča izhaja
Ter je zletela naravnost v višave Olimpa vesela;
Našla je Zena sedečega tamkaj ob strani bogov,
Tam na najvišjemu vrhu Olimpa, ki mnogo zobov 'ma.
K njemu prisede, objemši z levico obe mu koleno,
Gladi z desnico mu brado, ga boža in nagovori:
„Oče, ti Zen, če z besedo, li z djanjem sem te raz-
[vedrila,

V družbi bogov le izpolni mi željo in pa hrepenenje:
Mojega sina le v časti imej, ker usojeno bilo
Njemu le kratko življenje med smrtniki tukaj na zemlji;
Vojni glavar Agamemnon ga zdaj je pa osramotil.

S silo mu vzal je prečastno darilo, sam obdržavši ga. Zen ti Olimpijski, reditelj svetov, se za njega maščuj! Vtrdi Trojane že z vojno močjo in podeli jim zmago, Dokler ne bodo vsi Grki častili, slavili mi sina!“

To je dejala, ničesar odvrnil ni Zen iz oblakov; Dolgo je sedel zamišljen ves. Tetida vedno držala je Njemu objeti kolena, ga nagovorivši tako:

„Ti mi obljubi resnično li prošnjo odbij mi če hočeš! Ni se ti treba pač bati — vsaj vedela bodem gotovo, V krogu boginj sem vpoštevana, čislana skoro naj-
[manj!“

Prav nejevoljen odvrnil jej Zen je zdaj z gromom sledeče:

„Zločestna si in preslabo ti misliš! Tetida hudobno, Slišiš in dražiš me, naj se prepiram in skregam jaz z
[Hero,

Z mojo soprogo, ko bode me zasramovala z besedo. Čestokrat draži me ona glej v krogu nesmrtnih bogov, Prička se z mano, trdivši, da v bojú pomagam Tro-
[jancem.

Zdaj pa odidi, odstrani se, da ne opazi te Hera; Moja skrb bode v ostalem, da spolnem ti željo gotovo. Dobro prikimam ti z glavo, da bodeš zaupala meni. Známenje, ako obljubi prikimam jaz v zboru bogov, je Sveta zastava kot neprekljicljiva in pa nevarljiva, Mora gotovo se tudi zvršiti, dopolnjena biti.“

Zen je v tem smislu dejal in pomignil z obrvi je
[temnimi.

Zdajci potresli lasje so se kodrasti kralja nesmrtnega Na glavi oblastni in stresel se naglo Olimp je mogočni. Posvetovanje ko nujno skončalo je, hitro se ločita.

Glej, poskočila boginja v globino morja je z Olimpa ;
Zen je pa šel ná svoj dvor. Vsi bogovi so hipoma
[vstali,
S sedežev, sli so nasproti očetn in nihče se ni obo-
[tavljal.

Bližal se svojemu stolu, je sedel na sedež je častni.
Hera takoj je spoznala, da skrivaj se posvetovala
Ž njim je Tetida, hčerka pomorskega starčka Nereja,
Hitro ga nagovori zdaj z zbadljivo osorno besedo :
„Kteri bogov se je zopet s teboj pogovarjal, vkvarjal?
Skrivoma posvetoval? Ti ugaja pač vedno zahrbtno,
V moji odsotnosti riti, nasvete sprejeti in jih odobriti!
Nikdar mi nisi zaupno povedati hotel ti, kaj nameru-
[ješ!“

Odgovoril ji je oče mogočni bogov in ljudi ;
Hera čudakinja vsega, da jaz ne povem ti, kar skle-
[nem,
Čestokrat mučno bi bilo ti kaj kot soprogi odkriti,
Kar ti dopuščeno slišati, zvedeti je, ne bo nihče prej
Znal kakor ti. ki si biser ljudi mi in vseh neumrjočih.
Vendar kar ljubo skleniti mi je pa oddaljen bogov,
Tega me vprašati nikdar ne smeš, ker je nedopu-
[ščeno.“

Hera dejala mu z bistrim visokim pogledom je dalje:
„Kaj si govoril, o Kronij prestrašni, se zdaj opraviči!
Nikdar te nisem jaz izpraševala, li kaj poizvedvala :
Ampak prav mirno si sklenil, kar tebi je bilo pogodi.
Vendar boječa, skrbeča sem, da te ne vmaže hči
[Nereja

Starčka ta srebrnonoga Tetida, katera sedela že
Zjutraj prav zgodaj pri tebi je in ti koleni objemši.
Njej namignivši jaz slutim, da si zatrdil jej častiti

Le Ahileja, Danajce na ladjah pa vse pogubiti.“
Z groma oblakov dejal ji je Zen, vladar iz Olimpa :
„Čudna si vedno sumničiš me ; hodiš za mano pov-
[sod!

Vendar ne moreš ničesar ukreniti in določiti ;
S tem odtujiš se mojemu srcu pač vedno še bolj ;
To ti bo strašnejši, ako pa res je tako kakor praviš !
Bode mi tudi ugajalo, sedi le mirno poslušaj
Moje ukaze, zapovedi. Sicer ne bodo pomagali
Tebi bogovi v Olimpu če zgrabim te z roko mogočno.“

Oni dejal je, prestrašijo Hero njegove besede.
Sedla je in pa molčala, srce tolaživši si ljubo.
Brž vzneje volili so se nebeški bogovi v dvorani
Zena, med njimi začel govoriti je Hefajst prav spretno ;
Da bi prikupil se materi liljenoročni glej Heri.
„Žalostno bode to končno in pa v obsegu neznosno,
Ako se vidva prepirata in sta v navskrižju zaradi
Smrtnikov, ter še zanašata spor med ostale bogove !
Krasnih in slastnih poedin ne bomo se več veselili ;
Če ne poneha razpor, ki pojavil se hujsi je, hujsi.
Zdajci svetujem pa materi, dasi je pametna sama,
Otcu naj Zenu se zopet prikupi, da bode pomirjen ;
Da se ne bode prepiral in motil več naših poedin.
Kajti če hoče spoditi olimpski gromovnik srditi,
Z naših nas sedežev, bode gorje nam, ker on je mo-
[gočen.

Mati približaj se njemu s presladko besedo prav
[mirno !

Hitro nam bode on zopet naklonjen, udan, milostljiv.“
Rekši to, skočil po konci je, vzemši dvočašo v roke,
Materi isto ponudi, pokloni, jo nagovori :

„Mati preljuba, potrpi če tudi si žalostna zdaj!
Z lastnimi da te ne bodem tepeno jaz videl očmi,
Takrat ne bodem ti mogel z rešitvijo več pomagati;
Kajti nebeskemu se je očetu težko zoperstavljati!
Saj me je enkrat že, ko sem ti hotel pomagati, zgra-

[bil za
Peto, ter vrgel z nebeskega praga, in pahnil na zemljo
[je.

Padal sem celi že dan, še le s solnčnim zahodom sem
[padel na
Lemen, da le iskrica še je življenja ostala v meni je
[bila.

Reksi, nasmehne se liljenoročna zdaj Hera prav sladko;
Vzemši kozarec podarjen iz sinove roke ponujen.
Toda Hejfast je nalival vsem drugim bogovom okrog,
Nektarja sladkega iz vrča zajemal je, radostno dajal.
Takrat nastal je smeh hrupen med vsemi bogovi ne-
[bes,

Gledali ko so, kako je sopihal Hefajst po dvorani,
Celi dan pili in jedli so se in lepo veselili.

Kar poželego srce jim ponudil bogati obed je,
Strune je vbiral Apolon in brenkal je radostne speve,
Muze prepevale zraven so z glasom prekrasno zvene-
[čim.

Ko pa zahajalo svitlo je solnce, odšli so k počitku,
Vsaki odšel je v lastni svoj dom, kjer umetni
[Hefajst

Zgradil mu dvorno palačo z razumom iznajdbe je
[strašne.

Zen je tudi odšel že k počitku, gromovnik Olimpa,
Kjer je navadno počival, ko sladki ga sen je zazibal
Tjekaj odšel je k počitku z Hero na zlatem prestolu.

ILJADA. — II. SPEV.

ZEN POŠLJE AGAMEMNONU
POGUBEN SEN.

Drugi bogovi, možje in bojevniki spali vso noč so,
Zena ni vendar zazibal k počitku zaspanec krepilen;
Le razmišlja ne mirno še v duhu, kako Ahileja bi
Uspešno častil, ter Ahajcev bi mnogo pri ladjah po-
[bil.

Slednjič dvomljivcu se zdel je ta sklep še najboljši od
[vseh :

Sen Agamemnonu Atreja sinu da pošlje poguben.

Hitro pričel govoriti krilate besede je njemu :

„Pojdi marljivi ti sen mi zdaj k ladjam Ahajskim še
[trdnim ;

V Atreja sina šotor Agamemnona ti se podaj,

Da mu sporočiš natančno, karkoli bom tebi veleval.

Ukaži mu, naj oboroži Ahajce vse naglo za boje ;

Kajti sedaj bi se lahko z naskokom še Trojo vzelo.

Niso bogovi olimpski razdvojeni več med seboj ;

Pregovorila je Hera sè svojimi prošnjami vse ;

Iljonu ali Trojancem je vsojeno zlo in pogin.“

Zen je dejal in brž zletel je sen, ko zaslišal ukaz je,

Prišel do trdnih Ahajskih je ladij prav naglo tekoč.

K Atridu, tja k Agamemnonu dirja naravnost skakaje,

Spečega najde v šotoru, v objemu zaspanca nebes.

K glavi se bliža mu, Nestorju Neleja sinu podoben,

Čislal najbolj Agamemnon je njega med vsemi starej-
[šimi;

Temu podoben začel govoriti božanski je sen :

„Spiš ti, li dremlješ o Atrejčev sinko, ti konjebrzdalec ;
Spati vso noč ne spodobi možu se, voditelju vselej
Kojemu narodje v varstvo in skrb so izročeni bili.

Mojo poslušaj besedo ; kot Kronija pridem poslanec,
On pomiluje te, dasi je daleč od tebe v višavah.

Velel mi je, da oborožiš za boj ti Ahajce povrstno ;
Kajti sedaj bi ti Trojo prav lahko vzel brez zapreke.
Nimajo dvojnega sklepa Olimpijski bogovi zdaj več ;
Neumrjoče je Hera s prošnjami že vse omečila.

Zen le pogubo še snuje Trojanom na Iljon vsiplje jo
Dobro zapomni si in ne pozabi ko sen te zapusti.

Ako iz ljubega spanja se vzdramiš in zopet zbudiš,“

Tak svetovale mu sanje so, vstane, obleče, se vzame
Meč in pa žezlo očetovsko, da bi se tja napotil,
Hotel je danes še Prijama mesto si v plen pridobiti :
Čujte, bedak ni spoznal, kaj mu Zen je storiti ukazal.
Sklenil vprizoriti jok je in strašno vpitje Trojanom
Dalje Ahajcem in drugim vihravostim ljutega boja.
Vzdrami se zdajci iz spanja krog njega zveni še glas
[božji ;

Sede pokončno, si krilo mehkotno zdaj nase obleče,
Čisto in snažno lepo ukrojeno in plašč si ogrne ;
Lepe sandale pod nogo bliščečo si tudi priveže ;
Meč si obesí na rame, ki poln je srebrnih gub ;
Palico vzame vladarsko, iz časov minolih mu dano ;
K ladjam obrne Ahajskim se, ki so s kovino skovane.
Eos boginja poda se takoj na višine Olimpa,
Zenu in drugim bogovom oznanjati dneva svetlobo.

Z glasom mogočno donečim zvenečim klicarjem veli,
Sklicati narod Ahajcev v zbor, da se snide k po-
[svetu.

Klicarji klicali res so doneče, da zbrala se tolpa je
Zdajci najprvo pozove k posvetu staroste odlične,
V kraj pa določi on Nestorja ladjo li starčka od Pyle;
Ko so se že veselili razloži on zbranim nasvete:
„Čujte prijatelji! Sen nek božanski približal se k meni
[je;

V noči tihotni in vrlemu Nestorju bil je podoben,
V rasti, po stasu, obliki in po velikosti ogledan.“
K glavi stopivši mi prične približno tako govoriti:
„Dremlješ ti Atreja sin ognjevitga konjebrzdalca,
Spati vso noč ne spodobi možu se voditelju kteremu-
[koli,

V varstvo izročeni narodje so mu in druge skrbi,
Čuj in poslušaj, prihajam od Zena, kot sel ti poslan
Zate skrbeč je in te pomiluje če tudi oddaljen.
On oborožit se ukazal Ahajcem je kodrastih las,
V boj, zdaj lahkotno bo vendar premagati mesto Tro-
[janov,

Ktero se daleč razteza. Zdaj niso več dvojnega sklepa
Razni mogočni Olimpski bogovi, ker pregovorili so
Hero s svojimi prošnjami že vsi omečivši jo vendar
To si ti dobro zapomni, to rekši je zletel, a mene
Pustil zaspanec je sladki. Poskušajmo li se posreči
Pregovoriti Ahajce, da se oborožijo v boje!
Najprej je bodem jaz skušal z besedami kakor spo-
[dobno,

Naj ubežijo, v razkroženih ladjah jim bode veleval:
Vi zadržujete z besedami tu in pa tam jih k obstanku.

Nestor tako je govoril, odstranil se prvi iz seje,
Vzdignili so se prvaki, še drugi poslušali kralja so
Knezi okinčani z žezlom. A v zbor so dohajali narodi.
Kakor vro roji bučel iz izdolbljenih skal in potem
V tolpah spuste se prav naglo frleče na cvetke po-
[mladne,

Jedne sem, druge tja, kroginkrog mnogoštevilne letijo:
Tak iz šotorov in ladij privreli so narodje v zbor,
Drle tja čete številne so k robu visokega brega
Tolpa pri tolpi gre v zbor. Tam na sredi pa Zena
[poslanka

Ossa naganja podvzitati in pa hiteti. Nemirno je
Množica plala v zboru je zemlja ječala, bobnela, ko
Sedli so, hrup velikanski nastane ropot se le veča.
Klicarjev vpilo devet je, naj nehajo vendar hrumeti,
Naj še poneha vse vpitje, da čujejo svojega kralja,
Komaj posede se narod, na sedežih kroginkrog čaka;
Hrup se poleže in vzdigne se zdajci junak Agamem-
[non,

Opirajoč se na žezlo Hefajstovo delo umetno,
Ktero poklonil Hefajst bil nekoč je že Zenu li Kronju.
Zen to odstopil pozneje je Argos dušitelju v dar,
Hermes vladar ga podelil je konjebrzdalcu Pelopu;
Pelops naklonil potem ga je Atreju ljudstev pastirju;
Atrej ko je umiral izročil vse to je Thyestu;
Thyest ukrene, da nosil ga je Agamemnon junak,
Da bi bogato vladal otoke in dalje še Argos.
Oni oprl na to še govoril besede krilate je:

„O vi prijatelji čvrsti junaki Danajskega roda,
Vojnike Aresa v zmote prehude, zapletel me strašni je
Zen, ki poprej mi obljubil za trdno, da vrnem domov
[se!

Kruti porušil, razdjal je utrjeno mesto Trojanov.
Zdaj mi je sklenil pa hudo neznosno prevaro,
In me pozivlja, naj vrnem brezčastno nazaj se v Argos.
Ko mi poginilo mnogo je ljudstva, kjer čete so pa-
[dale

Zenu mogočnemu ugajalo bode gotovo to delo.
Glave podrl je tolikim mestom in še jih v potere,
Saj neizmeren in pa zmagovalen njegov je vpiliv.
Res je sramotno potomcem če zvejo, da Grkov broj
[hrabrih,
Bilo je boj brez uspeha s sovražnikom mnogo šib-
[kejšim.

Spor in prepir brez odmora je trajal ni hotel poje-
[njati ;
Z mnogo šibkejšim sovražnikom hotel ni dolgo kon-
[čati ;

Kajti če Grki Trojanci hoteli bi mir zdaj skleniti,
Če bi se zbrali Trojanci, ki imajo lastno ognjišče.
Mož po deset ko bi uvrstili v krogu in v vrsti jednaki ;
In ko bi posel točaja Trojanu še vsakemu dali,
Koliko desetoric, bi gotovo točaja ne imelo.
Toliko večje število je vrlih Ahajcev v primeri s Tro-
[janci,

Jim se pridružilo mnogo zaveznikov z raznih je mest.
Branijo ti mi že mesto razdijati z vplivnimi sredstvi,
Mesto, ki polno je lišpa in kinča, bliščobe najlepše.
Let je devet že minolo, odkar smo pred Trojo mi
[prišli ;

Les že na ladjah trohni in pa vrvi tam gnijejo lahko,
Ljube soproge in mali otroci nas čakajo ; komaj na
Domu, sedeči tugujejo in koprnijo v britkostih,
Mi pa se trudimo tukaj zastonj, ter ne moremo dalje

Dela zvršiti vsled kojega prišli smo semkaj
Čujte, povem vam besedo, poslušajte vendar pozorno!
Slušajte, kar vam svetujem bežimo mi v ladjah nazaj
Tja v domovino preljubo očetov, ker Troje ne bomo
Mogli več vzeti, obsežna je strašno. Ves trud je zaman.“

Tak govorivši je ganil vseh srca in vzdigne se kmalu,
Množica, kakor se dvigajo morski valovi peneči; na
Valih ikarskih v vzhodni in južni ko veter zapiha;
Kakor razsaja vihar, ki proti gromodajalcu se vspenja.
Kakor pač veter zahodni pregiblje vse klasje po polju,
Maja vse klasje viseče v viharju vpegiblje se v stran.
V zboru nastal je upor in veselo kričaje, hiteli so
V krilu prot ladjam, da prah se jim dvigal spod nog
[je nadležni
Hitro so navduševali drug družega ladje, naj zgrabijo,
Vlečejo v sveto valovje morja, da odjadrajo dalje.
Vzdigal njih krik do neba se je strašno kričanje je bilo,
Ladjam povprečne tramove odtegnejo v stran osam-
[ljene

Grki vrnili bi bili se zopet domov kljub usodi,
Ko bi ne bila pač Hera tako nagovorila Atene;
Hčerki mi revni gorje je zdaj Zena ki Eges pretresa,
Vrnejo naj v domovino očetov se zopet nazaj;
Grki li Argosa narodi zdajci črez hrbet morja.
Stava se Prijamu in pa Helena Trojanom tako naj
[pusti?

Grške dežele je deva zaradi katere je broj že Ahajcev,
Padlo pred Trojo prav daleč od ljubega doma livade?
Čuj in poslušaj me! Zleti ti hitro dol k vrlim Ahajcem
Vstavi jih in prigovarjaj jim z lepo prijazno besedo,
Naj ne spuste se v valovje morja svojih ladijza vožnjo!

Tak govorečo je čula vladarka glej Pallas Atene ;
Šla čez Olimpa strmine je skalnate naglo tekoče.
Našla je tu Odiseja stoječega ki premišljuje,
Ni se dotaknil pa ladje obrobļjene črno in krasno,
Žalost prebritka mu srce in dušo je skoro objela.
K njemu stopivši de višnjevooka Atena tako-le :
Laertov sin ti podjetni Odisej le mislite resno,
Zdajci vbežati v domovje ljubljenih očetov predragih
Ter pripustiti zdaj Prijamo in pa Trojancem Heleno
[vsled

Ktere je toliko Grkov pred Trojo prav daleč od doma,
Padlo, poginilo v boju boreč se do skrajnosti hrabro.
Idi zdaj naglo tja v tabor Danajcev in to brez odmora !
Tam prigovarjaj pač vsakemu možu s prijazno besedo,
Ter jim zabrani še ladje potegniti v morje globoko !
Ona tako je dejala, junak je spoznal glas boginje.
Naglo plašč vrže tje v stran in zbeži a pobere ga zo-
[pet

Eurybat, kateri sledil mu kot klicar je vedno doneče.
Oni ko Atreja sin Agamemnon se k njemu približa,
Vzame vladarsko mu palico trajno kot dedščino vzeto ;
Hitro Ahajcev, ki so oboroženi ladje pregleda
Kakega kralja kjer našel jě ali moža odličnjaka
K njemu pristopi, ter de mu prijazne in ljubke besede !
Stoj ! ne pristuje da tu tugoval bi kot kak strahopetnež !
Sevij, pomiri se, vmiri še druge ki zbrani so tukaj !
Kaj Agamemnon še hoče ti dobro še vsega ne veš
Skušati hoče vas zdaj, a pozneje vas bode še bičal.
Slišali nismo pa vsi, kaj govoril je v seji starejših.
Da ne izbruhne mu srd, ki vznemirjal bi vojno Ahaj-
[cev !

Strašna je kraljeva jeza, ki vnemo od Zena dobiva ;

Moč, dostojanstvo, božanstvo in razne vse druge last-
[nosti.

Kjer pa dobil je moža iz naroda kričečega vdaril ga
Z žezlom je, glasno zmerjaje ga vpil mu naproti.

Stoj in ne zgani se! Mirno poslušaj vse druge, kjer
[boljši od

Tebe so, ti strahopetnež brez vpliva in spretnosti vojne,
Nisi ti v boju vpoštevani in niti še v raznih posvetih!

Nismo jednako za kralja mi tukaj mi vrli Ahajci!
Mnogih gospodstvo je plitvo, le eden naj bode povelj-

[nik,
Jeden kraljuje naj sam, ki mu skritega Kronja je sin,
Žezlo postave je dal in celotno vrhovno oblast ima.

Tak je korakal med vojsko; povelja okoli dajoč,
Vsi so se vsuli zdaj zopet v posvete z šumenjem ve-

[likim,
Kakor šumijo le morski valovi, ko pljuskajo v skale
In se zaganjajo v skalno obrežje, ko morje buči.

Mirno sedeli na sedežih svojih so vsi, čakajoči;
Kričal jedini Terzit, blebetaje je vedno naprej,

Vsipal iz srca je psovke in razne grdilne besede.
Zmerjal porednež je kralje in smešil z prizori zasmeha.

Spriden do skrajnosti burke je vganjal in psovke raz-
[sipal.

Bil je pred Trojo najgrši vsled mažakov v vrsti,
Križem je gledal, bil kruljev je s šepasto nogo, po-

[habljen.
Rameni grbasti, prsi izključeni, glava na tilniku
Bila je drobna, a dolga vsejanih je imela par dlak.

Zopern bil je najbolj Ahileju in pa Odiseju,
Zbadal grdil ju je vedno in blatil brez konca in kraja.

Dalje sledi.

ILIADA

PROSTO PO HOMERJU Z UPORABO
RAZNIH PREVODOV IN PRIPOMOČKOV

PRESTAVIL

B. BEUK

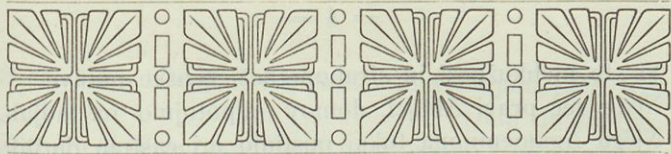
KURAT

II. Zvezek

Vse pravice pridržane.

V Gorici 1911.
Tisk. Giov. Paternolli.

ILIJADA. — II. SPEV.

ZEN POŠLJE AGAMEMNONU
POGUBEN SEN.

(Iz gršč.)

Čuj Agamemnona zmerjati začne mu psovke dajati.
Toda Ahajci zamerijo mu, togoteč se le v srcu
Glasno kričaje ga zbadal je dalje na strašne načine.
Atreja sin pritožuješ se vedno, povej nam kaj manjka ti?
Polni šotori so bronā ti in dragocenih kovin,
V šotorih tvojih krdela prekrasnih odbranih so žen,
Te smo podali ti Grki saj mest razdejanih so plen.
Morda želiš še zlata, naj tlonese ga kdo zmed Tro-
[jancev,

Semkaj od Troje kot del odkupnine predrage za sina
Kterega same sem v spone vklenil saj on je Ahajec?
Morda želiš si v zabavo, v obzir gospodinjstva še žen-
[sko prav
Mlado, da imaš pri sebi jo in poskrbiš si zabavo?
Spravljat v nesrečo Ahajce to vendar ne prija povelj-
[niku.

Vi ste mehkužneži in strahopetneži ženske narave
Niste več pravi Ahajci, domov odpotujmo na ladjah,
Njega Agamemnona tukaj pustimo pri častnih darilih,
Da se nasiti; spozna li koristimo njemu al' ne!

Osramotil Ahileja junaka je boljšega mnogo,
Kakor je sam in obdržal si darilo, ktero oropal je!
Zdi se, da leni Ahilej zdaj nima več žolča v prsih!
Ali Atrid bi drugače zdaj zadnjikrat delal krivico!
Zmerjal, psoval je Terzit Agamemnona, narodov diko.
Hitro pristopil k njemu Odisej, pogledal ga srpo;
Vsklikne pretilne, osorne besede, ga strogo okara.

Terzit si ti blebetač, če govornik glasan si in moder,
Molči, odnehaj, ne pričkaj se vedno ti s kralji edini!
Mislim, trdim da največji porednež si ti izmed vseh,
Kar jih je došlo z Atridoma semkaj pred Trojo borit
[se!

V mislih, besedah ne imej več ti kraljev brez vsake
[potrebe!

Dalje ne zmerjaj jih s psovkami vedno tako sramoteče!
Tudi ne čakaj vrnitve, saj sami ne vemo kako se vsa
Stvar še zasukne. Li vrnemo srečno, nesrečno Da-
[najci se

Zopet domov, kaj počivaš tu Atreja sin Agamemnona
Da sramotiš, ker junaki Ahaje so dali zakladov mu
Mnógo; zato se rotiš in razgrajaš pred zborom prav
[strastno?

Toda povem ti, le dobro zapomni se, če ne odnehaš!
Če blebetati te besno v bodoče še enkrat dobim naj ne
Bodem Odisej več in Telemahov oče le zvan:
Če te ne zgrabim in strgam obleko ti dol iz telesa
Plašč in pa suknjo ter cape, ki krijejo tvojo sramoto;

S strašnim tulenjem odpošljem te k ladjam prav trd-
[nim do morja,

Z zbora te stiram, pretepem, neusmiljeno z biči, z vdarci,
De in udari ga z žezlom po hrbtu in ramenih močnih!
Zvijal Terzit se je, solze debele so lile z oči mu.

Pege, klobase debele nastale na hrbtu so kmalu mu,
Ravno pod zatega žezla udarci, da ves je otekel.

Vsede drhteč se, mrmra in solze si briše z obličja,
V krogu potrti so stali smejaje se vendar mu srčno.

Marsikateri sosedu je svojemu z znaki namignil:

Mnogo je dobrega storil Odisej nam v bojih in

Zboru, ker znal je lepo govoriti in vojno vrstiti;

Zdaj uprizoril najboljše je dele pred vsemi Argejci,

Obrekovavcu da gobec zamašil je in ga ukrotil!

Bode v bodoče pač dobro premislil on, predno kaj
[zine;

Kralje psovati, zbadljivo napadati, jih sramotiti!

Ljudstvo dejalo je. Mest pa rušitelj Odisej se vzdigne,

Žezlo vladarsko držeč a pri njemu je stala pozorno

Pallas Atena, podobna je klicarju; narodu ona molčati

Ukaže, da bližnji in tudi oddaljeni slišali govor bi,

Premišljevali, da vsi bi besede, ki tekle mu z ust so.

Oni pa dobromisleče pričel govoriti je v zboru:

Atrid, Ahajci te hočejo zdaj razpostaviti sramoti,

Nočejo ti izpolniti obljube, katero so dali ti

Glej, konjedorodni so Argos pustili, so tebi sledili:

V svesti da vrnejo se, ko razdenejo Trojo mogočno.

Kajti kot nežni otroci uboge vdove ječijo,

Jočejo, tožijo bôl in želè se vrniti domov,

Vsak hrepeni po domovju, britkost ko vzemirja ga,
[tôga.

Marsikateri tuguje, kak mesec če proč je od doma, od

Svoje soproge in tam na zakroženih ladjah ihti;
Kadar ga zimski viharji po morja valovih podijo.
Let že devet je povrstno minolo, ko vstrajamo tukaj.
Grajati nočem Ahajcev, da skoro nemirni, nevoljni so.
Tužno sedijo pri ladjah, hoteč se vrniti domov!

Zdi se sramotno po čakanju dolgem zdaj iti domov.
Le potrpite prijatelji moji, da vendar spoznamo
Ali nam pravil Kalhant je resnico, li varal nas grdo.
Vemo še dobro, v spominu ohranimo in pričamo vsi,
Kolikor nas je ostalo pobeglih še smrti, morivki.
Včeraj je bilo, se zdi mi, ko zbrale so naše se ladje
V Avlidi, Prijamu in pa Trojancem pogubo nesoč.
Mi darovali okoli studenca bogovom nesmrtnim smo,
Žrtve praznične popolne na svetih oltarjih v spravo
[pod

Jávorjem sredi zelenja, kjer srebrnočist je izvirek.
Známenje čudno prikaže se, zmaj, ki škrlatnoluskinast
Strašno ga gledati bilo, Olimp ga je sam odposlal.
Pisan na hrbtu se dvignil, vspel je na javor košati.
Vrabci prav mladi so bili na veji, negodni otroci,
Skrivali so se pod listjem, je bilo jih osem in mati,
Ktera redila jih je, deveta med njimi je bila čuječa.
Milo so čivkali in žvrgoleli, požrl jih on je
Hlastno, le mati nje je obletavala in žalovala po
Ljubih otrocih, a zmaj za peruti ujame še mater.
Ko pa mladiče požrl je, mater vrabca postavi ga
Bog še v znamenje čudno, ker v kamen ga je spre-
[menil.

Kajti kot kamen ustvaril ga skritega Kronija je on.
Mi pa smo stali okoli, strmeli v prizoru smo strašan
Kak se je vrinilo marsikatero zlo v žrtve nebeške.

Tak je govoril Kalhant in sedaj se že vse nam spol-
[nuje :

Kaj ste obmolknili vi vitolasi Ahajci tak hitro ?
Zenova moč nam vstvarila čudež je jako stresljiv,
Trajen bo dolgo še časa izvršen je v večno proslavo !
Kakor je oni požrl mladiče in vrabcev dojenko ;
Osem vseh skupno in mater deveto, ki rodila jih je :
Tak bojevali se bomo pred Trojo mi let še devet,
Z ulicami vred osvojimo si mesta mi v letu desetem.
Prerokoval jim je oni, zvršilo se bode tako.
Še ostanite tu skupaj, vi vrli Ahajci mi zvesti,
Dokler trdnjave si Prijama ne osvojimo celotno.
Tako je Odisej govoril in glasno trdil je ves narod,
Krog pa ob ladjah odmeval Ahajcev je slavnostni vsklik;
Vsi so proslavljali govor božanskega jim Odiseja.

Jezdec jim Nestor je dal pojasnilo sledeče na to :
Bog moj, vi vsajate si govoriti tu v zboru kot dečki !
Ki v nedorastli mladosti ne poznajo še vojnih činov !
Kje pa so naše pogodbe, obljube, prisege slovesne ?
Kaj naj spuhtijo vsi sklepi, obljube, skrbi naših mož ?
Žrtve in sklepanje rok v posvetih na moško besedo ?
Kajti besedno prepiramo zdaj se ; ne moremo najti
Vendar rešitve, če tudi smo dolgo že tukaj zaman !
Atrej ostani pri trdnemu sklepu v bodoče in pelji
Narod Danajcev v boja srdito vrvenje z orožjem.
Pusti rohneti posámezne, sklepajo naj še zakotno
Smelo trdim, da ne spolne se želja jim vendar nikdar ?
Nezadovoljneži grejo naj z Bogom domov, kot umestno
Prej ko zvedo li obljuba je Zenova laž ali ne.
Jaz pa trdim, da obljubil je vzvišeni Kronij nam
Srečno vrnitev ko v ladjah odjadrati mi smo od doma

Grkom Trojancem z umori pogini smo vedno pretili:
Blisk njegov švigal na desno je v znamenje zmago-
[dobitja !

Nihče naj vendar ne sili domov tak nestrpno in željno
Dokler Heleninih solz in vzdihov ne zberemo z zmago!
Kdor pa želi hrepeneče domov se vrniti, naj zgrabi
Brzo zakrivljeno ladjo stoječo na višnjevem morju:
Smrtni usodi zapade da prvi med drugimi vsemi!
Kralj, le pomisli, uvažuj ti moj nasvet med drugimi
[vsemi.

Smelo ovrgel ne bodeš besede, katero izustim.
Loči vso vojsko po rodih in plemenih o Agamemnon:
Rod da pomagal bo rodu in pleme plemenu jednako.
Storiš ti to in ubogajo tebe Danajci; spoznaš
Kdo strahopetnež voditeljev vojne je, kdo pa narodov
Kdo korenjak je; ker skušali bodo se vsaki posebej.
Dalje spoznaš osvojitev ovira upliv li Bogov,
Li strahopetnost in pa pomanjkljivost je spretnosti
[bojne.

Njemu dejal Agamemnon je narodov vrli vladar:
Zopet si zmagal ti starček v zboru Ahajskih mož.
Oče ti Zen in Atena, Apolo ko imel deset bi
Svetnikov takih v vrsti Ahajcev udanih mi vedno!
Kmalu trdnjava bi Prijama padla, zdroбивši se v prah
Zmagano mesto le z našo močjo bi porušeno bilo!
Gromodajalec pa Zen mi poslal je le žal in pa bol,
Ker me zapletel v prepir je, v vrvenje in spore in
(spletke.

Jaz in Ahilej se sprla sva ravno vsled deve, sovražno
Vžgal sem prepir in podkuril razpor sem da krog in
[krog vre.

Če se zjedineva zopet, kar lahko se vendar zgodi,

To se približa poguba Trojancem brezdvombeno kmalu!
Idite zdaj pa k obedu, da začnemo ljuti že boj.
Dobro nabrusite meče, pripravite ščite, v orožje;
Konjem poskočnim še krme in klaje vi dajte zadostno;
Tudi oglejte vozove si, s kratka pripravite se v boj.
Skušati hočemo v strašnem se boju med dnevom junaško
Niti za hip mi odjenjati nočemo in odpočiti se;
Tmina le vtegne ločiti pogumne može bojujoče se.
Potne obramnice ščita pa bodo še marsikateremu,
Ko bo prijemal za ščit in pa sulico v rokah vihtel;
Marsikomu se bo konjič potil ko bo vprežen v lep voz.
Ako odtegne se boju nalašč in pa vedoma kdo;
Ter zaostane pri ladjah gotovo pogubi ne vteče.
Gledal zaman bo okoli, da psom in pa pticam bi vbe-
[žal!

Oni dejal je, Danajci so vpili kot morsko valovje;
Strašno razbija in pljuska vodovje ob skalnati breg,
Veter ko južni zapiha, valovom ne daje miru
Vzdignejo in razkropijo se, dirjajo v ladjah okrog.
In darovali dosledno so večnim in trajnim bogovom
Ter so prosili, da vtekli bi vojski usodni in smrti.
Ljudstva vladar Agamemnon daruje jednako med njimi
Vola petletnega, mastnega Kroniju, ki je mogočen.
Ter je povabil še k žrtvi Ahajcev vse starešine,
Nestorja najprej, ter Idomeneja, Ajanta oba,
Tydeja sina, Dijomeda šestega pa Odiseja,
Sam prostovoljno je prišel še klicar v boju Menelaj;
Kajti spoznal je v sreč, kaj brat nameruje storiti.
Vstavili krog so se bika ječmena so vzeli še zraven;
Ljudstva vladar Agamemnon povzdignil svoj glas je v
[molitvi;
Zen o najslavnejši in najmogočnejši etra vladar!

Solnce zahajati tminam, vshajati prej ne dopusti,
Prej nego zvrnem jaz Prijama dom iz višine v prah,
Vrata zapalim s plamenom sovražnim in pa pokončam;
Prej kot pred Hektorjem v kose raztrgam okrašen
[oklep

V tem ko se mnogo njegovih tovarišev v prah raz-
[drobi!

Oni je molil, a Zen mu ni htel še izpolniti želje;
Dar mu je sicer vzel pomnožil pa je stiske njegove.
Ko so zadostno molili ječmena okrog natrosili;
Vpognili vrat so zaklali in kožo so žrtvi olupili,
Stegna ločivši ovili z mastjo so še kroginkrog dvakrat,
S kosi pokrili posamezne ude potem so pozorno.
To na gromadi brez listja zažgali so vse v darilo;
Čreva na plamu našpikana pa so vrtili okrog.
Stegna ko vsa so ožgali in drobje okusili slično;
Zvezali drugo so drobno na raženj so vse nasadili.
Spekli vse to so previdno potem pa na ploščo so
[djali.

Skončavši delo daritve pripravili so si obed;
Skupno jedoči so se pogostili in pa veselili.
Ko hrepenenje po jedi, pijači vtolaženo bilo je:
Začne razgovor vrstiti zdaj Nestor kot klicar preglasni
Atreja sin Agamemnon častitljivi ljudstva vladar:
Zgubljati čas ne dopusti več dalje in z delom odlašati,
Ktero nam Bog je naložil, da treba ga vstrajno zvr-
[šiti,

Klicarji glasno in spodbudno, bodrite vi narod Ahajcev,
Zbere, da ljudstvo z brončevim oklepom se k ladjam
[prav hitro
Dalekosežno vso vojno Ahajcev pregledati hčemo

Vojna srdita, da kmalu izbruhne in bije se boj.

Oni dejal je, poslušal ga ljudstva vladar Agamem-

[non je,

Klicarjem z glasom donečim veli le podvizajte urno,

Sklicati v vojno Ahajce in narodi naj brž se zberó.

Tekali so vojskovodje okrog in razvrstili narode.

Višnjevooka Atena je bila z njimi v spremstvu

Ščit pa nesmrtni držala je v rokah in tekaje okrog;

Krasnih sto čopov viselo na njem je spletenih z zlata

Vrednosti neprecenljive. V šotore Ahajcev je tekla

Vspodbujajoč jih, naj hrabro, vstrajno bore se v boju.

Neutrudljivo je čvrstila prsa možakov z vnemo,

Vstrajati, vojskovati se junaško do zmagodobitja.

Boj še prijetnejši zdaj jim je nego vrnitev na dom

V ladjah obsežnih ki meče valovje jih sem in pa tja,

Kakor kak ogenj pogubni, ki v gozdu nezmernem vsplam-

[ti na

Gorskih vrhovih in daleč tja šviga obsežni plamén;

Tak se je vzdigal orožja sij svetel skoz zrak do nebes;

Kadar korakale vojne so čete razvrščene dalje,

Kakor nebrojne krdele glej tičev gosij in žrjavov

Ali labudov, ki imajo dolge vratove viseče,

Letajo sem ter tja vedno po polju krog Kajstovih vod;

Bijejo gibčno s perotmi in slednjič se spuščajo s šu-

[mom na

Tla, iz livad in od ladij da zemlja bobni in se stresa.

Ravno tako so se vsule nebrojne tolpe Ahajcev

Naglo od ladij šotorov v ravnino skomandrovo dolgo.

Strašno grmela je zemlja, ko konji, možje so dohajali.

Ko so postavili se na ravnini skamandrovi cvetni;

Bilo jih toliko je, kakor listja in cvetja spomladi.

Kakor brenčijo muh tolpe nebrojne po plotu v ograji

Toliko bilo v ravnini Ahajcev je kodrastih las,
Da bi zmrvili, ubili Trojance, v boje so tekli.
Kozji pastirji kot ločijo kozjo vso čredo na paši brez
Truda, ko ista pomešana dirja po pašnikih kroginkrog ;
Tak vojskovodje Ahajce vredili so tu in tam spretno,
Da bi podali se v boje junak Agamemnon med njimi,
Kteri v očeh in na glavi gromovniku Zenu enak je.
Atreju v pasu na prsih Pozejdonu mnogo jednači.
Kakor najlepša živalica bik je v vsej čredi ponosen,
Ter odlikuje med zbranimi kravami se na livadi.
Slično proslavljal in odlikoval Agamemnon je Zena.
Ta kot prvak med junaki se skazal je v boju boritelj.

ILIJADA. — III. SPEV.

OGLEDOVANJE RAZ ZIDOVJA.

Ko z vojskovodji se tesno združilo je sleherni ljud-
[stvo,

Z vikom in krikom kot ptički Trojanci so drli naprej;
Kakor pod milim obnebjem žrjavov je vrišč in pa šum,
Kteri ubežali so mrazu, deževju, nalivom prestrašnim,
Tam ob valovih teko oceana vriščeči na južno,
Malih Pigmenov zaród zatiraje z umorom z pogubo;
Bližajo v strašni se boj ko že zarja poraja se v zraku.
Oni tihotno so šli vsi Ahajci pogumni in krepki,
Združeni v sreč drug drugemu vedno pomagati v boju.

Sivo kot meglo jug v gorskih višinah okoli razgrinja,
Ktera pastirjem ne prija, tatovom pa ljubši kot noč je
In se tak daleč le vidi, kot kamen zalučan leti;
Tak se je dvigal prah gosti od tal, ko dohajale čete
[so.

Hitró premeril je vojske pohod vso ravnino prostrano.
Ko sta se bližali vojski sovražni, prikazal se prvi je,
V sredi Trojancev božanski junak Aleksander, imáje
Pardovo runo li kožo na ramenih nosil je strélek,
Lok ves zakrivljen, ter meč in dve kopij v rokah, ki
Špičasto bilo v ostrini železa je sklical junake, da
Merijo z njim se, zdaj v borbi prestrašni zid da od-
[loči.

Ko bojaželjni junak Menelaj zdaj njega zagleda,
Bliža pred tolpo hrumeče se naglih korakov srdito:
Kot se kak lev veseli, če vprizori se večji mu plen,

Bodi da najde jelena rogatega, divjega kozla
Hlastno, požrešno požre ga, če gonijo psi ga in lovci;
Gneča psov skočnih odganja ga lovcev krdela številna:
Radosten bil Menelaj je tu videti zdaj Aleksandra;
Upal je z bistrim pogledom zločinca prodirno vstrašiti.
Naglo poskoči z voza oborožen ves ginjen na tla.

Ko Aleksander zapazi ga v vrsti med prvoborilci
Vstraši se v srci, se umakne brž v vrste prav goste
[nazaj,

Gneči prijateljv vmakne se, da se odtegne usodi;
Kakor če vglada kdo gada v gorovju, brž plaho od-
[skoči

Udje treso se mu, lica bledijo potrto obličje je plašno;
Tak se je vmaknil glej v vrste Trojancev brezsrčnih
[nazaj

Božji junak Aleksander, boječ se zdaj Atreja sina.
Hektor ozmerja videč ga, deja mu besede sramotne:

Parid najlepši junak, ti mehkužnež, ti zvit zapeljivec,
Ko bi ti rojen ne bil, ti želim — ali umrl že davno,
Prej kot dekličil in snubil si! Bolje bi zate zdaj bilo
Nego tu stati v zasmeh in sramoto preziran od vseh!
Smeh in krohot vitolasi Ahajci vprizorili so,
Kteri bojevniki v vojni te čislajo, ker si postave
Krasne in čvrste če nimaš poguma, moči pa ti v srci!
Kak si se upal ti v ladjah čez morsko srdito valovje!
Spremljan od zbranega ljudstva se končno družiti s
[ptujci,

Ter odpeljati iz daljne dežele še žensko prekrasno,
Svakinjo mož bojevitih, ki bivala v Apje je krajih?
V žalost veliko očetu in mestu in narodu vsemu,
Zraven še samemu sebi v sramoto veliko, v veselje pa

Tudi sovražnikom? Ali ne vstaviš se več Menelaju!
Kmalu spoznal bi, komú si odvedel cvetočo soprogo!
Citre in pa Afrodite darovi, bi nič ne koristili tebi,
Lepi lasje in nje lepa podoba, ko v prahu bi zvijsal se!
Pač so veliki plašljivci Trojanci, drugače bi bili
Tebe že zdavna kamnjali, vsled zla ki povzročil si jim!

Mu odgovoril božanski junak Aleksander je resno:
Hektor, pravično me grajaš ti, nikdar krivično,
Vedno ti srce je kakor jeklena sekira vstrajno;
Neukrotljivo prekolje blodove že vpričo tesarja, ko
Teše tramove za ladjo vihtenje jej moč pomnoži.
Srce ti trdno, junaško je, polno poguma, moči.
Ljubih darov Afrodite mi nič ne očitaj v bodoče.
Neovrgljivih darov neumrjočih ni treba zametati,
Dajo jih sami po sili, ne more jim nihče jih vzeti.
Ako pa hočeš, da zdaj se bojujem, le ukaži Trojan-
[cem,

Naj le posedejo mirno k počitku se v sredo sto-
[piva

Jaz Menelaj, da bojujeva se za Heleno v dvoboju;
Za njene zaklade, kdor zmaga pa v boju odpelje do-
[mov tudi

Žensko. Prijateljstvo sveto, zavezo sklenite med sabo.
V skalnati Troji stanujte; a oni naj grejo domov tja v
Arg konjerodni v Ahajo, kjer mnogo cvetočih je dev.
Oni tako je govoril je Hehtorja govor vedril;
Stopi tja v sredo; krotivši vse tolpe srditih Ahajcev,
Sulice sredje držeč: so obstali zdaj tiho vsi.
Nanj so streljali Ahajci in merili sulice nanj,
Kamenje lučali, glasno zakliče glavar Agamemnon:
Vstavite vendar, ne metajte dalje Ahajski sinovi!

Hektor s čelado na glavi nam hoče povedati nekaj!
To jim dejal je; pomirili so se, obmolknili vsi so;
Vendar prišel med vojskoma dalje razvijati govor je:
„Mojo poslušajte resno besedo Trojanci, Ahajci,
Kaj nam veli Aleksander vsled kojega boj je nastal.
On nam veli naj Trojanci, Ahajci orožje odložijo,
Krasno kam tjekaj na zemljo bogato in prav plodo-
[vito;

On in pa zraven še vrli junak Menelaj bojeviti,
Hočeta v sredi se sama za devo Heleno boriti.
Dalje pa tudi za razne zaklade, kdor zmaga pa v
[boju,

Oni brž vzame zaklade, odpelje si žensko domov.
Mi pa prijateljsko sklenemo sveto in zvesto zavezo.
Oni dejal je, glej vsi so obstali in skrbno molčali.
Zdaj se oglasil je še Menalaj, kot klicar je rekel:

„Čujte še mene; ker radost prešinja zdaj moje srce,
Zdaj vi Trojanci Argivi se mirno razidite prosim,
Mnogo vsled spora prepira med nama prebili ste zla;
Komur med naju je vsojena smrt, naj umrje tu častno,
Vi pa se spravite mirno, po spravi odstranite se.
Jagnje zdaj dvojno vi vročite Helijo belo, kozlička
Črnega, zemlji samico, saj Zenu podamo še tretjega.
Skličite dalje še Prijama moč, da zavezi priseže
Sam, ker sinovi prevzetni so skoro brez vsake zve-
[stobe:

Nihče teh mož naj ne vsoja si Zenu prisege lomiti.
Vedno še vtriplje mladenčem srce, ko pa starček stopi
[med

Nje, ki pogleda na desno, na levo, naprej in nazaj;
Oni prevdari kako bi blaginja obema vspevala

To je dejal in Ahajci Trojanci so se veselili,
Upali konečno so se odpočiti od vojne nesrečne
Konje postavili v vrste so in so poskakali z voz,
Malo prostora ostalo potem je med njimi vmes.

Hektor pozval in poslal je dva klicarja hitro tja v
[Trojo,

Da mu za žrtev prineseta kmalu dva jančka. Prijama
Starega skličeta semkaj pozoveta v kraj, da daruje.

Ljudstva vladar Agamemnon jim pošlje, potem še
[Taltybja

K ladjam prostornim, da isti prinese mu jančka za dar;
Oni je tekel, ubogal je brž Agamemnona kneza.

Boginja Irida se napotila potem je k Heleni

Svakinji svoji; bila jednaka je Antenorida soprogi,

Ktero Antenora sin si nevesto predrago je zbral,

Zvana Laodika, bila najlepša je Prijama hčerk.

Ono dobil je doma, ko je tkala še platno v sobi,

Tkala je plašč in vvezla je vanj še broj bojov nevar-
[nih,

Konjebzdalcev Trojanov, Ahajcev pred Trojo mo-
[gočno,

Koje iz Aresa rok so prebili prestati vsled nje.

Čuj, brzonogega, ki Irida bližje stopivši pričinja:

„Semkaj približaj se udani otrok, da boš videl vse
[čine,

Čudne reči, ki vršé med Trojanci Ahajci se vedno.

Ti ki nedavno v nasprotstvu gojili so Aresa srd,

Ter se trudili, da boj krvoločni bi kmalu vsplamtel.

Ti že počivajo mirno in boj je že često spončan,

Tamkaj na ščite slonijo, njih kopja so vsajena v tla.

Le Aleksander in pa Menelaji še snujeta boj;

S ščitom, in kateri premaga mu bodeš ti ljuba so-
[proga.

Tak govorila boginja je, brž vsplamtelo jej željno
Je hrepenenje po možu, po rodnemu mestu in svoj-
[cih.

Hitro z zavojem z zavezo se je ogrnila in plane iz
Sobe, pretaka le solze debele, ki lile iz lica so jej.
Sama ni bila; dve služkinji šli sta pozorno za njo,
Ethra, li Pintheja hči in pa Klimene, ki vladoželjna
Kmalu dospeli so tjekaj do skajiskih strašnih vrat.
Tam bil je Prijam in Panthoos, zraven Thymot
Lampas in Klytjos in Arez rojnec Hiketona,
Tudi Antenor junak in Ukalegon polna modrosti,
Tu so sedeli, krog Prijama najplemenitejši starčki;
Modri previdni možje; ki so mnogo trudili se v bojih;
Vendar v zboru so bili govorniki polni nasvetov,
Ne neenaki skržatom, ki v gozdu na drevju sede;
Ter se oglašajo z glasom prav milim čvrčijo, žgolijo,
Tak so na stolpu sedeli govorniki, mili možje.
Čuj, šepetali so, ko so Heleno prihajati zrlj;
Rekli drug drugemu često na tihem krilate besede
„Grajati vendar ni treba Trojanov, Ahajov trpečih vsled
Ženskega bitja boleznj in reve ter drugo gorjé!
Samim nesmrtnim boginjam podoben obraz je nje
[krasen!

Vendar naj vrne kljub bleska krasote se v ladjah do-
[mov,

Prej ko množi se nam in našim otrokom neznosno gorje,
Starčki so rekli; a Prijam odvrnil Heleni je zopet:
„Bližje vsaj pridi mi hčerka predraga in vsedi se tukaj,
Da gledala boš soproga, sorodnike in pa prijatelje!

Krivde ne nosiš nobene. Saj neumrjoči so krivi,
Pomilovanja vredno so vojsko Ahajcev naložili meni!
Pridi sem, da mi poveš ti orjaškega moža ime,
On med Ahajci visoko in častno po konci se dviga!
Sicer so drugi še večji od njega in bolj imenitni;
Krasnega vendar tako in pa zalega nisem še videl,
Miti častitljiva diči ga često kraljevi ponos!

Odgovorila mu brž je Helena boginja vseh žen,
Ti si častitljiv o tast mi predragi zelo silovit!
Rajši bi bila si smrt izvolila, kot prišla sem semkaj,
Tvojemn sinu sledivši sem dom zapustila in znance,
Hčerko še malo in ljube sovrstnice ljubko mi udane!
To se ni vendar zgodilo; tujem in solze prelivam,
Zdaj ti povem izvedljivo lepo povprašnješ ti mene
Atrejev sin, ali vojni glavar Agamemnon je oni,
Kralj je prevrli bojevnik prečvrsti in hraber zelo,
Svak mi je bil razuzdanki če sploh bil kedaj je!
Oni dejal je in starček preglasno z začudenjem vsklikne:
Blaženi Atrid! ti sreče si sin in ljubljeneц bogov!
Bilo podložnih ti mnogo Ahajcev udanih je vedno!
Bil v vinorodni sem Frigiji, kjer gledal sem Frigov
[krdele,

Otreja rod in Mygdone bogovom podobne mogočne,
Ki ob bregovih Songarja so se vtaborili živahno;
Bil sem prištet jim kot pravi zaveznik, tovariš pre-
[zvesti,

Ko so pa prišle nad nje bojevite Amazonke v obrambo;
Vendar v manjšem številu kot broj bistrookih Ahajcev
[je!

Zdajci zagleda jo starček Odisej in vpraša jo vnovič:
Hčerka ti moja povej mi kak zove se oni, povej mi?

Manjši je kot Agamemnon postave visoke in vitke je
Toda na ramenih, prsih je videti širši in čokast.
Tamkaj na tleh plodonosnih leži mu orožje njegovo ;
Sam pa koraka, obkroži kot oven vse vrste možakov :
Jaretu skoro podoben je, kateri je z volno obraščen,
Ktero med čredo je belih ovac sredi pašnika vedno.

Njemu dejala Helena je Zenova hčerka preljuba :
Laertov sinko je ta Odisej duhovit in nadarjen,
Na skalovitem otoku tam v Itaki se je rodil,
Spreten je za vsakovrstne zvijače in modre nasvete.
Zdaj spregovoril razumno je Antenor : Žena, povedala
Prav si, resnično in nisi pretirala skoro besed.
Tudi tu sem radi tebe poslan bil je blagi Odisej,
In bojeviti junak Menelaj, ki za spremstvo mu bil je.
V svojem sem dvoru oba pogostil, jima stregel uljudno :
Stas sem obema spoznal in pa misli njih modre, pre-
[vidne,

Ko med Trojance sta prišla, ki zbrani so v krogu se-
[deli

Kadar sta stala presegal ga je Menelaj visoki.
Ko sta sedela je bil Odiseji častitljiv še bolj.
Ko govorila in misli razvijala, vsaki po svoje sta ;
Čuj Menelaji govoril takrat je krilate besede ;
Polne vsebine, a malo in brzo ni plitvosti ljubil,
Kar je nestvarnega vse je preziral in mladostna leta.
Ko se pa vzdignil je iznajdljivi Odisej je stal,
Žezlo je držal prav trdno v roci ga ni vpogibal on
Niti naprej ne nazaj, kot prostak se je smatral in
[zdel ;

Mislil bi, da je potuhnjen, togoten li bedasti človek.
Ko pa izustil iz prsij mogočno besedo je resno ;

Kakor snežinke po zimi so padale z ust mu besede ;
Nihče nesmrtnih ni drznil se zdaj tekrovati z Odi-

[sejem

Stas opustivši smo občudovali razum, bistroumje mu.
Zdajci zagledal je starček Ajanta in vprašal ga v tret-

[jič je

Kdo pa je oni Ahajec veliki, kateri presega vse
Druge junake, ma glavo visoko in rame široke
Krasna Helena z ogrnjeno haljo, dejala mu je :
Ajant se zove junak, v obrambo Danajcem je on.
Idomenej nasproti stoji med Krečani kot bog ;
Zbirajo se okol kralji glavarji Krečanski vsi zbrani,
Čestokrat ga gostoljubno vsprejel Menelaji je v dvoru,
Našem, ko prišel iz Krete domov je zdaj vidim.

Zbrane vse druge prijazne Ahajce, bojervnike čvrste,
Koje že dobro poznam njih imena prav lahko navedem.

Dveh pa ne morem zagledati — rodnih mi bratov,

Ki poglavarja sta narodov, Kastorja in Polydeuka,

Jedna jih mati rodila je meni telesno mi brata sta.

Ali mi nista sledila iz Lakedajmonije mi ljube ?

Sta se peljala po ladjah, ki jadrajo daleč po morju,

Ali se pa nočeta vdeležiti vseh bojev prekrutili,

Da bi ne slišala psovk in očitanj, ki žalijo mene ?

Tak je dejala ; a nju je pokrivala rodna že zemlja

V Lakedajmonu, v deželi predragi domovje očetov.

Klicarji nesli skoz mesto zaveze bogov so darove

Jančka dva, vince iz zemlje domače pa v kozjemu

[mehu.

Klicar pa Idaj je nesel za njima vrč krasni čaše zla-

[tène.

Starčku bližaje se, de mu svarilne besede v bodrilo :
Prijam o Lameodonov ti sin, brž vstani ker kličejo

Plemenitaši ter konjebzdalci trojanski, ahajski
Tja na ravnino, da sklenete sveto pogodbo, prisego.
Le Menelaj in pa Aleksander se bosta borila ;
Z dolgimi kopji za žensko, do zmage sijajne, odločne ;
Kdor pa sovražnika zmaga sledila mu bode z zakladi.
Ona mi drugi pa sklenemo zvesto prijateljstvo z za-

[vezo

Zidamo Trojo iz groblja, a oni se vrnejo zopet
V Arg konjerodni, v Ahajo, kjer mnogo je lepih še
[rožnatih

Žen. Glej ustrašil se starček je vendar ukaže tovari-
[šem,

Naj brž zaprežejo konje, ko bilo je vse že vrejeno
Sedel je Prijam na voz in popadel vajeti je urno ;
Ž njim tudi Antenor skoči na voz in odpelje se dalje.
Konji zleteli skoz skajska so vrata po polgi planjavi.
Ko sta dospela k Trojancem, Ahajcem zkočila z voza

[sta

Hitro na tla rodovitna, ki dajala mnogo živil je,
Sredi potem so hodili Trojancev in tudi Ahajcev.
Naglo se vzdignil je ljudstva vladar Agamemnon vo-

[ditelj,

In Odisej, ki poln bil dobrih nasvetov je. Klicarji
Zdaj pripeljali so žrtve različne in vino v vrčih
Vlili so vode zdaj kraljem na roke. Atrid je potegnil
Z nožnice nož, ter poreže vsem jančkom zdaj dlako

[raz glave

Klicarji so sporočili Trojancem, Danajcem, načelni-
[kom vsem.

In Agamemnon z rokami vzdignenimi prosi in moli :
„Oče Zen, ti si častitljiv, mogočen poveljnik od Ide !
Helij pa tudi, kateri izve in pregleda reči vse prevažne !

Tudi ne reke in zemlja, ki spodaj kaznuješ duhove
Mrtvih ljudi, ki prisego so krivo kedaj tu storili!
Priče bodite vi vsi in ohranite trdno prisego;
Če Menelaja junaka Aleksander pa morda vbije;
Heleno sam obdrži te zaklade blaginje vse,
Vendar na ladjah, ki gredo po morju, se vrnemo zo-
[pet.

Če Aleksander pa pade v boju z junakom Menelajem;
Ženo Trojani potem izpusté in še njene zaklade;
Zraven Argivoni pokoro naložijo, katero jim prija.
Ktera bo trajala tudi v bodočih človeških rodovih.
Ko bi se branil pa Prijam in Prijama vrli sinovi,
Dati mi vse poročilo, ko padel je že Aleksander;
Hočem za spravo se in obravnavo jaz vnovič beriti,
Z vojno močjo, jaz ne vrnem domov se brez vojnih
[vspehov.

Prej kot dosežen, izvršen je boja že cilj in namen.

Rekel je jagnjet vratove porezal, z jeklom prestrašnim.
Vrgel potem cepljajoče je v prašnato zemljo na tla,
Brž so poginila, ko jim je jeklo že vzelo vso moč.
Klicarji pa so zajemali z zlatimi čašami vino
Z vrča, ves narod pa molil je glasno k bogovom v
[višave.

Molil tako je Trojanov Ahajcev marskteri okoli:
Zen pa častitljiv, mogočen in drugi bogovi nesmrtni?
Kteri izmed nas prelomili bi sveto prisego, obljubo;
Njim naj se izlijejo tudi možgani po tleh, kakor vino,
Njim in otrokom njih ženske naj pridejo v spone su-
[ženjstva.

Prijama vnuk vladajoči pa Dardona sekal potem je:
„Čujte besedo Trojani in oboroženi Ahajci vsi.

Vrnem jaz zopet se v Iljon nazaj, ker ne mogel bi
[gledati

S svojimi očmi, ko so bode moj sin bojeval z Mene-
[lajem.

Zenu le znano je in neumrjočim mogočnim bogovom,
Kojemu vsojena smrt je in dano je tukaj umreti.

Božji junak dejal je del jančka na voz je in sedel
[nanj ;

Z njim pa Antenor zagnal je konjiče na boku sedeč ;
Vajeti on je napenjal in s krasnega sedeža gledal ;

Čujte kot piš obrnivši se tekla sta tja proti Iljonu.

Zmerila Hektor in pa Odiseji sta boja prostore,

Vrgla v čelado sta žrebanja žreba in tresla sta volje,
Da odločila bi prvi kdo vrže naj sulico tja v sovraž-

[nika,

Ljudstvo molilo okoli je dvigalo roke k bogovom.

Marsikateri Trojanov, Ahajcev je iskreno molil :

Oče ti Zen si mogočen častitljiv od Ide vladar !

Kdor je provzročil razpor ta, pogine naj, ide naj v
[Had,

Drugi pa sklenemo zvesto prijateljstvo, stalno zavezo !

Tak govorilo, molilo je ljudstvo ; a Hektor veliki

Tresel je žreba v čeladi nazaj gledajoč in poskočil

Prvi je Paridov žreb in vsedli po vrsti so vsi se,

Tja na odmerjeni prostor za konje in drugo orožje

Sam on naloži na rame prekrasno si bojno orožje

On Aleksander junak vitolase Helene soprog.

Tračnice, šine obrambo oveže si hitro krog nog,

Lepe in svetle prikladne kot gležnji koščeni oklepi ;

Prsa pokrije si kroginkrog često z oklopjem Lykaona

Hrabrega brata, ki bil mu je vedno pravičen naklonjen ;

Meč si na rame obesi, kateri je srebrno grbast in
Ima ostrino jekleno, a zraven še ščit velikanski :
Glavo visoko pokrila je s čelado dostatno na vrhu,
Sulico močno vzame, ki bila mu dana je v roko.
Tudi jnnak Menelaj za boj se tako oboroži.
Ko oborožena bila junaka oba sta stopila na
Prostor odmerjeni sredi Trojancev Ahajcev, z oči jima
Švigal je ogenj, pogledi iskrijo že strah je gledalce
Konjebzrdalce Trojane, Ahajce prešinil prestrašno.
Stala v bližini bojišča sta li pozorišča dvoboja,
Besno vihtela sta sulice, srpo gledaje v obraz si.
Glej Aleksander je vrgel zdaj sulico prvi zadevši
V ščit Menelaja Atrida a ni mu prodrila života ;
Ost se jej skrivila je obtičala je v ščitu mogočnem.
Zdaj Menelaj brž sulico zgrabi in moli k Kronidu :
Zen le dodeli mi moč kaznovati ga, ker me je vžalil
Včini mi toliko zla Aleksander je, nna ga premagam :
Da se bo dal v bodoče kdo izmed potomcev zem-
[ljanov,

Tvoriti onemu zlo, ki ga dobromisleče gostil je !
Rekel je sulico brž zavihateč jo je vrgel v Aleksandra
V ščit je zadeta prodrila oklop in obleko raztrgala
Zdajci potegne meč srebrno grbasti brž Menelaj izza
Boka ter vdari z močjo grozovito po šlemu enako,
Trikrat li štirkokrat ko mahne, razbije se pade mu z
[roke

Čuj Menelaj pa k visokemu nebu prav bitko zastoka

„Oče Zen, nikdo bogov ni pogubnejši vendar od tebe !
Upal sem, da posvetim Aleksandru njegovo krivico,
Zlomil se meč mi je v rokah in v koščke se je raz-
[drobil

Sulico spustil zastonj sem iz roke, ter ranil ga nisem!“
Rekel je, skočil je nanj, ga pograbil za šlem in po-

[vlekel ga

Hitro za sabo je proti Ahajcem. Glej onega davil je
Pisani jermen viseč na debelem vratu okoli,

Kterega vtrdil z vezilom čelade je ravno pod brado.

Davil ga je in zadavil bi skoro ga bil v proslavo

Ko Afrodita li Zenova hčerka ni tega opazila

Ter mu prerezala hitro jermena je v brzo pomoč

Žilnati šlem prazni ostal Menelaju je vpognjen

Hitro zavihtel še enkrat ga je in pa vrigel v sodruge

Krepki junak, a pobrali so ga brž prijatelji dragi

Zopet naskoči ga s srdom vročim, hoteč ga ubiti

Z kopjem jeklenim. Pa glej Afrodita ga lahko ugrabi

[kot

Sama boginja zamore, zagrne ga v temo prav gosto

Dalje položi v njegovo ga spalnico dišečo dišav.

Naglo Heleno iskaje odstrani se. Najde na stolpu jo

Mnogo junakinj Trojank pa je bilo tam zbranih krog

[nje

Rahlo potegne za krasno jo krilo dehteče dišav,

Nektarja, bila podobna je stari predici zelo osiveli

Ktera jej predla je v Lakedajmonu najlepšo je volno

Najbolj ljubila je to pač Helena Tej često podobna

Reče jej čuj Afrodita Podvizaj in idi prav hitro

Kliče te zdaj Aleksander domov, ki počiva v postejli

V spalnici svoji prelep je, v obleki, ki prija mu strašno

Komaj verjela bi ti, da je prišel z bojišča domov.

Temveč s plisišča ali pa da napravlja na ples se.

Tak je dejala in ganila kmalu jej srce je v prsih.

Ko je spoznala boginjo na lepem vratu, na ljubkih

Prsih, ki polna mikavnosti in na žarečih očeh;

Zdaj se globoko prestraši in nagovori jo dobrotno :
Strašna boginja, zakaj prizadevaš si toliko mene kam
Zopet speljati ? Li mesta obljudena Phrygje naj vno-

[vič

Vpehan prehodim in mesta Meonije, če imaš ti morda

[tam

Ljubčka prijatelja udanega zvesto ti ? Zdaj je pre-

[magal

Menelaj, glej Aleksandra a mene preganja domov ;

Prišla zato si ti sem, imaš polno zvijačnih nakan ?

Idi tja, vsedi se k njemu, zapusti bogove mogočne ;

[ne

Vračaj se več gor v olimpske višave strmine brez-

[mejne

Temveč zdihuj okol njega skrbeča mu lajšaj ves bol ;

Dokler ne vzame za svojo soprogo li sužnjo te morda !

K njemu ne pojdem več, bilo sramotno bi njemu le-

[žišče

Zopet krasiti, ker zasramovale Trojanke bi mene saj

Nosim v srcih prestrašno gorje, ki provzroča britkost

[mi !

Polna še jeze li srda dejala Afrodita boginja je :

Prosim ne draži me, da se ne ujezim in te zapu-

[stim,

Strastno sovražila tebe bi kakor sem srčno ljubila te !

Vžgala pogubno sovraštvo narodoma jaz sem obema

Namreč Trojanom Ahajcem pogin ti je skoro zadan.

Strašno prestrašila se je Helena li Kronija hčerka

S srebrno svetlim blestečim zavojem zakrivši brzo se

Tiho odpravi, da niso zapazile jo še Trojanke.

Sama boginja pa šla je pred njo a prišedši do kras-

[nega

Dvorca Aleksandrovega šle po opravkih so služkinje
[vse,

Sama v dišečo zdaj spalnico stopi, odlična izmed
[žen

Brž Afrodita sladko smehljajoča še vzame stolico
Nese boginja nasproti ga brž Aleksandru uljudno
Nanj se vsede Helena zdaj Egerušitelja hčerka,
Nagovorivši soproga ozmerja ga proč odvrnivši se :
Kaj si se vrnil in boja, da bil bi pač rajši poginil !
Tamkaj premagan od njega, ki bil moj soprog je po-
[prej !

Prej si bahaje ponašal se, kos da si ti Menelaju s
Čvrsto roko in pa s ščitom premagati njega v dvo-
[boju

Pojdi tja zopet, pozovi ga vendar še enkrat v dvo-
[boj !

Trdno svetujem ti vendar miruj in ne meri se ž njim
Nič se ne spuščaj v boje krvave brez pravih pomi-
[selkov

Ščit da njegov ne zadene te brzo in te pogubi
Parid nato odgovoril jej skoro v sledečih besedah je :
Ti ne ošlevaj me in me ne žali z žaljivkami več.
Res Menelaj je mene z Ateno premagal že često ;
Bom ga v bodoče premagal in sam so bogovi nad
[nami.

Pridi se hočeva združiti trajno, da bode veselje ;
Kajti še nikdar ogrel me ni ogenj in duše premagal.
Niti ko prvič sem Lakedajmonijo jadraje zapustil
Tokrat, ko tebe sem peljal po morskih valovih ne-
[varnih.

S tem potolažil Heleno je, da ga je zopet pogledala.

Semtertja tekal pa je Menelaj po bojišči kot zver,
Ako zapazil bi kje Aleksandra tam v vrsti ljudi
Izmed Trojancev nobeden ni mogel pokazati njega
Skrit ne ostal bi gotovo, sovražili so ga kot smrt.
Slednjič dejal Agamemnon je: „Le poslušajte Tro-
janci in

Grki! ker zmaga je res Menelajeva danes.

Dajte Heleno nazaj in zaklade tako se spodobi,
Rekel tako je, Ahajci so glasno mu vsi pritrdili.

ILIJADA. — IV. SPEV.

PRISEGA SE PRELOMI.

V zboru se posvetovaje, sedeli bogovi so zbrani
V krogu krog Zena, na podu pozlačenem Heba nata-
[kala
Nektarja jim je ; a oni napivali z zlatimi čašami so,
Mesto Trojanov mogočno gledaje osupli strmeli so,
Kronijon hitro poskušal je Here srce žalostiti,
Silno zbadljivo govoril in dražil jo vedno po strani je.

„Dve Menelaj med boginjami ima zaščitnici tu,
Hero in Argosa in pa Ateno iz Alalkamena.
Toda od daleč sedežeči vživata radost pogledov ;
Vzlasti ker drugemu sladko smehlja Afrodita se vedno.
Kot pomočnica se bliža mu, smrt mu prestrašno od-
[vrača.

Res ga je čestokrat rešila, ko je bil v smrtni nevar-
[nosti.

Zmagal očitno pogumni junak Menelaj je sijajno.
Nam pripustite v pomiselk tako se zadeva zvrši :
Hočemo z vojno močjo in z razporom pogubnim pri-
[čeli

Li miroljubje in spravo med naroda dvema vzbuditi,
Če je Bogovom boginjam vse ljubo in prav naj od-
[pelje

Svojo Heleno domov Menelaj ; a Trojanci žive naj.
Rada ostala trdnjava bi še vladajočega Prijama,
Toda odpeljal bi rad Menelaj še Heleno nazaj.

Tak je dejal, godrnjali, mrmrali pri teh sti besedah.
Hera, Atena sta skupaj sedeči kovali pogubo Trojan-
[cem,

Ona molčala je in govorila ničesar več dalje;
Zrla v očeta je Zena, a srd jej razjedal je srce.
Hera ni mogla več srda krotiti si v prsih, dejala je:
Kako besedo o Kronij prestrašni si vendar izustil!
Hočeš li vničiti trud moj ves pot in pa žrtve, nad-
[loge.

Ko sem vozila krog narodov se le z vpehanmi konji
Prijamu in pa sinovom da žalost bi strašno zadala?
Ti le naredi kot ljubo! a drugim bogovom ne ugaja.
Jako nevoljen jej Zen odgovoril približno tako je:
Ljuta, kaj žalega storil ti Prijam je in pa otroci,
Prijava vrli sinovi, da trudiš se Trojo razdjati,
Mesto, ki polno bliščečih je hiš in okrašenih z bles-
[kom

Brž se obrne k Ateni in de jej krilate besede:
„Idi takoj dol v šotor med Grke Trojance podaj se;
Tamkaj učini, pospeši da žalijo najprej Trojani Ahajce
In da prelomijo prvi presveto vplivno prisego.“

Zen je dejal, s hrepenenjem se vzdigne boginja Atena;
Dol iz strmine Olimpskega vrha prav naglo hiti.
Slično kot zvezda blesteča, katero pošilja le Zen,
V znamenje, da mornarjam vojnikom narodom v
[vojski,

Svetlo blesteča je, vtrinja že iskre, ki žarno svetijo;
Slivna tej zvezdi spustila se Palas Atene je naglo
Šla je sred vojne, strmeli so vsi jo videči v nastopu
Konjebzdalci Trojani in svetloblesteči Ahajski vojaki.
Marsikateri govoril tako je obrnjen k sosedu:

Bode izbruhnila znova zdaj vojna nesrečna s vsem
[srdom

Ali pa sklene prijateljstvo Zen zdaj s sovražnima voj-
[skoma

Kteri človeškim rodovom se kaže kot vojsk vseh vla-
[dar !

Marsikateri govoril tako je Trojanov Ahajcev.

Krepke postave Atena prodrla v vrvenje Trojanov,
Kot Antenorid Laodok boril se je s kopjem junaško,
Tiho božanskega Pandara išče če mogla bi kje ga
[dobiti.

Našla stoječega sina Lykaona je ki brez graje,
Vrsta mož z kopjem se zbrala je kroginkrog svojga
[vladarja,

Prišli so z njim iz oddaljenih Ezopih valov na boje
Predenj stopivši dejala je njemu krilate besede :

„Ali bi hotel ti mene poslušati sin Likaonov ?
Ti Menelaju bi brzo pušico zdaj lahko izpustil
In pridobil bi naklonjenost slavo zahvalo Trojancev
Pri Aleksandru vladarju, ki dal bi darov ti prekrasnih :
Ta bi gotovo z darovi prekrasnimi plačal vse trude ti,
Če Menelaja zadetega od tvoje puščice bi videl,
Atreja sina, kateri za boje zelo bil je vnet
Vrzi pušico ti zdaj Menelaju junakov prvaku.
Žrtev prekrasno Apolonu strelcu zdaj jancev obljubi,
Prvorojenih kot spravo za včinjeno uslugo da
Vrnil si srečno nazaj se na dom v Zelejo presveto.“

Dalje sledi.

ILIJADA

**Prosto po Homerju z uporabo
raznih pripomočkov.**

PRESTAVIL

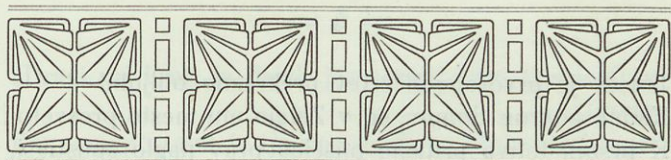
BLAZIJ BEUK.

III. ZVEZEK.

Vse lastniške pravice pridržane.

V Gorici 1912.

Tisk. Giov. Paternolli.

IV. SPEV.

ILIJADA.

Prisega se prelomi.

nadalje.

Ona ganila srce, bedaka je hitro rekoč mu.
Sname lok z divjega kozla z rogovja, učinjen prav
[spretno,
Kterega v prsa zadel je, ranil ga precej še dobro,
Ravno ko skočil s strmine, čakaje ga tamkaj na prostem.
Hitro pomiri, vstrelil ga v prsa, da padel vznak je,
Zdrčal po robu v prepad, ki globok pedi šestnajst je.
Vspenjali so se na glavi, umetnik jih je okrasil,
Vgladil jih krog in krog z zlato krvino potem jih oddal je.
Z ramena vzame zdaj lok, ga napne, na zemljo položi.
Čvrsti prijatelji skrijejo njega v okrilje zaščitje,
Da ne vprizorijo zdaj še napada Ahajci srditi.
Prej kot je rane zadal Menelaju, vladarju Ahajcev
Tul je odprl in zbral puščico ugodno za strele,
Kocasto in neporabljeno, ktera vir strašnih je muk.
Hipoma del nasadil na tetivo je strel ostrotrpki,
Ter Apolonu vladarju, ki spreten je v streljanju z lokom,

Jancev je prvorojenih žrtev prekrasno obljubil
Kadar povrne domov, se v Zelejo mu mesto presveto ;
K prsom tetivo pritisne puščico prav naglo spustivši,
Lok zazveni in zabrenka tetiva ko strel je odskočil
V tolpo tja švigne, leti prav z naglostjo kar se je dalo.
Čuj Menelaj, te pozabili niso nesmrtni bogovi,
Kteri so vplivni posebno pa Zenova hčerka Atena,
Ki se postavila pred te, ti smrtno puščico odvrne.
Ravno tako odvrnila od tvojga telesa udarec,
Skrbna kot mati odganja, od svojega deteta muhe
Isto ko sladko počiva v naročju v počitku v zibeljki.
Vedla vladarka je tja puščico kjer stiskali trdno
Sponi prezlati ste pas, prebodla oklopje je ravno.
V pas in obezo še ost zabode prav špičasto, ostro
Skozi oklopja obezo predrla je puščica dalje ;
In v plačevino, katero je nosil v obrambo mu dano,
Kožo gorenjo opraska Atridu puščica frleča.
Vlije iz rane se kri in curkoma rdeč on postane,
Kakor Meonijo ali Karino, če slonokost zraven,
Krasno s šklatom pobarva pojavi krasoto lic konju,
Tam je v dvorani leteč možakov broj starih želi
Nesti ga v stran, a ohrani še kraljem ta biser predragi,
Konju oboje to v kras in krmarju še prija v slavo,
Kri Menelaji pobarva ti curkoma stegna debela, ki
Brdke vznešene rasti, ter noge in gibčne koščice
Groza prešine potem Agamemnoma ljudstva vladarja,
Ko je zagledal, kak kri mu črna iz ran izkipeva ;
Tare Menelaja strah junaka bojevnika vrlega,
Ko pa zagleda že vrstico zunaj in kljuke posebej,
Srčnost pogum že srce moža navdušuje ohrabri
Trbko globoko ihti zdaj ljudstva vladar Agamemnon,
Roko držeč Menelaja, okrog so ihteli tovariši :

„Dragi mi brat, je dejal, jaz v smrt sem ti sklenil po-
[godbo,
Ker sem postavil te tja za nas, da se hrabro vojskuješ !
Na te Trojanci streljali so in prelomili pogodbo !
Upam, da nismo zastonj sklenili mi svete pogodbe !
Ni brez vpliva prisega, prelivanje jagnet krvi,
Vina izlivanje rok stiskanje in znaki zaupni.
Tudi če Zen ne zvrši res svojega zdaj maščevanja ;
Prej ali slej ga zvrši, dolg plačajo z glavani sami,
Dalje se svojimi ženami z deco nedolžno in mlado !
V srcu zatrdno jaz vem, spoznam, ter občutim v duhu
Prišel da bode nek dan, ko Ilijon bode razpadel,
Prijam bo vničen in ljud bo Prijama tudi razpršen !
Z etra blestečih višin grenkosti in toge pošiljal
Kronij Zen bo ves čas, prevara ga je stogotila ;
To se gotovo zvrži brez dvombe ! Menelaj provzročiš mi
Bol ti prestrašni če umrješ življenja osodo izpolniš
Moral bi iti domov, v sramoto veliko užaljen !
V Arg in spomnili Ahajci takoj bi se zopet domovja
Prijam Trojanci bahali bi vedno se dejstev zvršenih,
Ako Heleno bi jim pripustili a tvoje kosti
Gnile bi v zemlji trojanski pred zvršenim delom !
Marsikateri ošabnih Trojancev bi skakal šopirno
Tamkaj po tvoji gomili bi čestokrat glasno vsklikal ;
Da Agamemnon vršil bi jezo v smislu sedanjem
Ko je pripeljal zastonj sem vojsko Ahajcev mogočno !
Kajti že vrnil se je v domačijo preljubih očetov.
Prazen že z ladjami glej Menelaja je brata zapustil !
Tak govorilo nekoč se bo, mene pa zemlja naj skrije.“
Vendar je njega junak plavolasi Menelaj tolažil :
„Ljudstva Ahajcev se zdaj ne plaši in bodi pomirjen
Smrtno me ranila ost, puščice je dobro zadete,

Branil me vkrojeni pas je spretno in dobrozbežeče
Spodaj oveza in pa pločevina kotlarja brončena !
Njemu je ljudstva vladar, dejal Agamemnon tako le :
Da bi ostalo pri tem Menelaj mi vedno predragi !
Rano preišče zdravnik ta sredstva blažilna naj rabi,
Morda olajšajo še bolečine in rane globoke ;
Rekši pokliče Talthybija junaka božanskega hitro :
Vstani Taltybij, takoj pokliči Mahaona bližje,
Sina Asklepja zdravnik v zdravilstvu je res strokov-
[njaški,

On Menelaja takoj preišče naj strelca Ahajcev ;
Njega Trojanec zadel je, rabil je lok prav vzorno
Ali z Likije, kateri si v slavo a nam le v žalost.
Tak je dejal in ubogal brž klicar besedam je kralja ;
Tolpe Ahajcev pregledal je hitro vsestransko pretuhtal,
Čuj Mahaona junaka tam videl je stati pozorno,
Krog vladarja uvrščena bila je vojna z orožjem
Trikke bližaje se jim, krilate besede vsklikne.
Asklepja sin le vstani, te kliče vladar Agamemnon,
Da Menelaja pogledaš bojevnika Atreja sina ;
Tega streljaje zadel Trojanski je strelec čuj z lokom
Ali kdo drugi z Likije v proslavo si nam v britkoski.
Oni dejal je srce pa vtriplje v prsih njegovih
Brž prehodili krdele Ahajskih so gnečo prav trašno.
Ko so pa došli na prostor, kjer Atreja sin Menelaj
Stal krvaveč je, okrog bojevnikov cvet se izbere
Sam je na sredi kot prvoboritelj bogovom podoben ;
Hitro potegne zdaj strel iz pasu, ki obdajal telo je ;
Ko ga izdere v stran se kljuge zbadljive vpognejo
Pas li pojas si potem odveže prekrasno izdelani
In pločevino s kovine kot mojstrsko delo umetno.
Ko si ogledal je rane, ki pušic jih ost je storila ;

Kri izsesava iz nje del nanjo zelišč je zdravila.
Čil Agamemnon je bil počival ni niti za hipček,
Sključen je bil v kak kot, z nevoljo se ni bojeval;
Ampak podal se je hrabro tja v vojsko možake slavečo.
Tamkaj je pustil on konje in voz okovan prav umetno;
Vročil vse to je tovarišu Eurimedontu Pireana,
Sinu ter da mu ukaz, naj vedno pripravljene ima
Če bi zapazil da pešajo udje, ker peš je korakal.
V vrsti bojevnikov, ki vrejevali so vojne krdele
Če je zapazil, može, bojevite Ahajce pristopil je.
K njim, jih je navduševal z vskliki poguma: Argivi
Hrabri bodite vstrajno bodrite se v boju do zmage!
Kronjon ne pride v pomoč lažnikom sleparjem gotovo;
Tistim, ki prvi prisego so kršili in prelomili;
Trupla kragulji požró strohnijo kot roparski pleni;
Mi pa odvedemo spet na ladjah cvetoče soproge
Mlade otroke njih mesto razdjavši le z zmagodobitjem!
Ko je ugledal mudljivce le klaverno iti v boje,
Jih posvarivši trdo ozmerja jih z jezo besedo;
„Vi ste bahači, ni sram vas ste strahopetneži plahi,
Kaj pa stojite omamljeni tam kakor srnice mlade,
Ki po ravnini tekò, opešajo in pa obstanejo,
V srcu čuteče moči nobene ni sile življenske?
Tukaj omamljeni često stojite, boječi se boja!
Čakati hočete zdaj; da pridejo skoro Trojanci
Semkaj do ladij ob morskem obrežju z krmilom bli-
[ščečim;

Da se prepričate tam li reši vas Zenova roka?“
Samooblastno tako Agamemnon korakal je dalje,
Mož je pa četam dajal v bodrilo zapovedi razne.
Prišel k Krečanom najprej skoz hrupno je šumno
[vrvenje;

Stali z orožjem so krog bojevitega Idomeneja ;
Idomenej pa je stal med prvoborilci po moči ;
Bil je mrjascu podoben a Merijon je vrste osrčeval.
Zadnje, katere z veseljem je gledal vladar Agamemnon,
Idomeneju prišel prijazno je prav govoriti :
Idomenej, častim te bolj nego druge Ahajce,
V boju vihnem pri drugemu delu v pojedinah ljubkih
Rujno ko mešajo vince prvaki Ahajcev tam v vrčih
Polnih v proslavo junakom Argiva v priložnostih raznih.
Drugi ko pijejo svojo določeno mero prav zmerno,
Čaša je tvoja napolnjena vedno enako kot moja ;
Pijeva, kadar srce priložnostno hoče krepila
Naju žeji, da vkrepiva z požirki pijače si ude.
V boj ti vihnarj podaj se, skaži se vedno junaka !
Idomenej ali Krete vladar mu zakliče : „Ne boj se
Atrejev sin, jaz ti bom gotovo prezvesti tovariš
Kakor sem ti zatrdil v začetku že vojne natančno.
Ti le naprej navdušuj vitolase Ahajce junaško
Hitro da začnemo boj, Trojanci so že prelonili
Častno prisego ! Naj smrt in bolj jih zadene v bodoče !
Ker pregrešili so prvi se proti pogodbi in sklepom.“
Da se nikdo mi dejal je ne upa predaleč z vozom
Svojim se tja, oddaljiti naj nihče se tudi ne vmika ;
Kajti na taki način moči se slabijo, cepijo.
Če preseli iz zaprege se kdo tja v drugo zaprego,
Kopje ob kopji stoji najvspešnejši tako je sredstvo,
Mesta zidovja tako so predniki razruševali.
Tak opominjal jih starček je s spretnostjo skušan v
[bojih,
Ljudstva vgladal vladar je njega z velikim veseljem ;
K onemu se obrnivši deja mu krilate besede
Starček naj bili bi tebi kolena še čili in čvrsti,

Moč, trajajoča, kot v prsih nahaja pogum se živahen ti!
Žalibog tare in tlači te starosti peza nadležna,
Skupna osoda zemljanov! Bogovi ko mogel kdo drugi bi
Tak kot sem bil, ko božanskega zvrnil sem Ereutaljona.
Toda bogovi ne dajo ljudem več vsega ob ednem,
Takrat če bil sem mladenič, zdaj tare me starost nad-
[ležna.

Vendar pridružim konjikom se z raznih obzirov za
[vspehe,

Da opominjam z besedo, z nasveti jih resno milobno.
Prija to starcem kot častna presveta dolžnost,
Kopja naj mečejo mlajši od mene mladeniči kateri
Upajo svojim močem in so se za mano rodili ;“
Oni dejal je, korakal je Atreja sin mimo njega ;
Našel Petejevga sina Menesteja počivajočega,
Stati v bližini krog njega so bile uvrščeni v tolpah
Čete Atencev, ki klic so dobro poznale vsak vojni.
Stal Odisej znajdljivi prav blizu je njega pozorno,
V vojni tam vrsti je uvrstena tudi Kačanov krdela ;
Kajti izbruhnili ni še vstaja dveh zdraženih narodov,
Ker prihrumeli vkup nedavno so tolpe razburjene.
Konjebzrdavcev Trojanov Ahajcev. Stoječi so čakali
Narod Trojanov, da plane k spopadu s Trojanci srdito,
Da se pričela krvava je bitka med strankama dvema.
Te ugledavši ozmerjal ji brž Agamemnon vladar je
Brž jim pričel govoriti je v zbranih besedah krilatih :
Peteja sin ti božanskega prvoboritelja dika,
Ti si bogato s sleplenjem omamljen le ugodnosti tuhtaj!
Prosim zakaj se le stiskata skupaj in čakata druge ?
Vama bi prijalo biti mej prvimi v bitki krvavi !
Tukaj vstrajati ter se spustili v bojno vrvenje !
Prva sta, kedar obed pripravimo tupatam slavni,

Skažemo vama Ahajci s povabljenjem čast in veselje!
Rada pojesta pečenko in spijeta sladkega vinca
Čašo kot vama ugaja v krepilo in pa razvedrilo!
Rada z veseljem sedaj bi videla čete Ahajskih
Prišlo bi v boj še deset junakov z morilnim železom.“
Reče mu: „Atrejev sin, li iz ust ti trditev ušla je?
Moreš li faktum trditi, da se obotavljamo v vojno
Napram Trojancev, ki srd jih stresa le navdušuje?
Videl boš ako boš hotel, če tebe resnično zanima,
Oče Telemahov kak se spusti mej Trojence konjike
Ti ne govori besed mi vedno le praznih in plitvih
Ljudstva vladar Agamemnon nasmehne srditemu se, ki
Strašno razjarjen besni potolaži ga z milo besedo:
„Sin ti Laertov božanski Odisej žnajdljivi junače,
Graje svaril opominov od mene gotovo ne rabiš.
Vedno prijazen si v srcu, ker jednih in istih sva misli.
V mišljenju skoro jednačiš mi vedno, navdušen in čislih si
Pridi poglihava že se, če padla je kaka beseda
Trpka v obliki, se še poravnava pozneje z bogovi!“
Reši tako ga pusti mirovati, odide k junakom
Drugim glej Sinu Tideja dobil je ponosnega ravnokar
Čuj Diomeda na vozu stoječega Stenel pri njemu,
Tega ugledavši, ozmerjal ga je Agamemnon: „gorje mi
K onemu se obrnivši deja mu krilate besede
Tideja sin, kaj se skrivaš, kaj gledaš od daleč v bitvo.
Obupajoč ni bil oče tvoj Tidej gotovo enako
Ko proti Tebam je šel, bil je med prvimi v bitki“
Pripoveduje to on, ki ga videl je v bojnih naporih;
Nisem ga videl nikdar a stremlje se pravi pred drugim
Prišel nekoč je junak v Mikene ko z vojne odšel je
Skupno z božanskim Polynekom ljudstvo bodriti zbirati
Ker pridobili so z bojem že Tebe presveta zidišča

Milo zelo so prosili si častnih zaveznikov dragih.
Oni dejal je, odgovora dati ni hotel Dijomed mu,
On se ukora je bal častitega kralja spoštljivo ;
Toda Kapaneja sin sloveči mu dal je v odgovor :
„Atreja sin, vsaj ne lajaj, saj znaš govoriti resnico !
Mi se ponašamo smo vrlejši od naših očetov !
Saj smo pomagali Tebo dobiti sedmerovratno
Dasi peljali pred njeno zidovje smo mnogo manj ljudstva
Znaki Bogov so nam moč dajali in pa Kronja pomoč.
Oni pripravljali so si pogubo le sami z zlodejstvi
Ti ne primerjaj zategadelj z nami več naših očetov!“
Srpo po strani pogleda ga škilasto zdajci Dijomed,
Ter mu deja : „O prijatelj le molči poslušaj me resno !
Več Agamemnonu jaz ne zamerim, da v boj on spodbuja
Vedno Ahajce, okrog bo slava še njemu donela.
Ako sinovi Ahajski Trojance vkrotijo in Trojo
Ter zmagoslavno gredo v Ilijon in zmagodobitno ;
Njemu bo žalost če bodo vničeni vrli Ahajci.
Dobro se spomnimo mi poguma viharnega vedno.“
To zgovorivši je skočil z voza Dijomed zarožljalo
Mu je orožje krog prs. Vstrašil bi bil se junak ;
Kakor zaganja se morsko obrežje v šumeče valovje
Val se za valom vali, ko veter zapiha bučeči ;
Pljuska najprvo v višine na morja potem se razbije,
V krajih obrežja, krog skal ovije se in solnate pene
Meče tako so zaganjale čete Ahajcev se v boje viharne.
Ljudstev vladarji peljali so svoje v posameznih četah,
Drugi korakali tiho in mirno so dalje ter nihče ni
Mislil, da imajo čete nezmerno človeške glasove v
Prsih. Glej tolpe gredo prav tiho boje se poveljnikov
Svojih pa glasni so bili Trojanci, kot črede ovčic na
Pašnikih z molzenjem polnejo vedra peneča v ograji

Z mlekom. Blekečejo ovce ko slišijo jančkov glasove. Vzdignil potem se je glas Trojancev po polju širokem Bili so viki in kriki različni med njimi ker prišli Skupaj od blizu in daleč so od krajev in dežel Osrčeval je Trojanca pa Arej a Grke Atena Zraven boginja prepira Erida. Začetkoma majhna je Areja sestra, družica enako; a raste in raste, Spenja se višje neba, se glava ponosno dotika. Hodi z nogami po zemlji. Zanetila ta je mej njimi Jok in pa stok ter razpok provzročila strašni je, Ko s prizadevanjem došli so vendar na prostor določeni, Kopje ob kopje in ščit zadel e ob ščit silovito, Čet oboroženih vpliv je prodiren; v gneči krdela je Ščitov a kroginkrog čuje se vpitje ropot in šumenje Jok in pa stok se razlega, vriskanje vsikliki proslavljenja Zmagodobitja, ko sekajo jedni in padajo drugi, Zemljo namaka rudeča že kri, ki s potokov priteka; po Tratah bojišča. Kot reki narastli v deževju jesenskem S strmih planin pritekoči v dolino v valovje se [združiti čez Skale visoke, prepade v dol se spuščati proti nižini Daleč tja sliši pastir šumenje bobneče v planinah. Tak se razlegalo vpitje srdito njih vrisk in pa stok je, Ko so spopadli se tam, sprejemši se v boju srditem. Prvi Antijoh je ubil Trojanca junaka bojevnika V vrstah od spredaj Ehepola in ga zadel je v obod Slema, najprvo mu kopje zabrusil je v čelo prodrla mu Ost je medena možgane globoko v lobanjo stoječe; Tema mu skrila oči, padel na tla je kot skala V boja vihravosti strašni. Glej grški junak Elefonor Zgrabi za nogi, ga proč on hoče z bojišča vleči, Da bi orožje vzel mu, a kratek je bil ves napad

Mrtveca ko ga potegne zapazi Agenor pogumni,
Da pripognivšemu k tlom so rebra ob strani vsa gola,
Hitro povleče držaj okovani ga rani tja v rebra
Duh zapusti ga životna vsa sila nad truplom njegovim
Divjal srditi je boj Trojancev Danajcev skočili.
Kakor volkovi se cukajo, koljejo tulijo lomijo
Sin Telamontov Ajant Simoezija v prsa zadene.
To bil mladenič cvetoč je, pogumen da malo enakih
Tega je mati, ko šla je iz Ide povila ob reki.
Starišem ko je sledila, da vidila tamkaj bi čredo,
Zvali po reki Simoj so ga Simoezija navadno
Starišem se ponesreči vzgoja, ker imel življenje
Kratko je sulica njega zadene junaka Ajanta
Dalje gredoči se k tlom on zgrudi v prsa preboden.
Ravno skoz ramena hrbet prodere mu kopje medeno.
Zvrnil se v prah je kot topol, ki zrastel v močvirnat
[trati.

Z deblom prav gladkim le vrh še ima zelenkaste veje
Ravno posekal jih kmet je zdajci s sekiro bliščečo,
Da uporabi kolar v platišče pri kravjemu vozu
Tamkaj ob bregu leži potoka uporabljena čaka
Tamkaj tako je ležal sin Simoezij Antemijona
Strašno preboden je ves od Ajanta, ki vzel mu orožje je
Vrgel nanj zdajci Trojanec Antif je, ki bil Prijama
[sin je

Špičasto kopje a v gneči slučajno ga ni prav zadel,
Levka zadel je tovariša vrlega in Odisejevega
V stid ga zadel je, ko vlačil je mrtvega Simoezija
Z vrst, da oropa ga, zvrnil se nanj je a mrtvec od-
[pade mu

Z rok, vjezil se je s srcu Odisej da padel iz rok mu je
Blagi tovariš. Besno zagnal se z bliščečim je kopjem med

Prvoborilce, stoječ se mu bliža okoli gledaje
Vmikali so se Trojanci ko čvrsto pomiri junake
Strel ni izletel zastonj, zadel je vsaj Demokoonta,
Prijama sina, ki prišel iz Abida ves je upehan, kjer
Pasel je konje. Zadel ga je v sence in kopje prikaže
Onstran se glave oči mu tema zakrila je hitro.
Padel je naglo na tla, orožje na njem je bučalo.
Prvoborilci trojanski se umaknejo, Hektor gre z njimi
Glasno Danajci rjové mrtvece na stran potegnivši,
V vrste trojanske so dalje prodrli. A gledal iz Prijama
Strmih višin je bodreč srdito Apolon Trojance :
„Čvrsto vstanite Trojanci, ne umikajte več se Ahajcem!
Niso telesa njih z jekla li kamenja, da bi vzdržali
Strel smrtonosni oklopja, ki vse uničuje okoli
Še Ahilej, ki Tetide je sin kodrolase ljubljeni
Sin, ne bojuje se in kuha pri ladjah si trmasto ihto.“
Osrčeval je Apolon Trojance, a Grke gonila je
V boje le Zenova hči je Tritogeneja zvana.
Šla je od tolpe do tolpe bodrivši zamudne bodrilce,
Padlo tako je prav mnogo prehrabrih vojakov obema
Drug proti drugemu tam ležali so v prahu z obrazom
Pallas Atena pogum in moč Dijomedu je dala,
Da bi med Grki dobil on slavo in odlikovanje.
Ogenj mu neugasljiv vžgala je sredi čelade,
Skoro podoben jesenskemu soju je zvezde blesteče,
Ki se je vzdignila z morja lepo okopavši se sveti
Krasno prekrasno zdaj s svitom blestečim. Tak saj je
[razlila
Zdajci boginja čez njega nagnivši ga v bojno sredino,
[kjer
Bila največja je gneča in tlačenje res silovito.

V. SPEV.

Bitka. Dijomed se odlikuje.

Zdajci Ateno krasi Dijomed sin čvrsti Tideja,
S sklepom močjo ga vtrdi, da v krogu Danajcev po-
[stal bi
Slaven in pa znamenit, da v ljudstvu zaupanje najde.
Ogenj žareči veli krog ščita, čelade vložiti;
Slično kot zvezdni sijaj osvetluje jesenske noči,
Čisto obnebje žareče škropljeno je z morskimi valčki.
Enega v begu iz gnječ a drugega v prahu mrliča,
Srca jim gane izid. Kronida pa hči Ateneja
Silnemu Atridu brž besede svarilne izusti:
Arej o Arej divjak si ti stekolomni krvoločni!
Samim Trojancem Ahajcem mi boja zdaj več ne pustimo
Ljudstvu obrnil je Zen pozornost do zmagodobitja;
Vendar se umaknemo tja se ognemo Kronida jeze?
Ona deja in odpelje iz vojske besnečega Arida,
Tja na hribčeno obrežje Skamandra ga lahko posede:
Arga sinovi napadli sovražnike so prav srdito,
Brene vladavni Atrid iz sedeža prvič junaka
Hodijo vrlega v prah voditelja Halizonitov.
Ravno obračal se je, ko v hrbet ga sulica lopne,
Sredo nadplečja predrè in spredaj iz prs se izmuzne,
Vrže orožje ga k tlom in šviga morilno krog njega
Idomenej je uničil zdaj sina Meonije Bora,
Fest mu je bilo ime, iz Tarne peščene je došel.
V kola stopivšemu tik podpashe predere mu s kopjem,
Desno obrnjeno stran s hitrostjo viharnega bliska
Ta se iz kol zavalil in smrtna ga groza ovije,

Idomenejci pa brž, poberejo njemu orožje
Strophijo sina Skamandrije lovca ki streljal je dobro.
Atreja sin je usmrtil, Menelaj izurjen boritelj,
Spretnega lovca, ki dobro izvežban zadel je divjačino,
Ki se je klatila daleč okoli po gozdih gorovja.
Ni mu pomagala zdaj, več Artemis urna streljalka,
Nič ni pomagala, slavljenja spretnost zadeti prav daleč.
Atreja sin bojeviti junak Menelaj ga napade,
S sulico vbode ga v stran, prebode plečevja mu sredo,
Skozinskoz jeklo divja, prikaže se zopet iz prsi,
Zvrne se ta le v znak krog njega rožljajo orožja.
Tideja sinu sedaj Dijomedu Atena podeli.
Sklep in visoko krepost, prvak da bo v krogu Danajcev
Slaven in pa znamenit, da hvalo doseže pri ljudstvu.
Ogenj veli mu okrog čelade in ščita vložiti;
Slično kot zvezdni sijaj jesenske noči osvetljuje,
Čisto obnebje žareče škropljeno je z morskimi valčki:
S tako svetlobo veli obdati mu ramena, glavo,
Vrže ga v gnečo potem kjer hrup silovito razgraja.,
Bil je v Trojanstvu takrat duhovnik Hefajst še brez kazni,
Dares mogočen bogat, poslal je dva sina v vojsko,
Hrabra sta bila oba, z imenom Fegéos, Idéos,
Ločena skoro od tolpe, zdaj skočita njemu naproti,
Konjik a on se od tal je dvigal in dalje korakal.
Ko se drug drugemu bližajo, da bi pričeli spopadi.
Sprožil najprvo Phegeji je sulico daleč letečo.
Švigne Tideju zdaj strel, brončeni ob levi na rame,
Rani ga ne. Zavihti tudi on svoje kopje metalno,
Drugi pa Fideja sin, zdaj sulico trešči iz desne;
Ta ni letela zastonj, zadela je v prsi Fegeja.
Ter ga zadene v oprsje, zgrudivši se naglo s karoce,
Idej odskoči potem, pustivši zdaj sedež krasoten;

Srca lastil se je strah umorjenega brata braniti ;
Komaj, oj komaj pobegnil je sam še osodi preteči ;
Njega izstrgal Hefajst iz žrtev je v temi z naporom
Ga ogrnivši srce da starčku ni vpado vsled toge.
Voz pa ob strani poganjal je Tydeja vzornega sinko,
Spravili so ga prijatelji naglo dol k ladjam prostornim.
Vendar ko čvrsti Trojanci zagledajo Darja sinove,
Merjon zadel je Pherekla, Harmona sina iz Tekle.
Ta umotvore izdelke umetniške rad je narejal,
Njega izbrala je Pallas Atena v ljubljenca posebej.
On Aleksandru stesal je ladje za morsko valovje,
One začetek gorja so donesle Trojancem pogubo,
Njemu enako, ker on neumrjočih izrekov ni slušal.
Tega doteče Merjon bežečega naglo vbode,
Ravno v sedalo tako, ostrina da skozi prodere,
Spreдай pretrga mu ud nad sramnico ven se prikaže,
Brž zavali se na tla in smrtna ga tmina obide.
Meges Pedėja podré, Antenora vrlega sina ;
Ta nezakonski je bil, Teana ga je izredila,
Slično kot svoje otroke, da vstreže povelju soproga.
Temu od zad zasadi, vlovivši ga čvrsto Filidej
Sulico v tilnik zabode, da živo globoko prodere,
Tja med čelustje mu gre, prekolje mu jezik na dvoje ;
Zviije se vboden na tla, železo morilno že grize
Evripil Evemonid zadene Hipsenorja smrtno ;
Sin Dolopjona je ta, prvaka ki bil je Skamandru
Dušni pastir svečenik, kot naroda prerok sloveči.
Evripil sem pridrvi, Evemona sin znameniti,
Sreča in zgrabi ga brz, mu jeklo v desnici zabliska,
Z mečem zdaj mahne po njem, mu žilavo rame odseka,
Roka odpade mu proč, pogled mu ovije temota,
Sam se prekucne na tla, osoda je britka skončana.

Oni so tam se tako bojevali v vihnem boju, o Tideja sinu ni znalo se vendar prav skom da se brati Hodi s Trojanci, li hodi z Ahajci, na kateri je strani. Skakal je boju naprej napihneni reki podoben, Ktera razdira bregove z deročimi svojimi vali; Njega bregovi ne morejo vstaviti niti plotovi. Vrtov cvetočih livad bogatih zelenih sejanih, On, ki se naglo izteka, napaja ga Zena deževje Trude vesele prečvrstih mladenčev uniči s silo. Tak je Dijomed divjal po bojišču, Trojanci se niso Vstavljali njemu, karkoli je bilo jih zbranih okoli. Ko ga zagleda Likaonov sin veličasten zvan Pandar Srpo razsaja podi, pred sabo vse vrste sovražne, Napne pomiri on lok, zadene ga naglo v rame Desno vse brambe predrè do živega v živo prekolje, Ves okrvavljen oklop s krvjo je oblit in rudeči. Vriska veleč to naglas Likaona sin siloviti; „Vrli Trojanci ohrabrite se, ker ste polni poguma Bojnega izpodbujalci ste konjev zadet je najhrabrejši Grk in jaz mislim, ne bo vstrajal in se obotavljal Več smrtonosni puščici trdim kot resnično pozval me je Zena mogočni sin sem iz daljne Likije Apolon.“ Bahal tako se je Pandar Dijomeda vendar puščica Strla še ni, se umakne se vstavi pri konjih de Stenelu Urno iz voza tovariš potegni puščico iz pleč mi. Ranila že do kosti je mene zelo smrtonosno do mozga, Oni veli mu in Stenel ga sluša skočivši iz voza, Britko puščico vrinjeno njemu iz ramena vleče; Sikne rudeča mu kri iz rane se curkoma vlije. Trdni oklop je krvav Dijomed je močil k Ateni; Hčerka ti Zenova hči si Egestresalca usliši me! Ako si čuvala v boju ti mene kedaj in očeta,

Skaži se meni sedaj milostljiva Atena predraga,
Daj da zadenem moža, s puščico letečo ga vbijem,
Isti me prvi zadel je in ranil globoko bahaje
Vedno se da ne bom več jaz gledal solnčnega svita
[žarnega.“

Molil tako je. Uslišala njega je Pallas Atena,
Gibčne mu ude roké in noge vsposobi od zgoraj
Bližje stopivši deja mu sledeče besede krilate :
„Vrni brezskrbno Dijomed s Trojanci se v boje krvave
Srčno bojuj se, v srce sem vlila pogum ti očeta,
Moč in krepost ki konjika Fideja z orožjem je mučila.
Izpred očij sem temoto odvzela ti da boš zamogel
Razločevati Boga spoznati ljudi umrjoče.
Ko bi približal kak Bog se k tebi nikar se ne skušaj
Z njimi ne ugovarjaj v boju božanskim bogovom, mo-
[gočnim,

Ako približa se ti Afrodita li Zenova hčerka
Rani jo v boju ti s kopjem prav ostrim, da vendar občuti?“
Rekši to zginé boginja, Dijomed podal se je zopet
Tja med borilce če gorel ves prej je že v srcu za bitko
Strašno s Trojanci, tedaj ga navdal in ohrabil ponovno,
Trikrat je večji pogum, navdaja kot gorskega leva,
Ki ga ostreli pastir ovčice na polju čuvaje,
Ravno ko skoči v ograd, do smrti ga pa ne zadene ;
Zdraži ga, plane ne v bran se skrije v pristavo,
Lev se pa skrije v hlev, ovčice v okrožju zbežijo.
Kmalu razdjane leže nekatere raztrgane v kose ;
Druga na drugi na tleh krvave ležijo v gromadah.
Tudi Dijomed divjal je s silo podivši Trojance,
Prvič Astinoja vžgé potem pa Hipenorja vodje
Sulico mu zasadi v bradavico na prsih kosmatih ;
Onemu v ramena člene poseka s prestrašno jeklenko,

Da od vratu in hrbtišča se ločilo urno je rame.
To zapustivši umori Abasa, potem še Polida,
Bila slopeča oba sta vrla sinova Eurydona
Eurydona sina oba prav čvrsta sinova slopeča.
Ko odločila sta se jim starček ni sanj prav razložil
Tak jima vzel Dijomed je blagor življenja in zmage
Koanta in Toona zdaj Fenopova sina podil je
Pozno rojena oba šibkotna vslev starosti britke
Sina dobil on ni več imetje da bi mu zapustil
On razoroži oba, življenje to jima vzešči
Pustil očeta je tam v revah, težavah, britkosti
Nista vrnila nikdar se k njemu z imetjem v domovje.
Ptujci med sabo takoj imetje so svoje delili
Žlahtnika Prijama dva, ker Dardanionca sta bila.
Zgrabi na vozu potem Ehemona Kronija zraven
Kakor sestradani lev govedo naskoči v samoti,
Kadar se pasejo kje med sencami drevja in listja.
Slično je Fideja sin pahnili ta dva raz voza,
Treščil ju hipoma v prah iztrga orožje obema,
Vprežena konja veli sovražniku v šotor peljati
Enej je videl junak, da tanjšajo bojne se vrste,
Gre skozi vrste bojišča je tekel skoz bliskno streljanje,
Pandarja išče povsod, želeč ga umorno prebosti.
Najdel je konečno močnega sina Lykaona vzornega,
Ko ga zagleda, preteče mu reče krilate besede,
Pandar Lykaonov sin, povej mi kje imaš puščice.
Slava bliščeča kje je li ima vse to že kdo drugi?
V tem se ne more doma ne v Lidji kdo meriti s tabo,
Dvigni osrčje v nebo in strelo zaženi divjaku,
Besno divja in Trojancem je toliko zla že provzročil,
Ker raznoterih junakov kolena je često polomil.“
„Če ni kak Bog ki srdito Trojance v srdcu obišče,

Mnogo junaštva usmrtil je z mečen in kopjem srditi,
Biti bi znalo da Bog je, kateri Trojancem vjezen,
Ker so mu skrajšali dar, Bogov maščevanje je hudo.
Njemu odgovor podal je Likaona sin dikosijajni.
Enej vladar plemeniti Trojancev z oklopjem obdanih,
Tisti podoben je ves Dijomedu sinu Fideja,
Jaz ga po ščitu poznam, po slavi mogočni njegovi ;
Dalje po konjski vpregi ne vem če pa ni kaki Bog.
Če je pa res Dijomed gorečega Fideja sinko,
On je gotovo obdan s sijajem po kakemu Bogu.
Skrit mu nevidni oblak je skoro gotovo krog ramen,
Brzo puščico odganja naproti že njemu letečo.
Vrgel puščico sem v njega, zadel sem ga skoro v tilnik
Ost mu predrila celo oklepa je člene različne.
Mislil in upal jaz sem, da tmine je Hada zagledal ;
Vendar ga nisem premagal, kak Bog mu gotovo pomaga.
Nimam več čvrstih konjičev in brzo vprege pri rokah,
Pustil v palači najrajst Likaona krasnih sem vozov
Novi in krepki so vsi okoli z okraski oviti.
Tam je za vsacega konj pripravljeno brzih po dvoje,
Pitani z deteljo so, ne z ovsom, z rumeno pšenico.
Sivi bojevniki Likaon naganjal doma me je nujno,
Ko sem jaz hotel oditi iz krasno sezidane hiše,
Da bi na vozu sedeč z konjema vpreženo vodil,
Trume Trojanske v boj tja v bitke in silne napade
Nisem ubogal bedak ! vpošteval jaz nisem svarila.
Sem za konjiča se bal ker vajena bila sta krme,
Da bi ne stradala tam med tolpmami v krogu obdana.
Prišel v Ilij sem peš brez konjev brez vsake vprege
Se zanašaje na lok, zdaj vidim da nič ne koristi.
Za četovodjama dvema zaganjal puščice sem ostre
Fideja sinu propej potem pa še Atreja sinu.

Tekla obema je kri iz rane krvave odprte,
Zdražil razkačil oba sem ob uri nesrečni srdito.
Vzel sem orožje v roke, odšel sem jaz z tulom in lokom
In sem podal se na pot s puščico nabrušeno v toku,
Hektorju da se v korist za Ilijo slavno bojujem.
Ko se pa vnovič domu jaz v krasno poslopje po-
[vrnem,
Tam bom zagledal z očmi imetje soprogo otroke,
Tujec odseka najbrž mi mahoma glavo od ramen.
Če jaz orožja takoj ne vržem v ogenj zareči,
Ter zavalim vse vkup kot zlobno igračo v žrjavco.“
Enej Trojanski junak odvrne sledeče mu v odgovor:
Tega ne misli prijatelj, poboljšala stvar se ne bode,
Zdi se mi skoro ne bo drugače nasproti hudobnežu,
Dokler možu se v bran ne postaviva midva s konjiči,
Spretno izurjena je vsa Trojanska naprega vojaška.
Ko je sovražnika treba preganjati ali vbežati mu
Rešijo naju gotovo v teku prav brzem v mesto.
Zmago če Dijomedu Zen resnično podeliti hoče,
Zgrabi prav naglo za bič, za škrlatno bliščeči vajeti,
Konja tako prepustim, obrambo čem jaz oskrbeti,
Ali oskrbi jo ti in briga za vprego bo moja.“
Dal mu odgovor potem je vzvišeni sin Likaona:
Sam ti krmili Enej zdaj konjsko vprego s konjiči,
Urno prav naglo odpeljejo naju so vajeni vodstva.
Ako bi Fideja sin še naju podil in preganjal
V stran da ne zdirjata in kolovratita daleč okoli,
Da ne odneseta naju z bojišča nezadovoljna.
Lahko bi Fideja sin pogumni za nama prodirjal,
Naju oba bi ubil vprego bi v ladje odpeljal,
Toraj krmili le sam voziček in konje poskočne.
S sulico hočem se bližati njemu, ki pride v bližino

Rekla oba sta na voz stopivši umetno izdelan,
S konji poskočnimi skočita naglo za Tideja sinom,
Sthenel boritelj Kapanje opazi od daleč gredoča
K Tideju zdaj se obrne ter reče krilate besede:
Tideja sin Dijomed, si moje ti duše ljubljeneč,
Glej že drvita na boj dva hrabra junaka zdaj nate,
Čila oba sta krepka sta strelca, da malo je takih.
Pandar je enemu ime Likaona vrlega sin je,
Drugi Eneji je sin Anhiza rojenec vzorni,
Ta se ponaša, da sin Afrodite je Zenove hčerke.
Hitro skočiva na voz, da še vbeživa osodi,
Vedno ne sili naprej, življenja da ti ne zgubiš.“
Pisano zdaj Dijomed pogledal je njega in reče:
Ti mi ne pravi o begu ne dam se jaz več spregovoriti
Dano v naravi mi ni, da plah bi iz boja se vmikal,
Čutim krepost še života po žilah in udih vseh
Sram me je sicer na voz stopiti in v boj se peljati
Kakor stojim jaz odgrem me Pallas Atena osrčuje
Ona ne vrača vprege konjičev poskočnih in brzih
Z naših rok ako od nas slučajno kateri pobegne
Nekaj povem ti pa še, ohrani si to le v spominu
Ako mi steče in čast Atena mi modra nakloni
Konja vstavi oba, privezi za uzdo ju hitro
Vozni obroč kraj sedišča a vlovi mi hitro Enejeva
Konja oba in pripelji ju k ladjam glej brzim enako,
Da jih odpelješ z vrvenja Trojanov zdaj tjekaj k
[Ahajcem.
Tistega plemena sta, ki dal ga je Tovsu Kronidej
Enkrat Ganimeda sinu v vračilo je seme prežlahtno.
Konj, ki nahajajo sploh se pod solnčno svetlobo na
[zemlji,
S takimi žrebci Anhiz je lastno si konjstvo požlahtnil,

Ne da bi Lameodon dovolil bil svoje kobile.
Žrebet rodila mu šest je čvrstih tam v svoji palači
Štiri obdržal je sam, v konjarnici jih je vzredil
Te pa oddal je Eneju kot sinu viharjih tekalcev.
Ako dobiva jih v pest neskončna to slava bo nama,„
Tako vzajemno oba sta dejanje med sabo sklenila.*
Hitro približata se, letita konjiča kot strela
Ter Dijomeda na glas Likaona sin nagovori:
„Žarni pogumni junak bliščega Fideja sinko,
Mojega loka te strel porušiti vendar ni mogel;
S puščico hočem jaz zdaj poskušati ako zadene.“
Reče in mahoma brž sulico v sence zabrusi
Kralja zadene v skit, oklopje mu trdno prodere.
Zdajci povzdigne svoj glas Likaona sin veličastni,
Ha! te zadela je v lakotni del! Ne bodeš več dolgo
Slavo veliko pa boš na svetu ti meni dobil,
Zdajci mu odgovori neustrašeni Dijomed junak:
„Prazna je nisi zadel.“ Vidva mirovala ne bosta,
Dokler izdihnili ne bom saj enemu iskre življenja.
S krvjo da bom napojil Areja junaka v srdu.
Reče in strel izpusti, napelje ga Palas Atena,
Blizu obrvi mu nos vihraje čeljusti predere,
Skozi zobovje mu vez jezika prekolje do grla.
Gre zdaj ob brade naprej, prikaže se zopet na svetlo
Pade junak iz voza krog njega rožlja še orožje,
Čvrsto in hitro v stran se plašno zavijeta konja,
Njemu pa zgine krepost življenja moči ga pustijo.
Hitro pristopi Enej, mu s kopjem in s kitom grozivši,
Da mu prijatlja mrliča Ahajci ne vkradejo skrivno.
Hodi in kroži okrog grozečemu levu podoben,
Sulico čezenj držeč, z okrožjem ga kita pokriva,
Vsakega hoče ubiti, ki htel bi se bližati njemu,

Dvigne zdaj Fideja sin prestrašno skalo od tal,
Je tak velika da dva možaka bi komaj jo nesla,
Kakor so smrtniki zdaj vihteč jo zabrusi prav naglo.
Trešči Eneju jo tja naravnost v kolkov oklep,
Točno kjer stegna je sklep ki ponev navadno se zove.
Kamen vso kožo predrè; ta zgrudi se koj na kolena,
Žilavo desno rokò opira opešano v zemljo.
Mračna je tmina pokrila sij vida mu brž otemni,
Tamkaj poginil bi bil junak siloviti Enej,
Ako bi Kronida hči ga Venera brž ne opazi,
Ki ga povila nekoč Anhizu pri čedi goved je.
Ta ga pritislila zdaj v naročje je biljenoročno,
Gube obleke okrog ovilje mu srebrnosvetle,
Proti streljanju sovraga, da nihče Ahajcev pogumih
Njega ni mogel usmrtiti videč ga v nebeškem sijaju.
Ljubkega sina tako rešila je z vojne pogubne.
Sin Kapaneja ni bil pozabil pogodbe prejete,
Ktero junak Dijomed mu malo poprej je podal.
Spravi vprego v stran konjičev trdno podkovanih
Vtrjena in pa pripeta so vajeta k sedežu trdno;
Konje Eneja odpeljal je hitro, griva te, prekrasno
Z gneče Trojanske k Ahajcem ki imeli oklopje so svetlo.
Tam jih izroči tovarišu Deipilu ki ga je čislal,
Izza mladosti že rane vsled čustev krotkosti srca,
Da jih odžene do ladij a sam pa poskoči na lastno
Vprego, vajeti potem v levico vzame in dalje poganja.
Skrbno se trudi potém, da najde junaka Dijomeda,
S strašno in ostro jeklenko za Kiprido ta pa hiti,
Ker je spoznal, da jej manjka poguma vojaškega mnogo.
Tistima slična da ni, ki vladate čete junaške,
Paladi ne ni še manj pa trdnjave rušilki Enijo Beloni.
Ko jo doteče pregnano skoz bojno vrvenje prestrašno,

Sulico dregne prot njej ji Fideja sin siloviti
Tu jej bodalo vsadi v lepotno blestečo ročico.
Mehko občutno takoj v kožo jeklenka prodere,
Skozi ambrozijski polt Karitine so ga ji stkale.
Blizo zapestja v dlan, zabrizga jej kri neumrjoča,
Čisti vzvišeni sok pretaka ki z ran se božanskih,
Kajti mesa ne jedo, ne kruha ne vinske pijače.
Tak ne vznemirja jih kri so neumrjoči bogovi.
Glasno zakliče boginja ki sina na zemljo zavrže,
Toda pobere ga brž, da nese ga Fojbos Apolon,
Skrivši ga v temni oblak, a nihče jahalcev Ahajcev,
Ni ga opazil nikjer da bi mu življenje pohabil (ukradel).
Glasno zaupije sedaj že klicar v boju Dijomed :
„Beži ti Zenova hči iz vojne sovražnih junakov !
Žene li ni to dovolj da bezaš in pa zapeljuješ,
Kjer se ti mešaš v boj bi morala groza te tresti,
Ako le čuješ o bojih, o tem kar nahaja se v zvezi.
Oni je rekel zbeži vsa zbegana muk in bolesi,
Irida vzame jo brž odnese jo naglo iz boja.
Oh od bolezní potrta s prelepo ročico krvavo,
Aresa najdeta brž sedečega ob levi bojišča,
Vse je zavito v oblak, sulica Kola in konji.
Pade pred njega klečeč preljubega brata naprosi,
Da bi posadil ji voz in z zlatom ogrnjeno vprego,
„Proč me odstrani o brat ! Posodi mi brzega konja,
Da se podam v Olimp kjer častno nesmrtniki bivajo
Rana me strašno boli, zadel me je mož umrjoči“
Fideja sin nek vojak, zdaj zgrabi očeta Kronida.
Ona je rekla tako okinčano vprego dobivši,
Sede zdaj ona na voz, srce pa je polno britkosti.
Irida vsede se k nji , levico pa zgrabi za uzdo,
Bič zdaj vihti in poganja, da konji v skoku letijo.

Kmalu do svetlih višav, olimpskih livad sta dospela,
Naglo tekoča kot piš tam lrida konje vstavi,
Ko jih razpreže jim da Ambrozije tečno jedilo. (Krmó)
Zgrudi potrta se zdaj Dijoni v naročje Afrodita,
Ona jo gladi drži, objema božanstveno hčerko.
Z roko ji boža obraz, jo vpraša sočutno in milo
„Kdo te je žalil bogov, povej mi ti hčerka predraga?
Kot da očitno zločinstvo bi bila med ljudstvom zvršila?
Odgovori zdaj na to, smehlja se Kiprida zala:
Ranil me Tydeja sin oholi junak Dijomed je,
Ker sem umikala blagega sina jaz bojnemu kriku,
Eneja kterga od vseh ljubljencev jaz ljubim presrčno.
Strašni ni samo le boj Trojancev nasproti Ahajcem,
Ti so lotili celo bogov nevmrljivih se nebeških!
Reče vljudna o tem boginja ji modra nastopno:
„Mila potrpi mi to britkosti osrčja premagaj,
Mnogo trpeli smo že bogovi okoli Olimpa,
Zlobo in zmoto ljudi ko smo se ravsali skupno.
Ares prenašal je vse, ko ga je orjaška zalega
Ota Efjalta Aleja vkovala v železne okove.
Mesecev je trpel trinajst povezan in stiskan v zaporu,
Skor onemogel bi bil nenasitljivi boritelj,
Ako po mačehi njih prekrasni Ejeribeji
Hermes bi zvedel ne bil ta skrivoma ukrade ga v ječi.
Trden in prej že moči okove ga mučijo strašno,
Hera trpela je tudi ko sin Amfitrija junaški
V nedro jo desno zadel z puščico trorezno je živo,
Čutila ona takrat je broj bolečin že prestrašnih.
Čutil je Pluto celò, ki vladal je senčnate tmine,
Ko ga je isti junak egestresalca zarotnik
Ranil in s strelom zadel pri durih smrtnih prestrašnih.
Konaj dospel je do doma Kronida v Olimpske višave,

Žalosten v srcu je bil potr t in preboden že s strelom.
V ramenih tiščal je slrel provzroča mu togo, nadlogo,
Balzama vlje Pèon mu v rano jo lajša in celi.
On je ozdravil hitro, mu dano ni bilo še umreti,
Bil je oholi junak, pregrešnih dejanj se ni plašil.
Meril v bogove je strel v bivalce Olimpa mogočne,
Onega vzdrami takoj Atena Zenova hčerka.
Modro in tuhtal junak prečvrstega Fideja sinko,
Dolgo da tak ne živi z nesmrtniki, ki se bojuje
In otročiči nikdar, ne bodo ga tu ljubkovali.
Ko se povrne domov iz strašne bojne nevihte,
Čuje naj zdaj Dijomed čeravno je hraber in čvrst,
Da mu močnejši kot ti nasproti ne pride zavrato,
Da ne Egialeja Adrastova hčerka imenitna,
Nagloma plane iz sanj zbudivši spečo družino
Mladega tužna moža prvaka prvakov Ahajskih.
Zena češčena nekda j Diomeda sina Fideja,
Reče jej rano suši z obema rokama previdno.
Rana zaceli se brž počivajo ublaženi boli,
Atena in Hera vladarka ste gledali semkaj
Z ostro zbadljivo besedo se bližata pazno Kronilu
Zen nagovoril je hčer, Atene li Atenajo ;
Oče Kronid li te žalim, če to te opomnem ?
Skoro gotovo omamila krasno je ženo Kiprida,
Da se k Trojancem poda, ker ljubi jih zdajci presrčno,
Tamkaj po krilu prekrasne Ahajke zdaj z roko potiplje.
Z zlato zaponko tedaj, opraska si nežno ročico.“
Sladko se oče bogov stvaritelj človestva nasmehne,
Kipridi zlati prijazne te reče besede udano :
„Hčerka saj ti ne pristuje se vtikati v bojne zadeve,
Rajši lepo vrejuj za poroko ljubavne omo tbe ;
Ares bo sam vse vredil hrumeči in pa Atenaja.“

Tak je bil govor bogov vzajemni med sabo
Rojni pa klicar Djomed Eneja napade prekruto,
Malo se zmeni prav sam Apolon, ponuja mu roko,
Malo boji se boga mogočnega, se prizadeva
Vsmrtiti zdajci junaka oropati mu vse orožje.
Trikrat že planil je tja, gotovo umoriti ga misli,
Trikrat odbije z močjo Apola škit svetlobesteči.
Ko ga četrtič maskoči, zažene se kakor peklenšček,
Strašno pretilno kriči nasproti mu Foibos Apolon :
„Fideja sinko le stoj ! Varuj se bogovom enaki
Biti se ne prizadevaj rodu neenakega bili,
Vedno nesmrtniki so in zemlje črviči ljudje.“
Oni dejal je, všel ostrašen se oni umika,
Jeze prestrašne se zbal Apola je kateri zadene,
Nese Eneja potem Olimpčan iz bojnega hrupa (vrišča),
Tja kjer mu blagi je dom na Pergama sveti višini.
Leto in Artema zdaj ozdravita za prav skrleči,
Sredi svetišča mu moč in novo krasoto podaste
Loka srebrnega bog on novo podobo vpodobi.
Slično Eneju po stasu orožju in boji je bila,
Toda podobi okrog Trojanci Ahajci presrčni ;
Broj so nabili oblik na prsih so bikovih koz.
Tarče in škite okrogle na zemljo so tja položili,
Aresu vendar povej ti besnemu to le Apolon :
„O Arejo Arej morivec kripivni zidovja rušitelj !
Nočeš spoditi moža odstraniti z boja predrzneža
Tideja sina ki zdaj Kronida bi samega zgrabil ;
Kiprido je že zadel ranivši ji roko o členu,
Mene napadel potem močan je on kakor hudoba.“
Rekši to on se poda na Pergama sede vrhove,
Skozi Trojance prodere a draži jih Ares srditež
Akamu skoro enak Trakijskemu čvrstemu vodju.

Reče Prijama sinovom budilne in krepke besede:
„Čujte me Prijama rod vladarja božanskega vdanci,
Koliko časa pustite moritev vi ljudstva Ahajcem?
Čakate morda, da bil se boj bo za mestna vrata
Ranjen je vrli junak kot Hektorja smo ga častiti,
Ranjen tam Enej leži Anhiza preblagega sinko.
Dajmo tovarša rešimo iz bojnega hrupa nemudoma
Rekši pogum oživi in srca junaška jim gane.
Zdaj je Sarpedon začel in vrlega Hektorja krega
Hektor kam šel je pogum, ki te bodrit je in čvrstil.
Rekel si da brez zaveznikov branil boš Trojo vstrajno,
Sam da boš imel okrog le svake in brate po krvi.
Zdaj pa nobenega teh ne vidim in pa ne zapazim,
Skriti zavezniki so kot psice preplašne krog leva,
Mi pa bojujemo boj kot tujci pozvani na vojsko.
Jaz sem zaveznik enako iz daljnega kraja dospevši,
Mirno iz Likije k vam od Ksanta otoka sem prišel.
Ljubljena žena pustila mi dete je nežno preljubko,
Tudi posestva imam, kar skromni imeti zamore;
Vendar osebno bodrim Likejce in jih opominjam,
Srečati vendar moža če tudi ničesar tu nimam
Kar bi v varljivi mi kvar zamogli odnesti Danajci
Ti pa brezskrbno sediš, priganjati nočeš ostalih,
Da bi vstrajali v borbi in ženstvu zaščitje dobili,
Da kot jetniki vjeti v trdnodržeči vlak,
Vi ne poginete v rop in plen še sovražnim junakom
Ki vam zažgejo še mesto s prekrasno bliščečimi hišami.
Tebi pristuje za to po dnevu po noči skrbeti,
Prosi poveljnike vse od daleč v pomoč so poklicani,
Zvesto vstrajati tu, ne žali jih vari se vsega.“
Tak je Sarpedon dejal srce je Hektorja ranil
Urno poskoči z voza na zemljo z orožjem opasan,

Sulico ostro vihti med četami vsemi koraka,
Jih opominja na boj, na bitvo viharo pozivlja.
Te se obrnejo brž napadajo drzno Ahajce.
Ljudstvo je čakalo tam Ahajsko nevstrašeno trdno,
Veter kot prši ves prah in pleve v vrtincih razganja,
Nese jih z vevnice proč ker kodrorumena Demetra
Loči vse pleve in sad v pišu vetrov pihajočih.
Daleč metanje praši, ovije enako Danajce,
Kroginkrog dvignjeni prah obrača ko broj se vojaštva,
Z vdarci se konjskih kopit prah dviga v nebesne višine.
Združijo zopet se v boj, zdaj vsi četovodje okoli,
Hitro vprizori naskok z močjo bojevitih se rok.
Ares zagrne ves boj v tmine v obrambo Trojancev,
Hodi koraka krog tolpe, ljudjem opomine delivši.
Vse naročila vrši po Fojbos Apola ukazu,
Tolpo Trojanov bodri in z mečem jej zlatim velevala,
Vsem je včvrstil pogum ker šla je k Olimpu Atena
Ktera Danajcem do zdaj, je strašno pomagala v bojih.
Tudi Eneja poslal je zdravega bog iz svetišča,
Z novo močjo vtrdil sree je Trojancev junaka.
Stopil med svojce je brž Preyzvišeni gledajo radi,
Vidijo da je še živ, da suče se zopet pogumno,
Vprašati kaj in kako se vendar ni upal ga nihče?
Bilo oprakov je broj jih Fojbos Apolon vzbujal,
Ares dušitelj je bil in Erida (Erida vedno le žejna).
Dražita Ajasa zdaj, Dijomed, Odisej in razni,
Hrabre Danajce v boj so silili in pa bodrili,
Pušic se ti ne bojè ne hrupa kričanja in smrti.
Trdni vstrajajo tam podobni oblaku Kronida,
Ki je visoko ovit v višini visoko strmeči;
Le ne pregiblje je tih ker burja ga ni še dospela,
Drugi bobneči vetrovi ki kmalu oblake spodijo

Vzdignejo šum in bučanje ko iste razganjajo naglo.
Stali Danajci so mirno nevstrašeni sovražnika čakali,
Atreji kroži po vojni svari in pa opominja :
Hrabri bodite možje prijatelji srčno vstrajni !
Čislajte se med seboj v bojnem vrvenju in vrišču,
Ljudstvo ki sebe časti, ne pade ne zgine z obzorja,
Vendar beguncem ni čast podeljena niti rešitev.
Reče, zažene že strel ; ki v sprednji čuj četi zadene
Ravno Dejkoona k tlom, zažene Eneja prijatlja,
Ki ga častili Trojanci so kakor Prijama sinove.
Ker je med hrabrimi bil je hodil v vrsti s prvaki
S sulico ščit mu zadel Agamemnon je vladar
Skozinskoz jeklo leti, zaman je obramba železna,
Pas mu umetni predre trebuh in pa druge še dele,
Ta se prekucne na tla, orožje krog njega rožlja.
Zdaj pa potere Enej dva vrla junaka Danajca,
Sina Dijokla dva Orsiloha z bratom Kretonam.
Oče njih je stanoval v dobro obdelani Fereji,
Bilje on silno bogat, iz roda Alpheja je shojal,
Ki po Piljevski vrti deželi valovje široko.
Dal je življenje Orsilohu rodil ljudstvo veliko vlada,
Vladanje pustil Orsiloh potomeu Diolu je daljno.
Temu sta dvojčka se dva rodila borilca prav krepka,
Zvana Orsiloh Kretou sta bila bojevnika spretna.
Kakor mladeniča dva sledila stavojni Ahajski
Na ladjah počernjenih morskih s vojno Trojansko po-
[gumno,
Da bi naklonila čast Agamemnonu in Menelaju,
Iskala v boju sta čin osoda ju britka zadene.
Kakor dva leva na gori samotne višave sta vzrastla,
Z moterno milo skrbjo, sta zrastla v temnemu gozdu.
Ropala vedno sta čedo govejo ovčine in kozle,

ENEJIDA

**Prosto po Vergilju z uporabo
raznih pripomočkov.**

PRESTAVIL
BLAZIJ BEUK.

I. DEL.

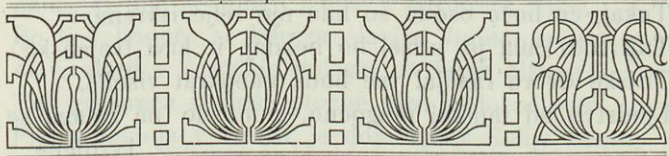
I. in II. SPEV.

Druga izdaja.

Vse lastniške pravice pridržane.

V Gorici 1912.
Tisk. Giov. Paternolli.

I. SPEV.

ENEJIDA.

Čine vam bojne opevam in tudi moža, ki je došel
Semkaj od Troje obrežja, begunec v Italijo vzhodno,
V kraje, v obrežje Lavinsko, ko časa potikal se dlje po
Suhem, po morju, ker June srdite je trajala jeza.
Mnogo res trpel je v bojih, da mesto bi trdno sezidal,
Predno pripeljal Trojanske bogovē bi konečno v Lacij,
Kjer bil Latincev je rod in Rim in Albanski očetje.
Muza, ti srda vzroke povej mi, katero božanstvo
Žalost kraljice je raztogotila, da toliko zla je
Vrlemu možu zadala in zraven rev in nadlog še.
Bil odličnjak je, odkod izbruhnil zdaj srd je nebeških?
Mesto starinsko Kartago so Tirji imeli v oblasti,
Ravno nasproti Italiji daleč od Tibera reke,
Bilo mogoče je in kljuvalo je bojnim naskokom.
Juno ljubila je bolj to mesto kot druge dežele,
Bolj nego Samos, ker tu je počivalo njeno orožje.
Svojo zaprego in sedež vladarski je htela imeti

Tukaj, čc hoče osoda so bile nje želje iskrene.
Tuji rod, čula je, prišel bo nekdej, iz krvi trojanske
Tiiske dvore razdjal vse bode naenkrat visoke,
Ljudstvo od tamkaj mogočno, ponosno na zmage se
[vzdigne

Z vojsko nad Libijo, to iskreno želele so Parke.
Spomni boječ in v skrbeh, se Juno prošlega boja,
Kterega bila pred Trojo nadavno je v prid še Gra-
[jernom.

Srda uzroki prestrašni, še niso ji šli iz spomina,
Rane bolestne vse hrani globoko ohranjene v duši,
Parida sodni izrek in krasote užaljene boli.
Rod osovražen, oduren Ganymeda, ukradena slava —
Z raznih vzrokov srdita Trojanom pokaže valovje
Dolgo so távali tamkaj po morju širokem okoli,
Kar jih prestalo pred Dánajcev ino Ahila je srdom,
Zadrževala od Lacija jih je osoda že dolgo
In jih podila okrog je daleč po morskih valovih,
Toliko truda čuj stala vtrditev je rimskega ljudstva.
Komaj sikulski so kraji izginili izpred obzorja,
Jadrali v brazdah so skozi peneče in skalno valovje.
Juno ohranila v srcu globoko je rano zadano.
Rekla je sama pri sebi: „Premagana sklep naj opuščam
Ne da odvrnila Tevkrov bi in iz Italije kralja.
Meni usoda zavistna je, Palas Atena je mogla
Sama brodovje Argivov razžgati in v morje spustiti,
Samo vsled krivde in srda Ajaksa Ojleja sina
Jupitra ogenj z oblakov lučaje razpršila ladje.
Silni vihar ali piš je razganjal valovje narazen.
Zgrabi orkan ga, iz prs ko krvavih vročina hlapeva,
Vzdigne po koncu ga tja loputne ga v ostro skalovje.
Jaz ko prihajam bogov kraljica in Jupitra sestra,

Žena, ki bije že toliko let se z narodom enim,
Bo li v bodoče se kdo proslavljal Junino srčnost
Žrtve daril v češčenje polagal na moje oltarje?
Tak govoreča iz duše otožne prav milo zdihuje.
Prišla boginja v vetrov je domovje v Eolijo divno,
Kraji, ki polni vetrov srditih so pihajo mrzlo.
Tukaj je imel kralj Eol, zaprte boreče vetrove,
In pa viharje sumeče, z vladarsko močjo jih je stiskal,
Tiščal s poveljem je ostrim jih, zvezane držal je v
[ječi.

Oni šumeli so z votlim vršenjem, hrumenjem krog
[hriba,

Eol pa v dvoru sedi, kateri visoko se spenja.
Žezlo držaje v roki, tolaži, kroti jih in brzda;
Ako bi tega ne storil, bi planili v morje in v kraje
In pa obnehje visoko, raznesli bi s pihanjem strašnim.
Silni vihar in nevihta bi vse preobrate zvršila.
Oče mogočni pa skril je v mogočne hribovja votline.
Težo veliko z nasipom mogočnim na nje je naložil,
Po dogovoru je kralja jim dal, da vodi krmila,
Kot je potrebno spustiti njih tek ti tir omejiti.
Temu približa še zdaj boginja proseča ter reče:
„Eol podal ti oblast je oče bogov ino ljudstev
Morsko valovje pomiriti in je z viharjem zbuditi.“
Ljudstvo sovražno, še zdaj plove po morju Tirenskem,
Iljon v Italijo nosi, premagane hišne bogove.
Moč ti vetrevom podeli, prevrzi ti ladje v valih.
Spusti v vrtine jih, morje da bode z mrličí nastlano.
Nimf mi udanih štirnajst je, izvrstne telesne so rasti;
Tista, katera najlepšega stasa, Deiopeja ta je
Ljubka in dražestna najbolj med vsemi, dam ti jo v
[zakon.

S tabo živela bo, krajšala bode ti dneve in leta
Z vrlim potomstvom, da oče hčera boš in lepih sinovov.
Eol je rekel: „Zgodi kraljica se, kakor ti hočeš.“
Vzemi kar češ, ker meni le prija povelje zvršiti.
Ti poskrbiš mi zadeve vladarstva in Jupitra hrabrost,
Milost in žezlo, da sedel z bogovi bom pri obedu;
Daš mi oblast čez vihar, oblake, valove vrhovno.
To pa izrekši udaril je s sulico v votlo hribovje.
Stena se strese v vrtincih, zbuče iz dupline vetrovi,
Tolpoma vrejo po zemlji iz vhodov, prav naglo od-
[prtihi
In završijo kot piš v vrtincih po suhem, po morju.
Vzdigne iz breznov globokih Eur Afričan se.
Tja proti morju drvi jo valove, podijo šumeče;
Vrišč ino vpitje se mož razlega in škripanje vrvi.
Hitro prepreže nebo z oblaki se, temno nastane;
Skrije se dan in že tmine prestrašne oblegajo morje.
Grom že udarja v tečaje in v svitu ozračje se trese,
Vse oznanjuje junakom prestrašno pretilno pogubo.
Eneju groza in strah, pretrese kot blisek vse ude.
Roki povzdigne navzgor, vsklikne preglasno ves ginjem:
„Srečni presrečni, ki bilo jim dano je tamkaj umreti
Najti preblazeno smrt pred Troje zidovjem visokim.“
Oh ti Tidit, da Danajskih sinov najbolj vrli nisem
Padel na ilijsko trati, udarjen od tvoje desnice?
Da bi bil tamkaj umrl in dušo izdihnil preblago,
Tamkaj, kjer Hektor leži mi preljubi, zadet od bodala,
Kjer Eacida, kjer Sarpedon tudi počiva, kjer Simois
Ščite, čelade in trupla junakov vlači v valovih
Ta tugujočemu severni veter nasproti pripiha,
Zgrabi zdaj ladjo ob strani, valove dviguje gor k nebu,
Škripljejo vesla v pritisku ob strani in popahnejo ladjo

In izročijo jo valom mogočnim v daljno usodo.
Vpira srdito se v njo hribovja valovje besneče.
Ti pa na vrhu najvišjem valovja visijo a čudo —
Hitro, naenkrat požrešno valovje upade in žrelo
Morja do zemlje odpré se, strašno sumeče v globini.
Ladje premeta tri po skitem skalovju, potiska
V skale, čeri ki sred morja oltarje jim Itali véjo.
Kleč, ki razteza se v daljne daljave na morja gladini,
Veter Ashodni (Eur) tu tri pritiska v sipine, globine.
Strašni prizor in zasučé jih v plitve prostore pešcene.
Ladjo pa eno, ki Licje nosila je in pa Oronta
Zvestega, strašni vihar pred očmi jo Eneja prekucne
Ravno z višine na krmo in vrže krmarja iz krova.
Brž strmoglavo ga val štrbunkne v morje a ladjo,
Trikrat vrti in pogoltne srdito jo žrelo vodeno.
Tuintam plavajo v morskih valovja vrtincih orožja
Mrtvih vojščakov, tramovi, zakladi Trojanski v zagonih.
Že je premagal vihar ukrotilje ladjo Iljona,
Ktera je bila narejena trdno in tudi Ahata,
Aba in starčka Aleta, na kateri se vozil je dolgo
Ker so pa luknjati skladi že puščali, vrdla je voda
Skozi pokline v ladjo in luknja pri luknji nastane.
Zdajci opazi Neptum, kako da valovje mogočno
Strašno buči, vihar da razsaja in voda da sika
Z brezna globin ter ves ginjen nad tem v morje po-
[gleda.
Z mirnim obrazom on gleda na morsko gladino okrog in
Vidi na morskem površju Eneja brodovje spršeno,
Vidi Trojance potrte vsled sil in pomorski viharje.
Bratu zvijača in jeza Junone prikrita ni bila.
Eura, Zefira zdaj k sebi pokliče in reče sledeče:
Daleč tako vas dovedla je drznost vaščga roda?

Zemljo, obnebjje že hočete zmešati, oj vi vetrovi
Brez uladarja; ustajo in prakso provzročiti strašno.
Hočem vas! Vendar je boljši povodenj ukrotiti,
Z kaznijo tako ne boste zločina vi več pokorili.
Naglo bežite, povejte vladarju sledeče besede:
Ni mu oblasti nad morjem in ne nad prestrašnim
[trizobom.

Meni pristuje gospodstvo, ki bilo usodno mi dano
Oni naj vlada le v skalni duplini strašanski, domovje
Vaše to Eur je v oni palači se Eol šopiri.
Vlada, krmili vetrove, viharje naj tamkaj v ječi.
Rekel je prej kot izrekel, pomiril je vode šumeče,
Zbere oblake, spodi jih narazen da solnce zasiže.
Trudi se Cymotha in Triton z naporom velikim,
Ladje s skalovja da spravita urno v varno zavetje.
On (Neptun) pa koraka, ter vzame trizob in odpira
[poti jim.

Morje srdito pomiri, z kolesci se lahkimi pelje,
Tja po površju valovja. Jednako ko vpor če izbruhne
V občini, kaki ko vzdigne se ljudstvo priprosto k
[vporu,
Plam se vzdiguje, tam bakelj in kamenje luča se
[strastno.

Srd uporablja orodje. Nastopi če mož kak v sredino
Poln zaslug in vrlin, utihnejo zraven stoječi,
Vlečejo govor na uho in burne duhove pomiri,
Srca vkroti: morja tako je bučanje poleglo.
Ko pa pogleda po morju pod milim obnebjem konjiče,
Stvarnik krmili, a voz tihotno drdra po gladini,
Eneja tolpa že trudna, podviže do bližnega brega,
Naglo tekoča želi dospeti do Libijske meje,
Kraj ta leži v dolžini zaseke otok ima luko,

Kvišku štrlijo stranice, pri katerih se lomijo vali ;
Spet se cepijo postajajo manjši in manjši v obsegu.
Tukaj in tam se dviguje mogočno zidovje navzgoraj.
Kvišku štrlila prot nebu v podnožju gorovja molčijo
Vode, v neskončni daljavi raztezajo krog se strašanski
Gozdi, a zraven se gaj nahaja se senco prijazno.
Ravno pred skalo pretečo, spoklina z obokom je strašna,
Sladka voda se v njej in živo nahaja skalovje.
Nimf je domovje le to. Utrujenih ladij tu skoro
Vrv ne drži več. Zamam so vse sidre z zakrivljenim
[zobom.

Tja se zasidra Enej, ko sedem je ladij pripeljal
Skupno vseh rešenih, kar jih je bilo v številu velikem.
Urno izstopijo zdaj Trojanci in srčno želijo
Se polastiti dežele, bregovja kot so hrepeneli.
Vsedejo se na obrežje premočene ude sušijo,
Trudne vsled slanih valov in naporov od vožnje velike.
Zdajci iz kremenca Agal najprvo je iskre ukresal,
Z listjem osušenim vjel je iskre, naloži okoli
Suhih je šibic in vitr z vžigalnikom plam je prižigal.
Vsi onemogli in zmučeni zdajci na suho razložijo
Žito premočeno vse in hišno opravo sušijo,
Urno ostanke spekó, jih s kamnjem zdrobijo v drob-
[tince.

Enej se spleza medtem na višine skalovja in išče
Da bi dobil si kak kraj za razgled po morski gladini
In da bi videl, kje Anteja ladja nahaja se, kod jo
Tira in goni vikar po morju in dalje dvovesla
Frigjev in Kapja li Kajka orožje na vzvišenem krovu
Ladje ne vidi nobene v razdalji dosežni pogledu.
Tri le zagleda jelene ob bregu okol se klateče,
Daleč za njim v daljavi sledila vsa čeda je zadaj,

Pasla se je po dolini. Obstane, on z roko pa zgrabi,
Lok in pa brze pušice, katere Ahat mu donašal
Dvoje najprvo potrl je na glavi, z vejatim rogovjem
In nekatere pobil je potem iz čede velike,
S tem, da jih straši in goni streljaje v listja grmovje.
Ni pa odnehal on predenj teles bil ni potrl bil sedem.
Krepkih živali število jednako je ladij številu
Bežal potem je do luk in tu razdelivši ves plen med
Svoje tovariše, vino potem razdelil je, kater ga
Vrli Acest na Trinakrije bregu je v vrče napolnil,
Ga podelivši odhodnim v tolažbo sodrugom reče:
O vi tovariši! nismo nevešči mi bivšega zlega!
Vi ki prenesli ste težnje ze zlo, to bo prešlo vam!
Vi ki okusili Scile ste srd in kateri ste prišli
Tjekaj v bližino gorovja, kjer strašno buči, se odmeva
Vam bila dana prilika spoznati Ciklopsko skalovje.
Čvrsto ohrabrite se, odvrzite strah in potrlost,
Morda vam bode nekoč ljubo spominjati rev se.
Z raznim naporom v nevarnostih mnogih, zelo odlo-

[čilnih

V Lacij leteli smo, sedeže mirne nam tamkaj usoda
Mila je nudila, da obnovi se kraljestvo Trojansko.
Vstrajate v svoji usodi in čakajte boljšo bodočnost.
Tak je govoril junak in skrbi so ga trle prestrašne.
Kazal s pogledi je upe, a dušo je trla britkost mu.
Že so pripravljali mastno kosilo iz lovskega plena,
Kožo so trgali z reber in ude tako so odkrili.
Drugi sekali meso nabodli so koščke na raženj:
S hrano srce še vedrijo na trati zeleni ležeči.
Kotel postavili so na obrežje in netili ogenj.
Polni so sladkega vinca in siti divjačine tečne.
Ko so z jedjo se nasitili in so odstranili mize,

V govorih dolgih proslavljajo zgubljene svoje prijatlje.
S strahom in upom ugibajo — so li še živi li mrtvi
Bivši sodrugi, li smrt jih zadela, da ne čujejo klicev.
Enej pobožni posebno sožalje izraža Arontu
Vrlemu in pa Arniku in Liku, ki tužno je končal,
Čvrstemu Gyju, Kloantu in drugim po vrsti junakom.
Vse žalostinke skončale so mirno, ko Jupiter z etra
Doli pogleda na jadrasto morje, dežele obsežne,
Vidi bregove in narode daleč okrog raztrešene.
Z vrhov kjer stal je, vse Libje kraljestvo motriva,
Njega, ko to razmišlja, pogleda zdaj Venera bitko
Solze lijo iz oči jej blesteče in reče otožno :
Ti, ki usodo nesmrtnikov in pa ljudi določuješ,
Ti, ki jih strašiš z močjo in vodiš jih z bliskom sijaja,
Kaj moj Enej velikega tebi je vendar provzročil ?
Kaj so storili Trojani, da toliko zla zdaj trpijo,
Da vsled Italije svet jim zaprt je obsežni v daljave ?
Ti si zatrdno nekoč obljubil, da močni Rimljani
Tekom več časa, voditelji novi postanejo spet iz
Teukra obnovljene krvi in vladali bodo vse morje,
Kraje različne z močjo ! Kaj dalo povod je spremembi
Strašni, stvaritelj ? Tolažila s tem se nad tužnim po-
[ginom
Troje razdrte in sem primerjala usodo z usodo s to-
[lažbo
Čudno usodo z usodo bodočo preganja pa zdajci,
Stalna nesreča može, pa zdajci preganja, ki mnogo
Zla že prestali. Kedaj ti vladar, nam konec težav bo ?
Antenor lahko je všel krdeli junaških Ahivov,
Tjekaj v Ilirje zaliv je prišel v kraljestvo Libursko
Ter prekoračil izvirke Timava, kateri izvira
Iz odprtih deveterih s prestrašnim ropotom hribovja.

Toki drvijo po trati šumeči v morje prostorno.
Mesto sezidal je tu Patavij in sedež postavil
Teukrom, im je on dal, postavil Trojansko orožje
V mestu, a zdaj pokopan že počiva v presladkem pre-
[blaženem

Miru, a mi kot svoj rod, ki si hotel povzdigniti kvišku,
Ladij oropani smo prestrašno vsled jeze božanstva
Enega, daleč od bregov Italje oddaljeni, sami
Tukaj za udanost otročjo dobili smo tako plačilo.
Ali poverjeno nam je vladarstvo na taki način?

Njej se nasmehne zdaj oče ljudi in bogov vseh ne-
[beških

S čudnim vplivom, s katerim zjasnuje nebo in viharje
Hčerki se bliža, obsiplje s poljubi jo ino ji, pravi:
„Strah ves preženi Cytherična Venera, tvojih osoda“
Rode brez vsake spremembe, boš gledalo mesto La-
[vinja

Trdno zidovje, Eneja povzdignila bodeš junaka
Gori do zvezdnih nebes, saj sklep moj ne spremeni se.“
„Hočem povedati vse ti, ker skrb te velika vznemirja,
Knjigo donesti osod čem, brskati vedno po njej ti:
Vojsko veliko v Italji bo vodil in narode vporne
Bode razdjal ter postave vredil in vpeljal bo šege.
Mesto bo zidal, da tretje poletje ga Latij dobi kot
Kralja in zime prešle bodo tri po Rutulov padcu
Deček Askanij pa, kojega diči Julij priimek,
Ilij se vedno je zval za časa države Ilije.

Trideset let zaporedoma bode pri lune spremembah
Svoje kraljestvo vladal sijajno ter sedež kraljevi
Bode z Lavinje vzel in Albo bo Longo postavil.
Hektorja rod mu bode sledil v vladarstvo sijajno
Tristo let, zmagonosno bo vspeval v vladarstvu zma-
[galno.

Dokler ne bode kraljeva duhovnica Iljska devojškov,
Nosna od Marsa, povila. Z rumenkasto volkinje kožo
Romul veselo ogrnjen, ljudstvo sprejel bo, mavorsko
Trdno zidišče postavil, Rimljane po lastnem imenu
Zval bo oblast njih brez mej, kraljestvo bo trdno brez
[dvoma.

Juno celò, ki vse morje, dežele vznemirja se strahom
Bode pomirila in zboljšala sklepe namerje;
V mojem bo zmislu Rimljane ljubila, vladarje sveta,
Ljudstvo, katero je s togo odeto. Jaz sklenil tako sem.
Prišel po letih tekočih gotovo ugoden bo čas, ko
Hiša Assaraka Phtijo in slavno Mikene podjarmi,
Vladala bode potem premagani Argos ponosno.
Cezar Trojanski rodil iz roda se krasnega bode.
Svoje gospostvo bode raztezal in slavo do morja
Dvigal do neba Julij, čegar ime od pradedu
Julja velikega je, katera obloženega ti boš ki
S plenom ga vzhodnim v nebesih nekdan brez skrbno
[dobila.

Tudi do njega obračale bodo se vedno oblube,
Bodo skočali vsi boji nastopijo časi ugodni.
Vesta in siva že Fides z Remom in bratom Kvirinom
Bodo postave dajali. Zapro prestrašna se vrata
Bela z železom, z zapahi prav, tesno; srditež bo ležal
V sponah stoterih železnih na hrutem orožju, privezan
Trdno na hrbtu grozno bo škripal iz žrela krvavega.
Rekši to Jupiter poslal je Maje rojenca z višine,
Da se dežele odprejo dvor se otvori Kartage
Novi zdaj Teukrom v sijaj gostoljubja, da Dido ne-
[vešča
Vsode ne zbrani vhoda jim. Oni leti zdaj v ozračja
Strašnih višinah z krmilom perut in ostane nemudno

Tamkaj pri Libje obalih in že dopolnjen ukaz je.
Puni ukrotijo se, kajti boga tò bila je volja.
Mirno gojila je v srcu kraljica do Teukrov prijaznost
Enej pobožni po noči prav mnogo je tuhtal in mislil
Ko se zdanilo ven ili je sklenil, preišče da kraje
In nove dežele na kojih bregove bil je zanesen,
Kdo tam prebiva ker pusto se zdi ljudje li živali?
Zvedeti hoče on to obvestiti svoje prijatelje!
Skrival brodovje je v gaju košatih obokov pod skalno
Steno, obdana ki bila je z drevjem zelenim in z senco
Gosto zelo gre dalje za spremstvo ima le Ahata,
Kopje on dvojno držal s širokim bodalom je v rokah.
K njemu pristopi sred gozda, zdaj mati z obličjem
[nedolžnim,

Kakor s postavo device, z orožjem Spartankam enači,
V zmislu kot sama Harpalika trajska poganja konjiče
Dalie, dokler jih ne zmuči ker tekla je naglo kot Heber,
Ona imela je lok kot lovka čez rame obešen,
V vetru lasje so vihrali razgoljena nje so kolena,
Vsa nje obleka na prsih je bila zamotana v vozlih.
Reče najprvo, vi krepki možje, povejte mi prosim,
Ako ste vidili tavati ktero li mojih prijateljic tod,
S tulom ogrnjeno s risovo kožo krvavo,
Ko zasleduje marjasca penečega glasno klicaje?
Venera Venere sin dal je odgovor sledeči:
Nisem jaz tvojih sestra še čul in pa videl nobene,
Kak naj te zovem, preblaga devica obraza vmerjočih;
Nimaš ni glas tvoj človeški, si skoro gotovo boginja
Febova sestra li Nimfske krvi je tvoj rod veličasten.
Ktera si koli le bodi nam milostna trude polajšaj,
In nam povej pod kojim obnebjem živino v deželah
V katerih na zemlji veliki živimo, ljudi tel in krajev

Nič ne poznamo in vetrom okrog mi tavamo vedno
Strašni viharji in vali v te so prignali nas kraje,
Venera reče : „Nisem pač vredna jaz časti velike ;
Tirskih devic običaj je ogrinjati z tulom se vedno,
Meče visoko privezati tudi s škrlatnim koturnom.
Punsko kraljestvo ti zreš Tirce, Agenorja mesto,
Vendar to Libijski kraj je in ljudstvo nevkrečeno v

[vojski

Dido tu vlada iz tirskega mesta je došla vbežavši
Bratu. Predolgo bi bilo navesti podrobno krivice
Vseh homatij in spletek, le bistveno čem podati
Tukaj. Bil Sihej soprog nje najbogatejši v zemljiščih,
V vrsti Finicjev, posebno priljubljen bil njej je nasproti
Njemu jo oče podal kot čisto devico je v zakon.

Brat nje telesni, ki vladal je Tirsko, bil zlobnež je
[strašni.

Odlikoval se v zločinstvih je vzlasti pred drugimi
[vsemi.

Srd razprtije nastal med obema je često ubil je
Siheja skrivoma željen zlata, ko ničesar ni slutil
Ni pred oltarjem, ni brigal za sestre ljubav se več
[dalje.

Dolgo zakrival dejanje je, mnogo se hlinil je zlobnež
Varal ljubljenske je s praznimi upi. A v spanju prikaže
Njej se še ne pokopanega živa podoba moža.

Strahoma blede obličje on vzdigne, žrtvénik ogrne
Grozni in prsa odrije, katera bodalo je kruto vdrlo,
Hiše skrivnostno zločinstvo odkril je, svetuje potem
Naglo vbežati, domovje pustiti, ko sredstva za pot ji
Stare iz zemlje razbrskal zaklade zlata in srebra je.
Vse zakopano je bilo v zemlji, ljudjem nepoznano.
Dido vzpodbudilo to je, pripravlja za beg se in išče

Zdaj tovaršice. Se zbirajo jedni iz srda, a drugi
Zopet v strahu do trinoga prekrutega zbirajo ladje,
Ktere so bile okrog stoječe, pripravljene često
In jih obložijo z zlatom, odpeljejo vsi se po morju
Z vsemi zakladi skopuha, kateri se zval je Pigmaljon
Vodi podjetje to žena šibkotna. So prišli tja v kraje
Dviga kjer moč zidovje se, vspenjati zreš Kartage
Novo trdnjavo. Kupili so toliko tal kot zamogli
S kožo volovsko odeti. So zvali kraj z Birsia imenom.
Vi pa od kod od katerega kraja namenjeni kam ste?
Vprašujoči poda zdaj odgovor sledeči, ter vzdihne
Zajme besedo iz srca globine in reče nastopno:
„Ako, boginja, bi jaz od začetka našteval dogodke
Raznih osod in bi čas imela poslušati mene
Prej izvečeri bi se kot skončal bi jaz govoriti.
Naše domovje je Troja starinska to prišlo do uh če
[je vaših.]

Prišlo ime to, vodili po morju različnem smo ladje,
S kruto je silo nas butnil vihar na libiško obrežje,
Jaz sem Enej, bogove rešene iz roke sovražne
Vozim seboj, slovi že moje ime nad oblake;
Iščem domovje Italjo, deželo kateri je oče
Jupiter slavni. Iz Frigijske luke sem se izkrčal
Z ladjami dvajsetmi; pot je usode boginja kazala;
Komaj ostalo jih sedem je še, ki so od morja
Sicer težko prizadete. Samevam tod sam po pustobah.
Libje iz Azje Europe pregnan tud tavam okoli,
Tužno okoli nesrečnež! Dlje časa več ne pusti mu
Dalje ihteti. Potrta vsted rev mu Venera reče:
Kdor si ti koli, mislim, da nisi zaviden bogovom,
Dihaš svoboden zrak, ter došel si v Tirska
Mesto. Zdaj idi po stezi naprej in podaj se do praga

Ljubke kraljice, Povem ti izvestno, prijatelji tvoji
Rešeni spon so vodovja, so rešene vtrjene ladje,
V varnem zavetju pred pihajočim so severnim vetrom.
Ako zaman me stariši niso učili o ptičev
Teku usodo razlagati. Tamkaj poglej le na nebu
Vidiš labudov dvanajst, ki krožijo čvrsto po zraku,
Spustil na nje se je orel strašanski in zgnal jih po
[zraku,

Krog že uvrščeni iščejo zopet prostorov na zemlji.
V varno zavetje doseženo hočejo gledati doli ;
Ko pa zletijo spet v sinje višine igrajo s perutmi
Lahkimi ko zopet se ; združijo uvršeni pesem
Milo zapojejo. Ravno tako so ti ladje in moštvo,
Naj že so v luki ali naj z jadri vanje veslajo.
Brzo ti idi le dalje kamor pot vodi korake.
Rekla tako je, ter v stran obrnivši se sveti jej tilnik.
Tudi zvedavo ne vprašati koga po vzrokih prihoda.
Z glave, iz divnih je las ambrozje vonjava duhtela
Krilo vihra jej do tal, se kaže boginja mogočna
Pristna po hoji. Spoznavši zdaj mater, vsklikne bežeči
Ravno sledeče besede : „Zakaj brezobzirno me varaš
Ti strahovita s slepili, zakaj mi ni dano vložiti
Vendar desnice v desnico, besede resnice menjati
Jo okara tako ter k zidu poda se. Možje pa
Venera s tmino oblakov obda“ zagrne boginjo
Kroginkrog meglo, prav gostih, da nihče ne more jih

[zreti,
Tudi zvedavo ne vprašati koga po vzrokih prihoda
V svoje svetišče, na vzvišeni sedež ; sto je tam stalo
Vrne ponosno se zopet na svoje prostore na Pafos,
V svoje svetišče na vzvišeni sedež ; sto jih tam stato
Krasnih oltarjev, kadilo sábejsko na njih je puhtelo

Sveži so venci dehteli: krasilo prekrasno in častno.
Oni podvižejo naglo po stezi, katera se vije
Ravno pred njimi. Že prišli do vrha so, kateri se spenjal
Najbolj nad mestom in gledal z višav je gradovom
[nasproti.

Občudoval je Enej to delo mogočno, kjer koče
Stale nekoč so prav revne, vratam se čudi velikim,
Vrišču šumenju po cestah prostornih, širokih okoli.
Tirci se trudijo z vnebo veliko postavljajo jedni
Trdno zidovje, a drugi vtrjujejo močne trdnjave,
Kamenje vlačijo vkup z rokami, a drugi prostorov
Iščejo in zaznamujejo kraj, za domovje z okrožjem,
Zdaj vtemeljijo postave, oblasti in sveti senat si.
Luke tu gradijo eni, postavijo skale za temelj,
Drugi pa klešejo stebre kot lišp za odre igralne.
Kakor čebele začetkom spoletja po cvetnih livadah,
Solnce pekoče na delo jih goni in ljud že doraščen
Pelje iz cel ven v prosto naravo, li med ko tekoči
Z nektarjem polnijo sladkim, ga tlačijo v celic pro-
[store,

Da se razširijo ali bremena sprejemajo došlih,
Ali če z vojsko vrejeno pobijajo trote, lenuhe,
Hitro gre delo od rok, iz panjev duhti za plačilo
Med prav dehteči. Presrečni vi, vaše zidovje se zdajci
Kvišku že dviga, vsklikne Enej in gleda na strehe
Novega mesta. Z meglo obdan se poda tja v sredino
Mož oh res čuden prizor, med to se vrvenje zameša.
Nihče ne vidi ga. Senčnat bil gaj tam v mesta sredini.
Tukaj od viher in morskih valov ukročeni Punci.
Glavo izkopljejo čilega konja kot znak opominski,
Kterega Juno kraljeva označila jim je dočasno.
S tem so imeli postati za boje prečvrsti junaki,

Oni v skrbeh bi ne bili nikdar več za hrano v sto-
[letja.

Tukaj zidala je Dido sidonska prav Juni svetišče,
Ktero so kinčali dar pa tudi mogočnost boginje.
Vrhu stópnic so bila ponosna bronasta vrata,
Bronasti hlodi, ob katerih so škripali težki tečaji.
V gaju tam novi prizor jim strah najprvo olajšaj.
Vpal Enej je rešitve in zboljšanja tužnega stanja.
V strašnem svetišču ko to premišluje, kraljico čakaje,
Ko občuduje on mesta usodo, ter mojstersko delo,
Trude in žrtve posamnih izdelkov umetnih: Ves ginjen
Vidi vse iliske boje in vojsko, slovečo po svetu,
Vidi Atrida in Prijama, jeznega tudi Ahila
Tu postoji in vsklikne Ahat, zdaj kraji kateri
Ktera dežela na svetu ni polna še naših britkosti?
Tukaj je Prijam! Tu plač zasluge sledijo bolesi
Solze, usoda človeška še gane srce. Odstrani
Strah, ne obupaj, donese ti slavo novica ugodna.
Tak govorivši si pase srce na plitvi podobi;
Tužno zdihuje, zalijejo solze mu revno obličje,
Kajti on zrl je boje krog Pergama, Grke bežati
Kajti v ozadje potiska in goni trojanska mladina;
Frigji: s čelado na glavi in vozom preganja Ahil jih;
Brzo ne daleč, solzeč se, spozna on že Reza šotore,
Belo snežene, vse s platnom pokrite katere krvavi
Tidid je z mnogimi umori uničil; iskrene odpeljal
Konje je v šotor prej nego so vzeli kaj piče in krme
Kraja Trojanskega in napójili se v Ksantu s pijačo.
Trojl se nahaja na drugem prostoru, je zbežal, zgu-
[bivši

Svoje orožje, nesrečni mladenič, Ahilu ni kos on
V boju; ga vlečejo konji na praznem vozičku, navzdol

Visel je, uzdo še vendar drži in s hrbtom, lasovjem
Drsa po zemlji se, s kopjem obrnjenim praska po
[prahu.

Ilske device gredo v svetišče zdaj Pallas Atene,
Ki jim ni bila naklonjena, krilo jej vrhno podajo,
Britko ihteče si v žalosti z roko udarjajo prsa.

V tla tja poglede obrača boginja. Ahil je že trikrat
Hektorja vlekel krog iliskih zidov, mrtvo je telo.

Zdajci Pelid za zlato prodal. Skipevali težki

Vzdihi iz prs mu občutnih, ko ljudstvo zavre in pa
[voz, ko

Truplo prijatelja v rokah zagleda, ko Prijama vidi

Kteri steguje roke onemogle. Spoznavši zdaj sebe,

V tolpi Ahajskih je knezov zamešan, spoznal je, pa
[tuži

Vojskine čete iz Jutra orožje še črnega skoraj

Memnona je Amazonov krdela vodila srdita

Pentesileja tam s ščiti, imeli podobo so krajca,

Lune, za boje plamteča je sred tisočerih junakov;

Z pasom je zlatim prepasana razgoljenimi pod prsi,

Deva bojevница čvrsta, ki z moštvom se meriti upa,

Čudno se zdelo Eneju Dardanidu to je posebno je,

Ko se on čudi, pozornost obrača edino na to le,

Dido kraljica v svetišče koraka, prekrasnega staza,

Trupa velika mladenčev jo čvrstih obdaja in spremlja.

Kot na Eurota bregovih in Cinta višinah visokih,

Plese Dijana vrši, Oreandov jo spremlja na tisoč,

Strelotok z ramen visi ji v ponosnem nastopu prekaša

Vrstnice vse. Na tihem prešinja pa zadost Latono

Taka je Dido bila veselo korakala dalje

Prav skozi gnečo, priganja k delu za novo kraljestvo.

Tukaj v sredino se vsede pri vratih svetišča boginje.

Ravno pod kupule krasnim obokom svetišča, obdana
Krokinkrog s samim orožjem, na sedež se vzvišen
[nasloni

Pravna vodila postave dajala možem je slovesno
In razdelila je delo po vrednosti ali osodi:

Ravno zagleda Enej med množico pritekajočo,
Antea in pa Sergesta, Kloanta uzora junakov,
Druge iz vrste še Teukrov, ki črni vrtinec jih je po
Morju raztresel in vrgel na kraje popolnoma nove.

Tudi Ahat obstrmi prešinjen v radosti v strahu.

Dolgo gojili že v srcu so željo podati nekoč si
Roke, pa zbegal in mamil obeh položaj je dvomljivi
Zadrževala v okrilju sta se od megle obdana

Razmišljevala sta taka osoda preti sedaj moštvu.

Kje na obrežju pustili brodovje so, kake njih želje;

Dalje zakaj le izvoljenci prišli so sami iz ladij?

Milo proseči gredo v svetišče in molijo tamkaj,

Ko so vstopili in bila jim dana je prilika govora,

Idomenej kot starejši prisrčno začne govoriti:

„O ti kraljica, kateri podal le Jupiter moč je,

Zidati novo zdaj mesto in narode vse po pravici

Brzdati, ki se ponašajo s svojo oholostjo vedno,

Mi te, nesrečni Trojanci, prosimo milo udano,

Ki smo prejadrali morja in vihre prebili različne,

Prosimo, ogenj preženi ti kruti od ladij zdaj naših!

Rodu pobožnemu ti prizanesi oglej si od blizu

Stanje ti naše nesrečno, saj nismo mi prišli da z

[mečem

Bi pokončali vse libske penate, da vkradeni plen bi

Vlekli na vaše obrežje. Ne mislimo krutosti namreč

Take, predrznost tolika premagancev ne uznemirja.

V boju poraženi kraj se nahaja v zahodu Hesperjo

Zovejo z imenom ga staro domovje mogočno in znano
Zlasti po vojskinih činih in po rodovitnosti zemlje.
Ljud Enotrijski je enkrat prebival v deželi taisti,
Zdaj ko razširjena krog je novica, krstili potomci
Kraj ta v Italjo so po imenu vodje Itala.

Tjekaj namenjeni bili oditi smo v novo domovje,
Z ladjami. Ko se je vspel z mogočnim valovjem odeti
Orjon, zagnavši nas v puste, puščene globine z vetrovi
Strašnimi tja po valovih ob skalovje brez stez in poti,
Nas je razgnal in nad ladjo so spenjalo, v valih mo-
[gočnih,

Morje v višine nebes. Je malo nas prišlo na naše
Semkaj obrežje. Rod kaki je to? Odnosaje da take
Vendar dopušča v barbarskem domovju? Pri morju
[je ptuje

Nam gostoljubje dežele, prestrašne so vojske pričeli
In zarotili so nam, prestopiti tlak na obalah
Morskih. Če srd nam vskipi med tem rodом človeškim
Ter sramotite orožje človesko, bodite gotovi.

Vsi da bogovi pravice, krivice se spomnili bodo.

Kralja imeli Eneja smo, kateri pravičnost gojil je;
Nihče ni bil mu jednak v pobožnosti raznih vrlinah,
Nikdo ni upal se meriti z njim v orožju in v bojih.

Ako osoda moža nam rešila, ako še diha,

Nismo v skrbeh več, tekmovalje naj tebe ne žali.

Tudi v siciličnih krajih so mesta, orožja različna,

Tamkaj nahaja Acest se s trojanske krvi znameniti.

Poškodovano brodovje vsled krutih viharjev na suho
Spet potegnimo, tramove nasekajmo, vesla vgladimo,
Da, ko zaveznikov kralja dobimo, nam bode mogoče
Se odpeljati, v Italjo in Latij veselo dospeti.

Če pa so zgинili upi že vsake rešitve če blagi,

Oče ti Teukrov počivaš že v morskih valovih srditih
Ter so vsi upi do Jula končami dopusti nam vendar
Priti k Sikanje vodovju, k pripravljenim sedežem, k
[Acestu

Kralju.“ Tako je dejal Ilionej in vsi odobrijo
Govor. Pobesne zdaj Dido obličje ter reče nastopno:
„Strah vam izgini iz src, ohrabrite vrli se Teukri!
Trpka osoda, novosti kraljestva me silijo vendar
Zdaj, da s podjetjem pričnem, oborožim vso mejo s
[čuvaji.

Kdo ne pozna Enejidov in Troje mogočne trdnjave,
Činov junaških, junakov, ogorčenost vojske velike?
Punci ne nosimo src brezčutnih v prsih junaških.
Sol ne obuzda tak konjev oddaljen od Tirskega mesta.
Če si želite Hesperjo veliko saturniske trate,
Ali Eriksa okraj in kralja Acesta želite,
Jaz bom pomoč pošiljala vam in sredstvo dajala,
Enakopravno če hočete z mano se tu naseliti,
V tem le kraljestvu; bo vaša last mesto sem zidala;
Ladje potegnite zdajci na suho, Trojance in Sirce
Hočem vladati pravno, brez vsake razlike pravično.
Da bi bil kralj vaš Enej, ga Not bil izgnal na obrežje
Semkaj, navzoč! Zanesljivih pošiljati hočem ljudi na
Morska obala, preiščejo naj tudi skrajna obrežja
Libje li tava po gozdih in mestih različnih okoli.“
Da le besede so te zdaj Ahatu uzornemu možu
In pa Eneju očetu poguma da prodrla sta meglo,
Ktero sta htela že davno prodreti. Najprvo Ahat
Nagovoril je Eneja: Povej mi ti sinko boginje,
Ktera se misel ti v duši poraja? Vse je gotovo
Moštvo, brodovje je rešeno tvoje iz morskih viharjev,
Eden le manjka in tega smo videli se potopiti.

Strinja vse drugo s preroško izjavo se matere tvoje.“
Komaj izustil besede sledeče je, že se razpoči
Naglo v ozračju oblak ter veter višav se razjasni.
Tukaj obstane Enej zareč še ob dnevu svetlobe,
Bil je po stasu, lepoti bogovom enak, ker boginja
Mati mu dala je kodre prav ljubke cvetoče poteze,
Kras in milobo iskrenih in mladeniških pogledov.
Kakor umetnik le slonovi kosti dade lepoto,
Ali srebrò in kamenje iz parske dežele dobiva
Svojo krasoto, če okovano je z rudečkastim zlatom.
Je nagovoril kraljico in potem nenadoma rekel
Vsem je okoli stoječim : „Kterega iščete, tu sem.
Jaz sem Enej Trojanski, vam rešen iz Libiskih valov.
O Ti edina kateri usmili Trojansko gorje se
O Ti edina, katera si nas, ostanke Danajcev,
Zmučene vsled prebitkih trpljenj po morju in suhem,
Ki smo prebili v najhujših potrebah in stiskah že
[mnogo
V svoje domovje sprejela ; hvaležnost ti dati ni v naši
Moči, o Dido, a niti v Dardanskih močeh ni ležeče,
Ki so razkropljeni daleč po zemlji obsežni. Bogovi
Tebi pravično plačilo dadó naj če res so božanstva,
Kteri pravičnost častijo goreče če še je pravičnost,
V čislih in duh še upošteva pravico. Katera te doba
Srečno rodila je ? Ktero so starši ti dali življenje ?
Dokler se reke iztakale bodo tja v morje globoko,
Dokler se sence gorovja po dolu vspenjale bodo,
Dokler se bodo še zvezde svetile tam gori na nebu,
Čast bo in slava imena tvojega dalje slovela,
Ktera dežela naj koli me kliče. Tako govorivši,
Ilijoneju prijatelju desno ponudi, Serestu
Levo in druge po vesti junake pozdravlja udane :

Gya tako, ki bil dika junakov je in pa Kloanta.
Dido sidonska strmela je brzo ob prvem pogledu
Dalje pa tudi vsled strašne nezgode moža in dejala :
Kaka usoda preganja te, sin ti boginje v nezgodah
Kaka te moč je gnala do bregov prestrašnih ob-
[morskih ?

Ali si tisti Enej, некоč ki ob reki ga Simois je
Venus krasna Anhizu junaku Tardanov rodila ?
Dobro spominjam se Tevka, ki došel некоč je bil v
[Sidon.

S pomočjo Bela izgnan iz domačih livad, je poiskal
Novo domovje si ; oče moj Bel je bil namreč pokončal
Ciprn in vladal je kot zmagovalec deželo pozorno
Ravno od tistega dneva mi znana je bitka osoda]
Troje in tvoje ime, kot tudi pelazgiški kralji ;
Sam on je hvalil še Tenkre z vzvišeno hvalo okoli
In je trdil, da rojen od starega roda je Teukrov.
Toraj mladenči, vstanite, le pridite v naše domovje !
Mene je slična osoda preganjala v raznih nadlogah,
Konečno zbrala sem kraj ta v stalno bivališče svoje ;
Ptujka jaz nisem v nesrečah, nesrečnim pomagati
[vedno

Sem se učila.“ Tako govorivši vpelje Eneja
V kraljeve dvore in v češčenjē zaklati vkaže bogovom.
Žrtev zahvalno in bikov tovarišem dvajset, odpošlje
Tje na bregovje in tudi prešičev sto mastno debelih,
Jagnjet sto dobro rejenih v dar in v praznika radost.
Hiše notranjost bliščeča je v sjaju in krasu kraljevem,
Sredi palače prireja na dvoru gostija se tečna :
Tu so preproge izdelane spretno s škrlatom bliščečim,
Srebrna mizna oprava, blišči se po mizah okoli.
Vdobljeni v zlato so čini junaških očetov, zasluge,

Brojni dogodki mož vrlih iz rodov še starega ljudstva.
Do očeta ljuta v pustila pri miru ni srca Eneju,
K ladjam odpošlje Ahata prav brzega, tjakaj k bro-
[dovju,

Da sporoči to Askanju in njega odpelje do mesta.
Bila očeta je skrb pozorna do Askanja posebno,
Častnih zahteva, daril iz Troje razdrte nabranih.
Plašč on zahteva, ki poln zlata in podob je različnih
Pajčolan, ki je obrobjen z safranorumenim Akantom,
Kinč, lepotičje Helene Argivske, katerega sama
Ona z Mykene donesla je materi Ledi v darilo ;
Ko se podala je v Pergam v nezakonito zavezo,
Žezlo, katero imela je Prijama hčerka starejša,
Vratno verižico biserov dragih Iljona in venček
Kamenov dragih zlata. Poda se Ahat da podviže
K ladjam prav urno. Cythera že novo zvijačo zasnuje
V prsih, da pride Kupido, pretvorjena z stasom, o-
[bličjem,

Sama namesto Askanja preljubega in da z darovi
Srce kraljice, da z ognjem ljubezni razvname plamteče,
Ker se ogiblje le hiše kraljeve in Tircev boji se.
Juno se nuči, vznemirja jo žalost, z nočjo se povrača
Skrb ji zato Amorju krilatemu reče besede :
Sinko, jedina si moč, mogočen mi sinko ljubljeni,
Zena najvišjega strele tifoične ti zaničuje,
K tebi obračam zaupno se, božje jaz prosim pomoči.
Kakor tvoj bratec Enej na morju krog sinjih obalov,
Tava vsled Junone jeze sovražne in se premetuje
Semtertje, to so ti znane stvari žalostila te čestokrat
Moja je skrb. Feničiška Dido ga v sponse je vjela,
Ga zadržuje z zvijačno besedo ; v skrbeh sem jaz silno
Kam gostoljubnost Junone se boče potem obrnila ;

Ona gotovo ne bo kasnila v določbi prevažni.
Mislim najprvo kraljico z zvijačo lepo pridobiti,
Z ognjem ljubavnim obdati jo, da jo ne zbegajo božji
Vplivi ter z mano Eneju ljubljenu vstraža udana.
S kakimi sredstvi dosežeš to, moje mišljenje uvažaj,
Glasom poziva očeta, ljubljene moj deček kraljevi
Hoče oditi zdaj v mesto Sidonsko ter sabo vzeti
Krasnih daril, od morja kar jih in pa Troje požara
Še je ostalo. Ko bode omamljen od sna ga odvedem
Brzo čez Cythere ali Idalijo strmo ga skrijem
V svetem prostoru, da hitro prevare spoznati ne more
Ti pa podobe nikar dlje ne posnemaj, ko samo noč
[eno,

Zvito varaje kot deček, ti dečka poteze posnemaj,
Da ko v naročje te vsprejme presrečna in blažena
[Dido

Tam med kraljevim obedom in Lyja ognjeno pijačo,
Ako te ljubko objame in če te s poljubi obsiplje,
Ogenj jej skriti vdihneš omamiš jo s strupom mo-
[rilnim.

Amor uboga besedam zdaj matere mu lubeznjive,
Hitro odloži peruti in hodi veselo za Julom.
Venera vlije pa mir Akvinju po udih telesnih ;
Ko ga ogreje v naročju, ga dvigne boginja visoko.
V gaje Idalje, kjer s cvetkami ga majeron je obdajal, je,
V senci dehteči zagrinjal. Že nese darila kraljeva
Amor tje v mesto Tyrisko in spremljal Ahata je udano.
Tjekaj ko pride, se vsede kraljica na krasne preproge.
Zlato podnožje, stojalo imela je v sredi. Zdaj pride
Oče Enej in za njim pa pristopi Trojanska mladina,
Tam na škrlatu razgrnenem v krog se posedejo mirno.
Vodo za umivanje rok nosili so hlapci na mizo,

Kruh iz košar so delili in prte dajali različne.
Petdeset dekel je bilo v palači, skrbela za red so,
Da so jedila pripravljale, penate z žarjavco obdala.
Drugih sto dekl in hlapcev, ki bili so starosti slične
Mize z jedili so polnili in pa čaše postavljali.
Tirci v obilnem številu pristopijo skozi prekrasna
Vrata, k počitku naslonijo se na podzglavja sloneča
Občudovali darila Eneja so, občudovali,
Jula, poglede boga ter z rumenim akantom obšiti
Plašč in obleko. Nesrečnica vzlasti pa, ta Feničanka
Zlu posvečena, ne more več brzdati svojega srea;
Vsa je goreča pogledov po dečku in krasnih darilih
Oni objel je Eneja in visel ob vratu mu dolgo,
Ko je pomiril ljubezen roditelja, kateri ni pravi
Bežal je tjekaj k kraljici. Z očmi in pa z dušo drži
Greje v naročju ga Dido, ne ve kak bog jo poseti
Mater spomni acidališke se, Siheja počasi
Si iz spomina izpuščati začne z ljubeznijo živo
Hladno srce in zamorjena čustva nazaj pridobiti.
Ko je skončan ves obed, pospravijo mize in vrče
Nanje postavijo vince ovenčajo s cvetjem in venci.
Vrišč zdaj nastane v palači, glasovi zvene po dvo-
[ranah.

S stropov visijo pozlačeni svečniki, svetlo žareči,
S plamom premagajo noč. Zahteva kraljica zdaj časo
Z biseroz kamenov dragih, jo z vinom napolne do
[vrba.

Bel in vsi drugi so pili iz nje. — Nastane tihota.
Ki pač zaščitnika svetega zovejo te gostoljubja;
Jupiter, ki si v zaslombo ti plutjem, dovoli ta dan naj
Tircem bo v slavo, Trojanom, da spomnejo se ga po-
[tomci

Naši ! Naj z nami delivec veselja bo Bak in pa Juno !
Tirce praznujte gostijo naklonjeni gostom bodite !
Rekel tako je, vlivši na mizo pijače za blagoslov,
On blagoslovljeno prvi poskusi, dotakne se z ustmi,
Dalje ponudi pijače še Bitju ter mu napije,
Sprazne on kelih peneči, ga nudi še drugim plemičem.
Kodrasti Jopaš, zabrenkal na citre je kot ga izučil
Atlas. Je solnce opeval in luno ; opeval človeški
Rod in živali, deževje in bliske učinke naravne.
Arktura tudi opel je, Hijade mokrotne, Trijona,
Solnce pozimno, zakaj da hiti v ocean tje k zatonu.
Kaka zamuda počasnim nočem se naproti postavlja,
Tirci ploskali so z dopadajenjem slede jim Trojanci.
Z marsikaterim pogovorom Dido, nesrečna, po noči
Se pogovarja, napiva ljubezni se in poprašuje.
Mnogo o Prijamu, Hektorju v kaki opravi
Sin je Aurore, o konjih Dijomeda, in o Ahilu.
Dobro povej iz početka nam prvega, tujec, povej nam
Tavanje ti nam opiši ! Poletje že sedmo te nosi
V zbeganem teku okrog po suhem, po morju, po svetu.

II. SPEV.

ENEJIDA.

Vsi so molčali okrog in obličje pozorno držali.
Vzdignjen s podzglavja pričel govoriti zdaj oče Enej je:
Žalost, prestrašno britkost kraljica, sedaj ti obnavljam
Moč, vso Trojansko oblastvo, ki vredno je pomilovanja,
V prah so Danajci zdrobili, vse stiske, nadloge britkosti,
Ki sem jaz videl in zraven občutil, naj tu razodenem
Kdo Mirmidonov Dolojev li bojnih tovaršev Uliksa
Solze bi krotil? Že rosnata noč z neba se znižnje
K spanju budijo že strinjajoče se zvezde zemljane.
Kaj te tak miče izvedeti naše prestrašne nadloge,
Tevkrijske boje in sile pred Trojo in mojo osode.
Bode naj tudi vznemirja spomin če mi dušo potrto,
Hočem ubogati želji. Danajci so siti že boja
Dalje osode, ki let jih je trla nemila že mnogo;
Konja podobnega hribu z Minerve umetnostjo božjo
Zgradili, rebra stesali iz jelkovih podnic so gladkih;
V častno daritev za srečno vrnitev, tako govori se.
V tem so poskrili junake, na skrivnem izvoljene vsodno,
Trdno zaprli strani votline so razne po versti.
Polno vojščakov z oklopjem poskritih v trebuhu je varno.
Tened pogledom dosežen otok je bil znameniti,
Bogat, cvetoč in sloveč. Ko je Prijani še istega vladal,
Zdajci le skromni zaliv, pristanišče, še ladjam kupčijskim
Tjekaj na breg opustošen se Grkov je mnogo poskrilo.
Slutimo tudi domov zbežali so skupno v Meceno.
Tevkrija vsa tugujoča potrta je v žalosti strašni.
Vrata se hitro odpro; zbežalo je ljudstvo vriskaje

Da si ogleda šotore in kraje pustotne obrežja.
Dolopev sedež je tam ; a tukaj je sedež Ahila,
Prostor je tu za brodovje, a tamkaj bojišče prizorov.
Deve pogubni je dar Palade vprizoril strmenje,
Kak čudotvorna umetna je zgradba prestrašnega konja ;
Tymed svetuje naj stvor postavi se vrhu trdnjave :
Bodi zvijačno, li glasom osode, ki Troji je dana.
Kapis in tisti ki bolj prešinjen je mišljenja resnega,
Hoče Danajcev ves dar zvijačno sumljivo darilo
Hitro zvrniti v val, li z ognjem zažgati očitno,
Zvrtati konju trebuh, razbrskati kote odkriti.
Tolpa se le obotavlja nagnenju se strašno protivi.
Prvi med vsemi, pa tja poskoči iz dvora višine
Laokon, ki svečenik Neptunov je bil znameniti.
„Revni meščani deja, od daleč kako ste neumni ?
Mislite da so vsli ? Sovragi darilo Danajcev
Često brez vsakih prevar ? Tako vi poznate Uliksa ?
Skrita v zabitem lesovju je tolpa Ahivov junaških,
Ali se zgradilo to je, da naše zidišče zasuje,
Gledali da bi v naš dom, bližaje se mestu od zgoraj ;
Ali tu hlimba tiči ; nè upajte konju možaki
Tevkri. Danajcev me strah darila če tudi nesejo.“
To govorivši z močjo, povzdigne on sulico strašno,
V stran jo porine v trebuh zdaj zmaju, ki spenja se
[kvišku.
Tamkaj obstane zveni zdaj krog in krog vse zaropoče
V jami nastane zopet rožlaje bobneče še čuje
Ko bi osoda bogov, ko srce brez hib bi še bilo.
Lahko razkrinkal bi brž, prevaro ž železom razdjanja,
Troja bi stala še zdaj, kot skalna trdnjava mogočna.
Glej, pripeljali so zdaj mladeniča v tolpi pastirjev
K kralju z upitjem, gorjema roke zvezane na hrbtu.
Zmešanca vlogo igraje, mladenič se sponam izroči,

Skaže kot tujec neznan se spremstvu in drugim okoli.
Trojo Ahivom odprè, da vniči trdnjavo mogočno,
Drzen in pa srborit je, če vmreti li smrt pretrpeti.
Kroginkrog polno ljudi je, gleda mladina ga Troje,
Roga se njemu zdaj vse, kot ptiču vjetemu drzno.
Ljudstvo iz tega se uči, osodo človeško na svetu.
Zbegan v krogu je stal gledalcev potr in osamljen,
Plaho on gleda motri, tu frigično tolpo krdelo.
„Kaka je zemlja dejà in kako je morje široko?
Dajte zavetja mi vi, kaj družega revčku ostane,
Zgnal me Danajski je rod srditi mi dalje pretijo
Z kaznijo meni pretè, kri mojo še hočejo imeti.“
To žalovanje potrè, navzoče jim gani vso dušo.
Hočem, da nam ti poveš od kod in kako si sem pri-

[šel

Kaj si prinesel in up, kateri je tebi v tolažbo?
Oni pomiri takoj, ves strah in pa reče sledeče.
Vse ti jaz hočem moj kralj povedati in razodeti,
Ne da bi kaj vtajil, o Argolije rodu predrzno!
Grškega jaz sem rodu, prištet sem Argolije ljudstvu
Smelo najprro tajim, nesreča Sinona zdaj tare
Nisem lažnjiv domišljav, saj tega naj nihče ne misli.
Morda že došlo do ušes je tvojih obrekovanje.
Bela ime in pa čine Pelameda, ki je sloveči
Zlobno hudobno dolže izdajstva in raznih zločinov,
Vojske, da noče v smrt so njega že vsi obsodili
Zdaj obžalujejo čin, katerega kar so zvršili;
Oče je mene poslal v zorni mladosti sem v Azijo.
Dokler je vladal še kralj, nek Palad v krogu vladarjev
V zborih tu čislan sem bil, vpošteván ob strani njegoví.

—(Dalje sledi.)—

005-05928

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

3244

000155

000505928

ZA ČITALNICO